MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80171-1

AUTHOR:

AESCHYLUS

TITLE:

AESCHYLI TRAGOEDIAE.

PLACE:

LIPSIAE

DATE:

1873

Master Negative #

91-80171-1

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

Works. 1873.

Aeschylus.

Αἰσχύλου Τραγῳδίαι, Aeschyli Tragoediae, recognovit et praefatus est Guilielmus Dindorfius. Editio quinta correctior. Lipsiae, in aedibus B. G. Teubneri, 1873.
cxii, 282 p. 18cm.

I. Dindorf, Wilhelm, 1802-1883, ed.

NNC

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm

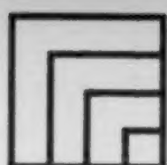
REDUCTION RATIO: 11X

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 8-22-91

INITIALS M. P. C.

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

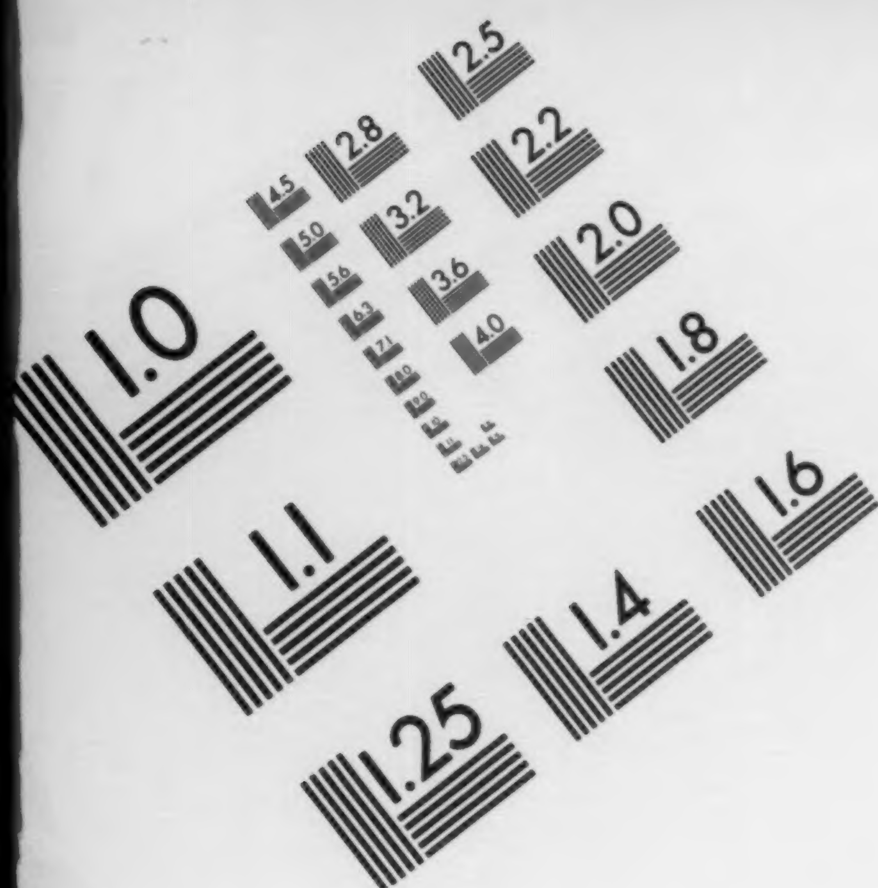

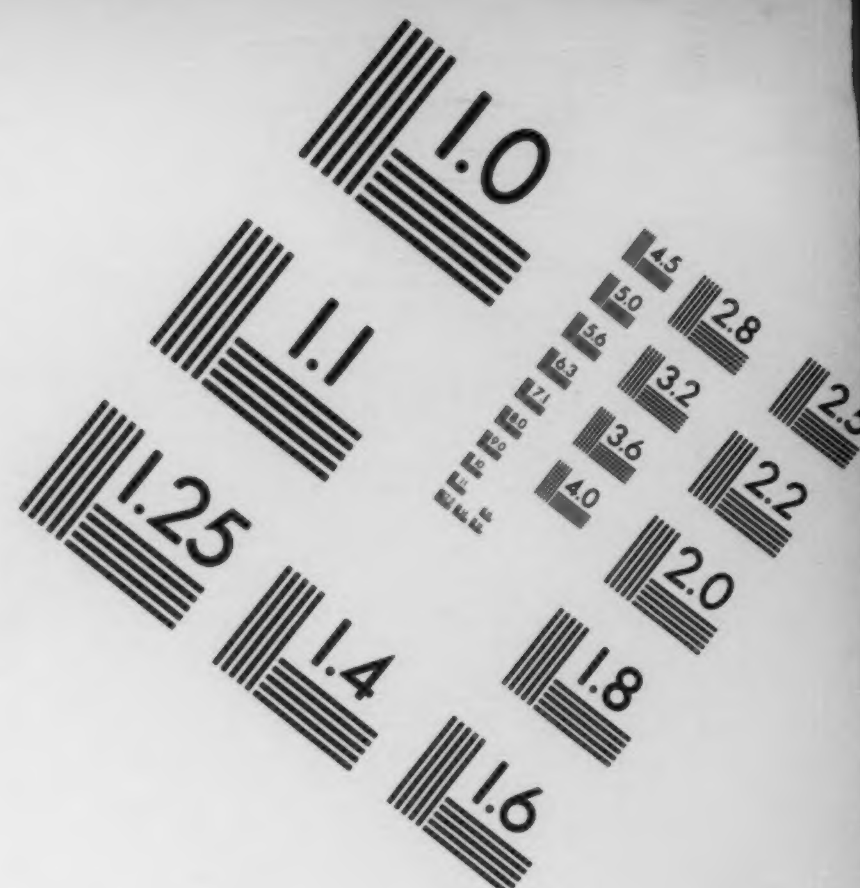
AIIM

Association for Information and Image Management

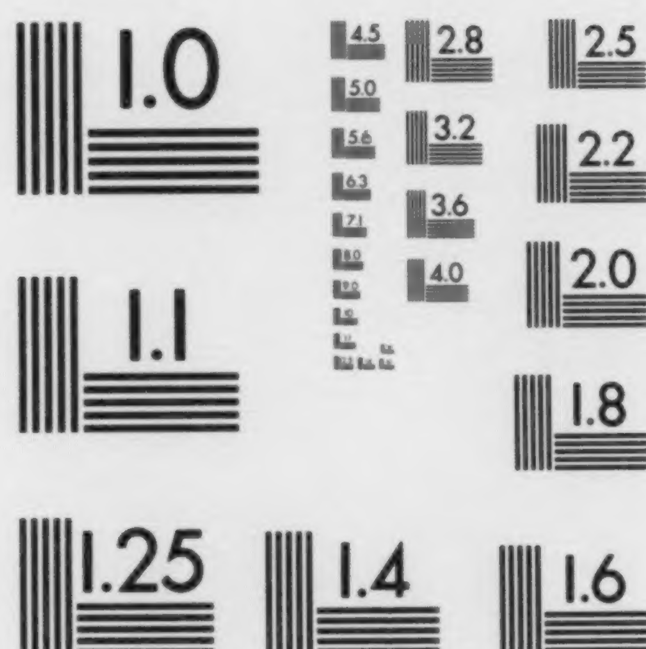
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

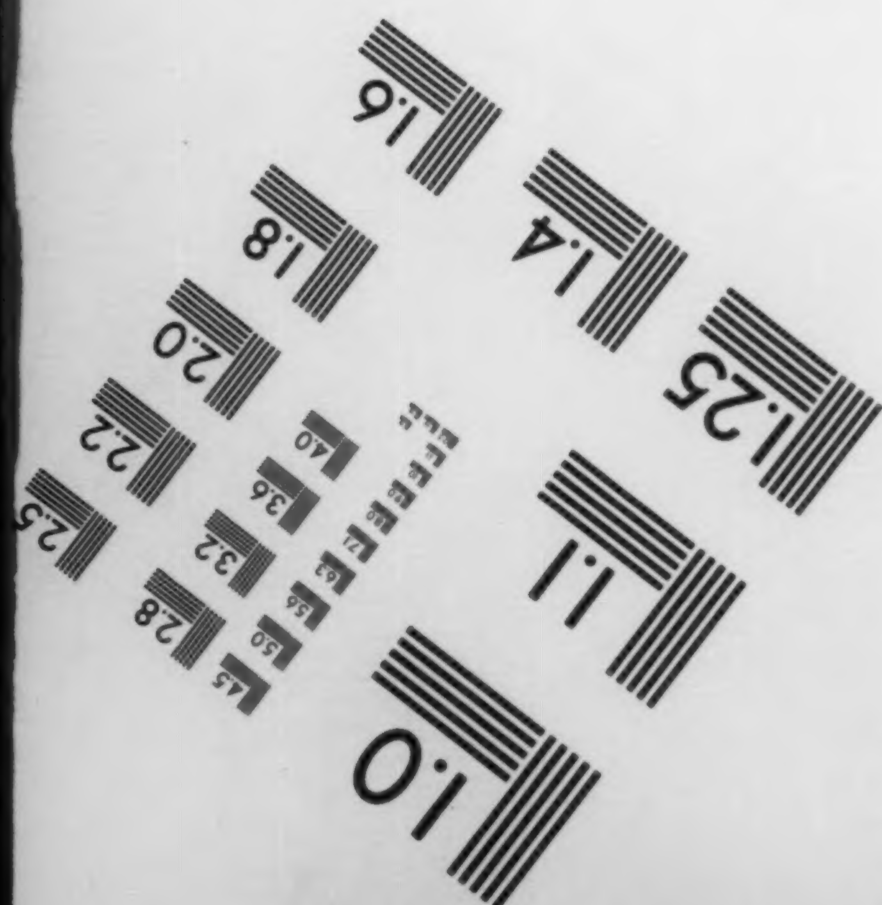
301/587-8202

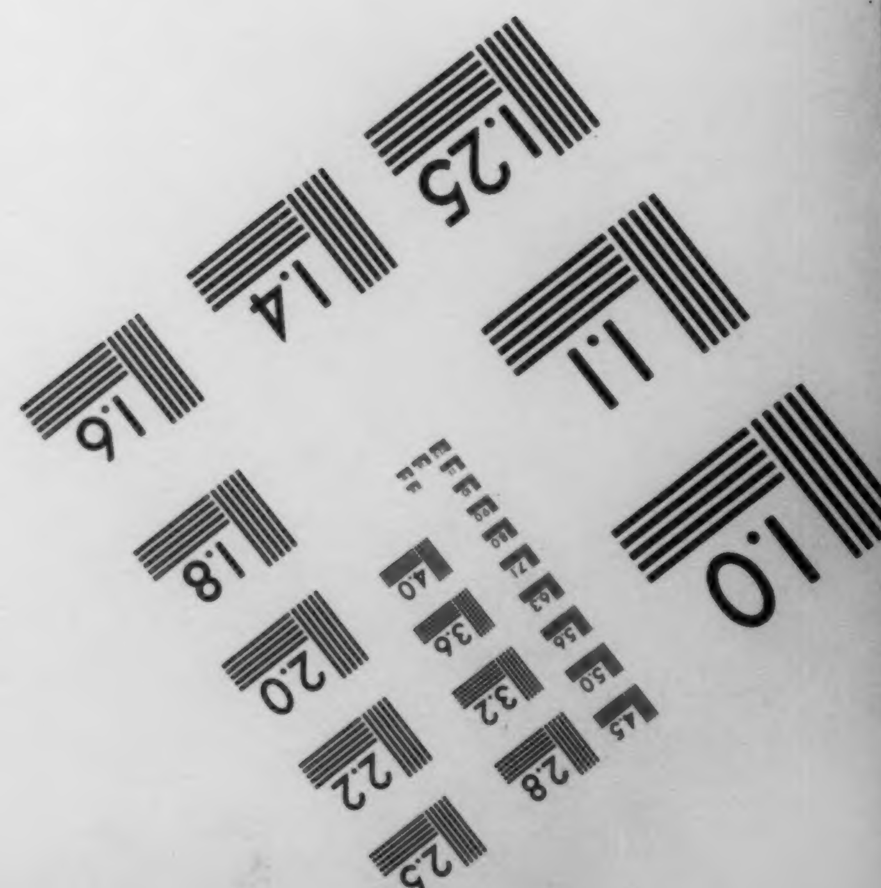

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΙΔΙΑΙ.

AESCHYLI TRAGOEDIAE.

RECOGNOVIT

ET PRAEFATUS EST

GUILIELMUS DINDORFIUS.

EDITIO QUINTA CORRECTIOR.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXIII.

LIPSIAE. TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO
EDITIONIS QUINTAE.

Aeschyli tragoediarum septem unus exstat codex seculi undecimi ineuntis, olim Mediceus, nunc Laurentianus plutei XXXII, 9, quem accuratius descripsi in Praefationibus editionis Oxoniensis voluminis primi ac tertii, addito etiam scripturae specimine ex Choephoris (373—416), quod Petro de Furia, Francisci filio, viro eruditissimo, acceptum refero. Prima huius codicis notitia Ambrosio Camaldulensi debetur, qui in epistola "*Florentiae ex nostro Monasterio Angelorum* VIII *Kalendas Iunii*," non satis constat quo anno,[a] ad Nicolaum Nicolum, codicum multorum possessorem, data haec scripsit (XV, 1. in Edm Martene *Collectione Scriptorum*, Paris. 1724. vol. 3. p. 488. sive VIII, 8. vol. 2. p. 368. ed. Mehus, quae Florentiae prodiit a. 1759.). "*Heri vesperi, posteaquam coeperam scribere ad te, redditum est mihi a Pantaleone volumen illud eximium ad te ex Byzantio delatum. Quod sane ut vidi, facile a me obtinuit ut omissa cura in se animum oculosque converterem. Est enim eximiae pulchritudinis et dignum sane quod in Bibliothecam tuam iampridem immigraret. Continet septem tragoedias Sophoclis, sex Aeschinis*,[b] *Argonautica Apollonii in libros quatuor di-*

[a]) quo anno] Ambrosium, cuius imaginem aeri incisam Mehus vitae eius ab se scriptae praefixit vol. 1. p. CXLV., natum esse novimus mense Septembri a. 1386, mortuum mense Octobri a. 1439, postremos vero vitae annos Basileae aliisque in regionibus transegisse, ex quo colligi potest epistolam hanc media fere eius aetate scriptam esse.

[b]) *sex Aeschinis*] *Aeschinis* si scripsit, calami lapsu scripsit. Quod autem *sex* dicit Aeschyli tragoedias, manifesta est erroris origo. Nam quum Ambrosius has literas, ut ex verbis "*heri vesperi*" intelligitur, paucis postquam codex in manus eius venerat horis scriberet, non animadverterat quaternionem ιή totum et quaternionis ιθ′ folia sex media excidisse: de quo defectu videnda quae dixi in Praefatione editionis Oxoniensis secundae p. III. IV. (ubi pag. IV. lin. 28 pro "26. integris" legendum "26—31 integris.") Quae lacuna quum Agamemnonis partem ma-

stincta, in membranis, literisque gratissimis et quae pro antiquitate sua, meo quidem iudicio, ante sexcentesimum annum[c] *exaratae sunt. Latitudo voluminis huiusce folii aequat latitudinem, longitudinem duobus hoc digitis superat. Habet per totum in marginibus inserta notabilia plurima et perutilia compositissimis literis atque ex nobilissimis auctoribus sumta, Lucillo Tarrense, quae Cretae civitas, Sophocle ac Theone.*[d] XXXIX *lineis*[e] *quaeque pagina signatur, folia omnia* CCLXVI

ximam et *Χοηφόρων* initium hauserit, sex tantum fabulae esse videbantur quae re vera septem sunt: qui error communis Ambrosio est cum duobus primis Aeschyli editoribus, Aldo Manutio et Adriano Turnebo, qui recentibus usi apographis pariter defectis ipsi quoque sex tantum edere sibi videbantur tragoedias.

c) *ante sexcentesimum annum*] Id est circa annum 820. Exaggerat Ambrosius, more suorum temporum, aetatem codicis, duobus circiter seculis ab vero aberrans, inductus haud dubie literarum capitalium adspectu, quibus scholia in codice exarata sunt et ad quas potissimum illud quoque est referendum quod literas *gratissimas* dixit Ambrosius et paullo post, ubi de scholiis diserte loquitur, literas *compositissimas*.

d) *Lucillo — Sophocle ac Theone*] Haec ad scholia in Apollonium spectant, quibus in codice subscriptum est "*παράκειται τὰ σχόλια ἐκ τῶν Λουκίλλου Ταρραίου καὶ Σοφοκλέους καὶ Θέωνος. Τάρρα πόλις Κρήτης, ὥς φησι Λογγῖνος ἐν τοῖς φιλολόγοις.*" Male igitur Ambrosius pro *Tarrhaeo* scripsit *Tarrense*, quod in *Tarsense* corrupit Mehus, de Tarso cogitans, quae Ciliciae urbs est.

e) XXXIX *lineis quaeque pagina*] Hoc Ambrosius paucarum tantum codicis "*heri vesperi*" accepti paginarum versibus numeratis dixit: si plurium numerasset, vidisset versuum numerum plerumque paullo maiorem esse, velut in *Χοηφόρων* pagina, quam in tabula lithographica delineatam scholiorum editioni meae adiunxi, versus continente quadraginta quinque. Neque hoc satis accurate dixit Ambrosius, codicem foliis constare 266. nam 264. tantum sunt: nisi CCLXVI. error est typothetae pro CCLXIV. Omnino enim et Parisina et Florentina editio valde negligenter sunt excusae partim scribarum, qui has epistolas ex autographis descripserunt, partim editorum et typothetarum culpa. Sic supra lin. 5. vocabulum *inserta* excidit in ed. Flor., et hoc loco in Par. legitur *Lucilio Tarrense, quae Cretae civitas, Sophocle Athenoae* (sic) — *quoque pagina — poeticum aliquid formosius — numquam fere — affuerunt — perstitit*, in Flor. vero *Lucillo Tarsense, quae civitas certe est Sophocleo, ac Theone — quaque pagina — poeticum aliquod volumen formosius — nusquam fere — obfuerunt — persistit.*

sunt, atque ut totum breviter explicem, numquam poeticum aliquid formosius vidi. Graecanicae sordes numquam fere libro illi obfuerunt, sed comtus satis ac nitidus perstitit. Aurispa[f] *noster in hoc profecto amicissimi viri implevit munus, quod tanta illi cura fuit ut volumen ipsum in tuas deveniret manus. Verum haec satis de volumine nostro.*" Intelligitur ex his primum codicis ex Graecia in Italiam delati et iam tum foliis quattuordecim defecti possessorem Nicolaum Nicolum fuisse: primus vero qui excerptas lectiones quasdam proferret Franciscus Robortellus fuit, qui codicem ab Mariano Savello, Patavio ad se missum, utendum acceperat quo tempore editionem Venetam a. 1552. praeparabat, sed quum ad tres primas fabulas iam aliis usus esset codicibus tam accurate, ut ipsi videbatur, scriptis "*ut nulla in iis inhaeserit macula,*" satis habuit codice ab Savello suppeditato in quattuor postremis uti fabulis, quod ita fecit ut non solum editionis Aldinae vitia plura ex codice illo tacite corrigeret, sed etiam specimina quaedam vitiosarum codicis lectionum, quarum emendationes ab Michaele Sophiano acceperat, in Appendice ad Praefationem proponeret p. XVII—XXIV. Nec scholia in fabulas septem neglexit, sed eodem anno 1552. separato edidit volumine: de qua editione alio loco pluribus dicendum mihi erit. Quo tempore codex in bibliothecam Mediceam transierit neque ego compertum habeo nec Franciscus de Furia investigare poterat, quum multis abhinc annis de hac quaestione ad eum scriberem. Si inter libros fuit ex bibliotheca Nicoli in Mediceam illatos, rursus ex

f) De Ioanne Aurispa Siculo comparanda Ambrosii ad eum epistola V, 34. p. 268. 269. in qua Ambrosius *libros sacros ex Byzantio in Siciliam ab Aurispa transmissos* memorat. Maioris momenti Aurispae ipsius ad Ambrosium epistola est (XXIV, 53. p. 1027.) in qua scriptorum profanorum volumina ex Graecia allata Venetiis se habere scribit ducenta et duo de quadraginta, ex quibus speciminis caussa inter alia nominat Orphei Argonautica, Homeri Iliadem cum *Aristarcho super Iliade, opus quoddam spatiosum et pretiosissimum,* Platonem, Xenophontem, Dionem Cassium et "*Naucratici cuiusdam Atheniensis volumen quoddam maximum nec adhuc finitum de coenis: nihil usquam facetum dictum est, quin ibi non inveniatur.*" Quorum librorum pars aliqua inter eos esse videtur qui nunc in bibliotheca Marciana servantur, inscripto "*κτῆμα Βησσαρίωνος.*"

ea ablatus esse potest, quum bibliotheca Medicea a. 1496. diriperetur: de qua calamitate Bandinius dixit in Praefatione ad Catalogum codicum Laurentianorum Graecorum vol. I. p. XII. Qui paucis post Robortellum annis codice usus est Petrus Victorius in Praefatione[8] ad editionem Aeschyli ab H. Stephano a. 1557. excusam ita de eo loquitur ut bibliothecam Mediceam ne verbo quidem memoret, secus atque in aliis fecit operibus ex codicibus huius bibliothecae editis, velut Porphyrii libris de abstinentia a. 1548. et Clemente Alexandrino a. 1551. cuius in editionis Praefatione Cosmi in ditanda Mediceorum bibliotheca alacritatem praedicat. Post Victorium alii non pauci codicem vel inspexerunt vel integrum cum exemplaribus editis compararunt, et hodie quoque novi quotannis fere peregrinatores Florentiam codicis videndi, tangendi, excutiendi caussa adeunt, non raro, ut fert huius libri conditio, de literulis et lituris aliisque rebus minutis nonnihil inter se discrepantes, sed — quod ego quoque sum expertus quum codex ante hos quindecim annos ab F. Duebnero meos in usus accuratissime compararetur — nihil elicientes quod lucem afferat locis corruptioribus, quorum vitia pleraque aetatem codicis Medicei multis seculis superare certissimis demonstrari indiciis potest.

Ex codice Mediceo derivata sunt quotquot ad hunc usque diem innotuerunt harum tragoediarum apographa: quod primus omnium, nisi fallor, Georgius Burgesius dixit in annotationibus ad Supplices p. 41. anno 1821. editis, etsi non alio, ut videtur,

8) Pag. III. "*Quod prius errore quodam non parvo confusa haec fabula* [Agamemnon] *erat cum Choephoris, originem huius incommodi, nisi fallor, indicabo. Erant in vetustissimo nobilissimoque volumine, quo continentur omnes Sophoclis atque Aeschyli tragoediae — nec non Apollonii etiam Argonautica (id autem apud nos est) ambae hae fabulae scriptae — lapsae autem illinc sunt paginae nonnullae, sive ab improbo quopiam excisae, in quibus reliqua ac magna quidem illa* [quae nunc deest] *pars Agamemnonis continebatur et initium Choephorarum manebat.* Pag. IV. lin. 9. "*ex hoc nostro exemplari.*" lin. 21 "*nostrum librum.*" Pag. VI. lin. 26. "*e nostro hoc exemplari.*" lin. 33. "*in nostro antiquissimo exemplari.*" Pariterque H. Stephanus in initio annotationum p. 354. "*Quum — Victorius — exemplar mihi dedisset cum libro pulcherrimo ac vetustissimo quodam suo (oculatus ipse sum testis) summa cura summoque studio collatum —*"

argumento motus quam quod codices omnes in vitiis plurimis ac plane singularibus consentire videret. Quo argumento solo quum non multum efficiatur, ego hanc quaestionem accuratius tractandam mihi sumsi commentationibus tribus in Leutschii Philologo editis vol. XVIII. (a. 1862.) p. 55-93. XX. (a. 1863.) p. 1—50. 385—411. XXI. (a. 1864.) p. 191—225. Est tamen apographorum illorum non eadem omnium ratio. Paucissima supersunt quae trilogiam Oresteam, omissis plerumque Choephoris, et Supplices contineant, plurima vero trium primarum tragoediarum, quae cum totidem Sophoclis, Euripidis et Aristophanis fabulis fere solae in scholis Byzantinorum tractari scholiisque tironum institutioni scriptis illustrari solebant. Porro apographa, quorum non raro aliud ex alio describeretur, etsi saepissime vel in codicis Medicei vitiorum correctionibus vel in temerariis corruptarum incorruptarumque lectionum mutationibus inter se consentiant, tamen non paucioribus in locis inter se dissentire reperiuntur, librariis aliis aliter peccantibus correctoribusque aliis alia tentantibus, quorum audacissimus Demetrius Triclinius fuit, cuius recensionem exhibet apographum Farnesianum, ipsius Triclinii manu scriptum, quod nunc in Museo regio Neapolitano servatur, de quo pluribus dixi scholiaque Triclinii in Agamemnonem et Septem ad Thebas edidi in commentationibus supra memoratis Philologi vol. XX. p. 8. 9. 30—49. vol. XXI. p. 193—225.

Apparet ex his Aeschylum qui emendare velint nihil usquam praesidii paratum habere praeter codicem Mediceum grammaticorumque veterum — inter quos unus omnium maxime eminet Hesychius — notationes saepe utilissimas, si quis recte iis uti didicerit. Nam quae correctores Byzantini emendarunt in levissimis codicis vitiis versantur, qualia hodie quivis ipse facillime corrigat. Itaque magni refert scripturas libri Medicei omnes accuratissime cognitas habere, nisi quis falsis de codice opinionibus ductus errores erroribus cumulare velit. De quo quum multa ab me dici possint, hoc loco satis habebo breviter exposuisse ad quae inprimis attendi oporteat.

I. Codex Mediceus e libro derivatus est qui literis uncialibus scriptus fuit. Quamobrem qui scripturas corruptas emendare conatur imaginem vocabulorum literis uncialibus scriptorum

animo informare debet, cavereque ne corruptelarum originem vel ab formis literarum vel ab scribendi compendiis repetat quae in codicibus demum multo quam codex Mediceus eiusque archetypum recentioribus reperiantur.

II. Textus codicis ab duabus scriptus est manibus, quarum prior post septem, quae eodem volumine continentur, Sophoclis tragoedias Aeschyli Persarum versus 1—705. scripsit, altera reliquam Persarum fabulae partem et sex ceteras Aeschyli tragoedias hoc ordine ut post Persas Agamemnon et Choephoroe, tum Prometheus, Eumenides, Septem et Supplices sequantur. Has duas manus ego communi primae manus nomine appellare soleo. Errores inter scribendum ab se commissos non paucos librarius ipse correxit versusque omissos interdum in margine supplevit. Idem librarius versibus multis adscripsit ζ^τ, i. e. ζήτει, haud dubie archetypo quod describebat praeeunte: ipse enim per totum librum talem se praebuit ut non videatur magnopere quaesivisse quid sanum quid corruptum esset. Adscripta autem illa nota non solum corruptis versibus est, sed passim etiam incorruptis, velut Eumenid. 660. 661.

τίκτει δ' ὁ θρώσκων, ἡ δ' ἅπερ ξένῳ ξένη
ἔσωσεν ἔρνος, οἷσι μὴ βλάψῃ θεός.

qui versus parum digni quidem Aeschylo sunt, sed in scriptura nihil est quod ullam corruptelae suspicionem movere possit. Interdum rariores vocabulorum formae, quae captum librariorum excederent, vitii suspicionem movisse videntur, velut *πέπεισθι* ibid. v. 599. *νεκροῖσι νῦν πέπεισθι μητέρα κτανών*, ubi pariter adscriptum ζ^τ. Post primam alia eiusdem fere aetatis manus levia quaedam vitia correxit. Longe maioris momenti tertia non multo recentior manus est grammatici, qui *διορθωτοῦ*, ut technico vocabulo utar, officio functus est. Is textum vel cum archetypo, ex quo liber Mediceus est descriptus, vel cum alio libro simillimo comparavit, versibus quos prior librarius hic illic omiserat in margine suppletis vitiisque scribendi plurimis correctis. Inter quas correctiones, quae partim supra versus scriptae partim litura facta textui illatae sunt, non paucas esse ab ipso excogitatas certissimo indicio est praefixum non raro verbum *οἶμαι*, quo grammatici coniecturas significare solent. Qua nota si *διορθωτὴς* constanter usus esset, nihil facilius foret quam coniecturas eius ab emendationibus quas antiquioris libri comparationi debeat discernere. Verum multum abest ut tanta illius religio fuerit. Nam etiam inter correctiones, quibus *οἶμαι* non est praescriptum, non paucae eaeque interdum parum felices reperiuntur, quas ex coniectura profectas esse certissimum haberi possit. Ceterarum pleraeque ita sunt comparatae ut in medio relinqui oporteat utrum ex libro quem supra dicebam antiquiore duxerit an ipsas quoque suopte ingenio invenerit: quales correctores, inferiores quidem veteribus criticis Alexandrinis, sed doctiores tamen et prudentiores quam Demetrius Triclinius aliique posteriorum temporum grammatici, etiam in Sophoclis tragoediis corrigendis operam modo felicem modo infelicem posuisse ab Elmsleio ostensum est in annotatione ad Oedipum Col. v. 7. collectis ex una illa fabula exemplis plus quam centum et viginti. Apparet ex his correctiones *διορθωτοῦ* textui corrigendo caute esse adhibendas diligenterque distinguendas a duarum primarum manuum correctionibus, quod interdum difficile est, praesertim ubi correctio in una tantum litera vel addita vel mutata vel erasa versatur. De aliis duabus vel pluribus manibus scribarum, qui intra seculi tertii quintique decimi tempora hic illic vel coniecturas, interdum perineptas (ut *μὴ πρὸς* pro *ματρός* in Sept. 753.) vel scholia brevia et glossemata adscripserunt, non est operae pretium pluribus hoc loco dici.

III. Scholia in margine codicis Medicei posita ab manu *διορθωτοῦ* scripta sunt: unde factum est ut libera sint a puerilibus scribendi vitiis, qualia librarius qui textum scripsit centena commisit et in scholiis quoque, si scribenda ei fuissent, haud dubie commissurus erat. Fuit enim ex eo genere scribarum qui codices depingerent magis quam iudicio adhibito describerent. *Διορθωτὴς* vero quum scholia sua ipse manu scripserit, haud dubie emendationes, si quibus opus esse videretur, statim ipse fecit, ut pauca tantum relinquerentur quae postmodo corrigeret, velut in scholio Persarum v, 41., *καὶ ὁ Λυδοφοίτης δὲ μυροπώλης τὴν τρυφὴν ταύτην δηλοῖ*, ubi in margine coniecturam adscripsit parum prudenter excogitatam, *οἶμαι τὸν τρυφητήν*. Verum opera eius non in corrigendis tantum scholiis, sed etiam in augendis versata est, quod non

paucis iisque certissimis indiciis demonstrari potest, inprimis locorum ubi coniecturam ab se ipso verbis poetae illatam explicare conatur, velut in Prometheo v. 156. de quo loco infra dicetur. Quamobrem scholiis quoque codicis Medicei in posterum aliquanto cautius quam adhuc factum est utendum erit, ne veteres interpretes Alexandrini, quorum tenuia tantum scholiorum excerpta relicta sunt, aut legisse in codicibus suis aut scripsisse credantur quae librariis grammaticisque debeantur qui multis post illos seculis vixerint.

His in universum expositis operae pretium erit librariorum correctorumque veterum negligentiam et temeritatem amplioribus quibusdam speciminibus in clara luce collocari: quo consilio selectos ex septem fabulis locos pertractavi in annotationibus infra positis, et carmina aliquot chorica ita ut in codice Mediceo scripta sunt exhibui, ex quibus lectores suis ipsi oculis videbunt quanta fuerit librarii vel ipsius vel alius cuius exemplar descripsit imperitia.

PROMETHEUS.

In ipso fabulae initio, *χθονὸς μὲν ἐς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον, Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβατόν τ' εἰς ἐρημίαν*, non solum *τε* particula post *ἄβατον* ab librario est addita, quem fugisset verbis *ἄβατον εἰς ἐρημίαν* praecedens *Σκύθην ἐς οἶμον* accuratius definiri, non alius loci descriptionem inferri, sed etiam veteris glossatoris vocabulum *ἄβατον* est illatum, pro quo *αβροτον* restitui ex schol. Homeri Il. 14, 78. Eustathio p. 968, 44. et schol. Aristoph, Ran. 826., apud quem ipsum quoque libri nonnulli *ἄβατον*, sed *ἄβροτον* apud Suidam s. v. *ἐριβρεμέτας*, qui scholion hoc exscripsit. Nec dubitandum quin huc spectet glossa Hesychii, *ἄβροτον* per *ἀπάνθρωπον* interpretati, quemadmodum idem in alio huius fabulae loco, v. 150., ubi in codice Mediceo scriptum est violato metro *Ζεὺς ἀθέσμως κρατύνει*, veram scripturam *ἀθέτως* servavit, *ἀθέτως: ἀθέσμως ἢ οὐ* (*οὐ* addidit Bentleius in Epistola ad Millium p. 77.) *συγκατατεθειμένως, Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ*. Ratio autem

cur Aeschylus usitato *ἄβατος ἐρημία* exquisitius praeferret *ἄβροτος ἐρημία* in eo posita est quod hic de Prometheo agitur ab hominum societate secludendo; qua ratione etiam *τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ* dixit v. 20., ut recte in apographis correctum e locis similibus v. 117. 130. 270. pro *τόπῳ*, quod est in cod. Med. Minus recte *πάγου* vocabulum ab correctore illatum est in cod. Med. Sophoclis Oed. Col. 19. ubi ad *ἀξέστου πέτρου* in marg. annotatum est *γρ. πάγου*. Ceterum in loco Aeschyli in scriptura interpolata consentit schol. ad v. 15. *δυσχειμέρῳ: ἄνω ἄβατον καὶ ὑψηλόκρημνον αὐτὴν εἶπεν, ὧδε* (fortasse addendum *δέ*) *προσανεπλήρωσε τῷ δυσχειμέρῳ*: recta scriptura fortasse usus est scholiasta antiquior, qui ad v. 2. annotavit, *τοῦτο εἰς τὸ ἀπαραμύθητον τοῦ δεθησομένου. καὶ Σοφοκλῆς τὸ αὐτὸ περὶ Φιλοκτήτου λέγει*. Quae spectant ad initium fabulae Sophocleae, ubi *ἀκτὴ Λήμνου* dicitur *βροτοῖς ἄστιπτος οὐδ' οἰκουμένη*. De loco autem in quo Prometheus apud Aeschylum vinctus sit lectu digna est Bernhardi Fossii dissertatio Bonnae edita a. 1862.

V. 6. *ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις* ex schol. Aristoph. Ran. 826. restitutum pro *ἀδαμαντίναις πέδησιν ἐν ἀρρήκτοις πέραις*, quod est in Med., *πέραις* a correctore in *πέτραις* mutato, et ita quidem ut literae *ε* et *τ* propter spatii angustiam in unum ductum coaluerint. Memoravi hoc ut insigni exemplo ostenderetur quas turbas librarii veteres interdum in verbis planissimis excitaverint.

V. 36. *εἶεν, τί μέλλεις καὶ κατοικτίζει μάτην*] Recte editores *κατοικτίζῃ*, quod est in codice, mutarunt in *κατοικτίζει*. In duobus apographis est *κατοικτίζεις* (superscripto *η*) eodem errore quo in Eumen. 121. etiam Mediceo in libro scriptum *ἄγαν ὑπνώσσεις κοὐ κατοικτίζεις πάθος*, relicto formae Atticae, quae saepe sub terminatione $\overline{\textit{εις}}$ latet, vestigio, *κατοικτίζει*. Nam si Aeschylus in Promethei versu *μέλλεις — κατοικτίζει* scripsit, non est verisimile eum altero loco *ὑπνώσσεις — κατοικτίζεις* praetulisse.

V. 52. *οὔκουν ἐπείξει τῷδε δεσμὰ περιβαλεῖν*] In apographis pluribus est *δεσμὰ τῷδε*, quod non euphoniae caussa, ne syllabae *δε δε* iuxta se positae essent (ut in Eumen. 306. *ὕμνον δ' ἀκούσει τόνδε δέσμιον σέθεν*), scriptum esse videtur,

sed casu, ut alia plura huiusmodi. Sic infra v. 385. *δοκεῖν φρονεῖν* scripserunt pro *φρονεῖν δοκεῖν*, in Persis v. 299. *φάος βλέπει* pro *βλέπει φάος*, v. 684. *πέλας τάφου* pro *τάφου πέλας*. Contra intacta reliquerunt quae transponenda esse vidissent si subtiliorem huius rei scientiam habuissent. Sic in Persis v. 471. non scripsit Aeschylus *πρὸς τῇ πάροιθε συμφορὰν πάρα στένειν*, quum posset *στένειν πάρα*, ut v. 167. *ὅσον σθένος πάρα* dixit, non *ὅσον πάρα σθένος*, et v. 511. *ὡς στένειν πόλιν*, non *πόλιν στένειν*. Ibid. v. 782. *φρονεῖ νέα*, non *νέα φρονεῖ*. Suppl. v. 764. *ναυτικοῦ στολὴ στρατοῦ*, non *ναυτικοῦ στρατοῦ στολή*, et in tertio pede trimetri Pers. v. 366. non *τάξαι νεῶν στῖφος μὲν ἐν στοίχοις τρισίν*, sed *μὲν στῖφος*, quod iam Brunckius vidit. Neque in Suppl. v. 616. Aeschylus scripserat quod est in codice Med.

ἄναξ Πελασγῶν, ἱκεσίου Ζηνὸς κότον—

ubi qui apographi Guelferbytani scripturam *Διὸς* probarunt recte quidem senserunt in sede impari senariorum, quum nihil caussae sit cur spondeus praeferatur iambo, *Διὸς* potius dixisse tragicos quam *Ζηνός*, sed non viderunt Aeschylum scripsisse *ἄναξ Πελασγῶν, Ζηνὸς ἱκεσίου κότον*, ut v. 346. dixerat *βαρύς γε μέντοι Ζηνὸς ἱκεσίου κότος*, et *Ζηνὸς* in eadem sede trimetri collocavit Prom. v. 358. 372. 803. 938. Agam. 285. Eum. 621. Suppl. 478. Reconditius vitium latere videtur in Prom. v. 930. *καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Ζηνός τινα*, ubi apographa multa *Διός*, quod probandum foret, nisi dubitari posset an Aeschylus scripserit *καὶ προσδοκᾶν χρὴ Ζηνὶ δεσπόσειν τινά*, ne versus ex tribus partibus aequalibus compositus esset, verbo *δεσπόζειν* cum dativo constructo, ut *ἄρχειν* interdum cum dativo construitur et ab Aeschylo ipso constructum est in hac fabula v. 945. *δαρὸν γὰρ οὐκ ἄρξει θεοῖς*, pariterque *ἐπιδεσπόζειν* Pers. 241. *τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι κἀπιδεσπόζει στρατῷ*; ubi nihil caussae est cur dativus *στρατῷ* (in apographis multis in *στρατοῦ* mutatus) propter verbum praecedens *ἔπεστι* positus esse putetur. Cum accusativo coniunxit Euripides Herc. f. v. 28. *τὴν ὑψίπυργον τήνδε δεσπόζων πόλιν*, quod ipsum quoque unicum est exemplum, etsi poetam nihil impediebat quominus scriberet *τῆς ὑψιπύργου τῆσδε δεσπόζων πόλεως*.

V. 59. *δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρον*] Sic codex. Non apparet cur de Prometheo, viro omnium *πολυμηχανωτάτῳ*, singulari *πόρον* uti maluerit quam plurali *πόρους*, quem habet schol. Arist. Eq. 756. et legisse videntur scriptores ab Porsono indicati, partim antiquiores Synesio, qui *πόρον ἐν ἀμηχάνοις εὑρεῖν* dixit Epist. 147. p. 288 A. Restitui igitur *πόρους*.

V. 112. *τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω*] Sic recte correctum est quod in codice legitur *τοιάσδε*, propter *ποινάς* positum. Nam Prometheus in versibus praecedentibus non quales poenas pateretur exposuerat, sed qualia peccata commisisset. Ineptit scholiasta Byzantinus, qui *τοιῶνδε* per enallagen pro *τοιάσδε* dictum esse finxit. Tanta enim fuit horum hominum imbecillitas ut ne levissima quidem antiquiorum librorum menda coniecturae ope corrigere vel possent vel, si possent, auderent. Recta orationis forma intacta est servata v. 8. *τοιᾶσδε—ἁμαρτίας—δίκην*. 620. *ποίων δὲ ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνεις*; 913. *τοιῶνδε μόχθων ἐκτροπήν*. ubi Aeschylus *τοιάνδε — ποίας — τοιάνδε* scribere potuisset, si inepte quam apte loqui maluisset.

V. 113. *ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι πασσαλεύμενος*] Sic Med, nisi quod corrector accentum correxit *πασσαλευμένος*. Hoc quum pro *πεπασσαλευμένος* dici non posse intellexisset corrector Byzantinus, in *πασσαλευτός* mutavit, quod in apographis plerisque legitur, futili coniectura, qua usus Turnebus *πασσαλευτὸς ὢν* scripsit. Veram lectionem *προσπεπαρμένος*, cuius syllabis tribus ultimis superscriptum fuit *πασσαλευμένος* ad significandum glossema *προσπεπασσαλευμένος*, restitui in editione Oxoniensi secunda. Quo verbo Aeschylum hic usum esse tanto certius haberi potest, quod v. 142. adiectivo hinc derivato usus est *προσπαρτός*, quod ipsum quoque interpolatores attrectarunt. *Δεσμοῖσι προσπεπαρμένος* autem dixit omisso qui sponte intelligitur dativo altero *πέτρᾳ*, ut v. 142. *οἵῳ δεσμῷ προσπαρτὸς ἐγώ*.

V. 115. *ἀᾶ*, | *τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής*, | *θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη*; | *ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον* | *πόνων ἐμῶν θεωρός, ἢ τί δὴ θέλων*;] Lenem aetheris motum, quem chorus Oceanidum e longinquo advenientium excitat, egregie descripsit Aeschylus metro bacchiaco usus, sed

hanc laudem perdidit si tam ineptus fuit ut ante trimetros iambicos, qui sequuntur, hunc interponeret versiculum, *ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον*, quasi haec verba novum ac magnum quid aut horrendum auditu contiuerent: quod argumentum olim, ut spero, maiorem contra scripturam vulgatam vim habere videbitur quam nunc, uhi diversorum metrorum consociandorum leges tam parum exploratae sunt ut hoc in genere libera cuique quidvis fingendi credeudique potestas sit. Manifestum est verba illa nihil aliud esse quam trimetri reliquias, (quemadmodum in Eumen. 567. de sex pedibus trimetri haec tantum supersunt, *εἴτ᾽ οὖν διάτορος Τυρσηνικὴ*), desiderarique pronomen *τίς* ante *ἵκετο*, quod non poterat ex praecedentibus *τίς ἀχὼ, τίς ὀδμά* cogitando repeti. Non magis *ἵκετο* pro *ἄρ᾽ ἵκετο* dictum accipi potest, non solum quia omittendi *ἄρα* ratio nulla erat, sed etiam quia absurdum est verba proxima *πόνων ἐμῶν θεωρὸς ἢ τί δὴ θέλων* ad *ἀχώ* et *ὀδμά* referri: quod non potest defendi adhibito quod grammatici vocant schemate *πρὸς τὸ σημαινόμενον*. Quamobrem ego, etsi non satis certa huius loci emendatio est, tamen hoc mihi licere putavi ut in locum eius quod scriptum ab Aeschylo esse nequit ponerem quod scribi ab eo potuit, *τίς ἵκετ᾽ αἴας τερμόνειον ἐπὶ πάγον*. Nec mirandum *τερμόνειος* pro *τερμόνιος* dictum, quum in terminationibus adiectivorum in *ιος* et *ειος* multum libertatis sibi sumserint poetae. Non minus defectus versus est Eum. 131. *λάβε λάβε λάβε λάβε φράζου*, sic fortasse in ordinem redigendus, *Α. λαβοῦ λαβοῦ. Β. λαβοῦ λαβοῦ. Γ. φράζου, λαβοῦ.*

V. 141. Hi versus sic scripti et divisi sunt in codice Med.

δέρχθητ᾽, ἐσίδεσθ᾽ οἴωι δεσμῶι
πρὸσ πατρὸσ τῆσδε φάραγγοσ
σκοπέλοισ ἐν ἄκροισ
φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω.

v. 2. *πρὸσ πατρὸσ* | Rectam scripturam *προσπαρτός* in *γρ.* habet apographum Lipsiense. In codice Med. a manu seculi quinti decimi annotatum *προσπορπατόσ*, quod est in apographis plerisque, ab correctore fictum, qui non animadverterat post *προσπαρτός* excidisse *ἐγώ*, quod restitui; quo alia quoque interpolatio convellitur, quae est in apographis plerisque, *ἐσίδεσθέ μ᾽ οἴῳ*, pro *ἐσίδεσθ᾽ οἴῳ*. *Προσπαρτὸς* autem a *προσπείρω* formatum ut *σπαρτός* a *σπείρω*, *χαρτός* et *ἐπίχαρτος* a *χαίρω*.

V. 145. *εἰσιδοῦσαν*] In Med. solae literae *εισ* a pr. manu sunt, reliquae, nullo relicto literae *α* vestigio, in rasura scriptae sunt a manu multo recentiore cum accentu vitioso *εἰσίδουσα*. In apographis aliis *εἰσιδοῦσι*, aliis *εἰσιδούσῃ* est vel *εἰσιδοῦσαι*, i, e. *εἰσιδούσᾳ*, quod Turnebus posuit. Quas scripturas memorat Thomas Magister: *καὶ τὸ εἰσιδοῦσι μὲν πρὸς τὸ ὀφθαλμοῖς, τὸ δὲ εἰσιδούσῃ πρὸς τὸ σημαινόμενον· τὸ γὰρ προσῆλθε τοῖς ἐμοῖς ὄσσοις οὐκ ἔστιν ἕτερον ἢ ἐμοί.* Verum quum participium probabilius ad personam quam ad *ἐμοῖσιν ὄσσοις* referatur, dativus autem *εἰσιδούσᾳ* minus aptus sit propter dativum qui sequitur *πέτρᾳ*, accusativum praetuli *εἰσιδοῦσαν* ex coniectura Hermanni, eadem verborum structura qua Aeschylus in Choeph. v. 410. dixit, *πέπαλται δ᾽ αὖτέ μοι φίλον κέαρ | τόνδε κλύουσαν οἶκτον*: de qna dixit Bernhardyus in Paralipom. Syntaxis Graecae (Hal. 1862.) p. 22.

V. 146. *πέτρᾳ προσαυαινόμενον τᾷδ᾽ ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις*] *τᾷδ᾽* ex coniectura Elmsleii scripsi pro *ταῖσδ᾽*.

V. 156. 157. Haec qui sic scripta esse in codice Med. perhibuerunt, *ὥσ μήποτε θεὸσ μήτε τισ ἄλλοσ | τοῖσδ᾽ ἐπεγήθει*, id ipsum praeterviderunt quod ad veram huius loci scripturam investigandam ducit. Nam vocabuli *ἄλλος* literae *λλ* ita sunt erasae ut tenuia tantum relicta sint vocabuli a manu prima scripti *αν. σ* vestigia, quae intenta oculorum acie ante hos quindecim annos agnovit Duebnerus, non potuit agnoscere doctus amicus qui codicem nuperrime inspexit. Literis autem *αν. σ* significatur *ἄνθρωπος*, quod vocabulum usitato compendio *ανοσ* etiam in codicibus multo quam Mediceus antiquioribus expressum reperitur. Apparet ex his, quod etiam sine veteris scripturae indicio illo satis manifestum foret, *ἄλλος* correctoris inventum esse. Aeschylus autem haud dubie scripserat *ὡς μήτε θεῶν μήτε τις ἀνδρῶν*, pronomine cum altero genitivo propter metri necessitatem coniuncto, ut Sophocles fecit Oedip. R. v. 817. *ὃν μὴ ξένων ἔξεστι μηδ᾽ ἀστῶν τινὶ | δόμοις δέχεσθαι*: quo factum est ut vetus interpres duplex adscriberet glossema, alterum *τις θεός*, alterum *ἄνθρωπος*: unde *ΤΙC* in *ΠΟ* corrupto mirum illud *μήποτε* ortum est, quod nunc pro *μήτε* legi-

tur in codice. Hoc quum non animadvertisset interpolator, ἀνοσ in ἄλλοσ mutavit suoque ipse invento plaudens hanc adscripsit annotationem, qua ad ἄνθρωπος ab se feliciter, ut arbitrabatur, remotum alludit, καλῶς οὐκ ἐπήνεγκε μήτε τις ἄνθρωπος· οὐ γὰρ ἐπέχαιρον οὗτοι αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ συνέπασχον. Quod commentum Moschopulo aliquo quam Aeschylo dignius est. Nam etiam si ἄλλος scribamus, quis tandem praeter homines intelligatur? Porro ne vera quidem eius ratio est, rectissimeque Aeschylus et deos et homines nominavit, (ut Eum. 70. οὐ — θεῶν τις οὐδ' ἄνθρωπὸς οὐδὲ θήρ ποτε) etsi in tali formula, qua nihil amplius significatur quam *nemo omnino*, vix operae pretium est verba singula rimari. Nam Prometheo nec dii omnes male neque homines omnes bene volunt. De diis satis erit meminisse quae Vulcanus in initio fabulae cum Iovis satellitibus colloquitur. Homines vero qui utilitatem suam pietate erga deos potiorem habent, dolent fatum Promethei, qui tot in ipsos contulit beneficia: contra qui pietatem omnibus aliis rationibus potiorem ducunt, iure puniri credunt effrenatam Promethei adversus Iovem, deorum hominumque patrem, pertinaciam.

V. 157. Codicis Med. scripturam ἐπεγήθει in ἐγεγήθει mutavit Elmsleius, collata Hesychii glossa ἐγεγήθει: ἔχαιρε. Quod recepi, licet incerta sit correctio. Nam quum ἐπιχαίρειν et ἐπιδεῖν saepissime dicantur qui malis aliorum gaudent, pari iure ἐπέγηθεν corrigi potest. Qua praesentis forma Aeschylus usus est Choeph. 722. ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γηθούσῃ (codex γαθούσῃ) φρενί, et saepius usi sunt inferiorum temporum scriptores, quorum exempla collegi in Thesauro vol. 2. p. 603.

V. 236. Recte Med. ἐξελυσάμην βροτοὺς, | τὸ μὴ διαρραισθέντας εἰς Ἅιδου μολεῖν, quod correctores Byzantini τοῦ μὴ scripserunt, qui frequentissimus eorum error est etiam in prosae orationis scriptoribus, velut Xenophonte, de quo dixit L. Dindorfius ad Cyropaed. p. 112. ed. Oxon.

V. 264. τὸν κακῶς πράσσοντ' Stanleius restituit pro scriptura codicis τοὺς κακῶς πράσσοντας, non minus vitiosa quam τοὺς—προνέμοντας pro τὸν — προνέμοντ' in anapaestis Eumen. 317. Tertium, sed nondum animadversum, huius generis vitium est in verbis chori Danaidum Suppl. 204. πάτερ, φρονούντως πρὸς φρονοῦντας ἐννέπεις, quod patienter tulerunt critici, masculinum etiam de choro mulierum dici posse opinati, quod non cadere in hunc locum facile intelliget qui accuratius quaerere volet. Quamobrem Aeschylus, quum φρονούσας propter notam de quinto pede trimetri legem dicere nollet, φρονοῦσαν scripserat, ut in praecedente Danai oratione post tria vocabula numeri pluralis (δελτουμένας, ἔχουσαι et λέγουσαι v. 179. 193. 196.) plura sequuntur adiectiva feminina numeri singularis.

V. 313. τὸν νῦν ὄχλον παρόντα μόχθων] Codex χόλον. Recepi quod Doederlinus restituit ὄχλον. Eodem sensu infra v. 539. φρίσσω δέ σε δερκομένα μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον. De collocatione verborum τὸν νῦν ὄχλον παρόντα pro τὸν νῦν παρόντα ὄχλον dixi in Fleckeiseni Annalibus a. 1863. vol. 87. p. 75. collatis locis Thucydidis 1, 11. τοῦ νῦν λόγου κατεσχηκότος pro κατεσχηκότος λόγου, 3, 54. τῶν ἐς Ἰθώμην εἱλώτων ἀποστάντων pro ἀποστάντων εἱλώτων, et Xenophontis locis pluribus, quorum in uno (Anab 5, 3, 4.) veterum librorum scriptura τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων ἀργύριον γενόμενον interpolata in recentioribus est, transpositis verbis γενόμενον ἀργύριον.

De versibus 354. 378. 428. - 430. 543. 550. 568. 692. 693. 770. qui partim glossematis illatis partim aliis modis corrupti in codice Med. sunt, non repetam quae in Annotationibus Oxonii editis dixi: in quibus nihil est de quo sententiam mihi mutandam esse videam, nisi quod de scriptura codicis Medicei v. 568. quae minus accurate olim tradita sunt nunc corrigere licet. Legitur in codice ἄλευ ἃ δᾶ, literis αλευ α in litura scriptis et accentibus omnibus ab manu διορθωτοῦ additis. Pro ἃ a prima manu scriptum fuit ὦ, quod servatum in apographis plerisque, in quibus ἄλευ' cum apostropho et ὦ δᾶ scriptum. His διορθωτὴς scholion adscripsit cuius pars prior ipso quam vetere grammatico Alexandrino dignior est, γρ. (hoc est γράφεται vel γραπτέον) ἀλευάδα πατρωνυμικῶς ἀπὸ τοῦ ἀλεύας. ἢ ὃν δεῖ φυλάξασθαι. τινὲς οὕτως, ἄλευ ω δᾶ· ἄλευ, ἀναχώρει, ἔκκλινε· τὸ δὲ ἃ δᾶ, ὦ γῆ. οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν γῆν δῆν καὶ δᾶν φασιν καὶ τὸν γνόφον δνόφον. Horum postrema similia sunt iis quae leguntur in Etym, M. p. 60, 8. ἀλευάδα εἴρηται ὡς τὸ φεύδα (id est φεῦ δᾶ). οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν γῆν δᾶν

λέγουσιν, ὡς καὶ τὸν γνόφον δνόφον. φεύδα οὖν φεῦ γῆ. οὕτως οὖν καὶ τὸ (*τὸ* om. cod. Voss.) *ἀλευάδα ἀλέου δᾶ* (*δῆ*, superscripto *γῆ*, codex Voss. *δηῖ* cod. Dorvill.) *τοῦ δᾶ ἀντὶ τοῦ γῆ κειμένου.* ubi in lemmate *ἀλευάδα* solo librarii errore scriptum est pro *ἄλευ δᾶ*, vel *ἀλεύδα*, ut *φεύδα* pro *φεῦ δᾶ* scriptum, postrema vero, sublata dittographia, sic corrigenda, *οὕτως οὖν καὶ ἄλευ δᾶ* (vel *ἀλεύδα*), *τοῦ δᾶ ἀντὶ τοῦ γῆ κειμένου.* Nam commentum de Aleuada proprium est *διορθωτοῦ* Aeschylei alienumque ab glossa Etymologi, cuius in verbis nihil est quod ad Aleuadae nomen spectet. Apparet ex his veterem apud Aeschylum scripturam *ΑΛΕΥΔΑ* fuisse, cui *ὦ* ante *δᾶ* ab interprete additum fuit, quod servavit prima codicis Medicei manus, metro violato. Quamobrem eiecto *ὦ* revocavi *ἄλευ δᾶ*, etsi haec singularis est apocope. Nam quod Aristophanes Equit. 821. *παῦ παῦε* dixit et Aeschylus *δίαιν δίαινε*, quod restitui Pers. 1038., ubi codex *δίαινε δίαινε*, diversum est, ut monui in Annot. Oxon. anni 1841. ad versum Persarum p. 318. his verbis "Sponte intelligitur apocopen hanc ibi tantum locum habere ubi idem verbum repetatur. Itaque Aeschylus et Aristophanes recte dicere potuerunt *δίαιν δίαινε* et *παῦ παῦε*, non potuissent simpliciter *δίαιν* et *παῦ*." Nec si *ἄλευ δᾶ*, sive primus sive alio praeeunte, dixit Aeschylus, sequitur eum *ἄλευ* etiam extra formulam illam unquam dicturum fuisse. De simili infinitivi aoristi in *ναι* apocope infra dicetur in annotatione ad Suppl. 790.

V. 420. *Ἀραβίας*, cui vocabulo in versu strophico 415. creticus respondet, si recte legitur, Aeschylus maiorem quam quae excusari possit rerum geographicarum imperitiam prodidit, quod parum probabile esse a multis est intellectum, etsi de emendatione dissentiunt: de quo v. Fossii commentatio supra memorata p. 20 — 22. et Wieselerus in Schedis criticis in Aeschyli Prometheum Gottingae editis a. 1860. p. 8. Scholiasta vetus quid legerit non constat. Nam quae nunc inter scholia legitur annotatio, *πῶς τὴν Ἀραβίαν Καυκάσῳ συνῴκισεν; ἢ ἐπεὶ Στράβων φησὶ Τρωγλοδύτας οἰκεῖν μεταξὺ Μαιώτιδος καὶ Κασπίας, οἵ εἰσιν Ἄραβες*, ab scholiorum veterum interpolatore scriptam esse intellexit Meinekius in Vindiciis Strabonianis p. IX., qui Strabonis Geographumena non

laudari nisi ab recentioris et fere Byzantinae memoriae scriptoribus ostendit, observatione egregia, qua etiam ad Harpocrationis locos duo ab interpolatoris additamentis liberandos usus est.

V. 541. *μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον* – ⏑́ ⏑ –] Vocabulum ab librario omissum fuit fortasse *γυιοφθόροις*, quod fingi ab Aeschylo potuit ad similitudinem adiectivi *γυιοβόρος*. Ceterum notandum syllabae vocabuli *μόχθοις* priori in versu strophico brevem respondere *βουφόνοις παρ'* —, quod si quid offensionis haberet in hoc metri genere, facile vitare potuisset poeta si *πόνοις* pro *μόχθοις* dixisset. Eadem inaequalitas v. 535. ubi verbis *ἀλλά μοι τόδ' ἐμμένοι* in antistropha v. 543. haec respondent, *αὐτόνῳ γνώμᾳ σέβει.* Nam sic correxi quod in codice legitur *ἰδίᾳ γνώμᾳ*, illato glossemate vetere ut in locis supra ad v. 2. indicatis. Simili adiectivo *αὐτόβουλος* usus est Aeschylus Sept. v. 1053. et *αὐτόγνωτος ὀργά* Soph. Ant. 875. quod per *ἰδιογνώμων* explicatur in Etym. M. p. 173, 38., ut *αὐτώδης* per *ἰδιογνώμων* explicuit Hesychius.

V. 574. *κηρόπλαστος — δόναξ*] Exspectes potius *κηρόπακτος*, quod coniecit Meinekius in Leutschii Philologo vol. 20. p. 52.

V. 576. *ποῖ μ' ἄγουσιν* ⏑ – *τηλέπλανοι πλάνοι*] Vocabulum quod excidit fuit fortasse *πάλιν*.

V. 620. *ποίων δὲ ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνεις;*] Legebatur *ποινὰς δὲ ποίων* —, quod correxit Weilius. Sic supra v. 112. *τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω*, ubi vide quae annotavimus.

V. 626. *ἀλλ' οὐ μεγαίρω τοῦδέ σοι δωρήματος*] Codex *τοῦδε τοῦ δ.* Correxit Turnebus, qui recte sensit pronomine hic magis opus esse quam articulo.

V. 657. *τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι | συνειχόμην δύστηνος, ἕς τε δὴ πατρὶ | ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφαντ' ὀνείρατα*] Pro *νυκτίφαντ'* in apographis scriptum est *νυκτίφοιτ'*, quod verum videtur. Porro non est verisimile Aeschylum *ὀνείρατα* scripsisse quum modo praecesserit *ὀνείρασι.* Recte igitur, ut opinor, Nauckius (in *Bulletin de l'Académie de Pétersbourg* a. 1860. p. 241.) *νυκτίφοιτα δείματα* restituit, quod apud Lycophronem legitur v. 225. qui fortasse hunc ipsum Aeschyli

locum est imitatus. *Ἔκ τ' ὀνειράτων καὶ νυκτιπλάγκτων δειμάτων πεπαλμένη* dixit Aeschylus Choeph. 523.

V. 762. *πρὸς αὐτὸς αὑτοῦ κενοφρόνων βουλευμάτων*] Hanc praepositionis collocationem tragici interdum admiserunt propter metri necessitatem, ut Aeschylus infra v. 919. *ἐπ' αὐτὸς αὑτῷ*. Hoc vero loco usus ea est propterea ut Promethei verba argutius responderent praecedenti Ionis interrogationi, *πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συληθήσεται;* Quod non perspexit qui *αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ* scripsit, quod est in apographis plerisque.

V. 803. *ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκλαγγεῖς κύνας | γρῦπας φύλαξαι*] Restitui *ἀκλαγγεῖς*, quod quum in libris antiquioribus *ἀκλαγεῖς* scriptum esset, ut verbi *κλαγγάνω* formae plures vocabulaque ab eo derivata saepe simplici *γ* scripta sunt, in *ἀκραγεῖς* est mutatum ab librariis non cogitantibus canes non *clamare*, sed *latrare* dici. Eodem errore *κύνες κεκραγυῖαι*, ex *κεκλαγυῖαι* ortum, in codicibus plerisque Xenophontis Cyneg. 3, 9. et 6, 27, scriptum est pro *κεκλαγγυῖαι*, quod est servatum in aliis. In Choeph. 535. ubi codex *κέκλαγεν*, H. L. Ahrens *κέκλαγγεν* scripsit, Robortellus *κέκραγεν*. *Ἀκλαγγεῖς* autem *κύνας* Aeschylus dixit ut canes metaphorice dictos ab canibus qui proprie dicuntur distingueret: quae satis usitata tragicis loquendi forma est. Cum *ᾱ* privativo ante mutam cum liquida producto comparandum *ἄτρυτον πόδα* in trimetro Aeschyli Eum. 403. et *ἄτρωτος* in trimetro Eubuli apud Athen. 9. p. 449 F. *ἓν ὄνομα πολλοῖς· τρωτὸς ἄτρωτος, δασύς*. Cum canibus autem Grypes comparantur quia auri sunt custodes: quemadmodum mulierem, quae domum absente marito custodit, *γυναῖκα πιστὴν — δωμάτων κύνα* dixit Aeschylus Agam. v. 607. De adiectivo *ἀκραγής* ex *ἄκρος* et *ἄγος* composito, sed nusquam lecto nisi in grammaticorum glossis quibusdam, dixi in Supplementis Thesauri vol. IX. s. v. *Ἀκραγγής*.

V. 829. *γάπεδα*] Codex *δάπεδα* vitiato metro: nam *δάπεδον* syllaba prima correpta dicitur. Eodem errore apud Lycophr. 617. *τοῦ τειχοποιοῦ γαπέδων Ἀμοιβέως* codices non pauci *δαπέδων*. Recte igitur *γάπεδα* Aeschylo restituit Porsonus ad Euripidis Orest. v. 324. qua forma tragici interdum usi sunt ubi *δάπεδον* metrum non ferret, servato Dorico *ἄλφα*, ut in *γάμορος γάϊος γαπόνος γάποτος δάϊος νάϊος* aliisque

vocabulis fecerunt, de quo disertum est Stephani Byzantii testimonium s. v. *Γῆ*: *λέγεται καὶ γήπεδον (τὸ πρὸς τοῖς οἴκοις ἐν πόλει κηπίον) ὅπερ οἱ τραγικοὶ διὰ τοῦ ᾱ φασὶ δωρίζοντες*. ubi quae de significatione vocabuli dicit cavendum est ne quis ad tragicos referat, quos non est verisimile usquam de hortulis ante aedes sitis esse locutos. Dixerunt illi haud dubie *γάπεδον* nunquam aliter quam ut *γῆς πέδον* significaret. Alterius significationis exempla antiquissima apud Platonem et Aristotelem reperiuntur, qualia in mente habuit Phrynichus quum de usu vocabuli diceret quae in Bekkeri Anecd. p. 32, 1. leguntur, ab Stephano Byzantio quoque, etsi omisso Phrynichi nomine, apposita post verba supra ab me allata. Glossa Hesychii *Γάπεδα: ἀγροικικαὶ οἰκίαι* etsi ex prosae orationis scriptore aliquo Dorico sumta esse potest, tamen probabilius videtur eam ad tragicos spectare, adiuncta quae ab tragicorum usu aliena est interpretatione.

V. 849. *ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα | [ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον] | ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γέννημ' ἀφῶν | τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον — |* Seclusi versum spurium. Quum manifestum esset post primi versus verba versum excidisse in quo *τῶν Διὸς ἀφῶν* mentio facta esset, interpolator versiculum composuit qui nunc in codice Mediceo legitur, *ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον*, Ioanne Tzetza quam Aeschylo digniorem: quod non fugit Elmsleium. Nam Aeschylus nec verba *ἐπαφῶν καὶ θιγών* (ut *ἅπτεσθαι καὶ θιγγάνειν* alicubi dixit Epiphanius), quibus interpolator versum explere voluit, hic erat coniuncturus ubi multo aptius quid dici poterat, neque *ἀταρβεῖ χειρί* dicturus, quasi cavendum fuerit ne quis Iovem, deorum omnium potentissimum amatorumque quos Graeca poesis finxit audacissimum, Ionem, quia cornuta est, pertimuisse crederet, quemadmodum pueri et puellae pecudes cornutas tremula manu tangunt: quod non minus ridiculum est quam si quis Herculem, qui leonem Nemeaeum occidit, felem *ἀταρβεῖ χειρὶ* tetigisse dicat. Aeschyli igitur etsi nescimus quae verba fuerint, tamen qualibus uti potuerit non est difficile dictu, velut, ut exemplum ponam,

ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα
χειρὸς κραταιᾶς εἰσαφάσμασιν μόνοις.

Nam quum insanienti sanam mentem solo manus tactu restituere non cuiusvis, sed plus quam humanae potentiae sit, hoc potius significari debebat quam duo verba, qualia interpolator posuit, idem significantia inutiliter inferri. Sic *χειρὶ μάλα μεγάλῃ* de Iove dixit Homerus Il. 15, 694. et *θιγὼν κραταιᾶς χειρὸς* de Eurystheo Herculis manum tangente Euripides Herc. f. 967. Verbo antiquo *ἀφάσσω* et *εἰσαφάσσω* tangendi significatione saepius usus est Hippocrates: substantivum *εἰσαφάσματα* de aquila in jecur Promethei irruente ab Aeschylo dictum in Prometheo soluto annotavit Hesychius, per *εἰσπτήματα* et *σπαράγματα* interpretatus, sensum loci magis spectans quam significationem propriam vocabuli. Haec de hoc loco scripsi in Leutschii Philologo vol. 16. p. 216. In versu proximo egregiam recepi emendationem Wieseleri *γέννημ' ἀφῶν* pro *γεννημάτων*.

V. 894. Trium syllabarum defectum explevi addito *πότνιαι*, quod coniecit F. Paleius.

V. 915. *πιστὸς, τινάσσων τ' ἐν χεροῖν πύρπνουν βέλος*] Scriptura non satis probabilis, quum adiectivorum in *πνοος* et *ροος* terminatorum formas solutas, ubi facile fieri possit, contractis praeferre soleant tragici, quod hic non difficile erat, si poeta scriberet, *πιστὸς, τινάσσων χειρὶ πυρπνόον βέλος*, quod proposuit Porsonus ad Euripidis Hec. v. 1117.

V. 923. *ὑπερβάλλοντα*] *ὑπερφέροντα* probabiliter correxit Weilius, sublato glossemate. Sic *ὑπερφέρεις* per *ὑπερβάλλεις* explicat Hesychius.

V. 968. *κρεῖσσον γὰρ οἶμαι τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ | ἢ πατρὶ φῦναι Ζηνὶ πιστὸν ἄγγελον. οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών*] Verbum *οἶμαι* etsi non raro ironice dicitur, tamen falluntur qui hic quoque ironice dictum accipiunt. Nam ironia non in hoc verbo posita est, sed in verbis *πατρὶ Ζηνί* et *πιστὸν ἄγγελον*, quae Prometheus non ex sua, sed ex Mercurii persona dicit, quo non reverentia erga Iovem, sed contemtus exprimitur. Sensit hoc, ut opinor, vetus magister, qui laudandi poetae caussa versiculum ab se compositum adscripsit *οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών*, quem si adiecisset Aeschylus, praecedentium verborum vim magnopere minuisset. Ceterum laudandus mihi est Otto Ribbeckius, qui in commentatione Bernae a. 1859. edita p. 11. ipse quoque vitium huius loci sensit, etsi longius quam debebat progressus non hunc tantum versum, sed etiam praecedentes duo tolli voluit, in quibus nihil est quod interpolationis suspicionem movere possit.

V. 980. *ΠΡ. ὤμοι. | ΕΡ. ὤμοι; τόδε Ζεὺς τοὔπος οὐκ ἐπίσταται*] Alterum *ὤμοι*; addidit Richardus Schneiderus in Quaestionibus Xenophonteis Bonnae editis a. 1860. p. 38. priore *ὤμοι* extra versum posito. Qua emendatione propterea opus est, ne trimeter inter duas personas dividatur contra legem tragoediae antiquae, diligenter servatam in septem Aeschyli tragoediis et ab Sophocle in Antigona, fabularum quae supersunt antiquissima, sed ignotam interpolatori veteri qui Aeschyli locum Sept. ad Theb. v. 218. corrupit, de quo infra dicemus. Ceterum eadem orationis forma Prometheus utitur supra v. 972. ubi Mercurio dicenti, *χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πράγμασι*, respondet, *χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ | ἐχθροὺς ἴδοιμι*.

V. 1008. *τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσῃ λιταῖς | ἐμαῖς*] Sic haec scripta sunt in codice. In editione Robortelli, servata eadem versuum divisione, ante *λιταῖς* insertum est *κέαρ*, sumtum haud dubie ex v. 379. *ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ*. Quod si ab Michaele Sophiano adscriptum sit, cuius coniecturis usus est Robortellus, fortasse emendationem indicare voluit certissimam, quam postmodo Porsonus fecit, *τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσει κέαρ | λιταῖς*, deleto *ἐμαῖς*, quod vetus corrector addidit postquam *κέαρ* exciderat, non sentiens simplici *λιταῖς* opus esse, quum Prometheus non solum Mercurii, sed neminis omnino precibus moveri dicendus sit. Simillimae interpolationis exemplum est in Agam. v. 14. de quo suo loco dicetur.

V. 1057. Codex Med. *ἢ τοῦδ' εὐτυχῆ*, in quo latet quod ego restitui *ἢ τοῦδε τύχη*. Manus recentior in margine codicis *εἰ τάδ' εὐτυχῆ*, quod est in apographis plerisque.

V. 1087. *σκιρτᾷ δ' ἀνέμων | πνεύματα πάντων εἰς ἄλληλα | στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνύμενα*] Forma contracta *ἀντίπνουν* hic non solum propter se ipsa, ut *πύρπνουν* v. 915. suspecta est, sed manifesto vitiosa propter syllabam mediam imperite productam. Quod sensit E. I. Kiehlius in Aeschyleis

(Lugd. Bat. 1850) p. 79. qui eiecto *εἰς ἄλληλα* scribi voluit *ἀποδεικνύμενα στάσιν ἀντίπνοον*. Ac mihi quoque extra dubitationem positum videtur Aeschylum *στάσιν ἀντίπνοον* scripsisse: sed *ἀποδεικνύμενα* vereor ne ab interprete illatum sit pro verbo aliquanto graviore, nisi *σκιρτᾷ — στάσιν ἀντίπνοον* dicere placuit Aeschylo, nullo addito participio.

SEPTEM AD THEBAS.

V. 12. *ὥραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον ᾧ 'στι συμπρεπές*] Hic versus in codice Mediceo legitur sic fere scriptus a prima manu, *ὥραν τ' ἔχωνθ' ἕκαστοσ ὥστισ συμπρεπές.* *ὥραν* ab manu διορθωτοῦ in *ὥραν* mutatum cum spiritu leni. Literam *ν* proximumque *τ'* manus recentior scripsit, fortasse literas prope evanidas resuscitans, ut saepe factum in codicibus antiquis, quorum interdum paginae integrae hoc modo instauratae sunt: nisi fortasse primo scriptum fuit *ὥραν ἔχων θ' ἕκαστος*, quod tamen non convenit accusativis qui praecedunt. Ex *ἔχωνθ'* factum est *ἔχονθ'*, litera *ω* radendo in *ο* conversa. *ἕκαστοσ* ab recentissima demum manu in *ἕκαστον* est mutatum. Denique vocabuli *ὥστισ* litera ultima, orta ex *συμπρεπές*, quod sequitur, erasa est: unde *ὥς τι* servatum in apographis plerisque, in uno in *ὥστε* mutatum, quod editoribus non paucis fraudi fuit, non animadvertentibus antiquam scripturam *ΩCTI* vel *ΩICTI* imprudenter pro *ὥς τι* esse acceptam, quum *ᾧ 'στι* significaret. Totus autem versus non Aeschyli est, sed interpolatoris, qui quum duas tantum civium classes in praecedentibus versibus memorari videret, alteram quae aetatem militarem nondum attigit (*τὸν ἐλλείποντ' ἔτι ἥβης ἀκμαίας*), alteram quae excessit (*τὸν ἔξηβον χρόνῳ*), tertiam, quae inter has media est, supplevit addito versu illo, in quo postrema verba *ᾧ 'στι συμπρεπές* metri explendi caussa scripta sunt. Non cogitavit autem interpolator mediam illam civium classem, quae eos omnes complectitur quos militari oportebat, propterea non esse memoratam, quia iam exierant omnes ad urbem ab hostium impetu defendendam. Adiectivi *συμπρεπής* unum praeter hoc apud tragicos exemplum est Aeschyli Suppl. 458. *τάχ' ἂν γυναικὶ ταῦτα συμπρεπῆ πέλοι*, ubi *convenientem* significat. Verbo *συμπρέπειν* raro antiquiores, saepe inferiorum temporum scriptores usi sunt, adverbioque *συμπρεπόντως* locis non paucis Sanctus Epiphanius, velut vol. 1. p. 1024c et *συμπρέπον* p. 938c. 939b. 940c. 942a. 961d. 970c. 978a. 980c. 983b. 984a. 986a. Aliam viam ingressus est grammaticus cuius ab manu scholia codicis Medicei scripta sunt: qui ex *ὥραν* mutato accentu *ὤραν* fecit, hac addita annotatione, qua utramque scripturam explicuit, *ωραν φροντίδα* (adde *ἢ*) *ἡλικίαν, ἵν' ᾖ ὁ νοῦς οὕτως, ἕκαστον ὑμῶν ἔχοντα φροντίδα τῆς πόλεως· ἢ ἕκαστον πρὸς τὴν ἡλικίαν βοηθεῖν τῇ πόλει ὡς πρέπον.* Verum etsi in bellis et veterum et recentiorum non raro factum est ut instante periculo omnes omnium ordinum cives ad opem ferendam evocarentur, tamen neminem vidi qui cohortationem suam tam debili amplificaret appendicula qualem Aeschylo affinxit scholiasta, *curam habentem quemque quem decet*: quod Aeschylus, si quid huiusmodi addere voluisset, in quo per se nihil foret quod quis reprehenderet, longe aliter dicturus erat. Itaque non dubitandum quin totum illud de *cura* commentum errori debeatur scholiastae, qui non perspexisset mentem verborum interpolatoris, *ὥραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον, ᾧ 'στι συμπρεπές*, supra ab me expositam. Remoto igitur hoc additamento optime procedit Aeschyli oratio, *καὶ τὸν ἐλλείποντ' ἔτι | ἥβης ἀκμαίας καὶ τὸν ἔξηβον*[a] *χρόνῳ, | βλαστημὸν ἀλδαίνοντα σώματος πολύν, | πόλει τ' ἀρήγειν* etc. nisi quod valde suspectum est *πολύν*, quod si scripsit Aeschylus, Eteoclem paullo plus postulantem fecit quam ab *ἐξήβοις χρόνῳ* aut postulari aut exspectari poterat, qui *denuo* florere, i. e. reiuvenescere, potius dicendi erant quam *magnopere* florere. Quod quum Aeschylum vix fugere potuerit, non puto eum *πολύν* scripsisse, sed *πάλιν*,

[a]) *ἔξηβον*] Ad hunc locum spectat Phrynichi notatio in Bekkeri Anecd. p. 37, 17. *Ἔξηβον: τοῦτο καινόν. καθωμιλημένον τὸ ἔξωρον.* Recte hoc dixit Phrynichus: nam *ἔξηβον* nusquam alibi legitur. In gl. Hesychii *Ἔξηβος: ἔξω τῆς ἥβης. τριάκοντα πέντε ἐτῶν* vereor ne verba *τριάκοντα πέντε ἐτῶν* non sint scripta a primo glossae auctore, qui haud dubie ipse quoque Aeschyli locum in mente habuit. Alia huiusmodi composita cum *ἐξ*, ab usu communi non minus aliena, sunt *ἐκγενής*, *ἔκτιμος* et *ἐξόμιλος* apud Sophoclem.

quo restituto homines reiuvenescentes cum plantis comparantur παλιμβλαστέσι, quas Theophrastus dixit Hist. Plant. 3, 19, 2. (ubi eodem quo apud Aeschylum errore libri, excepto optimo Urbinate, omnes πολυβλαστῆ) et 4, 8, 5. Non melioris notae illud esse πολύς videtur quod apud Aeschylum paullo ante intulit interpolator v. 7. ubi in codice scriptum est Ἐτεοκλέης ἂν εἷς κατὰ πτόλιν | ὑμνοῖθ᾽ ὑπ᾽ ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις, scripto inter εἷς et κατὰ supra versum sive ab eadem sive ab alia manu antiqua πολύσ, vocabulum valde supervacaneum, quum sequatur πολυρρόθοις, quod in παλιρρόθοις mutari volebat Valckenarius, aliter fortasse iudicaturus, si scripturam codicis cognitam habuisset, etsi huic indicio soli non multum tribuendum foret,[b] nisi πολύς per se ipsum suspectum esset. Nam Aeschylus haud dubie scripserat, Ἐτεοκλέης ἂν πᾶσαν εἷς κατὰ πτόλιν, — usitata inter εἷς et πᾶς antithesi — ut in Agam. 1106. dixit πᾶσα γὰρ πόλις βοᾷ, et Horatius ab Paleio comparatus Sat. 2, 1, 46. *Flebit et insignis tota cantabitur urbe.* Origo autem erroris fortasse inde repetenda quod πᾶσαν aut in margine scriptum exciderat aut post εἷς positum, quae usitatior verborum collocatio est, metri caussa corrigendum videbatur. Cuiusmodi interpolatione affectus est versus 21. ubi in codice legitur, ἐθρέψατ᾽ οἰκιστῆρας ἀσπιδηφόρους | πιστούς, ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τόδε, quod pro ὅπως γένοισθε πιστοὶ πρὸς χρέος τόδε dictum esse creditur per attractionem quandam, cuius figurae usus etsi late patet, tamen nullum exemplum vidi quod huic Aeschyleo omni ex parte simile esset, nec rationem reddiderunt interpretes quid Aeschylum movere potuerit ut versum faceret ex tribus partibus aequalibus compositum, quod tragici vitare potius quam dedita opera quaerere solent,

πιστούς, ὅπως | γένοισθε πρὸς | χρέος τόδε,

quum in promptu esset et sententia aptissima et numeris optimis scribere,

ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος πιστοὶ τόδε.

Hoc igitur restitui. πιστοὶ quum aut in textu omissum in margine positum esset, aut metro corrupto sive post γένοισθε sive post τόδε collocatum, corrector aliquis vulgatam effinxit scripturam πιστούς, ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος τόδε. Ceterum similiter loquitur Aeschylus Eumen. 670. καὶ τόνδ᾽ ἔπεμψα σῶν δόμων ἐφέστιον, | ὅπως γένοιτο πιστὸς ἐς τὸ πᾶν χρόνον.

[b]) Sic vocabula casu omissa supra versum scripta habet codex apud Sophoclem μαστήρ Trach. 733. Ἅιδου 1161. ἄτρακτος Phil 290. μέν 1278.

V. 78. Parodi virginum Thebanarum pars maior (v. 78—165.) tot omnis generis vitiis, sive sententias sive verba singula sive metra spectamus, deformata est ut de eorum emendatione prorsus desperandum foret, nisi propitia fortuna factum esset ut inter immanes librariorum veterum hallucinationes tot tamen in codice Mediceo, quamvis descripto ex libro vitiosissimo, relicta sint verae scripturae vestigia ut pleraque omnia aut certa aut probabili coniectura in integrum restitui posse videantur, si quis accurata imbutus sit Aeschyleae dictionis cognitione, neque aut ab correctoribus, qui codicem Mediceum contaminarunt, aut a Byzantinis fraudem sibi fieri patiatur, qui huius quoque in carminis apographis pauca tantum et levia sustulerunt vitia, multo plura vero corruperunt, quorum ego nonnulla tantum quae notari operae pretium sit attingam, reliqua lectoribus, si qui sint qui istiusmodi quisquiliis delectentur, ex futili quam editores congesserunt diversae scripturae farragine cognoscenda relinquo. Est autem parodi huius pars prior (v. 78—165.) non antistrophica, sed, quod aptissime, etsi contra tragicorum consuetudinem — qnantum ex paucis quae integrae ad nos pervenerunt tragoediis iudicari potest — instituit Aeschylus, distributis inter singulas chori personas singulis carminis partibus, ut ipsis metrorum formis summam exprimeret, qua virgines Thebanas agitari fingit, trepidationem metumque imminentis ab hostili, qui urbi appropinquat, Argivorum exercitu periculi. Hanc igitur carminis partem primo apponam ut scripta est in libro Mediceo ab manu prima, servata versuum quae in codice est divisione, de qua hic ut ubique tacuerunt qui ante me hoc libro usi sunt, parum cogitantes etiam huius rei cognitionem saepe non inutilem esse ad indagandam inveteratorum errorum originem. Nec paginarum codicis initia notaverunt, quae ipsa quoque cognita habere interdum refert, ut versuum huius fabulae 194—196. exemplo infra ostendam. Sic igitur codex Medi-

ceus folio 66ᵃ, post undecim a quibus hoc folium incipit trimetros (66—77.):

o ϑ
Χ. παρ. ϑρέομαι φοβερὰ μεγάλ᾽ ἄχη.
μεϑεῖται στρατὸσ. στρατόπεδον λιπὼν
ῥεῖ. πολὺσ ὅδε λεὼσ πρόδομοσ ἱππότασ.
αἰϑερία κόνισ με πείϑει φανεῖ
σ᾽ ἄναυδοσ σαφὴσ ἕτυμοσ ἄγγελοσ.
ἕλεδέμασ πεδιοπλοκτύποσ
τὶχρίμπτεται βοᾶι
ποτᾶται. βρέμει
δ᾽ ἀμαχέτου δίκαν ὕδατοσ ὀροτύπου.
ἰὼ ἰὼ ἰὼ ϑεοὶ
ϑεαί τ᾽ ὁρόμενον κακὸν ἀλεύσετε.
βοᾶι ὑπὲρ τειχέων
ὁ λεύκασπισ ὄρνυται λαὸσ εὐ
τρεπὴσ ἐπὶ πτόλιν διώκων.
τίσ ἄρα ῥύσεται. τίσ ἆρ᾽ ἐπαρκέσει
ϑεῶν ἢ ϑεᾶν.
πότερα δῆτ᾽ ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη
δαιμόνων. ἰὼ μάκαρεσ εὔεδροι
ἀκμάζει. βρετέων ἔχεσϑαι τί
μέλλομεν ἀγάστονοι.
ἀκούετ᾽ ἢ οὐκ ἀκούετ᾽ ἀσπίδων κτύπον·

5. ἕτυμος] Sic codex cum spiritu aspero, qui frequens in hoc vocabulo est in codicibus propter similitudinem cum adiectivo ἕτοιμος.

6. ἕλεδέμασ] Accentus super ε erasus in M. In ἕλεδεμνὰσ mutatum ab manu ea quae scholia scripsit. Porro utrique versus margini adscriptum ζτ, i.e. ζήτει, quae frequens est in codicibus corruptorum locorum nota, de qua supra dicebam p. VIII.

7. τὶ] Accentus erasus.

βοᾶι] ι erasum.

11. ὁρόμενον] Sic cum spiritu aspero hic et v. 36.

α
ἀλεύσετε] ἀλεύσετε litera α ab manu recentiore superscripta: quo recta indicatur scriptura ἀλεύσατε.

14. τρεπὴσ] Ante τ litera una erasa, quae haud dubie π uit.

πέπλων καὶ στεφέων πότ᾽ εἰ μὴ νῦν
ἀμφίλιταν ἕξ.ομεν.
κτύπον δέδορκα. πάταγοσ οὐχ ἑνὸσ δορόσ.
τί ῥέξεισ. προδώσεισ
παλαίχϑων ἄρησ
τὰν τεᾶν. ὦ χρυσοπήληξ δαίμων
ἔπιδ᾽ ἔπιδε πόλιν.
η
ἅν ποτ᾽ εὐφιλήτᾱν ἔϑου. ϑεοὶ
πολιάοχοι χϑονὸσ
τ
ἴϑ᾽ ἴτε πάντεσ
ἴδετε παρϑένων
ἱκέσιον λόχον δουλοσύνασ ὕπερ.
κῦμα γὰρ περιπτόλιν
δοχμολόφων ἀνδρῶν καχλάζει πνοαῖσ
ἄρεοσ ὁρόμενον.
ἀλλ᾽ ὦ ζεῦ πάτερ παντελὲσ πάντωσ

Folio 66ᵇ.

ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν

22. στεφέων radendo factum ex στεφάνων, quod primo scriptum fuerat.

23. ἀμφίλιταν] ἀμφὶ λιτὰν manus recens.

ἕξ.ομεν radendo ex ἕξωμεν factum videtur. Tum ἕξ.μεν, et a manu recentiore inter ἕξ et o inserta litera ι.

27. τᾶν τεᾶν] Lineae utrique α superscriptae indicant α longum esse, quod saepe hoc modo in hoc aliisque aliorum poetarum codicibus notatur, ut v. 29. 49

δαίμων] In δαῖμον mutatum ab manu, ut videtur, scholiastae.

η
29. εὐφιλήταν] η ab eadem manu superscriptum, ut saepe fit in formis Doricis, velut v. 49. 54. In Agam. v. 47. codex ἀρω-

η
γαην, quod ex ἀρωγὰν ortum, et in Choeph. v. 311. δίκηα pro

η
δίκα. In codice Athenaei Marciano α Dorico librarius prope constanter η superscripsit.

τ
31. ἴϑ᾽] τ ab eadem manu.

.γὰρ.
ἀργεῖοι δὲ πόλισμα κάδμου
κυκλοῦνται. φόβοσ δ' ἀρηΐων ὅπλων.
διαδέτοι γενύων ἱππείων
κινύρονται φόνον χαλινοί.
ἑπτὰ δ' ἀγήνορεσ πρέποντεσ στρατοῦ
δορυσσόοι σαγᾶι πύλαισ ἑβδόμαισ
προσίστανται πάλωι λαχόντεσ.
σύ τ' ὦ διογενὲσ φιλόμαχον κράτοσ
ῥυσίπτολισ γενοῦ παλλὰσ ὅ θ' ἵππιοσ
ποντομέδων ἄναξ
η η
ἰχθυβόλωι μᾶχανᾶι ποσειδᾶν
.βου.
ἐπίλυσιν φόνων ἐπίλυσιν δίδου.
σύ τ' ἄρησ φεῦ φεῦ
ἐπώνυμον κάδμου
πόλιν φύλαξον κήδεσαί τ' ἐναργῶσ.

39. γὰρ dubitari potest utrum a prima manu an, quod pro-
.βου.
babilius, ab scholiastae manu superscriptum sit, ut v. 50. φόνων literae βου ab ea superscriptae sunt. Correctiones inter duo
.δ.
puncta superscriptae reperiuntur infra 333. ἀρτιτρόποισ. 810.
.ηλ. .ό. .ε. .α.
κεῖσθον. Pers. 78. ἐχυροῖσι. 618. πληκτὰ. 774. πάτρηι, et alibi, multo plures sine punctis.

41. διαδέτοι] διάδετοι in margine a manu recentissima.

44. δορυσσόοισ σαγαῖσ] Literae septem σ σαγαῖσ in litura quinque literarum scriptae sunt. Alterum vocabuli σαγαῖσ sigma si a prima manu scriptum exstitisset, cum litera π, quae sequitur, ex more prope constanti huius aliorumque vetustorum librorum uno ductu scribi debuisset σαγαὶ σπύλαις, quod non factum est. Nam literae π ea est forma ut non cum alia litera coniunctam fuisse pateat. Antiqua igitur scriptura δορυσσόοι σαγᾶι fuit, cuius qui usus sit infra ostendetur.

η η
49. μᾶχανᾶ] V. ad v. 27 et 29.
.βου.
50. φόνων] V. ad v. 39.

η
καὶ κύπρισ ἅτε γένουσ προμάτωρ
ἄλευσον. σέθεν ἐξ αἵματοσ
γέγοναμεν. λιταῖσ σε
θεοκλύτοισ ἀπύουσαι
πελαζόμεσθα. καὶ σὺ λύκει' ἄναξ
λύκειος γενοῦ στρατῶι δαΐωι
στόνων ἀϋτᾶσ. σύ τ' ὦ
λατυγένεια κοῦρα τόξον πτυκάζου
ἄρτεμι φίλα.
ἒ ἒ ἒ ἔ
ὄτοβον ἁρμάτων ἀμφιπόλιν κλύω.
ὦ πότνια ἥρη.
ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαί.
ἄρτεμι φίλα.
ἒ ἒ ἒ ἔ.
δοριτίνακτος δὲ αἰθὴρ ἐπιμαίνεται.
τί πόλις ἄμμι πάσχει. τί γενήσεται.
ποῖ δ' ἔτι τέλοσ ἐπάγει θεόσ.
ἒ ἒ ἒ ἔ.
ἀκροβόλων δ' ἐπάλξεων λιθὰσ ἔρχεται.
ὦ φίλ' ἄπολλον.
κόναβος ἐν πύλαισ χαλκοδέτων σακέων
καὶ διόθεν
πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλοσ ἐν μάχαισί

η
54. ἅτε] V. ad v. 29.

57. θεοκλύτοισ] Litera penultima correcta. Fuit haud dubie θεοκλύτουσ.

59. λύκειοσ] a manu antiqua ex λύκιοσ factum.

61. κοῦρα] κούρα a manu paullo recentiore.

πτυκάζου] ἐντυκάζου a manu scholiastae, literis ἐν in litura literae π positis.

64. ἀμφιπόλιν] ἀμφὶ πόλιν a manu recenti.

65. ἥρη] Alterum η in α mutatum.

66. χνόαί] Sic, duplici accentu.

73. λιθὰσ] Litera σ ex ρ, ut videtur, facta. Videtur librarius ad literam ρ verbi ἔρχεται aberrasse et errore animadverso ρ in σ mutasse.

τε μάκαιρ᾽ ἄνασσ᾽ ὄγκα προ πόλεωσ
ἑπτάπυλον ἕδοσ ἐπιρρύου-

Versuum divisio etsi multis modis laborat, tamen ab vera ratione paullo propius abest quam in apographis plerisque Byzantinorum manus expertis: de quo post ea quae pridem vel ab aliis vel ab me ipso alibi dicta sunt pauca tantum addenda erunt. Tanto plura de versuum plurimorum scriptura restant dicenda. In ipso carminis initio recentioribus inde a Blomfieldo editoribus omnibus et, quod pudet dicere, multos per annos mihi ipsi fraus facta est ab correctore Byzantino, qui metri dochmiaci ignarus verba *θρέομαι φοβερὰ μεγάλ᾽ ἄχη* in versum iambicum dimetrum redegit

θρεῦμαι φοβερὰ μεγάλα τ᾽ ἄχη,

quae scriptura ita est per apographa propagata ut vix duo vel tria innotuerint in quibus vel *θρέομαι* vel *μεγάλ᾽ ἄχη* vel utrumque simul servatum sit. Temerariae mutationis partem alteram, *μεγάλα τ᾽ ἄχη*, repudiarunt editores, quum metrum dochmiacum esse vidissent, probarunt vero priorem, quae nihilo illa melior est, *θρεῦμαι*, pusillam fingentes quattuor vocabulorum proodum, quae ex uno spondeo unoque dochmio composita sit: quo metro si usquam usus esset Aeschylus, sensisset certe aptius id esse choro senum gravi sedatoque gressu orchestram intranti quam choro virginum trepidantium. Has a plenis incipere oportebat dochmiis, iisque, si fieri poterat, arses solutas habentibus. Qualem versum hic ab Aeschylo factum esse, ut ipsis primis chori verbis mentes audientium percellerentur totiusque carminis summa paucis verbis significaretur, clarissimo indicio sunt tres ultimae dochmii syllabae *θρέομαι*, servatae in libro Mediceo, amissis quattuor praecedentibus, quae vel casu exciderunt, ut alia plura in hoc carmine, de quibus infra dicetur, vel propter similitudinem cum postremis praecedentis vocabuli
Θ
ΠΑΡΘΕΝΩΝ literis, vel, si *ΠΑΡ* etiam in antiquiore exemplari compendio[b] scriptum fuit, librario ab literis Θ ad literas
Ρ
ΘΡ, a quibus *θρέομαι* incipit, aberrante. Nam Aeschylus haud dubie dixerat,

νεόκοτα θρέομαι φοβερὰ μεγάλ᾽ ἄχη,

cuiusmodi graviore vocabulo, non debili aliquo atque inutili epitheto, in initio carminis opus erat. *Νεόκοτα* autem *ἄχη* dicuntur ratione habita priorum eventorum, quae praecessisse ex prologo Eteoclis cognoverant spectatores. Adiectivo *νεόκοτος* utitur infra v. 804. in verbis chori, *τί δ᾽ ἐστὶ πρᾶγμα νεόκοτον πόλει πάλιν*,[c] et in Persis v. 256. ubi *κακὰ νεόκοτα καὶ δάϊα* dixit. Simile etiam *νέον ἄχος μέγα* Agam. 1101. Verbi *θρέομαι* tria praeter hoc apud Aeschylum exempla sunt, Suppl. 111.

τοιαῦτα πάθεα μέλεα θρεομένα δ᾽ ἐγὼ
λιγέα βαρέα δακρυοπετῆ —.

Ag. 1165. *μινυρὰ θρεομένας*. et Choeph. 970. *θρεομένοις*, nulla apud Sophoclem, duo apud Euripidem, alterum in trimetro Med. 51. *ἕστηκας αὐτὴ θρεομένη σαυτῇ κακά*, alterum in versu dochmiaco Hippol. 363. *τυράννου πάθεα μέλεα θρεομένας*, ad quos locos tres accedunt glossae Hesychii, haud dubie ex tragicis sumtae, *θρέειν*, *θρεομένη* (haec fortasse ex Euripid. Med. 51.) et *θρεόμενον*. Nulla igitur supersunt formae contractae exempla, nisi quis Euripidis loco alteri restitui eam velit, *τυράννου πάθη μέλεα θρευμένας*, quo dochmii accuratius respondeant antistrophicis v. 670. *τίνας νῦν τέχνας ἔχομεν ἢ λόγους*, ut reliqui omnes huius carminis dochmii exaequati sunt, uno excepto v. 368. *τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος μένει;* ubi ultima prioris dochmii syllaba in strophico tantum versu soluta est.

V. 2. *μεθεῖται στρατὸς*] Post verba *νεόκοτα θρέομαι φοβερὰ μεγάλ᾽ ἄχη* inepte infertur *μεθεῖται*, verbum ambiguum,

78. *ὄγκα*] Fuit primo *ὤγκα*.
προ] Accentum (*πρὸ*) addidit manus recens.
ύ
79. *ἐπιρρύου*] *ἐπιρόου* m. pr., *ἐπιρου* recentior.

b) Apud Sophoclem Trach. 1219. *παρθένον* compendio est
θ
expressum *παρνον* in codice Mediceo.

c) *πόλει πάλιν*] In Med. *πόλει πλέον*, pro quo in apographis multis *πόλει παρόν* positum est ex coniectura correctoris, qui propius ad literas in codice traditas accedere potuisset si *πέλον* scripsisset, participio non minus quam *παρόν* inutili. Aeschylus haud dubie *πόλει πάλιν* scripserat. Similiter Sophocles Oed. Col. 1570. *τί δ᾽ ἐστιν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;*

quod exercitum dimissum domumque abeuntem potius significare videatur quam exercitum urbem aggressurum. Talis exercitus *καθεῖσθαι* dicendus erat, ut Herodotus dixit 7, 138. *ἡ στρατηλασίη ἡ βασιλέος οὔνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνοι, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.* et Polybius 3, 92, 7. *εἰς δὲ τὸ πεδίον οὐ καθίει τὴν δύναμιν*, ut alia aliorum exempla omittam. Praepositiones autem *κατά* et *μετά* saepissime ab librariis esse permutatas nemini ignotum est. Aliud huius erroris exemplum est apud Aeschylum in Choeph. 661. *ὥρα δ' ἐμπόρους μεθιέναι | ἄγκυραν ἐν δόμοισι πανδόκοις ξένων.* *Ἄγκυραν μεθιέναι* qui diceret hoc significaret, ancoram in navi alligatam emitti, eo videlicet consilio ut in litore figatur. Verum hae cogitandi ambages non placuerunt Graecis, qui clare breviterque inde ab Herodoto usque ad infimae aetatis scriptores *ἄγκυραν καθιέναι* dixerunt. Hoc igitur Aeschylo quoque restituendum. Nec scholiasta Euripidis ad Orest. v. 54. *τὴν πλάτην μεθίεσθαι εἰς τὴν θάλασσαν* dixit, quod adhuc legebatur, sed *καθίεσθαι*, quod ego ex antiquo optimae notae codice restitui in editione Oxoniensi.

V. 6. Monstrosum vocabulum *ἔλεδέμασ* in *ἔλεδεμνὰσ* mutatum est ab manu quae scholia scripsit: quas ineptias, nulla metri ratione habita, interpretari conatus est qui seculo circiter decimo tertio margini codicis haec adscripsit, *ἐλεδεμὰς ἡ τὸ δέμας ἡμῶν τῷ φόβῳ λαμβάνουσα καὶ ταράττουσα, ἢ ἐλεδεμνὰς ἡ ἑλοῦσα ἀπὸ τῶν δεμνίων*, quae commenta pleniora legere licet inter scholia Byzantina in editione mea p. 311, 11-29. Manifestum est antiquam scripturam fuisse *ΕΛΕΔΕΜΑC*, quae nihil aliud significare potest quam *ἕλε δ' ἐμὰς*, quo indicio non difficile erat duo quae exciderunt vocabula supplere, *ἕλε δ' ἐμὰς φρένας δέος*. Nam post quattuor de exercitu urbem petente versus rationi consentaneum erat ut chorus aliquam metus, quo ipse agitaretur, significationem iterum interponeret, ne nimis cumulata evaderet exercitus huius descriptio. Illud igitur restitui, *ἕλε* in *εἷλε* mutato. Nam quum prima arsis dochmii soluta esset, nihil caussae erat cur brevem anacrusin longae, qua uti in promptu erat, praeferret poeta. Cum locutione autem *εἷλε δ' ἐμὰς φρένας δέος* comparanda similia plura quae Aeschylus dixit, velut Prometh. 181. *ἐμὰς δὲ φρένας ἐρέ-*

θισε διάτορος φόβος. Suppl. 379. *ἀμηχανῶ δὲ καὶ φόβος μ' ἔχει φρένας.* et diu ante Aeschylum Homerus, *ἐμὲ δὲ* (vel *τοὺς δὲ*) *χλωρὸν δέος ᾗρει* Il. 7, 479. Od. 11, 43. 633.

In proximis syllabis *πεδιοπλοκτύποσ τὶ χρίμπτεται* non magnae sagacitatis erat manifesta, quae ante triginta annos restitui, agnoscere verba sensui huius loci metroque aptissima *ΟΠΛΟΚΤΥΠΟCΠΟΤΙΧΡΙΜΠΤΕΤΑΙ*, id est *ὅπλων κτύπος ποτιχρίμπτεται*, literis *ΠΕΔΙ*, ad versum proximum redintegrandum adhibitis, ubi verba *βοὰ ποτᾶται* nec metrum explent nec sententiam: exspectes enim ut dicatur ubi clamor volitet. Hoc Aeschylus haud dubie dixerat *διὰ πέδον βοὰ ποτᾶται· βρέμει δ'* etc. Gravioris verborum corruptelae nullam suspicionem habuit scriptor scholii codicis Medicei, *καὶ τὰ τῆς γῆς δέ μου πεδία κατακτυπούμενα τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων καὶ τοῖς ὅπλοις ποιεῖ μοι προσπελάζειν τὸν ἦχον τοῖς ὠσίν*, quae non veteris grammatici annotatio est, sed aut eius qui scholia vetera in codicem Mediceum transscripsit suis ipsius additamentis aucta, aut alius grammatici, qui nec doctior illo nec multo antiquior fuit. Quod *τοῖς ὠσὶν* dixit, lucem accipit ab annotatiuncula quam manus recentior (seculi, ut videtur, decimi tertii) margini codicis allevit (ad *τὶχρίμπτεται*), *τινὲς ὠσὶ χρίμπτεται βοά.* Quod commentum Byzantini quoque interpretes secuti sunt, quorum annotationes in editione mea collectae p. 311. quot contineant incredibilis documenta stuporis ostendi in Philologo vol. 16. p. 223. 224.

V. 10. *ἰὼ ἰὼ ἰὼ θεοὶ*] Tertium *ἰὼ*, quod dochmii mensuram excedit, recte omissum in paucis quibusdam apographis.

V. 12. *βοᾷ ὑπὲρ τειχέων ὁ λεύκασπις ὄρνυται λαὸς εὐτρεπὴς* (vel *εὐπρεπὴς*) *ἐπὶ πτόλιν διώκων*] Leve vitium *πτόλιν* pro *πόλιν* recte correctum in apographis, quae in ceteris verbis nihil differunt ab libro Mediceo, in quibus quod legitur *τειχέων* duabus de caussis absurdum est. Primo enim exercitus Argivorum, etsi urbi appropinquat, tamen paullo longius adhuc abest ab ea quam ut iam nunc muros urbis transsilire dici possit. Deinde qui *ὑπὲρ τειχέων ὄρνυται* non *ἐπὶ πόλιν διώκει*, sed iam ipsa in urbe versatur. Non cadit harum ineptiarum culpa in Aeschylum, qui virgines Thebanas trepidantes quidem finxit, verum non delirantes. Quamobrem restitui ei

quod scripserat, ὑπὲρ τάφρων. Nam fossas transgredi oportebat Argivos antequam muros urbis aggredi possent. Nec fossas dicit urbi proximas, sed remotiores. Accurate haec distinxit Euripides Phoen. 1098.

περγάμων δ' ἀπ' ὀρθίων
λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατὸν
Τευμησὸν ἐκλιπόντα· καὶ τάφρου πέλας
δρόμῳ ξυνῆψεν ἄστυ Καδμείας χθονός.
παιὰν δὲ καὶ σάλπιγγες ἐκελάδουν ὁμοῦ
ἐκεῖθεν ἔκ τε τειχέων ἡμῶν πάρα.

Alio modo in verbis proximis peccatum, quibus manifestum illatum glossema est ὁ λεύκασπις λαὸς εὐτρεπὴς διώκων, relicto tamen in εὐτρεπής vel εὐπρεπής verae scripturae vestigio, quam restitui, λευκοπρεπὴς λεὼς ὄρνυται ἐπὶ πόλιν. Exercitum Argivorum λεύκασπιν appellant chorus senum Thebanorum apud Sophoclem Antig. 106. et nuncius, qui pugnae Thebanorum et Argivorum testis oculatus interfuerat, apud Euripidem in Phoenissis loco supra apposito v. 1099; virgines vero Thebanae Aeschyli, quae in re militari minus quam viri versatae sunt et exercitum Argivorum e longinquo tantum conspiciunt, aptissimo adiectivo λευκοπρεπὴς utuntur, quo splendor, quem alba militum scuta diffundunt, satis clare, etsi vocabulo minus definito designatur, quod similiter formatum est adiectivo ὁμοιοπρεπής, quo ipso quoque solus Aeschylus uno in loco usus est Agam. 793. καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς ἀγέλαστα πρόσωπα βιαζόμενοι.

V. 17. πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη δαιμόνων] Vocabulum δαιμόνων, quod in codice in versum proximum est translatum, indicio est in antiquioribus exemplaribus versus sic fuisse divisos

πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη
δαιμόνων.
ἰὼ μάκαρες εὔεδροι,

ut alii trimetri dochmiaci non pauci in duo versus, dimetrum et monometrum, in hoc aliisque Aeschyli carminibus in codice divisi sunt. Horum versuum medius, δαιμόνων, quum nimis brevis esset, cum verbis proximis, ἰὼ μάκαρες εὔεδροι, in quibus ἰώ extra metrum positum est, in unum versum est coniunctus. Quod qui primus fecit tres ante δαιμόνων syllabas excidisse non magis animadvertit quam editores, qui versum dimetrum dochmiacum finxerunt, cuius in fine creticus adiectus sit,

πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη δαιμόνων.

Quam parum probabilem rationem esse facile sentiet qui reliquos huius carminis dochmios considerare volet. Nam quod versus 29. et 79. prior ex cretico et dochmio, alter ex paeone primo et dochmio compositus esse vulgo creditur, falsum esse infra ostendetur. Itaque non dubitandum quin ante δαιμόνων tot exciderint syllabae quot ad dochmium explendum requiruntur, eaeque ita comparatae ut error librarii, qui primus eas omisit, facile explicari possit. Nam Aeschylus, nisi magnopere fallor, scripserat,

πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη τίμια δαιμόνων;

Eadem simulacra v. 211. alio, quod metro illic aptum erat, epitheto usus ἀρχαῖα dixit Aeschylus,

ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον ἀρχαῖα βρέτη.

Nec raro adiectivo τίμιος usus est, velut huius fabulae v. 240. τάνδ' ἐς ἀκρόπτολιν, τίμιον ἕδος, ἱκόμαν. et Eum. 855. τιμίαν | ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως.

V. 22. πέπλων καὶ στεφέων ποτ', εἰ μὴ νῦν ἀμφὶ —] Dochmium imperite compositum πότ' εἰ μὴ νῦν ἀμ— optime correxit Carolus Prienus restituto exquisitiore ordine verborum εἰ μὴ νῦν, πότ' ἀμ—. Nam quod Pindarus καί νυν temporis significatione aliquoties correpto νῦν pro καὶ νῦν dixit, nihil pertinet ad tragicos omniumque minime locum esset habiturum in formula πότε εἰ μὴ νῦν. Ceterum Pindaricum illud non ἐγκλιτικῶς est scribendum καί νυν, sed καὶ νύν, ut Epicharmo apud Diog. L. 3, 11.

καὶ τὸ δὴ κἠγὼ χθὲς ἄλλοι καὶ νὺν ἄλλοι τελέθομες,

recte restitutum est pro καὶ νῦν, quod est in libris.

V. 23. Quod in codice scriptum est ἀμφίλιταν correxit Seidlerus restituto ἀμφὶ λιτάν', quo adiectivo usus est Aeschylus Suppl. 809. ubi ἴυξε — μέλη λιτανὰ θεοῖσι dixit. Hesychii glossa Ἀμφιλίτην· τὴν λιτανευτήν, si ad versum Aeschyli est referenda, sic corrigenda erit sublata literarum την dittogra-

phia, *ἀμφιλιτάν· λιτανευτήν.*[d] Nam quod apud Aeschylum legebatur *ΑΜΦΙΛΙΤΑΝ* ab grammatico metri ignaro pro *ἀμφιλιτάν* accipi poterat, illato adiectivo *λιτάν*, quo Pindarus usus est, et quod Hesychius infra annotavit, *λιτή* per *λιτανευτή* interpretatus, quam glossam cum priore comparavit Albertus. *Ἀμφὶ λιτάν* legit scholiasta, qui per *τραπεῖσαι ἐπὶ λιτανείαν* interpretatus est. Alius, qui dubitaret utrum substantivum an adiectivum esset, adscripsit *τὴν περὶ ἡμῶν λιτανείαν· ἢ πολυπαράκλητον*, nisi hoc *ἢ πολυπαράκλητον* recentioris grammatici additamentum est.

ἕξομεν] Quae de scriptura codicis supra dixi ostendunt ab antiquiore librario, qui post *πότε* coniunctivum requiri putaret, *ἕξωμεν* scriptum fuisse, ex quo postmodo erasa literae *ω* (nam sic haec in veteribus codicibus scribitur, non *Ω*) parte priore *ἕξ.ομεν* factum est, quod in errorem induxit correctorem multo recentiorem, qui unam post *ξ* literam obscuratam esse ratus *εξιομεν* scripsit, quod *ἕξιμεν* scribendum foret, nisi rectissime dictum esset *πέπλων καὶ στεφέων ἀμφὶ λιτανὰ ἕξομεν*, ut *ἀμφὶ ταῦτα ἔχειν* dixit Xenophon Cyrop. 4, 5, 15. et quae sunt similia apud eundem aliosque scriptores. Quod intellexerunt interpretes Byzantini, quorum annotationes collegi in scholiorum editione Oxoniensi p. 313. 314.

V. 24, *τί ῥέξεις: προδώσεις, παλαίχθων Ἄρης, τὰν τεὰν*] Quod post *τεὰν* in codice excidit *γᾶν* recte suppletum est in

[d]) Quod sequitur apud Hesychium *Ἀμφιλιχῆ· περιμάχητον*, ex *ἀμφινικῆ*, id est *ἀμφινεικῆ*, detortum esse animadvertit L. Dindorfius in Thesauro s. v. *Ἀμφιλίτη*, praeeunte quodammodo Is. Vossio, qui post vanas quasdam de hac glossa coniecturas rectiorem viam ingressus adscripserat "Conf. *ἀμφίνεικος*." Quae adiectivi forma Musuri inventum est, qui quod in codice invenerat *ἀμφίνηκες. περιμάχετοι* in *ἀμφίνεικος· περιμάχητος*, depravavit, non animadvertens sic haec scripta ab Hesychio esse, *Ἀμφινεικής· περιμάχητος, ἐναντίους ἔχων λόγους. Σοφοκλῆς Τραχινίαις.* qui *ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν* dixit v. 104. (ubi scholiasta pariter per *περιμάχητον* explicat), ut *ἀμφινεικῆ Ἑλέναν* dixit Aeschylus Agam. 686. ad quem locum fortasse referenda prior illa glossa Hesychii post *ἀμφιλίτην* posita. Alio modo in literis *λιχ* apud Hesychium peccatum est s. v. *Λίχας*, quod per *ἀπότομος* explicatur, corruptum ex *λισσάς*. Quae glossa fortasse ipsa quoque ex Aeschylo sumta est, qui *λισσὰς αἰγίλιψ πέτρα* dixit Suppl. 794.

apographis nonnullis, in aliis *τὰν τεὰν γῆν*, vel *τὰν σὰν γᾶν*, vel *τὴν σὴν γῆν*, vel *τὰν γῆν τεάν*, vel *γᾶν* (sive *γῆν*) *τεάν*, omisso *τὰν*, scriptum. Quae diversitas inde est explicanda quod, quum *γᾶν* in archetypo desideraretur, vocabulum a quovis facile supplendum alii alio loco inseruerunt, alii *τάν* ex *γᾶν* corruptum esse opinati sunt: quae fluctuatio ignoscenda hominibus metrorum imperitis. Qualibus a criticis multo minus exspectari poterat ut aliud reconditius huius versus vitium animadverterent, quod duobus indiciis proditur. Primo enim mirum est vocativum *παλαίχθων Ἄρης* non post *τί ῥέξεις*, sed minus apte post alterum verbum *προδώσεις* positum esse. Deinde servatis verbis ut nunc scripta sunt usitata violatur baccheorum proportio, qui pari potius quam impari pedum numero incedere solent. Sic, ut frequentia dimetrorum exempla omittam, versu tetrametro apud Aeschylum Prom. 115.

τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής;

Choeph. 320. 367.

τέκνων τ' ἐν κελεύθοις ἐπιστρεπτὸν αἰῶ
πάρος δ' οἱ κτανόντες νιν οὕτω δαμῆναι.

Agam. 1103. 1110.

ἄφερτον φίλοισιν, δυσίατον. ἀλκὰ δ' —.
τάχος γὰρ τόδ' ἔσται. προτείνει δὲ χεὶρ ἐκ —.

ubi in fine dochmius additus est, in stropha *ἑκὰς ἀποστατεῖ*, in antistropha *χερὸς ὀρέγματα*, ut Eumen. 789. 819.

στενάζω; τί ῥέξω; γελῶμαι πολίταις. δύσοισθ' ἅπαθον.

Nam sic dochmium, depravatum in codicis scriptura *δύσοιστα πολίταις ἔπαθον*, optime restituit Schoemannus. Quattuor baccheos cum tribus dochmiis coniunxit Euripides Bacch. 1181. 1197. et cum alio metro Ion. 1446. Apud Sophoclem Philoct. 395. 511. pariter inter dochmios,

ὅτ' ἐς τόνδ' Ἀτρειδᾶν ὕβρις πᾶσ' ἐχώρει.
ἐγὼ μὲν τὸ κείνων κακὸν τῷδε κέρδος.

et apud Aristophanem, ubi sermonem tragicum imitatur, Thesmoph. 1143.

φάνηθ', ὦ τυράννους στυγοῦσ' ὥσπερ εἰκός.

Porro in versu poetae ignoti apud Dionysium Hal. de compos verb. c. 17.

τίν' ἀκτάν, τίν' ὕλαν δράμω; ποῖ πορευθῶ;

Octo baccheos, quem numerum nemo ceterorum quos novimus poetarum Graecorum vel aequavit vel transgressus est, continuos positos memorat Hephaestio c. 13. p. 82: *τὸ Βακχειακὸν σπάνιόν ἐστιν, ὥστε εἰ καί που ποτὲ ἐμπέσοι, ἐπὶ βραχὺ εὑρίσκεσθαι, οἷον,*

ὁ ταῦρος δ' ἔοικεν κυρίξειν[e] *τιν' ἀρχάν,*
φθάσαντος δ' ἐπ' ἔργοις προπηδήσεταί νιν.

ubi gratiae habendae sunt scholiastae codicis Saibantiani Bodleiani, qui annotavit, *Βασσάρων*[f] *Αἰσχύλου ἡ χρῆσις*, ex qua fabula praeter senarium ab schol. Nicandri Ther. 288. allatum vocabulumque *εἰλλόμενον*, quod Hesychius annotavit, nihil adhuc cognitum habebamus. Haec igitur omnia etsi non impediunt quominus tragicos interdum etiam trimetris bacchiacis, similes molossicis trimetris, de quibus dixi in metrorum scenicorum descriptione p. 96. vel pentametris vel heptametris usos esse credamus,[g] nihil tamen hoc ad antiquiorem Aeschyli poesin pertinet, praesertim in loco etiam propter aliam, quam supra significabam, rationem suspecto. Quamobrem non dubitavi Aeschylo tetrametrum restituere,

τί ῥέξεις, παλαίχθων Ἄρης, τὰν τεὰν γᾶν;

quibus verbis poeta elegantius et modestius idem fere expresserat quod scholiasta praepostere illato interpretamento *προδώσεις*; minus subtiliter et minore cum reverentia dei, cuius auxilium imploratur, chorum dicentem fecit.

Verba proxima (v. 27.) *ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον, ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν* pro iambico trimetro habita sunt ab editoribus: qualem trimetrum nusquam fecit Aeschylus, quod facile sentiet qui

[e]) *κυρίξειν*] Variis modis corruptum in libris, *κυρίζειν, κηρύξειν, κορίξειν, κορύξειν* praebentibus. Veram glossematis scripturam *κορύψειν* unus servavit codex Dorvillianus.

[f]) *Βασσάρων*] Corrigendus accentus, qui *Βασσαρῶν* esse debebat. Nam *Βασσαρίδες*, quo nomine Aeschylus fabulam inscripserat, a pluribus grammaticis *Βασσάραι* appellatae sunt: de quo dixi ad Fragmenta Aeschyli p. 251. ed. Oxon. secundae.

[g]) Sic tres baccheos, si versus integer est, *φονεύουσα λαιμῶν διαμπάξ*, ante totidem dochmios posuit Euripides Bacch. 994. septem in colloquio duorum *ἡμιχορίων* in Rheso 706—708. =724—726. In Choeph. v. 390. tribus baccheis non esse usum Aeschylum apparebit loco illo in stropha et antistropha emendato.

reliquos carminum melicorum Aeschyli senarios cum hoc comparare volet, in quo a plumbeo initio duorum spondeorum, qui in primo tertioque pede positi sunt, transitus fit ad volubiles tribrachos duo. Quae perversitas tollitur *ὦ* in *ἰὼ* mutato sublatoque *δαῖμον*, quod non Aeschyli, sed interpretis est. Quo pacto numerus bacchiacus continuatur, a quo ad dochmios transitur ut in locis paullo ante ab me memoratis ubi de versibus bacchiacis agebam et alibi non raro,

ἰὼ χρυσοπήληξ, ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν.

Quod multum praestat alteri de qua ego ipse olim cogitavi rationi, ut scribatur,

ἰὼ χρυσοπήληξ δαῖμον, ἔπιδε πόλιν.

Recte enim de duplicato *ἔπιδε* iudicat scholiasta, *ἠθικὸν τὸ δὶς ἀναφωνῆσαι· δειλίαν γὰρ ἐμφαίνουσι διὰ τούτου.* Contra vocabulo *δαῖμον* tanto minus opus est quum ipsum nomen dei *παλαίχθων Ἄρης* praecedat. Aliquanto insolentius v. 43. dictum est *ἑπτὰ δ' ἀγάνορες*, intellecto *ἡγεμόνων* nomine: cui comparari potest quod Pindarus dixit Isthm. 4, 108. *χαλκοαρᾶν ὀκτὼ θανόντων*, ubi *υἱῶν* intelligendum ex verbis sequentibus *τοὺς Μεγάρα τέκε οἱ Κρειοντὶς υἱούς*, in quibus *υἱῶν* scribere potuisset Pindarus, nisi altera ratio magis poetica visa esset.

V. 29. *ἄν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου*] Hunc versum perite redintegravit Lachmannus in libro de choricis systematis p. 82. *τεὰν, ἄν ποτ'—.* quo non solum creticus ille *ἄν ποτ' εὐ—*, alienus ab hoc carmine, ut supra dicebam ad v. 17, removetur, sed etiam ultima syllaba praecedentis dochmii *ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν*, quae longa esse debet, producitur. Aptissime autem *πόλιν τεὰν*, ut paullo ante *τὰν τεὰν γᾶν*, dictum: quod instantius precantis est.

V. 30. *θεοὶ πολιάοχοι χθονὸς ἴτ' ἴτε πάντες*] Ultimo huius versus dochmio una ad integritatem syllaba deest, quae vix potest alia fuisse quam *ὧδ'*, quod restitui in editione Oxoniensi, aptissimum huic loco, ut alibi non raro dii deaeve numine suo praesentes *δεῦρο ἐλθεῖν, δεῦρο ἀφικέσθαι, δεῦρο φανῆναι* dicuntur, velut apud Aristoph. Eq. 581. *ὦ πολιοῦχε Παλλὰς — δεῦρ' ἀφικοῦ λαβοῦσα — ξυνεργὸν Νίκην. — νῦν οὖν δεῦρο φάνηθι.* ib. 559. *δεῦρ' ἐλθ' ἐς χορὸν, ὦ χρυσοτρίαινε.* Thesm. 1136. *Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ δεῦρο*

καλεῖν νόμος ἐς χορόν. Verum priora quoque non esse integra metrum, quod nullum est, ostendi. Nec verisimile est Aeschylum hic, ubi alia quam quae praecedentia cecinerat persona loqui incipit, *θεοὶ* nulla praemissa interiectione posuisse, secus atque in aliis omnibus huius carminis partibus fecit. Tollitur vero omnis et linguae et metri perversitas vera restituta scriptura,

ἰὼ ἰὼ θεοὶ πολίοχοι χθονὸς, ἴτ' ἴτε πάντες ὧδ' —.

ut v. 10 dixit *ἰὼ ἰὼ θεοὶ θεαί τ' —.* Brevis in fine secundi dochmii syllaba idoneam ab exclamatione excusationem habet, cuius de vi tot aliis tragicorum locis constat ut satis habeam unum comparasse exemplum simillimum Aeschyli Eumen. 149.

ἰὼ παῖ Διὸς, ἐπίκλοπος πέλει,

respondens versui 148.

ἰοὺ ἰοὺ πόπαξ. ἐπάθομεν, φίλαι.

Propter eandem rationem supra v. 19. hiatum admisit poeta,

ἰὼ μάκαρες εὔεδροι, ἀκμάζει βρετέων —.

ubi interiectionem *ἰὼ* extra metrum adeo addere maluit poeta quam omittere. Quod autem in codice Mediceo scriptum est

ου

πολιάοχοι nihil aliud est quam *πολίοχοι*, quo *πολίοχοι* per *πολιοῦχοι*, quam formam librarii ubique priori substituere solent, explicatur. Litera vero *ου* quod pro *α* accepta est non mirandum in harum literarum similitudine, quae interdum tanta est ut vix discerni altera ab altera possit. Sic, ut exemplo utar, in Promethei v. 635. *ὑπουργῆσαι* in codice Mediceo ita scriptum est ut primo adspectu *ὑπαργῆσαι* potius esse videatur quam *ὑπουργῆσαι*. Harum rerum omnium nulla suspicio tetigit correctores Byzantinos, qui eadem temeritate quam in primo huius carminis versu supra notabam hic quoque iambicum dimetrum finxerunt,

θεοὶ πολισσοῦχοι χθονός,

ut in apographis plerisque omnibus scriptum est et apud Triclinium ad Sophoclis Antig. 154.

V. 34. *κῦμα γὰρ περὶ πτόλιν*] Particulam *γὰρ* delendam esse vidit Ritschelius.

V. 35. *δοχμολόφων ἀνδρῶν*] Quum *λευκολοφας* et alia huiusmodi a poetis dicta sint, non est verisimile Aeschylum

δοχμολόφων ἀνδρῶν in versu dochmiaco dicere maluisse quam *δοχμολοφᾶν ἀνδρῶν*. Hoc igitur cum Brunckio restitui, etsi *δοχμολόφων* fortasse etiam in suo codice legit Hesychius, qui *δοχμόλοφοι* interpretatus est *οἱ ἐκ πλαγίου τοὺς λόφους ἔχοντες.* Pari errore in versu dochmiaco Aristophanis Acharn. 570. *τειχομάχος ἀνήρ* violato metro scriptum est in codicibus pro *τειχομάχας ἀνήρ*, quod restituit Dobraeus.

καχλάζει] Ex hoc loco fortasse sumta est glossa Hesychii, *καχλάζει: — τετάρακται. γέγονε δὲ ἀπὸ τῶν κυμάτων. ἐπαίρεται, φλεγμαίνει.* Quae partim similia sunt scholiastae interpretationi,

V. 37. *ἀλλ' ὦ Ζεῦ πάτερ παντελὲς πάντως*] Hac scriptura fuerunt qui ita uterentur ut versum facerent dochmiacum cum cretico *ἀλλ' ὦ Ζεῦ πάτερ παντελὲς*, hic nihilo probabiliorem quam supra v. 17., et iambicum catalecticum *πάντως ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν*, qualis infra quoque v. 52. veteris librarii errore illatus est. Reliqua huius carminis metra consideranti non dubium erit quin verba *ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν* versus sint antispasticus, nec verisimile est Aeschylum *παντελὲς πάντως* scripsisse, quasi ludere in horum vocabulorum similitudine voluerit. Quare rectam, ut opinor, Aeschyloque digniorem scripturam restitui iam in editione Oxoniensi,

ἀλλ' ὦ Ζεῦ πάτερ, πᾶν τέλος ὃς νέμεις.

Sic *ὁ πάντα νέμων Ζεύς* est in Prometheo v. 526. et *Ζεὺς νεμέτωρ* in Sept. v. 485. Similiter *Δίκη* dicitur *πᾶν ἐπὶ τέρμα νωμᾶν* Agam. v. 781.

V. 39. *Ἀργεῖοι δὲ*] Recta lectio *γάρ* superscripta est in codice, *δὲ* duobus punctis notato.

V. 40. *φόβος δ' ἀρηΐων ὅπλων*] Metrum postulat *ἀρεΐων*, quod formae trisyllabae *ἀρείων* praetuli, cuius ambigua significatio foret, quum *ἀρείων* etiam *κρείττων* significare possit. *ἄρειον* per *ἀρήϊον* explicat schol. Prometh. v. 420.

V. 41. *διαδέτοι*] Recte corrector recentior in margine codicis *διάδετοι* scripsit, etsi non animadvertit utroque coniuncto scribendum esse *διάδετοι δέ τοι.*

γενύων ἱππείων] Hoc *γενῦν ἱππιᾶν* scribendum erat. Similiter *Ἐρινῦν* pro *Ἐρινύων* a Pindaro Pyth. 4, 401. et aliquoties ab Euripide dictum est, de quo videnda annotatio mea

ad Iphig. Taur. 931. adversantibus, ut exspectarı poterat, librariis, qui *Ἐρινύων* ut apud Aeschylum *γενύων* scripserunt.

V. 42. *κινύρονται*] Ad hunc locum haud dubie referenda glossa Hesychii, *μινύρονται: προφωνοῦσι, προλέγουσι*, unde Aeschylo *μινύρονται* restituit L. Dindorfius in Thesauro. Utitur hoc verbo Aeschylus Agam. v. 16.

V. 43. *ἀγήνορες*] Dialectus huius carminis Doricam postulat formam *ἀγάνορες*.

V. 44. Quod in codice a prima manu scriptum est *δορυσσόοι σαγᾶι* ad veram scripturam ducit *δορυσσόῳ σαγᾷ*, quod numero plurali *δορυσσόοις σαγαῖς* praetulit Aeschylus propter dativos qui sequuntur *πύλαις ἑβδόμαις* pariter in $\overline{\text{αις}}$ exeuntes, quem earundem syllabarum concursum poetae vitare solent ubi commode fieri potest. Quamobrem Aeschylus Eumen. v. 727. non scripsit quod in codice Mediceo et apud schol. Eurip. Alcest. v. 12. legitur, *σύ τοι παλαιὰς διανομὰς* (*δαίμονας* codex Med.) *καταφθίσας | οἴνῳ παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς*, quinquies intra duo versus repetitio $\overline{\text{ας}}$, sed quod ego restitui, *σύ τοι παλαιὰν διανομὴν καταφθίσας*—. Quod scholiasta codicis Medicei numerum pluralem *δορυσσόοις σαγαῖς* interpretatus est, *ταῖς διὰ τῶν δοράτων σωζούσαις πανοπλίαις* et *πολεμικαῖς πανοπλίαις*, nullius momenti est, quum haec, ut alia multa, ab recentiore scholiasta scripturam interpolatam interpretante profecta esse possint. Ceterum *δορυσόοις* simplici $\overline{\text{σ}}$ scriptum in pluribus apographis et apud Thomam M. s. v. *ἑβδόμη*. Pariter leve codicis vitium *ῥυσίπτολις* pro *ῥυσίπολις* v. 47. recte correctum in apographis nonnullis.

V. 50. Quod in codice est *φόνων* in *φόβου* mutavit corrector, pro quo *φόβων* est in apographis plerisque. Plurali *φόβοι*, etsi per se minime reprehendendo, nusquam usus est Aeschylus. Quum pari probabilitate *πόνων* corrigi possit, hoc ut aptissimum praetuli.

V, 51. Verborum collocatio, quae est in libro Mediceo, *σύ τ' Ἄρης φεῦ φεῦ ἐπώνυμον Κάδμου πόλιν*, in apographis omnibus sic est mutata ut *ἐπώνυμον* inter *Κάδμου* et *πόλιν* poneretur. In quo acquieverunt editores, qui versum iambicum fecerunt,

πόλιν φύλαξον κήδεσαί τ' ἐναργῶς,

licet verba *φύλαξον κήδεσαί τ' ἐναργῶς* versum praebeant antispasticum, quales tot alii in hoc carmine reperiuntur. Porro ab nemine rationem redditam esse video quid sibi velint interiectiones *φεῦ φεῦ* post *σύ τ' Ἄρης* illatae, ubi similiter positae sunt ac si quis orator hodie vota faciens pro salute urbis ab hostibus obsessae sic perorare vellet, *tuque deus omnipotens, heu heu, urbem nostram in tutelam tuam recipe et fac ut salva atque incolumis ex praesenti emergat periculo.* Aeschylus quomodo huiusmodi interiectiones interponere soleat ex aliis locis disci potest, velut Choeph. 393. *καὶ πότ' ἂν ἀμφιθαλὴς Ζεὺς ἐπὶ χεῖρα βάλοι, | φεῦ φεῦ κάρανα δαΐξας*; Scholiasta quid legerit nescimus, quum nulla ad haec verba annotatio supersit. Credo tamen eum, si *φεῦ φεῦ* legerit, non magnopere de eo laboraturum, sed de sensu quaerentibus breviter responsurum fuisse, *τὸ φεῦ φεῦ διὰ μέσου*, quemadmodum in Eumen. v. 358. ubi non minus inepte *ἐπὶ τὸν ὦ διόμεναι* (corruptum ex *ἐπιτόνως διόμεναι*, quod Turnebus restituit) legitur, breviter annotavit, *διὰ μέσου τὸ ὦ*. Mihi istud *φεῦ* ex literis *φερ* corruptum esse videtur, quo facto duplicatum est, quia saepissime *φεῦ φεῦ* dicitur. Illud autem *φερ* nihil aliud est quam glossema primis adiectivi *ἐπώνυμον*, quod in codice post *φεῦ φεῦ* legitur, literis superscriptum, ut indicaretur *φερώνυμον*, quod scriptores recentiores frequentius dixerunt quam *ἐπώνυμος*. Sublato igitur *φεῦ φεῦ* et adiectivo *ἐπώνυμον* suum in locum reposito scribendum erit,

σύ τ', Ἄρης, Κάδμου πόλιν ἐπώνυμον
φύλαξον κήδεσαί τ' ἐναργῶς.

aut correpta altera *Κάδμου* nominis syllaba, *σύ τ', Ἄρης, πόλιν Κάδμου ἐπώνυμον*.

V. 53. *καὶ Κύπρις ἅτε γένους προμάτωρ*] Ultimam antispasti syllabam longam esse oportebat, ut in aliis omnibus huius generis versibus per totum hoc carmen. Recte igitur Seidlerus una quae exciderat post *ἅτε* litera restituta *ἅτ' εἶ* scripsit.

V. 54. Post *σέθεν* excidit in codice *γὰρ*, quod recte suppletum in apographis plerisque.

V. 55. *λιταῖς*] Metrum postulat *λιταῖσι*, quod posuit Seidlerus. Quanquam etiam *λιταῖς τοι* scribi ab Aeschylo potuit.

V. 56. *ἀπύουσαι* etsi producta syllaba secunda dici potuit, qua mensura usus est Moschus 2, 120. et in composito *ἀνηπύοντος* ib. 98, tamen probabilius videtur quod Seidlerus proposuit *ἀϋτοῦσαι*.

V. 59—79. De his versibus, in quibus plurima corrupta et perversa, nonnulla etiam prorsus absurda sunt, ita dicam ut primo vitia scripturae exponam, tum quomodo emendari posse videantur ostendam.

V. 59. *καὶ σὺ, Λύκει' ἄναξ, Λύκειος γενοῦ στρατῷ δαΐῳ στόνων ἀϋτᾶς*] De Apollinis *Λυκείου* nominis origine alii alia fabulati sunt. Plerique ab lupis, quos Apollo occiderit, derivarunt: quam famam secutus est Sophocles, qui in Electra v. 7. *ἀγορὰν Λύκειον* Argivorum memorat, in qua statua *τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ* posita sit. Verum hoc nihil facit ad alios Sophoclis ceterorumque tragicorum locos, in quibus Apollo *Λύκειος*, undecunque nomen ductum fuerit, non ut dator, sed ut averruncus malorum invocatur. Cuius dei etsi duplex natura fuit, altera ut mala averteret ab iis quibus faveret, quo sensu etiam *ἀποτρόπαιος* saepissime appellatus est, altera ut iis quos perdere vellet mortifera tela mitteret, tamen neutra verbis Aeschyli ut nunc scripta sunt convenit. Nam si averruncum intelligamus, absurde virgines Thebanae vota facient pro salute exercitus hostilis: si mortiferum, non minus inepte dictum erit *Λύκειος γενοῦ στρατῷ δαΐῳ*, pro quo *ὀλέθριος γενοῦ* vel simile quid dici debebat. Ex his sequitur verba *στρατῷ δαΐῳ* aliquid vitii contraxisse: quam suspicionem confirmat proximum vocabulum *στόνων*. Nam quum exercitus Thebanorum et Argivorum pugnae aleam nondum subierint necdum alter ab altero victus sit, sed laetam utrique alant spem victoriae, *πόνων* dici poterat, non *στόνων*, omninoque gemitus non conveniunt ulli exercitui, nisi forte turpi funestaque clade fuso, qualem in Persis descripsit Aeschylus: optime vero conveniunt trepidanti, quae in urbe inclusa est, imbecilli turbae populi, cuius gemitus, clamores et lacrimas quum aliis huius fabulae locis tum in ipso eius initio castigat Eteocles v. 5-9. *εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ τύχοι, | Ἐτεοκλέης ἂν πᾶσαν εἷς κατὰ πτόλιν | ὑμνοῖθ' ὑπ' ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις | οἰμώγμασίν θ', ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος | ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει*, ubi Iovis averrunci auxilium contra gemitus illos plane eadem ratione invocatur qua in eo de quo agimus loco Apollinis *Λυκείου*. Recte igitur habet *στόνων*. Rursus vero corruptum est quod sequitur *ἀϋτᾶς*, licet nihil mali suspicatus sit scholiasta, qui artis suae interpretandi hoc specimen dedit, *Λύκειος γενοῦ: πολέμιος. οἷον ὥσπερ λύκος αὐτοῖς ἐφόρμησον ἀνθ' ὧν ἡμεῖς νῦν θρηνοῦμεν. οὕτω τινὲς τὸ Λύκειος· ἢ ἐπιβλαβὴς τοῖς πολεμίοις ἐπὶ τῆς ἀϋτῆς τῶν στόνων γενοῦ, οἷον ἐπὶ τοῦ πολέμου.* Quo sensu Apollinem *Λύκειον γίγνεσθαί τινι* qui dixerit nemo dum ab interpretibus est productus, nec Welckerus produxit, qui de Apolline *Λυκείῳ* dixit Mythologiae Graecae vol. 1. p. 476—482., hoc quoque Aeschyli loco usus p. 479.

V. 60. *σύ τ' ὦ Λατογένεια κούρα τόξον πτυκάζου*] Quum reliquarum chori virginum versus quibus deorum dearumve opem implorant, ab verbis *σύ τε* vel *καὶ σύ* exorsae, omnes dochmiaci sint, partim cum antispasticis, cognato metri genere, coniuncti, difficile dictu est quid huic uni virgini in mentem venerit ut ad genus dactylico-trochaicum aberraret: quod iam Seidlero suspectum fuit in libro de vers. dochm. p. 196. Manifestum est haec quoque verba nihil aliud esse quam duorum versuum reliquias, quorum prior dochmiacus fuit, alter antispasticus, verbo *εὐτυκάζου* (nam haec vera scriptura est) terminatus. Accedunt ad haec alia argumenta duo, quibus verba non integra esse probetur. Primo enim parum verisimile est Dianam, deam a virginibus prae ceteris colendam, non esse paullo splendidiore oratione ab choro invocatam quam verbis *σύ τ', ὦ Λατογένεια κούρα, τόξον εὐτυκάζου*. Deinde post *εὐτυκάζου* perinepte solitaria infertur dipodia iambica *Ἄρτεμι φίλα*: quam qui ita removere studuerunt ut assumtis quae in codice separatim scriptae sequuntur interiectionibus *ἐὲ ἐέ* dochmium fingerent, *Ἄρτεμι φίλα, ἐέ*, malum non minuerunt, sed auxerunt. Nam quum interiectiones illae non ad invocationem deae pertineant, sed alius sint personae, quae eas verbis suis *ὄτοβον ἁρμάτων ἀμφὶ πόλιν κλύω* praemittit timoris significandi caussa, non possunt cum praecedentibus alius personae verbis in unum dochmium coagmentari. Recte igitur in codice verba *ἄρτεμι φίλα* et interiectiones illae in duo versus dividuntur,

etsi in eo peccatum ab librario est, quod eadem post v. 66. repetivit, aut negligentia aut errore inde explicando quod in margine antiquioris exemplaris haec ita scripta fuerant ut dubitari posset quo loco inserenda essent.

V. 65. ὦ πότνια ἥρη (vel ἥρα)] Haec verba editores in dactylicum dimetrum redegerunt elisa litera α, ὦ πότνι' Ἥρα, de quo tanto minus dubitarunt quod idem metrum versus 74. esse videbatur ὦ φίλ' Ἄπολλον. Verum nec metri haec forma admodum probabilis in hoc carmine est, et permirum Iunonem, Iovis coniugem, hoc uno carminis loco appellatam, non pluribus quam tribus verbis ὦ πότνι' Ἥρα invocari, et ita quidem ut eius nomini non magis quam Apollinis in versu altero aliquot verba adiungantur, quibus utriusque numinis auxilium imploretur, ut per totum hoc carmen constanter factum est exceptis duobus his versiculis, quorum alterum non integrum esse alia quoque ratione infra probabo. Apparet ex his valde incertum esse quod editores scripserunt ὦ πότνι' Ἥρα, quum literae *ΑΗΡΗ* vel *ΑΗΡΑ* etiam extremae versus partis reliquiae esse possint *ΑΡ*, superscripto olim *ΗΡΗ* vel *ΗΡΑ*.

V. 70. δοριτίνακτος δὲ αἰθὴρ ἐπιμαίνεται] δὲ si scriptum sit ab Aeschylo, non eo quo codex habet loco, sed post αἰθὴρ ponendum esse pridem ab aliis monitum est, nisi eiicere praestet unius apographi exemplo.

V. 71. ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός] Dochmios alii aliter restituere conati sunt: ego tantum recte olim vidi, ἐπάγει ex ἐπάξει esse corruptum, etsi me fugerat excidisse participium cum ποῖ construendum.

V. 73. ἀκροβόλων δ' ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται] Quum huic versui, a quo alia chori persona loqui incipit, interiectiones ἐὴ ἐή praemissae sint, locum non habet δέ particula post ἀκροβόλων ab librario illata, fortasse quod v. 69. pariter scriptum videret δοριτίνακτος δ' αἰθὴρ—.

V. 75. κόναβος ἐν πύλαις χαλκοδέτων σακέων] Ad hunc versum nihil annotatum in scholiis Mediceis: recentiores interpretes ad κόναβος intelligunt ἐστί, quod etsi nemo ignorat saepissime omitti, tamen qui praecedentes versus similes comparaverit, quorum unusquisque significantius aliquod verbum additum habet, vix verisimile esse iudicabit nullum gravius

Aeschylo hic in promptu fuisse verbum quam debile illud ἐστί, idque ne expressum quidem, sed cogitatione supplendum. Verum hic quoque Aeschylus non sua, sed librariorum culpa sui dissimilis factus est ut infra ostendam. Neque hoc satis certum est, Aeschylum supra v. 40. φόβος δ' ἀρείων ὅπλων dixisse intellecto ἐστί. Nam fieri potest ut illic quoque aliquot verba exciderint et aliud quid quam φόβος scripserit Aeschylus, quae Wakefieldi suspicio est (ad Lucret. 2, 48.) ψόφος coniicientis.

V. 76. Verba καὶ διόθεν unum in codice versiculum faciunt, quem defectum esse et metrum et proxima verba arguunt, ut iam ab aliis animadversum est. Accidit igitur huic versui idem quod versibus 65. et 74., de quibus supra dicebam, haud dubie antiquioris codicis vitio, in quo versus huius carminis duabus iuxta se positis columnis, quae dicuntur, scripti fuisse videntur, quarum alterius potissimum scriptura situ et vetustate locis pluribus affecta fuit, idque in fine versuum frequentius quam in initio: unde haec quoque verba καὶ διόθεν ex initio versus potius quam ex medio versu remansisse videntur. Quod si ita est, non possunt cum κόναβος ἐν πύλαις χαλκοδέτων σακέων ab Aeschyio coniuncta esse, sed versui adiungi debuerunt in quo alius quam Iovis dei auxilium peteretur. Is versus haud dubie ille ipse est de quo nunc tria tantum supersunt verba ὦ φίλ' Ἄπολλον. Quod perspexit, etsi nihil aliud legit quam quod in codice Mediceo etiamnum legitur, auctor scholii, ὦ φίλ' Ἄπολλον: ὦ φίλε Ἄπολλον καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Διόθεν πολεμόκραντον· ubi verba καὶ Ἀθηνᾶ spectant ad Ὄγκας nomen v. 78.: non perspexit Robortellus, cuius in editione ἐκ διόθεν interpolatum est, fortasse Michaelis Sophiani consilio, cui coniecturas non paucas se debere in Praefatione dixit Robortellus.

V. 77. Leve codicis vitium ἐν μάχαισί τε, religiose propagatum per cuncta Byzantinorum apographa, correxit Hermannus restituto ἐν μάχᾳ. σύ τε—.

V. 78. μάκαιρ' ἄνασσ' ὤγκα (recte correctum Ὄγκα) πρὸ πόλεως ἑπτάπυλον ἕδος ἐπιρρύου] De Minerva Onca non indocta est annotatio antiquioris grammatici in codice Mediceo, in qua hoc unum mirabile et fortasse excerptori imputandum

quod Ὀγκαία Ἀθηνᾶ dicitur τιμᾶσθαι παρὰ Θηβαίοις, Ὄγκα δὲ παρὰ τοῖς Φοίνιξι, quasi Thebani Ὀγκαίαν dixerint quam Ὄγκαν Phoenices, quod non solum duobus Aeschyli (infra v. 487. 501.), sed etiam aliorum scriptorum locis convellitur, in quibus Ὄγκα Παλλὰς Thebanorum nominatur, a qua πύλαι Ὀγκαῖαι Thebarum nomen acceperint: ut fortasse ne scholiastae quidem Sophoclis Oedip. R. v. 29 Ὀγκαίας Ἀθηνᾶς nomen relinquendum sit, sed ipsi quoque Ὄγκας restituendum, ut Elmsleius monuit. De verbis πρὸ πόλεως ab scholiasta vetere nihil annotatum habemus. Tanto loquaciores sunt magistri Byzantini, quorum commenta legere licet in editione mea p. 320. similia recentiorum interpretum opinionibus, quorum alii Minervam ante urbem collocatam intelligi voluerunt, quae πρὸ πόλεως σταθεῖσα vel simili aliquo modo dicenda fuisset, alii urbem *pro urbe*, i. e. pro salute urbis, servari voluerunt, quasi cavendum fuerit ne quis urbem pro aliorum nescio quorum praeter Thebanos hominum salute ab Minerva servari posse cogitaret.

Expositis quae in his viginti duobus versibus (58 — 79) vel manifesto vitiosa vel vitii suspecta sint, reliquum est ut probabilem eorum scripturam proponam, suppletis etiam quae exciderunt, etsi in his non singula quaeque verba praestari possunt. Aeschylus igitur haec sic fere scripsisse videtur,

Καὶ σὺ, Λύκει ἄναξ, Λύκειος γενοῦ
στρατῷ δαμίῳ στόνων ἀλλύτας.
σύ τ', ὦ φιλτάτα Λατογενὲς κόρα
Διὸς, σὸν τόξον εὐτυκάζου.
ἐὴ ἐὴ,
ὄτοβον ἁρμάτων ἀμφὶ πόλιν κλύω·
ὦ πότνι' ἴθι Διὸς παραγενοῦ δάμαρ.
ἐὴ ἐὴ,
ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι,
δοριτίνακτος αἰθὴρ ἐπιμαίνεται.
τί πόλις ἄμμι πάσχει; τί γενήσεται;
ποῖ δὲ τέλος προβὰς ἐπάξει θεός;
ἐὴ ἐὴ,
ἀκροβόλων ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται,

κόναβος ἐν πύλαις δεινὰ προμυχθίζει χαλκοδέτων [σακέων.
ὦ φίλ' Ἄπολλον, ἔλθ' ἀρωγὸς πόλει,
καὶ Διόθεν γένοιθ' ἁμετέρῳ σρτατῷ
πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος ἐν μάχᾳ.
σύ τε, μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα, προφρόνως
ἑπτάπυλον πόλεως ἕδος ἐπιρρύου.

V. 2. στρατῷ δαμίῳ non de exercitu intelligendum, sed de populo Thebano. Populum στρατὸν dixit Aeschylus Eumen. 569. ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ. 889. οὔτἂν δικαίως τῇδ' ἐπιρρέποις πόλει | μῆνίν τιν' ἢ κότον τιν' ἢ βλάβην στρατῷ. et Sophocles Electr. 749. στρατὸς δ' ὅπως ὁρᾷ νιν ἐκπεπτωκότα. Nostro loco, ne στρατὸς de exercitu qui proprie dicitur accipiendum videretur, δημίῳ — quo adiectivo Sophocles et Euripides nusquam, Aeschylus vero saepe usus est — addendum erat, idque forma Dorica δαμίῳ, quae servata in codice est Choeph. 55. δι' ὤτων φρενός τε δαμίας περαίνων, sublata vero Suppl. 370. σύ τοι πολις, σὺ δὲ τὸ δήμιον. et 699. τὸ δήμιον, τὸ πτόλιν κρατύνει, ubi Aeschylum δάμιον scripsisse ex aliis illorum carminum formis Doricis colligi potest. In Eumen. vero 845. 879. τιμὰν δαμίαν, quod scholiasta per δημοσίαν explicat, vel τιμᾶν δαμιᾶν, male illatum est pro τιμῶν δαμαίων, quod est in codice Mediceo, corruptum ex τιμᾶν δαναιᾶν, quod restituit L. Dindorfius in Thesauro vol. 2. p. 585., ut in aliis illius fabulae locis, ubi de antiquis Furiarum iuribus et honoribus agitur, παλαιὸν γέρας, παλαιοὶ νόμοι, παλαιὰ διανομὴ, παλαιόφρων dicta sunt. Alio modo erratum ibid. v. 160. πάρεστι μαστίκτορος δαΐου δαμίου, ubi tollendum δαΐου, quae est dittographia alterius adiectivi, et in antistropha v. 166. αἱμάτων, glossema verborum proximorum. Quo pacto versus ex dipodia iambica duobusque creticis est compositus, usitatissima metri forma.

στόνων ἀλλύτας (pro στόνων ἀΰτᾶς), ut Homerus ἀναλύεσκε in ἀλλύεσκε contraxit, corrigere malui quam quod ipsum quoque metro commodum est, στόνων ἀναλύτας. Non infrequens apud tragicos haec praepositionis ἀνά apocope etiam in aliis compositis, etsi ab librariis plerumque obscurata. Sic in Prometheo v. 817. ἐπαναδίπλαζε καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε scrip

serunt, quod Aeschylus ἐπὰνδίπλαζε scripserat, ut ἐπαντείλασαν et ἀνδαίοντες, quae librarii intacta reliquerunt, in trimetris dixit Agam. 27. et 305. et quae sunt alia huiusmodi multa, in quibus tanta est inconstantia librorum ut auctoritatem eorum hoc in genere nullam esse appareat. Substantivi ἀναλύτης altera forma est ἀναλυτήρ, qua utitur Choeph. 158. Ἀλλύτας autem in αὐτᾶς pariter corruptum Suppl. 806.

V. 3. σύ τ', ὦ φιλτάτα Λατογενὲς κόρα Διὸς] Lacunam explevi addito φιλτάτα. Poteram etiam καλλίστα: sed praetuli φιλτάτα non solum propter illud de quo supra dicebam, Ἄρτεμι φίλα, quod in codice post εὐτυκάζου legitur, in quo superlativi φιλτάτα vestigium superest, sed etiam propter aliam rationem. Pulcritudinem Dianae splendidis verbis celebrant Hippolytus eiusque comites in cognomine fabula Euripidis v. 61—72.

Θεράποντες.
πότνια πότνια σεμνοτάτα,
Ζανὸς γένεθλον,
χαῖρε χαῖρέ μοι, ὦ κόρα
Λατοῦς Ἄρτεμι καὶ Διὸς,
καλλίστα πολὺ παρθένων,
ἃ μέγαν κατ' οὐρανὸν
ναίεις εὐπατέρειαν αὐλὰν,
Ζανὸς πολύχρυσον οἶκον.
Ἱππόλυτος.
χαῖρέ μοι, ὦ καλλίστα,
καλλίστα τῶν κατ' Ὄλυμπον
παρθένων, Ἄρτεμι.

et quae sunt alia similia aliorum poetarum dicta, quibus Aeschyli locum in oratione Calchantis Agam. 140. addendum esse infra ostendam. Virginibus vero Aeschyleis φιλτάτα potius dicenda erat Diana quam καλλίστα, quemadmodum hodie quoque formosarum virginum pulcritudinem multo frequentius ab iuvenibus et viris quam ab virginibus celebrari videmus. Non minus apto epitheto ἁγνὰ Diana dicitur ab choro virginum Suppl. 145. θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν ἁγνά μ' ἐπιδέτω Διὸς κόρα.

Vocativum Λατογενὲς, cuius terminatio nomini neutri quam feminino similior est, per Λατογένεια, quod legitur in

codice, interpretatus est librarius. Idem quod κούρα scripsit, nullius momenti est. Nam quod Aeschylus scripserat ΚΟΡΑ et κόρα et κούρα significare poterat. κούρη in sexto pede trimetri scriptum est Eumen. v. 415. litera υ erasa.

V. 4. Codicis scripturam πτυκάζου in ἐντυκάζου mutavit corrector, una litera ab vero aberrans. Nam Aeschylus εὐτυκάζου scripserat, quod L. Dindorfius restituit ex glossa Hesychii ab se correcta, εὐτυκάζου (codex εὐτύκαζον): εὔτυκτον ἔχε, ἕτοιμον. ubi εὔτυκον, quo adiectivo aliquoties usus est Aeschylus, convenienter formae verbi εὐτυκάζου potius quam εὔτυκτον scripsisse videtur grammaticus. Similiter chorus ap. Sophoclem Oed. R. 203. ab Apolline Λυκείῳ, malorum averrunco, petit ut arcum contra pestem, quae urbem perdit, intendat, Λύκει' ἄναξ, τά τε σὰ χρυσοστρόφων ἀπ' ἀγκυλᾶν | βέλη θέλοιμ' ἂν ἀδάματ' ἐνδατεῖσθαι | ἀρωγὰ προσταχθέντα.

V. 5. Quod in codice hic et alibi scriptum est ἐέέέ, ἐὴ ἐὴ scribendum erat. Nam de iambica interiectionis forma pluribus exemplis quum aliorum tum ipsius Aeschyli constat, velut in hac fabula v. 327. ἐὴ, νέας τε καὶ παλαιάς. et in antistropha v. 339.

ἐὴ, δυστυχῆ τε πράσσει.

quod metrum ex baccheo et penthemimere iambico compositum est, de quo dixi in descriptione metrorum p. 16. vocabulo νέας in unam syllabam contracto, ut νῆ et νῆς pro νέα et νέης dictum ex Σαμίων ὥροις et Aeolosicone Aristophanis memorat Herodianus in libro περὶ μονήρους λέξεως p. 61, 9.

V. 7. ὦ πότνι' ἴθι Διὸς παραγενοῦ δάμαρ] Eadem Ἥρα τελεία, Ζηνὸς εὐναία δάμαρ dicitur ab Aeschylo Fragm. 329. Ἴθι παραγενοῦ dictum ut ἴτ' ἴτε — ἴδετε de diis supra v. 110. ἔλθετ' ἀρήξατε de Furiis apud Sophoclem Electr. v. 115.

σεμναί τε θεῶν παῖδες Ἐρινύες | ἔλθετ' ἀρήξατε.

et quae sunt alia huiusmodi plurima. Verbi παραγίγνεσθαι, quod restitui, casu accidit ut unum tantum in tragicorum fabulis quae hodie supersunt exemplum reperiatur, idque ipsius Aeschyli Eumen. 319. μάρτυρες ὀρθαὶ τοῖσι θανοῦσιν παραγιγνόμεναι.

V. 8. Interiectiones ἐὴ ἐή, ἐεέ in codice scriptas, huc transposui. In codice post hunc versum leguntur, interposito versiculo ἄρτεμι φίλα e loco superiore repetito. Nam ante

ἔλακον, a quo verbo alius personae sermo incipit, ponendae erant, non ante δοριτίνακτος αἰθὴρ ἐπιμαίνεται, ubi verbum ἐπιμαίνεται eiusdem personae sermonem continuari ostendit. δέ post δοριτίνακτος recte omissum in apographo uno.

V. 12. ποῖ δὲ τέλος προβὰς ἐπάξει θεός] Supplevi quod exciderat verbum προβάς, ut ὅποι προβαίνων dixit Aeschylus Agam. v. 1511. et ἐπάξει restitui pro ἐπάγει, ut ποῖ τόδε κῦμ' ἀπάξει est in Suppl. v. 127. Porro quod in codice legitur ποῖ δ' ἔτι τέλος error librarii est, qui primo adspectu literas ΔΕΤ pro δ' ἔτ' acceperat erroremque corrigere neglexit.

V. 13. Hic quoque ἐὴ ἐὴ restitui pro ἐέέ particulamque δέ post ἀκροβόλων male illatam delevi, de quo supra dicebam.

V. 15. κόναβος ἐν πύλαις δεινὰ προμυχθίζει χαλκοδέτων σακέων] Trimeter dochmiacus inter dimetros positus, quemadmodum in prima huius carminis parte trimetri et dimetri mixti sunt. Post ἐν πύλαις duae exciderunt syllabae, quae etsi facile sic possunt suppleri ut ἐν πύλαισι δὲ scribatur, tamen probabilius est vocabulum aliquod disyllabum excidisse, velut quod exempli caussa inserui δεινά. Verbum προμυχθίζει supplevi ex glossa Hesychii sic scripta in codice, προμυχθίζει χαλκοδεσμῶν ὅπλων ἀντὶ τοῦ προσχωρίου. Quae sic sunt in ordinem redigenda, προμυχθίζει χαλκοδέτων σακέων: ἀντὶ τοῦ πρόσω χωρεῖ χαλκοδέσμων ὅπλων. Brevius Photius p. 455, 25. προμυθίζει: πρόσω χωρεῖ, ubi προμυθίζει pro προμυχθίζει vel librarii errore scriptum est vel ipsius Photii, quum glossa ante προμυλαία posita sit, etsi huic argumento non multum tribuendum est, quum ordo saepe neglectus ab Photio sit. Alio huius verbi composito ἀναμυχθίζεσθαι Aeschylus usus est in Prometheo v. 743.

V. 16. ὦ φίλ' Ἄπολλον, quae in codice versui praecedenti male praeposita esse supra ostendi, huc transposui verbaque ad sensum necessaria ἔλθ' ἀρωγὸς πόλει addidi, etsi fieri potest ut Aeschylus idem alio modo dixerit. Non minus probabiliter post καὶ Διόθεν supplevisse mihi videor γένοιθ' ἁμετέρῳ στρατῷ.

V. 19. Quod in codice scriptum est Ὄγκα πρὸ πόλεως ἑπτάπυλον ἕδος ἐπιρρύου cur ferri nequeat supra exposui. In antiquiore libro haud dubie scriptum fuit ΟΓΚΑΠΡΟ . . . . .

ΕΠΤΑΠΥΛΟΝΠΟΛΕΩΣΕΔΟΣ, evanidis aliquot post ΠΡΟ literis, unde πόλεως transpositum est, ut praepositio πρό, qua poeta usus esse videbatur, haberet quocum construi posset. Quod ego restitui Ὄγκα προφρόνως alteri quam quis fortasse faciat coniecturae, Ὀγκαία πρόφρων, praetuli, quum Ὀγκαίας Ἀθηνᾶς nomen parum testatum sit, ut supra ostendi, Ὄγκας Ἀθάνας vero Aeschylus ipse dixerit infra v. 487. Προφρόνως autem non solum ad sensum est aptissimum, sed etiam de more Aeschyli dictum, qui in septem quae supersunt fabulis hoc adverbio quinquies, adiectivo πρόφρων quater, et utroque plerumque de diis faventibus, usus est. Contra Sophocles et Euripides in fabulis superstitibus semel tantum uterque adiectivo, nusquam adverbio usi sunt, cuius exempla aliquot etiam apud Pindarum reperiuntur, producta syllaba prima. Praeivit autem omnibus Homerus, qui non raro προφρονέως dixit, quam formam metrum heroicum postulabat.

Finita carminis parte non antistrophica, qua singulorum deorum dearumve auxilium imploratur, chorus animo paullo sedatiore ad stropham et antistropham, quibus parodus finitur, transit versibus 166—173. = 174—181. quos intactos reliquerunt librarii, nisi quod versuum 170. et 178. responsionem illato alterutri versui glossemate turbarunt. Nam verbis in stropha positis ἑτεροφώνῳ στρατῷ in antistropha opposita sunt μελόμενοι δ' ἀρήξατε: unde Hermannus in stropha ἑτεροβάγμονι proposuit, alii in antistropha ἔλθετε pro ἀρήξατε scribi voluerunt.

In Eteoclis qui sequitur sermone v. 181—202. inter versum 194. αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα, quo finitur codicis Medicei folium 66[b], et 196. κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται, a quo incipit folium 67[a], versum librarii culpa omissum interpolator aliquis Byzantinus suo invento, ex versibus 187. 188. conficto, redintegrare ausus est, quod per apographa omnia est propagatum, τοιαῦτά τ' ἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις, cuius absurditatem in Praefatione editionis Oxoniensis secundae p. XIV. demonstravi. Aeschylus dubitari non potest quin tale quid scripserit, τοιγὰρ προφωνῶ πᾶσιν ἡσύχως ἔχειν, | κεἰ μή τις ἀρχῆς etc.

V. 207. πυριβρεμετᾶν] Legebatur πυριγενετᾶν. Restitui

πυριβρεμετᾶν, quod latet in Timachidae Rhodii glossa ab Hesychio excerpta, *Πυριβρεμέτας: ὁ χαλινός. Τιμαχίδας δέ· ἤτοι ὁ πυρὶ βρέμων, η διὰ πυρὸς βρέμοντος γεγονώς.* ubi nihil caussae est cur post χαλινός aliquot verba interpretandi caussa addita excidisse putentur.

Aliquanto manifestior interpolatoris veteris fraus est in versibus 216—218. ubi Eteocles et chorus sic colloquuntur

> *ΕΤ. πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ.*
> *ΧΟ. οὔκουν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν, ΕΤ. ἀλλ οὖν θεοὺς*
> *τοὺς τῆς ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.*

Quae vel propterea vitiosa sunt habenda quod trimetri diverbiorum nusquam inter duas personas distribuuntur ab Aeschylo: de quo supra dixi ad Prometh. v. 980. Porro mira est interrogatio chori οὔκουν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν; ineptique sunt articuli τοὺς τῆς, qui recte leguntur in loco simili Agam. v. 389. *εἰ δ' εὖ σέβουσι τοὺς πολισσούχους θεοὺς | τοὺς τῆς ἁλούσης γῆς θεῶν θ' ἱδρύματα.* Itaque non dubitandum quin verba defecta utcunque restituerit interpolator, Aeschylus autem aliud quid scripserit, velut

> *ΕΤ. πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ·*
> *καὶ γὰρ τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν, ἐπεὶ θεοὺς*
> *ἕδρας ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.*

Θεῶν ἕδρας locis pluribus dixit Aeschylus. Ceterum ad defendendam vulgatam huius loci scripturam nihil confert quod infra v. 961. Antigonae dicenti παισθεὶς ἔπαισας Ismena continuato metro respondet σὺ δ' ἔθανες κατακτανών. Nam totum illud carmen ita est compositum ut Antigona et Ismena partim plenis partim dimidiatis versibus vel iambicis vel dactylicis sibi invicem respondeant.

V. 239. Codex Med. ποταίνιον κλύουσα πάταγον ἄμμιγα, quod correctoris inventum est qui trimetrum facere voluit, nihil curans versum strophicum 233., qui dochmiacus dimeter est, διὰ θεῶν πόλιν νεμόμεθ' ἀδάματον, nisi hunc quoque pro senario habuit. Veram scripturam ποτίφατον κλύουσα πάταγον ἀναμίξ, restituit Heimsoethius, de qua pluribus dixi in Philologo vol. 21. p. 201. 202,

V. 273. *ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις θεοῖς | πεδιονόμοις τι κἀγορᾶς ἐπισκόποις, | Δίρκης τε πηγαῖς, ὕδατά τ' Ἰσμηνοῦ λέγω —*] Legebatur οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω, pro quo L. Dindorfius ὕδασί τ' Ἰσμηνοῦ λέγω correxerat, cui ego accusativum praetuli ὕδατα, qui non solum propius accedit ad literas in codice traditas, sed etiam efficit ne λέγω inutiliter additum esse videatur. In versu praecedente θεοὶ πεδιονόμοι sunt dii qui agros tuentur. Vocabuli aliunde non cogniti exemplum est in inscriptione Spartana ab Vischero edita in commentatione de Inscriptionibus Spartanis octo (Basileae a. 1853.) p. 11. *ΕΠΙ ΠΡΑΤΟΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΑΝΟΜΟΙ*, ubi πεδιανόμοι (comparandum cum πολιανόμοι pro πολιονόμοι dicto) nomen est magistratus, qui ἀγρονόμων et ὑλωρῶν nomine appellatur ab Aristotele Polit. 6, 5, 3. et 4. In versibus proximis, sic scriptis in codice,

> *εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεσωσμένης*
> *μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν,*
> *ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ωδ' ἐπεύχομαι*
> τα
> *θήσειν τρόπαια πολεμίων δ' ἐσθήμασι*
> *λάφυρα δαΐων δουρίπληχθ' ἁγνοῖς δόμοις*
> τ'
> *στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων δ' ἐσθήματα.*

aut nihil aut pauca tantum verba ab Aeschylo scripta sunt, praeter versum unum qui omni ex parte Aeschylo dignus est, λάφυρα δᾴων δουρίπηχθ' (nam sic correxi in Annotationibus Oxonii a. 1842. editis vol. 2. p. 158.) ἁγνοῖς δόμοις, reliqua, quod partim iam ab aliis animadversum, licenter sunt interpolata, versuum, ut videtur, qui exciderant vel magna ex parte obliterati erant, restituendorum caussa. In versibus amissis haud dubie lectum fuit verbum εὔχομαι, ad quod refertur compositum ἐπεύχου in versu proximo, τοιαῦτ' ἐπεύχου μὴ φιλοστόνως θεοῖς. Vulgatae horum versuum scripturae perversitas non fugit Ritschelium in commentatione quam Indici scholarum Bonnensium aestivarum a. 1857. praefixit.

V. 315. *πύργων ἀνδρολέτειραν | νόσον, ῥίψοπλον ἄταν*] Restitui νόσον pro καὶ τὰν, quod correctoris est inventum duas quae exciderant syllabas supplentis. Ut hic ἀνδρολέτειραν νόσον, sic γῆς τινάκτειραν νόσον dixit Aeschylus Prom. 924.

V. 319. καὶ πόλεως ῥύτορες ἔλθετ' εὔεδροί τε στάθητ'] Hic quoque duae syllabae exciderant, quas restitui addito ἔλθετ'. De verbo ἐλθεῖν comparanda quae supra dixi p. XLI. Una syllaba exciderat v. 347. πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ δορὶ καίνεται, ubi στάς post ἀνήρ addidi. Neque antistrophicus integer est 359. πικρὸν δ' ὄμμα θαλαμηπόλων, ubi post ὄμμα syllabae duae longae desunt vel, si ὄμμ' scriptum fuit, tres ⏑ – –, velut ἔρημον.

V. 374. σπουδῇ δὲ καὶ τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει πόδα] Verba manifesto corrupta, pro quibus καὶ τοῦ συγκαταρτίζει πόδα conieci in Philologo vol. 16. p. 226.

V. 375. 376. λέγοιμ' ἂν εἰδὼς εὖ τὰ τῶν ἐναντίων, | ὥς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἴληχεν πάλον] Hi duo versus tanquam prooemium sunt septem qui sequuntur nuncii sermonum de septem Argivorum ducibus, quibus septem respondent de totidem Thebanorum ducibus sermones Eteoclis, pari ab utraque parte versuum numero, ut strophis antistrophae respondere solent: quod primus animadvertit Fridericus Ritschelius in Fleckeiseni Annalibus a. 1860. vol. 77. p. 761—801., cuius acumine hoc est effectum ut veterum interpolatorum et correctorum fraudes non paucae, partim iam in Annotationibus Oxoniensibus propter alias caussas ab me notatae, certissimis coargui rationibus possint, de quibus explicatius dixi in Philologo vol. 16. p. 208—233. Sunt autem haec sermonum paria ita composita ut primum (de Tydeo et Melanippo) versibus constet viginti, secundum (de Capaneo et Polyphonte) quindecim, tertium (de Eteoclo et Megareo) quindecim, quartum (de Hippomedonte et Hyperbio) quattuordecim, quintum (de Parthenopaeo et Actore) viginti et uno, sextum (de Amphiarao et Lasthene) viginti sex, septimum (de Polynice et Eteocle) viginti et uno. Singulis autem sermonum paribus strophae chori, maximam partem ex versibus compositae dochmiacis, interpositae sunt, unde sex prodeunt strophae totidemque antistrophae. Rationes emendationum in hac parte fabulae vel ab aliis vel ab me ipso factarum, quas in editionem hanc quintam recepi, quum in Philologo sint expositae, hic non repetam.

V. 402. καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος | ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ κυρεῖν, | τάχ' ἂν γένοιτο μάντις

ἡ ἀνοία τινί.] Verba postrema ἡ ἀνοία (sive sic sive ἀνοία scriptum) τινὶ ineptum esse supplementum versus, ut videtur, in libro antiquiore defecti, ostendi in Philologo vol. 16. p. 227. et, ubi Triclinii de hoc loco commenta protuli, vol. 21. p. 206. Aeschyli quae verba fuerint incertum est: aptissimum foret τάχ' ἂν γένοιτο μάντις οἷα πείσεται. Subiectum verbi γένοιτο est ἡ νὺξ αὕτη, pro quo τὴν νύκτα ταύτην per attractionem dictum est. In versu proximo εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι apud scholiastam ἐπ' ὄμμασιν scriptum est, quod praeferendum videri posset nisi in Eumen. 34. legeretur ἢ δεινὰ λέξαι, δεινὰ δ' ὀφθαλμοῖς δρακεῖν.

Finitis nuncii et Eteoclis sermonibus aliud sequitur colloquium, quod ipsum quoque ita est compositum ut symmetria quaedam partium sit servata. Nam post chori ἑξάστιχον (677—682.) quinque sequuntur Eteoclis τρίστιχα, interpositis post quattuor prima duabus strophis totidemque antistrophis chori dochmiacis cum clausula choriambica. Denique post ultimum Eteoclis τρίστιχον stichomythia chori et Eteoclis sequitur per octo trimetros continuata. Interpolatorum additamenta in hac parte fabulae nulla sunt praeter versum unum lacunae explendae caussa confictum. Nam quum in codice antiquiore duo tantum superessent versus (683. 685.) Eteoclis,

εἴπερ κακὸν φέροι τις αἰσχύνης ἄτερ
κακῶν δὲ κἀσχρῶν οὔτιν' εὐκλείαν ἐρεῖς,

manifestumque esset prioris versus apodosin excidisse, interpolator ex inferioribus verbis Eteoclis (v. 694.) κέρδος πρότερον ὕστέρου μόρου versum composuit qui nunc in codice Mediceo interpositus est, ἔστω· (hoc ad similitudinem imperativi ἴτω fictum, quo Eteocles utitur v. 690.) μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσι, quem scholiastae, ut exspectari poterat, interpretati sunt, licet sive sic sive paullo aliter scriptus tam alienus ab huius loci sententia sit ut pari fere iure scribi potuisset, ἔστω· μόνον γὰρ ληκύθιον ἀπώλεσεν. Sententiam oppositam consideranti, κακῶν δὲ κἀσχρῶν οὔτιν' εὐκλείαν ἐρεῖς, non dubium videbitur quin ego si non ipsa Aeschyli verba, certe sensum verborum sim assecutus inserto versu, δεινὸν μέν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως ἔχει κλέος. Duo igitur malorum genera ponit Eteocles, alterum κακῶν ἄνευ αἰσχύνης, alterum κακῶν μετ'

αἰσχύνης. Prior Eteoclis, altera Polynicis est conditio. Proxime ab vero abfuit Blomfieldus, qui post *τεθνηκόσι* unius versus defectum indicavit, haud dubie interpolatoris fraudem animadversurus, nisi eum fugisset tristicho hic opus esse, non tetrasticho.

V. 750—757. Hi versus sic scripti sunt in codice

κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων ἀβουλίαν
γείνατο μὲν μόρον αὐτῷ
πατροκτόνον οἰδιπόδαν, ὅστε ματρὸς ἁγνὰν
σπείρας ἄρουραν, ἵν' ἐτράφη,
ῥίζαν αἱματόεσσαν,
ἔτλα. παράνοια συνᾶγε
νυμφίους φρενώλεις.

V. 1. *δ'*, quod in uno apographo a manu recentiore scriptum est, recte delevit Porsonus. Nam pendent haec verba ab *εὖτε*, quod praecedit v. 745. Tum *ἀβουλίαν*, quod Med. a m. prima habet, non in *ἀβουλίᾳ* aut *ἀβουλίαις* mutandum erat, quae apographorum correctio est, sed *ἀβουλιᾶν* scribendum, quod scholiasta legit, recte interpretatus *ὑπὸ τῶν αὐτῷ φίλων ἡδονῶν.* V. 2. *γείνατο* recte in *ἐγείνατο* mutatum in apographis. V. 3. *ματρὸς* a manu recentissima in *μὴ πρὸς* mutatum est in margine codicis Medicei, ut in apographis plerisque omnibus legitur, servatum in editionibus Aldi et Robortelli, sed rursus in *μητρὸς* mutatum ab Turnebo, sive ex apographo aliquo sive ex coniectura. Qui recte sensit absurdum esse *μὴ πρὸς ἁγνὰν*, quod etsi pro *πρὸς μὴ ἁγνὰν* dici potuit, tamen nec *πρὸς* habet quocum apte construatur et ita dictum est ut non solum Oedipi progenies, sed etiam Oedipus ipse incesto connubio natus esse videatur, Oedipus, inquam, qui legitimo si quis alius connubio natus erat, Laii et Iocastae. Rectissime vero dictum est *ματρὸς ἁγνὰν ἄρουραν, ἵν' ἐτράφη*, sed desideratur verbum quo *ματρὸς ἁγνὰ ἄρουρα* nefario modo ab filio violata esse dicatur, quod vix potuit esse *ἔτλα*, quod nunc legitur v. 6. Nam hoc verbo si usus esset poeta, quum non *sustinendi*, sed *audendi* significatione hic dicendum fuisset, cum infinitivo potius quam cum participio constructurus erat. Quamobrem non *ἔτλα* scripsit, sed *ἔφλα*, quod ex glossa Hesychii restitui. *ἔφλα: ἐμάλασσεν, συνεμίσγετο, συνῆν.* Prima interpretatio

ἐμάλασσεν, addito *ἔθλα*, quo verbo grammatici *φλᾶν* explicare solent, etiam apud Photium ex eoque apud Suidam reperitur, fierique potest ut Hesychius more suo duas de eodem verbo glossas in unam coniunxerit. Sed altera interpretatio *συνεμίσγετο, συνῆν* haud dubie ad locum Aeschyli spectat. Nam quod Albertus ad Aristoph. Nub. 1376. rettulit, ubi Phidippides Strepsiadem patrem in convivio verberasse narratur, *κᾆπειτ' ἔφλα με κἀσπόδει κἄπνιγε κἀπέθλιβεν*, perabsurde excogitatum est, quum Strepsiades non formosus puer sit, sed senex decrepitus. Restituto igitur verbo *ἔφλα*, quo etiam Pindarus usus est vulnerandi significatione Nem. 10, 128., gravi aptissimoque vocabulo Oedipi facinus significatur, cui etiam proxima verba *παράνοια συνᾶγε νυμφίους φρενώλεις* optime conveniunt: nam verbo *συνᾶγε* alluditur ad *σύμμιξιν* vel *συνουσίαν.* Constructio autem verborum sic est instituenda, *ὅστε ματρὸς ἁγνὰν σπείρας ἄρουραν ἔφλα*, interpositis extra constructionem, effectus significandi caussa, accusativis *ῥίζαν αἱματόεσσαν*, qui frequens est liberior accusativi usus, velut Agam. 225. *ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς, γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγὰν καὶ προτέλεια ναῶν.* Nam quod scholiastae placuit, participium *σπείρας* per hyperbaton ante *ἄρουραν* collocatum esse quum ante *ῥίζαν αἱματόεσσαν* poni debuerit, etsi fieri posse non negem, quum Aeschylus, Pindarus aliique poetae verba saepe miris modis traiecerint, tamen altera ratio praestare videtur, licet ad verba *ῥίζαν αἱματόεσσαν* verbum *σπείρας* cogitando apte repetatur.

V. 807. *φρονοῦσα νῦν ἄκουσον. Οἰδίπου τόκος*] Sic codex, sed superscripto ab correctore *γένος*, qui animadverterat duos Oedipi filios non posse numero singulari *τόκος* designari, sed non viderat Aeschylum *τόκω* scripsisse, ad quod referuntur proxima nuncii verba *οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένοι*, sive sic sive *κατεσποδημένω* scripsit Aeschylus, post interposita verba chori *οἲ 'γὼ τάλαινα, μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν*, qui audito Oedipi filiorum nomine nihil boni suspicatus nuncii orationem interrumpit. In verbis proximis v. 810. *ἐκεῖθι κῆλθον* infelici debetur eiusdem correctoris coniecturae. Nam in codice a manu prima *ἐκεῖθι κεῖσθον* scriptum, superscripto a correc-

.ηλ.
tore ηλ, sic, κεῖσθον, qui paullo tolerabilius ἐκεῖσ' ἱκνεῖσθον scribere potuisset. Ad crasin quod attinet ab correctore illatam, si Simonides Amorginus apud Clement. Alex. Paed. 2. p. 207. et Athenaeum 15. p. 690 c. scripsit κηλειφόμην, non sequitur poetam Atticum κῆλθον dicturum fuisse.

PERSAE.

V. 345.—349. Post nuncii de clade Persarum narrationem, quae finitur verbis

ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατὸν,
τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ,

tres in codice sequuntur versus, praefixis quae personarum vices indicant lineolis,

— θεοὶ πόλιν σώζουσι Παλλάδος θεᾶς.
— ἔτ' ἆρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις;
— ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

qui quomodo inter Atossam et nuncium distribuendi sint disceptant editores. Apertum est post nuncii quae supra apposui verba Atossam quaerere debere, ἔτ' ἆρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις, recteque in codice post πόλις signum positum esse interrogandi, nuncium vero Atossae respondere, θεοὶ πόλιν σώζουσι Παλλάδος θεᾶς· | ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές. inter quos duo versus non satis caussae est ut unum Atossae versum excidisse putemus, cui nuncius responderit verbis ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές. Aptissime vero et convenienter reginae dignitati hoc instituit Aeschylus ut Atossa paucis tantum verbis quaerat, ἔτ' ἆρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις; laudes vero Athenarum nuncio relinquantur, quemadmodum in colloquio Atossae et chori 231—245. — ubi Atossam rerum Atticarum adeo ignaram finxit ut ex choro quaerat ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἱδρῦσθαι χθονός; — omnis Athenarum laus choro relinquitur. Ceterum restituto, ut feci in editione tertia a. 1857., recto versuum ordine hoc quoque lucramur ut Athenarum urbs primum nomine suo, deinde

πόλις Παλλάδος θεᾶς appelletur, quod rationi usuique loquendi magis conveniт quam contrarium.

V. 532 — 583. 633 — 680. Haec carmina exhibui ut emendanda esse ostenderam in Leutschii Philologo a. 1859. vol. 13. p. 458—495. ubi quae dixi summatim hoc loco repetam. Prius carmen a quattuor incipit systematis anapaesticis, quorum primo quaeritur quid Iovem moverit ut Persarum exercitum tam funesta clade perderet, secundo tertioque moeror describitur in quem matres et uxores Persarum, qui vel in terra vel in mari perierint, coniectae sint, quarto chori ipsius dolor exprimitur. Horum systematum ipsum fere initium est corruptum in codice Mediceo, ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν Περσῶν | — στρατιὰν ὀλέσας | ἄστυ τὸ Σούσων — πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας, versu primo defecto, quem Turnebus inscite explevit, ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ νῦν Περσῶν, alii μὲν post νῦν inseri voluerunt, non sentientes utramque particulam inutilem esse. Restitui ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τίπτε σὺ Περσῶν —, de quo videnda quae dixi in Philologo p. 467.

V. 537. ἀμαλαῖς χερσὶ] Codex ἀπαλαῖς, quod alii ἀπαλαῖς vel ἀταλαῖς scripserunt, quorum neutrum convenit provecta aetate mulieribus, quales cogitandae sunt matres caesorum. Rectam scripturam ἀμαλαῖς restituit C. Prienus in Museo Rhenano a. 1850. vol. 7. p. 224. Sic Euripides Heracl. 70. ἴδετε τὸν γέροντ' ἀμαλὸν ἐπὶ πέδῳ χύμενον.

V. 543. λέκτρων] In apographis pluribus τ' additum, quo non opus, quum duo participia etiam sine copula poni potuerint, ut infra v. 660. ποδὸς εὔμαριν ἀείρων, | βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων.

V. 545. γόοις ἀκορέστοις] Codex γόοις ἀκορεστοτάτοις. Correxit Prienus. Inter versum proximum κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων et sequentem αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ indicavi unius versus defectum propter rationes in Philol. p. 469. 470. expositas. Verba quae exciderunt haec fere fuisse videntur,

φρενὸς ἐκ φιλίας θρηνῶν παιᾶν',

ut in Agam. v. 1491. dixit φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω:

Proxima stropha chori v. 548—557. sic scripta est in codice Mediceo

νῦν γὰρ δὴ πρόπασα μὲν στένει
γαῖ᾽ ἀσίασ ἐκκενουμένα.
ξέρξησ μὲν γὰρ ἤγαγεν ποποῖ,
ξέρξησ δ᾽ ἀπώλεσεν τοτοῖ,
ξέρξησ δὲ πάντ᾽ ἐπέσπε δυσφρόνωσ
βαρίδεσ τε ποντίαι.
τί ποτε δαρεῖοσ μὲν οὔ
τω τότ᾽ ἀβλαβὴσ ἐπῆν
τόξαρχοσ πολήταισ
o
σουσίδεσ φίλοσ ἄκτωρ.

antistropha v. 558—567.

πεζούσ τε γὰρ καὶ θαλασσίουσ
αἳ δ᾽ ὁμόπτεροι κυανώπιδεσ
νᾶεσ μὲν ἄγαγον ποποῖ,
νᾶεσ δ᾽ ἀπώλεσαν τοτοῖ,
νᾶεσ πανωλέθροισιν ἐμβολαῖσ.
διὰ δ᾽ ἰαόνων χέρασ
τυτθὰ δ᾽ ἐκφυγεῖν ἄνακτ᾽
αὐτὸν ὡσ ἀκούομεν
θρήικησ ἀμπεδιήρεισ
δυσχειμέρουσ τε κελεύθουσ.

stropha secunda v. 568—575.

τοὶ δ᾽ ἄρα πρωτόμοροι φεῦ
λειφθέντεσ πρὸσ ἀνάγκαν ἠὲ
ἀκτᾶσ ἀμφικυχρείασ. ὀᾶ,
στένε καὶ δακνάζου,
βαρὺ δ᾽ ἀμβόασον οὐ
ράνι᾽ ἄχη. ὀᾶ.
τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον
βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν.

et antistropha v. 576—583.

γναπτόμενοι δ᾽ ἁλὶ δεινὰ φεῦ
σκύλονται πρὸσ ἀναύδων ἠὲ
παίδων τᾶσ ἀμιάντου· ὀᾶ.
πενθεῖ δ᾽ ἄνδρα δόμοστερηθεῖσ.
τοκῆεσ δ᾽ ἄπαιδεσ ἐραδαι
μονιάχη ὀᾶ

δυρόμενοι γέροντεσ
τὸ πᾶν δὴ κλύουσιν ἄλγοσ.

V. 1. *νῦν γὰρ δὴ πρόπασα*] Correxi ut metrum et sententia postulabat *ἡ γὰρ πρόπασα.* Minus probabile *νῦν γὰρ πρόπασα.*

V. 2. *ἀσίας*] Accentus correctus in apographis. *᾽Ασιάς.*

V. 3. *ἤγαγεν*] Formam Doricam *ἄγαγεν*, infra v. 13. etiam in codice servatam, restituit Blomfieldus. Praecedens *γὰρ* delevi cum Porsono et *ποποῖ* hic et v. 13. in *τοτοῖ* mutavi.

V. 5. *ξέρξης δὲ πάντ᾽ ἐπέσπε δυσφρόνως*] Emendavi *τὸ πᾶν τ᾽ ἐπέσπε δυσφόρως*, sublato *ξέρξης*: de quo pluribus dixi in Philologo p. 471. 472.

V. 6. *βαρίδες τε ποντίαι*] Vera scriptura *βαρίδεσσι ποντίαις*, in apographis quibusdam restituta, est in ed. Aldina et scholiis Byzantinis.

V. 7. *τί ποτε*] *τίπτε* recte in apographo uno.

Δαρεῖος] Huic nomini in antistropha v. 17. respondet *ἐκφυγεῖν*, ex quo colligi potest Aeschylum altera usum esse forma *Δαριάν*, quam restitui: de qua infra dicetur p. LXVIII.

o

V. 10. *σουσίδες*] *σουσίδες* non in *σουσίδος* est mutandum, quod corrector superscripto o indicavit, sed in *Σουσίδαις*, quod recte legitur in apographis quibusdam. Post *ἄκτωρ*, quo stropha finitur, comma ponendum, oratione in antistropha continuata, quod interdum sibi permisit Aeschylus, velut in Suppl. v. 581., ubi stropha finitur verbis *γείνατο παῖδ᾽ ἀμεμφῆ*, verbis reliquis in antistrophae initio sequentibus *δι᾽ αἰῶνος κρέων ἀπαύστου.*

V. 11—16. non solum ab librariis corrupti, sed etiam ab correctoribus absurde interpolati leguntur in codice. V. 11. *πεζούς τε γὰρ καὶ θαλασσίυυς* particulam *γάρ*, quae abest ab apographo Veneto et editione Aldina, recte delevit corrector metri indicio, sed non animadvertit dativos esse restituendos *πεζοῖς τε καὶ θαλασσίοις*, quae verba cum praecedentibus cohaerent *Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ*: de quo dixi in Philol. p. 474.

V. 12. *αἳ δ᾽* corruptum est ex *νῦν δ᾽*, quod oppositum est superiori (v. 7.) *μὲν — τότε.* Tum *ὁμόπτεροι*, quo metrum violatur, loco alieno illatum esse patet. Eo hinc remoto verba re-

manent *νῦν δὲ κυανώπιδες*, versu dimetro duabus syllabis defecto, quas supplevi addito *θοαί*, ut Aristophanes Eq. 554. dixit

καὶ κυανέμβολοι θοαὶ μισθοφόροι τριήρεις.

Versus 15. *νᾶες πανωλέθροισιν* (*πανολέθροισιν* pr. Med.) *ἐμβολαῖς* ab correctore interpolatus est, non animadvertente huc referendum esse adiectivum *ὁμόπτεροι*, de quo modo dicebam, scribendumque *ὁμοπτέροισιν ἐμβολαῖς*, sublato *νᾶες*. *ὁμοπτέροισιν* idem est quod *ὁμοχρόνοις*, quam significationem inter alias annotavit Hesychius, *ὁμόπτεροι: ὅμοιοι, ὁμότριχοι, ὁμόχρονοι, ἀδελφοὶ, ἥλικες, ὁμοῦ ηὐξημένοι.* Quae interpretationes partim ad hunc Aeschyli locum spectare videntur, partim ad duo alios, Choeph. v. 175. *καὶ μὴν ὅδ' (ὁ βόστρυχος) ἐστὶ κάρτ' ἰδεῖν ὁμόπτερος*, et Suppl. v. 224. *ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὡς πελειάδων | ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ.*

V. 16. *διὰ δ' Ἰαόνων χέρας*] Optime correxit Engerus *αἵ τ' Ἰαόνων χέρες*, nisi quod *ἠδ' Ἰαόνων χέρες* scribere debebat, ut ostendi in Philol. p. 476.

V. 17. *τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν ἄνακτ' αὐτὸν ὡς ἀκούομεν*] Pro *αὐτὸν ὡς* correxi *αὐτόπουν*, de quo dixi in Philologo p. 476. 477. Idem aliis verbis infra dicitur v. 734. *μονάδα δὲ Ξέρξην ἔρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα | ἄσμενον μολεῖν γέφυραν γαῖν δυοῖν ζευκτηρίαν.* Vulgatae scripturae vitium animadverterat Pauwius, qui *αὐτὸν εἰσακούομεν* coniecit non sentiens *εἰσακούομεν* huic loco minus aptum esse quam verbum simplex *ἀκούομει*.

V. 20. *δυσχίμους* pro *δυσχειμέρους* restituit Arnaldus.

V. 21—35, Verae quam his versibus restitui scripturae rationes reddidi in Philologo p. 477—481. Inprimis memorabilis versus 33. corruptela est, ubi literae *ἐρα*, quae in codice ante *δαιμόνι' ἄχη* leguntur, ab correctore aliquo Byzantino absurde in *ἔρρανται* mutatae, nihil aliud sunt quam adscriptum olim in margine verbum *ἔρρουσι*, quod v. 24., ubi tres ante *στένε* syllabae desiderantur, inserendum erat. Proxime ab vero abfuit Blomfieldus quum *ἔρροντες* corrigeret idque ipse quoque ante *στένε* insereret.

Non minus male habitum est proximum carmen chori v. 632—680. sic scriptum in codice Mediceo

ἦ ῥ' ἀΐει μοι μακαρίτασ
ἰσοδαίμων βασιλεὺσ
βάρβαρα σαφηνῆ
ἰέντοσ τὰ παναίολ' αἰ
ανῆ δύσθροα βάγματα.
παντάλαν' αχη διαβοάσω
νέρθεν. ἆρα κλύει μου;
ἀλλὰ σύ μοι γᾶ τε καὶ ἄλλοι
χθονίων ἁγεμόνεσ
δαίμονα μεγαλαυχῆ
ἰόντ' αἰνέσατ' ἐκ δόμων
περσᾶν σουσιγενῆ θεόν.
ε
πέμπεται δ' ἄνω οἷον οὔπω
περσὶσ αἶ' ἐκάλυψεν.
ἦ φίλοσ ἀνὴρ, ἦ φίλοσ ὄχθοσ.
φίλα γὰρ κέκευθεν ἤθη.
'Αϊδωνεὺσ δ' ἀναπομπὸσ
πὸσ ἀνείη. αϊδωνεὺσ
δαρεῖον, οἷον ἄνακτα δαρεῖὰν ἠέ.
οὔτε γὰρ ἄνδρασ πότ' ἀπόλλυ
πολεμοφθόροισιν ἄταισ.
θεομήστωρ δ' ἐκικλή
σκετο πέρσαισ, θεομήστωρ
δ' ἔσκεν, ἐπεὶ στρατὸν ὑποδώκει. ἠέ.
βαλλὴν ἀρχαῖοσ βαλλὴν
ἴθι ἵκου
ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμ
βον ὄχθου, κροκόβαπτον
ποδὸσ εὔμαριν ἀείρων
βασιλείου τιήρασ
φάλαρον πιφαύσκων.
βάσκε πάτερ ἄκακε δαριὰν οἶ.
ὅπωσ καινά τε κλύηισ
νέα τ' ἄχη.
δέσποτα δεσπότου
φάνηθι. στύγια γὰρ
τίσ ἐπ' ἀχλὺσ πεπόταται.

ε
νεολαία γὰρ ἤδη
κατὰ πᾶσ' ὄλωλεν.
βάσκε πάτερ ἄκακε δαρειὰν οἶ.
αἶ αἶ αἶ αἶ·
ὦ πολύκλαυτε φίλοισι θανών.
τί τάδε δυνάτα δυνάτα
περὶ τᾶι σᾶι δίδυμα διαγόεν ἁμαρτία
πᾶσαν γᾶν τάνδε
σι
ἐξέφυντ' αἱ τρίσκαλμοι
νᾶεσ ἄναεσ ἄναεσ.

Haec quoque nunc emendata exhibui ut emendanda esse ostenderam in Philologo vol. 13. p. 481—493. Digna notatu est quam tribus versibus (19. 32. 40. sive 650. 664. 671.) restitui Darii nominis forma *Δαριάν*, in codice *δαρειάν* scripta, nisi quod v. 32. recte primo scriptum *δαριάν*, sed ab correctore male in *δαρειάν* est mutatum. Eandem supra v. 554. pro *Δαρεῖος* restitui, ubi syllaba media brevis requiritur, quae alterius formae *Δαριάν* mensura est, ut *Δαριαῖος*, eadem fere constantia in *Δαρειαῖος* corruptum, et *Δαριήκης* syllaba secunda correpta dicebantur, de quo exposui in Philologo p. 484. 485. Respicit ad hoc carmen Aristophanes in Ranis v. 1026. ubi Aeschylo dicenti

εἶτα διδάξας Πέρσας μετὰ τοῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐξεδίδαξα
νικᾶν ἀεὶ τοὺς ἀντιπάλους, κοσμήσας ἔργον ἄριστον,

respondet Dionysus

ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τεθνεῶτος,
ὁ χορὸς δ' εὐθὺς τὼ χεῖρ' ὡδὶ συγκρούσας εἶπεν ἰαυοῖ.

ubi *ἤκουσα* vel, quod in uno codice recenti legitur, *ἀπηγγέλθη* inepta sunt inventa correctorum syllabas quae exciderant supplentium. Nihil de Dario nunciatur, nec, si quid nunciatum esset, aut Darius ipse aliquid dixisset, erat cur eo gauderet Dionysus. Aristophanem vix aliud quid scribere potuisse quam

ἐχάρην γοῦν ἡνίκα φάσμ' ἐφάνη Δαρείου τοῦ τεθνεῶτος,

quod solum convenit personae Dionysi, ostendi in Philologo p. 493—495. ubi etiam de interiectione comica dixi *ἰαυοῖ*, quam tragicae, qua Aeschylus usus esse videtur, *ἰωά*, Aristophanes substituit risus excitandi caussa.

V. 791. *εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον, | μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν*] *εἰ* particulam an tragici interdum cum coniunctivo construxerint et, si construxerint, qua lege id fecerint, vix operae pretium est pluribus verbis hoc loco disceptari, qui etiam propter *πλεῖον* valde suspectus est. Nam veteres Attici, licet *πλείων πλείονος πλείονα πλείω* et reliqua dixerint, tamen *πλέον* potius quam *πλεῖον* dixerunt, ut incredibile sit Aeschylum hoc uno loco *πλεῖον ᾖ* dixisse, quum *στράτευμ' εἴη πλέον* scribere posset. Verum ne hoc quidem Aeschylus videtur scripsisse, sed *μηδ' εἰ στράτευμα πληθύοι τὸ Μηδικόν*, cui adscriptum fuit glossema *πλέον εἴη*, postmodo in *πλεῖον ᾖ* mutatum: quemadmodum passivum *πληθύνεσθαι*, cuius eadem quae intransitivi *πληθύειν* significatio est, in Suppl. 604. *δήμου κρατοῦσα χεὶρ ὅποι πληθύνεται*, ab scholiasta explicatur *πότερον πλείους οἱ συμμαχοῦντες ἡμῖν, ἢ ὀλίγοι*. Apud Aristophanem *πλεῖον* semel legitur Eccl. 1132. *ὄντων πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων*, quod *πλειόνων τρισμυρίων* dicere poterat, si *πλεῖν τι ἢ τρισμυρίων* scribere nollet. In Nubibus 1295. *ζητεῖς ποιῆσαι τἀργύριον πλεῖον τὸ σόν*, scribendum *πλέον*, quod librarii in *πλεῖον* corruperunt propter praecedentia *πλείων* et *πλείονα*, quorum rationem aliam esse ignorabant. Comparanda cum his quae Nauckius dixit Stud. Eurip. 2. p. 27.

SUPPLICES.

V. 134—143.=144—153. Haec stropha cum antistropha sic scripta est in codice Mediceo,

πλάτα μὲν οὖν λινορραφήσ τε
δόμοσ ἅλα στέγων δορὸσ
ἀχίματόν μ' ἔπεμπε συμπνοιαῖσ.
οὐδὲ μέμφομαι. τε
λευτᾶσ δ' ἐν χρόνωι
πατὴρ ὁ παντόπτασ
πρευμενεῖσ κτίσειεν.

θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν ἁγνά
μ' ἐπιδέτω διὸσ κόρα

ἔχουσα σεμν᾽ ἐνώπι᾽ ἀσφαλέσ.
παντὶ δὲ σθένεσι διωγμοῖσι
δ᾽ ἀσφαλέας
ἀδμήτασ ἀδμήτα
ῥύσιοσ γενέσθω.

Haec nunc emendata exhibui ut proposueram in Philologo vol. 13. p. 465. additis annotationibus p. 495—498.

V. 198. Legitur in codice Med. τὸ μὴ μάταιον ἐκ μετώπω σωφρονῶν | ἴτω προσώπων ὄμματος παρ᾽ ἡσύχου, ubi μετώπω nihil aliud est quam μετώπων, ΜΕΤΩΠΩ olim scriptum cum lineola, qua litera *N* in libris antiquis significatur. Quo non animadverso Porsonus indignam suo nomine coniecturam fecit ἐκ μετωποσωφρόνων ἴτω προσώπων, adiectivo ficto μετωποσώφρων, quod tanto ineptius est quum sequatur προσώπων. Non commisit hoc Aeschylus, qui scripserat quod ego restitui, remoto glossemate μετώπων σωφρόνων,

τὸ μὴ μάταιον δ᾽ ἐκ σεσωφρονισμένων
ἴτω προσώπων ὄμματος παρ᾽ ἡσύχου,

aptissimo vocabulo usus, quum Danaus in praecedentibus versibus filiabus agendi dicendique praecepta dederit. Quae emendatio non magno labore mihi constitit, quum a poeta ipso duobus aliis huius fabulae locis quasi digito monstrata sit, ubi ad praecepta prius ab se data respicit Danaus, v. 724.

ἀλλ᾽ ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως
πρὸς πρᾶγμ᾽ ὁρώσας τῶνδε μἀμελεῖν θεῶν.

et v. 992.

καὶ ταῦτα μὲν γράψεσθε πρὸς γεγραμμένοις
πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρός.

V. 254. καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δί᾽ ἁγνὸς ἔρχεται | Στρυμὼν] Codex αἴδνης (ex ΑΙΑΝΗΣ, i. e. αἶαν ἧς corruptum, ut pridem ab aliis est animadversum) διάλγος. Recepi egregiam, quam Gaisfordus mecum communicavit, Wordsworthi emendationem ἧς δί᾽ ἁγνὸς —, ut dixeram in Praefat. editionis Oxoniensis secundae (a. 1851.) p. XXVIII., collato Pers. v. 497. ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος.

V. 266. κνωδάλων — τὰ δὴ παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασι | χρανθεῖσ᾽ ἀνῆκε γαῖα μηνιαῖ᾽ ἄχη] Sic emendavi codicis scripturam μηνεῖται ἄκη. Beluas dicit singulis mensibus emissas

ulciscendorum scelerum caussa. Alia huiusmodi monstra quotannis apparere credebantur, velut τὸ κῆτος ὃ τούς τε παρατυγχάνοντας ἀνθρώπους καὶ τοὺς γιγνομένους καρποὺς διέφθειρεν, tandem proiecta ei Hesiona placatum, ut narrant schol. Homeri Il. 20, 145. aliique scriptores ab Heynio indicati ad Apollod. vol. 2. p. 158. Ἄκη, quod est in codice, librarius vel casu intulit vel ex verbis proximis v. 268. τούτων ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια | πράξας. Ἄχη dictum ut Choeph. 585., ubi pariter de κνωδάλοις agitur, πολλὰ μὲν γᾶ τρέφει δεινὰ δειμάτων ἄχη —.

V. 507. χειρὶ καὶ λόγοις σέθεν] χειρία λόγοις σέθεν Valckenarius in schedis ineditis. Iisdem in schedis idem in Sept. v. 480., ubi φθόνει contra usum loquendi cum participio constructum est, κόμπαζ᾽ ἐπ᾽ ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λέγων, recte correxit λόγων.

V. 616. ἄναξ Πελασγῶν, Ζηνὸς ἱκεσίου κότον] Legebatur ἱκεσίου Ζηνός. Transposui propter rationem supra expositam p. XII. ubi exemplis vocabulorum ab librariis casu potius quam consilio transpositorum non pauca ex Sophocle et Euripide addi possunt. Sic apud Sophoclem Oed. R. 976. rectum restitui verborum ordinem καὶ πῶς τὸ μητρὸς οὐκ ὀκνεῖν λέχος με δεῖ; pro λέχος οὐκ ὀκνεῖν, ubi διορθωτὴς codicis Medicei non animadverso librarii lapsu λέχος in λέκτρον mutavit. Non minus certum est Sophoclem Antig. 1115. πολυώνυμε Καδμείας νύμφας ἄγαλμα, brevi quae in antistropha est syllabae, σὲ δ᾽ ὑπὲρ διλόφοιο πέτρας στέροψ ὄπωπε, non sine ulla necessitate longam opposuisse, sed scripsisse quod Nauckius nuperrime restituit ἄγαλμα νύμφας.

V. 749. Aegyptiorum satellites, qui Danaides ab Argivis sint repetituri, his verbis ab choro describuntur in stropha,

δουλόφρονες δὲ καὶ δολιομήτιδες δυσάγνοις φρεσὶν —

et in antistropha v. 757.

περίφρονες δ᾽ ἄγαν ἀνιέρῳ μένει μεμαργωμένοι —

Manifestum versus strophici vitium satis leviter correxerunt editores δολόφρονες scribentes, quo tautologia infertur Euripidi quam Aeschylo similior. Veram scripturam οὐλόφρονες, respondentem Homerico ὀλοόφρων, restituit Valckenarius in schedis

ineditis, emendatione egregia, quam etiam longa syllaba in initio versus antistrophici ab Aeschylo posita commendat, etsi hoc ab Valckenario sciri non poterat. Nam quod nunc ibi legitur περίφρονες interpretis est, non Aeschyli, qui hic quoque fortiore usus vocabulo φυσίφρονες scripserat, quod servavit qui tot alia ex Supplicibus in Glossarium suum rettulit Hesychius, φυσίφρονες: πεφυσημένοι τὰς φρένας, μάταιοι. Nam sic recte correcta est codicis scriptura φυσήφρονες πεφυσιμένοι. Ex hoc φυσίφρονες adscriptoque ei πεφυσημένοι fortasse compositum est quod nunc legitur περίφρονες.

V. 776 — 783. = 784 — 791. 792 — 799. = 800 — 807. Hae strophae et antistrophae sic scriptae leguntur in cod. Med. non sine multis scripturae vitiis accentibusque passim omissis,

ἰὼ γᾶ βουνῖτι ἔνδικον σέβασ
τί πεισόμεσθα. ποῖ φύγωμεν ἀπίασ
χθονὸσ κελαινὸν εἶτι κεῦθόσ ἐστί που.
μέλασ γενοίμαν καπνὸσ
νέφεσι γειτόνων διόσ.
τὸ πᾶν δ' ἄφαντοσ ἀμπετήσαισ δόσωσ
κόνισ ἄτερθεν πτερύγων ὀλοίμαν.

ἄφυκτον δ' οὐκέτ' ἂν πέλοι κέαρ.
μελανόχρωσ δὲ πάλλεταί μου καρδία.
πατροσκοπαι δὲ μειλον. οἴχομαι φόβωι.
θέλοιμι δ' ἂν μορσίμου βρόχου τυχεῖν
ἐν σαργάναισ
πρὶν ἄνδρ' ἀπευκτὸν τῶδ' ἐχριμφθῆν χροῖν.
πρόπαρ θανούσας δάϊδασ ἀνάσσοι.

πόθεν δέ μοι γένοιτ' ἂν αἰθέροσ θρόνοσ
πρὸσ ὃν νέφη δ' ὑδρηλὰ γείνεται χιων
ἢ λισσασ αἰγίλιψ ἀπρόσ
δεικτοσ οἰόφρων κρέμας
γυπίασ πέτρα βαθυ
πτῶμα μαρτυροῦσά μοι
πρὶν δαΐκτοροσ βίαι
καρδίασ γάμου κυρῆσαι

κύσειν δέπειθ' ἕλωρα κἀπιχωρίοισ
ὄρνισιν δείπναν οὐκ ἀναίνομαι πέλειν.
τὸ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦ
ται φιλαιακτῶν κακῶν.
ἐλθέτω
ἐλθέτω μόροσ προκοί
τασ γαμηλίου τυχών.
τίν' ἀμφ' αυτᾶσ ἔτι πόρον
τέμνω γάμου καὶ λυτήρια.

Haec quoque nunc librariorum erroribus liberata exhibui, ut feceram in Philologo vol. 12. p. 581—585.

V. 1. ἰὼ γᾶ βουνῖτι ἔνδικον σέβας] Scriptura corrupta, ut metrum docet et vitiosa forma vocabuli βουνῖτι, quod βοῦνι scribendum esse dixi in Annot. Oxon. p. 625. praeeunte Pauwio, qui βοῦνις coniecerat. Perfecit emendationem Paleius, qui literas τι ἔνδικον ex πάνδικον corruptas esse vidit.

V. 4. Accentus vitium γειτόνων pro γειτονῶν et reliqua versuum sequentium vitia orthographica pridem ab aliis sunt correcta.

V. 6. 7. in unum versum coniungendi erant ex tribus partibus compositum, iambico dimetro acatalecto, trochaico dimetro catalectico et usitatissima tragicis clausula choriambica

⏑́ ⏑ ⏑ –, ⏑ –́ –

V. 6. ἀμπετήσαις δόσως] Haec monstra vocabulorum, ut alia non pauca in extrema huius fabulae parte originem suam debent antiquiori codici, in quo literae aliae vix legi poterant, aliae prorsus evanuerant. Restitui quod sensus postulat ἂμ πνοαῖς διψὰς ὥς. ἄμ pro ἅμα dictum (fere ut ἂμ pro ἀνά dicitur) est in glossa Hesychii, etsi huic non multum tribuendum. ἅμα πνοαῖς dictum ut ap. Homerum Il. 15, 149. ἅμα πνοιῇσι πετέσθην, et addito ἀνέμοιο Od. 2, 148. ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο. Διψὰς κόνις comparandum cum διψία κόνις, quod dixerunt Aeschylus Agam. 495. et Sophocles Antig. 246. 429.

Ibid. ἄφαντος—ὀλοίμαν] ἄφαντος ὄληται dixit Homerus Il. 20, 303. quod aptum illi loco est, ineptum vero fit in Aeschyleo additis verbis ἄτερθε πτερύγων. Nam Danaides fumi vel pulveris instar in aerem sublatae non perire, sed evanescere dicendae erant. Quamobrem restitui ὀροίμαν.

V. 8. Absurde scriptum est *ἄφυκτον* ubi sensus *φυκτον* postulat. Emendavi *ἄθικτον*. Quo adiectivo alibi quoque Aeschylus usus est pariterque in Agam. 432. dixit *πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ*.

V. 9. *μελανόχρως* ex *κελαινόχρως* corruptum esse animadvertit Lachmannus de chor. system. p. 48. sed intactum reliquit *μου καρδία*, ubi manifesta est interpolatoris lacunam explentis fraus, quam non solum *καρδία* inutiliter post *κέαρ* illatum, sed etiam syllaba longa *μου* arguit, pro qua brevis requiritur. Aeschylus non videtur dubitari posse quin scripserit, *κελαινόχρῳ δὲ πάλλεται κλυδωνίῳ*, quam emendationem ipse suppeditat Choeph. 183. *κἀμοὶ προσέστη καρδίᾳ κλυδώνιον | χολῆς*.

V. 12. *ἐν σαργάναις*] Hoc recte emendatum in Lascaris apographo Parisino *ἐν ἀρτάναις*. Huic vocabulo quum ab glossatore *βρόχοις* vel *βρόχου* adscriptum fuisset, *βρόχου* versui praecedenti *μορσίμου βρόχου τυχεῖν* est illatum, quod si scripsisset Aeschylus, aut omnibus hominibus aut certe quinquaginta Danai filiabus fato praescriptum esse significasset ut vitam suspendio finirent. Quod quum absurdum sit, ego sublato *βρόχου* restitui quod metrum versus antistrophici postulabat *προπρό*, cuius adverbii exempla sunt apud Apollonium Rhodium. *Μορσίμου* autem pro *τοῦ μορσίμου* (ut *πείσομαι τὸ μόρσιμον* est in Sept. 263. et alibi saepius) dixit Aeschylus omisso, quem metrum non ferebat, articulo, ut Sophocles Phil. 83. *εἰς ἀναιδὲς δός μοι σεαυτόν* metri caussa pro *εἰς τἀναιδές* dixit, quod est apud Euripidem Iphig. Aul. 379. *βλέφαρα πρὸς τἀναιδὲς ἀγαγών*.

V. 13. *τῶδ᾽ ἐχριμφθῆν χροῖν*] Quum ultima praecedentis vocabuli *ἀπευκτόν* syllaba brevis esse debeat, *τῶδε* ex *ᾧδε* corruptum esse liquet. In apographo Parisino est *τῶδε χριμφθῆναι* vocabulis quidem recte divisis, sed obliterata apocope infinitivi *χριμφθῆν*, de qua dixi ad Sophoclis Trach. 1000. Denique *χροῖν* recte *χροΐ* scriptum in apographo Scorialensi.

V. 16. *νέφη δ᾽*] Emendavi *κύφελλ᾽*, quod per *νέφη* explicant grammatici. Huius vocabuli duo novimus exempla, alterum Callimachi (fragm. 300.), alterum Lycophronis v. 1426. ex quo non sequitur ab Alexandrinis demum poetis formatum esse, quos satis constat vocabulis non paucis usos esse ex remota antiquitate petitis.

V. 22. *καρδίας*] Scribendum *κάρζας*, forma etiam duobus aliis in locis Aeschyli (supra v. 71. et Sept. 288.) ab librariis obliterata, quemadmodum iidem *ζαπρέπον*, quod Aeschylus Pers. v. 1006. dixerat, in *διαπρέπον* mutarunt: de quo pluribus dixi in Thesauro vol, 2. p. 1106 D.

V. 24. *ὄρνισι*] Huius versus syllaba prima brevis esse debebat. Quamobrem restitui *πετῆσι*, quo vocabulo pro usitato *πετεινός* vel, quae antiquior scriptura est, *πετηνός*, Hesiodum usum esse annotarunt grammatici, de quo non erat cur dubitaret Lobeckius Paralip. p. 159. Etiam formam monosyllabam *πτήν* ita memorant grammatici ut non videatur ficta ab ipsis esse propter compositum *ἀπτήν*. Nec mirandum si *πετήν* et *πτήν* dictum est, ut *πετηνός* et *πτηνός*. Priorem formam, de qua inscriptionis Atticae veteris auctoritate constat, Aeschylo Sept. 1020. ubi ex apographis *πετεινῶν* illatum erat, ego restitui ex codice Mediceo, *πετηνῶν — οἰωνῶν*, nec rara eius in aliorum scriptorum codicibus exempla sunt, de quo dixi in Thesauro vol. 6. p. 1013. ubi etiam de forma epica *πετεηνός* egi, quae ipsa quoque ab librariis interdum in *πετεεινός* est mutata.

V. 25. *τὸ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦται*] Offendit syllaba prima brevis, quae longa est in stropha, et *ἐλευθεροῦται* contra usum loquendi pro *ἐλευθεροῖ* dictum. Sublato utroque vitio restitui Aeschylo quod scripserat *τῷ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦμαι*. Minus certa proximi vocabuli emendatio est *φιλαιακτῶν*, cuius syllabam penultimam brevem esse oportebat. Quamobrem *φιλοστόνων* restitui, cuius adverbio *φιλοστόνως* usus est Aeschylus Sept. 279. Duebnero Aeschylus novo ficto vocabulo *φιλαιανῶν* scripsisse videbatur.

V. 28. *τυχών. τίν᾽ ἀμφ᾽ αυτᾶς ἔτι πόρον τέμνω γάμου καὶ λυτήρια*] Haec sic emendavi, *τυχὼν ἀλλύτας. τίν᾽ ἂν πόρον | τέμνοιν γάμου λυτῆρα;* *ἀλλύτας* in *ΑΥΤΑC* corruptum etiam in Sept. 146. supra notavi p. LI. Tum pro *τέμνω* correxi *τέμνοιν*, quam optativi formam vix usquam intactam reliquisse librarios novimus. *Λυτῆρα* pro *καὶ λυτήρια* Schuetzii emendatio est. *Ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια* dixit Aeschylus supra v. 268.

Accedimus ad trilogiam Oresteam, cui multis modis adversa fuit fortuna. Agamemnonis in codice Mediceo fragmenta tantum

supersunt, v. 1—310 1067—1159, ablatis foliis quattuordecim, de quo supra dixi p. III. et in Praefatione editionis Oxoniensis secundae p. IV. Per maiorem igitur fabulae partem (v. 311—1066. 1160—1673.) sola utimur apographorum paucorum fide inter quae ne unum quidem est quod ex ipso libro Mediceo descriptum haberi possit. Nam ut in quattuor reliquis fabulis, ita in trilogia quoque Orestea omnia ex prioribus quibusdam apographis, nunc perditis, derivata sunt, qualibus etiam Triclinius usus est, quem codicem Mediceum nunquam vidisse certissimum haberi potest. In apographis autem quanta licentia vetus scriptura interpolata fuerit quum partium codicis Medicei superstitum comparatio doceat, non dubitandum quin in Agamemnonis quoque versibus qui nunc in codice desiderantur librarii et correctores numerosa codicis vitia novis auxerint erroribus, qui nunc fraudem faciunt criticis, in hac praesertim fabula quae iam diu ante codicis Medicei aetatem omnis generis corruptelis affecta fuit, quarum partem aliquam criticorum sanavit sollertia, maior graviorque tollenda restat etiam post innumerabiles multorum coniecturas, quarum nova quotannis seges succrescit, quum raro alter alteri satisfaciat et sua cuique maxime placere soleant.

Paullo melior *Χοηφόρων* et Eumenidum conditio est. Utraque tragoedia integra superest in codice Mediceo, exceptis paucis ab initio prologi *Χοηφόρων* versibus, qui in magnam illam de qua modo dicebam lacunam inciderunt neque in duobus quae sola adhuc innotuerunt *Χοηφόρων* apographis suppleti sunt, ex libro Mediceo, quum iam defectus esset, derivatis. Corruptelarum numerus etsi non tantus est quantus in Agamemnone, tamen etiamnum loci non pauci restant ab nemine dum emendati, etsi his quoque in fabulis critici

πολλὰ ἄναντα κάταντα πάραντά τε δόχμιά τ' ἦλθον.

Commune vero tribus his tragoediis, sed facile removendum malum est quod vetus aliquis interpolator locos nonnullos suis amplificavit declamationibus, modo brevioribus modo longioribus, sed tam dissimilibus Aeschylo ut facile ab genuinis poetae versibus discerni possint, de quo infra dicemus, ubi de locis singulis agetur, inter quos prae ceteris memorabiles sunt versus *Χοηφόροις* illati 987—1006. in quibus interpolator inepte confusis Solis et Apollinis numinibus aliisque indiciis tam manifesto sese prodidit ut quasi *ἐπ' αὐτοφώρῳ* deprehendatur. De aetate falsarii — nam interpolationes illae omnes ita sibi sunt similes ut uni probabilius quam pluribus tribui videantur — etsi certi quid dici nequit, tamen verisimile esse iudico has interpolationes et alias similes multas in Sophoclis et numero multo maiore in Euripidis tragoediis non Alexandriae demum, famosa fraudis literariae sede, sed in ipsa Graecia proximis post principum tragicorum trium aetatem seculis esse susceptas. Difficilius de aetate singulorum versuum spuriorum, hic illic illatorum, iudicium est, qui neque ab uno omnes interpolatore neque eadem omnes aetate ficti, sed tamen ipsi quoque satis antiqui esse videntur et partim histrionibus deberi, de quibus dixi in Philologo vol. 21. p. 149. In apographis codicis Medicei Byzantinis unus tantum huiusmodi versus emergit post Sept. v. 194., versus qui in codice Mediceo in fine paginae exciderat supplendi caussa confictus et per apographa quae novimus omnia propagatus, *τοιαῦτά τἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις*, de quo supra dixi p. LV.

A G A M E M N O N.

V. 14. *εὖτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ' ἔχω | εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην | ἐμήν· φόβος γὰρ ἀνθ' ὕπνου παραστατεῖ, | τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ.*] Sic codex Mediceus. Perabsurde scripsisset Aeschylus, si inutile illud *ἐμήν*, idque in initio adeo versus positum, addidisset, omisisset vero apodosin verborum *εὖτ' ἂν — ἔχω*, quod excusant interpretes, obscurioribus hic ut alibi non raro usi rationibus, quas nemo spectatorum Atheniensium divinaturus erat. Et tamen hic quoque non erat difficile ab Aeschylo *πῆμ' ἀποστρέψαι νόσου*, ut ipsius verbis utar v. 850., minus exquisite locuti quam librarius qui *πήματος τρέψαι νόσον* posuit. Scripserat poeta non *ἐμὴν*, quo interpolator duarum syllabarum defectum (non minus inscite quam Promethei v. 1008. *ἐμαῖς* est illatum, de quo supra dicebam p. XXIII.) explevit, sed *λύζω*, quo verbo Hippocrates, Aristophanes Ach. 690. aliique veteres usi sunt. Nam, ut Aristoteles observavit Problem. 33, 13. *οἱ*

φοβούμενοι καὶ οἱ ῥιγοῦντες λύζουσιν. quorum utrumque in hunc excubitorem cadit, qui et frigori nocturno expositus est et continuo metu se angi ipse narrat, videturque Aristoteiis observatio ex hoc ipso Aeschyli loco sumta esse, quum *λύζειν* in aliis omnibus quos novimus scriptorum locis simplicem singultiendi significationem habeat, sine frigoris notione, quae propria est loco Aeschyleo. Restituto autem *λύζω*, quod inarticulatum singultum significat, apte pergit custos, *ὅταν δ' ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ* etc. Scripturam vulgatam habuit scholiasta, qui ad verba *φόβος γάρ* aunotavit, *ἢ περισσὸς ὁ γάρ, ἢ λείπει τὸ ἀλύω*, qui proxime abfuit ab vera scriptura *λύζω*. Alterum orationis perverse conformatae exemplum, quod huic custodi veteris librarii culpa in ipso fabulae initio affictum erat, perite sustulerunt Stanleius et Valckenarius ad Herodot. 4, 151. vera restituta scriptura, *θεοὺς μὲν αἰτῶ τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων,* | *φρουρᾶς ἐτείας μῆχος, ἣν κοιμώμενος* — | *ἄστρων κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν*, ubi verba *φρουρᾶς ἐτείας μῆχος* paraphrasis sunt praecedentium *τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων*, quae sine istiusmodi explicatione posita intelligi ab spectatoribus non poterant. Codex, puncto post *ἐτείας* posito, *μῆκος δ' ἣν κοιμώμενος*, ubi scholiorum interpolator (in margine dextro) adscripsit, *τῶν κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἐτείας φρουρᾶς*, et, quod absurdius etiam est, (in sinistro) *ἣν ἐπὶ μῆκος κοιμώμενος. μῆκος* pro *μῆχος* scriptum ut *μυκὸν* pro *μυχὸν* in Eumen. v. 170. Nam sic ibi codex Med., non *μυχόν*, ut falso dictum est. Vides igitur quanta fuerit audacia Stanleii *μῆκος* in *μῆχος* mutantis et quanta mea ipsius quum *ἄκη* in Suppl. v. 266. in *ἄχη* mutarem supra p. LXXI.

V. 40. Incipit parodus, cuius pars prior ita est composita ut post plura systemata anapaestica stropha et antistropha sequatur cum epodo, quae multo corruptior est quam anapaesti et strophae, de quibus post ea quae vel ab aliis vel ab me ipso alibi sunt animadversa non multa dicenda restant. Primi versus chori hi sunt,

Δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμου
μέγας ἀντίδικος,
Μενέλαος ἄναξ ἠδ' Ἀγαμέμνων
διθρόνου Διόθεν καὶ δισκήπτρου

τιμῆς ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρειδᾶν,
η
στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν
τῆσδ' ἀπὸ χώρας
ἦραν στρατιῶτιν ἀρωγαην.

Vs. 8. Quum litera *η* Dorico *α* superscribi in codice soleat, ut hic quoque v. 6. in adiectivo *χιλιοναύταν* factum est, non
η
iuxta poni, *ἀρωγαην*, pro *ἀρωγαν* positum esse patet, ut in
η
Choeph. 311. *δίκηα* pro *δίκα* est in codice, *α* lineola transfixo ab librario, ut supra dicebam p. XXIX. Ib. 403. in *ἄτην* literam *η* duobus punctis notavit *διορθωτής*, superscripto *α*. Remanent formae Doricae *Ἀτρειδᾶν*[a] et *χιλιοναύταν*, quales neque in praecedentibus versibus neque in reliquis his anapaestorum systematis reperiuntur. Cuius erroris origo inde repetenda videtur, quod Aeschylus numero duali usus erat *ζεῦγος Ἀτρείδαιν*, memor fortasse Homerici *Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν*. Hoc quum facili errore pro *ΑΤΡΕΙΔΑΝ* acceptum esset, librarius non solum hic *Ἀτρειδᾶν* scripsit, sed etiam proximum *χιλιοναύτην* Dorica forma induit, mox tamen ab incepto destitit, relictis formis Atticis, nisi quod v. 94. *φαρμασσομένα* primo scriptum fuit, sed *α* vel eadem vel alia manu in *η* mutato. Antiquissimum illius erroris exemplum est ap. Homerum Il. 19, 310. ubi pars codicum, inter eosque Venetus A. *δοιὼ δ' Ἀτρεῖδαι μενέτην καὶ δῖος Ὀδυσσεύς*, sed poeta scripserat quod est in aliis *Ἀτρείδα*, ut postulant numeri duales *δοιὼ* et *μενέτην*, servatumque est aliis in locis, velut Il. 1, 16. 385. *Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν*, ex quo non sequitur quod Heynio videbatur, ibidem v. 17. *Ἀτρεῖδαί τε καὶ ἄλλοι*

a) Minus mirum est quod in anapaestis v. 1569., ubi alia metra cum formis Doricis praecedunt, *πλεισθενιδᾶν* scriptum est, si non in codice Mediceo, ex quo pars illa fabulae ablata est, certe in apographis. Quod in Eumen. v. 23. *ἀναστροφά* in fine versus scriptum est in Med., librarii error est oculis ad *πέτρα* aberrantibus, quo v. 22. finitur. Recte *ἀναστροφή* apud scholiastam. De formis Doricis librariorum culpa illatis dixi ad Soph. Antig. 110. in edit. Oxoniensi tertia p. 22. dixitque breviter, sed prudenter G. Wolffius in Museo Rhenano vol. 18. p. 606. 607

ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί, aut 8, 261. *τὸν δὲ μέτ' Ἀτρεῖδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος, | τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες* etc., *Ἀτρείδα* scribendum esse. Nam quum nomen duale aliud non additum sit, pluralis non minus recte habet quam 9. 341. *ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων | Ἀτρεῖδαι*, aut *Αἴαντες* in loco modo memorato, licet alibi *Αἴαντε δύω* dixerit.

V. 51. *ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται*] Quum Homerus *στρεφεδινεῖσθαι* dixerit, Aeschylum quoque probabilius est hoc praetulisse alteri: de quo monuit L. Dindorfius in Thesauro vol. 7. p. 861.

V. 72. *ἀτίται σαρκὶ*] Parum accurata sunt quae de scriptura codicis tradita video. In eo a prima manu scriptum fuit *ἀτίτας ἄρηκ'*, litera *κ* cum compendio, quod typis exprimi non potest, coniuncta, ut *καὶ* significet. Ex his literis radendo factum est *ἀτίται σαρκι*.. ita ut litera quae primo *η* fuerat nunc *κ* sit, *κ* autem *ι*, deletis reliquis primae manus ductibus, Non
α ου
magis annotatum est v. 83. in codice scriptum esse *Τυνδάρέω*, litera *ω* levi calami ductu ex *αο* facta et accentu, qui est super *ε*, lineola transfixo: quibus triplex significatur scriptura, *Τυνδαρέα*, *Τυνδάρεω*, *Τυνδαρέου*, quarum postrema *Τυνδαρέου*, quae etiam in Euripidis aliorumque codicibus passim reperitur, minimam fidem habet. Rectum est *Τυνδάρεω*: nisi Aeschylus scripsit, quod non credo, *Τυνδαρέα*, ut Euripides Iph. T. 5. dixit *τῆς Τυνδαρείας θυγατρός*, et Aristoph. Thesm. 919. *τῆς Τυνδαρείας παιδός*. Formas adiectivorum in $\overline{εος}$ pro $\overline{ειος}$, quarum nonnullas annotavit Arcadius p. 39, 6. librarii saepe obliterarunt, substituta plerumque terminatione $\overline{ιος}$: ut incertum sit utrum Aeschylus Ag. 1499. *Ἀγαμεμνονίαν ἄλοχον*. et Choeph. 861. *Ἀγαμεμνονίων οἴκων* scripserit an *Ἀγαμεμνονέαν* et *Ἀγαμεμνονέων*, qua forma sola usus est Homerus.

Non accuratius codex v. 87. *θυοσκινεῖσ* habere dicitur, quae correctoris scriptura est. Nam primo scriptum fuit *θυοσκνεῖσ*, quod memorabile est propter glossam Hesychii, *θεοσκνεῖ: θεοὺς τιμᾷ*, ab Musuro temere in *θεοσκυνεῖ* mutatam. Vera tamen apud Aeschylum scriptura fortasse *θυοσκεῖς* est, quam Turnebus restituit, comparanda cum alia Hesychii glossa *θυοσκεῖν*.

V. 101. *ἀγανὴ προφανεῖσ'*] Codex *ἀγανὰ φαίνεις*. Correxit Weilius.

V. 103. Codex *τὴν θυμοφθόρον λύπης φρένα*. Scriptura absurde interpolata. Toleravi quod Hermannus olim coniecerat *τῆς θυμοβόρου φρένα λύπης*, etsi non dubium est quin Aeschylus aliud quid scripserit: de quo dixi in Philologo vol. 18. p. 65. 66. In apographo Florentino est *τὴν θυμοβόρον λύπης φρένα*, adiectivo *θυμοβόρον* ex scholiastae annotatione sumto, *ἥτις ἐστὶ θυμοβόρος λύπη τῆς φρενός*. Cuius inventi absurditatem multum superavit Triclinius quum scriberet *τὴν θυμοβόρον λυποφρένα*.

V. 105. Scripturam olim vulgatam *καταπνέει* in *καταπνείει* iam in prioribus editionibus meis mutavi. Sed Aeschylus etiam *καταπνεῖ μου* scribere potuit. *Καταπνεῖ μοι* in interpretatione sua posuit scholiasta. In codice nunc est *καταπνέ.ει*, una ante *ει* litera erasa, quae tamen non *ι* fuit, sed *υ*: unde in apographis quibusdam *καταπνεύει* legitur.

V. 106. Quod cum Bothio restitui *μολπᾶν ἀλκᾷ* pro vulgato *μολπὰν ἀλκὰν*, confirmat partim Med., in quo est *μολπᾶν* a prima manu. *Μολπαὶ θράσος αὔξειν* dicuntur ab Euripide in fragmento Phaethontis Claromontano, p. 474, 42. ed. Nauck.

V. 110—112. *ξύμφρονα — αἶαν*] Hi tres versus, quos librarius primo omiserat, relicto tamen spatio, postea inserti sunt alio atramento, etsi ab eadem, ut videtur, manu. Quod in codice legitur *ξύμφρονα τὰν γᾶν* manifeste corruptum ex *ξύμφρονα ταγάν*, ut in apographis quibusdam correctum. Verum hoc non sufficit, quum *ταγή* non spondei, sed iambi mensuram habeat. Quamobrem restitui numerum dualem *ξύμφρονε ταγώ*, ut in loco Homeri Il. 1, 16. paullo ante memorato est *Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν*: quem numerum praecedentia verba non minus commendant quam quae infra de numero binario et Atridarum et aquilarum dicuntur. Duales autem formas librariis saepissime offensioni fuisse nemo ignorat.

Gravius corruptus est versus prior de duobus proximis,

πέμπει σὺν δορὶ δίκας πράκτορι
θούριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν.

ubi glossema *δίκας* duo expulit verba poetae, quae servavit Aristophanes Ran. 1288. *πέμπει σὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι*,

quanquam haec quoque scriptura levi vitio laborat. Nam quum versus antistrophicus dactylicus sit tetrameter catalecticus in disyllabum ideoque spondeo terminetur, non potest *πράκτορι* in stropha ab Aeschylo positum esse, qui scripserat *πράκτωρ*: quod si post dativos *σὺν δορὶ καὶ χερί* intactum reliquissent librarii, multo magis mirandum foret quam quod in *πράκτορι* mutarunt. Recte autem aquila, cuius portenti auctoritate Atridae adversus Troiam missi erant vindictae sumendae caussa, *πράκτωρ* dicitur, qui *πέμπει σὺν δορὶ καὶ χερί*, i. e. *cum armis virisque*. Verba in antistropha posita v. 129., de quibus vix credas quemquam dubitare potuisse, omni ex parte sanissima sunt, *κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ* (i. e. *τὰ πρόσθε δημιοπληθῆ*) *Μοῖρα λαπάξει πρὸς τὸ βίαιον*. Nam quod Parca opes evertere dici videtur quae iam eversae sint, more Graecorum dictum est, qui saepe adiectivis utuntur effectum verbi adiuncti significantibus. Sic Aeschylus Pers. 298. *ἄνανδρον τάξιν ἐρήμου θανών*, i. e. *τάξιν ἐρήμου ὥστε ἄνανδρον γίγνεσθαι*. Agam. 1247. *εὔφημον, ὦ τάλαινα, κοίμησον στόμα*, i. e. *κοίμησον στόμα ὥστε εὔφημον γίγνεσθαι*. Suppl. 830. *ὑβρίζοντά σ' ἀποτρέψειεν ἄϊστον ὕβριν*, i. e. *ἀποτρέψειεν ὥστε ἄϊστον γίγνεσθαι*.

V. 115. Quod in codice scriptum est vocabulum ab nemine usurpatum *ἀργίας*, litera *γ*, quae primo omissa fuerat, postea inserta ab eadem, ut videtur, manu, recte correxit Blomfieldus restituta forma disyllaba *ἀργᾶς*, ut *ταῦρον ἀργᾶντα* pro *ἀργάεντα* dixit Pindarus Olymp. 13, 99, et quae sunt alia huiusmodi contractionis exempla, frequentia in casibus obliquis, rara in nominativo. Debebat tamen Blomfieldus non *ἀργᾶς* scribere, sed *ἀργᾷς* cum iota subscripto, de quo monuit Thierschius in Commentationibus Academiae Bavaricae vol. 7. p. 357.; unde fortasse explicanda codicis scriptura *ΑΡΓΙΑC*, quod pro *ΑΡΓΑΙC* positum esse potest ab librario.

V. 119. Codicis scripturam *ἐρικύματα — γένναν* docte correxit Seidlerus, *ἐρικυμάδα — γένναν*, collata glossa Hesychii, qui *κυμάδας* per *ἐγκύους* est interpretatus. Simillimum huic adiectivum est *παιδολυμάς, άδος, ἡ*, quo Aeschylus usus est Choeph. 605. *ἁ παιδολυμὰς τάλαινα Θεστιάς*, ubi ego correxi vitiosum accentum codicis *παιδολύμας*, quae masculini generis, non feminini, terminatio foret.

V. 122. *ἰδὼν δύο λήμασι δισσοὺς Ἀτρεΐδας*] Ineptum esse *δισσούς* iam Auratus perspectum habuit, etsi non magis quam alii vidit Aeschylum *λήμασιν ἴσους* scripsisse, pro quo veteri librario *λήμασι δισσοὺς* in calamum venit quoniam modo scripserat *δύο*. Tragici an *ἶσος* producta syllaba priore quum in adiectivo simplici tum in compositis interdum dixerint diu est multumque disceptatum, quam quaestionem vix operae pretium est hoc loco resumere, quum in dactylico certe hexametro *ἴσους* producto *ῑ* dictum nihil dubitationis habere possit.

V. 124. Codex *πομποὺς* (hoc accentu, non *πομπούς*) *τ' ἀρχὰς*, pro quo duo apographa recte *ἀρχούς*. Perfecit emendationem Simo Karstenius restituto *πομπᾶς ἀρχούς*, deleto *τ'*.

V. 125. *τεράζων*] Scribebatur *τεράζων*. Neque enim animadversum erat in Med. in textu et in lemmate scholii *τεράιζων* scriptum esse, ut apud Photium Lex. p. 577, 16. *τεραΐζεισ* est in codice. Nam *τεράζω ἔχει τὸ ῑ προσγεγραμμένον*, ut monent Etym. M. p. 737, 21. et grammaticus Crameri Anecd. Oxon. vol. 1. p. 226. Eadem aliorum huius generis verborum scriptura est, velut *ματάζω* et *σφαδάζω*, quae male omisso scribebantur apud Aeschylum Agam. 995. Pers. 194. Soph. Oed. R. 891. Accurate de his omnibus praecepit Herodianus in libro *περὶ μονήρους λέξεως* p. 23, 7. Male vero *γυμνάιζεται* codex Med. Prometh. 592.

Sequitur epodus v. 140—159. sic scripta a prima manu et in versus divisa in libro Mediceo folio 14[b].

τόσσων περ εὔφρων καλὰ
δρόσοισιν ἀέλπτοισ μαλερῶν ὄντων
πάντων τ' ἀγρονόμων φιλόματουσ
θηρῶν ὀβρικάλουσι τερπνὰ

V. 2. *μαλερῶν*] Ante *ρ* litera est erasa quae vel *η* vel *κ* fuit.
V. 3. *φιλόματουσ* in *φιλομάστουσ* est mutatum, accentu correcto literisque *στ* uno ductu expressis: *ου* vero, quod pro *οι* scriptum est, intactum reliquit librarius, qui *ου*, quod in codice non multum differt ab *οι*, saepe pro *οι* scripsit: quo factum ut

folio 15ª.

τούτων αἰτεῖ ξύμβολα κράναι
δεξιὰ μὲν κατάμομφα
δὲ φάσματα στρουθῶν.
ἰήϊον δὲ καλέω παιᾶνα
μή τινασ ἀντιπνόουσ
δαναοῖσ χρονίασ ἐχενηΐδασ
ἀπλοΐασ τεύξη
σπευδομένα θυσίαν
ἑτέραν ἄνομόν τιν᾽ ἄδαιτον
νεικέων τέκτονα σύμ
φυτον οὐ δεισήνορα. μίμνει
γὰρ φοβερὰ παλίνορτοσ
οἰκονόμοσ δολία
μνάμων μῆνισ τεκνόποινοσ.
τοιάδε κάλχασ ξὺν
μεγάλοισ ἀγαθοῖσ ἀπέκλαιξεν
μόρσιμ᾽ ἀπ᾽ ὀρνίθων
ὁδίων οἴκοισ βασιλείοισ
τοῖσ δ᾽ ὁμόφωνον
αἴλινον αἴλινον εἰπὲ τόδ᾽ εὖ νικάτω.

V. 1. τόσσων, quod manifesto corruptum est, in τόσοι mutatum in duobus apographis, in quo acquieverunt editores plerique, nihil offensi περ particula. In iisdem apographis ante καλὰ additus est articulus ἁ, qui ipse quoque satisfecit editoribus, miram dicendi brevitatem, qua Diana per simplex illud ἁ καλά significatur, eo defendentibus quod Diana τῆς καλλίστης nomine culta fuerit ab Atheniensibus et Arcadibus, quod Pausanias narravit 1, 29, 2. 8, 35, 8. ex quo non sequitur etiam ἡ καλή pro ἡ Ἄρτεμις dictum esse.

V. 2. Pro ἀέλπτοις scholiasta aut legit aut legi voluit ἀέπτοις. Nam ad δρόσοισιν in Med. annotatum est, τοῖς νεογνοῖς 'χωρὶς δ᾽ αὖτ᾽ ἕρσαι' (Hom. Od. 9, 222.) ἀέλπτοις (sic codex contra mentem scholiastae) δὲ τοῖς ἕπεσθαι τοῖς γονεῦσι μὴ δυναμένοις. Prior huius annotationis pars ab vetere grammatico scripta est, ut ex Etym. M. p. 377, 37. intelligitur, ubi δρόσων nomen pariter cum Homerico ἕρσαι comparatur, ἕρση γάρ ἐστιν ἡ δρόσος. καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων δρόσους κέκληκε μεταφράζων τοῦτο. Altera vero scholii pars, qua ἀέπτοις explicatur, recentioris grammatici inventum est, qui non animadverterat vocabulum hoc — quod fuerunt qui in λεπτοῖς mutari vellent — temere huic versui esse illatum, quae sententia etiam eo confirmatur quod in codice δρόσοισιν scriptum est, non δρόσοις, quod Triclinius posuit, ut versus initium iambicum esset. Nec catulorum leonis tanta est teneritas quanta avicularum vix ovo exclusarum, ut Aeschylo operae pretium videri potuerit δρόσων nomini, cui ipsi iam teneritatis notio inest, istiusmodi aliquod epitheton adiungere. Prorsus ridiculus vero est Byzantinus scholiasta, qui ἀέπτοις interpretatus est τοῖς μὴ δυναμένοις πτῆναι, quasi leones, qui hodie quattuor pedibus incedere solent, Aeschyli aetate volaverint: nisi forte homo ingeniosus figurate illud dictum esse voluit, quemadmodum Sophocles Oedip. R. 17. infantes οὐδέπω πτέσθαι σθένοντας dixit, comparatione ab νεοσσοῖς ducta, quo nomine infantes saepe a poetis sunt appellati. Manifestum est ἀέπτοις istud ex vetere corruptum esse glossemate ἀετοῖς, quod adscriptum olim fuit verbis v. 136. πτανοῖσιν κυσὶ πατρός: de quo pluribus dixi in Fleckeiseni Annalibus a. 1863. vol. 87. p. 75—79.

In verbis proximis quod scriptum est in codice μαλερῶν ὄντων editores ex glossa Etymologi supra ab me apposita ita redintegrarunt ut μαλερῶν λεόντων scriberent. Verum non duae tantum literae λε, sed quattuor exciderunt, ut infra ostendam. Quod ex antiquioris codicis labe explicandum, quae non solum quattuor huius versus literas, sed etiam extrema praecedentis versus verba absumsit.

V. 5. Verba τούτων αἰτεῖ, sive sic sive, quod quidam coniecerunt, τούτων αἰτῶ scripta, non Aeschyli, sed interpretis esse vel metrum docere poterat, de quo infra dicam. Addita autem sunt propter κράναι, quod interpres pro infinitivo habuit (qui prope constanter, ut σημάναι et alia huiusmodi, in

critici interdum μου probarent ubi Aeschylus μοι scripserat. Eodem errore v. 4. ὀβρικάλουσι, sed mutatum in ὀβρικάλοισι, scriptum est et θεοκλύτουσ pro θεοκλύτοισ Sept. 143.
V. 10. Post χρονίασ erasum est γ᾽.
V. 23. ὁμόφωνον] Fuit primo ωμόφωνον.

codicibus hoc accentu scribitur), Aeschylus vero optativo modo dixit. Non animadvertit errorem scriptor scholii codicis Med. *τὰ σύμβολα αἰτεῖ με φάναι* (sic codex, haud dubie librarii errore pro *κράναι*) *δεξιὰ διὰ τὴν νίκην, ἐπίμομφα δὲ διὰ τὸν χόλον Ἀρτέμιδος.* ubi fortasse illa tantum verba *δεξιὰ — Ἀρτέμιδος* antiquioris sunt interpretis ad v. 6. annotata, priora vero *τὰ σύμβολα αἰτεῖ με* ab recentiore addita. Nam in altera parte scholii nihil est quod vetere interprete indignum sit.

V. 6. *δεξιὰ μὲν, κατάμομφα δὲ φάσματα στρουθῶν*] Huius quoque versus manifesta interpolatio est. Nam nec *φάσματα* ante *στρουθῶν* positum dactyli mensuram habere potest et passerculi illi ex Homero Il. 2, 311. seqq. huc involarunt non minore cum sententiae quam metri detrimento: unde iam Porsonus hinc abigendos esse censuit. Nam augurium illud Homericum prorsus alienum ab Aeschyli narratione est, qui de aquilarum duarum portento in hoc carmine agit. Quod sensit scholiasta, qui *στρουθῶν* interpretatus est *τῶν ἀετῶν*, eodem fere iure quo quis aquilas luscinias aut luscinias aquilas appellet.

V. 7. *ἰήϊον δὲ καλέω Παιᾶνα*] Mirabile huius versus metrum, si metrum hoc dicere licet, vix ulli editorum suspectum fuit. Iidem mox v. 9. 10. *ἐχενηΐδας* in *ἐχενῇδας* contracto hos dactylos fecerunt, *μή τινας ἀντιπνόους Δαναοῖς χρονίας ἐχενῇδας ἀπλοίας τεύξῃ*, neque *ἀντιπνόοις ἀπλοίαις* offensi nec tota hac locutione *ἀντιπνόους ἐχενῇδας ἀπλοίας*, qua si usus sit poeta,

τρὶς ταυτὸν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰσχύλος,

ne quid de quarto illo dicam *χρονίας*, quo ipso quoque *ἄπλοια* implicite significatur.

Ceteri epodi versus incorrupti sunt, nisi quod versui 13. duae in fine syllabae desunt et v. 19. *ἀπέκλαιξεν* scriptum est pro *ἀπέκλαγξεν*, quod correctum in duobus tribusve apographis. Tota igitur epodus sic restituenda videtur,

Ὅσσων παρ' εὐφρόνων καλὰ Διὸς κόρα
δρόσοισιν μαλερῶν τε λεόντων
πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
θηρῶν ὀβρικάλοισι

τερπνὰ ξύμβολα κράναι.
ἰήϊον δ' ἐπανακαλῶ Παιᾶν', ἰὴ,
μή τινας ἀντιπνόους Δαναοῖς χρονίας ἐχενηΐδας αὔρας
τεύξῃ, σπευδομένα θυσίαν ἑτέραν ἄνομόν τιν' ἄδαιτον,
νεικέων τέκτονα σύμφυτον αἰνῶν,
οὐ δεισήνορα· μίμνει γὰρ φοβερὰ παλίνορτος
οἰκονόμος δολία μνάμων μῆνις τεκνόποινος.
τοιάδε Κάλχας ξὺν μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξεν
μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων ὁδίων οἴκοις βασιλείοις,
δεξιὰ μὲν, κατάμομφα δὲ φάσματα φαίνων.
τοῖς δ' ὁμόφωνον
αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

V. 1. Vix dubitari potest quin *Διὸς κόρα* exciderit, quod supplevi, comparandum cum iis quae de Dianae epithetis supra dixi p. LII. Versus igitur fuit iambicus trimeter, quali iterum v. 6. in alius partis initio Aeschylum usum esse reliquiae versus, qui ipse quoque defectus est, satis clare ostendunt. *ὅσσων παρ' εὐφρόνων* dictum ut Suppl. 210. *ἴδοιτο δῆτα πρευμενοῦς ἀπ' ὄμματος.* et 199. *ὄμματος παρ' ἡσύχου.* et quae sunt alia huiusmodi.

V. 2. Eiecto, de quo supra dixi, *ἀέλπτοις* addidi quae in codice post *μαλερῶν* exciderunt literas *τε λε.* De collocatione *τε* particulae *δρόσοισιν μαλερῶν τε λεόντων*, pro *δρόσοισίν τε μαλερῶν λεόντων*, dixi in Fleckeiseni Annalibus l. c. p. 74. Versus autem est trimeter dactylicus cum basi, in qua non solum spondeum, sed etiam trochaeum et, quo hic et alibi usus est poeta, iambum locum habere aliorum Aeschyli locorum comparatio docet. Idem proximi versus metrum est, qui ab spondeo incipit. Solet enim Aeschylus, in hoc praesertim genere metri, duo, interdum etiam plures, eiusdem metri versus deinceps ponere, quod in hac quoque epodo iterum iterumque fecit. Nam v. 4. 5. sunt dactylici dimetri cum basi spondiaca, v. 7. 8. heptametri dactylici, v. 10. 11. non hexametri, sed uterque ex duobus compositus trimetris catalecticis, unde tertius pes utrobique spondeus est, v. 12. 13. hexametri. Versus 14. pentameter est, quo alibi quoque Aeschylus usus est, velut in Eumenidibus v. 347 = 360.

γιγνομέναισι λάχη τάδ' ἐφ' ἁμὶν ἐκράνθη.
σπευδομένα δ' ἀφελεῖν τινὰ τάσδε μερίμνας.

V. 5. Delevi glossema *τούτων αἰτεῖ* post *τερπνὰ* illatum, quae correctio etiam metricis, quas modo exposui, rationibus commendatur. De optativo *κράναι* supra dixi.

V. 6. Manifestis quae in codice relictae sunt trimetri iambici reliquiis ita sum usus ut *καλέω* in *ἐπανακαλῶ* mutarem et *ἰή*, pro quo etiam *ἐγὼ* coniici potest, adderem post *Παιᾶνα*. Recte dicit *ἐπανακαλῶ*, *insuper invoco.* Nam Paeanem invocat postquam Dianam invocavit.

V. 7. Ad *ἐχενηΐδας αὔρας* vetus interpres adscripserat *ἄπλοιαν*, quod glossema quum Aeschyli quod restitui vocabulum, *αὔρας*, expulisset, in *ἀπλοίας* est mutatum, ut aptum esset adiectivis pluralibus *ἀντιπνόους χρονίας ἐχενηΐδας*.

V. 9. Supplevi quod exciderat *νεικέων* epitheton *αἰνῶν*. Quod adiectivum cum *νεῖκος* alio modo coniunxit Aeschylus Sept. 904. *δι' ὧν αἰνομόροις, δι' ὧν νεῖκος ἔβα.*

V. 14. Restitui *φαίνων*, eiecto glossemate *στρουθῶν*, quod antiquus interpres — fortasse idem qui v. 136. verbis *πτανοῖσιν κυσὶ πατρός* adscripsit *ἀετοῖς*, de quo supra dicebam p. LXXXV. — addidit male intellecto quod praecedit *ὀρνίθων* nomine, quo non passeres, sed aquilarum par significari supra ostendi. His autem verbis apte adiunguntur sequentia, *τοῖς δ' ὁμόφωνον αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.* Nam *αἴλινον* spectat ad *κατάμομφα*, *τὸ εὖ* vero ad *δεξιὰ φάσματα.* Quo minus dubitandum quin verba *δεξιὰ μὲν, κατάμομφα δὲ φάσματα φαίνων*, quae in codice post versum quintum leguntur, recte huc transposuerim. Fuit hic versus in antiquiore exemplari in margine scriptus: unde factum ut loco alieno insereretur. *φαίνειν* autem non de diis tantum dicitur signa ostendentibus, quod usitatissimum est, sed etiam de hominibus, ut apud Sophoclem El. 24. *ὥς μοι σαφῆ | σημεῖα φαίνεις ἐσθλὸς εἰς ἡμᾶς γεγώς.*

V. 248. *τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι*] Non irrita fore chorus dicit Calchantis vaticinia, quae supra exposuerat: tum pergit

Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσι μαθεῖν
ἐπιρρέπει

τὸ μέλλον   τὸ δὲ προκλύειν
ἐπιγένοιτ' ἂν κλύοις προχαιρέτω,
ἶσον δὲ τῷ προστένειν.

ut haec scripta sunt in cod. Med. verbis *τὸ δὲ προκλύειν* in fine versus post breve intervallum colore viridiore et, ut videtur, ab alia manu scriptis. Pro *ἂν κλύοις* in ed. Ald. *ἀνηλύοις* excusum manifesto si quo alio errore, quo deceptus Turnebus *ἂν ἡ λύσις*, Auratus vero, quod mireris in viro tam prudenti, *ἂν ἤλυσις* procuderunt. Pro *ἐπιγένοιτ'* in apographis recte correctum *ἐπεὶ γένοιτ'*. Apertum est haec turpiter interpolata esse verborum quae exciderant supplendorum caussa Aeschylique haec tantum verba superesse

Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσιν μαθεῖν ἐπιρρέπει τὸ μέλλον·
⏑ ⏗ ⏑ –, ⏗ ⏑ – *προχαιρέτω·*
ἴσον δὲ τῷ προστένειν.

quo non animadverso glossator apographi Florentini, cuius tanta fuit hebetudo ut ne illa quidem *τὸ δὲ προκλύειν*, quibus in versu strophico 239. nihil respondet, insititia esse videret, adscripsit *τὸ προχαιρέτω εἰς τὸ προκλύειν*, Triclinius vero, qui verba *τὸ δὲ προκλύειν* metri indicio omisit, *τὸ μέλλον*, quod ab verbo *μαθεῖν* regitur, ad sequentia rettulit, absurde interpretatus *φθαρήτω τὸ μέλλον.* Missis his aliisque recentiorum interpretum inventis satis erit monuisse, *Δίκην* dici *τοῖς μὲν λαθοῦσιν* (nam sic recte correxit Aug. Matthiae) *μαθεῖν ἐπιρρέπειν τὸ μέλλον*, i. e. *poenam futuram*, in verbis autem sequentibus verbum *προχαιρέτω* oppositum esse *τῷ προστένειν*, ut apud Platonem Phileb. p. 39. D. *τὸ προχαίρειν τε καὶ προλυπεῖσθαι.* Ex quo sequitur ante *προχαιρέτω* excidisse verba quibus persona significata erat quae *προχαίρειν* dicitur, sic fortasse supplenda,

ὁ δ' ἐκφυγεῖν οἱ δοκῶν προχαιρέτω,

vel, quod minus probabile esse duco, *ὁ δ' ἐξαλύξειν δοκῶν προχαιρέτω.* Quocum comparari possunt Cassandrae verba v. 1299. *οὐκ ἔστ' ἄλυξις, οὔ, ξένοι· — ἥκει τόδ' ἦμαρ· σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ.* ubi *ἥκει τόδ' ἦμαρ* dictum ut *τὸ μέλλον ἥξει* v. 1240. *Δίκην* alios citius alios tardius assequi neminique contingere ut eam effugiat, trita est sententia, a poetis saepe exornata, velut ab Aeschylo ipso Choeph. 61. *ῥοπὴ δ' ἐπισκο-*

πεῖ Δίκας | ταχεῖα τοὺς μὲν ἐν φάει, | τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ σκότου | μένει χρονίζοντας (nam sic pro *χρονίζοντ'* emendavi in Thesauro vol. 8. p. 1696.) *ἄχη, | τοὺς δ' ἄκρατος ἔχει νύξ.*

V. 255. *πέλοιτο δ' οὖν τἀπὶ τούτοισιν εὔπραξις, ὡς | θέλει τόδ' ἄγχιστον Ἀπίας | γαίας μονόφρουρον ἕρκος*] Vana sunt interpretum de vocabulo *ἄγχιστον* commenta, merito reprehensa ab Meinekio in Philologo vol. 20. p. 71. qui *ἀρχηγὸν* coniecit, comparatis quae statim sequuntur coryphaei verbis, *ἥκω σεβίζων σὸν, Κλυταιμνήστρα, κράτος· | δίκη γάρ ἐστι φωτὸς ἀρχηγοῦ τίειν | γυναῖκ' ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνου,* quae tanquam paraphrasis sunt verborum antecedentium. Ac recte, ut opinor, de sensu vocabuli ab Aeschylo scripti iudicavit Meinekius. Verum quum parum probabile sit vocabulum satis notum *ἀρχηγόν* in *ἄγχιστον* esse corruptum, *ἄρχιστον* potius scribendum videtur. quod nemo mirabitur in *ἄγχιστον* esse mutatum. Eo restituto aptissima prodit sententia, qua *supremum imperium* nunc penes Clytaemnestram esse dicitur. *Ἄρχιστος* autem ab *ἀρχός* formatum ut *βασιλεύτατος* ab *βασιλεύς*, et alia huiusmodi, de quibus dictum in Thesauro vol. 2. p. 168. Mirabilius est *ἀρχέστατος* (pro *ἀρχαιότατος*, ut videtur, ab grammaticis acceptum) quod ex Aeschyli Penelopa memorat Philoxenus in Etym. M. p. 31, 5.

V. 301. *φρουρὰ προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα*] Legebatur *φρουρὰ πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων*, quod debile est imbecilli interpolatoris commentum versum in libro antiquiore maximam partem obliteratum utcunque resarcientis. Digna Aeschylo verba feliciter servavit Hesychius, *Προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα: πρὸς τὸν αἰθέρα ποιοῦσα, ὥστε ἄνω πέμπεσθαι τὴν φλόγα.* De quo dixi in Praefat. ad editionem Oxoniensem secundam p. VII. collatis duobus similibus quorum notitiam Hesychio debemus Aeschyli verbis *οὐρανίζειν* et *προσαυρίζειν*. Eidem debetur quod v. 677. Toupius (Emend. vol. 3. p. 557.) pro *καὶ ζῶντα καὶ βλέποντα* restituit *χλωρόν τε καὶ βλέποντα*, ex glossa illius, *χλωρόν τε καὶ βλέποντα: αντὶ τοῦ ζῶντα.*

V. 304. *ὤτρυνε θεσμὸν μὴ ῥαχίζεσθαι πυρός*] Sic correxi leve codicis Med. vitium *χαρίζεσθαι*, de quo videnda quae dixi in Fleckeiseni Annalibus a. 1863. vol. 87. p. 83. 84. Verbum *ῥαχίζειν* grammatici explicant per *διακόπτειν*, quod ipsum

quoque non raro de oratione interrupta dicitur, de quo in Thesauro dixi vol. 2. p. 1188. ubi addi potest *διακόπτειν τὸ συνεχὲς τοῦ λόγου*, quod dixit Clemens Alex. p. 829. Ceterum simili metaphora primus quantum novimus et solus Aeschylus usus infra dixit v. 505. *πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων.*

V. 412. 413. *πάρεστι — ἀφημένων ἰδεῖν*] In apographis — nam horum tantum fide utimur, quum haec pars fabulae ex codice Mediceo aliquot abhinc seculis ablata sit — verba sic scripta sunt, *πάρεστι σιγᾶς ἄτιμος ἀλοίδορος ἄδιστος ἀφεμένων ἰδεῖν*, unde, sublata una vocabuli *ἄδιστος* litera *δ*, antiqua instaurari potest scriptura Aeschyli, *ΠΑΡΕϹΤΙϹΙΓΑϹΑΤΙΜΟϹΑΛΟΙΔΟΡΟϹΑΙϹΤΟϹΑΦΕΜΕΝΟΝΙΔΕΙΝ*, quae recentiore adhibita orthographia sic est explicanda,

πάρεστι σιγὰς ἀτίμως ἀλοιδόρως
ᾄστους ἀφημένων ἰδεῖν.

remoto verbo *ἀφίεσθαι*, quod parum aptum huic loco est. Nam Menelaus non *dimissus* ab Helena est, sed *desertus* ab ea domi inglorius desidet, quod verbo *ἀφῆσθαι* significatur. Partem veri vidit Simo Karstenius, qui coniecit *πάρεστι σιγὰς ἀτίμους ἀλοιδόρους αἴστους ἐφημένων ἰδεῖν.* Adverbiis *σῖγ' ἀτίμως* coniunctis usus est Aeschylus Choeph. 96. Non animadvertit vitium scholiasta Byzantinus, homo *ἄπορα πόριμος*, qui totum illud *σιγᾶς ἄδιστος ἀφεμένων* satis verbose explicat in scholiorum editione mea p. 506, 7 — 12. Adiectivi $\overline{\text{αιστος}}$ et verbi $\overline{\text{αιστουν}}$ formis tragici usi sunt et trisyllabis *ἄϊστος ἀϊστοῦν* et disyllabis *ᾄστος ᾀστοῦν*, ut *ἀΐσσειν* et *ᾄσσειν* dicitur. Adiectivum disyllabum est apud Aeschylum Eumen. 565. *ὤλετ' ἄκλαυτος ᾄστος*, verbum apud Sophoclem Ai. 516. *πατρίδ' ᾔστωσας δορί.* et constanter apud Lycophronem, 214. 281. 339. 1282. 1341., qui etiam *ᾀστωτήριον* dixit v. 71. In Sophocl. Trach. 881. *ΔΙΗΙϹΤΩϹΕ* incertum est utrum *διηΐστωσε* sit an *διῄστωσε*, quum verba proxima non integra sint.

V. 520. *εἴ που πάλαι, φαιδροῖσι καὶ νῦν ὄμμασι | δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ*] *εἴ που* Aurati emendatio est pro *ἤπου*. Tum legebatur *φαιδροῖσι τοισίδ' ὄμμασι*, ab Triclinio in *τοῖσιν ὄμμασι* mutatum. Est hoc ineptum supplementum correctoris, qui si usitatissimae recordatus esset for-

mulae εἴπερ ποτὲ. καὶ νῦν, hic quoque *καὶ νῦν* restituendun. esse vidisset.

V. 589. *χαίρω· τεθνᾶναι δ' οὐκέτ' ἀντερῶ θεοῖς*] *τεθνᾶναι* producta syllaba media pro *τεθνάναι* nemo dixit neque Aeschylum dixisse verisimile est. Scribendum videtur *χαίρω τι· τεθνάναι.* — ad quae chorus, perspecto quid illud *τι* sit, respondet, *ἔρως πατρῴας τῆσδε γῆς σ' ἐγύμνασεν. Χαίρω τι* dixit Diphilus apud Athen. 6. p. 236. C. *γέγηθα καὶ χαίρω τι καὶ πτερύττομαι.*

V. 895—902. Seclusi versus octo ab falsario illatos, *νῦν ταῦτα πάντα τλᾶσ' ἀπενθήτῳ φρενὶ | λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε τῶν σταθμῶν κύνα, | σωτῆρα ναὸς πρότονον, ὑψηλῆς στέγης | στῦλον ποδήρη, μονογενὲς τέκνον πατρὶ, | καὶ γῆν φανεῖσαν ναυτίλοις παρ' ἐλπίδα, | κάλλιστον ἦμαρ εἰσιδεῖν ἐκ χείματος, | ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος. | τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.* in quibus diversissimae comparationes ita sunt cumulatae, ut non Aeschylum, sed Theodorum Prodromum similesque poetas audire videamur, qui in hoc exaggeratarum descriptionum genere multum studii posuerunt.

V. 1041. *καὶ παῖδα γάρ τοι φασὶν Ἀλκμήνης ποτὲ | πραθέντα τλῆναι δουλίας μάζης βίᾳ*] Sensit huius loci vitium Triclinius, qui temeraria usus coniectura scripsit *πραθέντα τλῆναι καὶ ζυγῶν θιγεῖν βίᾳ*, non animadvertens Aeschylum scripsisse quod solum aptum huic loco verissime restituit Engerus, *δουλίας μάζης τυχεῖν*, cui adscriptum fuit *βίᾳ*, ut indicaretur non fortunae casu, sed vi illata factum esse ut Herculi servilis conditio subeunda fuerit: nisi lacunae explendae caussa additum est, quum excidisset *τυχεῖν*. Post hunc infinitivum *τυχεῖν* apte sequuntur verba, *εἰ δ' οὖν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιρρέποι τύχης.*

V. 1283. *ὀμώμοται γὰρ ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας, | ἄξειν νιν ὑπτίασμα κειμένου πατρός.*] Priorem versum grammaticus in Crameri Anecd. Oxon. vol. 1. p. 88, 8. et in cod. Voss. Etym. M. p. 134, 35., ubi de verbo *ἀρηρέναι* agitur, sic scriptum affert, omisso poetae nomine, *ἄραρε γὰρ ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας*: unde, remoto glossemate *ὀμώμοται*, haec sic correxi, *ἄραρε γάρ τις ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας, | ἥξειν τιν' ὑπτίασμα κειμένου πατρός*, quae de Oreste dicta sunt, ut in Choeph. 119. *ἐλθεῖν τιν' αὐτοῖς*

δαίμον' ἢ βροτῶν τινά. Et *ἥξειν τιν'* scribendum esse vidit Simo Karstenius.

CHOEPHOROE.

V. 269—273. *οὔτοι προδώσει Λοξίου μεγασθενὴς | χρησμὸς κελεύων τόνδε κίνδυνον περᾶν, | κἀξορθιάζων πολλὰ καὶ δυσχειμέρους | ἄτας ὑφ' ἧπαρ θερμὸν ἐξαυδώμενος, | εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους.*] In his versibus Orestis interpolator quod Aeschylus scripserat *εἰ μὴ μέτειμι τοῦ φόνου τοὺς αἰτίους*, (ut v. 117. est *τοῖς αἰτίοις τοῦ φόνου*), in *τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους* mutavit, exquisita, ut videbatur, brevitate dictum pro *τοῦ φόνου τοῦ πατρός*, ut viginti tres (274—296.) qui sequuntur versus suos (*τρόπον τὸν αὐτὸν — παμφθάρτῳ μόρῳ*) annectere posset, in quibus poenae quae vel Orestem maneant non obedientem oraculo quo patris caedem ulcisci iubebatur vel alios quosvis similis culpae reos — nam haec duo interpolator inepte et contra poetae mentem permiscet, quemadmodum v. 279. verbis *τὰς δὲ νῷν νόσους* usus Electrae mentionem ab hoc loco plane alienam intulit — horrendum in modum describuntur strepituque verborum qui Aeschyleum quid sonare videatur et facile lectores occaecare possit qui non consueverint in huiusmodi interpolatorum additamentis singula quaeque verba, eorum constructionem, figuras dicendi, ordinem et nexum sententiarum quasi *χαλκηλάτῳ πλάστιγγι* ponderare, ut ipsius huius poetae locutione utar ex v. 290., etsi alienum in sensum ab eo detorta, quem ex Aeschylo Etymol. M. p. 674, 20. annotavit, *πλάστιγξ ἡ μάστιξ, ἀπὸ τοῦ πλήσσειν παρ' Αἰσχύλῳ*, et fortasse Hesychius quoque, qui pariter *πλάστιγξ* per *μάστιξ* interpretatur, quo ipso Aeschylus, si haec scripsisset, haud dubie usurus erat, ut tribus aliis in trimetris (Prom. 682. Sept. 608. Ag. 642.) *μάστιγι θείᾳ, θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ* et *διπλῇ μάστιγι* (*Ἄρεως*) dixit. Neque aliter Lycophro, qui *ἀγηλάτῳ μάστιγι* dixit v. 436. Ceterum ne inique cum interpolatore agere videar, non tacebo, esse in eius invento quod admiratione nostra dignum sit. Nam viginti

tribus quos Oresti affinxit versibus oratione praestitit quod Orestes vel ab se vel ab alio quoquam praestari facto posse negat v. 1029. *καὶ φίλτρα τόλμης τῆσδε πλειστηρίζομαι | τὸν πυθόμαντιν Λοξίαν χρήσαντ᾽ ἐμοὶ | πράξαντι μὲν ταῦτ᾽ ἐκτὸς αἰτίας κακῆς | εἶναι, παρέντα δ᾽ — οὐκ ἐρῶ τὴν ζημίαν· | τόξῳ γὰρ οὔτις πημάτων προσίξεται.* Sublata igitur interpolatoris declamatione Orestes post verba *εἰ μὴ μέτειμι τοῦ φόνου τοὺς αἰτίους* aptissime pergit, *τοιοῖσδε χρησμοῖς ἆρα χρὴ πεποιθέναι, | κεἰ μὴ πέποιθα, τοὔργον ἔστ᾽ ἐργαστέον. | πολλοὶ γὰρ εἰς ἓν συμπίτνουσιν ἵμεροι, | θεοῦ τ᾽ ἐφετμαὶ καὶ πατρὸς πένθος μέγα, | καὶ πρὸς πιέζει χρημάτων ἀχηνία* etc. ex quibus versibus et Eumen. 464—467. *ἔκτεινα τὴν τεκοῦσαν, οὐκ ἀρνήσομαι, | ἀντικτόνοις ποιναῖσι φιλτάτου πατρός. | καὶ τῶνδε κοινῇ Λοξίας ἐπαίτιος, | ἄλγη προφωνῶν ἀντίκεντρα καρδίᾳ, | εἴ μή τι τῶνδ᾽ ἔρξαιμι τοὺς ἐπαιτίους*, interpolator sumsit quae v. 274. 275. dixit, *τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι λέγων, | ἀποχρημάτοισι ζημίαις ταυρούμενον*, mirabili usus locutione, *ἀποχρημάτοισι ζημίαις ταυροῦσθαι.*

V. 361. *βασιλεὺς γὰρ ἦν, ὄφρ᾽ ἔζη, μόριμον λάχος περαίνων | χεροῖν πεισιβρότῳ τε βάκτρῳ.*] Codex *πιμπλάντων χεροῖν πισίμβροτόν* (*πεισίβροτον* Pauwius) *τε βάκτρον.* Postrema correxit Schuetzius, restitutis quos sententia postulat dativis *πεισιβρότῳ τε βάκτρῳ.* Nam absurdum est Agamemnonem dici manibus implevisse *πεισίβροτον βάκτρον*, *πιμπλάντων* autem, quum prima syllaba brevi opus sit, in *πιπλάντων* mutabat Heathius, inaudita mensura et inaudita veteribus Atticis — qui *πιμπλάναι* pariterque *ἐμπιμπλάναι* et quae sunt reliqua composita, non *πιπλάναι* dixerunt — forma, neque intelligens ineptum esse genitivum participii pluralis positum ubi nominativus singularis requirebatur. Ex quo sequitur *πιμπλάντων* librarii errore legi pro *πιμπλάνων*, quod est vetus glossema verbi ab Aeschylo positi, quod haud dubie *περαίνων* fuit. Hoc igitur restitui: de quo videnda quae dixi in Fleckeiseni Annalibus a. 1863. vol. 87. p. 79. 80.

V. 373—416. Hanc libri Medicei paginam (fol. 36a) in tabula lithographica delineatam scholiorum editioni Oxoniensi adieci, ut lectoribus quandam quasi imaginem codicis exhiberem, etsi non omni ex parte perfectam. Nam nec literarum apices,

per codicem totum saepe pallidiores, ubique exprimi nec diversarum manuum correctiones literaeque sub lituris latentes repraesentari omnes ac discerni possunt, quarum multae quidem satis perspicuae sunt, aliae vero erui non possunt nisi quando *λαμπρὸν ἡλίου φάος* in aethere micat, vix ac ne vix quidem quando *Ζεὺς ξυννεφεῖ.* Ad has igitur minutias, quae repraesentari in lapide nequeunt, pernoscendas commentario opus est qualem ego Duebneri amicitiae debeo, labore quam fructu maiore susceptum. Nam sub lituris plerumque nihil aliud latet quam vulgaria librariorum priorum peccata, raro verior scriptura. Longe maiore cum utilitate similes aliorum quorundam scriptorum membranae veteres excussae sunt, velut Xenophontis Anabasis codex Parisinus 1640. cuius sub lituris multae latent scripturae verissimae, quarum pars non exigua in aliis codicibus omnibus interpolatorum cessit commentis.

V. 490. *ὦ Περσέφασσα, δὸς δ᾽ ἔπ᾽ εὔμορφον κράτος*] Codex *δὸς δέ τ᾽ εὔμορφον κράτος.* Correxi ut corrigendum esse dixeram in Philologo vol. 16. p. 229., si recte legatur *εὔμορφον*: quod si ex *σύμμορφον* corruptum sit, *δὸς δὲ σύμμορφον κράτος* coniici potest. Paullo post v. 492. Electrae dicenti, *μέμνησο δ᾽ ἀμφίβληστρον ᾧ σ᾽ ἐκαίνυσαν*, Orestes respondet, ut in codice legitur, *πέδαις δ᾽ ἀχαλκεύτοις ἐθηρεύθης, πάτερ*, quod quum scriberet interpolator fraudem inscius prodidit verbo *ἐθηρεύθης*, quod Aeschylus, si venandi verbo uti voluisset, *ἐθηράθης* scripsisset. Nam etsi in verbo *θηρεύειν* per se nihil est quod reprehendi possit, tamen Aeschylo, Sophocli et Euripidi altera constanter uti placuit forma *θηρᾶν* eiusque derivatis, velut *θηρατέος, θηράσιμος, θηρατήριος, εὐθήρατος*, nisi ubi metrum *θηρεύειν* postularet, cuius formae pauca reperiuntur huiusmodi exempla apud Euripidem, nullum apud Sophoclem, unum, sed leviter corruptum, apud Aeschylum Prom. 858. *ἥξουσι θηρεύσοντες οὐ θηρασίμους | γάμους*, quod Aeschylus, si duplicato futuro uti voluisset, *θηράσοντες* scripturus erat: sed praetulit haud dubie praesens *θηρεύοντες*, quod in uno positum est apographo, casu potius, ut videtur, quam consilio. His indiciis usus veram restitui scripturam *πέδαις ἀχαλκεύτοις ὅθ᾽ ἡρέθης, πάτερ*, quibus verbis Orestes Electrae sermonem continuat, quemadmodum Electra Orestis

sermonem continuat verbis proximis, *αἰσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν. Δέ* autem particula, quam inseruit interpolator, non minus aliena ab hoc loco est quam supra v. 87. *ἐπεὶ πάρεστε τῆσδε προστροπῆς ἐμοὶ | πομποὶ, γένεσθε τῶνδε σύμβουλοι πέρι· | τύμβῳ δὲ χέουσα τάσδε κηδείους χοὰς | πῶς εὔφρον' εἴπω, πῶς κατεύξωμαι πατρί;* ubi errorem animadvertit Turnebus particulamque delevit. Neque enim *χέουσα* duabus syllabis pronunciari potest, quod non minus inauditum est quam *ῥέουσα* in *ῥοῦσα* contractum, nec defenditur *πλέων* una syllaba pronunciato apud Homerum, tantoque absurdius foret quia particulae addendae non solum nulla plane necessitas erat, sed etiam quia addita efficit ut verbis *τύμβῳ δὲ χέουσα* etc. non explicari praecedens *τῶνδε*, sed nova inferri videatur sententia. Eodem modo alibi interdum est peccatum, velut Sept. v. 440. *Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ δρᾶν παρεσκευασμένος, | θεοὺς ἀτίζων.* Sic codex. Post ea quae nuncius de Capanei protervitate dixerat non satis erat eum *δρᾶν παρεσκευασμένον* dici, quod sex reliquis quoque ducibus pariter convenit, sed hoc potius dicendum erat, *quidvis* eum ausurum esse. Quamobrem restitui *πᾶν παρεσκευασμένος | δρᾶν, θεοὺς ἀτίζων.* Literae *ΠΑΝ* quum ante *ΠΑΡ* excidissent, corrector *δρᾶν* huc transposuit ex versus proximi initio, ubi abesse per metrum poterat et fortasse abundare adeo videbatur non attendenti ad *θεούς* nominis synizesin, nec sentienti verba haec praecedentibus *ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίγνεται κατήγορος* sine particula *δέ* adiungi debuisse.

V. 534. *οὔτοι μάταιον ἂν τόδ' ὄψανον πέλοι*] Legebatur absurde *ἀνδρὸς ὄψανον πέλει.* Optime emendavit Fr. Martinus.

V. 565. *καὶ δὴ θυρωρῶν* (inquit Orestes ad aedes regias cum Pylade accessurus) *οὔτις ἂν φαιδρᾷ φρενὶ | δέξαιτ', ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς. | μενοῦμεν οὕτως ὥστ' ἐπεικάζειν τινὰ | δόμους παραστείχοντα καὶ τάδ' ἐννέπειν | 'τί δὴ πύλαισι τὸν ἱκέτην ἀπείργετε* (codex *ἀπείργεται*, ut in versu Persarum supra apposito p. LXVIII., 13. *πέμπεται* pro *πέμπετε*), *| Αἴγισθος εἴπερ οἶδεν ἔνδημος παρών;'* Ultima verba interpretes idem significare putarunt quod *ἐν δόμοις παρών*: quod si voluisset Aeschylus, hoc ipsum erat dicturus, ut Sophocles dixit Oed. R. 757. *η κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;* Aegisthus utrum domi an extra domum versetur incertum relinquit Orestes in suis ipsius verbis quae sequuntur, *εἰ δ' οὖν ἀμείψω βαλὸν ἑρκείων πυλῶν | κἀκεῖνον ἐν θρόνοισιν εὑρήσω πατρὸς, | ἢ καὶ μολὼν ἔπειτά μοι* etc. Verum Aegisthum non in aedibus versari, sed peregre abesse, ex iis quae infra aguntur et dicuntur usque ad v. 838., ubi tandem advenit ab verbis exorsus *ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος*, clarissime apparet: in quo Aeschylo prorsus convenit cum Sophocle et Euripide in fabulis Electrae nomine inscriptis, in quibus idem quod in Choephoris argumentum tractatur. Nam apud Sophoclem choro quaerenti v. 310. *φέρ' εἰπὲ, πότερον ὄντος Αἰγίσθου πέλας | λέγεις τάδ' ἡμῖν, ἢ βεβῶτος ἐκ δόμων;* Electra respondet, *ἢ κάρτα. μὴ δόκει μ' ἂν, εἴπερ ἦν πέλας, | θυραῖον οἰχνεῖν. νῦν δ' ἀγροῖσι τυγχάνει.* quo comperto chorus v. 386. *ὅταν περ*, inquit, *οἴκαδ' Αἴγισθος μόλῃ*, et Aegisthus ipse circa finem demum fabulae (v. 1442.) ex agro in urbem reversus nihil dum de hospitibus ipsi ignotis (Oreste et Pylade), qui absente eo, plane ut apud Aeschylum, advenerant, compertum habens interrogat, *τίς οἶδεν ὑμῶν ποῦ ποθ' οἱ Φωκῆς ξένοι;* eodemque modo apud Euripidem, ubi v. 643. Aegisthus versari dicitur *ἀγρῶν πέλας τῶνδ', ἱπποφορβίων ἔπι*, nymphis sacra facturus, ut apparet ex v. 625. Itaque non potest dubitari quin viator, quem Orestes Aeschyleus loquentem introducit, hoc dicere debuerit, *Cur supplicem ab domo arcetis, si Aegistho, quamvis absenti, notus est?* His de caussis emendavi *ἔκδημός περ ὤν.*

V. 980. Perpetrata matris caede Orestes orationem suam his finit verbis, *ἴδεσθε δ' αὖτε, τῶνδ' ἐπήκοοι κακῶν, | τὸ μηχάνημα*[a], *δεσμὸν ἀθλίῳ πατρὶ, | πέδας τε χειροῖν καὶ ποδοῖν ξυνωρίδα. | ἐκτείνατ' αὐτὸ καὶ κύκλῳ παρασταδὸν | στέγαστρον ἀνδρὸς δείξαθ', ὡς ἴδῃ πατὴρ, | οὐχ οὑμὸς, ἀλλ' ὁ πάντ' ἐποπτεύων τάδε | Ἥλιος, ἄναγνα μητρὸς ἔργα τῆς ἐμῆς,*

[a]) *τὸ μηχάνημα, δεσμὸν ἀθλίῳ πατρί*] Huic versui simillima sunt verba ab scholiasta Eurip. Orest. 25. vol. 2. p. 42, 6. prolata, quae vix dubitari potest quin ad Clytaemnestrae facinus sint referenda, *Αἰσχύλος δέ φησιν "ἀμήχανον τεύχημα καὶ δυσέκλυτον,"* ubi vocabulum inauditum *τεύχημα* ex *τέχνημα* corruptum videtur Nauckio in Fragm. Trag. p. 87. (ut *δόλια τεχνήματα* dixit Eurip. Iphig. Taur. 1355.) nec *δυσέκλυτον* sanum est, sed haud dubie ex *δυσέκδυτον* corruptum.

quae nullum produnt vehementiorem animi motum, sed solam recte convenienterque oraculo facti conscientiam, quod ut omnibus pateſiat, Solem — ut saepe fit in tragoedia — invocat, ab conviciis vero in matrem iaciendis prorsus abstinet. Nam Orestes, licet apud Aeschylum pariter atque Sophoclem et Euripidem matris facinus aversetur, tamen cum ea et viva et post caedem, quam solo Apollinis iussu ab se invito et haesitante patrari identidem dicit, satis moderate pro criminis ab ea commissi gravitate agit, ut vel ex versibus huius fabulae 892—930. videre licet. Quo poetae consilio non perspecto interpolator versibus supra appositis versus adiunxit viginti, in quibus Orestes omne conviciorum genus in matrem occisam congerit, vocabulis locutionibusque usus quae mirum quantum ab veterum Atticorum genere dicendi distant,

ὡς ἂν παρῇ μοι μάρτυς ἐν δίκῃ ποτὲ
ως τόνδ᾽ ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον
τὸν μητρός· Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω μόρον·
ἔχει γὰρ αἰσχυντῆρος, ὡς νόμος, δίκην·
ἥτις δ᾽ ἐπ᾽ ἀνδρὶ τοῦτ᾽ ἐμήσατο στύγος,
ἐξ οὗ τέκνων ἤνεγχ᾽ ὑπὸ ζώνην βάρος,
φίλον τέως, νῦν δ᾽ ἐχθρὸν, ὡς φαίνει, κακὸν,
τί σοι δοκεῖ; μύραινά γ᾽ εἴτ᾽ ἔχιδν᾽ ἔφυ
σήπειν θιγοῦσ᾽ ἂν ἄλλον οὐ δεδηγμένον
τόλμης ἕκατι κἀκδίκου φρονήματος.
τί νιν προσείπω καὶ τύχω μάλ᾽ εὐστομῶν;
ἄγρευμα θηρὸς, ἢ νεκροῦ ποδένδυτον
δροίτης κατασκήνωμα; δίκτυον μὲν οὖν.
ἄρκυν δ᾽ ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους.
τοιοῦτον ἂν κτήσαιτο φηλήτης ἀνὴρ,
ξένων ἀπαιόλημα κἀργυροστερῆ
βίον νομίζων, τῷδέ τ᾽ ἂν δολώματι
πολλοὺς ἀναιρῶν πολλὰ θερμαίνοι φρενί.
τοιάδ᾽ ἐμοὶ ξύνοικος ἐν δόμοισι μὴ
γένοιτ᾽· ὀλοίμην πρόσθεν ἐκ θεῶν ἄπαις.

Quae quam parum Aeschylea sint optime intelligi potest comparatione facta cum versibus Cassandrae de Clytaemnestra in Agam. 1231. — ex quibus nonnulla suos in usus nonnihil mutata convertit interpolator Choephororum —

τοιαῦτα τολμᾷ· θῆλυς ἄρσενος φονεὺς
ἔστιν. τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος
τύχοιμ᾽ ἄν; ἀμφίσβαιναν ἢ Σκύλλαν τινὰ
οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,
θύουσαν Ἅιδου μητέρ᾽ ἄσπονδόν τ᾽ Ἄρη
φίλοις πνέουσαν;

et cum ipsius versibus Orestis Choeph. 246.

Ζεῦ Ζεῦ, θεωρὸς τῶνδε πραγμάτων γενοῦ·
ἰδοῦ δὲ γένναν εὖνιν αἰετοῦ πατρὸς
θανόντος ἐν πλεκταῖσι καὶ σπειράμασι
δεινῆς ἐχίδνης,

unde *ἔχιδναν* sumsisse videtur interpolator, addita muraena cum *γε* particula, hiatus vitandi caussa, *μύραινά γ᾽ εἴτ᾽ ἔχιδν᾽ ἔφυ·* — nisi *μύραιν᾽ ἄρ᾽ εἴτ᾽ ἔχιδν᾽ ἔφυ* scripsit — quo fortasse respicit Hesychius, *μύραινα: ἐπὶ τοῦ κακοῦ ἐλέγετο ὡς ἔχιδνα,* etsi hoc incertum est, quum etiam alii poetae sic locuti sint, velut Aristoph. Ran. 476. 478. ubi scholiasta annotavit, *ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν ἔχιδναν μύραιναν εἶπε.* Manifestissimum autem interpolationis indicium, quod etiam ab lectoribus hoc in genere minus exercitatis facile observari potest, in locis paullo longioribus in eo positum est, quod intra versuum numerum non magnum tot vel nova vel inusitata et saepe mirabilia vocabula constipata sunt quot intra parem versuum numerum neque alibi ab Aeschylo, licet vocabulorum plurimorum inventore, omniumque minime in senariis diverbiorum, neque ab ullo alio poeta Graeco vetere, aut in tragoedia aut in aliis carminum generibus, usquam constipata reperiuntur. Quod casu factum esse ut Aeschylus paucis in locis trilogiae Oresteae, iisque etiam propter alias rationes suspectis, committeret, credat qui potest. Nam quod Philoxenus Cytherius in *Δείπνῳ*, quem *ὀνόμασιν ἰδίοισι καὶ καινοῖσι χρῆσθαι πανταχοῦ* dixit Antiphanes apud Athen. 14. p. 653., comici interdum, et Lycophro Alexandrinus per totum carmen suum, nova vocabula *ὅλῳ τῷ θυλάκῳ* effuderunt, et si qui sunt similes aliorum in poesi ac prosa lusus, vel risus captandi vel doctrinae ostentandae caussa facti, ea omnia generis esse longe alius nemo tam imperitus erit quin ultro fateatur. Accedit ad haec in loco de quo nunc agimus aliud quo falsarius

se prodidit indicium in versibus eius primis positum, *ὡς ἂν παρῇ μοι μάρτυς ἐν δίκῃ ποτὲ | ὡς τόνδ' ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον | τὸν μητρὸς*, quibus manifesto respicit ad Apollinem in Eumenidibus a partibus Orestis stantem coram Areopago. Confudit igitur Solis et Apollinis numina, quod non minus perversum est quam si quis Aeschylum pro *Ἥλιος ἄναγνα μητρὸς ἔργα τῆς ἐμῆς* etiam *ἄναγν' Ἀπόλλων μητρὸς ἔργα τῆς ἐμῆς* scribere, aut in Eumenidibus *Ἥλιον* Orestis caussam coram Areopago agentem introducere potuisse credat, quemadmodum librarii in omni scriptorum genere *Ἡλίου* et *Ἀπόλλωνος* nominum alterum pro altero saepissime posuerunt, quia utriusque dei nomen eodem in libris antiquioribus monogrammate expressum erat, quod norunt qui codices tractarunt.

V. 1048. *ἀᾶ, | δμωαὶ γυναῖκες, αἵδε Γοργόνων δίκην—*] Verbis *δμωαὶ γυναῖκες* chorum apte compellat Electra, ubi ipsa primum in scenam prodit, v. 84, hic vero non solum inutilis illa est compellatio, sed etiam inepta fit verbis ita collocatis ut *γυναῖκες* cum *αἵδε*, quo Furiae significantur, coniungendum esse videatur. Aeschylus aut *ἀᾶ, γυναῖκες αἵδε —*, aut, quod multo probabilius, interiectione extra versum posita, scripserat *ἀᾶ, | πέλας γυναῖκες αἵδε —*. Nam videre sibi videtur Furias Orestes, ut dicit v. 1060.

EUMENIDES.

V. 352. Mirum in modum glossemata cumulata sunt in carmine v. 352. — 366. qui versus sic scripti sunt in codice (nisi quod *δομάτων* et *πίθασος* habet pro *δωμάτων* et *τιθασός*)

πανλεύκων δὲ πέπλων
ἄμοιροσ ἄκληροσ ἐτύχθην.
δωμάτων γὰρ εἱλόμαν
ἀνατροπὰσ, ὅταν αρησ
τιθασὸσ ὢν φίλοσ ἕλῃ.
ἐπὶ τὸν ὦ διόμεναι
κρατερὸν ὄνθ' ὁμοίωσ
μαυροῦμεν ὑφ' αἵματοσ νέου.

et in antistropha

ζεὺσ γὰρ αἱματοσταγὲσ ἀ
ξιόμισον ἔθνοσ τόδε λέσχασ
ασ ἀπηξιώσατο etc.

Primum in his glossema est v. 2. *ἄκληρος* ad *ἄμοιρος* adscriptum, quo sublato in editione Oxoniensi secunda restitui, quo multo magis hic opus erat, adiectivum *μούνα*, *ἄμοιρος μούνα ἐτύχθην*. Nam de atro peplorum colore per se spectato Furiis Aeschyleis non magis ulla esse poterat caussa querendi quam hodie doctoribus et scholaribus Academiarum quarundam, qui ipsi quoque atris induti palliis incedunt, nemine unquam, quod equidem sciam, eo de colore conquesto. Quod non dico ut *μούνα* ab Aeschylo omitti potuisse negem, sed ut subabsurdum esse ostendam si quis credat Aeschylum *μούνα*, in quo vis sententiae versatur, omisisse, ut locum faceret prorsus supervacaneo post *ἄμοιρος* vocabulo *ἄκληρος*, quo Hesychius aliique grammatici adiectivum *ἄμοιρος* explicant. Vera autem restituta scriptura metri dactylici forma prodit Aeschylo usitatissima,

παλλεύκων δὲ πέπλων ἄμοιρος μούνα ἐτύχθην
–́ ⏓ –́ ⏑ ⏑ – ⏑̄ || –́ ⏓ –́ ⏑ ⏑ – ⏓

quae etiam antistrophico versui facile potest restitui ubi quod nunc legitur *αἱματοσταγές* locum non habet in metro dactylico, ex quo sequitur Aeschylum alio eiusmodi composito esse usum, sive id *αἱματόφυρτον* sive *αἱμοφόρυκτον* sive aliud fuit: unde, addito, quod in huiusmodi locutionibus usitatissimum est, *πᾶν*, scribendum,

Ζεὺς γὰρ αἱματόφυρτον πᾶν ἔθνος τόδε λέσχας—.

Nam quod in codice adiectum est *ἀξιόμισον*, ipsum quoque interpreti debetur, qui ad *ἀπηξιώσατο* adscripserat *ἀξιόμισον ἡγήσατο* vel simile quid. Adiectiva cum *ἄξιος* composita usitatissima sunt scriptoribus recentioribus: in tragicorum quae supersunt fabulis nulla huiusmodi composita reperiuntur praeter *ἀξιόθρηνος*, *ἀξιοπενθής* et *ἀξιόχρεως* apud Euripidem Alc. 907. Hipp. 1465. Orest. 596. Neque Aeschylus, si adiectivo isto uti voluisset, *ἀξιόμισον* erat scripturus, sed *ἀξιομισές*, ut *παντομισῆ κνώδαλα*, non *παντόμισα* dixit Eumen. v. 644: de quibus formis dixi in Supplementis Thesauri vol. 9. s. v. *Ἀξιό-*

μισος. V. 5. 6. φίλοσ et ἐπὶ τὸν ὦ recte in φίλον et ἐπιτόνως mutavit Turnebus. V. 7. Et sensus et antistrophici versus mensura postulat quod partim Hermannus partim Arnaldus restituerunt κρατερὸν ὄντα περ ὅμως. V. 8. Verba ὑφ᾽ αἵματοσ νέου ex glossemate illata esse non fugit editores. Ego restitui νεόαιμον, cui illud adscriptum fuit eodem fere modo quo in Persis v. 275. ad πολυβαφῆ in cod. Med. adscriptum est ὑπὸ τοῦ αἵματος. Νεόαιμον autem Furiae dicunt quia crimina celeriter ulciscuntur.

V. 429. Codex ἀλλ᾽ ὅρκον οὐ δέξαιτ᾽ ἄν, οὐ δοῦναι θέλει. Correxi εἰ δοῦναι θέλοιν, cui aptum est quod respondet Minerva, κλύειν δίκαιος μᾶλλον ἢ πρᾶξαι θέλεις. De forma optativi in οιν pro οιμι dixi supra p. LXXIII.

V. 683—706. Versus tres ab verbis κερδῶν ἄθικτον usque ad φρούρημα γῆς καθίσταμαι, qui in codice post Πέλοπος ἐν τόποις (v. 703.) leguntur, Hermannus post v. 682. transposuit. Cuius verissimis rationibus qui oblocuti sunt, non magis quam ipse animadverterunt versus 683—699. ab verbis ἔσται δὲ καὶ τὸ λοιπὸν usque ad ἔνδικος βροτῶν non Aeschyli, sed interpolatoris esse, quibus sublatis optime procedit Aeschyli oratio, qua Athenienses verbis ipsa sua simplicitate gravissimis admonentur ne Areopagi auctoritatem unquam labefactari patiantur, quod anno fere ante quam trilogia Orestea ageretur attentaverat Ephialtes.

κλύοιτ᾽ ἂν ἤδη θεσμὸν, Ἀττικὸς λεὼς,
πρώτας δίκας κρίνοντες αἵματος χυτοῦ.
κερδῶν ἄθικτον τοῦτο βουλευτήριον,
αἰδοῖον, ὀξύθυμον, εὑδόντων ὕπερ
ἐγρηγορὸς φρούρημα γῆς καθίσταμαι.
τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας
ἔρυμά τε χώρας καὶ πόλεως σωτήριον
ἔχοιτ᾽ ἂν οἷον οὔτις ἀνθρώπων ἔχει,
οὔτ᾽ ἐν Σκύθαισιν οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις.
ταύτην μὲν ἐξέτειν᾽ ἐμοῖς παραίνεσιν
ἀστοῖσιν ἐς τὸ λοιπόν· ὀρθοῦσθαι δὲ χρὴ
καὶ ψῆφον αἴρειν καὶ διαγνῶναι δίκην
αἰδουμένους τὸν ὅρκον. εἴρηται λόγος.

Versus τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας, qui aptissime sequitur post verba quibus Minerva inexpugnabilem Areopagi et iustitiam et severitatem descripsit, nunc cum proximis suo loco motus legitur, illatis post secundum Minervae versum septemdecim interpolatoris loquacissimi versibus his,

ἔσται δὲ καὶ τὸ λοιπὸν Αἰγέως στρατῷ
ἀεὶ δικαστῶν τοῦτο βουλευτήριον [a].
πάγον δ᾽ Ἄρειον τόνδ᾽, Ἀμαζόνων ἕδραν,
σκηνάς θ᾽, ὅτ᾽ ἦλθον Θησέως κατὰ φθόνον
στρατηλατοῦσαι, καὶ πόλιν νεόπτολιν
τήνδ᾽ ὑψίπυργον ἀντεπύργωσαν τότε·
Ἄρει δ᾽ ἔθυον, ἔνθεν ἔστ᾽ ἐπώνυμος
πέτρα, πάγος τ᾽ Ἄρειος· ἐν δὲ τῷ σέβας
ἀστῶν φόβος τε συγγενὴς τὸ μὰδικεῖν
σχήσει τό τ᾽ ἦμαρ καὶ κατ᾽ εὐφρόνην ὁμῶς,
αὐτῶν πολιτῶν μὴ πικραινόντων νόμους
κακαῖς ἐπιρροαῖσι· βορβόρῳ θ᾽ ὕδωρ
λαμπρὸν μιαίνων οὔποθ᾽ εὑρήσεις ποτόν.
τὸ μήτ᾽ ἄναρχον μήτε δεσποτούμενον

[a]) Quod verba τοῦτο βουλευτήριον, quae quarto abhinc versu in verbis Aeschyli praecesserant, hic repetuntur, a quibusdam est reprehensum, sed facile defendi potest. Nam simile quid Aeschylo ipsi in adiectivo τὰ πρόσφορα accidit in Choeph. 710—715., ubi Clytaemnestra, absente Aegistho, famulum iubet ut Orestem et Pyladem, qui hospites advenerant, in domum deducat, ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὁ καιρὸς ἡμερεύοντας ξένους | μακρᾶς κελεύθου τυγχάνειν τὰ πρόσφορα. | αἰνῶ δὲ πράσσειν ὡς ἐπ᾽ εὐθύνῳ τάδε. Quae quum subobscure dicta essent, tribus aliis opus esse visum est versibus, quos post τὰ πρόσφορα inserendos margo codicis Medicei servavit, ἄγ᾽ αὐτὸν εἰς ἀνδρῶνας εὐξένους δόμων, | ὀπισθόπους δὲ τούσδε καὶ ξυνεμπόρους, | κἀκεῖ κυρούντων δώμασιν τὰ πρόσφορα, superscriptis in codice ab eadem manu verbis πρὸς παρόντα γάρ, appositaque mox in vicinia versuum 718. et 719. nota ζτ (i. e. ζήτει), licet nihil illic sit in quo quis haereat. Ceterum τὰ πρόσφορα hoc loco breviter dicit Clytaemnestra, quoniam pluribus explicuit v. 668.

ξένοι, λέγοιτ᾽ ἂν εἴ τι δεῖ· πάρεστι γὰρ
ὁποῖάπερ δόμοισι τοῖσδ᾽ ἐπεικότα,
καὶ θερμὰ λουτρὰ καὶ πόνων θελκτήρια.

ubi ne qua de sensu verborum πόνων θελκτήρια dubitatio relinquatur, addit *stragulum iustorumque oculorum* παρουσίαν εἶναι.

στρωμνή, δικαίων τ᾽ ὀμμάτων παρουσία.

ἀστοῖς περιστέλλουσι βουλεύω σέβειν,
καὶ μὴ τὸ δεινὸν πᾶν πόλεως ἔξω βαλεῖν.
τίς γὰρ δεδοικὼς μηδὲν ἔνδικος βροτῶν;

Fabellae de Amazonibus Theseo *invidentibus* et *πόλιν νεόπτολιν ὑψίπυργον ἀντιπυργωσάσαις*, quam praeclarus hic poeta aut ipse finxit aut ab alio reconditarum historiarum scrutatore accepit, fidem habuerunt qui ad hos versus respiciunt grammaticus in Etym. M. p. 139, 8. et Eustathius ad Dionys. P. v. 653., quod nemo mirabitur: nihil de ea compertum habuerunt Pausanias, Aristides aliique, longe alias multoque graviores de origine nominis Areopagi narrationes secuti, quibus Aeschylus, si quid ea de re dicere voluisset, multo maiore cum vi ad ostendendam Areopagi et auctoritatem summam et vetustatem uti potuisset quam eo quod nunc legimus commento, quod praecedentibus de tempore futuro verbis ne apte quidem est annexum. Nec Plutarchus ullam fabellae istius mentionem fecit, licet bellum Herculis caussa cum Amazonibus — quarum unam, Hippolytam, in matrimonium duxit Theseus — gestum copiose enarraverit in Vita Thesei c. 26. 27. allatis multis historicorum veterum testimoniis, inter quos Bion est, qui narraverat *φύσει οὔσας τὰς Ἀμαζόνας φιλάνδρους οὔτε φυγεῖν τὸν Θησέα προσβάλλοντα τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ ξένια πέμπειν*, quae non *invidiae*, sed favoris sunt documenta. Scaligeri opinionem, qui Ennium in Eumenidibus ad v. 7. 8. respexisse putabat, satis erit verbo notasse. Nititur enim infelici de verbis Ennii apud Varronem De lingua Lat. 7, 19. corruptis coniectura, quorum etsi scriptura incerta est, recte tamen ea ad versum Aeschyli 753. rettulisse videtur Otto Ribbeckius p. 270. V. 11. quod in codice est *μὴ πικαινόντων νόμους* bene correxit Valckenarius in schedis mss. restituto *πικραινόντων*, quo verbo Aeschylus vix erat sic usurus, sed quod dignum est horum versuum scriptore. Proxima verba *βορβόρῳ ὕδωρ λαμπρὸν μιαίνων οὔποθ' εὑρήσεις ποτόν* ab Zenobio 2, 76. aliisque post eum paroemiographis inter proverbia sunt relata, etsi scriptore non nominato, *ἐπὶ τῶν τὰ κάλλιστα μιγνύντων τοῖς αἰσχίστοις*. Sequentes versus quattuor ex cantico Eumenidum v. 516 — 528. non apte sunt adumbrati — in quo nihil foret quod reprehendi posset — sed inepte conficti, ubi quod Aeschylus dixerat *ἔσθ' ὅπου τὸ δεινὸν*

εὖ καὶ φρενῶν ἐπίσκοπον δεῖ μένειν καθήμενον, interpolator in lepidum convertit consilium, *μὴ τὸ δεινὸν πᾶν πόλεως ἔξω βαλεῖν*, quod ne ridiculum videretur, adiecto versu cavere voluit, *τίς γὰρ δεδοικὼς μηδὲν ἔνδικος βροτῶν;* Illa vero, *τὸ μήτ' ἄναρχον μήτε δεσποτούμενον ἀστοῖς περιστέλλουσι βουλεύω σέβειν*, satis accurate respondent Aeschyleis v. 526. *μήτ' ἄναρκτον βίον μήτε δεσποτούμενον αἰνέσῃς*, ubi metrum versus antistrophici postulat, quod Wieselerus docte restituit, *ἀνάρχετον*, ut *ἀπεύχετος* et *ἀπευκτός*, *ἀμάχετος* et *ἄμαχος* alibi dixit Aeschylus, *ἀγάμετος* et *ἄγαμος* Sophocles, nec dubitandum quin id ipsum in codice suo legerit interpolator, non *ἄναρκτον*, quod haud dubie codicum multo quam ille recentiorum vitium est. Nam *ἄναρκτον* si legisset, nihil caussae erat cur *ἄναρχον* potius quam illud scriberet: *ἀνάρχετον* vero quum metro non aptum esset, elegit quod proximum ei erat, *ἄναρχον*.

Non melioris notae sunt versus octo 767 — 774. quorum ineptias, breviter ab me notatas in Annotationibus Oxoniensibus vol. 2. p. 565., etiam Linwoodius perspexit,

αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε
τοῖς τἀμὰ παρβαίνουσι νῦν ὁρκώματα
ἀμηχάνοισι πράξομεν δυσπραξίαις
ὁδοὺς ἀθύμους καὶ παρόρνιθας πόρους
τιθέντες, ὡς αὐτοῖσι μεταμέλῃ πόνος·
ὀρθουμένων δὲ καὶ πόλιν τὴν Παλλάδος
τιμῶσιν ἀεὶ τήνδε συμμάχῳ δορὶ
αὐτοῖσιν ἡμεῖς ἐσμεν εὐμενέστεροι.

His interpolatorum additamentis, pridem ab me notatis, nunc addendi sunt versus septem 667—673.

ἐγὼ δὲ, Παλλὰς, τἄλλα θ' ὡς ἐπίσταμαι,
τὸ σὸν πόλισμα καὶ στρατὸν τεύξω μέγαν,
καὶ τόνδ' ἔπεμψα σῶν δόμων ἐφέστιον,
ὅπως γένοιτο πιστὸς ἐς τὸ πᾶν χρόνου
καὶ τόνδ' ἐπικτήσαιο σύμμαχον, θεὰ,
καὶ τοὺς ἔπειτα, καὶ τάδ' αἰανῶς μένοι
στέργειν τὰ πιστὰ τῶνδε τοὺς ἐπισπόρους.

Quam declamatiunculam, Apollinis orationi v. 657 — 666., qua omnia continentur quae dici hic debebant, ab falsario appensam,

tollendam esse sagaciter perspexit Weilius. Locutiones quibus usus est interpolator partim Aeschyleae sunt. *Δόμων ἐφέστιος ἐμῶν* dixerat Apollo supra v. 577. Versus quartus assimilatus est versui Sept. 20. *ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος πιστοὶ τόδε*, de quo supra dicebam p. XVI. XVII. Exquisitum adverbii *αἰανῶς* pro *ἀεί* positi usum praeiverat Aeschylus supra v. 527. *ἐς τὸν αἰανῆ χρόνον*, cuius locutionis alterum exemplum est in inscr. Corcyraea aetatis multo inferioris ab Mustoxyde edita *(Delle cose Corciresi*, vol. 1. Corcyrae a. 1848. p. 334.), repetita in Museo Rhenano a. 1863. vol. 18. p. 554. ubi haec leguntur senariorum fragmenta

⏑ – ⏑ – ⏑ – *γυναιξὶ καὶ τέκνοις*
⏑ – ⏑ – ⏑ *εἰς τὸν αἰανῆ χρόνον*
⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ *εἰληφὼς κλέος*
⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ *καὶ τέκνοις βίον.*

Vocabuli vero *ἐπισπόρους* v. 7. de posteris dicti unicum hoc est exemplum.

V. 778—891. Haec quoque pars fabulae partim veteris errore librarii, qui duos Minervae sermones male transposuit, partim interpolatoris culpa, qui versus duodecim ab se compositos inseruit, valde est perturbata. Quae sic in ordinem redigenda esse videntur:

Χ Ο Ρ Ο Σ

1 *ἰὼ θεοὶ νεώτεροι, παλαιοὺς νόμους* 778
usque ad verba
13 *Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.* 793

Α Θ Α Ν Α

ἐμοὶ πίθεσθε μὴ βαρυστόνως φέρειν.
15 *οὐ γὰρ νενίκησθ᾽, ἀλλ᾽ ἰσόψηφος δίκη* 795
ἐξῆλθ᾽ ἀληθῶς, οὐκ ἀτιμίᾳ σέθεν.
ἀλλ᾽ ἐκ Διὸς γὰρ λαμπρὰ μαρτύρια παρῆν 797
ὡς ταῦτ᾽ Ὀρέστην δρῶντα μὴ βλάβας ἔχειν. 799
ὑμεῖς δὲ τῇ γῇ τῇδε μὴ βαρὺν κότον 800
20 *σκήψητε, μὴ θυμοῦσθε, μηδ᾽ ἀκαρπίαν*
τεύξητ᾽, ἐφεῖσαι δαιμόνων σταλάγματα,
βρωτῆρας αἰχμὰς σπερμάτων ἀνημέρους.
ἐγὼ γὰρ ὑμῖν πανδίκως ὑπίσχομαι

ἕδρας τε καὶ κευθμῶνας ἐνδίκου χθονὸς 805
25 *λιπαροθρόνοισιν ἡμένας ἐπ᾽ ἐσχάραις*
ἕξειν ὑπ᾽ ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας.

Χ Ο Ρ Ο Σ

27 *ἰω θεοὶ νεώτεροι, παλαιοὺς νόμους* 808
usque ad verba
39 *Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.* 823

Α Θ Α Ν Α

40 *οὐκ ἔστ᾽ ἄτιμοι, μηδ᾽ ὑπερθύμως ἄγαν*
θεαὶ βροτῶν στήσητε δύσκηλον χθόνα. 825
κἀγὼ πέποιθα Ζηνί, καὶ τί δεῖ λέγειν;
καὶ κλῇδας οἶδα δώματος μόνη θεῶν,
ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος·
45 *ἀλλ᾽ οὐδὲν αὐτοῦ δεῖ· σὺ δ᾽ εὐπιθὴς ἐμοὶ*
γλώσσης ματαίας μὴ ᾽κβάλῃς ἐπὶ χθόνα 830
καρπὸν φέροντα πάντα μὴ πράσσειν καλῶς.
κοίμα κελαινοῦ κύματος πικρὸν μένος
ὡς σεμνότιμος καὶ ξυνοικήτωρ ἐμοί·
50 *πολλῆς δὲ χώρας τῆσδ᾽ ἔτ᾽ ἀκροθίνια*
θύη πρὸ παίδων καὶ γαμηλίου τέλους 835
ἔχουσ᾽ ἐς ἀεὶ τόνδ᾽ ἐπαινέσεις λόγον.

Χ Ο Ρ Ο Σ

53 *ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ* 870
usque ad verba
61 *δυσπάλαμοι παρ᾽ οὐδὲν ἦραν δόλοι.* 880

Α Θ Α Ν Α

62 *οὔτοι καμοῦμαί σοι λέγουσα τἀγαθά,* 881
ὡς μήποτ᾽ εἴπῃς πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ
θεὸς παλαιὰ καὶ πολισσούχων βροτῶν
65 *ἄτιμος ἔρρειν τοῦδ᾽ ἀπόξενος πέδου.*
ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἁγνόν ἐστί σοι Πειθοῦς σέβας, 885
γλώσσης ἐμῆς μείλιγμα καὶ θελκτήριον,
σὺ δ᾽ οὖν μένοις ἄν· εἰ δὲ μὴ θέλεις μένειν,
οὔτἂν δικαίως τῇδ᾽ ἐπιρρέποις πόλει
70 *μῆνίν τιν᾽ ἢ κότον τιν᾽ ἢ βλάβην στρατῷ.*

ἔξεστι γάρ σοι τῆσδε γαμόρῳ χθονὸς 890
εἶναι δικαίως ἐς τὸ πᾶν τιμωμένῃ. 891

ΧΟΡΟΣ

73 ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ 837
usque ad verba
81 δυσπάλαμοι παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι. 846

ΑΘΑΝΑ

ὀργὰς ξυνοίσω σοι· γεραιτέρα γὰρ εἶ. 847
καὶ τῷ μὲν εἶ σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα,
φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς ἔδωκεν οὐ κακῶς. 850
85 ὑμεῖς δ' ἐς ἀλλόφυλον ἐλθοῦσαι χθόνα
γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε· προυννέπω τάδε.
οὑπιρρέων γὰρ τιμιώτερος χρόνος
ἔσται πολίταις τοῖσδε. καὶ σὺ τιμίαν
ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως 855
90 ⏑ – ⏑ –, ⏑ – ⏑ –, ⏑ – ⏑ –
τεύξει παρ' ἀνδρῶν καὶ γυναικείων στόλων,
ὅσην παρ' ἄλλων οὔποτ' ἂν σχέθοις βροτῶν.

ΧΟΡΟΣ

93 ἄνασσ' Ἀθάνα, τίνα με φῂς ἕξειν ἕδραν; 892

V. 14—26. Tredecim his senariis Minervae post stropham positis totidem respondent eiusdem senarii post antistropham positi 40—52. quam responsionem turbavit interpolator inserto post v. 17. *ἀλλ' ἐκ Διὸς γὰρ λαμπρὰ μαρτύρια παρῆν* suo ipsius versiculo *αὐτὸς δ' ὁ χρήσας αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν*, credo, quod Apollinis mentionem desiderabat, cuius de oraculo Oresti edito in tot aliis et huius fabulae et *Χοηφόρων* locis agitur. Quo argumento nihil probatur, quum Minerva omnia ad Iovem patrem etiam v. 826. 973. referat, oraculi ab Apolline dati auctorem, ut Apollo ipse confitetur v. 616—618. 713. Itaque post verba *ἐκ Διός*, quibus Iovis ipsius sententia et voluntas per Apollinem patefacta significatur, non opus erat versu illo *αὐτὸς δ' ὁ χρήσας αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν*, quem qui scriptum ab Aeschylo esse putant unum ex altero Minervae sermone (v. 40—52.) versum excidisse credere debebunt, quae Weilii opinio est, qui lacunam post v. 41. indicavit.

V. 73—92. Hi versus una cum duodecim interpolatoris versibus (858—869.), de quibus statim dicetur, in codice leguntur ante versus 53—72. quem errorem[b] praeclare detexit Weilius, etsi gravissimum sententiae suae argumentum vel praetervidit vel tacuit. Nam verba chori v. 93. *ἄνασσ' Ἀθάνα, τίνα με φῂς ἕξειν*[c] *ἕδραν;* a quibus stichomythia inter ipsum et Minervam incipit, manifesto referuntur ad postrema verba Minervae v. 89. *καὶ σὺ τιμίαν | ἕδραν ἔχουσα — βροτῶν*, a quibus in codice sunt seiuncta inepte interpositis viginti partim chori ipsius partim Minervae versibus 53—72. illatisque post *βροτῶν* (v. 92.) duodecim veteris falsarii versibus his,

σὺ δ' ἐν τόποισι τοῖς ἐμοῖσι μὴ βάλῃς
μήθ' αἱματηρὰς θηγάνας, σπλάγχνων βλάβας
νέων, ἀοίνοις ἐμμανὴς θυμώμασιν,
μήτ' ἐκζέουσ' ὡς καρδίαν ἀλεκτόρων
ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃς Ἄρη
ἐμφύλιόν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύν.
θυραῖος ἔστω πόλεμος, οὐ μόλις παρών,
ἐν ᾧ τις ἔσται δεινὸς εὐκλείας ἔρως·
ἐνοικίου δ' ὄρνιθος οὐ λέγω μάχην.
τοιαῦθ' ἑλέσθαι σοι πάρεστιν ἐξ ἐμοῦ,
εὖ δρῶσαν, εὖ πάσχουσαν, εὖ τιμωμένην
χώρας μετασχεῖν τῆσδε θεοφιλεστάτης.

[b]) Est hic error, ut recte animadvertit Weilius, haud dubie inde explicandus quod utriusque partis idem est initium, *ἐμὲ παθεῖν* etc. unde factum ut antiquior librarius a priore parte ad alteram aberraret erroreque animadverso priorem in margine suppleret, postea loco non suo textui insertam. Simili errore v. 794—823. exciderunt in apographis Florentino et Tricliniano, librario a priore *Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς* ad alterum aberrante.

[c]) *ἕξειν* recte correxit Elmsleius in Museo Cantabrig. vol. 2. p. 303. Nam chorus sedes nondum habet, sed habiturus est: unde Minerva quoque supra v. 26. *ἕδρας — ἕξειν*, non *ἔχειν* dicit. Recte vero *ἔχουσα* dicit Minerva v. 52. 89. ubi hoc participium adiunctum est futuris *ἐπαινέσεις* et *τεύξει*, ut in Prometheo v. 858. *ἥξουσι θηρεύοντες* scripsit Aeschylus, non *ἥξουσι θηρεύσοντες*: de quo supra dicebam p. XCV.

Plura in his sunt quae, si quis singula accuratius examinet, reprehendenda esse intelliget et partim eiusdem esse generis quod supra notabam quum de *Χοηφόρων* interpolationibus agerem: quae nunc non persequar. Sententiae autem quae his versibus continentur adumbratae sunt ex votis quae strophis chori continentur, quae infra sequuntur v. 916—1020. quae vota Minerva hic *praeivisse* videbatur Weilio p. 99., non animadversa falsarii fraude, cuius versibus duodecim qui undecim stichomythiae versus 892—902. et, ne duodecimus deesset, primum longioris Minervae sermonis versum 903. respondere opinati sunt, excogitarunt quod inauditum in tragoedia est nulloque confirmari potest simili exemplo. Itaque si quis versus illos defendendos suscipere velit, aliud quid comminisci debebit ut Aeschylus idonea ratione usus Minervae sermonem ultra modum extendisse et symmetriae legem in reliquis accurate servatam hoc uno loco violasse videatur adiectis versibus duodecim, qui, si omissi essent, ab nemine desiderarentur et nonnihil differunt ab moderato genere loquendi, quo in ceteris sermonibus omnibus Furiarum animum vehementer commotum sedare studet Minerva. Nam lenibus utens verbis Furias iubet (v. 832.) *κοιμᾶν κελαινοῦ κύματος πικρὸν μένος*, cui consilio, in sequentibus sermonibus identidem aliis verbis significato, Furiae tandem obtemperantes in tribus quae sequuntur strophis totidemque antistrophis (v. 916—1020.) genere utuntur dicendi quod mirum quantum distat a priorum in hac tragoedia canticorum et sermonum iracundia. Ceterum ne iniquus in veterem falsarium esse videar, lubenter fateor in tribus postremis eius versibus (*τοιαῦθ' — θεοφιλεστάτης*), qui etsi parum apte superioribus annexi — quod animadvertit Thierschius in Commentationibus Academiae Bavaricae vol. 5. part. 2. p. 69. 70. — tamen meliores sunt quam versus tres antecedentes, nihil esse quod Aeschylo indignum sit: id quod in aliis quoque locis interpolatis passim observare licet. Nam interpolatores veteres etsi Aeschylo, Sophocle et Euripide multo fuerunt inferiores, tamen satis imbuti veterum tragicorum lectione erant ut unum alterumque versum facere possent nulli obnoxium reprehensioni: quales nobis quoque qui hodie vivimus non est difficile componere et ego ipse interdum composui, ut versuum librariorum culpa perditorum sententiam declararem, velut in

Septem ad Thebas post v. 194. *τοιγὰρ προφωνῶ πᾶσιν ἡσύχως ἔχειν*, post v. 526. *Παρθενοπαῖον Ἀρκάδ', Ἀταλάντης γόνον*, post v. 648. *καὶ δὴ λέλεκται πάντα τἀντεταλμένα*, quos non puto deteriores esse tribus illis de quibus modo dicebam.

V. 89. Post hunc versum indicavi senarii unius defectum, quem non solum numerus versuum, qui his respondent, 62—72., prodit, sed etiam *ὅσην* v. 92. quod refertur ad substantivum in versu amisso lectum.

Verum haec nunc sufficiant. Satis enim ostendisse videor, etiam post coniecturarum plus quam triginta millia — nam tot fere de octo et quod excurrit millibus versuum Aeschyli factas esse doctus amicus rationibus quatenus fieri potuit subductis computavit — non pauca in his tragoediis superesse de quibus accuratius quam adhuc factum sit quaeri oporteat, codicisque Medicei corruptelas et interpolationes alio esse modulo metiendas quam codicum ab gravioribus scribarum et interpolatorum erroribus immunium. Nam licet maior corruptelarum pars ex vulgari sit genere errorum, quos librarii in omnibus fere scriptoribus commiserunt, tamen non paucis in locis quae nunc leguntur tam dissimilia sunt genuinis poetae verbis ut criticorum coniecturae quo sint literis in codice traditis similiores, tanto longius ab vero aberrent. Quod quum per se satis manifestum sit, tum grammaticorum testimonia docent, qui versuum complurium veram servarunt scripturam, cuius ne vestigia quidem relicta sunt in codice Mediceo. Huiusmodi loci nonnulli inter eos sunt quos supra tractavi: alia plurima nunc intacta reliqui, servatis vitiosis ac monstrosis adeo scripturis codicis Medicei, cuius *κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ, βεβῶτ' ἀν' ἀεὶ τὴν πλανοστιβῆ χθόνα*, ut cum personato Aeschylo loquar, qui domare aggrediantur caveant sibi ne coniecturis indulgeant quae vel artificiosis opus habeant demonstrationibus, vel ab lectoribus intelligi sine interpretis ope vix possint. Nam meminisse oportet veteres Athenienses, quibus fabulas suas summus poeta scripsit, nullos dum habuisse philologos, qui vel spectantibus in theatro praesto essent, vel per ephemerides et commentarios inexplicabilia eadem qua explicabilia facilitate interpretarentur.

Reliquum est ut moneamus lectores magnam huius Praefationis partem iam tertiae quartaeque editioni (a. 1857. 1860.) adiunctam fuisse, sed nunc accessionibus non paucis auctam prodire.

Scribebam Lipsiae mense Decembri, 1864.

I.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ
ΔΕΣΜΩΤΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΒΙΑ.
ΗΦΑΙΣΤΟΣ.
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ ΩΚΕΑΝΙΔΩΝ ΝΥΜΦΩΝ.
ΩΚΕΑΝΟΣ.
ΙΩ Η ΙΝΑΧΟΥ.
ΕΡΜΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Προμηθέως ἐν Σκυθίᾳ δεδεμένου διὰ το κεκλοφέναι τὸ πῦρ πυνθάνεται Ἰὼ πλανωμένη ὅτι κατ' Αἴγυπτον γενομένη ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. Ἑρμῆς δὲ παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διί. προέλεγε γὰρ ὁ Προμηθεὺς ὡς ἐξωσθήσεται ὁ Ζεὺς τῆς ἀρχῆς ὑπό τινος οἰκείου υἱοῦ. τέλος δὲ βροντῆς γενομένης ἀφανὴς ὁ Προμηθεὺς γίνεται.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κολχίσι, παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται. ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων νυμφῶν. τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστι Προμηθέως δέσις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἔξεστι συμβαλεῖν.

ΑΛΛΩΣ.

Προμηθέως ἐκ Διὸς κεκλοφότος τὸ πῦρ καὶ δεδωκότος ἀνθρώποις, δι' οὗ τέχνας πάσας ἄνθρωποι εὕροντο, ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς παραδίδωσιν αὐτὸν Κράτει καὶ Βίᾳ, τοῖς αὐτοῦ ὑπηρέταις, καὶ Ἡφαίστῳ, ὡς ἂν ἀγαγόντες πρὸς τὸ Καυκάσιον ὄρος δεσμοῖς σιδηροῖς αὐτὸν ἐκεῖ προσηλώσαιεν. οὗ γενομένου παραγίνονται πᾶσαι αἱ Ὠκεαναῖαι νύμφαι πρὸς παραμυθίαν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ὁ Ὠκεανὸς, ὃς δὴ καὶ

λέγει τῷ Προμηθεῖ, ἵνα ἀπελθὼν πρὸς τὸν Δία δεήσεσι καὶ λιταῖς πείσῃ αὐτὸν ἐκλῦσαι τοῦ δεσμοῦ Προμηθέα. καὶ Προμηθεὺς οὐκ ἐᾷ, τὸ τοῦ Διὸς εἰδὼς ἄκαμπτον καὶ θρασύ. καὶ ἀναχωρήσαντος τοῦ Ὠκεανοῦ παραγίνεται Ἰὼ πλανωμένη, ἡ τοῦ Ἰνάχου, καὶ μανθάνει παρ' αὐτοῦ ἅ τε πέπονθε καὶ ἃ πείσεται, καὶ ὅτι τὶς τῶν αὐτῆς ἀπογόνων λύσει αὐτόν, ὅς ἦν ὁ Διὸς Ἡρακλῆς, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξει τὸν Ἔπαφον. θρασυστομοῦντι δὲ Προμηθεῖ κατὰ Διὸς ὡς ἐκπεσεῖται τῆς ἀρχῆς ὑφ' οὗ τέξεται παιδὸς καὶ ἄλλα βλάσφημα λέγοντι παραγίνεται Ἑρμῆς, Διὸς πέμψαντος, ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνόν, εἰ μὴ τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι τῷ Διὶ εἴπῃ· καὶ μὴ βουλόμενον βροντῇ καταρραγεῖσα αὐτὸν ἀφανίζει.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος, ἡ δὲ ἐπιγραφὴ τούτου ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ

ΚΡΑΤΟΣ.

Χθονὸς μὲν ἐς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβροτον εἰς ἐρημίαν.
Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς
ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις
ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι
ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις.
τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,
θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν· τοιᾶσδέ τοι
ἁμαρτίας σφε δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην,
ὡς ἂν διδαχθῇ τὴν Διὸς τυραννίδα
στέργειν, φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Κράτος Βία τε, σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς
ἔχει τέλος δὴ κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι·
ἐγὼ δ' ἄτολμός εἰμι συγγενῆ θεὸν
δῆσαι βίᾳ φάραγγι πρὸς δυσχειμέρῳ.
πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν·
εὐωριάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ.
τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ,
ἄκοντά σ' ἄκων δυσλύτοις χαλκεύμασι
προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ,
ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν
ὄψει, σταθευτὸς δ' ἡλίου φοίβῃ φλογὶ
χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος· ἀσμένῳ δέ σοι

ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος,
πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν·
ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ
τρύσει σ'· ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω.
τοιαῦτ' ἐπηύρου τοῦ φιλανθρώπου τρόπου.
θεὸς θεῶν γὰρ οὐχ ὑποπτήσσων χόλον
βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης.
ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ τήνδε φρουρήσεις πέτραν
ὀρθοστάδην ἄϋπνος, οὐ κάμπτων γόνυ·
πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς καὶ γόους ἀνωφελεῖς
φθέγξει· Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες·
ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ.
ΚΡ. εἶεν, τί μέλλεις καὶ κατοικτίζει μάτην;
τί τὸν θεοῖς ἔχθιστον οὐ στυγεῖς θεὸν,
ὅστις τὸ σὸν θνητοῖσι προὔδωκεν γέρας;
ΗΦ. τὸ συγγενές τοι δεινὸν ἥ θ' ὁμιλία.
ΚΡ. σύμφημ'· ἀνηκουστεῖν δὲ τῶν πατρὸς λόγων
οἷόν τε πῶς; οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;
ΗΦ. ἀεί γε δὴ νηλὴς σὺ καὶ θράσους πλέως.
ΚΡ. ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι· συ δὲ
τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.
ΗΦ. ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία.
ΚΡ. τί νιν στυγεῖς; πόνων γὰρ ὡς ἁπλῷ λόγῳ
τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τέχνη.
ΗΦ. ἔμπας τὶς αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.
ΚΡ. ἅπαντ' ἐπράχθη πλὴν θεοῖσι κοιρανεῖν.
ἐλεύθερος γὰρ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διός.
ΗΦ. ἔγνωκα τοῖσδε κοὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.
ΚΡ. οὔκουν ἐπείξει τῷδε δεσμὰ περιβαλεῖν,
ὡς μή σ' ἐλινύοντα προσδερχθῇ πατήρ;
ΗΦ. καὶ δὴ πρόχειρα ψέλια δέρκεσθαι πάρα.
ΚΡ. βαλών νιν ἀμφὶ χερσὶν ἐγκρατεῖ σθένει

ῥαιστῆρι θεῖνε, πασσάλευε πρὸς πέτραις.
ΗΦ. περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε.
ΚΡ. ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα.
δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρους.
ΗΦ. ἄραρεν ἥδε γ' ὠλένη δυσεκλύτως.
ΚΡ. καὶ τήνδε νῦν πόρπασον ἀσφαλῶς, ἵνα
μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος.
ΗΦ. πλὴν τοῦδ' ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.
ΚΡ. ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως.
ΗΦ. αἰαῖ, Προμηθεῦ, σῶν ὑπερστένω πόνων.
ΚΡ. σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς τῶν Διός τ' ἐχθρῶν ὕπερ
στένεις; ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ.
ΗΦ. ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν.
ΚΡ ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων.
ἀλλ' ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε.
ΗΦ. δρᾶν ταῦτ' ἀνάγκη, μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν.
ΚΡ. ἦ μὴν κελεύσω κἀπιθωΰξω γε πρός.
χώρει κάτω, σκέλη δὲ κίρκωσον βίᾳ.
ΗΦ. καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ.
ΚΡ. ἐρρωμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας·
ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.
ΗΦ. ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται.
ΚΡ. σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν
ὀργῆς τε τραχύτητα μὴ 'πίπλησσέ μοι.
ΗΦ. στείχωμεν· ὡς κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει.
ΚΡ. ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε καὶ θεῶν γέρα
συλῶν ἐφημέροισι προστίθη. τί σοι
οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνων;
ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα
καλοῦσιν· αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως,
ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσει τύχης.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,
ποταμῶν τε πηγαὶ ποντίων τε κυμάτων
ἀνήριθμον γέλασμα, παμμῆτόρ τε γῆ,
καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ·
ἴδεσθέ μ' οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός.
δέρχθηθ' οἵαις αἰκίαισιν
διακναιόμενος τὸν μυριετῆ
χρόνον ἀθλεύσω.
τοιόνδ' ὁ νέος ταγὸς μακάρων
ἐξηῦρ' ἐπ' ἐμοὶ δεσμὸν ἀεικῆ.
φεῦ φεῦ, τὸ παρὸν τό τ' ἐπερχόμενον
πῆμα στενάχω, πῇ ποτε μόχθων
χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι.
καίτοι τί φημι; πάντα προυξεπίσταμαι
σκεθρῶς τὰ μέλλοντ', οὐδέ μοι ποταίνιον
πῆμ' οὐδὲν ἥξει. τὴν πεπρωμένην δὲ χρὴ
αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾷστα, γιγνώσκονθ' ὅτι
τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ' ἀδήριτον σθένος.
ἀλλ' οὔτε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν τύχας
οἷόν τέ μοι τάσδ' ἐστί. θνητοῖς γὰρ γέρα
πορὼν ἀναγκαις ταῖσδ' ἐνέζευγμαι τάλας·
ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς
πηγὴν κλοπαίαν, ἣ διδάσκαλος τέχνης
πάσης βροτοῖς πέφηνε καὶ μέγας πόρος.
τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω
ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι προσπεπαρμένος.
ἆ ἆ,
τίς ἀχὼ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγὴς,
θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη;
τίς ἵκετ' αἶας τερμόνειον ἐπὶ πάγον
πόνων ἐμῶν θεωρὸς, ἢ τί δὴ θέλων;

ὁρᾶτε δεσμώτην με δύσποτμον θεὸν,
τὸν Διὸς ἐχθρὸν, τὸν πᾶσι θεοῖς
δι' ἀπεχθείας ἐλθόνθ' ὁπόσοι
τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσοιχνεῦσιν,
διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν.
φεῦ φεῦ, τί ποτ' αὖ κινάθισμα κλύω
πέλας οἰωνῶν; αἰθὴρ δ' ἐλαφραῖς
πτερύγων ῥιπαῖς ὑποσυρίζει.
πᾶν μοι φοβερὸν τὸ προσέρπον.

ΧΟΡΟΣ.

μηδὲν φοβηθῇς· φιλία γὰρ ἥδε τάξις πτερύγων
    θοαῖς ἁμίλλαις προσέβα
τόνδε πάγον, πατρῴας
μόγις παρειποῦσα φρένας.
κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι·
κτύπου γὰρ ἀχὼ χάλυβος διῇξεν ἄντρων μυχὸν,
    ἐκ δ' ἔπληξέ μου
τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ·
σύθην δ' ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ.
ΠΡ. αἰαῖ αἰαῖ,
τῆς πολυτέκνου Τηθύος ἔκγονα,
τοῦ περὶ πᾶσάν θ' εἱλισσομένου
χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι παῖδες
πατρὸς Ὠκεανοῦ,
δέρχθητ', ἐσίδεσθ' οἵῳ δεσμῷ
προσπαρτὸς ἐγὼ
τῆσδε φάραγγος σκοπέλοις ἐν ἄκροις
φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω.
ΧΟ. λεύσσω, Προμηθεῦ· φοβερὰ δ' ἐμοῖσιν ὄσσοις
    ὀμίχλα προσῇξε πλήρης δακρύων
σὸν δέμας εἰσιδοῦσαν

128—135.=144—151.

πέτρᾳ προσαυαινόμενον
τᾷδ' ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις·
νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' Ὀλύμπου· νεο-
χμοῖς δὲ δὴ νόμοις
Ζεὺς ἀθέτως κρατύνει,
τὰ πρὶν δὲ πελώρια νῦν ἀΐστοῖ.
ΠΡ. εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν νέρθεν θ' Ἅιδου
τοῦ νεκροδέγμονος εἰς ἀπέραντον
Τάρταρον ἧκεν,
δεσμοῖς ἀλύτοις ἀγρίως πελάσας,
ὡς μήτε θεῶν μήτε τις ἀνδρῶν
τοῖσδ' ἐγεγήθει.
νῦν δ' αἰθέριον κίνυγμ' ὁ τάλας
ἐχθροῖς ἐπίχαρτα πέπονθα.
ΧΟ. τίς ὧδε τλησικάρδιος
θεῶν, ὅτῳ τάδ' ἐπιχαρῆ;
τίς οὐ ξυνασχαλεῖ κακοῖς
τεοῖσι, δίχα γε Διός; ὁ δ' ἐπικότως ἀεὶ
θέμενος ἄγναπτον νόον
δάμναται οὐρανίαν
γένναν, οὐδὲ λήξει, πρὶν ἂν ἢ κορέσῃ κέαρ, ἢ
παλάμᾳ τινὶ
τὰν δυσάλωτον ἕλῃ τις ἀρχάν.
ΠΡ. ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ, καίπερ κρατεραῖς
ἐν γυιοπέδαις αἰκιζομένου,
χρείαν ἕξει μακάρων πρύτανις,
δεῖξαι τὸ νέον βούλευμ' ὑφ' ὅτου
σκῆπτρον τιμάς τ' ἀποσυλᾶται.
καί μ' οὔτι μελιγλώσσοις πειθοῦς
ἐπαοιδαῖσιν
θέλξει, στερεάς τ' οὔποτ' ἀπειλὰς

159 — 166. = 178 — 185.

πτήξας τόδ' ἐγὼ καταμηνύσω,
πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων δεσμῶν χαλάσῃ
ποινάς τε τίνειν
τῆσδ' αἰκίας ἐθελήσῃ.
ΧΟ. σὺ μὲν θρασύς τε καὶ πικραῖς
δύαισιν οὐδὲν ἐπιχαλᾷς,
ἄγαν δ' ἐλευθεροστομεῖς.
ἐμὰς δὲ φρένας ἐρέθισε διάτορος φόβος·
δέδια δ' ἀμφὶ σαῖς τύχαις,
πᾶ ποτε τῶνδε πόνων
χρή σε τέρμα κέλσαντ' ἐσιδεῖν· ἀκίχητα γὰρ ἤθεα
καὶ κέαρ
ἀπαράμυθον ἔχει Κρόνου παῖς.
ΠΡ. οἶδ' ὅτι τραχὺς καὶ παρ' ἑαυτῷ
τὸ δίκαιον ἔχων Ζεύς· ἀλλ' ἔμπας
μαλακογνώμων
ἔσται ποθ', ὅταν ταύτῃ ῥαισθῇ·
τὴν δ' ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν
εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα
σπεύδων σπεύδοντί ποθ' ἥξει.
ΧΟ. πάντ' ἐκκάλυψον καὶ γέγων' ἡμῖν λόγον,
ποίῳ λαβών σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάματι,
οὕτως ἀτίμως καὶ πικρῶς αἰκίζεται·
δίδαξον ἡμᾶς, εἴ τι μὴ βλάπτει λόγῳ.
ΠΡ. ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,
ἄλγος δὲ σιγᾶν, πανταχῇ δὲ δύσποτμα.
ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο δαίμονες χόλου
στάσις τ' ἐν ἀλλήλοισιν ὠροθύνετο,
οἱ μὲν θέλοντες ἐκβαλεῖν ἕδρας Κρόνον,
ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι δῆθεν, οἱ δὲ τοὔμπαλιν
σπεύδοντες, ὡς Ζεὺς μήποτ' ἄρξειεν θεῶν,
ἐνταῦθ' ἐγὼ τὰ λῷστα βουλεύων πιθεῖν

Τιτᾶνας, Οὐρανοῦ τε καὶ Χθονὸς τέκνα,
οὐκ ἠδυνήθην· αἱμύλας δὲ μηχανὰς
ἀτιμάσαντες καρτεροῖς φρονήμασιν
ᾤοντ᾽ ἀμοχθὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν·
ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις,
καὶ Γαῖα, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία,
τὸ μέλλον ᾗ κρανοῖτο προυτεθεσπίκει,
ὡς οὐ κατ᾽ ἰσχὺν οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν
χρείη, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερσχόντας κρατεῖν.
τοιαῦτ᾽ ἐμοῦ λόγοισιν ἐξηγουμένου
οὐκ ἠξίωσαν οὐδὲ προσβλέψαι τὸ πᾶν.
κρατιστα δή μοι τῶν παρεστώτων τότε
ἐφαίνετ᾽ εἶναι προσλαβόντα μητέρα
ἑκόνθ᾽ ἑκόντι Ζηνὶ συμπαραστατεῖν.
ἐμαῖς δὲ βουλαῖς Ταρτάρου μελαμβαθὴς
κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον
αὐτοῖσι συμμάχοισι. τοιάδ᾽ ἐξ ἐμοῦ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ὠφελημένος
κακαῖσι ποιναῖς ταῖσδέ μ᾽ ἀντημείψατο
ἔνεστι γάρ πως τοῦτο τῇ τυραννίδι
νόσημα, τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι.
ὃ δ᾽ οὖν ἐρωτᾶτ᾽, αἰτίαν καθ᾽ ἥντινα
αἰκίζεταί με, τοῦτο δὴ σαφηνιῶ.
ὅπως τάχιστα τὸν πατρῷον ἐς θρόνον
καθέζετ᾽, εὐθὺς δαίμοσιν νέμει γέρα
ἄλλοισιν ἄλλα, καὶ διεστοιχίζετο
ἀρχήν, βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον
οὐκ ἔσχεν οὐδέν᾽, ἀλλ᾽ ἀϊστώσας γένος
τὸ πᾶν ἔχρῃζεν ἄλλο φιτῦσαι νέον.
καὶ τοισίδ᾽ οὐδεὶς ἀντέβαινε πλὴν ἐμοῦ.
ἐγὼ δ᾽ ἐτόλμησ᾽· ἐξελυσάμην βροτοὺς
τὸ μὴ διαρραισθέντας εἰς Ἅιδου μολεῖν.

τῷ τοι τοιαῖσδε πημοναῖσι κάμπτομαι,
πάσχειν μὲν ἀλγειναῖσιν, οἰκτραῖσιν δ᾽ ἰδεῖν·
θνητοὺς δ᾽ ἐν οἴκτῳ προθέμενος, τούτου τυχεῖν
οὐκ ἠξιώθην αὐτός, ἀλλὰ νηλεῶς
ὧδ᾽ ἐρρύθμισμαι, Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα.
ΧΟ. σιδηρόφρων τε κἀκ πέτρας εἰργασμένος
ὅστις, Προμηθεῦ, σοῖσιν οὐ συνασχαλᾷ
μόχθοις· ἐγὼ γὰρ οὔτ᾽ ἂν εἰσιδεῖν τάδε
ἔχρῃζον εἰσιδοῦσά τ᾽ ἠλγύνθην κέαρ.
ΠΡ. καὶ μὴν φίλοις ἐλεινὸς εἰσορᾶν ἐγώ.
ΧΟ. μή πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;
ΠΡ. θνητοὺς ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον.
ΧΟ. τὸ ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου;
ΠΡ. τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα.
ΧΟ. μέγ᾽ ὠφέλημα τοῦτ᾽ ἐδωρήσω βροτοῖς.
ΠΡ. πρὸς τοῖσδε μέντοι πῦρ ἐγώ σφιν ὤπασα.
ΧΟ. καὶ νῦν φλογωπὸν πῦρ ἔχουσ᾽ ἐφήμεροι;
ΠΡ. ἀφ᾽ οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας.
ΧΟ. τοιοῖσδε δή σε Ζεὺς ἐπ᾽ αἰτιάμασιν
αἰκίζεταί τε κοὐδαμῇ χαλᾷ κακῶν,
οὐδ᾽ ἔστιν ἄθλου τέρμα σοι προκείμενον;
ΠΡ. οὐκ ἄλλο γ᾽ οὐδέν, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῇ.
ΧΟ. δόξει δὲ πῶς; τίς ἐλπίς; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
ἥμαρτες; ὡς δ᾽ ἥμαρτες οὔτ᾽ ἐμοὶ λέγειν
καθ᾽ ἡδονὴν σοί τ᾽ ἄλγος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
μεθῶμεν, ἄθλου δ᾽ ἔκλυσιν ζήτει τινά.
ΠΡ. ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα
ἔχει παραινεῖν νουθετεῖν τε τὸν κακῶς
πράσσοντ᾽. ἐγὼ δὲ ταῦθ᾽ ἅπαντ᾽ ἠπιστάμην.
ἑκὼν ἑκὼν ἥμαρτον, οὐκ ἀρνήσομαι·
θνητοῖς ἀρήγων αὐτὸς ηὑρόμην πόνους.
οὐ μήν τι ποιναῖς γ᾽ ᾠόμην τοίαισί με

κατισχναινεῖσθαι πρὸς πέτραις πεδαρσίοις,
τυχόντ' ἐρήμου τοῦδ' ἀγείτονος πάγου.
καί μοι τὰ μὲν παρόντα μὴ δύρεσθ' ἄχη,
πέδοι δὲ βᾶσαι τὰς προσερπούσας τύχας
ἀκούσαθ', ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν.
πίθεσθέ μοι, πίθεσθε, συμπονήσατε
τῷ νῦν μογοῦντι. ταὐτά τοι πλανωμένη
πρὸς ἄλλοτ' ἄλλον πημονὴ προσιζάνει.
ΧΟ. οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώϋξας
τοῦτο, Προμηθεῦ.
καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ κραιπνόσυτον
θᾶκον προλιποῦσ',
αἰθέρα θ' ἁγνὸν πόρον οἰωνῶν,
ὀκριοέσσῃ χθονὶ τῇδε πελῶ·
τοὺς σοὺς δὲ πόνους
χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ἥκω δολιχῆς τέρμα κελεύθου
διαμειψάμενος πρὸς σὲ, Προμηθεῦ,
τὸν πτερυγωκῆ τόνδ' οἰωνὸν
γνώμῃ στομίων ἄτερ εὐθύνων·
ταῖς σαῖς δὲ τύχαις, ἴσθι, συναλγῶ.
τό τε γάρ με, δοκῶ, συγγενὲς οὕτως
ἐσαναγκάζει,
χωρίς τε γένους οὐκ ἔστιν ὅτῳ
μείζονα μοῖραν νείμαιμ' ἢ σοί.
γνώσει δὲ τάδ' ὡς ἔτυμ', οὐδὲ μάτην
χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι· φέρε γὰρ
σήμαιν' ὅ τι χρή σοι συμπράσσειν·
οὐ γάρ ποτ' ἐρεῖς ὡς Ὠκεανοῦ
φίλος ἐστὶ βεβαιότερός σοι.
ΠΡ. ἔα, τί χρῆμα λεύσσω; καὶ σὺ δὴ πόνων ἐμῶν

ἥκεις ἐποπτης; πῶς ἐτόλμησας, λιπὼν
ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα καὶ πετρηρεφῆ
αὐτόκτιτ' ἄντρα, τὴν σιδηρομήτορα
ἐλθεῖν ἐς αἶαν; ἢ θεωρήσων τύχας
ἐμὰς ἀφῖξαι καὶ συνασχαλῶν κακοῖς;
δέρκου θέαμα, τόνδε τὸν Διὸς φίλον,
τὸν συγκαταστήσαντα τὴν τυραννίδα,
οἵαις ὑπ' αὐτοῦ πημοναῖσι κάμπτομαι.
ΩΚ. ὁρῶ, Προμηθεῦ, καὶ παραινέσαι γέ σοι
θέλω τὰ λῷστα, καίπερ ὄντι ποικίλῳ.
γίγνωσκε σαυτὸν καὶ μεθάρμοσαι τρόπους
νέους· νέος γὰρ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς.
εἰ δ' ὧδε τραχεῖς καὶ τεθηγμένους λόγους
ῥίψεις, τάχ' ἄν σου καὶ μακρὰν ἀνωτέρω
θακῶν κλύοι Ζεὺς, ὥστε σοι τον νῦν ὄχλον
παρόντα μόχθων παιδιὰν εἶναι δοκεῖν.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ', ἃς ἔχεις ὀργὰς ἄφες,
ζήτει δὲ τῶνδε πημάτων ἀπαλλαγάς.
ἀρχαῖ' ἴσως σοι φαίνομαι λέγειν τάδε·
τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν ὑψηγόρου
γλώσσης, Προμηθεῦ, τἀπίχειρα γίγνεται.
σὺ δ' οὐδέπω ταπεινὸς οὐδ' εἴκεις κακοῖς,
πρὸς τοῖς παροῦσι δ' ἄλλα προσλαβεῖν θέλεις.
οὔκουν ἔμοιγε χρώμενος διδασκάλῳ
πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς, ὁρῶν ὅτι
τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ.
καὶ νῦν ἐγὼ μὲν εἶμι καὶ πειράσομαι
ἐὰν δύνωμαι τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων·
σὺ δ' ἡσύχαζε μηδ' ἄγαν λαβροστόμει.
ἢ οὐκ οἶσθ' ἀκριβῶς ὢν περισσόφρων ὅτι
γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται;
ΠΡ. ζηλῶ σ' ὁθούνεκ' ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς,

πάντων μετασχὼν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί.
καὶ νῦν ἔασον μηδέ σοι μελησάτω.
πάντως γὰρ οὐ πείσεις νιν· οὐ γὰρ εὐπιθής.
πάπταινε δ' αὐτὸς μή τι πημανθῇς ὁδῷ.
ΩΚ. πολλῷ γ' ἀμείνων τοὺς πέλας φρενοῦν ἔφυς
ἢ σαυτόν· ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι.
ὁρμώμενον δὲ μηδαμῶς μ' ἀντισπάσῃς.
αὐχῶ γὰρ αὐχῶ τήνδε δωρεὰν ἐμοὶ
δώσειν Δί', ὥστε τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων.
ΠΡ. τὰ μέν σ' ἐπαινῶ κοὐδαμῆ λήξω ποτέ·
προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις. ἀτὰρ
μηδὲν πόνει· μάτην γὰρ οὐδὲν ὠφελῶν
ἐμοὶ πονήσεις, εἴ τι καὶ πονεῖν θέλεις.
ἀλλ' ἡσύχαζε σαυτὸν ἐκποδὼν ἔχων·
ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυστυχῶ, τοῦδ' οὕνεκα
θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν.
οὐ δῆτ', ἐπεί με χαὶ κασιγνήτου τύχαι
τείρουσ' Ἄτλαντος, ὃς πρὸς ἑσπέρους τόπους
ἕστηκε κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
ὤμοιν ἐρείδων, ἄχθος οὐκ εὐάγκαλον.
τον γηγενῆ τε Κιλικίων οἰκήτορα
ἄντρων ἰδὼν ᾤκτειρα, δάϊον τέρας
ἑκατογκάρανον πρὸς βίαν χειρούμενον
Τυφῶνα θοῦρον, πᾶσιν ὃς ἀνέστη θεοῖς,
σμερδναῖσι γαμφηλαῖσι συρίζων φόνον·
ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας,
ὡς τὴν Διὸς τυραννίδ' ἐκπέρσων βίᾳ·
ἀλλ' ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος,
καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα,
ὃς αὐτὸν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγόρων
κομπασμάτων. φρένας γὰρ εἰς αὐτὰς τυπεὶς
ἐφεψαλώθη κἀξεβροντήθη σθένος.

καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παράορον δέμας
κεῖται στενωποῦ πλησίον θαλασσίου
ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο·
κορυφαῖς δ' ἐν ἄκραις ἥμενος μυδροκτυπεῖ
Ἥφαιστος· ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε
ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες ἀγρίαις γνάθοις
τῆς καλλικάρπου Σικελίας λευροὺς γύας·
τοιόνδε Τυφὼς ἐξαναξέσει χόλον
θερμοῖς ἀπλάτου βέλεσι πυρπνόου ζάλης,
καίπερ κεραυνῷ Ζηνὸς ἠνθρακωμένος.
σὺ δ' οὐκ ἄπειρος, οὐδ' ἐμοῦ διδασκάλου
χρῄζεις· σεαυτὸν σῷζ' ὅπως ἐπίστασαι·
ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην,
ἔς τ' ἂν Διὸς φρόνημα λωφήσῃ χόλου.
ΩΚ. οὔκουν, Προμηθεῦ, τοῦτο γιγνώσκεις, ὅτι
ὀργῆς ζεούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι;
ΠΡ. ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ
καὶ μὴ σφυδῶντα θυμὸν ἰσχναίνῃ βίᾳ.
ΩΚ. ἐν τῷ προμηθεῖσθαι δὲ καὶ τολμᾶν τίνα
ὁρᾷς ἐνοῦσαν ζημίαν; δίδασκέ με.
ΠΡ. μόχθον περισσὸν κουφόνουν τ' εὐηθίαν.
ΩΚ. ἔα με τῇδε τῇ νόσῳ νοσεῖν, ἐπεὶ
κέρδιστον εὖ φρονοῦντα μὴ φρονεῖν δοκεῖν.
ΠΡ. ἐμὸν δοκήσει τἀμπλάκημ' εἶναι τόδε
ΩΚ. σαφῶς μ' ἐς οἶκον σὸς λόγος στέλλει πάλιν.
ΠΡ. μὴ γάρ σε θρῆνος οὑμὸς εἰς ἔχθραν βάλῃ.
ΩΚ. ἦ τῷ νέον θακοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας;
ΠΡ. τούτου φυλάσσου μή ποτ' ἀχθεσθῇ κέαρ.
ΩΚ. ἡ σή, Προμηθεῦ, συμφορὰ διδάσκαλος.
ΠΡ. στέλλου, κομίζου, σῷζε τὸν παρόντα νοῦν.
ΩΚ. ὁρμωμένῳ μοι τόνδ' ἐθώϋξας λόγον.
λευρὸν γαρ οἶμον αἰθέρος ψαίρει πτεροῖς

τετρασκελὴς οἰωνός· ἄσμενος δέ τᾶν
σταθμοῖς ἐν οἰκείοισι κάμψειεν γόνυ.
ΧΟ. στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας, Προμηθεῦ·
δακρυσίστακτον ἀπ' ὄσσων ῥαδινῶν δ' εἰβομένα
ῥέος παρειὰν
νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς· ἀμέγαρτα γαρ τάδε Ζεὺς
ἰδίοις νόμοις κρατύνων ὑπερήφανον θεοῖς τοῖς
πάρος ἐνδείκνυσιν αἰχμάν.
πρόπασα δ' ἤδη στονόεν λέλακε χώρα,
μεγαλοσχήμονά τ' ἀρχαιοπρεπῆ -⏑⏑⏑- στένουσι
τὰν σὰν
συνομαιμόνων τε τιμὰν, ὁπόσοι τ' ἔποικον ἁ-
γνᾶς
Ἀσίας ἕδος νέμονται, μεγαλοστόνοισι σοῖς πή-
μασι συγκάμνουσι θνατοί.
Κολχίδος τε γᾶς ἔνοικοι
παρθένοι, μάχας ἄτρεστοι,
καὶ Σκύθης ὅμιλος, οἳ γᾶς
ἔσχατον τόπον ἀμφὶ Μαιῶτιν ἔχουσι λίμναν,
Ἀραβίας τ' ἄρειον ἄνθος,
ὑψίκρημνον οἳ πόλισμα
Καυκάσου πέλας νέμονται,
δάϊος στρατὸς, ὀξυπρῴροισι βρέμων ἐν αἰχμαῖς.
μόνον δὴ πρόσθεν ἄλλον ἐν πόνοις
δαμέντ' ἀδαμαντοδέτοις Τιτᾶνα λύμαις
εἰσιδόμαν θεὸν Ἄτλαν,
ὃς αἰὲν ὑπέροχον σθένος κραταιὸν
γᾶς οὐράνιόν τε πόλον νώτοις ὀχῶν στενάζει.
βοᾷ δὲ πόντιος κλύδων
συμπίτνων, στένει βυθὸς,
κελαινὸς Ἄϊδος δ' ὑποβρέμει μυχὸς γᾶς,

397—405. = 406—414.
415—419. = 420—424.

παγαί θ' ἁγνορύτων ποταμῶν στένουσιν ἄλγος
οἰκτρόν.
ΠΡ. μή τοι χλιδῇ δοκεῖτε μηδ' αὐθαδίᾳ
σιγᾶν με· συννοίᾳ δὲ δάπτομαι κέαρ,
ὁρῶν ἐμαυτὸν ὧδε προυσελούμενον.
καίτοι θεοῖσι τοῖς νέοις τούτοις γέρα
τίς ἄλλος ἢ 'γὼ παντελῶς διώρισεν;
ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ. καὶ γὰρ εἰδυίαισιν ἂν
ὑμῖν λέγοιμι· τἀν βροτοῖς δὲ πήματα
ἀκούσαθ', ὥς σφας νηπίους ὄντας τὸ πρὶν
ἔννους ἔθηκα καὶ φρενῶν ἐπηβόλους.
λέξω δὲ, μέμψιν οὔτιν' ἀνθρώποις ἔχων,
ἀλλ' ὧν δέδωκ' εὔνοιαν ἐξηγούμενος·
οἳ πρῶτα μὲν βλέποντες ἔβλεπον μάτην,
κλύοντες οὐκ ἤκουον, ἀλλ' ὀνειράτων
ἀλίγκιοι μορφαῖσι τὸν μακρὸν βίον
ἔφυρον εἰκῇ πάντα, κοὔτε πλινθυφεῖς
δόμους προσείλους ἦσαν, οὐ ξυλουργίαν·
κατώρυχες δ' ἔναιον ὥστ' ἀήσυροι
μύρμηκες ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις.
ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ
οὔτ' ἀνθεμώδους ἦρος οὔτε καρπίμου
θέρους βέβαιον, ἀλλ' ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν
ἔπρασσον, ἔς τε δή σφιν ἀντολὰς ἐγὼ
ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους δύσεις.
καὶ μὴν ἀριθμὸν, ἔξοχον σοφισμάτων,
ἐξηῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις,
μνήμης ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάνην.
κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα
ζεύγλαισι δουλεύοντα σώμασίν θ', ὅπως
θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων
γένοινθ', ὑφ' ἅρμα τ' ἤγαγον φιληνίους

ἵππους, ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.
θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ
λινόπτερ' ηὗρε ναυτίλων ὀχήματα.
τοιαῦτα μηχανήματ' ἐξευρὼν τάλας
βροτοῖσιν αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ' ὅτῳ
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.
ΧΟ. πέπονθας αἰκὲς πῆμ'· ἀποσφαλεὶς φρενῶν
πλανᾷ, κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις ἐς νόσον
πεσὼν ἀθυμεῖς καὶ σεαυτὸν οὐκ ἔχεις
εὑρεῖν ὁποίοις φαρμάκοις ἰάσιμος.
ΠΡ. τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον,
οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην.
τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἐς νόσον πέσοι,
οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν, οὔτε βρώσιμον,
οὐ χριστὸν, οὔτε πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων
χρείᾳ κατεσκέλλοντο, πρίν γ' ἐγώ σφισιν
ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων,
αἷς τὰς ἁπάσας ἐξαμύνονται νόσους.
τρόπους τε πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα,
κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ
ὕπαρ γενέσθαι, κληδόνας τε δυσκρίτους
ἐγνώρισ' αὐτοῖς· ἐνοδίους τε συμβόλους
γαμψωνύχων τε πτῆσιν οἰωνῶν σκεθρῶς
διώρισ', οἵτινές τε δεξιοὶ φύσιν
εὐωνύμους τε, καὶ δίαιταν ἥντινα
ἔχουσ' ἕκαστοι, καὶ πρὸς ἀλλήλους τίνες
ἔχθραι τε καὶ στέργηθρα καὶ συνεδρίαι·
σπλάγχνων τε λειότητα, καὶ χροιὰν τίνα
ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσιν πρὸς ἡδονὴν,
χολῆς λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν·
κνίσῃ τε κῶλα συγκαλυπτὰ καὶ μακρὰν
ὀσφῦν πυρώσας δυστέκμαρτον ἐς τέχνην

ὥδωσα θνητοὺς, καὶ φλογωπὰ σήματα
ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.
τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτ'· ἔνερθε δὲ χθονὸς
κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ὠφελήματα,
χαλκὸν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ;
οὐδεὶς, σάφ' οἶδα, μὴ μάτην φλῦσαι θέλων.
βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε,
πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.
ΧΟ. μή νυν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα,
σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος· ὡς ἐγὼ
εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι
λυθέντα μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός.
ΠΡ. οὐ ταῦτα ταύτῃ Μοῖρά πω τελεσφόρος
κρᾶναι πέπρωται, μυρίαις δὲ πημοναῖς
δύαις τε καμφθεὶς ὧδε δεσμὰ φυγγάνω·
τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ.
ΧΟ. τίς οὖν ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος;
ΠΡ. Μοῖραι τρίμορφοι μνήμονές τ' Ἐρινύες.
ΧΟ. τούτων ἄρα Ζεύς ἐστιν ἀσθενέστερος.
ΠΡ. οὔκουν ἂν ἐκφύγοι γε τὴν πεπρωμένην.
ΧΟ. τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ πλὴν ἀεὶ κρατεῖν;
ΠΡ. τοῦτ' οὐκέτ' ἂν πύθοιο μηδὲ λιπάρει.
ΧΟ. ἦ πού τι σεμνόν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.
ΠΡ. ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς
καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος
ὅσον μάλιστα· τόνδε γὰρ σῴζων ἐγὼ
δεσμοὺς ἀεικεῖς καὶ δύας ἐκφυγγάνω.
ΧΟ. μηδάμ' ὁ πάντα νέμων
θεῖτ' ἐμᾷ γνώμᾳ κράτος ἀντίπαλον Ζεὺς,

526 — 535. == 536 — 544.

μηδ' ἐλινύσαιμι θεοὺς ὁσίαις θοίναις ποτινισσο-
μένα
βουφόνοις παρ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἄσβεστον πό-
ρον,
μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις·
ἀλλά μοι τόδ' ἐμμένοι καὶ μήποτ' ἐκτακείη·
ἁδύ τι θαρσαλέαις
τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι, φαναῖς
θυμὸν ἀλδαίνουσαν ἐν εὐφροσύναις. φρίσσω δέ
σε δερκομένα
μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον - ⏑́ ⏑ -.
Ζῆνα γὰρ οὐ τρομέων
αὐτόνῳ γνώμᾳ σέβει θνατοὺς ἄγαν, Προμηθεῦ.
φέρ' ὅπως ἄχαρις χάρις, ὦ φίλος, εἰπὲ ποῦ τίς
ἀλκά;
τίς ἐφαμερίων ἄρηξις; οὐδ' ἐδέρχθης
ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν,
ἰσόνειρον, ᾇ τὸ φωτῶν
ἀλαὸν γένος ἐμπεποδισμένον; οὔποτε θνατῶν
τὰν Διὸς ἁρμονίαν ἀνδρῶν παρεξίασι βουλαί.
ἔμαθον τάδε σὰς προσιδοῦσ' ὀλοὰς τύχας, Προ-
μηθεῦ.
τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος προσέπτα
τόδ' ἐκεῖνό θ' ὅ τ' ἀμφὶ λουτρὰ
καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν
ἰότατι γάμων, ὅτε τὰν ὁμοπάτριον ἕδνοις
ἄγαγες Ἡσιόναν πιθὼν δάμαρτα κοινόλεκτρον.

ΙΩ.

τίς γῆ; τί γένος; τίνα φῶ λεύσσειν
τόνδε χαλινοῖς ἐν πετρίνοισιν

χειμαζόμενον;
τίνος ἀμπλακίας ποινή σ' ὀλέκει;
σήμηνον ὅποι
γῆς ἡ μογερὰ πεπλάνημαι.
ἆ ἆ,
χρίει τις αὖ με τὰν τάλαιναν οἶστρος,
εἴδωλον Ἄργου γηγενοῦς, ἄλευ δᾶ,
τὸν μυριωπὸν εἰσορῶσα βούταν.
ὁ δὲ πορεύεται δόλιον ὄμμ' ἔχων,
ὃν οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κεύθει.
ἀλλ' ἐμὲ τὰν τάλαιναν
ἐξ ἐνέρων περῶν κυναγετεῖ,
πλανᾷ τε νῆστιν ἀνὰ τὰν παραλίαν ψάμμαν.
ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὀτοβεῖ δόναξ
ἀχέτας ὑπνοδόταν νόμον· ἰὼ ἰὼ πόποι,
ποῖ μ' ἄγουσιν ⏑ - τηλέπλανοι πλάναι;
τί ποτέ μ', ὦ Κρόνιε
παῖ, τί ποτε ταῖσδ' ἐνέζευξας εὑρὼν ἁμαρτοῦ-
σαν ἐν πημοσύναις, ἐή,
οἰστρηλάτῳ δὲ δείματι δειλαίαν
παράκοπον ὧδε τείρεις;
πυρί με φλέξον, ἢ χθονὶ κάλυψον, ἢ ποντίοις
δάκεσι δὸς βοράν,
μηδέ μοι φθονήσῃς
εὐγμάτων, ἄναξ.
ἅδην με πολύπλανοι πλάναι
γεγυμνάκασιν, οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπα
πημονὰς ἀλύξω.
κλύεις φθέγμα τᾶς βούκερω παρθένου;
ΠΡ πῶς δ' οὐ κλύω τῆς οἰστροδινήτου κόρης,

τῆς Ἰναχείας; ἣ Διὸς θάλπει κέαρ
ἔρωτι, καὶ νῦν τοὺς ὑπερμήκεις δρόμους
Ἥρᾳ στυγητὸς πρὸς βίαν γυμνάζεται.
ΙΩ. πόθεν ἐμοῦ σὺ πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις;
εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ τίς ὤν, τίς ἄρα μ', ὦ τάλας,
τὰν ταλαίπωρον ὧδ' ἔτυμα προσθροεῖς·
θεόσυτόν τε νόσον
ὠνόμασας, ἃ μαραίνει με χρίουσα κέντροις ⏑ –
φοιταλέοις, ἐή.
σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις
λαβρόσυτος ἦλθον, Ἥρας
ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα. δυσδαιμόνων δὲ τί-
νες οἵ, ἐή,
οἷ' ἐγὼ μογοῦσιν;
ἀλλά μοι τορῶς
τέκμηρον ὅ τι μ' ἐπαμμένει
παθεῖν, τί μῆχαρ, ἢ τί φάρμακον νόσου,
δεῖξον, εἴπερ οἶσθα·
θρόει, φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ.
ΠΡ. λέξω τορῶς σοι πᾶν ὅπερ χρῄζεις μαθεῖν,
οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,
ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα.
πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς Προμηθέα.
ΙΩ. ὦ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
τλῆμον Προμηθεῦ, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε;
ΠΡ. ἁρμοῖ πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.
ΙΩ. οὔκουν πόροις ἂν τήνδε δωρεὰν ἐμοί;
ΠΡ. λέγ' ἥντιν' αἰτεῖ· πᾶν γὰρ ἂν πύθοιό μου.
ΙΩ. σήμηνον ὅστις ἐν φάραγγί σ' ὤχμασε.
ΠΡ. βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ.
ΙΩ. ποίων δὲ ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνεις;
ΠΡ τοσοῦτον ἀρκῶ σοι σαφηνίσας μόνον.

ΙΩ. καὶ πρός γε τούτοις τέρμα τῆς ἐμῆς πλάνης
δεῖξον τίς ἔσται τῇ ταλαιπώρῳ χρόνος.
ΠΡ. τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε.
ΙΩ. μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν.
ΠΡ. ἀλλ' οὐ μεγαίρω τοῦδέ σοι δωρήματος.
ΙΩ. τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;
ΠΡ. φθόνος μὲν οὐδείς, σὰς δ' ὀκνῶ θράξαι φρένας.
ΙΩ. μή μου προκήδου μᾶσσον ὧν ἐμοὶ γλυκύ.
ΠΡ. ἐπεὶ προθυμεῖ, χρὴ λέγειν· ἄκουε δή.
ΧΟ. μήπω γε· μοῖραν δ' ἡδονῆς κἀμοὶ πόρε.
τὴν τῆσδε πρῶτον ἱστορήσωμεν νόσον,
αὐτῆς λεγούσης τὰς πολυφθόρους τύχας·
τὰ λοιπὰ δ' ἄθλων σοῦ διδαχθήτω πάρα.
ΠΡ. σὸν ἔργον, Ἰοῖ, ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν,
ἄλλως τε πάντως καὶ κασιγνήταις πατρός.
ὡς τἀποκλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας
ἐνταῦθ', ὅπη μέλλοι τις οἴσεσθαι δάκρυ
πρὸς τῶν κλυόντων, ἀξίαν τριβὴν ἔχει.
ΙΩ. οὐκ οἶδ' ὅπως ὑμῖν ἀπιστῆσαί με χρή,
σαφεῖ δὲ μύθῳ πᾶν ὅπερ προσχρῄζετε
πεύσεσθε· καίτοι καὶ λέγουσ' αἰσχύνομαι
θεόσσυτον χειμῶνα καὶ διαφθορὰν
μορφῆς, ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο.
ἀεὶ γὰρ ὄψεις ἔννυχοι πωλεύμεναι
ἐς παρθενῶνας τοὺς ἐμοὺς παρηγόρουν
λείοισι μύθοις "ὦ μέγ' εὔδαιμον κόρη,
τί παρθενεύει δαρόν, ἐξόν σοι γάμου
τυχεῖν μεγίστου; Ζεὺς γὰρ ἱμέρου βέλει
πρὸς σοῦ τέθαλπται καὶ συναίρεσθαι Κύπριν
θέλει· σὺ δ', ὦ παῖ, μἀπολακτίσῃς λέχος
τὸ Ζηνός, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν
λειμῶνα, ποίμνας βουστάσεις τε πρὸς πατρός,

ὡς ἂν τὸ Δῖον ὄμμα λωφήσῃ πόθου".
τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασι
συνειχόμην δύστηνος, ἔς τε δὴ πατρὶ
ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφαντ' ὀνείρατα.
ὁ δ' ἔς τε Πυθὼ κἀπὶ Δωδώνης πυκνοὺς
θεοπρόπους ἴαλλεν, ὡς μάθοι τί χρὴ
δρῶντ' ἢ λέγοντα δαίμοσιν πράσσειν φίλα.
ἧκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους
χρησμοὺς ἀσήμους δυσκρίτως τ' εἰρημένους.
τέλος δ' ἐναργὴς βάξις ἦλθεν Ἰνάχῳ
σαφῶς ἐπισκήπτουσα καὶ μυθουμένη
ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμέ,
ἄφετον ἀλᾶσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅροις·
κεἰ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐκ Διὸς μολεῖν
κεραυνόν, ὃς πᾶν ἐξαϊστώσοι γένος.
τοιοῖσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν
ἐξήλασέν με κἀπέκλῃσε δωμάτων
ἄκουσαν ἄκων· ἀλλ' ἐπηνάγκαζέ νιν
Διὸς χαλινὸς πρὸς βίαν πράσσειν τάδε.
εὐθὺς δὲ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι
ἦσαν, κεραστὶς δ', ὡς ὁρᾶτ', ὀξυστόμῳ
μύωπι χρισθεῖσ' ἐμμανεῖ σκιρτήματι
ᾖσσον πρὸς εὔποτόν τε Κερχνείας ῥέος
Λέρνης τε κρήνην· βουκόλος δὲ γηγενὴς
ἄκρατος ὀργὴν Ἄργος ὡμάρτει, πυκνοῖς
ὄσσοις δεδορκὼς τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους.
ἀπροσδόκητος δ' αὐτὸν ἀφνίδιος μόρος
τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστροπλὴξ δ' ἐγὼ
μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνομαι.
κλύεις τὰ πραχθέντ'· εἰ δ' ἔχεις εἰπεῖν ὅ τι
λοιπὸν πόνων, σήμαινε· μηδέ μ' οἰκτίσας
σύνθαλπε μύθοις ψευδέσιν· νόσημα γὰρ

αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.
ΧΟ. ἔα ἔα, ἄπεχε, φεῦ·
οὔποτ' οὔποτ' ηὔχουν ξένους
μολεῖσθαι λόγους εἰς ἀκοὰν ἐμάν,
οὐδ' ὧδε δυσθέατα καὶ δύσοιστα
πήματα, λύματα, δείματ' ἐμὰν
ἀμφάκει κέντρῳ ψήξειν ψυχάν.
ἰὼ ἰὼ μοῖρα μοῖρα,
πέφρικ' εἰσιδοῦσα πρᾶξιν Ἰοῦς.
ΠΡ. πρῴ γε στενάζεις καὶ φόβου πλέα τις εἶ·
ἐπίσχες ἔς τ' ἂν καὶ τὰ λοιπὰ προσμάθῃς.
ΧΟ. λέγ', ἐκδίδασκε· τοῖς νοσοῦσί τοι γλυκὺ
τὸ λοιπὸν ἄλγος προὐξεπίστασθαι τορῶς.
ΠΡ. τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ' ἐμοῦ πάρα
κούφως· μαθεῖν γὰρ τῆσδε πρῶτ' ἐχρῄζετε
τὸν ἀμφ' ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης·
τὰ λοιπὰ νῦν ἀκούσαθ', οἷα χρὴ πάθη
τλῆναι πρὸς Ἥρας τήνδε τὴν νεάνιδα.
σύ τ', Ἰνάχειον σπέρμα, τοὺς ἐμοὺς λόγους
θυμῷ βάλ', ὡς ἂν τέρματ' ἐκμάθῃς ὁδοῦ.
πρῶτον μὲν ἐνθένδ' ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
στρέψασα σαυτὴν στεῖχ' ἀνηρότους γύας·
Σκύθας δ' ἀφίξει νομάδας, οἳ πλεκτὰς στέγας
πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις,
ἑκηβόλοις τόξοισιν ἐξηρτυμένοι·
οἷς μὴ πελάζειν, ἀλλ' ἁλιστόνοις πόδας
χρίμπτουσα ῥαχίαισιν ἐκπερᾶν χθόνα.
λαιᾶς δὲ χειρὸς οἱ σιδηροτέκτονες
οἰκοῦσι Χάλυβες, οὓς φυλάξασθαί σε χρή.
ἀνήμεροι γὰρ οὐδὲ πρόσπλατοι ξένοις.
ἥξεις δ' ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον,
ὃν μὴ περάσῃς, οὐ γὰρ εὔβατος περᾶν,

πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν Καύκασον μόλῃς, ὀρῶν
ὕψιστον, ἔνθα ποταμὸς ἐκφυσᾷ μένος
κροτάφων ἀπ᾽ αὐτῶν. ἀστρογείτονας δὲ χρὴ
κορυφὰς ὑπερβάλλουσαν ἐς μεσημβρινὴν
βῆναι κέλευθον, ἔνθ᾽ Ἀμαζόνων στρατὸν
ἥξεις στυγάνορ᾽, αἳ Θεμίσκυράν ποτε
κατοικιοῦσιν ἀμφὶ Θερμώδονθ᾽, ἵνα
τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος
ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν·
αὗταί σ᾽ ὁδηγήσουσι καὶ μάλ᾽ ἀσμένως.
ἰσθμὸν δ᾽ ἐπ᾽ αὐταῖς στενοπόροις λίμνης πύλαις
Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ
λιποῦσαν αὐλῶν᾽ ἐκπερᾶν Μαιωτικόν·
ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ᾽ ἐπώνυμος
κεκλήσεται. λιποῦσα δ᾽ Εὐρώπης πέδον
ἤπειρον ἥξεις Ἀσιάδ᾽. ἆρ᾽ ὑμῖν δοκεῖ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ἐς τὰ πάνθ᾽ ὁμῶς
βίαιος εἶναι; τῇδε γὰρ θνητῇ θεὸς
χρῄζων μιγῆναι τάσδ᾽ ἐπέρριψεν πλάνας.
πικροῦ δ᾽ ἔκυρσας, ὦ κόρη, τῶν σῶν γάμων
μνηστῆρος. οὓς γὰρ νῦν ἀκήκοας λόγους,
εἶναι δόκει σοὶ μηδέπω ᾽ν προοιμίοις.

ΙΩ. ἰώ μοί μοι.

ΠΡ. σὺ δ᾽ αὖ κέκραγας κἀναμυχθίζει· τί που
δράσεις, ὅταν τὰ λοιπὰ πυνθάνῃ κακά;

ΧΟ. ἦ γάρ τι λοιπὸν τῇδε πημάτων ἐρεῖς;

ΠΡ. δυσχείμερόν γε πέλαγος ἀτηρᾶς δύης.

ΙΩ. τί δῆτ᾽ ἐμοὶ ζῆν κέρδος, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τάχει
ἔρριψ᾽ ἐμαυτὴν τῆσδ᾽ ἀπὸ στύφλου πέτρας,
ὅπως πέδοι σκήψασα τῶν πάντων πόνων
ἀπηλλάγην; κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν

ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.

ΠΡ. ἦ δυσπετῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους φέροις,
ὅτῳ θανεῖν μέν ἐστιν οὐ πεπρωμένον·
αὕτη γὰρ ἦν ἂν πημάτων ἀπαλλαγή·
νῦν δ᾽ οὐδέν ἐστι τέρμα μοι προκείμενον
μόχθων, πρὶν ἂν Ζεὺς ἐκπέσῃ τυραννίδος.

ΙΩ. ἦ γάρ ποτ᾽ ἔστιν ἐκπεσεῖν ἀρχῆς Δία;

ΠΡ. ἥδοι᾽ ἄν, οἶμαι, τήνδ᾽ ἰδοῦσα συμφοράν.

ΙΩ. πῶς δ᾽ οὐκ ἄν, ἥτις ἐκ Διὸς πάσχω κακῶς;

ΠΡ. ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα.

ΙΩ. πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συληθήσεται;

ΠΡ. πρὸς αὐτὸς αὐτοῦ κενοφρόνων βουλευμάτων.

ΙΩ. ποίῳ τρόπῳ; σήμηνον, εἰ μή τις βλάβη.

ΠΡ. γαμεῖ γάμον τοιοῦτον ᾧ ποτ᾽ ἀσχαλεῖ.

ΙΩ. θέορτον, ἢ βρότειον; εἰ ῥητόν, φράσον.

ΠΡ. τί δ᾽ ὅντιν᾽; οὐ γὰρ ῥητὸν αὐδᾶσθαι τόδε.

ΙΩ. ἦ πρὸς δάμαρτος ἐξανίσταται θρόνων;

ΠΡ. ἣ τέξεταί γε παῖδα φέρτερον πατρός.

ΙΩ. οὐδ᾽ ἔστιν αὐτῷ τῆσδ᾽ ἀποστροφὴ τύχης;

ΠΡ. οὐ δῆτα, πλὴν ἐὰν ἐγὼ ᾽κ δεσμῶν λυθῶ.

ΙΩ. τίς οὖν ὁ λύσων σ᾽ ἐστὶν ἄκοντος Διός;

ΠΡ. τῶν σῶν τιν᾽ αὐτὸν ἐκγόνων εἶναι χρεών.

ΙΩ. πῶς εἶπας; ἦ ᾽μὸς παῖς σ᾽ ἀπαλλάξει κακῶν;

ΠΡ. τρίτος γε γένναν πρὸς δέκ᾽ ἄλλαισιν γοναῖς.

ΙΩ. ἥδ᾽ οὐκέτ᾽ εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία.

ΠΡ. καὶ μή τι σαυτῆς ἐκμαθεῖν ζήτει πόνους.

ΙΩ. μή μοι προτείνων κέρδος εἶτ᾽ ἀποστέρει.

ΠΡ. δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι.

ΙΩ. ποίοιν πρόδειξον αἵρεσίν τ᾽ ἐμοὶ δίδου.

ΠΡ. δίδωμ᾽· ἑλοῦ γάρ, ἢ πόνων τὰ λοιπά σοι
φράσω σαφηνῶς, ἢ τὸν ἐκλύσοντ᾽ ἐμέ.

ΧΟ. τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε, τὴν δ᾽ ἐμοὶ χάριν

θέσθαι θέλησον, μηδ' ἀτιμάσῃς λόγου·
καὶ τῇδε μὲν γέγωνε τὴν λοιπὴν πλάνην,
ἐμοὶ δὲ τὸν λύσοντα· τοῦτο γὰρ ποθῶ.
ΠΡ. ἐπεὶ προθυμεῖσθ', οὐκ ἐναντιώσομαι
τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν ὅσον προσχρῄζετε.
σοὶ πρῶτον, Ἰοῖ, πολύδονον πλάνην φράσω,
ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν.
ὅταν περάσῃς ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον,
πρὸς ἀντολὰς φλογῶπας ἡλιοστιβεῖς
* * * πόντου περῶσα φλοῖσβον, ἕς τ' ἂν ἐξίκῃ
πρὸς Γοργόνεια πεδία Κισθήνης, ἵνα
αἱ Φορκίδες ναίουσι δηναιαὶ κόραι
τρεῖς κυκνόμορφοι, κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι,
μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
ἀκτῖσιν οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.
πέλας δ' ἀδελφαὶ τῶνδε τρεῖς κατάπτεροι,
δρακοντόμαλλοι Γοργόνες βροτοστυγεῖς,
ἃς θνητὸς οὐδεὶς εἰσιδὼν ἕξει πνοάς·
τοιοῦτο μέν σοι τοῦτο φρούριον λέγω.
ἄλλην δ' ἄκουσον δυσχερῆ θεωρίαν·
ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκλαγγεῖς κύνας
γρῦπας φύλαξαι, τόν τε μουνῶπα στρατὸν
Ἀριμασπὸν ἱπποβάμον', οἳ χρυσόρρυτον
οἰκοῦσιν ἀμφὶ νᾶμα Πλούτωνος πόρου·
τούτοις σὺ μὴ πέλαζε. τηλουρὸν δὲ γῆν
ἥξεις κελαινὸν φῦλον, οἳ πρὸς ἡλίου
ναίουσι πηγαῖς, ἔνθα ποταμὸς Αἰθίοψ.
τούτου παρ' ὄχθας ἕρφ', ἕως ἂν ἐξίκῃ
καταβασμὸν, ἔνθα Βυβλίνων ὀρῶν ἄπο
ἵησι σεπτὸν Νεῖλος εὔποτον ῥέος.
οὗτός σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα
Νειλῶτιν, οὗ δὴ τὴν μακρὰν ἀποικίαν,

Ἰοῖ, πέπρωται σοί τε καὶ τέκνοις κτίσαι.
τῶν δ' εἴ τί σοι ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον,
ἐπανδίπλαζε καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε·
σχολὴ δὲ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι.
ΧΟ. εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν ἢ παρειμένον
ἔχεις γεγωνεῖν τῆς πολυφθόρου πλάνης,
λέγ'· εἰ δὲ πάντ' εἴρηκας, ἡμῖν αὖ χάριν
δὸς ἥντιν' αἰτούμεσθα, μέμνησαι δέ που.
ΠΡ. τὸ πᾶν πορείας ἥδε τέρμ' ἀκήκοεν.
ὅπως δ' ἂν εἰδῇ μὴ μάτην κλύουσά μου,
ἃ πρὶν μολεῖν δεῦρ' ἐκμεμόχθηκεν φράσω,
τεκμήριον τοῦτ' αὐτὸ δοὺς μύθων ἐμῶν.
ὄχλον μὲν οὖν τὸν πλεῖστον ἐκλείψω λόγων,
πρὸς αὐτὸ δ' εἶμι τέρμα σῶν πλανημάτων.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ γάπεδα,
τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
μαντεῖα θᾶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διὸς,
τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες,
ὑφ' ὧν σὺ λαμπρῶς κοὐδὲν αἰνικτηρίως
προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ
[μέλλουσ' ἔσεσθ', εἴ τῶνδε προσσαίνει σέ τι].
ἐντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν
κέλευθον ᾖξας πρὸς μέγαν κόλπον Ῥέας,
ἀφ' οὗ παλιμπλάγκτοισι χειμάζει δρόμοις·
χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
σαφῶς ἐπίστασ', Ἰόνιος κεκλήσεται,
τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσιν βροτοῖς.
σημεῖά σοι τάδ' ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενὸς,
ὡς δέρκεται πλέον τι τοῦ πεφασμένου.
τὰ λοιπὰ δ' ὑμῖν τῇδέ τ' ἐς κοινὸν φράσω,
ἐς ταυτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἴχνος.
ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονὸς,

Νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι·
ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα
[ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον].
ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γέννημ' ἀφῶν
τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον, ὃς καρπώσεται
ὅσην πλατύρρους Νεῖλος ἀρδεύει χθόνα·
πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ γέννα πεντηκοντάπαις
πάλιν πρὸς Ἄργος οὐχ ἑκοῦσ' ἐλεύσεται
θηλύσπορος, φεύγουσα συγγενῆ γάμον
ἀνεψιῶν· οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας,
κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι,
ἥξουσι θηρεύοντες οὐ θηρασίμους
γάμους, φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός·
Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνῳ
Ἄρει δαμέντων νυκτιφρουρήτῳ θράσει·
γυνὴ γὰρ ἄνδρ' ἕκαστον αἰῶνος στερεῖ,
δίθηκτον ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος·
τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς ἔλθοι Κύπρις.
μίαν δὲ παίδων ἵμερος θέλξει τὸ μὴ
κτεῖναι σύνευνον, ἀλλ' ἀπαμβλυνθήσεται
γνώμην· δυοῖν δὲ θάτερον βουλήσεται,
κλύειν ἄναλκις μᾶλλον ἢ μιαιφόνος·
αὕτη κατ' Ἄργος βασιλικὸν τέξει γένος.
μακροῦ λόγου δεῖ ταῦτ' ἐπεξελθεῖν τορῶς.
σπορᾶς γε μὴν ἐκ τῆσδε φύσεται θρασὺς
τόξοισι κλεινός, ὃς πόνων ἐκ τῶνδ' ἐμὲ
λύσει. τοιόνδε χρησμὸν ἡ παλαιγενὴς
μήτηρ ἐμοὶ διῆλθε Τιτανὶς Θέμις·
ὅπως δὲ χὤπη, ταῦτα δεῖ μακροῦ χρόνου
εἰπεῖν, σύ τ' οὐδὲν ἐκμαθοῦσα κερδανεῖς.
ΙΩ. ἐλελεῦ, ἐλελεῦ, ὑπό μ' αὖ σφάκελος
καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσ',

οἴστρου δ' ἄρδις χρίει μ' ἄπυρος·
κραδία δὲ φόβῳ φρένα λακτίζει.
τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ἑλίγδην,
ἔξω δὲ δρόμου φέρομαι λύσσης
πνεύματι μάργῳ, γλώσσης ἀκρατής·
θολεροὶ δὲ λόγοι παίουσ' εἰκῇ
στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης.
ΧΟ. ἦ σοφὸς ἦ σοφὸς ὃς
πρῶτος ἐν γνώμᾳ τόδ' ἐβάστασε καὶ γλώσσᾳ διεμυθολόγησεν,
ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ,
καὶ μήτε τῶν πλούτῳ διαθρυπτομένων
μήτε τῶν γέννᾳ μεγαλυνομένων
ὄντα χερνήταν ἐραστεῦσαι γάμων.
μήποτε μήποτέ μ', ὦ
πότνιαι Μοῖραι, λεχέων Διὸς εὐνάτειραν ἴδοισθε πέλουσαν·
μηδὲ πλαθείην γαμέτᾳ τινὶ τῶν ἐξ οὐρανοῦ.
ταρβῶ γὰρ ἀστεργάνορα παρθενίαν
εἰσορῶσ' Ἰοῦς μέγα δαπτομέναν
δυσπλάνοις Ἥρας ἀλατείαις πόνων.
ἐμοὶ δ' ὅτι μὲν ὁμαλὸς ὁ γάμος,
οὐ δέδια, μηδὲ κρεισσόνων
θεῶν ἄφυκτον ὄμμα προσδράκοι με.
ἀπολέμιστος ὅδε γ' ὁ πόλεμος, ἄπορα πόριμος·
οὐδ' ἔχω τίς ἂν γενοίμαν· Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ
μῆτιν ὅπα φύγοιμ' ἄν.
ΠΡ. ἦ μὴν ἔτι Ζεύς, καίπερ αὐθάδη φρονῶν,
ἔσται ταπεινός· τοῖον ἐξαρτύεται
γάμον γαμεῖν, ὃς αὐτὸν ἐκ τυραννίδος
θρόνων τ' ἄϊστον ἐκβαλεῖ· πατρὸς δ' ἀρὰ

887 — 893. = 894 — 900.

Κρόνου τότ' ἤδη παντελῶς κρανθήσεται,
ἣν ἐκπίτνων ἠρᾶτο δηναιῶν θρόνων.
τοιῶνδε μόχθων ἐκτροπὴν οὐδεὶς θεῶν
δύναιτ' ἂν αὐτῷ πλὴν ἐμοῦ δεῖξαι σαφῶς.
ἐγὼ τάδ' οἶδα χᾧ τρόπῳ. πρὸς ταῦτά νυν
θαρσῶν καθήσθω τοῖς πεδαρσίοις κτύποις
πιστός, τινάσσων τ' ἐν χεροῖν πύρπνουν βέλος.
οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ταῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ
πεσεῖν ἀτίμως πτώματ' οὐκ ἀνασχετά·
τοῖον παλαιστὴν νῦν παρασκευάζεται
ἐπ' αὐτὸς αὐτῷ, δυσμαχώτατον τέρας·
ὃς δὴ κεραυνοῦ κρείσσον' εὑρήσει φλόγα,
βροντῆς θ' ὑπερβάλλοντα καρτερὸν κτύπον·
θαλασσίαν τε γῆς τινάκτειραν νόσον
τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, σκεδᾷ.
πταίσας δὲ τῷδε πρὸς κακῷ μαθήσεται
ὅσον τό τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα.
ΧΟ. σύ θην ἃ χρῄζεις, ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός.
ΠΡ. ἅπερ τελεῖται, πρὸς δ' ἃ βούλομαι λέγω.
ΧΟ. καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Ζηνός τινα;
ΠΡ. καὶ τῶνδέ γ' ἕξει δυσλοφωτέρους πόνους.
ΧΟ. πῶς δ' οὐχὶ ταρβεῖς τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη;
ΠΡ. τί δ' ἂν φοβοίμην ᾧ θανεῖν οὐ μόρσιμον;
ΧΟ. ἀλλ' ἆθλον ἄν σοι τοῦδ' ἔτ' ἀλγίω πόροι.
ΠΡ. ὁ δ' οὖν ποιείτω· πάντα προσδοκητά μοι.
ΧΟ. οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν σοφοί.
ΠΡ. σέβου, προσεύχου, θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεί.
ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει.
δράτω, κρατείτω τόνδε τὸν βραχὺν χρόνον
ὅπως θέλει· δαρὸν γὰρ οὐκ ἄρξει θεοῖς.
ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν,
τὸν τοῦ τυράννου τοῦ νέου διάκονον·

πάντως τι καινὸν ἀγγελῶν ἐλήλυθεν.

ΕΡΜΗΣ.

σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον,
τὸν ἐξαμαρτόντ' ἐς θεοὺς ἐφημέροις
πορόντα τιμάς, τὸν πυρὸς κλέπτην λέγω·
πατὴρ ἄνωγέ σ' οὕστινας κομπεῖς γάμους
αὐδᾶν, πρὸς ὧν ἐκεῖνος ἐκπίπτει κράτους·
καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως,
ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε· μηδέ μοι διπλᾶς
ὁδούς, Προμηθεῦ, προσβάλῃς· ὁρᾷς δ' ὅτι
Ζεὺς τοῖς τοιούτοις οὐχὶ μαλθακίζεται.
ΠΡ. σεμνόστομός γε καὶ φρονήματος πλέως
ὁ μῦθός ἐστιν, ὡς θεῶν ὑπηρέτου.
νέον νέοι κρατεῖτε καὶ δοκεῖτε δὴ
ναίειν ἀπενθῆ πέργαμ'· οὐκ ἐκ τῶνδ' ἐγὼ
δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ᾐσθόμην;
τρίτον δὲ τὸν νῦν κοιρανοῦντ' ἐπόψομαι
αἴσχιστα καὶ τάχιστα. μή τί σοι δοκῶ
ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς;
πολλοῦ γε καὶ τοῦ παντὸς ἐλλείπω. σὺ δὲ
κέλευθον ἥνπερ ἦλθες ἐγκόνει πάλιν·
πεύσει γὰρ οὐδὲν ὧν ἀνιστορεῖς ἐμέ.
ΕΡ. τοιοῖσδε μέντοι καὶ πρὶν αὐθαδίσμασιν
ἐς τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθώρμισας.
ΠΡ. τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν,
σαφῶς ἐπίστασ', οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ' ἐγώ.
κρεῖσσον γὰρ οἶμαι τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ
ἢ πατρὶ φῦναι Ζηνὶ πιστὸν ἄγγελον.
οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών.
ΕΡ. χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πράγμασι.
ΠΡ. χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ
ἐχθροὺς ἴδοιμι· καὶ σὲ δ' ἐν τούτοις λέγω.

ΕΡ. ἦ κἀμὲ γάρ τι συμφοραῖς ἐπαιτιᾷ;
ΠΡ. ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεούς,
ὅσοι παθόντες εὖ κακοῦσί μ' ἐκδίκως.
ΕΡ. κλύω σ' ἐγὼ μεμηνότ' οὐ σμικρὰν νόσον.
ΠΡ. νοσοῖμ' ἄν, εἰ νόσημα τοὺς ἐχθροὺς στυγεῖν.
ΕΡ. εἴης φορητὸς οὐκ ἄν, εἰ πράσσοις καλῶς.
ΠΡ. ὤμοι.
ΕΡ. ὤμοι; τόδε Ζεὺς τοὔπος οὐκ ἐπίσταται.
ΠΡ. ἀλλ' ἐκδιδάσκει πάνθ' ὁ γηράσκων χρόνος.
ΕΡ. καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι.
ΠΡ. σὲ γὰρ προσηύδων οὐκ ἂν ὄνθ' ὑπηρέτην.
ΕΡ. ἐρεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν χρῄζει πατήρ.
ΠΡ. καὶ μὴν ὀφείλων γ' ἂν τίνοιμ' αὐτῷ χάριν.
ΕΡ. ἐκερτόμησας δῆθεν ὡς παῖδ' ὄντα με.
ΠΡ. οὐ γὰρ σὺ παῖς τε κἄτι τοῦδ' ἀνούστερος,
εἰ προσδοκᾷς ἐμοῦ τι πεύσεσθαι πάρα;
οὐκ ἔστιν αἴκισμ' οὐδὲ μηχάνημ' ὅτῳ
προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε,
πρὶν ἂν χαλασθῇ δεσμὰ λυμαντήρια.
πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλόξ,
λευκοπτέρῳ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασι
χθονίοις κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω·
γνάψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ' ὥστε καὶ φράσαι
πρὸς οὗ χρεών νιν ἐκπεσεῖν τυραννίδος.
ΕΡ. ὅρα νυν εἴ σοι ταῦτ' ἀρωγὰ φαίνεται.
ΠΡ. ὦπται πάλαι δὴ καὶ βεβούλευται τάδε.
ΕΡ. τόλμησον, ὦ μάταιε, τόλμησόν ποτε
πρὸς τὰς παρούσας πημονὰς ὀρθῶς φρονεῖν.
ΠΡ. ὀχλεῖς μάτην με κῦμ' ὅπως παρηγορῶν.
εἰσελθέτω σε μήποθ' ὡς ἐγὼ Διὸς
γνώμην φοβηθεὶς θηλύνους γενήσομαι,
καὶ λιπαρήσω τὸν μέγα στυγούμενον

γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν
λῦσαί με δεσμῶν τῶνδε· τοῦ παντὸς δέω.
ΕΡ. λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν·
τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσει κέαρ
λιταῖς· δακὼν δὲ στόμιον ὡς νεοζυγὴς
πῶλος βιάζει καὶ πρὸς ἡνίας μάχει.
ἀτὰρ σφοδρύνει γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι.
αὐθαδία γὰρ τῷ φρονοῦντι μὴ καλῶς
αὐτὴ καθ' αὑτὴν οὐδενὸς μεῖον σθένει.
σκέψαι δ', ἐὰν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις,
οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία
ἔπεισ' ἄφυκτος· πρῶτα μὲν γὰρ ὀκρίδα
φάραγγα βροντῇ καὶ κεραυνίᾳ φλογὶ
πατὴρ σπαράξει τήνδε, καὶ κρύψει δέμας
τὸ σόν, πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει.
μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου
ἄψορρον ἥξεις ἐς φάος· Διὸς δέ τοι
πτηνὸς κύων, δαφοινὸς ἀετός, λάβρως
διαρταμήσει σώματος μέγα ῥάκος,
ἄκλητος ἕρπων δαιταλεὺς πανήμερος,
κελαινόβρωτον δ' ἧπαρ ἐκθοινήσεται.
τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα,
πρὶν ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων
φανῇ, θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν
Ἅιδην κνεφαῖά τ' ἀμφὶ Ταρτάρου βάθη.
πρὸς ταῦτα βούλευ'· ὡς ὅδ' οὐ πεπλασμένος
ὁ κόμπος, ἀλλὰ καὶ λίαν εἰρημένος·
ψευδηγορεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταται στόμα
τὸ Δῖον, ἀλλὰ πᾶν ἔπος τελεῖ. σὺ δὲ
πάπταινε καὶ φρόντιζε, μηδ' αὐθαδίαν
εὐβουλίας ἀμείνον' ἡγήσῃ ποτέ.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν Ἑρμῆς οὐκ ἄκαιρα φαίνεται

λέγειν· ἄνωγε γάρ σε τὴν αὐθαδίαν
μεθέντ' ἐρευνᾶν τὴν σοφὴν εὐβουλίαν.
πιθοῦ· σοφῷ γὰρ αἰσχρὸν ἐξαμαρτάνειν.
ΠΡ. εἰδότι τοί μοι τάσδ' ἀγγελίας
ὅδ' ἐθώϋξεν, πάσχειν δὲ κακῶς
ἐχθρὸν ὑπ' ἐχθρῶν οὐδὲν ἀεικές.
πρὸς ταῦτ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπτέσθω μὲν
πυρὸς ἀμφήκης βόστρυχος, αἰθὴρ δ'
ἐρεθιζέσθω βροντῇ σφακέλῳ τ'
ἀγρίων ἀνέμων· χθόνα δ' ἐκ πυθμένων
αὐταῖς ῥίζαις πνεῦμα κραδαίνοι,
κῦμα δὲ πόντου τραχεῖ ῥοθίῳ
συγχώσειεν τῶν τ' οὐρανίων
ἄστρων διόδους, ἔς τε κελαινὸν
Τάρταρον ἄρδην ῥίψειε δέμας
τοὐμὸν ἀνάγκης στερραῖς δίναις·
πάντως ἐμέ γ' οὐ θανατώσει.
ΕΡ. τοιάδε μέντοι τῶν φρενοπλήκτων
βουλεύματ' ἔπη τ' ἔστιν ἀκοῦσαι.
τί γὰρ ἐλλείπει μὴ παραπαίειν
ἡ τοῦδε τύχη; τί χαλᾷ μανιῶν;
ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοσύναις
συγκάμνουσαι ταῖς τοῦδε τόπων
μετά ποι χωρεῖτ' ἐκ τῶνδε θοῶς,
μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ
βροντῆς μύκημ' ἀτέραμνον.
ΧΟ. ἄλλο τι φώνει καὶ παραμυθοῦ μ'
ὅ τι καὶ πείσεις· οὐ γὰρ δή που
τοῦτό γε τλητὸν παρέσυρας ἔπος.
πῶς με κελεύεις κακότητ' ἀσκεῖν;
μετὰ τοῦδ' ὅ τι χρὴ πάσχειν ἐθέλω·
τοὺς προδότας γὰρ μισεῖν ἔμαθον,

κοὐκ ἔστι νόσος
τῆσδ' ἥντιν' ἀπέπτυσα μᾶλλον.
ΕΡ. ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἁγὼ προλέγω
μηδὲ πρὸς ἄτης θηραθεῖσαι
μέμψησθε τύχην, μηδέ ποτ' εἴπηθ'
ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόοπτον
πῆμ' εἰσέβαλεν· μὴ δῆτ', αὐταὶ δ'
ὑμᾶς αὐτάς. εἰδυῖαι γὰρ
κοὐκ ἐξαίφνης οὐδὲ λαθραίως
εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης
ἐμπλεχθήσεσθ' ὑπ' ἀνοίας.
ΠΡ. καὶ μὴν ἔργῳ κοὐκέτι μύθῳ
χθὼν σεσάλευται·
βρυχία δ' ἠχὼ παραμυκᾶται
βροντῆς, ἕλικες δ' ἐκλάμπουσι
στεροπῆς ζάπυροι, στρόμβοι δὲ κόνιν
εἱλίσσουσι· σκιρτᾷ δ' ἀνέμων
πνεύματα πάντων εἰς ἄλληλα
στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνυμενα·
ξυντετάρακται δ' αἰθὴρ πόντῳ.
τοιάδ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπὴ Διόθεν
τεύχουσα φόβον στείχει φανερῶς.
ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας, ὦ πάντων
αἰθὴρ κοινον φάος εἱλίσσων,
ἐσορᾷς μ' ὡς ἔκδικα πάσχω.

II.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ.
ΙΣΜΗΝΗ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ
ΚΗΡΥΞ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ Λάϊος τοῦ Λαβδάκου υἱὸς ὢν ἐβασίλευεν ἐν Θήβαις, γυναῖκα κεκτημένος Ἰοκάστην, τὴν θυγατέρα τοῦ Μενοικέως· ᾗ συνελθεῖν καὶ τέκνα ποιῆσαι οὐκ ἐτόλμα, τὰς τοῦ Πέλοπος δεδιὼς ἀράς. φασὶ γὰρ ὅτι τὸν τοῦ Πέλοπος υἱὸν Χρύσιππον, ὃς ἦν αὐτῷ ἐξ ἄλλης γυναικὸς, καὶ οὐκ ἐκ τῆς θυγατρὸς τοῦ Οἰνομάου Ἱπποδαμείας, ὁ Λάϊος ἥρπασεν, ἐρασθεὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ συνεγένετο, καὶ πρῶτος ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀρρενοφθορίαν ὑπέδειξε, καθώσπερ καὶ ὁ Ζεὺς ἐν θεοῖς, τὸν Γανυμήδην ἁρπάσας. ὅπερ ὁ Πέλοψ μαθὼν τὸν Λάϊον κατηράσατο ἐξ οἰκείας φονευθῆναι γονῆς. ἐπεὶ γοῦν ὁ Λάϊος δι' ὃν εἴρηται τρόπον ἄπαις ἤδη παρήκμαζεν, εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον παρεγένετο ἐρωτήσων εἰ δέοι τεκνώσασθαι. ἐξήνεγκε δὲ αὐτῷ τὸ χρηστήριον

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαιμόνων βίᾳ.

λαβὼν δὲ τὸν χρησμὸν καὶ ἀπελθὼν ἐφύλαττε μὴ συνευνᾶσθαι τῇ ἰδίᾳ γυναικί. ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν τῷ οἴνῳ βαρυνθεὶς συνῆλθε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, αφ' ἧς ἔσχε τὸν Οἰδίποδα. φοβηθεὶς δὲ τὸν χρησμὸν εἰπόντα

Εἰ γὰρ τεκνώσεις παῖδ', ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,

καθὼς καὶ Πέλοψ κατηράσατο, ἡνίκα ὁ Οἰδίπους ἐγεννήθη, διατορήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ χρυσέους κρίκους διαπερονησάμενος, ἐν Κιθαιρῶνι τοῦτον ἐξέθετο. εὑρόντες δέ τινες αὐτὸν ποιμένες καὶ ἀναλαβόντες ἀνήνεγκαν τῷ τότε βασιλεῖ Κορίνθου Πολύβῳ· ὃς λαβὼν αὐτὸν ἐπιμελείας ἠξίωσε καὶ εἰς ἀνδρῶν ἡλικίαν ἤγαγεν. ἔπειτα δὲ Οἰδίπους παρά τινος ὑβρισθεὶς καὶ ὀνειδισθεὶς ὡς νόθος ἐστὶ καὶ οὐ γνήσιος τοῦ Πολύβου, ἀπῆλθεν ἐρωτήσων εἰς

τὴν Πυθίαν, ἤγουν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, τίς τε εἴη καὶ τίνος υἱός. εἶπε δὲ αὐτῷ τὸ μαντεῖον ὅτι πρόκειταί σοι φονεῦσαι τὸν πατέρα σου καὶ μητρί σου συνευνασθῆναι. ἀκούσας δὲ τοῦ χρησμοῦ κατέλειψεν ἀπελθεῖν εἰς Κόρινθον πρὸς τὸν Πόλυβον διὰ τὰ εἰρημένα, ὡς δοκῶν τὸν Πόλυβον λέγειν τὸ χρηστήριον πατέρα καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα μητέρα· καὶ ἀπῆλθε τὴν ἐς Θήβας ὁδόν. διεπορεύετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκείνην καὶ ὁ Λάϊος, ὁ τούτου πατήρ, ἀπερχόμενος καὶ οὗτος εἰς τὸ μαντεῖον ἐρωτήσων περὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντος παιδός, ἤγουν τοῦ Οἰδίποδος, τί γέγονε. ἐπεὶ δὲ συνήντησαν ἄμφω, οἱ τοῦ Λαΐου δορυφόροι πρὸς τὸν Οἰδίποδα εἶπον· παραχώρησον, ὦ ξένε, τῷ βασιλεῖ τῆς ὁδοῦ. ὁ δ' οὐκ ἐπείσθη· πληγεὶς δὲ παρὰ τοῦ Λαΐου, ἐμάνη ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ· ἕνα δὲ μόνον ἀφῆκεν, ὃς στραφεὶς οἴκοι ἀπήγγειλε πάντα. ἐλθὼν δὲ εἰς Θήβας ὁ Οἰδίπους ὕστερον εὗρε κακὸν αὐτοῖς ἐπικείμενον μέγα, τὴν Σφίγγα· ἥτις αἰνίγματα ἔλεγε καὶ τὸν μὴ ἰσχύοντα λῦσαι αὐτὰ κατήσθιε. προέκειτο δὲ τότε παρὰ τῶν Θηβαίων τῷ εὑρόντι τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγὸς βραβεῖον ἡ τοῦ Λαΐου γυνὴ Ἰοκάστη, δοθησομένη αὐτῷ εἰς γάμον. εἰπούσης οὖν τῆς Σφιγγὸς τὸ αἴνιγμα τὸ, τετράπους δίπους τε καὶ πάλιν τρίπους, ὃ σημαίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐφεῦρε τοῦτο ὁ Οἰδίπους· ἡ δὲ Σφὶγξ μανεῖσα ἀνεῖλεν αὐτήν. συνελθὼν οὖν ὁ Οἰδίπους τῇ ἰδίᾳ μητρὶ παῖδας ἐποίησε τέσσαρας, τὸν Πολυνείκην καὶ τὸν Ἐτεοκλῆν, τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην. ὕστερον δὲ μαθὼν τὸ ἀνόμημα ὃ ἔδρασει ἐτύφλωσεν ἑαυτὸν, τοῖς δὲ εἰρημένοις υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλειψεν. ἐπεὶ δὲ οὗτοι τοῦτον ὄντα τυφλὸν ἐν οἰκίσκῳ καθεῖρξαν, κατηράσατο αὐτοὺς ὥστε διὰ ξίφους καὶ πολέμου τὴν βασιλείαν διαμερίσασθαι. οὗ ἕνεκα καὶ φοβούμενοι τὸ ὁμοῦ μὲν εἶναι ἐν ταῖς Θήβαις καὶ βασιλεύειν κατέλειψαν· συμπεφωνήκασι δὲ ἵνα τοῦ ἑνὸς ἐξερχομένου τῆς πόλεως καὶ ἀποδημοῦντος ἐπὶ χρόνον ἕνα ὁ ἕτερος βασιλεύοι, καὶ πάλιν τοῦ ἀποδημοῦντος εἰσερχομένου ὑποχωροίη ὁ ἕτερος, ὡς ἂν ἐκ τούτου φύγωσι την ἀράν. ὁ γοῦν Πολυνείκης πρῶτος ὢν ἐκράτησεν ἐν χρόνῳ ἑνὶ τῆς βασιλείας, εἶτα ἐξῆλθε τῷ Ἐτεοκλεῖ παραχωρήσας

αὐτῆς. τοῦ χρόνου δὲ συμπληρωθέντος ἐπὶ τὸ βασιλεύειν ὁ Πολυνείκης καὶ αὖθις εἰς τὰς Θήβας παρεγένετο κατὰ τὸ συμπεφωνημένον· μὴ παραδεχθεὶς δὲ ὑπὸ Ἐτεοκλέους εἰς τὸν τοῦ Ἄργους βασιλέα Ἄδραστον ἀπῆλθε, καὶ τούτου γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ γέγονεν, ἐπὶ ὑποσχέσει τοιαύτῃ, ἵνα συνεργήσῃ αὐτῷ ὁ Ἄδραστος ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, καὶ βασιλείας δράξασθαι. λαβὼν τοίνυν ἐκ τοῦ Ἄργους στρατιὰν πλείστην ἄπεισιν εἰς Θήβας κατὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ. ἔνθα καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὑπ' ἀλλήλων ἐφονεύθησαν.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Θήβαις ὑπόκειται· ὁ δὲ χορὸς ἐκ Θηβαίων ἐστὶ παρθένων· ἡ δὲ ὑπόθεσις, στρατιὰ Ἀργείων πολιορκοῦσα Θηβαίους, τοὺς καὶ νικήσαντας, καὶ θάνατος Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. ἐδιδάχθη ἐπὶ Θεαγενίδου ὀλυμπιάδι οή. ἐνίκα Λαΐῳ, Οἰδίποδι, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφιγγὶ σατυρικῇ. δεύτερος Ἀριστίας Περσεῖ, Ταντάλῳ, Παλαισταῖς σατυρικοῖς τοῖς Πρατίνου πατρός. τρίτος Πολυφράδμων Λυκουργείᾳ τετραλογίᾳ. ἐπιγέγραπται δὲ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, διὰ τὸ ἑπτὰ στρατηγοὺς φυλάσσειν τὰς πύλας τῶν Θηβῶν. [εἰσὶ δὲ αὗται αἱ Θῆβαι ἑπτάπυλοι· αἱ δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ οὖσαι ἑκατοντάπυλοι.

Προλογίζει δὲ Ἐτεοκλῆς, παρασκευάζων τὸν τῶν Θηβαίων δῆμον εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως.]

ΑΛΛΩΣ.

Οἰδίπους μαθὼν ὡς ἀθέσμως συνῆν τῇ μητρὶ ἐτύφλωσεν ἑαυτόν· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, θέλοντες λήθῃ παραπέμψαι τὸ τοιοῦτον μίασμα, ἐγκατακλείουσιν οἰκίσκῳ αὐτόν. ὁ δὲ τοῦτο μὴ φέρων ἀρᾶται αὐτοῖς διὰ σιδήρου τὴν βασιλείαν λαχεῖν. οἱ δὲ εἰς φόβον πεπτωκότες ἐνταῦθα μὴ τὰς ἀρὰς τελέσωσιν οἱ θεοί, ἔγνωσαν δεῖν ἔχεσθαι τὴν βασιλείαν παρὰ μέρος, ἑκάτερος ἐνιαυτὸν ἄρχων. πρῶτον οὖν Ἐτεοκλῆς ἦρξεν, ἅτε καὶ πρεσβύτερος ὢν Πολυνείκους, εἰ καὶ Σοφοκλῆς νεώτερον λέγει.

Πολυνείκης δὲ ὑπεχώρησε. τελεσθέντος δὲ τοῦ συγκειμένου ἐνιαυτοῦ, ἐπειδὴ Πολυνείκης ἐλθὼν ἀπήτει τὸ σκῆπτρον, οὐ μόνον οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ ἀπεπέμφθη κενὸς παρ' Ἐτεοκλέους, οὐ βουλομένου ἐκστῆναι τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' ἐγκρατῶς ἐχομένου ταύτης. ὅθεν καὶ Πολυνείκης ἐκεῖθεν ἀπάρας εἰς Ἄργος ἔρχεται, καὶ τὴν Ἀδράστου θυγατέρα γήμας πείθει τοῦτον συνάρασθαί οἱ πρὸς τὴν τῆς ἀρχῆς ἀνάληψιν· καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ συχνὴν στρατιὰν ἀφικνεῖται κατὰ Θηβαίων. ἦρχον δὲ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς μετὰ Πολυνείκους ἑπτὰ στρατηγοὶ, ἕβδομος γὰρ οὗτος ἦν, ὡς ἂν πρὸς τὰς ἑπτὰ πύλας τῶν Θηβῶν ἕκαστος ἐπαγάγοι λόχον πολιορκοῦντα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι στρατηγοὶ ὑπὸ Θηβαίων ἀνῃρέθησαν ἐν τῷ πολέμῳ· Πολυνείκης δὲ καὶ Ἐτεοκλῆς μονομαχήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἀναιροῦσιν ἀλλήλους. σημείωσαι δὲ ὡς Εὐριπίδης μὲν ἕνα τῶν ἑπτὰ τὸν Ἄδραστον λέγει, Αἰσχύλος δὲ ἕτερον τῶν ἑπτὰ Ἐτέοκλον, ἀντὶ Ἀδράστου προσθείς.

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Κάδμου πολῖται, χρὴ λέγειν τὰ καίρια
ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως
οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.
εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ·
εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ τύχοι,
Ἐτεοκλέης ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν
ὑμνοῖθ' ὑπ' ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις
οἰμώγμασίν θ', ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος
ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει.
ὑμᾶς δὲ χρὴ νῦν, καὶ τὸν ἐλλείποντ' ἔτι
ἥβης ἀκμαίας καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ,
βλαστημὸν ἀλδαίνοντα σώματος πολὺν,
[ὥραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον ᾧ 'στι συμπρεπὲς,]
πόλει τ' ἀρήγειν καὶ θεῶν ἐγχωρίων
βωμοῖσι, τιμὰς μὴ 'ξαλειφθῆναί ποτε·
τέκνοις τε, Γῇ τε μητρὶ, φιλτάτῃ τροφῷ·
ἡ γὰρ νέους ἕρποντας εὐμενεῖ πέδῳ,
ἅπαντα πανδοκοῦσα παιδείας ὄτλον,
ἐθρέψατ' οἰκητῆρας ἀσπιδηφόρους,
ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος πιστοὶ τόδε.
καὶ νῦν μὲν ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει θεός·
χρόνον γὰρ ἤδη τόνδε πυργηρουμένοις
καλῶς τὰ πλείω πόλεμος ἐκ θεῶν κυρεῖ.
νῦν δ' ὡς ὁ μάντις φησὶν, οἰωνῶν βοτὴρ,

ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσίν, πυρὸς δίχα,
χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
οὗτος τοιῶνδε δεσπότης μαντευμάτων
λέγει μεγίστην προσβολὴν Ἀχαΐδα
νυκτηγορεῖσθαι κἀπιβουλεύειν πόλει.
ἀλλ᾽ ἔς τ᾽ ἐπάλξεις καὶ πύλας πυργωμάτων
ὁρμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν παντευχίᾳ,
πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασι
πύργων στάθητε, καὶ πυλῶν ἐπ᾽ ἐξόδοις
μίμνοντες εὖ θαρσεῖτε, μηδ᾽ ἐπηλύδων
ταρβεῖτ᾽ ἄγαν ὅμιλον· εὖ τελεῖ θεός.
σκοποὺς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας στρατοῦ
ἔπεμψα, τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν ὁδῷ·
καὶ τῶνδ᾽ ἀκούσας οὔ τι μὴ ληφθῶ δόλῳ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἐτεόκλεες, φέριστε Καδμείων ἄναξ,
ἥκω σαφῆ τἀκεῖθεν ἐκ στρατοῦ φέρων,
αὐτὸς κατόπτης δ᾽ εἰμ᾽ ἐγὼ τῶν πραγμάτων·
ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται
ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος
καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου
Ἄρη τ᾽, Ἐνυώ, καὶ φιλαίματον Φόβον
ὡρκωμότησαν ἢ πόλει κατασκαφὰς
θέντες λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν φόνῳ·
μνημεῖά θ᾽ αὑτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς δόμους
πρὸς ἅρμ᾽ Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον, δάκρυ
λείβοντες· οἶκτος δ᾽ οὔτις ἦν διὰ στόμα.
σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ φλέγων
ἔπνει, λεόντων ὡς Ἄρη δεδορκότων.
καὶ τῶνδε πίστις οὐκ ὄκνῳ χρονίζεται.
κληρουμένους δ᾽ ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν

ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον.
πρὸς ταῦτ᾽ ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως
πυλῶν ἐπ᾽ ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος·
ἐγγὺς γὰρ ἤδη πάνοπλος Ἀργείων στρατὸς
χωρεῖ, κονίει, πεδία δ᾽ ἀργηστὴς ἀφρὸς
χραίνει σταλαγμοῖς ἱππικῶν ἐκ πνευμόνων.
σὺ δ᾽ ὥστε ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος
φάρξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι πνοὰς
Ἄρεως· βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ·
καὶ τῶνδε καιρὸν ὅστις ὤκιστος λαβέ·
κἀγὼ τὰ λοιπὰ πιστὸν ἡμεροσκόπον
ὀφθαλμὸν ἕξω, καὶ σαφηνείᾳ λόγου
εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν ἀβλαβὴς ἔσει.
ΕΤ. ὦ Ζεῦ τε καὶ Γῆ καὶ πολισσοῦχοι θεοί,
Ἀρά τ᾽ Ἐρινὺς πατρὸς ἡ μεγασθενής,
μή μοι πόλιν γε πρέμνοθεν πανώλεθρον
ἐκθαμνίσητε δηάλωτον, Ἑλλάδος
φθόγγον χέουσαν, καὶ δόμους ἐφεστίους·
ἐλευθέραν δὲ γῆν τε καὶ Κάδμου πόλιν
ζυγοῖσι δουλίοισι μήποτε σχεθεῖν·
γένεσθε δ᾽ ἀλκή· ξυνὰ δ᾽ ἐλπίζω λέγειν·
πόλις γὰρ εὖ πράσσουσα δαίμονας τίει.

ΧΟΡΟΣ.

νεόκοτα θρέομαι φοβερὰ μεγάλ᾽ ἄχη·
καθεῖται στρατὸς στρατόπεδον λιπών·
ῥεῖ πολὺς ὅδε λεὼς πρόδρομος ἱππότας·
αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖσ᾽,
ἄναυδος σαφὴς ἔτυμος ἄγγελος.
εἶλε δ᾽ ἐμὰς φρένας δέος· ὅπλων κτύπος ποτι-
χρίμπτεται·
διὰ πέδον βοᾷ ποτᾶται, βρέμει δ᾽

ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος ὀροτύπου.
ἰὼ ἰὼ θεοὶ θεαί τ', ὀρόμενον κακὸν ἀλεύσατε.
βοᾷ ὑπὲρ τάφρων λευκοπρεπὴς λεὼς ὄρνυται
ἐπὶ πόλιν.
τίς ἄρα ῥύσεται, τίς ἄρ' ἐπαρκέσει θεῶν ἢ θεᾶν;
πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη δαιμόνων;
ἰὼ μάκαρες εὔεδροι, ἀκμάζει βρετέων
ἔχεσθαι. τί μέλλομεν ἀγάστονοι;
ἀκούετ' ἢ οὐκ ἀκούετ' ἀσπίδων κτύπον;
πέπλων καὶ στεφέων, εἰ μὴ νῦν, πότ' ἀμφὶ λι-
τάν' ἕξομεν;
κτύπον δέδορκα· πάταγος οὐχ ἑνὸς δορός.
τί ῥέξεις, παλαίχθων Ἄρης, τὰν τεὰν γᾶν;
ἰὼ χρυσοπήληξ [δαῖμον], ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν
τεὰν, ἅν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου.
ἰὼ ἰὼ θεοὶ πολίοχοι χθονὸς, ἴτ' ἴτε πάντες
ὧδ',
ἴδετε παρθένων ἱκέσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ.
κῦμα περὶ πτόλιν δοχμολοφᾶν ἀνδρῶν
καχλάζει πνοαῖς Ἄρεος ὀρόμενον.
ἀλλ', ὦ Ζεῦ πάτερ, πᾶν τέλος ὃς νέμεις,
ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν.
Ἀργεῖοι γὰρ πόλισμα Κάδμου
κυκλοῦνται· φόβος δ' ἀρείων ὅπλων.
διάδετοι δέ τοι γενῦν ἱππιᾶν
μινύρονται φόνον χαλινοί.
ἑπτὰ δ' ἀγάνορες πρέποντες στρατοῦ
δορυσόῳ σαγᾷ πύλαις ἑβδόμαις
προσίστανται πάλῳ λαχόντες.
σύ τ', ὦ Διογενὲς φιλόμαχον κράτος,
ῥυσίπολις γενοῦ, Παλλὰς, ὅ θ' ἵππιος ποντομέ-
δων ἄναξ

ἰχθυβόλῳ μαχανᾷ, Ποσειδὰν,
ἐπίλυσιν πόνων, ἐπίλυσιν δίδου.
σύ τ', Ἄρης, Κάδμου πόλιν ἐπώνυμον
φύλαξον κήδεσαί τ' ἐναργῶς.
καὶ Κύπρις, ἅτ' εἶ γένους προμάτωρ,
ἄλευσον· σέθεν γὰρ ἐξ αἵματος
γεγόναμεν· λιταῖσί σε θεοκλύτοις
ἀπύουσαι πελαζόμεσθα.
καὶ σὺ, Λύκει' ἄναξ, Λύκειος γενοῦ
στρατῷ δαΐῳ στόνων ἀϋτᾶς.
σύ τ', ὦ φιλτάτα Λατογενὲς κόρα
Διὸς, σὸν τόξον εὐτυκάζου.
ἐὴ ἐὴ, ὄτοβον ἁρμάτων ἀμφὶ πόλιν κλύω·
ὦ πότνι' Ἥρα. .....
ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι,
δοριτίνακτος αἰθὴρ δ' ἐπιμαίνεται.
τί πόλις ἄμμι πάσχει, τί γενήσεται;
ποῖ δὲ τέλος προβὰς ἐπάξει θεός;
ἐὴ ἐὴ, ἀκροβόλων ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται·
ὦ φίλ' Ἄπολλον – ⏑ – – ⏑ –
κόναβος ἐν πύλαις χαλκοδέτων σακέων,
καὶ Διόθεν ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ –
πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος ἐν μάχᾳ.
σύ τε, μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα, προφρόνως
ἑπτάπυλον πόλεως ἕδος ἐπιρρύου.
ἰὼ παναρκεῖς θεοὶ,
ἰὼ τέλειοι τέλειαί τε γᾶς
τᾶσδε πυργοφύλακες,
πόλιν δορίπονον μὴ προδῶθ'
ἑτεροφώνῳ στρατῷ.

166—173.=174—181.

κλύετε παρθένων κλύετε πανδίκως χειροτόνους
λιτάς.
ἰὼ φίλοι δαίμονες,
λυτήριοί τ' ἀμφιβάντες πόλιν,
δείξαθ' ὡς φιλοπόλεις,
μέλεσθέ θ' ἱερῶν δημίων,
μελόμενοι δ' ἀρήξατε·
φιλοθύτων δέ τοι πόλεος ὀργίων μνήστορες ἐστέ
μοι.
ΕΤ. ὑμᾶς ἐρωτῶ, θρέμματ' οὐκ ἀνασχετά,
ἦ ταῦτ' ἄριστα καὶ πόλει σωτήρια,
στρατῷ τε θάρσος τῷδε πυργηρουμένῳ,
βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων θεῶν
αὔειν, λακάζειν, σωφρόνων μισήματα;
μήτ' ἐν κακοῖσι μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἴην τῷ γυναικείῳ γένει.
κρατοῦσα μὲν γὰρ οὐχ ὁμιλητὸν θράσος,
δείσασα δ' οἴκῳ καὶ πόλει πλέον κακόν.
καὶ νῦν πολίταις τάσδε διαδρόμους φυγὰς
θεῖσαι διερροθήσατ' ἄψυχον κάκην·
τὰ τῶν θύραθεν δ' ὡς ἄριστ' ὀφέλλεται,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα.
* * * * * *
κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
ἀνὴρ γυνή τε χὤ τι τῶν μεταίχμιον,
ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται,
λευστῆρα δήμου δ' οὔ τι μὴ φύγῃ μόρον.
μέλει γὰρ ἀνδρί, μὴ γυνὴ βουλευέτω,
τἄξωθεν· ἔνδον δ' οὖσα μὴ βλάβην τίθει.
ἤκουσας ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ λέγω;
ΧΟ. ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος, ἔδεισ' ἀκού-

203 — 207. == 211 — 215.

σασα τὸν ἁρματόκτυπον ὄτοβον ὄτοβον,
ὅτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι,
ἱππικῶν τ' ἄπνον πηδαλίων διὰ
στόμια πυριβρεμετᾶν χαλινῶν.
ΕΤ. τί οὖν; ὁ ναύτης ἆρα μὴ 's πρῷραν φυγὼν
πρύμνηθεν ηὗρε μηχανὴν σωτηρίας,
νεὼς καμούσης ποντίῳ πρὸς κύματι;
ΧΟ. ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον ἀρ-
χαῖα βρέτη, θεοῖσι πίσυνος, νιφάδος
ὅτ' ὀλοᾶς νιφομένας βρόμος ἐν πύλαις,
δὴ τότ' ἤρθην φόβῳ πρὸς μακάρων λιτάς,
πόλεος ἵν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν.
ΕΤ. πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ.
ΧΟ. οὔκουν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν;
ΕΤ. ἀλλ' οὖν θεοὺς
τοὺς τῆς ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.
ΧΟ. μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα λίποι θεῶν
ἅδε πανάγυρις, μηδ' ἐπίδοιμι τάνδ'
ἀστυδρομουμέναν πόλιν καὶ στράτευμ'
ἁπτόμενον πυρὶ δαΐῳ.
ΕΤ. μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς·
πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας
μήτηρ, γονῆς σωτῆρος· ὧδ' ἔχει λόγος.
ΧΟ. ἔστι· θεοῦ δ' ἔτ' ἰσχὺς καθυπερτέρα·
πολλάκι δ' ἐν κακοῖσι τὸν ἀμάχανον
κἀκ χαλεπᾶς δύας ὕπερθ' ὀμμάτων
κρημναμενᾶν νεφελᾶν ὀρθοῖ.
ΕΤ. ἀνδρῶν τάδ' ἐστί, σφάγια καὶ χρηστήρια
θεοῖσιν ἔρδειν, πολεμίων πειρωμένων·
σὸν δ' αὖ τὸ σιγᾶν καὶ μένειν εἴσω δόμων.

219 — 222. == 226 — 229.

ΧΟ. διὰ θεῶν πόλιν νεμόμεθ' ἀδάματον,
δυσμενέων δ' ὄχλον πύργος ἀποστέγει.
τίς τάδε νέμεσις στυγεῖ;
ΕΤ. οὔτοι φθονῶ σοι δαιμόνων τιμᾶν γένος·
ἀλλ' ὡς πολίτας μὴ κακοσπλάγχνους τιθῇς,
ἕκηλος ἴσθι μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ.
ΧΟ. ποτίφατον κλύουσα πάταγον ἀναμὶξ
ταρβοσύνῳ φόβῳ τάνδ' ἐς ἀκρόπτολιν,
τίμιον ἕδος, ἱκόμαν.
ΕΤ. μή νυν, ἐὰν θνήσκοντας ἢ τετρωμένους
πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε.
τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται, φόνῳ βροτῶν.
ΧΟ. καὶ μὴν ἀκούω γ' ἱππικῶν φρυαγμάτων.
ΕΤ. μή νυν ἀκούουσ' ἐμφανῶς ἄκου' ἄγαν.
ΧΟ. στένει πόλισμα γῆθεν, ὡς κυκλουμένων.
ΕΤ. οὐκοῦν ἔμ' ἀρκεῖ τῶνδε βουλεύειν πέρι.
ΧΟ. δέδοικ', ἀραγμὸς δ' ἐν πύλαις ὀφέλλεται.
ΕΤ. οὐ σῖγα μηδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ πτόλιν;
ΧΟ. ὦ ξυντέλεια, μὴ προδῷς πυργώματα.
ΕΤ. οὐκ ἐς φθόρον σιγῶσ' ἀνασχήσει τάδε;
ΧΟ. θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν.
ΕΤ. αὐτὴ σὺ δουλοῖς καὶ σὲ καὶ πᾶσαν πόλιν.
ΧΟ. ὦ παγκρατὲς Ζεῦ, τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος.
ΕΤ. ὦ Ζεῦ, γυναικῶν οἷον ὤπασας γένος.
ΧΟ. μοχθηρὸν, ὥσπερ ἄνδρας ὧν ἁλῷ πόλις.
ΕΤ. παλινστομεῖς αὖ θιγγάνουσ' ἀγαλμάτων;
ΧΟ. ἀψυχίᾳ γὰρ γλῶσσαν ἁρπάζει φόβος.
ΕΤ. αἰτουμένῳ μοι κοῦφον εἰ δοίης τέλος.
ΧΟ. λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τάχ' εἴσομαι.
ΕΤ. σίγησον, ὦ τάλαινα, μὴ φίλους φόβει.
ΧΟ. σιγῶ· σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον.

233 — 235 = 239 — 241

ΕΤ. τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων τοὔπος αἱροῦμαι σέθεν.
καὶ πρός γε τούτοις, ἐκτὸς οὖσ' ἀγαλμάτων,
εὔχου τὰ κρείσσω ξυμμάχους εἶναι θεούς·
κἀμῶν ἀκούσασ' εὐγμάτων, ἔπειτα σὺ
ὀλολυγμὸν ἱρὸν εὐμενῆ παιάνισον,
Ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς,
θάρσος φίλοις, λύουσα πολεμίων φόβον.
ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις θεοῖς,
πεδιονόμοις τε κἀγορᾶς ἐπισκόποις,
Δίρκης τε πηγαῖς, ὕδατά τ' Ἰσμηνοῦ λέγω,
εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεσωσμένης,
[μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν,
ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, ὧδ' ἐπεύχομαι
θήσειν τροπαῖα, πολεμίων δ' ἐσθήματα,]
λάφυρα δᾴων δουρίπηχθ' ἁγνοῖς δόμοις.
[στέψω πρὸ ναῶν, πολεμίων ἐσθήματα].
τοιαῦτ' ἐπεύχου μὴ φιλοστόνως θεοῖς,
μηδ' ἐν ματαίοις κἀγρίοις ποιφύγμασιν·
οὐ γάρ τι μᾶλλον μὴ φύγῃς τὸ μόρσιμον.
ἐγὼ δέ γ' ἄνδρας ἓξ ἐμοὶ σὺν ἑβδόμῳ
ἀντηρέτας ἐχθροῖσι τὸν μέγαν τρόπον
εἰς ἑπτατειχεῖς ἐξόδους τάξω μολὼν,
πρὶν ἀγγέλους σπερχνούς τε καὶ ταχυρρόθους
λόγους ἱκέσθαι καὶ φλέγειν χρείας ὕπο.
ΧΟ. μέλει, φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·
γείτονες δὲ κάρζας
μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος
τὸν ἀμφιτειχῆ λεὼν, δράκοντας ὥς τις τέκνων
ὑπερδέδοικεν λεχαίων δυσευνάτορας
πάντρομος πελειάς.
τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους

287 — 303. = 304 — 320.

πανδαμὶ πανομιλὶ
στείχουσιν. τί γένωμαι;
τοὶ δ' ἐπ' ἀμφιβόλοισιν
ἰάπτουσι πολίταις
χερμάδ' ὀκριόεσσαν.
παντὶ τρόπῳ, Διογενεῖς θεοί, πόλιν καὶ στρατὸν
Καδμογενῆ ῥύεσθε.
ποῖον δ' ἀμείψεσθε γαίας πέδον
τᾶσδ' ἄρειον, ἐχθροῖς
ἀφέντες τὰν βαθύχθον' αἶαν,
ὕδωρ τε Διρκαῖον, εὐτραφέστατον πωμάτων
ὅσων ἵησιν Ποσειδὰν ὁ γαιάοχος
Τηθύος τε παῖδες.
πρὸς τάδ', ὦ πολιοῦχοι
θεοί, τοῖσι μὲν ἔξω
πύργων ἀνδρολέτειραν
νόσον, ῥίψοπλον ἄταν,
ἐμβαλόντες ἄροισθε
κῦδος τοῖσδε πολίταις,
καὶ πόλεως ῥύτορες ἔλθετ' εὔεδροί τε στάθητ'
ὀξυγόοις λιταῖσιν.
οἰκτρὸν γὰρ πόλιν ὧδ' ὠγυγίαν
Ἀΐδᾳ προϊάψαι, δορὸς ἄγραν,
δουλίαν ψαφαρᾷ σποδῷ
ὑπ' ἀνδρὸς Ἀχαιοῦ θεόθεν
περθομέναν ἀτίμως,
τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι,
ἐή, νέας τε καὶ παλαιὰς
ἱππηδὸν πλοκάμων,
περιρρηγνυμένων φαρέων.

321 — 332 = 333 — 344.

βοᾷ δ' ἐκκενουμένα πόλις,
λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου·
βαρείας τοι τύχας προταρβῶ.
κλαυτὸν δ' ἀρτιδρόποις ὠμοδρόπων
νομίμων προπάροιθεν διαμεῖψαι
δωμάτων στυγερὰν ὁδόν
τί; τὸν φθίμενον γὰρ προλέγω
βέλτερα τῶνδε πράσσειν.
πολλὰ γάρ, εὖτε πτόλις δαμασθῇ,
ἐή, δυστυχῆ τε πράσσει.
ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει,
φονεύει, τὰ δὲ καὶ πυρφορεῖ·
καπνῷ χραίνεται πόλισμ' ἅπαν·
μαινόμενος δ' ἐπιπνεῖ λαοδάμας
μιαίνων εὐσέβειαν Ἄρης.
κορκορυγαὶ δ' ἀν' ἄστυ, ποτὶ δ' ὁρκάνα πυρ-
γῶτις.
πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ στὰς δορὶ καίνεται·
βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι
τῶν ἐπιμαστιδίων
ἄρτι βρεφῶν βρέμονται.
ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομᾶν ὁμαίμονες·
ξυμβολεῖ φέρων φέροντι,
καὶ κενὸς κενὸν καλεῖ,
ξύννομον θέλων ἔχειν,
οὔτε μεῖον οὔτ' ἴσον λελιμμένοι.
τίν' ἐκ τῶνδ' εἰκάσαι λόγος πάρα;
παντοδαπὸς δὲ καρπὸς χαμάδις πεσὼν ἀλγύνει
[κυρήσας],
πικρὸν δ' ὄμμ' ⏑ – θαλαμηπόλων
πολλὰ δ' ἀκριτόφυρτος

345 — 356. = 357 — 368.

γᾶς δόσις οὐτιδανοῖς
ἐν ῥοθίοις φορεῖται.
δμωΐδες δὲ κοινοπήμονες νέαι,
τλάμον' εὐνὰν αἰχμάλωτον
ἀνδρὸς εὐτυχοῦντος, ὡς
δυσμενοῦς ὑπερτέρου,
ἐλπίς ἐστι νύκτερον τέλος μολεῖν,
παγκλαύτων ἀλγέων ἐπίρροθον.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ὅ τοι κατόπτης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, στρατοῦ
πευθώ τιν' ἡμῖν, ὦ φίλαι, νέαν φέρει,
σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας ποδοῖν.
ΗΜ. καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' αὐτὸς Οἰδίπου τόκος,
ὥστ' ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον μαθεῖν·
σπουδὴ δὲ καὶ τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει πόδα.
ΑΓ. λέγοιμ' ἂν εἰδὼς εὖ τὰ τῶν ἐναντίων,
ὥς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἴληχεν πάλον.
Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι Προιτίσιν
βρέμει, πόρον δ' Ἰσμηνὸν οὐκ ἐᾷ περᾶν
ὁ μάντις· οὐ γὰρ σφάγια γίγνεται καλά.
Τυδεὺς δὲ μαργῶν καὶ μάχης λελιμμένος
μεσημβριναῖς κλαγγαῖσιν ὡς δράκων βοᾷ·
θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην σοφὸν,
σαίνειν μόρον τε καὶ μάχην ἀψυχίᾳ.
τοιαῦτ' ἀΰτῶν τρεῖς κατασκίους λόφους
σείει, κράνους χαίτωμ', ὑπ' ἀσπίδος δὲ τῷ
χαλκήλατοι κλάζουσι κώδωνες φόβον·
ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε,
φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν τετυγμένον
λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ σάκει,
πρέσβιστον ἄστρων, νυκτὸς ὀφθαλμὸς, πρέπει.
τοιαῦτ' ἀλύων ταῖς ὑπερκόποις σαγαῖς

βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις, μάχης ἐρῶν,
ἵππος χαλινῶν ὣς κατασθμαίνων μένει,
ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει κλύων.
τίν' ἀντιτάξεις τῷδε; τίς Προίτου πυλῶν
κλῄθρων λυθέντων προστατεῖν φερέγγυος;
ΕΤ. κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὔτιν' ἂν τρέσαιμ' ἐγὼ,
οὐδ' ἑλκοποιὰ γίγνεται τὰ σήματα·
λόφοι δὲ κώδων τ' οὐ δάκνουσ' ἄνευ δορός.
καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος
ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ κυρεῖν,
τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἡ 'ννοία τινί.
εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὀφθαλμοῖς πέσοι,
τῷ τοι φέροντι σῆμ' ὑπέρκοπον τόδε
γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ' ἐπώνυμον,
καὐτὸς καθ' αὑτοῦ τήνδ' ὕβριν μαντεύσεται.
ἐγὼ δὲ Τυδεῖ κεδνὸν Ἀστακοῦ τόκον
τῶνδ' ἀντιτάξω προστάτην πυλωμάτων,
μάλ' εὐγενῆ τε καὶ τὸν αἰσχύνης θρόνον
τιμῶντα καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους.
αἰσχρῶν γὰρ ἀργὸς, μὴ κακὸς δ' εἶναι φιλεῖ.
σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης ἐφείσατο,
ῥίζωμ' ἀνεῖται, κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος,
Μελάνιππος· ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ·
Δίκη δ' ὁμαίμων κάρτα νιν προστέλλεται
εἴργειν τεκούσῃ μητρὶ πολέμιον δόρυ.
ΧΟ. τὸν ἀμόν νυν ἀντίπαλον εὐτυχεῖν
θεοὶ δοῖεν, ὡς δικαίας πόλεως
πρόμαχος ὄρνυται· τρέμω δ' αἱματη-
φόρους μόρους ὑπὲρ φίλων ὀλομένων ἰδέσθαι.
ΑΓ. τούτῳ μὲν οὕτως εὐτυχεῖν δοῖεν θεοί·
Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλαις,

417 — 421. = 452 — 456.

γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου
μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ,
πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη·
θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν
καὶ μὴ θέλοντός φησιν, οὐδὲ τὴν Διὸς
Ἔριν πέδοι σκήψασαν ἐμποδὼν σχεθεῖν.
τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ κεραυνίους βολὰς
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν προσῄκασεν·
ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον,
φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χεροῖν ὡπλισμένη·
χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασιν „πρήσω πόλιν."
τοιῷδε τῷδε φωτὶ τίς ξυστήσεται,
τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας μενεῖ;
ΕΤ. καὶ τῷδε κέρδει κέρδος ἄλλο τίκτεται.
τῶν τοι ματαίων ἀνδράσιν φρονημάτων
ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίγνεται κατήγορος.
Καπανεὺς ἀπειλεῖ πᾶν παρεσκευασμένος
δρᾶν, θεοὺς ἀτίζων, κἀπογυμνάζων στόμα
χαρᾷ ματαίᾳ θνητὸς ὢν εἰς οὐρανὸν
πέμπει γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη·
πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκῃ τὸν πυρφόρον
ἥξειν κεραυνὸν, οὐδὲν ἐξῃκασμένον
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου.
ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ, κεὶ στόμαργός ἐστ' ἄγαν,
αἴθων τέτακται λῆμα, Πολυφόντου βία,
φερέγγυον φρούρημα, προστατηρίας
Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι σύν τ' ἄλλοις θεοις.
λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα.
ΧΟ. ὄλοιθ' ὃς πόλει μεγάλ' ἐπεύχεται,
κεραυνοῦ δέ νιν βέλος ἐπισχέθοι,
πρὶν ἐμὸν ἐσθορεῖν δόμον, πωλικῶν θ'
ἑδωλίων ὑπερκόπῳ δορί ποτ' ἐκλαπάξαι.

ΑΓ. καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλαις
λέξω· τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος πάλος
ἐξ ὑπτίου 'πήδησεν εὐχάλκου κράνους,
πύλαισι Νηΐσταισι προσβαλεῖν λόχον.
ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν ἐμβριμωμένας
δινεῖ, θελούσας πρὸς πύλαις πεπτωκέναι.
φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον νόμον,
μυκτηροκόμποις πνεύμασιν πληρούμενοι.
ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον·
ἀνὴρ ὁπλίτης κλίμακος προσαμβάσεις
στείχει πρὸς ἐχθρῶν πύργον, ἐκπέρσαι θέλων.
βοᾷ δὲ χοὗτος γραμμάτων ἐν ξυλλαβαῖς,
ὡς οὐδ' ἂν Ἄρης σφ' ἐκβάλοι πυργωμάτων·
καὶ τῷδε φωτὶ πέμπε τὸν φερέγγυον
πόλεως ἀπείργειν τῆσδε δούλιον ζυγόν.
ΕΤ. * * * * *
Μεγαρεὺς, Κρέοντος σπέρμα τοῦ σπαρτῶν γέ-
νους,
ὃς οὔτι μάργων ἱππικῶν φρυαγμάτων
βρόμον φοβηθεὶς ἐκ πυλῶν χωρήσεται,
ἀλλ' ἢ θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονὶ,
ἢ καὶ δύ' ἄνδρε καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος
ἑλὼν λαφύροις δῶμα κοσμήσει πατρός.
κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λόγων.
ΧΟ. ἐπεύχομαι τῷ μὲν εὐτυχεῖν, ἰὼ
πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ δυστυχεῖν.
ὡς δ' ὑπέραυχα βάζουσιν ἐπὶ πτόλει
μαινομένᾳ φρενὶ, τώς νιν
Ζεὺς νεμέτωρ ἐπίδοι κοταίνων.

481—485. = 521—525.

Post 471. exciderunt versus octo, pro quibus duo sunt in codice, πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ | καὶ δὴ πέπεμπτ', οὐ κόμπον ἐν χεροῖν ἔχων.

ΑΓ. τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων
Ὄγκας Ἀθάνας, ξὺν βοῇ παρίσταται,
Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος·
ἅλω δὲ πολλήν, ἀσπίδος κύκλον λέγω,
ἔφριξα δινήσαντος· οὐκ ἄλλως ἐρῶ.
ὁ σηματουργὸς δ' οὔ τις εὐτελὴς ἄρ' ἦν
ὅστις τόδ' ἔργον ὤπασεν πρὸς ἀσπίδι,
Τυφῶν' ἱέντα πύρπνοον διὰ στόμα
λιγνὺν μέλαιναν, αἰόλην πυρὸς κάσιν·
ὄφεων δὲ πλεκτάναισι περίδρομον κύτος
προσηδάφισται κοιλογάστορος κύκλου.
αὐτὸς δ' ἐπηλάλαξεν, ἔνθεος δ' Ἄρει
βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν Θυιὰς ὣς φόνον βλέπων.
τοιοῦδε φωτὸς πεῖραν εὖ φυλακτέον.
ΕΤ. πρῶτον μὲν Ὄγκα Παλλὰς ἥδ' ἀγχίπτολις,
πύλαισι γείτον' ἀνδρὸς ἐχθαίρουσ' ὕβριν,
εἴρξει νεοσσῶν ὣς δράκοντα δύσχιμον·
Ὑπέρβιος δέ, κεδνὸς Οἴνοπος τόκος,
ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ᾑρέθη, θέλων
ἐξιστορῆσαι μοῖραν ἐν χρείᾳ τύχης,
οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὔθ' ὅπλων σχέσιν
μωμητός, Ἑρμῆς δ' εὐλόγως ξυνήγαγεν.
ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ ἀνδρὶ τῷ ξυστήσεται,
ξυνοίσετον δὲ πολεμίους ἐπ' ἀσπίδων
θεούς· ὁ μὲν γὰρ πύρπνοον Τυφῶν' ἔχει,
Ὑπερβίῳ δὲ Ζεὺς πατὴρ ἐπ' ἀσπίδος
σταδαῖος ἧσται, διὰ χερὸς βέλος φλέγων·
κοὔπω τις εἶδε Ζῆνά του νικωμενον.
ΧΟ. πέποιθα τὸν Ζηνὸς ἀντίτυπον ἔχοντ'

500. φόβος γὰρ ἤδη προς πύλαις κομπάζεται.

515—520. τοιάδε μέντοι προσφίλεια δαιμόνων· | προς τῶν κρατούντων ἐσμὲν, οἱ δ' ἡσσωμένων, | εἰ Ζεύς γε Τυφῶ καρτερώτερος μάχῃ· | εἰκὸς δὲ πράξειν ἄνδρας ὧδ' ἀντηρέτας, |

ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας
δαίμονος, ἐχθρὸν εἴκασμα βροτοῖς τε καὶ
δαροβίοισι θεοῖσι,
πρόσθε πυλᾶν κεφαλὰν ἰάψειν.
ΑΓ. οὕτως γένοιτο. τὸν δὲ πέμπτον αὖ λέγω,
Παρθενοπαῖον Ἀρκάδ', Ἀταλάντης γόνον,
πέμπταισι προσταχθέντα Βορραίαις πύλαις,
τύμβον κατ' αὐτὸν Διογενοῦς Ἀμφίονος·
ὄμνυσι δ' αἰχμὴν ἣν ἔχει μᾶλλον θεοῦ
σέβειν πεποιθὼς ὀμμάτων θ' ὑπέρτερον,
ἦ μὴν λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ
Διός· τόδ' αὐδᾷ μητρὸς ἐξ ὀρεσκόου
βλάστημα καλλίπρῳρον, ἀνδρόπαις ἀνήρ.
στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηΐδων,
ὥρας φυούσης, ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ.
ὁ δ' ὠμὸν, οὔτι παρθένων ἐπώνυμον,
φρόνημα, γοργὸν δ' ὄμμ' ἔχων, προσίσταται.
οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται πύλαις·
τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος ἐν χαλκηλάτῳ
σάκει, κυκλωτῷ σώματος προβλήματι,
Σφίγγ' ὠμόσιτον προσμεμηχανημένην
γόμφοισι νωμᾷ, λαμπρὸν ἔκκρουστον δέμας,
φέρει δ' ὑφ' αὑτῇ φῶτα Καδμείων ἕνα,
ὡς πλεῖστ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἰάπτεσθαι βέλη.
ἐλθὼν δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν μάχην.
ΕΤ. * * * * *

Ὑπερβίῳ δὲ πρὸς λόγον τοῦ σήματος | σωτὴρ γένοιτ' ἂν Ζεὺς ἐπ' ἀσπίδος τυχών.

526b. Π.—γόνον deest in codice.

546—549. μακρᾶς κελεύθου δ' οὐ καταισχυνεῖν πόρον, | Παρθενοπαῖος Ἀρκάς. ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνήρ, | μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφάς, | πύργοις ἀπειλεῖ τοῖσδ' ἃ μη κραίνοι θεός.

550. Exciderunt versus decem.

αὐτοῖς ἐκείνοις ἀνοσίοις κομπάσμασιν.
ἔστιν δὲ καὶ τῷδ', ὃν λέγεις τὸν Ἀρκάδα,
ἀνὴρ ἄκομπος, χεὶρ δ' ὁρᾷ τὸ δράσιμον,
Ἄκτωρ ἀδελφὸς τοῦ πάρος λελεγμένου·
ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν ἐργμάτων ἄτερ
εἴσω πυλῶν ῥέουσαν ἀλδαίνειν κακὰ,
οὐδ' εἰσαμεῖψαι θηρὸς ἐχθίστου δάκους
εἰκὼ φέροντα πολεμίας ἐπ' ἀσπίδος·
ἢ 'ξωθεν εἴσω τῷ φέροντι μέμψεται,
πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσ' ὑπὸ πτόλιν.
θεῶν θελόντων ἂν δ' ἀληθεύσαιμ' ἐγώ.

ΧΟ. ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων,
καὶ τριχὸς ὄρθιος πλόκαμος ἵσταται,
μεγάλα μεγαληγόρων κλυούσας
ἀνοσίων ἀνδρῶν. εἴθε γὰρ θεοὶ
τούσδ' ὀλέσειαν ἐν γᾷ.

ΑΓ. ἕκτον λέγοιμ' ἂν ἄνδρα σωφρονέστατον,
ἀλκήν τ' ἄριστον μάντιν, Ἀμφιάρεω βίαν·
Ὁμολωΐσιν δὲ πρὸς πύλαις τεταγμένος
κακοῖσι βάζει πολλὰ Τυδέως βίαν·
τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως ταράκτορα,
μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν διδάσκαλον,
Ἐρινύος κλητῆρα, πρόσπολον φόνου,
κακῶν τ' Ἀδράστῳ τῶνδε βουλευτήριον.
καὶ τὸν σὸν αὖθις προσμολὼν ὁμόσπορον
ἐξυπτιάζων ὄμμα Πολυνείκους βίαν,
δίς τ' ἐν τελευτῇ τοὔνομ' ἐνδατούμενος,
καλεῖ. λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα
"ἦ τοῖον ἔργον καὶ θεοῖσι προσφιλὲς,
καλόν τ' ἀκοῦσαι καὶ λέγειν μεθυστέροις,

563—567. = 626—630.

551. Praecedit in codice εἰ γὰρ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι πρὸς θεῶν et sequitur ἦ τἂν πανώλεις παγκάκως τ' ὀλοίατο.

πόλιν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
πορθεῖν, στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβεβληκότα;
ἔγωγε μὲν δὴ τήνδε πιανῶ χθόνα,
μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ χθονός.
μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω μόρον."
τοιαῦθ' ὁ μάντις ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων
πάγχαλκον ηὔδα· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.
οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.
τούτῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας
πέμπειν ἐπαινῶ. δεινὸς ὃς θεοὺς σέβει.

ΕΤ. φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος ὄρνιθος βροτοῖς
δίκαιον ἄνδρα τοῖσι δυσσεβεστέροις.
ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
κάκιον οὐδὲν, καρπὸς ἧς ἀσύμφορος.
ὡς γὰρ ξυνεσβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ
ναύταισι θερμοῖς καὶ πανουργίας πλέῳς
ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει,
ἢ ξὺν πολίταις ἀνδράσιν δίκαιος ὢν
ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσι
πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ 'δάμη,
ταὐτοῦ κυρήσας ἐκδίκοις ἀγρεύματος·
οὕτως ὁ μάντις, υἱὸν Οἰκλέους λέγω,
σώφρων δίκαιος ἀγαθὸς εὐσεβὴς ἀνὴρ,
μέγας προφήτης, ἀνοσίοισι συμμιγεὶς
θρασυστόμοισιν ἀνδράσιν βίᾳ φρενῶν

584—586. μητρός τε πηγὴν τίς κατασβέσει δίκη; | πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ | ἁλοῦσα πῶς σοι ξύμμαχος γενήσεται;

600. In codice, illata scholiastae annotatione, καρπὸς οὐ κομιστέος. "ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται."

613. τείνουσι πομπὴν τὴν μακρὰν πάλιν μολεῖν.

Διὸς θέλοντος ξυγκαθελκυσθήσεται.
δοκῶ μὲν οὖν σφε μηδὲ προσβαλεῖν πύλαις,
οὐχ ὡς ἄθυμον οὐδὲ λήματος κάκῃ,
ἀλλ' οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ,
εἰ καρπὸς ἔσται θεσφάτοισι Λοξίου.
φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια.
ὅμως δ' ἐπ' αὐτῷ φῶτα Λασθένους βίαν
ἐχθρόξενον πυλωρὸν ἀντιτάξομεν,
γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἡβῶσαν φύει
παρ' ἀσπίδος γυμνωθὲν ἁρπάσαι δόρυ.
θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.

ΧΟ. κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς
ἁμετέρας τελεῖθ', ὡς πόλις εὐτυχῇ,
δορίπονα κάκ' ἐκτρέποντες ἐς γᾶς
ἐπιμόλους· πύργων δ' ἔκτοθεν βαλὼν
Ζεύς σφε κάνοι κεραυνῷ.

ΑΓ. τὸν ἕβδομον δὴ τόνδ' ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις
λέξω, τὸν αὐτοῦ σου κασίγνητον, πόλει
οἵας ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας·
πύργοις ἐπεμβὰς κἀπικηρυχθεὶς χθονὶ
ἁλώσιμον παιᾶν' ἐπεξιάκχασεν,
σοὶ ξυμφέρεσθαι καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας,
ἢ ζῶντ' ἀτιμαστῆρ' ὅπως ἀνδρηλάτην
φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον.
τοιαῦτ' ἀϋτεῖ καὶ θεοὺς γενεθλίους
καλεῖ πατρῴας γῆς ἐποπτῆρας λιτῶν
τῶν ὧν γενέσθαι πάγχυ Πολυνείκους βία.
ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔκυκλον σάκος
διπλοῦν τε σῆμα προσμεμηχανημένον.
χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν
ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγουμένη.
Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ γράμματα

623. ποδῶκες ὄμμα, χεῖρα δ' οὐ βραδύνεται.

λέγει "κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε καὶ πόλιν
ἕξει πατρῴων δωμάτων τ' ἐπιστροφάς."
καὶ δὴ λέλεκται πάντα τἀντεταλμένα·
ὡς οὔποτ' ἀνδρὶ τῷδε κηρυκευμάτων
μέμψει, σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι ναυκληρεῖν πόλιν.

ΕΤ. ὦ θεομανές τε καὶ θεῶν μέγα στύγος,
ὦ πανδάκρυτον ἁμὸν Οἰδίπου γένος·
ὤμοι, πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι.
ἀλλ' οὔτε κλάειν οὔτ' ὀδύρεσθαι πρέπει,
μὴ καὶ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος.
ἐπωνύμῳ δὲ κάρτα, Πολυνείκη λέγω,
τάχ' εἰσόμεσθα τοὐπίσημ' ὅπη τελεῖ,
εἴ νιν κατάξει χρυσότευκτα γράμματα
ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν φοίτῳ φρενῶν.
εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς παρθένος Δίκη παρῆν
ἔργοις ἐκείνου καὶ φρεσὶν, τάχ' ἂν τόδ' ἦν·
ἀλλ' οὔτε νιν φυγόντα μητρόθεν σκότον,
οὔτ' ἐν τροφαῖσιν, οὔτ' ἐφηβήσαντά πω,
οὔτ' ἐν γενείου ξυλλογῇ τριχώματος,
Δίκη προσεῖδε καὶ κατηξιώσατο·
οὐδ' ἐν πατρῴας μὴν χθονὸς κακουχίᾳ
οἶμαί νιν αὐτῷ νῦν παραστατεῖν πέλας,
ἢ δῆτ' ἂν εἴη πανδίκως ψευδώνυμος
Δίκη, ξυνοῦσα φωτὶ παντόλμῳ φρένας.
τούτοις πεποιθὼς εἶμι καὶ ξυστήσομαι
αὐτός· τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος;

ΧΟ. μὴ, φίλτατ' ἀνδρῶν, Οἰδίπου τέκος, γένῃ

649. Versui qui exciderat, καὶ δὴ λέλεκται πάντα τἀντεταλμένα, duos substituit interpolator, τοιαῦτ' ἐκείνων ἐστὶ τἀξευρήματα. | σὺ δ' αὐτὸς ἤδη γνῶθι τίνα πέμπειν δοκεῖς.

674—676. ἄρχοντί τ' ἄρχων καὶ κασιγνήτῳ κάσις. | ἐχθρὸς σὺν ἐχθρῷ στήσομαι. φέρ' ὡς τάχος | κνημῖδας, αἰχμῆς καὶ πετρῶν προβλήματα.

ὀργὴν ὁμοῖος τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ·
ἀλλ' ἄνδρας Ἀργείοισι Καδμείους ἅλις
ἐς χεῖρας ἐλθεῖν· αἷμα γὰρ καθάρσιον.
ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐτοκτόνος,
οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος.
ΕΤ. εἴπερ κακὸν φέροι τις αἰσχύνης ἄτερ,
ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσι·
κακῶν δὲ κἀσχρῶν οὔτιν' εὐκλείαν ἐρεῖς.
ΧΟ. τί μέμονας, τέκνον; μή τί σε θυμοπλη-
θὴς δορίμαργος ἄτα φερέτω· κακοῦ δ'
ἔκβαλ' ἔρωτος ἀρχάν.
ΕΤ. ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ' ἐπισπέρχει θεός,
ἴτω κατ' οὖρον κῦμα Κωκυτοῦ λαχὸν
Φοίβῳ στυγηθὲν πᾶν τὸ Λαΐου γένος.
ΧΟ. ὠμοδακής σ' ἄγαν ἵμερος ἐξοτρύ-
νει πικρόκαρπον ἀνδροκτασίαν τελεῖν
αἵματος οὐ θεμιστοῦ.
ΕΤ. φίλου γὰρ ἐχθρά μοι πατρὸς τάλαιν' ἀρὰ
ξηροῖς ἀκλαύτοις ὄμμασιν προσιζάνει,
λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστέρου μόρου.
ΧΟ. ἀλλὰ σὺ μὴ 'ποτρύνου· κακὸς οὐ κεκλή-
σει βίον εὖ κυρήσας· μελάναιγις οὐκ
εἶσι δόμους Ἐρινὺς, ὅταν ἐκ χερῶν
θεοὶ θυσίαν δέχωνται.
ΕΤ. θεοῖς μὲν ἤδη πως παρημελήμεθα,
χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται·
τί οὖν ἔτ' ἂν σαίνοιμεν ὀλέθριον μόρον;
ΧΟ. νῦν ὅτε σοι παρέστακεν· ἐπεὶ δαίμων
λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλ-
λακτὸς ἴσως ἂν ἔλθοι θαλερωτέρῳ

686—688. = 692—694.
698—701. = 705—708.

πνεύματι· νῦν δ' ἔτι ζεῖ.
ΕΤ ἐξέζεσεν γὰρ Οἰδίπου κατεύγματα·
ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων
ὄψεις, πατρῴων χρημάτων δατήριοι.
ΧΟ. πιθοῦ γυναιξὶ, καίπερ οὐ στέργων ὅμως.
ΕΤ. λέγοιτ' ἂν ὧν ἄνη τις· οὐδὲ χρὴ μακράν.
ΧΟ. μὴ 'λθῃς ὁδοὺς σὺ τάσδ' ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις.
ΕΤ. τεθηγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ.
ΧΟ. νίκην γε μέντοι καὶ κακὴν τιμᾷ θεός.
ΕΤ. οὐκ ἄνδρ' ὁπλίτην τοῦτο χρὴ στέργειν ἔπος.
ΧΟ. ἀλλ' αὐτάδελφον αἷμα δρέψασθαι θέλεις;
ΕΤ. θεῶν διδόντων οὐκ ἂν ἐκφύγοις κακά.
ΧΟ. πέφρικα τὰν ὠλεσίοικον θεὸν, οὐ θεοῖς ὁμοί-
αν,
παναλαθῆ, κακόμαντιν πατρὸς εὐκταίαν Ἐρινὺν
τελέσαι τὰς περιθύμους κατάρας Οἰδιπόδα βλα-
ψίφρονος·
παιδολέτωρ δ' ἔρις ἅδ' ὀτρύνει.
ξένος δὲ κλήρους ἐπινωμᾷ Χάλυβος Σκυθῶν
ἄποικος,
κτεάνων χρηματοδαίτας πικρὸς, ὠμόφρων σίδα-
ρος,
χθόνα ναίειν διαπήλας, ὁπόσαν καὶ φθιμένοισιν
κατέχειν,
τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους
ἐπειδὰν αὐτοκτόνως
αὐτοδάϊκτοι θάνωσι,
καὶ χθονία κόνις πίῃ
μελαμπαγὲς αἷμα φοίνιον,
τίς ἂν καθαρμοὺς πόροι,

720—726. = 727—733.
734—741. = 742—749.

τίς ἄν σφε λούσειεν; ὦ
πόνοι δόμων νέοι παλαιοῖσι συμμιγεῖς κακοῖς.
παλαιγενῆ γὰρ λέγω
παρβασίαν ὠκύποινον·
αἰῶνα δ' ἐς τρίτον μένει·
Ἀπόλλωνος εὖτε Λάϊος
βίᾳ, τρὶς εἰπόντος ἐν
μεσομφάλοις Πυθικοῖς
χρηστηρίοις θνάσκοντα γέννας ἄτερ σώζειν πό-
λιν,
κρατηθεὶς ἐκ φίλων ἀβουλιᾶν
ἐγείνατο μὲν μόρον αὑτῷ,
πατροκτόνον Οἰδιπόδαν, ὅστε ματρὸς ἁγνὰν
σπείρας ἄρουραν, ἵν' ἐτράφη,
ῥίζαν αἱματόεσσαν,
ἔφλα· παράνοια συνᾶγε
νυμφίους φρενώλεις.
κακῶν δ' ὥσπερ θάλασσα κῦμ' ἄγει·
τὸ μὲν πίτνον, ἄλλο δ' ἀείρει
τρίχαλον, ὃ καὶ περὶ πρύμναν πόλεως καχλά-
ζει.
μεταξὺ δ' ἀλκὰ δι' ὀλίγου
τείνει πύργος ἐν εὔρει.
δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦσι
μὴ πόλις δαμασθῇ.
τέλειαι γὰρ παλαιφάτων ἀρᾶν
βαρεῖαι καταλλαγαί,
τὰ δ' ὀλοὰ πελόμεν' οὐ παρέρχεται.
πρόπρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει
ἀνδρῶν ἀλφηστᾶν ὄλβος ἄγαν παχυνθείς.

750—757. = 758—765.
766—771. = 772—777.

τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν
θεοὶ καὶ ξυνέστιοι
πόλεος ὁ πολύβοτός τ' αἰὼν βροτῶν,
ὅσον τότ' Οἰδίπουν τίον,
τὰν ἁρπαξάνδραν
κῆρ' ἀφελόντα χώρας;
ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων
ἐγένετο μέλεος ἀθλίων
γάμων, ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν
μαινομένᾳ κραδίᾳ
δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν·
πατροφόνῳ χερὶ τῶν
κρεισσοτέκνων ὀμμάτων ἐπλάγχθη·
τέκνοις δ' ἀραίας
ἐφῆκεν ἐπικότους τροφᾶς,
αἰαῖ, πικρογλώσσους ἀράς,
καί σφε σιδαρονόμῳ
διὰ χερί ποτε λαχεῖν
κτήματα· νῦν δὲ τρέω
μὴ τελέσῃ καμψίπους Ἐρινύς.
ΑΓ. θαρσεῖτε, παῖδες μητέρων τεθραμμέναι.
πόλις πέφευγεν ἥδε δούλιον ζυγόν·
πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀβρίμων κομπάσματα·
πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε καὶ κλυδωνίου
πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο.
στέγει δὲ πύργος, καὶ πύλας φερεγγύοις
ἐφαρξάμεσθα μονομάχοισι προστάταις·
καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστ' ἐν ἓξ πυλώμασι·
τὰς δ' ἑβδόμας ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτης
ἄναξ Ἀπόλλων εἵλετ', Οἰδίπου γένει
κραίνων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.

778—784. = 785—791.

ΧΟ. τί δ' ἐστὶ πρᾶγμα νεόκοτον πόλει πάλιν;
ΑΓ. ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.
ΧΟ. τίνες; τί δ' εἶπας; παραφρονῶ φόβῳ λόγου.
ΑΓ. φρονοῦσα νῦν ἄκουσον· Οἰδίπου τόκω
ΧΟ. οἲ 'γὼ τάλαινα, μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν.
ΑΓ. οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένοι.
ΧΟ. ἐκεῖθι κῆλθον; βαρέα δ' οὖν ὅμως φράσον.
ΑΓ. οὕτως ἀδελφαῖς χερσὶν ἠναίροντ' ἄγαν.
ΧΟ. οὕτως ὁ δαίμων κοινὸς ἦν ἀμφοῖν ἅμα.
ΑΓ. αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος.
τοιαῦτα χαίρειν καὶ δακρύεσθαι πάρα·
πόλιν μὲν εὖ πράσσουσαν, οἱ δ' ἐπιστάται,
δισσὼ στρατηγὼ, διέλαχον σφυρηλάτῳ
Σκύθῃ σιδήρῳ κτημάτων παμπησίαν.
[ἕξουσι δ' ἣν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθονὸς,
πατρὸς κατ' εὐχὰς δυσπότμους φορούμενοι.
πόλις σέσωσται· βασιλέοιν δ' ὁμοσπόροιν
πέπωκεν αἷμα γαῖ' ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ.]
ΧΟ. ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πολιοῦχοι
δαίμονες, οἳ δὴ Κάδμου πύργους
τούσδε ῥύεσθε **,
πότερον χαίρω κἀπολολύξω
πόλεως ἀσινεῖ σωτῆρι τύχᾳ,
ἢ τοὺς μογεροὺς καὶ δυσδαίμονας
ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχους;
οἳ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – καὶ πολυνεικεῖς
ὤλοντ' ἀσεβεῖ διανοίᾳ.
ὦ μέλαινα καὶ τελεία
γένεος Οἰδίπου τ' ἀρὰ,
κακόν με καρδίαν τι περιπίτνει κρύος.

832 — 839. = 840 — 847.

ἔτευξα τύμβῳ μέλος
Θυιὰς, αἱματοσταγεῖς
νεκροὺς κλύουσα δυσμόρως θανόντας· ἦ δυσορ-
νις ἅδε ξυναυλία δορός.
ἐξέπραξεν, οὐδ' ἀπεῖπε
πατρόθεν εὐκταία φάτις·
βουλαὶ δ' ἄπιστοι Λαΐου διήρκεσαν.
μέριμνα δ' ἀμφὶ πτόλιν·
θέσφατ' οὐκ ἀμβλύνεται.
ἰὼ πολύστονοι, τόδ' εἰργάσασθ' ἄπιστον· ἦλθε
δ' αἰακτὰ πήματ' οὐ λόγῳ.
τάδ' αὐτόδηλα προῦπτος ἀγγέλου λόγος·
διπλαῖ μέριμναι, διδυμάνορα κακὰ
αὐτοφόνα, δίμοιρα τέλεια τάδε πάθη. τί φῶ;
τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι δόμων ἐφέστιοι;
ἀλλὰ γόων, ὦ φίλαι, κατ' οὖρον
ἐρέσσετ' ἀμφὶ κρατὶ πόμπιμον χεροῖν
πίτυλον, ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ' ἀμείβεται
τὰν ναύστολον μελάγκροκον θεωρίδα,
τὰν ἀστιβῆ 'πόλλωνι, τὰν ἀνάλιον,
πάνδοκον εἰς ἀφανῆ τε χέρσον.
ἀλλὰ γὰρ ἥκουσ' αἵδ' ἐπὶ πρᾶγος
πικρὸν Ἀντιγόνη τ' ἠδ' Ἰσμήνη,
θρῆνον ἀδελφοῖν· οὐκ ἀμφιβόλως
οἶμαί σφ' ἐρατῶν ἐκ βαθυκόλπων
στηθέων ἥσειν ἄλγος ἐπάξιον.
ἡμᾶς δὲ δίκη πρότερον φήμης
τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον Ἐρινύος
ἀχεῖν Ἀίδᾳ τ'
ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν.

848 — 854. = 855 — 860.

ἰώ. δυσαδελφόταται πασῶν ὁπόσαι
στρόφον ἐσθῆσιν περιβάλλονται,
κλάω, στένομαι, καὶ δόλος οὐδεὶς
μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.
ΗΜ. ἰὼ ἰὼ δύσφρονες,
φίλων ἄπιστοι καὶ κακῶν ἀτρύμονες,
πατρῴους δόμους ἑλόντες μέλεοι σὺν ἀλκᾷ.
ΗΜ. μέλεοι δῆθ' οἳ μελέους θανάτους
ηὕροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ.
ΗΜ. ἰὼ ἰὼ δωμάτων
ἐρειψίτοιχοι καὶ πικρὰς μοναρχίας
ἰδόντες, τί δὴ διήλλαχθε σὺν σιδάρῳ;
ΗΜ. κάρτα δ' ἀληθῆ πατρὸς Οἰδιπόδα
πότνι' Ἐρινὺς ἐπέκρανε.
ΗΜ. δι' εὐωνύμων τετυμμένοι,
τετυμμένοι δῆθ', ὁμοσπλάγχνων τε πλευρωμά-
των
⏑⏑́⏑⏑⏑⏑ –́
αἰαῖ δαιμόνιοι,
αἰαῖ δ' ἀντιφόνων
ἐκ θανάτων ἀραί.
ΗΜ. διανταίαν λέγεις δόμοισι καὶ
σώμασιν πεπλαγμένους,
ἀναυδάτῳ μένει
ἀραίῳ τ' ἐκ πατρὸς
διχόφρονι πότμῳ.
ΗΜ. διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος,
στένουσι πύργοι, στένει πέδον φίλανδρον· μενεῖ
κτέανά τ' ἐπιγόνοις,
δι' ὧν αἰνομόροις,

874 — 879. = 880 — 887.
888 — 899. = 900 — 910.

δι' ὧν νεῖκος ἔβα
καὶ θανάτου τέλος.
ΗΜ. ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι
κτήμαθ', ὥστ' ἴσον λαχεῖν.
διαλλακτῆρι δ' οὐκ
ἀμεμφία φίλοις,
οὐδ' εὔχαρις Ἄρης.
ΗΜ. σιδαρόπλακτοι μὲν ὧδ' ἔχουσι,
σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι,
τάχ' ἄν τις εἴποι, τίνες;
τάφων πατρῴων λαχαί.
ΗΜ. δόμων μάλ' ἀχὰν ἐς οὓς προπέμπει
δαϊκτὴρ γόος αὐτόστονος, αὐτοπήμων,
δαϊόφρων, οὐ φιλογαθής, ἐτύμως δακρυχέων ἐκ
φρενὸς, ἃ
κλαομένας μου μινύθει τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοιν.
ΗΜ. πάρεστι δ' εἰπεῖν ἐπ' ἀθλίοισιν
ὡς ἐρξάτην πολλὰ μὲν πολίτας,
ξένων τε πάντων στίχας
πολυφθόρους ἐν δαΐ.
ΗΜ. ἰὼ δυσαίων σφὶν ἁ τεκοῦσα
προ πασᾶν ὁπόσαι τεκνογόνοι κέκληνται.
παῖδα τὸν αὑτᾶς πόσιν αὑτᾷ θεμένα τούσδ' ἔτεχ',
οἳ δ' ὧδ' ἐτελεύ-
τασαν ὑπ' ἀλλαλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν.
ΗΜ. ὁμόσποροι δῆτα καὶ πανώλεθροι,
διανομαῖς οὐ φίλαις,
ἔριδι μαινομένᾳ, νείκεος ἐν τελευτᾷ.
ΗΜ. πέπαυται δ' ἔχθος, ἐν δὲ γαίᾳ
ζόα φονορύτῳ

911 — 921. = 922 — 933.
934 — 946. = 947 — 960.

μέμικται· κάρτα δ' εἴσ' ὅμαιμοι.
πικρὸς λυτὴρ νεικέων
ὁ πόντιος ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς
θηκτὸς σίδαρος· πικρὸς δὲ χρημάτων
κακὸς δατητὰς Ἄρης
ἀρὰν πατρῴαν τιθεὶς ἀλαθῆ.
ΗΜ. ἔχουσι μοῖραν λαχόντες, ὦ μέλεοι,
διοδότων ἀχθέων·
ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται.
ΗΜ. ἰὼ πολλοῖς ἐπανθίσαντες
πόνοισι γενεάν·
τελευταῖαι δ' ἐπηλάλαξαν
Ἀραὶ τὸν ὀξὺν νόμον,
τετραμμένου παντρόπῳ φυγᾷ γένους.
ἕστακε δ' Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις,
ἐν αἷς ἐθείνοντο, καὶ
δυοῖν κρατήσας ἔληξε δαίμων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

παισθεὶς ἔπαισας.

ΙΣΜΗΝΗ.

σὺ δ' ἔθανες κατακτανών.
ΑΝ. δορὶ δ' ἔκανες.
ΙΣ. δορὶ δ' ἔθανες.
ΑΝ. μελεόπονος.
ΙΣ. μελεοπαθής.
ΑΝ. ἴτω γόος. ΙΣ. ἴτω δάκρυ.
ΑΝ. πρόκεισαι ΙΣ. κατακτάς.
ΑΝ. ἐὴ ἐή, μαίνεται γόοισι φρήν.
ΙΣ. ἐντὸς δὲ καρδία στένει.
ΑΝ. ἰὼ ἰὼ πάνδυρτε σύ.
ΙΣ. σὺ δ' αὖτε καὶ πανάθλιε.

966 — 977. = 978 — 989

ΑΝ. πρὸς φίλου ἔφθισο. ΙΣ. καὶ φίλον ἔκτανες.
ΑΝ. διπλᾶ λέγειν.
ΙΣ. διπλᾶ δ' ὁρᾶν.
ΑΝ. ἀχέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν.
ΙΣ. πέλας αἵδ' ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν.
ΧΟ. ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,
πότνιά τ' Οἰδίπου σκιά,
μέλαιν' Ἐρινύς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.
ΑΝ. ἐὴ ἐή, δυσθέατα πήματα
ΙΣ. ἐδείξατ' ἐκ φυγᾶς ἐμοί.
ΑΝ. οὐδ' ἵκεθ' ὡς κατέκτανεν.
ΙΣ. σωθεὶς δὲ πνεῦμ' ἀπώλεσεν.
ΑΝ. ὤλεσε δὴ τόδε.
ΙΣ. καὶ τόδ' ἐνόσφισε.
ΑΝ. τάλαν γένος.
ΙΣ. τάλαν πάθος.
ΑΝ. δύστονα κήδε' ὁμώνυμα.
ΙΣ. δίυγρα τριπάλτων πημάτων.
ΧΟ. ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερά,
πότνιά τ' Οἰδίπου σκιά,
μέλαιν' Ἐρινύς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.
ΑΝ. σὺ τοίνυν οἶσθα διαπερῶν,
ΙΣ. σὺ δ' οὐδὲν ὕστερος μαθών,
ΑΝ. ἐπεὶ κατῆλθες ἐς πόλιν,
ΙΣ. δορός γε τῷδ' ἀντηρέτας.
ΑΝ. ὀλοὰ λέγειν.
ΙΣ. ὀλοὰ δ' ὁρᾶν.
ΑΝ. ἰὼ πόνος, ΙΣ. ἰὼ κακά,
ΑΝ. δώμασι καὶ χθονί, [πρὸ πάντων δ' ἐμοί].
ΙΣ. καὶ τὸ πρόσω γ' ἐμοί·
ΑΝ. ἰὼ ἰώ, δυστάνων κακῶν ἄναξ
[Ἐτεόκλεις ἀρχηγέτα].

ΙΣ. ἰὼ πάντων πολυπονώτατοι.
ΑΝ. ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτᾳ.
ΙΣ. ἰώ, ποῦ σφε θήσομεν χθονός;
ΑΝ. ἰώ, ὅπου τιμιώτατον.
ΙΣ. ἰὼ πῆμα πατρὶ πάρευνον.

ΚΗΡΥΞ.

δοκοῦντα καὶ δόξαντ᾽ ἀπαγγέλλειν με χρὴ
δήμου προβούλοις τῆσδε Καδμείας πόλεως·
Ἐτεοκλέα μὲν τόνδ᾽ ἐπ᾽ εὐνοίᾳ χθονὸς
θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις κατασκαφαῖς·
στέγων γὰρ ἐχθροὺς θάνατον εἵλετ᾽ ἐν πόλει,
ἱερῶν πατρῴων δ᾽ ὅσιος ὢν μομφῆς ἄτερ
τέθνηκεν οὗπερ τοῖς νέοις θνῄσκειν καλόν.
οὕτω μὲν ἀμφὶ τοῦδ᾽ ἐπέσταλται λέγειν·
τούτου δ᾽ ἀδελφὸν τόνδε Πολυνείκους νεκρὸν
ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον, ἁρπαγὴν κυσίν,
ὡς ὄντ᾽ ἀναστατῆρα Καδμείων χθονός,
εἰ μὴ θεῶν τις ἐμποδὼν ἔστη δορὶ
τῷ τοῦδ᾽. ἄγος δὲ καὶ θανὼν κεκτήσεται
θεῶν πατρῴων, οὓς ἀτιμάσας ὅδε
στράτευμ᾽ ἐπακτὸν ἐμβαλὼν ᾕρει πόλιν.
οὕτω πετηνῶν τόνδ᾽ ὑπ᾽ οἰωνῶν δοκεῖ
ταφέντ᾽ ἀτίμως τοὐπιτίμιον λαβεῖν,
καὶ μήθ᾽ ὁμαρτεῖν τυμβοχόα χειρώματα
μήτ᾽ ὀξυμόλποις προσσέβειν οἰμώγμασιν,
ἄτιμον εἶναι δ᾽ ἐκφορᾶς φίλων ὕπο.
τοιαῦτ᾽ ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει.
ΑΝ. ἐγὼ δὲ Καδμείων γε προστάταις λέγω,
ἢν μή τις ἄλλος τόνδε συνθάπτειν θέλῃ,
ἐγώ σφε θάψω κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ
θάψασ᾽ ἀδελφὸν τὸν ἐμόν, οὐδ᾽ αἰσχύνομαι
ἔχουσ᾽ ἄπιστον τήνδ᾽ ἀναρχίαν πόλει.

δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ πεφύκαμεν,
μητρὸς ταλαίνης κἀπὸ δυστήνου πατρός.
τοιγὰρ θέλουσ᾽ ἄκοντι κοινώνει κακῶν
ψυχή, θανόντι ζῶσα συγγόνῳ φρενί.
τούτου δὲ σάρκας οὐδὲ κοιλογάστορες
λύκοι σπάσονται· μὴ δοκησάτω τινί.
τάφον γὰρ αὐτῇ καὶ κατασκαφὰς ἐγώ,
γυνή περ οὖσα, τῷδε μηχανήσομαι
κόλπῳ φέρουσα βυσσίνου πεπλώματος.
καὐτὴ καλύψω, μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν·
θάρσει παρέσται μηχανὴ δραστήριος.
ΚΗ. αὐδῶ πόλιν σε μὴ βιάζεσθαι τάδε.
ΑΝ. αὐδῶ σε μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.
ΚΗ. τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.
ΑΝ. τράχυν᾽· ἄθαπτος δ᾽ οὗτος οὐ γενήσεται.
ΚΗ. ἀλλ᾽ ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;
ΑΝ. ἤδη τὰ τοῦδ᾽ οὐ διατετίμηται θεοῖς.
ΚΗ. οὔ, πρίν γε χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν.
ΑΝ. παθὼν κακῶς κακοῖσιν ἀντημείβετο.
ΚΗ. ἀλλ᾽ εἰς ἅπαντας ἀνθ᾽ ἑνὸς τόδ᾽ ἔργον ἦν.
ΑΝ. ἔρις περαίνει μῦθον ὑστάτη θεῶν.
ἐγὼ δὲ θάψω τόνδε· μὴ μακρηγόρει.
ΚΗ. ἀλλ᾽ αὐτόβουλος ἴσθ᾽, ἀπεννέπω δ᾽ ἐγώ.
ΧΟ. φεῦ φεῦ.
ὦ μεγάλαυχοι καὶ φθερσιγενεῖς
Κῆρες Ἐρινύες, αἵτ᾽ Οἰδιπόδα
γένος ὠλέσατε πρέμνοθεν οὕτως,
τί πάθω; τί δὲ δρῶ; τί δὲ μήσωμαι;
πῶς τολμήσω μήτε σὲ κλάειν
μήτε προπέμπειν ἐπὶ τύμβῳ;
ἀλλὰ φοβοῦμαι κἀποτρέπομαι
δεῖμα πολιτῶν.

σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων
τεύξει· κεῖνος δ' ὁ τάλας ἄγοος
μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς
εἶσι. τίς ἂν ταῦτα πίθοιτο;
ΗΜ. δράτω τι πόλις καὶ μὴ δράτω
τοὺς κλάοντας Πολυνείκη.
ἡμεῖς μὲν ἴμεν καὶ συνθάψομεν
αἵδε προπομποί. καὶ γὰρ γενεᾷ
κοινὸν τόδ' ἄχος, καὶ πόλις ἄλλως
ἄλλοτ' ἐπαινεῖ τὰ δίκαια.
ΗΜ. ἡμεῖς δ' ἅμα τῷδ', ὥσπερ τε πόλις
καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ.
μετὰ γὰρ μάκαρας καὶ Διὸς ἰσχὺν
ὅδε Καδμείων ἤρυξε πόλιν
μὰνατραπῆναι μηδ' ἀλλοδαπῶν
κύματι φωτῶν κατακλυσθῆν.

1066—1071. = 1072—1077.

III.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ
ΠΕΡΣΑΙ

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.
ΑΤΟΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΙΔΩΛΟΝ ΔΑΡΕΙΟΥ
ΞΕΡΞΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Γλαῦκος ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησι Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην,

Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων.

πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχός ἐστιν ἀγγέλλων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ Ξέρξου ἧτταν, στορνύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις, ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ Δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις, Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵππον μὲν ἄμετρον ἐπαγόμενος, ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτὰ, ἢ καὶ δεκατέσσαρας· καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς, ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ διὰ Θεσσαλίας φεύγων διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ[a]), Προμηθεῖ.

Πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρείου ἐδυστύχησε περὶ Μαραθῶνα· δευτέρα Ξέρξου περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιάς.

ΑΛΛΩΣ[b]).

Ἰστέον ὅτι οἱ Ἕλληνες τριακοσίας μόνον νῆας εἶχον. πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρειου ἐδυστύχησε περὶ Μαρα-

[a]) Γλαύκῳ] Ποτνιεῖ addidit scholiasta recentior, Ποντίῳ Welckerus. In didascaliis solum positum fuit Glauci nomen, ut Προμηθεῖ scriptum fuit, omisso Πυρφόρου nomine, quo grammatici drama hoc satyricum ab duabus distinxerunt tragoediis, quae Προμηθεὺς δεσμώτης et Προμηθεὺς λυόμενος inscriptae sunt. De qua ratione dixi in Annotationibus ad Sophoclem p. 277. ed. Oxon.

[b]) Haec ex scholiis Byzantinis excerpta sunt, ut similia de

θῶνα. δευτέρα ἐπὶ Ξέρξου, περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιας, τοῦ Θεμιστοκλέους στρατηγοῦ ὄντος τότε τῶν Ἀθηναίων καὶ ῥήτορος, καὶ νῆας εἰπόντος ποιῆσαι καὶ ἀντιτάξασθαι πρὸς τὸν Ξέρξην. οὗ καὶ γενομένου περιεγένοντο αὐτοῦ. ὁ Ἀπόλλων γὰρ τοῖς Ἀθηναίοις μαντευομένοις πῶς τῶν Περσῶν περιγενήσονται εἶπε τείχη ξύλινα κατασκευάσαι, καὶ οὕτω περιγενέσθαι αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν τείχη ἔλεγον ποιῆσαι εἰς τὴν πόλιν ξύλινα ἀντὶ τῶν λιθίνων· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ νῆας εἶπε ποιῆσαι. αἳ πολλάκις διὰ τῶν οἰκείων τειχῶν σώζουσι τοὺς ἀνθρώπους. ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ Ποτνιεῖ, Προμηθεῖ. τούτου τοῦ Ξέρξου πατὴρ μὲν ἦν Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς, μήτηρ δὲ Ἄτοσσα. γίνωσκε δὲ ὅτι Δαρεῖοι τρεῖς εἰσι· πρῶτος δὲ τούτων υἱὸς Ὑστάσπου, προκριθεὶς ὑπὸ τῶν Περσῶν καὶ βασιλεύσας αὐτῶν, ὃς ἦν καὶ Ξέρξου πατὴρ τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· δεύτερος δὲ ὁ Ἀρταξέρξου πατὴρ, Σύρος προσαγορευθεὶς, ἢ Νόθος· ἔσχατος δὲ Δαρεῖος ὁ ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου καταλυθείς. τινὲς δὲ καὶ τέταρτον Δαρεῖον λέγουσιν εἶναι.

Promethei fabula, quae supra p. 3. 4. sub lemmate Ἄλλως posui et de Septem ad Thebas p. 43—46., inter quae nihil est quod ab vetere grammatico scriptum sit praeter verba Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος — Λυκουργείᾳ τετραλογίᾳ p. 45. lin. 11 seqq., quae sola leguntur in codice Mediceo.

ΠΕΡΣΑΙ.

ΧΟΡΟΣ.

Τάδε μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων
Ἑλλάδ' ἐς αἶαν πιστὰ καλεῖται,
καὶ τῶν ἀφνεῶν καὶ πολυχρύσων
ἑδράνων φύλακες, κατὰ πρεσβείαν
οὓς αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενὴς
εἵλετο χώρας ἐφορεύειν.
ἀμφὶ δὲ νόστῳ τῷ βασιλείῳ
καὶ πολυχρύσου στρατιᾶς ἤδη
κακόμαντις ἄγαν ὀρσολοπεῖται
θυμὸς ἔσωθεν.
πᾶσα γὰρ ἰσχὺς Ἀσιατογενὴς
ᾤχωκε, νέον δ' ἄνδρα βαΰζει,
κοὔτε τις ἄγγελος οὔτε τις ἱππεὺς
ἄστυ τὸ Περσῶν ἀφικνεῖται·
οἵτε τὸ Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων
καὶ τὸ παλαιὸν Κίσσιον ἕρκος
προλιπόντες ἔβαν,
οἱ μὲν ἐφ' ἵππων, οἱ δ' ἐπὶ ναῶν,
πεζοί τε βάδην
πολέμου στῖφος παρέχοντες·
οἷος Ἀμίστρης ἠδ' Ἀρταφρένης
καὶ Μεγαβάτης ἠδ' Ἀστάσπης,
ταγοὶ Περσῶν,

βασιλῆς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου,
σοῦνται, στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι,
τοξοδάμαντές τ' ἠδ' ἱπποβάται,
φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην
ψυχῆς εὐτλήμονι δόξῃ·
Ἀρτεμβάρης θ' ἱππιοχάρμης
καὶ Μασίστης, ὅ τε τοξοδάμας
ἐσθλὸς Ἰμαῖος, Φαρανδάκης θ',
ἵππων τ' ἐλατὴρ Σοσθάνης.
ἄλλους δ' ὁ μέγας καὶ πολυθρέμμων
Νεῖλος ἔπεμψεν· Σουσισκάνης,
Πηγασταγὼν Αἰγυπτογενής,
ὅ τε τῆς ἱερᾶς Μέμφιδος ἄρχων
μέγας Ἀρσάμης, τάς τ' ὠγυγίους
Θήβας ἐφέπων Ἀριόμαρδος,
καὶ ἑλειοβάται ναῶν ἐρέται
δεινοὶ πλῆθός τ' ἀνάριθμοι.
ἁβροδιαίτων δ' ἕπεται Λυδῶν
ὄχλος, οἵτ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς
κατέχουσιν ἔθνος, τοὺς Μιτρογάθης
Ἀρκτεύς τ' ἀγαθὸς, βασιλῆς δίοποι,
καὶ πολύχρυσοι Σάρδεις ἐπόχους
πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσιν,
δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη,
φοβερὰν ὄψιν προσιδέσθαι.
στεῦται δ' ἱεροῦ Τμώλου πελάται
ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλιον Ἑλλάδι,
Μάρδων, Θάρυβις, λόγχης ἄκμονες,
καὶ ἀκοντισταὶ Μυσοί· Βαβυλὼν δ'
ἡ πολύχρυσος πάμμικτον ὄχλον
πέμπει σύρδην, ναῶν τ' ἐπόχους
τοξουλκῷ λήματι πιστούς·

τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης
Ἀσίας ἕπεται
δειναῖς βασιλέως ὑπὸ πομπαῖς.
τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας
οἴχεται ἀνδρῶν,
οὓς πέρι πᾶσα χθὼν Ἀσιᾶτις
θρέψασα πόθῳ στένεται μαλερῷ
τοκέες τ' ἄλοχοί θ' ἡμερολεγδὸν
τείνοντα χρόνον τρομέονται.
πεπέρακεν μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη
βασίλειος στρατὸς εἰς ἀντίπορον γείτονα χώραν,
λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας
Ἀθαμαντίδος Ἕλλας,
πολύγομφον ὅδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι
πόντου.
πολυάνδρου δ' Ἀσίας θούριος ἄρχων
ἐπὶ πᾶσαν χθόνα ποιμανόριον θεῖον ἐλαύνει
διχόθεν, πεζονόμοις ἔκ τε θαλάσσας
ἐχυροῖσι πεποιθὼς
στυφελοῖς ἐφέταις, χρυσογόνου γενεᾶς ἰσόθεος
φώς.
κυανοῦν δ' ὄμμασι λεύσσων φονίου δέργμα
δράκοντος,
πολύχειρ καὶ πολυναύτας, Σύριόν θ' ἅρμα διώ-
κων,
ἐπάγει δουρικλύτοις ἀνδράσι τοξόδαμνον Ἄρη.
δόκιμος δ' οὔτις ὑποστὰς μεγάλῳ ῥεύματι φω-
τῶν
ἐχυροῖς ἕρκεσιν εἴργειν ἄμαχον κῦμα θαλάσ-
σας·

65—72. = 73—80.
81—86. = 87—92.

ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ Περσᾶν στρατὸς ἀλκίφρων τε λαός. 92
δολόμητιν δ' ἀπάταν θεοῦ τίς ἀνὴρ θνατὸς ἀλύξει;
τίς ὁ κραιπνῷ ποδὶ πηδήματος εὐπετοῦς ἀνάσσων; 95
φιλόφρων γὰρ παρασαίνει βροτὸν εἰς ἄρκυας Ἄτα, 97
τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνατὸν ἀλύξαντα φυγεῖν. 100
θεόθεν γὰρ κατὰ Μοῖρ' ἐκράτησεν τὸ παλαιόν,
ἐπέσκηψε δὲ Πέρσαις 102
πολέμους πυργοδαΐκτους 105
διέπειν ἱππιοχάρμας τε κλόνους πόλεών τ' ἀναστάσεις.
ἔμαθον δ' εὐρυπόροιο θαλάσσας πολιαινομένας πνεύματι λάβρῳ 108 — 110
ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος,
πίσυνοι λεπτοδόμοις πείσμασι λαοπόροις τε μαχαναῖς.
ταῦτά μοι μελαγχίτων
φρὴν ἀμύσσεται φόβῳ, 115
ὀᾶ, Περσικοῦ στρατεύματος
τοῦδε, μὴ πόλις πύθηται κένανδρον μέγ' ἄστυ Σουσίδος,
καὶ τὸ Κισσίων πόλισμ' 120
ἀντίδουπον ᾄσεται,
ὀᾶ, τοῦτ' ἔπος γυναικοπληθὴς ὅμιλος ἀπύων,
βυσσίνοις δ' ἐν πέπλοις πέσῃ λακίς. 125
πᾶς γὰρ ἱππηλάτας καὶ πεδοστιβὴς λεὼς

102 — 107. = 108 — 113.
114 — 119. = 120 — 125.
126 — 132. = 133 — 139.

σμῆνος ὣς ἐκλέλοιπεν μελισσᾶν σὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ,
τὸν ἀμφίζευκτον ἐξαμείψας ἀμφοτέρας ἅλιον 130
πρῶνα κοινὸν αἴας.
λέκτρα δ' ἀνδρῶν πόθῳ πίμπλαται δακρύμασιν·
Περσίδες δ' ἀκροπενθεῖς ἑκάστα πόθῳ φιλάνορι 136
τὸν αἰχμάεντα θοῦρον εὐνατῆρα προπεμψαμένα
λείπεται μονόζυξ.
ἀλλ' ἄγε, Πέρσαι, τόδ' ἐνεζόμενοι 140
στέγος ἀρχαῖον,
φροντίδα κεδνὴν καὶ βαθύβουλον
θώμεθα, χρεία δὲ προσήκει·
πῶς ἄρα πράσσει Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενής, 145
τὸ πατρωνύμιον γένος ἡμέτερον·
πότερον τόξου ῥῦμα τὸ νικῶν,
ἢ δορυκράνου
λόγχης ἰσχὺς κεκράτηκεν.
ἀλλ' ἥδε θεῶν ἴσον ὀφθαλμοῖς 150
φάος ὁρμᾶται μήτηρ βασιλέως,
βασίλεια δ' ἐμή, προσπίτνω·
καὶ προσφθόγγοις δὲ χρεὼν αὐτὴν
πάντας μύθοισι προσαυδᾶν.
ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη, 155
μῆτερ ἡ Ξέρξου γεραιά, χαῖρε, Δαρείου γύναι·
θεοῦ μὲν εὐνήτειρα Περσῶν, θεοῦ δὲ καὶ μήτηρ ἔφυς,
εἴ τι μὴ δαίμων παλαιὸς νῦν μεθέστηκε στρατῷ.

ΑΤΟΣΣΑ.

ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω χρυσεοστόλμους δόμους

καὶ τὸ Δαρείου τε κἀμὸν κοινὸν εὐνατήριον.
καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς· ἐς δ' ὑμᾶς ἐρῶ
μῦθον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὖσ' ἀδείμαντος, φίλοι,
μὴ μέγας πλοῦτος κονίσας οὖδας ἀντρέψῃ ποδὶ
ὄλβον, ὃν Δαρεῖος ἦρεν οὐκ ἄνευ θεῶν τινός.
ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστός ἐστιν ἐν φρεσί,
μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν
μήτ' ἀχρημάτοισι λάμπειν φῶς, ὅσον σθένος πάρα.
ἔστι γὰρ πλοῦτός γ' ἀμεμφής, ἀμφὶ δ' ὀφθαλμοῖς φόβος·
ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω δεσπότου παρουσίαν.
πρὸς τάδ' ὡς οὕτως ἐχόντων τῶνδε, σύμβουλοι λόγου
τοῦδέ μοι γένεσθε, Πέρσαι, γηραλᾶ πιστώματα·
πάντα γὰρ τὰ κέδν' ἐν ὑμῖν ἐστί μοι βουλεύματα.
ΧΟ. εὖ τόδ' ἴσθι, γῆς ἄνασσα τῆσδε, μή σε δὶς φράσαι
μήτ' ἔπος μήτ' ἔργον ὧν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέλῃ·
εὐμενεῖς γὰρ ὄντας ἡμᾶς τῶνδε συμβούλους καλεῖς.
ΑΤ. πολλοῖς μὲν ἀεὶ νυκτέροις ὀνείρασι
ξύνειμ', ἀφ' οὗπερ παῖς ἐμὸς στείλας στρατὸν
Ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων·
ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδ' ἐναργὲς εἰδόμην
ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης, λέξω δέ σοι.

ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε,
ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη,
ἡ δ' αὖτε Δωρικοῖσιν, εἰς ὄψιν μολεῖν,
μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολύ,
κάλλει τ' ἀμώμω καὶ κασιγνήτα γένους
ταὐτοῦ· πάτραν δ' ἔναιον ἡ μὲν Ἑλλάδα
κλήρῳ λαχοῦσα γαῖαν, ἡ δὲ βάρβαρον.
τούτω στάσιν τιν', ὡς ἐγὼ 'δόκουν ὁρᾶν,
τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι· παῖς δ' ἐμὸς μαθὼν
κατεῖχε κἀπράϋνεν, ἅρμασιν δ' ὕπο
ζεύγνυσιν αὐτὼ καὶ λέπαδν' ἐπ' αὐχένων
τίθησι. χἡ μὲν τῇδ' ἐπυργοῦτο στολῇ
ἐν ἡνίαισί τ' εἶχεν εὔαρκτον στόμα,
ἡ δ' ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἔντη δίφρου
διασπαράσσει, καὶ ξυναρπάζει βίᾳ
ἄνευ χαλινῶν καὶ ζυγὸν θραύει μέσον.
πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
Δαρεῖος οἰκτείρων σφε· τὸν δ' ὅπως ὁρᾷ
Ξέρξης, πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω.
ἐπεὶ δ' ἀνέστην καὶ χεροῖν καλλιρρόου
ἔψαυσα πηγῆς, σὺν θυηπόλῳ χερὶ
βωμὸν προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσι
θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε.
ὁρῶ δὲ φεύγοντ' ἀετὸν πρὸς ἐσχάραν
Φοίβου· φόβῳ δ' ἄφθογγος ἐστάθην, φίλοι·
μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
πτεροῖς ἐφορμαίνοντα καὶ χηλαῖς κάρα
τίλλονθ'· ὁ δ' οὐδὲν ἄλλο γ' ἢ πτήξας δέμας
παρεῖχε. ταῦτ' ἔμοιγε δείματ' ἔστ' ἰδεῖν,
ὑμῖν δ' ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
πράξας μὲν εὖ θαυμαστὸς ἂν γένοιτ' ἀνήρ,

κακῶς δὲ πράξας οὐχ ὑπεύθυνος πόλει,
σωθεὶς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.
ΧΟ. οὔ σε βουλόμεσθα, μῆτερ, οὔτ' ἄγαν φοβεῖν λόγοις
οὔτε θαρσύνειν. θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἱκνουμένη,
εἴ τι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπὴν τελεῖν,
τὰ δ' ἀγάθ' ἐκτελῆ γενέσθαι σοί τε καὶ τέκνοις σέθεν
καὶ πόλει φίλοις τε πᾶσι. δεύτερον δὲ χρὴ χοὰς
γῇ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι· πρευμενῶς δ' αἰτοῦ τάδε,
σὸν πόσιν Δαρεῖον, ὅνπερ φῂς ἰδεῖν κατ' εὐφρόνην,
ἐσθλά σοι πέμπειν τέκνῳ τε γῆς ἔνερθεν ἐς φάος,
τἄμπαλιν δὲ τῶνδε γαίας κάτοχα μαυροῦσθαι σκότῳ.
ταῦτα θυμόμαντις ὢν σοὶ πρευμενῶς παρῄνεσα·
εὖ δὲ πανταχῇ τελεῖν σοι τῶνδε κρίνομεν πέρι.
ΑΤ. ἀλλὰ μὴν εὔνους γ' ὁ πρῶτος τῶνδ' ἐνυπνίων κριτὴς
παιδὶ καὶ δόμοις ἐμοῖσι τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν.
ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά· ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι,
πάντα θήσομεν θεοῖσι τοῖς τ' ἔνερθε γῆς φίλοις,
εὖτ' ἂν εἰς οἴκους μόλωμεν. κεῖνο δ' ἐκμαθεῖν θέλω,
ὦ φίλοι, ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἱδρῦσθαι χθονός.
ΧΟ. τῆλε πρὸς δυσμαῖς, ἄνακτος Ἡλίου φθινάσμασιν.

ΑΤ. ἀλλὰ μὴν ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν.
ΧΟ. πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἂν Ἑλλὰς βασιλέως ὑπήκοος.
ΑΤ. ὧδέ τις πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ;
ΧΟ. καὶ στρατὸς τοιοῦτος ἔρξας πολλὰ δὴ Μήδους κακά.
ΑΤ. καὶ τί πρὸς τούτοισιν ἄλλο; πλοῦτος ἐξαρκὴς δόμοις;
ΧΟ. ἀργύρου πηγή τις αὐτοῖς ἐστι, θησαυρὸς χθονός.
ΑΤ. πότερα γὰρ τοξουλκὸς αἰχμὴ διὰ χεροῖν αὐτοῖς πρέπει;
ΧΟ. οὐδαμῶς· ἔγχη σταδαῖα καὶ φεράσπιδες σαγαί.
ΑΤ. τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι κἀπιδεσπόζει στρατῷ;
ΧΟ. οὔτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς οὐδ' ὑπήκοοι.
ΑΤ. πῶς ἂν οὖν μένοιεν ἄνδρας πολεμίους ἐπήλυδας;
ΧΟ. ὥστε Δαρείου πολύν τε καὶ καλὸν φθεῖραι στρατόν.
ΑΤ. δεινά τοι λέγεις ἰόντων τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.
ΧΟ. ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν τάχ' εἴσει πάντα ναμερτῆ λόγον·
τοῦδε γὰρ δράμημα φωτὸς Περσικὸν πρέπει μαθεῖν,
καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ γῆς ἁπάσης Ἀσιάδος πολίσματα,
ὦ Περσὶς αἶα καὶ πολὺς πλούτου λιμήν,
ὡς ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολὺς
ὄλβος, τὸ Περσῶν δ' ἄνθος οἴχεται πεσόν.
ὤμοι, κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά·
ὅμως δ' ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος,

Πέρσαι· στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε βαρβάρων.
ΧΟ. ἄνι' ἄνια κακὰ νεόκοτα
καὶ δάι'. αἰαῖ, διαίνεσθε, Πέρσαι, τόδ' ἄχος κλύοντες.
ΑΓ. ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα διαπεπραγμένα·
αὐτὸς δ' ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος.
ΧΟ. ἦ μακροβίοτος ὅδε γέ τις
αἰὼν ἐφάνθη γεραιοῖς, ἀκούειν τόδε πῆμ' ἄελπτον.
ΑΓ. καὶ μὴν παρών γε κοὐ λόγους ἄλλων κλύων,
Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ, μάταν
τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ
γᾶς ἀπ' Ἀσίδος ἦλθ' ἐπ' αἶαν
δάαν Ἑλλάδα χώραν.
ΑΓ. πλήθουσι νεκρῶν δυσπότμως ἐφθαρμένων
Σαλαμῖνος ἀκταὶ πᾶς τε πρόσχωρος τόπος.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ, φίλων
πολύδονα σώμαθ' ἁλιβαφῆ
κατθανόντα λέγεις φέρεσθαι
πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν.
ΑΓ. οὐδὲν γὰρ ἤρκει τόξα, πᾶς δ' ἀπώλλυτο
στρατὸς δαμασθεὶς ναΐοισιν ἐμβολαῖς.
ΧΟ. ἴυζ' ἄποτμον βοὰν
δυσαιανῆ Πέρσαις
δάοις, ὡς πάντα παγκάκως
ἔθεσαν, αἰαῖ, στρατοῦ φθαρέντος.
ΑΓ. ὦ πλεῖστον ἔχθος ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν·
φεῦ, τῶν Ἀθηνῶν ὡς στένω μεμνημένος.

256—259. = 262—265.
268—271. = 274—277.
280—283. = 286—289.

ΧΟ. στυγναί γ' Ἀθᾶναι δάοις·
μεμνῆσθαί τοι πάρα
ὡς πολλὰς Περσίδων μάταν
εὔνιδας ἔκτισσαν ἠδ' ἀνάνδρους.
ΑΤ. σιγῶ πάλαι δύστηνος ἐκπεπληγμένη
κακοῖς· ὑπερβάλλει γὰρ ἥδε συμφορά,
τὸ μήτε λέξαι μήτ' ἐρωτῆσαι πάθη.
ὅμως δ' ἀνάγκη πημονὰς βροτοῖς φέρειν
θεῶν διδόντων· πᾶν δ' ἀναπτύξας πάθος
λέξον καταστάς, κεἰ στένεις κακοῖς ὅμως,
τίς οὐ τέθνηκε, τίνα δὲ καὶ πενθήσομεν
τῶν ἀρχελείων, ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ
ταχθεὶς ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών.
ΑΓ. Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ βλέπει φάος.
ΑΤ. ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φάος μέγα
καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.
ΑΓ. Ἀρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεὺς
στύφλους παρ' ἀκτὰς θείνεται Σιληνιῶν.
χὠ χιλίαρχος Δαδάκης πληγῇ δορὸς
πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο·
Τενάγων τ' ἀριστεὺς Βακτρίων ἰθαγενὴς
θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ.
Λίλαιος, Ἀρσάμης τε κἀργήστης τρίτος,
οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα
νικώμενοι κύρισσον ἰσχυρὰν χθόνα·
πηγαῖς τε Νείλου γειτονῶν Αἰγυπτίου
Ἀρκτεύς, Ἀδεύης, καὶ Φερεσσεύης τρίτος,
Φαρνοῦχος, οἵδε ναὸς ἐκ μιᾶς πέσον.
Χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανών,
ἵππου μελαίνης ἡγεμὼν τρισμυρίας,
πυρσὴν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα
ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρᾷ βαφῇ.

καὶ Μᾶγος Ἄραβος, Ἀρτάμης τε Βάκτριος,
σκληρᾶς μέτοικος γῆς, ἐκεῖ κατέφθιτο.
Ἄμηστρις Ἀμφιστρεύς τε πολύπονον δόρυ
νωμῶν, ὅ τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος Σάρδεσι
πένθος παρασχὼν, Σεισάμης θ' ὁ Μύσιος,
Θάρυβίς τε πεντήκοντα πεντάκις νεῶν
ταγὸς, γένος Λυρναῖος, εὐειδὴς ἀνὴρ,
κεῖται θανὼν δείλαιος οὐ μάλ' εὐτυχῶς·
Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν,
Κιλίκων ἔπαρχος, εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον
ἐχθροῖς παρασχὼν, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
τοιῶνδε τῶνδε νῦν ὑπεμνήσθην πέρι.
πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά.

ΑΤ. αἰαῖ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε,
αἴσχη τε Πέρσαις καὶ λιγέα κωκύματα.
ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν,
πόσον δὲ πλῆθος ἦν νεῶν Ἑλληνίδων,
ὥστ' ἀξιῶσαι Περσικῷ στρατεύματι
μάχην συνάψαι ναΐοισιν ἐμβολαῖς.

ΑΓ. πλήθους μὲν ἂν σάφ' ἴσθ' ἕκατι βαρβάρους
ναυσὶν κρατῆσαι. καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν
ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα
ναῶν, δεκὰς δ' ἦν τῶνδε χωρὶς ἔκκριτος·
Ξέρξῃ δὲ, καὶ γὰρ οἶδα, χιλιὰς μὲν ἦν
ὧν ἦγε πλῆθος, αἱ δ' ὑπέρκοποι τάχει
ἑκατὸν δὶς ἦσαν ἑπτά θ'· ὧδ' ἔχει λόγος.
μή σοι δοκοῦμεν τῇδε λειφθῆναι μάχῃ;
ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατὸν,
τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ.

ΑΤ. ἔτ' ἆρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις;

ΑΓ. θεοὶ πόλιν σώζουσι Παλλάδος θεᾶς·
ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

ΑΤ. ἀρχὴ δὲ ναυσὶ συμβολῆς τίς ἦν; φράσον.
τίνες κατῆρξαν, πότερον Ἕλληνες, μάχης,
ἢ παῖς ἐμὸς, πλήθει καταυχήσας νεῶν;
ΑΓ. ἦρξεν μὲν, ὦ δέσποινα, τοῦ παντὸς κακοῦ
φανεὶς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν.
ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ
ἐλθὼν ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε,
ὡς εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας,
Ἕλληνες οὐ μενοῖεν, ἀλλὰ σέλμασι
ναῶν ἐπενθορόντες ἄλλος ἄλλοσε
δρασμῷ κρυφαίῳ βίοτον ἐκσωσοίατο.
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἤκουσεν, οὐ ξυνεὶς δόλον
Ἕλληνος ἀνδρὸς οὐδὲ τὸν θεῶν φθόνον,
πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον·
εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
λήξῃ, κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ,
τάξαι νεῶν μὲν στῖφος ἐν στοίχοις τρισὶν
ἔκπλους φυλάσσειν καὶ πόρους ἁλιρρόθους,
ἄλλας δὲ κύκλῳ νῆσον Αἴαντος πέριξ·
ὡς εἰ μόρον φευξοίαθ' Ἕλληνες κακὸν,
ναυσὶν κρυφαίως δρασμὸν εὑρόντες τινὰ,
πᾶσι στέρεσθαι κρατὸς ἦν προκείμενον.
τοσαῦτ' ἔλεξε κάρθ' ὑπ' ἐκθύμου φρενός·
οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἐκ θεῶν ἠπίστατο.
οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ
δεῖπνόν τ' ἐπορσύνοντο, ναυβάτης τ' ἀνὴρ
τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.
ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο
καὶ νὺξ ἐπῄει, πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ
ἐς ναῦν ἐχώρει πᾶς θ' ὅπλων ἐπιστάτης·
τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς·
πλέουσι δ' ὡς ἕκαστος ἦν τεταγμένος,

καὶ πάννυχοι δὴ διάπλοον καθίστασαν
ναῶν ἄνακτες πάντα ναυτικὸν λεών.
καὶ νὺξ ἐχώρει, κοὐ μάλ' Ἑλλήνων στρατὸς
κρυφαῖον ἔκπλουν οὐδαμῇ καθίστατο·
ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα
πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν,
πρῶτον μὲν ἠχῇ κέλαδος Ἑλλήνων πάρα
μολπηδὸν ηὐφήμησεν, ὄρθιον δ' ἅμα
ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας
ἠχώ· φόβος δὲ πᾶσι βαρβάροις παρῆν
γνώμης ἀποσφαλεῖσιν· οὐ γὰρ ὡς φυγῇ
παιᾶν' ἐφύμνουν σεμνὸν Ἕλληνες τότε,
ἀλλ' ἐς μάχην ὁρμῶντες εὐψύχῳ θράσει.
σάλπιγξ δ' ἀϋτῇ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν·
εὐθὺς δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῇ
ἔπαισαν ἅλμην βρύχιον ἐκ κελεύματος,
θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν.
τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὐτάκτως κέρας
ἡγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος
ἐπεξεχώρει, καὶ παρῆν ὁμοῦ κλύειν
πολλὴν βοήν, "ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,
ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών."
καὶ μὴν παρ' ἡμῶν Περσίδος γλώσσης ῥόθος
ὑπηντίαζε, κοὐκέτ' ἦν μέλλειν ἀκμή.
εὐθὺς δὲ ναῦς ἐν νηῒ χαλκήρη στόλον
ἔπαισεν· ἦρξε δ' ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ
ναῦς, κἀποθραύει πάντα Φοινίσσης νεὼς
κόρυμβ', ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ηὔθυνεν δόρυ.
τὰ πρῶτα μέν νυν ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ
ἀντεῖχεν· ὡς δὲ πλῆθος ἐν στενῷ νεῶν

ἤθροιστ', ἀρωγὴ δ' οὔτις ἀλλήλοις παρῆν,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἐμβόλοις χαλκοστόμοις
παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον,
Ἑλληνικαί τε νῆες οὐκ ἀφρασμόνως
κύκλῳ πέριξ ἔθεινον, ὑπτιοῦτο δὲ
σκάφη νεῶν, θάλασσα δ' οὐκέτ' ἦν ἰδεῖν,
ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν.
ἀκταὶ δὲ νεκρῶν χοιράδες τ' ἐπλήθυον,
φυγῇ δ' ἀκόσμῳ πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο,
ὅσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος.
τοὶ δ' ὥστε θύννους ἤ τιν' ἰχθύων βόλον
ἀγαῖσι κωπῶν θραύμασίν τ' ἐρειπίων
ἔπαιον, ἐρράχιζον, οἰμωγὴ δ' ὁμοῦ
κωκύμασιν κατεῖχε πελαγίαν ἅλα,
ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο.
κακῶν δὲ πλῆθος, οὐδ' ἂν εἰ δέκ' ἤματα
στοιχηγοροίην, οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι.
εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, μηδάμ' ἡμέρᾳ μιᾷ
πλῆθος τοσουτάριθμον ἀνθρώπων θανεῖν.
ΑΤ. αἰαῖ, κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν μέγα
Πέρσαις τε καὶ πρόπαντι βαρβάρων γένει.
ΑΓ. εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μηδέπω μεσοῦν κακόν·
τοιάδ' ἐπ' αὐτοὺς ἦλθε συμφορὰ πάθους,
ὡς τοῖσδε καὶ δὶς ἀντισηκῶσαι ῥοπῇ.
ΑΤ. καὶ τίς γένοιτ' ἂν τῆσδ' ἔτ' ἐχθίων τύχη;
λέξον τίν' αὖ φὴς τήνδε συμφορὰν στρατῷ
ἐλθεῖν κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα.
ΑΓ. Περσῶν ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,
ψυχήν τ' ἄριστοι κεὐγένειαν ἐκπρεπεῖς,
αὐτῷ τ' ἄνακτι πίστιν ἐν πρώτοις ἀεί,
τεθνᾶσιν οἰκτρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ.
ΑΤ. οἲ 'γὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς, φίλοι.

ποίῳ μόρῳ δὲ τούσδε φῂς ὀλωλέναι;
ΑΓ. νῆσός τις ἐστὶ πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων,
βαιά, δύσορμος ναυσίν, ἣν ὁ φιλόχορος
Πὰν ἐμβατεύει, ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
ἐνταῦθα πέμπει τούσδ', ὅπως, ὅτ' ἐκ νεῶν
φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωσοίατο,
κτείνειαν εὐχείρωτον Ἑλλήνων στρατόν,
φίλους δ' ὑπεκσῴζοιεν ἐναλίων πόρων,
κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν. ὡς γὰρ θεὸς
ναῶν ἔδωκε κῦδος Ἕλλησιν μάχης,
αὐθημερὸν φάρξαντες εὐχάλκοις δέμας
ὅπλοισι ναῶν ἐξέθρωσκον· ἀμφὶ δὲ
κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον, ὥστ' ἀμηχανεῖν
ὅποι τράποιντο. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν
πέτροισιν ἠράσσοντο, τοξικῆς τ' ἀπὸ
θώμιγγος ἰοὶ προσπίτνοντες ὤλλυσαν·
τέλος δ' ἐφορμηθέντες ἐξ ἑνὸς ῥόθου
παίουσι, κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη,
ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον.
Ξέρξης δ' ἀνῴμωξεν κακῶν ὁρῶν βάθος·
ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ,
ὑψηλὸν ὄχθον ἄγχι πελαγίας ἁλός·
ῥήξας δὲ πέπλους κἀνακωκύσας λιγύ,
πεζῷ παραγγείλας ἄφαρ στρατεύματι,
ἵησ' ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. τοιάνδε σοι
πρὸς τῇ πάροιθε συμφορὰν στένειν πάρα.
ΑΤ. ὦ στυγνὲ δαῖμον, ὡς ἄρ' ἔψευσας φρενῶν
Πέρσας· πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν
κλεινῶν Ἀθηνῶν ηὗρε, κοὐκ ἀπήρκεσαν
οὓς πρόσθε Μαραθὼν βαρβάρων ἀπώλεσεν·
ὧν ἀντίποινα παῖς ἐμὸς πράξειν δοκῶν
τοσόνδε πλῆθος πημάτων ἐπέσπασε.

σὺ δ' εἰπέ, ναῶν αἳ πεφεύγασιν μόρον,
ποῦ τάσδ' ἔλειπες· οἶσθα σημῆναι τορῶς;
ΑΓ. ναῶν γε ταγοὶ τῶν λελειμμένων σύδην
κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον αἴρονται φυγήν·
στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ
διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος
δίψῃ πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ
διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα
καὶ Δωρίδ' αἶαν, Μηλιᾶ τε κόλπον, οὗ
Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ·
κἀντεῦθεν ἡμᾶς γῆς Ἀχαιΐδος πέδον
καὶ Θεσσαλῶν πόλισμ' ὑπεσπανισμένους
βορᾶς ἐδέξαντ'· ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον
δίψῃ τε λιμῷ τ'· ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε.
Μαγνητικὴν δὲ γαῖαν ἠδὲ Μακεδόνων
χώραν ἀφικόμεσθ', ἐπ' Ἀξίου πόρον,
Βόλβης θ' ἕλειον δόνακα, Πάγγαιόν τ' ὄρος,
Ἠδωνίδ' αἶαν· νυκτὶ δ' ἐν ταύτῃ θεὸς
χειμῶν' ἄωρον ὦρσε, πήγνυσιν δὲ πᾶν
ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος. θεοὺς δέ τις
τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ τότ' ηὔχετο
λιταῖσι, γαῖαν οὐρανόν τε προσκυνῶν.
ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο
στρατός, περᾷ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον·
χὤστις μὲν ἡμῶν, πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ
ἀκτῖνας, ὡρμήθη, σεσωσμένος κυρεῖ.
φλέγων γὰρ αὐγαῖς λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
μέσον πόρον διῆκε, θερμαίνων φλογί·
πῖπτον δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ηὐτύχει δέ τοι
ὅστις τάχιστα πνεῦμ' ἀπέρρηξεν βίον.
ὅσοι δὲ λοιποὶ κἄτυχον σωτηρίας,
Θρήκην περάσαντες μόγις πολλῷ πόνῳ,

ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες,
ἐφ᾽ ἑστιοῦχον γαῖαν· ὡς στένειν πόλιν
Περσῶν, ποθοῦσαν φιλτάτην ἥβην χθονός.
ταῦτ᾽ ἔστ᾽ ἀληθῆ· πολλὰ δ᾽ ἐκλείπω λέγων
κακῶν ἃ Πέρσαις ἐγκατέσκηψεν θεός.
ΧΟ. ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς
ποδοῖν ἐνήλλου παντὶ Περσικῷ γένει.
ΑΤ. οἳ ᾽γὼ τάλαινα διαπεπραγμένου στρατοῦ·
ὦ νυκτὸς ὄψις ἐμφανὴς ἐνυπνίων,
ὡς κάρτα μοι σαφῶς ἐδήλωσας κακά.
ὑμεῖς δὲ φαύλως αὔτ᾽ ἄγαν ἐκρίνατε.
ὅμως δ᾽, ἐπειδὴ τῇδ᾽ ἐκύρωσεν φάτις
ὑμῶν, θεοῖς μὲν πρῶτον εὔξασθαι θέλω·
ἔπειτα γῇ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα
ἥξω λαβοῦσα πέλανον ἐξ οἴκων ἐμῶν,
ἐπίσταμαι μὲν ὡς ἐπ᾽ ἐξειργασμένοις,
ἀλλ᾽ ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῷον πέλοι.
ὑμᾶς δὲ χρὴ ᾽πὶ τοῖσδε τοῖς πεπραγμένοις
πιστοῖσι πιστὰ ξυμφέρειν βουλεύματα·
καὶ παῖδ᾽, ἐάν περ δεῦρ᾽ ἐμοῦ πρόσθεν μόλῃ,
παρηγορεῖτε, καὶ προπέμπετ᾽ ἐς δόμους,
μὴ καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.
ΧΟ. ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τίπτε σὺ Περσῶν
τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων
στρατιὰν ὀλέσας
ἄστυ τὸ Σούσων ἠδ᾽ Ἀγβατάνων
πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας·
πολλαὶ δ᾽ ἁμαλαῖς χερσὶ καλύπτρας
κατερεικόμεναι μητέρες οἰκτραὶ
διαμυδαλέοις δάκρυσι κόλπους
τέγγουσ᾽, ἄλγους μετέχουσαι.
αἱ δ᾽ ἁβρόγοοι Περσίδες ἀνδρῶν

ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν,
λέκτρων εὐνὰς ἁβροχίτωνας,
χλιδανῆς ἥβης τέρψιν, ἀφεῖσαι,
πενθοῦσι γόοις ἀκορέστοις.
κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων
⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ — — –́ – –
αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ.
ἣ γὰρ πρόπασα μὲν στένει
γαῖ᾽ Ἀσιὰς ἐκκενουμένα,
Ξέρξης μὲν ἄγαγεν, τοτοῖ,
Ξέρξης δ᾽ ἀπώλεσεν, τοτοῖ,
τὸ πᾶν τ᾽ ἐπέσπε δυσφόρως
βαρίδεσσι ποντίαις.
τίπτε Δαριὰν μὲν οὕτω τότ᾽ ἀβλαβὴς ἐπῆν
τόξαρχος πολιήταις,
Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ,
πεζοῖς τε καὶ θαλασσίοις,
νῦν δὲ κυανώπιδες θοαὶ
νᾶες μὲν ἄγαγον, τοτοῖ,
νᾶες δ᾽ ἀπώλεσαν, τοτοῖ,
ὁμοπτέροισιν ἐμβολαῖς,
ἠδ᾽ Ἰαόνων χέρες.
τυτθὰ δ᾽ ἐκφυγεῖν ἄνακτ᾽ αὐτόπουν ἀκούομεν
Θρῄκης ἂμ πεδιήρεις
δυσχίμους τε κελεύθους.
τοὶ δ᾽ ἄρα πρωτομόροιο
ληφθέντες πρὸς ἀνάγκας
ἀκτὰς ἀμφὶ Κυχρείας
ἔρρουσι· στένε καὶ δακνάζου,
βαρὺ δ᾽ ἀμβόασον
οὐράνι᾽ ἄχη, ὀᾶ ὀᾶ,

548 — 557. = 558 — 567.
568 — 575. = 576 — 583.

τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον
βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν.
κναπτόμενοι δ᾽ ἁλὸς αἰνα
σκύλλονται πρὸς ἀναύδων
παίδων τᾶς ἀμιάντου.
πενθεῖ δ᾽ ἄνδρα δόμος στερηθεὶς,
τοκέες τ᾽ ἄπαιδες
δαιμόνι᾽ ἄχη, ὀᾶ ὀᾶ,
δυρόμενοι γέροντες
τὸ πᾶν δὴ κλύουσιν ἄλγος.
τοὶ δ᾽ ἀνὰ γᾶν Ἀσίαν δὴν
οὐκέτι περσονομοῦνται,
οὐκέτι δασμοφοροῦσιν
δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις,
οὐδ᾽ ἐς γᾶν προπίτνοντες
ἄρξονται· βασιλεία
γὰρ διόλωλεν ἰσχύς.
οὐδ᾽ ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν
ἐν φυλακαῖς· λέλυται γὰρ
λαὸς ἐλεύθερα βάζειν,
ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς.
αἱμαχθεῖσα δ᾽ ἄρουραν
Αἴαντος περικλύστα
νᾶσος ἔχει τὰ Περσᾶν.
ΑΤ. φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἔμπειρος κυρεῖ,
ἐπίσταται βροτοῖσιν ὡς, ὅταν κλύδων
κακῶν ἐπέλθῃ, πάντα δειμαίνειν φιλεῖ·
ὅταν δ᾽ ὁ δαίμων εὐροῇ, πεποιθέναι
τὸν αὐτὸν ἀεὶ δαίμον᾽ οὐριεῖν τύχης.
ἐμοὶ γὰρ ἤδη πάντα μὲν φόβου πλέα
ἐν ὄμμασιν τἀνταῖα φαίνεται θεῶν,

584 — 590. == 591 — 597.

βοᾷ δ᾽ ἐν ὠσὶ κέλαδος οὐ παιώνιος·
τοία κακῶν ἔκπληξις ἐκφοβεῖ φρένας.
τοιγὰρ κέλευθον τήνδ᾽ ἄνευ τ᾽ ὀχημάτων
χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν ἐκ δόμων πάλιν
ἔστειλα, παιδὸς πατρὶ πρευμενεῖς χοὰς
φέρουσ᾽, ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια,
βοός τ᾽ ἀφ᾽ ἁγνῆς λευκὸν εὔποτον γάλα,
τῆς τ᾽ ἀνθεμουργοῦ στάγμα, παμφαὲς μέλι,
λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα,
ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἄπο
ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε·
τῆς τ᾽ αἰὲν ἐν φύλλοισι θαλλούσης ἴσον
ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα,
ἄνθη τε πλεκτὰ, παμφόρου γαίας τέκνα.
ἀλλ᾽, ὦ φίλοι, χοαῖσι ταῖσδε νερτέρων
ὕμνους ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα
Δαρεῖον ἀγκαλεῖσθε, γαπότους δ᾽ ἐγὼ
τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.
ΧΟ. βασίλεια γύναι, πρέσβος Πέρσαις,
σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς,
ἡμεῖς δ᾽ ὕμνοις αἰτησόμεθα
φθιμένων πομποὺς
εὔφρονας εἶναι κατὰ γαίας.
ἀλλὰ, χθόνιοι δαίμονες ἁγνοὶ,
Γῆ τε καὶ Ἑρμῆ, βασιλεῦ τ᾽ ἐνέρων,
πέμψατ᾽ ἔνερθε ψυχὴν ἐς φῶς·
εἰ γάρ τι κακῶν ἄκος οἶδε πλέον,
μόνος ἂν θνητῶν πέρας εἴποι.
ἦ ῥ᾽ ἀΐει μου μακαρίτας ἰσοδαίμων βασιλεὺς
βάρβαρα σαφηνῆ
ἱέντος τὰ παναίολ᾽ αἰανῆ δύσθροα βάγματ᾽, ἦ

633 — 639. == 640 — 647.

παντάλαν᾽ ἄγη διαμβοάσω;
νέρθεν ἆρα κλύει μου;
ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ τε καὶ ἄλλοι χθονίων ἁγεμόνες
δαίμονα μεγαυχῆ
ἰόντ᾽ αἰνέσατ᾽ ἐκ δόμων, Περσᾶν Σουσιγενῆ
θεόν·
πέμπετε δ᾽ ἄνω τὸν οἷον οὔπω
Περσὶς αἶ᾽ ἐκάλυψεν.
ἦ φίλος ἀνὴρ, φίλος ὄχθος· φίλα γὰρ κέκευθεν
ἤθη.
᾽Αϊδωνεῦ δ᾽ ἀναπομπὸς ἀνείης, ᾽Αϊδωνεῦ,
δῖον ἀνάκτορα Δαριᾶνα.
οὐδὲ γὰρ ἄνδρας πότ᾽ ἀπώλλυ πολεμοφθόροισιν
ἄταις,
θεομήστωρ δ᾽ ἐκικλήσκετο Πέρσαις, θεομήστωρ δ᾽
ἔσκεν, ἐπεὶ στρατὸν εὖ ποδούχει.
ἰωὰ, βαλλὴν ἀρχαῖος, βαλλὴν ἔλθ᾽ ἰκοῦ
τόνδ᾽ ἐπ᾽ ἄκρον κόρυμβον ὄχθου,
κροκόβαπτυν ποδὸς εὔμαριν ἀείρων,
βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριάν.
ἰωὰ, βαλλὴν ἀρχαῖος, βαλλὴν ἔλθ᾽, ἰκοῦ,
δέσποτα δεσποτᾶν φάνηθι.
Στυγία γάρ τις ἐπ᾽ ἀχλὺς πεπόταται
νεολαία γὰρ ἤδη κατὰ πᾶσ᾽ ὄλωλε.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριάν.
οἰοῖ οἰοῖ,
ὦ πολύκλαυτε θανὼν δυνάστα,
τί τάδε φίλοισι περίβαλες
δίδυμα γοᾶν ἁμάρτια;

648—652. = 653—657.
658—664. = 665—671.

πᾶσαι γὰρ γᾷ τᾷδ᾽ ἐξέφθινθ᾽ αἱ τρίσκαλμοι
νᾶες ἄναες, οἰοῖ.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

ὦ πιστὰ πιστῶν ἥλικές θ᾽ ἥβης ἐμῆς
Πέρσαι γεραιοὶ, τίνα πόλις πονοῦσ᾽ ὅτλον
στένει, κέκοπται, καὶ χαράσσεται πέδον;
λεύσσων δ᾽ ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν τάφου πέλας
ταρβῶ, χοὰς δὲ πρευμενὴς ἐδεξάμην.
ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ᾽ ἐγγὺς ἑστῶτες τάφου
καὶ ψυχαγωγοῖς ὀρθιάζοντες γόοις
οἰκτρῶς καλεῖσθέ μ᾽· ἐστὶ δ᾽ οὐκ εὐέξοδον,
ἄλλως τε πάντως χοἰ κατὰ χθονὸς θεοὶ
λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι.
ὅμως δ᾽ ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ
ἥκω· τάχυνε δ᾽, ὡς ἄμεμπτος ὦ χρόνου.
τί δ᾽ ἐστὶ Πέρσαις νεοχμὸν ἐμβριθὲς κακόν;
ΧΟ. σέβομαι μὲν προσιδέσθαι, σέβομαι δ᾽ ἀντία
λέξαι
σέθεν ἀρχαίῳ περὶ τάρβει.
ΔΑ. ἀλλ᾽ ἐπεὶ κάτωθεν ἦλθον σοῖς γόοις πεπεισμένος,
μή τι μακιστῆρα μῦθον, ἀλλὰ σύντομον λέγων
εἰπὲ καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς.
ΧΟ. δίεμαι μὲν χαρίσασθαι, δίεμαι δ᾽ ἀντία φάσθαι,
λέξας δύσλεκτα φίλοισιν.
ΔΑ. ἀλλ᾽ ἐπεὶ δέος παλαιὸν σοὶ φρενῶν ἀνθίσταται,
τῶν ἐμῶν λέκτρων γεραιὰ ξύννομ᾽ εὐγενὲς γύναι,
κλαυμάτων λήξασα τῶνδε καὶ γόων σαφές τί μοι
λέξον. ἀνθρώπεια δ᾽ ἄν τοι πήματ᾽ ἂν τύχοι βρο-
τοῖς.
πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλὰ δ᾽ ἐκ χέρσου
κακὰ

694—696. = 700—702.

γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάσσων βίοτος ἢν ταθῇ πρόσω.
ΑΤ. ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβον εὐτυχεῖ πότμῳ,
ὅς θ', ἕως ἔλευσσες αὐγὰς ἡλίου, ζηλωτὸς ὢν
βίοτον εὐαίωνα Πέρσαις ὡς θεὸς διήγαγες,
νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα, πρὶν κακῶν ἰδεῖν βάθος·
πάντα γάρ, Δαρεῖ', ἀκούσει μῦθον ἐν βραχεῖ χρόνῳ·
διαπεπόρθηται τὰ Περσῶν πράγμαθ', ὡς εἰπεῖν ἔπος.
ΔΑ. τίνι τρόπῳ; λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτος, ἢ στάσις πόλει;
ΑΤ. οὐδαμῶς· ἀλλ' ἀμφ' Ἀθήνας πᾶς κατέφθαρται στρατός.
ΔΑ. τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων ἐστρατηλάτει; φράσον.
ΑΤ. θούριος Ξέρξης, κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα.
ΔΑ. πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας;
ΑΤ. ἀμφότερα· διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατευμάτοιν.
ΔΑ. πῶς δὲ καὶ στρατὸς τοσόσδε πεζὸς ἤνυσεν περᾶν;
ΑΤ. μηχαναῖς ἔζευξεν Ἕλλης πορθμὸν, ὥστ' ἔχειν πόρον.
ΔΑ. καὶ τόδ' ἐξέπραξεν, ὥστε Βόσπορον κλῇσαι μέγαν;
ΑΤ. ὧδ' ἔχει· γνώμης δέ πού τις δαιμόνων ξυνήψατο.
ΔΑ. φεῦ, μέγας τις ἦλθε δαίμων, ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς.
ΑΤ. ὡς ἰδεῖν τέλος πάρεστιν οἷον ἤνυσεν κακόν.
ΔΑ. καὶ τί δὴ πράξασιν αὐτοῖς ὧδ' ἐπιστενάζετε;
ΑΤ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν.
ΔΑ. ὧδε παμπήδην δὲ λαὸς πᾶς κατέφθαρται δορί;

ΑΤ. πρὸς τάδ' ὡς Σούσων μὲν ἄστυ πᾶν κενανδρίαν στένει.
ΔΑ. ὦ πόποι κεδνῆς ἀρωγῆς κἀπικουρίας στρατοῦ.
ΑΤ. Βακτρίων δ' ἔρρει πανώλης δῆμος οὐ δή τις γέρων.
ΔΑ. ὦ μέλεος, οἵαν ἄρ' ἥβην ξυμμάχων ἀπώλεσε.
ΑΤ. μονάδα δὲ Ξέρξην ἔρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα
ΔΑ. πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν; ἔστι τις σωτηρία;
ΑΤ. ἄσμενον μολεῖν γέφυραν γαῖν δυοῖν ζευκτηρίαν.
ΔΑ. καὶ πρὸς ἤπειρον σεσῶσθαι τήνδε, τοῦτ' ἐτήτυμον;
ΑΤ. ναί· λόγος κρατεῖ σαφηνὴς τοῦτο κοὐκ ἔνι στάσις.
ΔΑ. φεῦ, ταχεῖά γ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις, ἐς δὲ παῖδ' ἐμὸν
Ζεὺς ἐπέσκηψεν τελευτην θεσφάτων· ἐγὼ δέ που
διὰ μακροῦ χρόνου τάδ' ηὔχουν ἐκτελευτήσειν θεούς·
ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις αὐτὸς, χὠ θεὸς συνάπτεται.
νῦν κακῶν ἔοικε πηγὴ πᾶσιν ηὑρῆσθαι φίλοις.
παῖς δ' ἐμὸς τάδ' οὐ κατειδὼς ἤνυσεν νέῳ θράσει·
ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν δοῦλον ὣς δεσμώμασιν
ἤλπισε σχήσειν ῥέοντα, Βόσπορον ῥόον θεοῦ·
καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτοις
περιβαλὼν πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ,
θνητὸς ὢν θεῶν δὲ πάντων ᾤετ', οὐκ εὐβουλίᾳ,
καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν. πῶς τάδ' οὐ νόσος φρενῶν
εἶχε παῖδ' ἐμόν; δέδοικα μὴ πολὺς πλούτου πόρος
οὑμὸς ἀνθρώποις γένηται τοῦ φθάσαντος ἁρπαγή.
ΑΤ. ταῦτά τοι κακοῖς ὁμιλῶν ἀνδράσιν διδάσκεται
θούριος Ξέρξης· λέγουσι δ' ὡς σὺ μὲν μέγαν τέκνοις

πλοῦτον ἐκτήσω ξὺν αἰχμῇ, τὸν δ' ἀνανδρίας ὕπο
ἔνδον αἰχμάζειν, πατρῷον δ' ὄλβον οὐδὲν αὐξάνειν.
τοιάδ' ἐξ ἀνδρῶν ὀνείδη πολλάκις κλύων κακῶν
τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.

ΔΑ. τοιγάρ σφιν ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον
μέγιστον, ἀείμνηστον, οἷον οὐδέπω
τόδ' ἄστυ Σούσων ἐξεκείνωσεν πεσὸν,
ἐξ οὗτε τιμὴν Ζεὺς ἄναξ τήνδ' ὤπασεν,
ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης Ἀσίδος μηλοτρόφου
ταγεῖν, ἔχοντα σκῆπτρον εὐθυντήριον.
Μῆδος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατοῦ·
ἄλλος δ' ἐκείνου παῖς τόδ' ἔργον ἤνυσε,
τρίτος δ' ἀπ' αὐτοῦ Κῦρος, εὐδαίμων ἀνὴρ,
ἄρξας ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις·
Λυδῶν δὲ λαὸν καὶ Φρυγῶν ἐκτήσατο,
Ἰωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βίᾳ.
θεὸς γὰρ οὐκ ἤχθηρεν, ὡς εὔφρων ἔφυ.
Κύρου δὲ παῖς τέταρτος ηὔθυνε στρατόν.
πέμπτος δὲ Μέρδις ἦρξεν, αἰσχύνη πάτρᾳ
θρόνοισί τ' ἀρχαίοισι· τὸν δὲ σὺν δόλῳ
Ἀρταφρένης ἔκτεινεν ἐσθλὸς ἐν δόμοις,
φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν ᾠακοστρόφουν,
ξὺν ἀνδράσιν φίλοισιν, οἷς τόδ' ἦν χρέος.
[ἕκτος δὲ Μάραφις, ἕβδομός τ' Ἀρταφρένης.]
κἀγὼ πάλου τ' ἔκυρσα τοῦπερ ἤθελον,
κἀπεστράτευσα πολλὰ σὺν πολλῷ στρατῷ·
ἀλλ' οὐ κακὸν τοσόνδε προσέβαλον πόλει.
Ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς ὢν νέος φρονεῖ νέα,
κοὐ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς·

εὖ γὰρ σαφῶς τόδ' ἴστ', ἐμοὶ ξυνήλικες,
ἅπαντες ἡμεῖς, οἳ κράτη τάδ' ἔσχομεν,
οὐκ ἂν φανεῖμεν πήματ' ἔρξαντες τόσα.

ΧΟ. τί οὖν, ἄναξ Δαρεῖε, ποῖ καταστρέφεις
λόγων τελευτήν; πῶς ἂν ἐκ τούτων ἔτι
πράσσοιμεν ὡς ἄριστα Περσικὸς λεώς;

ΔΑ. εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον,
μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν.
αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.

ΧΟ. πῶς τοῦτ' ἔλεξας, τίνι τρόπῳ δὲ συμμαχεῖ;

ΔΑ. κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερπόλλους ἄγαν.

ΧΟ. ἀλλ' εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον.

ΔΑ. ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις
στρατὸς κυρήσει νοστίμου σωτηρίας.

ΧΟ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ πᾶν στράτευμα βαρβάρων
περᾷ τὸν Ἕλλης πορθμὸν Εὐρώπης ἄπο;

ΔΑ. παῦροί γε πολλῶν, εἴ τι πιστεῦσαι θεῶν
χρὴ θεσφάτοισιν, ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα
βλέψαντα· συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ.
κεῖπερ τάδ' ἐστὶ, πλῆθος ἔκκριτον στρατοῦ
λείπει κεναῖσιν ἐλπίσιν πεπεισμένος.
μίμνουσι δ' ἔνθα πεδίον Ἀσωπὸς ῥοαῖς
ἄρδει, φίλον πίασμα Βοιωτῶν χθονί·
οὗ σφιν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν,
ὕβρεως ἄποινα κἀθέων φρονημάτων·
οἳ γῆν μολόντες Ἑλλάδ' οὐ θεῶν βρέτη
ᾐδοῦντο συλᾶν οὐδὲ πιμπράναι νεώς·
βωμοὶ δ' ἄϊστοι, δαιμόνων θ' ἱδρύματα
πρόρριζα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.
τοιγὰρ κακῶς δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα
πάσχουσι, τὰ δὲ μέλλουσι, κοὐδέπω κακῶν
κρηπὶς ὕπεστιν, ἀλλ' ἔτ' ἐκπιδύεται.

τόσος γὰρ ἔσται πέλανος αἱματοσταγὴς
πρὸς γῇ Πλαταιῶν Δωρίδος λόγχης ὕπο·
θῖνες νεκρῶν δὲ καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ
ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασιν βροτῶν
ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν.
ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦσ᾽ ἐκάρπωσε στάχυν
ἄτης, ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾷ θέρος.
τοιαῦθ᾽ ὁρῶντες τῶνδε τἀπιτίμια
μέμνησθ᾽ Ἀθηνῶν Ἑλλάδος τε, μηδέ τις
ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα
ἄλλων ἐρασθεὶς ὄλβον ἐκχέῃ μέγαν.
Ζεύς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόπων ἄγαν
φρονημάτων ἔπεστιν, εὔθυνος βαρύς.
πρὸς ταῦτ᾽ ἐκεῖνον σωφρονεῖν κεχρημένον
πινύσκετ᾽ εὐλόγοισι νουθετήμασι,
λῆξαι θεοβλαβοῦνθ᾽ ὑπερκόπῳ θράσει.
σὺ δ᾽, ὦ γεραιὰ μῆτερ ἡ Ξέρξου φίλη,
ἐλθοῦσ᾽ ἐς οἴκους κόσμον ὅστις εὐπρεπὴς
λαβοῦσ᾽ ὑπαντίαζε παιδί. παντὶ γὰρ
κακῶν ὑπ᾽ ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σώματι
στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
ἀλλ᾽ αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πράϋνον λόγοις·
μόνης γάρ, οἶδα, σοῦ κλύων ἀνέξεται.
ἐγὼ δ᾽ ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.
ὑμεῖς δὲ, πρέσβεις, χαίρετ᾽, ἐν κακοῖς ὅμως
ψυχὴν διδόντες ἡδονῇ καθ᾽ ἡμέραν,
ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.
ΧΟ. ἦ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ᾽ ἔτι
ἤλγησ᾽ ἀκούσας βαρβάροισι πήματα.
ΑΤ. ὦ δαῖμον, ὥς με πόλλ᾽ ἐσέρχεται κακὰ
ἄλγη, μάλιστα δ᾽ ἥδε συμφορὰ δάκνει,
ἀτιμίαν γε παιδὸς ἀμφὶ σώματι

ἐσθημάτων κλύουσαν, ἥ νιν ἀμπέχει.
ἀλλ᾽ εἶμι, καὶ λαβοῦσα κόσμον ἐκ δόμων
ὑπαντιάζειν παιδί μου πειράσομαι.
οὐ γὰρ τὰ φίλτατ᾽ ἐν κακοῖς προδώσομεν.
ΧΟ. ὦ πόποι, ἦ μεγάλας ἀγαθᾶς τε πολισσονόμου
βιοτᾶς ἐπεκύρσαμεν,
εὖθ᾽ ὁ γηραιὸς
πανταρκὴς ἀκάκας ἄμαχος βασιλεὺς
ἰσόθεος Δαρεῖος ἆρχε χώρας.
πρῶτα μὲν εὐδοκίμου στρατιᾶς ἀπεφαινόμεθ᾽,
ἠδὲ νομίσματα πύργινα
πάντ᾽ ἐπηύθυνον.
νόστοι δ᾽ ἐκ πολέμων ἀπόνους ἀπαθεῖς
–⏑⏑ εὖ πράσσοντας ἆγον οἴκους.
ὅσσας δ᾽ εἷλε πόλεις πόρον οὐ διαβὰς Ἅλυος
ποταμοῖο,
οὐδ᾽ ἀφ᾽ ἑστίας συθεὶς,
οἷαι Στρυμονίου πελάγους Ἀχελωΐδες εἰσὶ πάρ-
οικοι
Θρῃκίων ἐπαύλων,
λίμνας τ᾽ ἔκτοθεν αἳ κατὰ χέρσον ἐληλάμεναι
περὶ πύργον
τοῦδ᾽ ἄνακτος ἄϊον,
Ἕλλας τ᾽ ἀμφὶ πόρον πλατὺν εὐχόμεναι, μυχία
τε Προποντὶς,
καὶ στόμωμα Πόντου·
νᾶσοί θ᾽ αἳ κατὰ πρῶν᾽ ἅλιον περίκλυστοι,
τᾷδε γᾷ προσήμεναι,
οἵα Λέσβος, ἐλαιόφυτός τε Σάμος, Χίος,

852—856. = 857—863.
864—870. = 871—878.
879—887. = 888—896.

ἠδὲ Πάρος, Νάξος, Μύκονος, Τήνῳ τε συνάπτουσ'
Ἄνδρος ἀγχιγείτων,
καὶ τὰς ἀγχιάλους ἐκράτυνε μεσάκτους,
Λῆμνον, Ἰκάρου θ' ἕδος,
Ῥόδον τ' ἠδὲ Κνίδον Κυπρίας τε πόλεις, Πάφον,
ἠδὲ Σόλους, Σαλαμῖνά τε, τᾶς νῦν ματρόπολις τῶνδ'
αἰτία στεναγμῶν.
καὶ τὰς εὐκτεάνους κατὰ κλῆρον Ἰαόνιον πολυάνδρους
Ἑλλάνων ἐκράτυνε σφετέραις φρεσίν.
ἀκάματον δὲ παρῆν σθένος ἀνδρῶν τευχηστήρων
παμμίκτων τ' ἐπικούρων.
νῦν δ' οὐκ ἀμφιλόγως θεότρεπτα τάδ' αὖ φέρομεν πολέμοισι
δμαθέντες μεγάλως πλαγαῖσι ποντίαισιν.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰώ,
δύστηνος ἐγὼ στυγερᾶς μοίρας
τῆσδε κυρήσας ἀτεκμαρτοτάτης,
ὡς ὠμοφρόνως δαίμων ἐνέβη
Περσῶν γενεᾷ· τί πάθω τλήμων;
λέλυται γὰρ ἐμοὶ γυίων ῥώμη
τήνδ' ἡλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν.
εἴθ' ὄφελε, Ζεῦ, κἀμὲ μετ' ἀνδρῶν
τῶν οἰχομένων
θανάτου κατὰ μοῖρα καλύψαι.
ΧΟ. ὀτοτοῖ, βασιλεῦ, στρατιᾶς ἀγαθῆς
καὶ Περσονόμου τιμῆς μεγάλης,
κόσμου τ' ἀνδρῶν,
οὓς νῦν δαίμων ἐπέκειρε.
γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν

ἥβαν Ξέρξᾳ κταμέναν Ἅιδου
σάκτορι Περσᾶν· ᾀδοβάται γὰρ
πολλοὶ φῶτες, χώρας ἄνθος,
τοξοδάμαντες, πάνυ ταρφύς τις
μυριὰς ἀνδρῶν, ἐξέφθινται.
αἰαῖ αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκᾶς.
Ἀσία δὲ χθών, βασιλεῦ γαίας,
αἰνῶς αἰνῶς ἐπὶ γόνυ κέκλιται.
ΞΕ. ὅδ' ἐγώ, οἰοῖ, αἰακτὸς
μέλεος γέννᾳ γᾷ τε πατρῴᾳ
κακὸν ἄρ' ἐγενόμαν.
ΧΟ. πρόσφθογγόν σοι νόστου τὰν
κακοφάτιδα βοάν, κακομέλετον ἰὰν
Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος
πέμψω πολύδακρυν ἰακχάν.
ΞΕ. ἵετ' αἰανῆ πάνδυρτον
δύσθροον αὐδάν. δαίμων γὰρ ὅδ' αὖ
μετάτροπος ἐπ' ἐμοί.
ΧΟ. ἥσω τοι καὶ πάνδυρτον,
λαοπαθῆ τε σεβίζων ἁλίτυπά τε βάρη,
πόλεως γέννας πενθητῆρος.
κλάγξω δ' αὖ γόον ἀρίδακρυν.
ΞΕ. Ἰάνων γὰρ ἀπηύρα,
Ἰάνων ναύφαρκτος
Ἄρης ἑτεραλκὴς
νυχίαν πλάκα κερσάμενος
δυσδαίμονά τ' ἀκτάν.
ΧΟ. οἰοιοῖ βόα καὶ πάντ' ἐκπεύθου.
ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος,
ποῦ δὲ σοὶ παραστάται,

932 — 939. == 940 — 948.
949 — 961. == 962 — 972.

οἷος ἦν Φαρανδάκης,
Σούσας, Πελάγων,
Δοτάμας ἠδ' Ἀγδαβάτας, Ψάμμις,
Σουσισκάνης τ'
Ἀγβάτανα προλιπών.
ΞΕ. ὀλοοὺς ἀπέλειπον
Τυρίας ἐκ ναὸς
ἔρροντας ἐπ' ἀκταῖς
Σαλαμινιάσι στυφελοῦ
θείνοντας ἐπ' ἀκτᾶς.
ΧΟ. οἰοιοῖ βόα, ποῦ σοι Φαρνοῦχος
Ἀριόμαρδός τ' ἀγαθὸς,
ποῦ δὲ Σευάλκης ἄναξ,
ἢ Λίλαιος εὐπάτωρ,
Μέμφις, Θάρυβις
καὶ Μασίστρας Ἀρτεμβάρης τ'
ἠδ' Ὑσταίχμας;
τάδε σ' ἐπανερόμαν.
ΞΕ. ἰὼ ἰώ μοι,
τὰς ὠγυγίους κατιδόντες
στυγνὰς Ἀθάνας πάντες ἑνὶ πιτύλῳ,
ἐὴ ἐὴ, τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ.
ΧΟ. ἦ καὶ τὸν Περσᾶν αὐτοῦ
τὸν σὸν πιστὸν πάντ' ὀφθαλμὸν
μυρία μυρία πεμπαστὰν
Βατανώχου παῖδ' Ἄλπιστον
– ◡́ ◡ – –
τοῦ Σεισάμα τοῦ Μεγαβάτα,
Πάρθον τε μέγαν τ' Οἰβάρην
ἔλιπες ἔλιπες; ὢ ὢ ὢ δᾴων.
Πέρσαις ἀγαυοῖς κακὰ πρόκακα λέγεις.

973 — 987. == 988 — 1001.

ΞΕ. ἴυγγά μοι δῆτ'
ἀγαθῶν ἑτάρων ὑπομιμνήσκεις,
ἄλαστ' ἄλαστα στυγνὰ πρόκακα λέγων
βοᾷ βοᾷ μοι μελέων ἔντοσθεν ἦτορ.
ΧΟ. καὶ μὴν ἄλλους γε ποθοῦμεν,
Μάρδων ἀνδρῶν μυριοταγὸν
Ξάνθιν ἄρειόν τ' Ἀγχάρην,
Δίαιξίν τ' ἠδ' Ἀρσάκην
ἱππιάνακτας,
Κηγδαδάταν καὶ Λυθίμναν
Τόλμον τ' αἰχμᾶς ἀκόρεστον.
ἔταφον ἔταφον, οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς
τροχηλάτοισιν ὄπιθεν ἑπόμενοι.
ΞΕ. βεβᾶσι γὰρ τοίπερ ἀγρέται στρατοῦ.
ΧΟ. βεβᾶσιν, οἴ, νώνυμοι.
ΞΕ. ἰὴ ἰὴ, ἰὼ ἰώ.
ΧΟ. ἰὼ ἰὼ, δαίμονες,
ἔθεσθ' ἄελπτον κακὸν
ξαπρέπον, οἷον δέδορκεν Ἄτα.
ΞΕ. πεπλήγμεθ', οἷαι διαίμονες τύχαι
ΧΟ. πεπλήγμεθ' · εὔδηλα γὰρ,
ΞΕ. νέαι νέαι δύαι δύαι·
ΧΟ. Ἰαόνων ναυβατᾶν
κύρσαντες οὐκ εὐτυχῶς.
δυσπόλεμον δὴ γένος τὸ Περσᾶν.
ΞΕ. πῶς δ' οὔ; στρατὸν μὲν τοσοῦτον τάλας πεπληγμαι.
ΧΟ. τί δ' οὔκ; ὄλωλεν μεγάλως τὰ Περσᾶν.
ΞΕ. ὁρᾷς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς;
ΧΟ. ὁρῶ ὁρῶ.

1002 — 1007. == 1008 — 1013.
1014 — 1025. == 1026 — 1037.

ΞΕ. τόνδε τ' οἰστοδέγμονα
ΧΟ. τί τόδε λέγεις σεσωσμένον;
ΞΕ. θησαυρὸν βελέεσσιν.
ΧΟ. βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν.
ΞΕ. ἐσπανίσμεθ' ἀρωγῶν.
ΧΟ. Ἰάνων λαὸς οὐ φυγαίχμας.
ΞΕ. ἀγανόρειος· κατεῖδον δὲ πῆμ' ἄελπτον.
ΧΟ. τραπέντα ναύφαρκτον ἐρεῖς ὅμιλον;
ΞΕ. πέπλον δ' ἐπέρρηξ' ἐπὶ συμφορᾷ κακοῦ.
ΧΟ. παπαῖ παπαῖ.
ΞΕ. καὶ πλέον ἢ παπαῖ μὲν οὖν.
ΧΟ. δίδυμα γάρ ἐστι καὶ τριπλᾶ.
ΞΕ. λυπρά, χάρματα δ' ἐχθροῖς.
ΧΟ. καὶ σθένος γ' ἐκολούσθη.
ΞΕ. γυμνός εἰμι προπομπῶν.
ΧΟ. φίλων ἄταισι ποντίαισιν.
ΞΕ. δίαινε δίαινε πῆμα· πρὸς δόμους δ' ἴθι.
ΧΟ. διαίνομαι γοεδνὸς ὤν.
ΞΕ. βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
ΧΟ. δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς.
ΞΕ. ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθείς.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ.
βαρεῖά γ' ἅδε συμφορά.
οἳ μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ.
ΞΕ. ἔρεσσ' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ, δύα δύα.
ΞΕ. βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
ΧΟ. μέλειν πάρεστι, δέσποτα.
ΞΕ. ἐπορθίαζέ νυν γόοις.
ΧΟ. ὀτοτοτοῖ.
μέλαινα δ' ἀμμεμίξεται,

1038 — 1045. = 1046 — 1053.

οἶ, στονόεσσα πλαγά.
ΞΕ. καὶ στέρν' ἄρασσε κἀπιβῶ τὸ Μύσιον.
ΧΟ. ἄνι' ἄνια.
ΞΕ. καί μοι γενείου πέρθε λευκήρη τρίχα.
ΧΟ. ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
ΞΕ. ἀΰτει δ' ὀξύ. ΧΟ. καὶ τάδ' ἔρξω.
ΞΕ. πέπλον δ' ἔρεικε κολπίαν ἀκμῇ χερῶν.
ΧΟ. ἄνι' ἄνια.
ΞΕ. καὶ ψάλλ' ἔθειραν καὶ κατοίκτισαι στρατόν.
ΧΟ. ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.
ΞΕ. διαίνου δ' ὄσσε. ΧΟ. τέγγομαί τοι.
ΞΕ. βόα νυν ἀντίδουπά μοι.
ΧΟ. οἰοῖ οἰοῖ.
ΞΕ. αἰακτὸς ἐς δόμους κίε.
ΧΟ. ἰὼ ἰώ, Περσὶς αἶα δύσβατος.
ΞΕ. ἰωὰ δὴ κατ' ἄστυ.
ΧΟ. ἰωὰ δῆτα, ναὶ ναί.
ΞΕ. γοᾶσθ' ἁβροβάται.
ΧΟ. ἰὼ ἰώ, Περσὶς αἶα δύσβατος.
ΞΕ. ἰὴ ἰὴ τρισκάλμοισιν,
ἰὴ ἰή, βάρισιν ὀλόμενοι.
ΧΟ. πέμψω τοί σε δυσθρόοις γόοις.

1054 — 1059. = 1060 — 1065.

Versuum 1066—1077., qui ipsi quoque antistrophici fuerunt, responsio sublata est, verbis pluribus versibusque integris perditis.

IV.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ ΔΑΝΑΙΔΩΝ.
ΔΑΝΑΟΣ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΡΓΕΙΩΝ.
ΚΗΡΥΞ

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΧΟΡΟΣ.

Ζεὺς μὲν ἀφίκτωρ ἐπίδοι προφρόνως
στόλον ἡμέτερον νάϊον ἀρθέντ'
ἀπὸ προστομίων λεπτοψαμάθων
Νείλου. δίαν δὲ λιποῦσαι
χθόνα σύγχορτον Συρίᾳ φεύγομεν,
οὔτιν' ἐφ' αἵματι δημηλασίαν
ψήφῳ πόλεως γνωσθεῖσαι,
ἀλλ' αὐτογενεῖ φυξανορίᾳ,
γάμον Αἰγύπτου παίδων ἀσεβῆ τ'
ὀνοταξόμεναι.
Δαναὸς δὲ πατὴρ καὶ βούλαρχος
καὶ στασίαρχος, τάδε πεσσονομῶν,
κύδιστ' ἀχέων ἐπέκρανε,
φεύγειν ἀνέδην διὰ κῦμ' ἅλιον,
κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν, ὅθεν δὴ
γένος ἡμέτερον τῆς οἰστροδόνου
βοὸς ἐξ ἐπαφῆς κἀξ ἐπιπνοίας
Διὸς εὐχόμενον τετέλεσται.
τίν' ἂν οὖν χώραν εὔφρονα μᾶλλον
τῆσδ' ἀφικοίμεθα
σὺν τοῖσδ' ἱκετῶν ἐγχειριδίοις
ἐριοστέπτοισι κλάδοισιν;
ὧν πόλις, ὧν γῆ, καὶ λευκὸν ὕδωρ,
ὕπατοί τε θεοί, καὶ βαρύτιμοι

χθόνιοι θήκας κατέχοντες,
καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος, οἰκοφύλαξ
ὁσίων ἀνδρῶν, δέξαιθ' ἱκέτην
τὸν θηλυγενῆ στόλον αἰδοίῳ
πνεύματι χώρας· ἀρσενοπληθῆ δ'
ἑσμὸν ὑβριστὴν Αἰγυπτογενῆ,
πρὶν πόδα χέρσῳ τῇδ' ἐν ἀσώδει
θεῖναι ξὺν ὄχῳ ταχυήρει,
πέμψατε πόντονδ'· ἔνθα δὲ λαίλαπι
χειμωνοτύπῳ, βροντῇ στεροπῇ τ'
ὀμβροφόροισίν τ' ἀνέμοις ἀγρίας
ἁλὸς ἀντήσαντες ὄλοιντο,
πρίν ποτε λέκτρων, ὧν θέμις εἴργει,
σφετεριξάμενον πατραδέλφειαν
τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι.
νῦν δ' ἐπικεκλομένα
Δῖον πόρτιν ὑπερπόντιον τιμάορ', ἰνίν τ'
ἀνθονομούσας προγόνου
βοὸς ἐξ ἐπιπνοίας
Ζηνὸς ἔφαψιν· ἐπωνυμίᾳ δ' ἐπεκραίνετο μορσί-
μος αἰὼν
εὐλόγως, Ἔπαφόν τ' ἐγέννασεν·
ὅντ' ἐπιλεξαμένα,
νῦν ἐν ποιονόμοις ματρὸς ἀρχαίας τόποις τῶν
πρόσθε πόνων μνασαμένα,
γονέων ἐπιδείξω
πιστὰ τεκμήρι', ἃ γαιονόμοισιν ἄελπτά περ ὄντα
φανεῖται.
γνώσεται δὲ λόγους τις ἐν μάκει.
εἰ δὲ κυρεῖ τις πέλας οἰωνοπόλων

41—48. = 49—56.
57—62. = 63—68.

ἐγγαῖος οἶκτον ἀΐων,
δοξάσει τις ἀκούειν ὄπα τᾶς Τηρεΐας
μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου,
κιρκηλάτας ἀηδόνος,
ἅτ' ἀπὸ χλωρῶν πετάλων ἐργομένα
πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων·
ξυντίθησι δὲ παιδὸς μόρον, ὡς αὐτοφόνως
ὤλετο πρὸς χειρὸς ἕθεν
δυσμάτορος κότου τυχών·
τὼς καὶ ἐγὼ φιλόδυρτος Ἰαονίοισι νόμοισι
δάπτω τὰν ἁπαλὰν εἱλοθερῆ παρειὰν
ἀπειρόδακρύν τε κάρξαν.
γοεδνὰ δ' ἀνθεμίζομαι
δεῖμα, μένουσα φίλους, τᾶσδε φυγᾶς
ἀερίας ἀπὸ γᾶς
εἴ τις ἐστὶ κηδεμών.
αλλὰ, θεοὶ γενέται, κλύετ' εὖ τὸ δίκαιον ἰδόντες·
ἥβᾳ μὴ τέλεον δόντες ἔχειν παρ' αἶσαν,
ὕβριν δ' ἐτύμως στυγοῦντες,
πέλοιτ' ἂν ἔνδικοι γάμοις.
ἔστι δὲ κἀκ πολέμου τειρομένοις
βωμὸς ἀρῆς φυγάσιν
ῥῦμα, δαιμόνων σέβας,
ἰθείη Διὸς εὖ παναληθῶς.
Διὸς ἵμερος οὐκ εὐθήρατος ἐτύχθη.
πάντα τοι φλεγέθει κἀν σκότῳ μελαίνᾳ ξὺν
τύχᾳ
μερόπεσσι λαοῖς.
πίπτει δ' ἀσφαλὲς οὐδ' ἐπὶ νώτῳ,
κορυφᾷ Διὸς εἰ κρανθῇ πρᾶγμα τέλειον.

69—76. = 77—84.
85—89. = 90—94.

δαυλοὶ γὰρ πραπίδων δάσκιοί τε τείνουσιν πόροι
κατιδεῖν ἄφραστοι.
ἰάπτει δ' ἐλπίδων
ἀφ' ὑψιπύργων πανώλεις βροτούς,
βίαν δ' οὔτιν' ἐξοπλίζει,
τὰν ἄπονον δαιμονίων· μνῆμον ἄνω φρόνημά πως
αὐτόθεν ἐξέπραξεν ἔμπας ἑδράνων ἀφ' ἁγνῶν.
ἰδέσθω δ' εἰς ὕβριν
βρότειον, οἷα νεάζει, πυθμὴν
δι' ἁμὸν γάμον τεθαλὼς
δυσπαραβούλοισι φρεσὶν, καὶ διάνοιαν μαινόλιν
κέντρον ἔχων ἄφυκτον, ἄταν δ' ἀπάτᾳ μεταγνούς.
τοιαῦτα πάθεα μέλεα θρεομένα δ' ἐγὼ
λιγέα βαρέα δακρυοπετῆ,
ἰὴ ἰή,
ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ ζῶσα γόοις με τιμῶ.
ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν,
(καρβᾶν' αὐδὰν εὖ, γᾶ, κοννεῖς)
πολλάκι δ' ἐμπίτνω ξὺν λακίδι
λίνοισιν ἢ Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.
θεοῖς δ' ἐναγέα τέλεα πελομένων καλῶς
ἐπίδρομ', ὁπόθι θάνατος ἀπῇ.
ἰὼ ἰώ,
ἰὼ δυσάγκριτοι πόνοι. ποῖ τόδε κῦμ' ἀπάξει;
ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν βοῦνιν,

95—102. = 103—110.
111—122. = 123—133.

(καρβᾶν' αὐδὰν εὖ, γᾶ, κοννεῖς)
πολλάκι δ' ἐμπίτνω ξὺν λακίδι
λίνοισιν ἢ Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.
πλάτα μὲν οὖν λινορραφοῦς τε δόμος ἅλα στέγων δορὸς
ἀχείματόν μ' ἔπεμπε σὺν πνοαῖς φίλαις,
οὐδὲ μέμφομαι·
τελευτὰς δ' ἐν χρόνῳ
πατὴρ ὁ παντόπτας
πρευμενεῖς κτίσειεν.
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς
εὐνὰς ἀνδρῶν, ἐή.
ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.
θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν ἁγνά μ' ἐπιδέτω Διὸς κόρα,
ἔχουσα σέμν' ἐνώπι' ἀσφαλέστατα,
παντὶ δὲ σθένει
διωγμοὺς εἰσιδοῦσ'
ἄδμητος ἀδμήτας
ῥύσιος γενέσθω.
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς
εὐνὰς ἀνδρῶν, ἐή,
ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.
εἰ δὲ μὴ, μελανθὲς
ἡλιόκτυπον γένος
τὸν γάϊον,
τὸν πολυξενώτατον Ζῆνα τῶν κεκμηκότων
ἱξόμεσθα σὺν κλάδοις

134 — 143. = 144 — 153.
154 — 167. = 168 — 175.

ἀρτάναις θανοῦσαι,
μὴ τυχοῦσαι θεῶν Ὀλυμπίων.
ἆ Ζὴν, Ἰοῦς ἰώ
μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.
κοννῶ δ' ἄταν γαμετᾶς
οὐρανόνικον. χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι
χειμών.
καὶ τότ' οὐ δικαίοις
Ζεὺς ἐνέξεται λόγοις,
τὸν τᾶς βοὸς
παῖδ' ἀτιμάσας, τὸν αὐτός ποτ' ἔκτισεν γόνῳ,
νῦν ἔχων παλίντροπον
ὄψιν ἐν λιταῖσιν·
ὑψόθεν δ' εὖ κλύοι καλούμενος.
ἆ Ζὴν, Ἰοῦς ἰὼ
μῆνις μάστειρ' ἐκ θεῶν.
κοννῶ δ' ἄταν γαμετᾶς
οὐρανόνικον. χαλεποῦ γὰρ ἐκ πνεύματος εἶσι
χειμών.

ΔΑΝΑΟΣ.

παῖδες, φρονεῖν χρή· ξὺν φρονοῦντι δ' ἥκετε
πιστῷ γέροντι τῷδε ναυκλήρῳ πατρί.
καὶ τἀπὶ χέρσου νῦν προμηθίαν λαβὼν
αἰνῶ φυλάξαι τἄμ' ἔπη δελτουμένας.
ὁρῶ κόνιν, ἄναυδον ἄγγελον στρατοῦ,
σύριγγες οὐ σιγῶσιν ἀξονήλατοι·
ὄχλον δ' ὑπασπιστῆρα καὶ δορυσσόον
λεύσσω ξὺν ἵπποις καμπύλοις τ' ὀχήμασι.
τάχ' ἂν πρὸς ἡμᾶς τῆσδε γῆς ἀρχηγέται
ὀπτῆρες εἶεν ἀγγέλων πεπυσμένοι.
ἀλλ' εἴτ' ἀπήμων εἴτε καὶ τεθυμμένος
ὠμῇ ξὺν ὀργῇ τόνδ' ἐπόρνυται στόλον,

ἄμεινόν ἐστι παντὸς οὕνεκ', ὦ κόραι,
πάγον προσίζειν τόνδ' ἀγωνίων θεῶν.
κρείσσων δὲ πύργου βωμὸς, ἄρρηκτον σάκος.
ἀλλ' ὡς τάχιστα βᾶτε, καὶ λευκοστεφεῖς
ἱκτηρίας, ἀγάλματ' αἰδοίου Διὸς,
σεμνῶς ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων,
αἰδοῖα καὶ γοεδνὰ καὶ ζαχρεῖ' ἔπη
ξένους ἀμείβεσθ', ὡς ἐπήλυδας πρέπει,
τορῶς λέγουσαι τάσδ' ἀναιμάκτους φυγάς.
φθογγῇ δ' ἑπέσθω πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασὺ,
τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ σεσωφρονισμένων
ἴτω προσώπων ὄμματος παρ' ἡσύχου.
καὶ μὴ πρόλεσχος μηδ' ἐφολκὸς ἐν λόγῳ
γένῃ· τὸ τῇδε κάρτ' ἐπίφθονον γένος.
μέμνησο δ' εἴκειν· χρεῖος εἶ ξένη φυγάς.
θρασυστομεῖν γὰρ οὐ πρέπει τοὺς ἥσσονας.
ΧΟ. πάτερ, φρονούντως πρὸς φρονοῦσαν ἐννέπεις.
φυλάξομαι δὲ τάσδε μεμνῆσθαι σέθεν
κεδνὰς ἐφετμάς· Ζεὺς δὲ γεννήτωρ ἴδοι.
ΔΑ. ἴδοιτο δῆτα πρευμενοῦς ἀπ' ὄμματος.
ΧΟ. θέλοιμ' ἂν ἤδη σοὶ πέλας θρόνους ἔχειν.
ΔΑ. μή νυν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος.
ΧΟ. ὦ Ζεῦ, κόπων οἴκτειρε μἀπολωλότας.
ΔΑ. κείνου θέλοντος εὖ τελευτήσει τάδε.
ΧΟ. ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –
ΔΑ. καὶ Ζηνὸς ὄρνιν τόνδε νῦν κικλήσκετε.
ΧΟ. καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους,
ΔΑ. ἁγνόν τ' Ἀπόλλω, φυγάδ' ἀπ' οὐρανοῦ θεόν.
ΧΟ. εἰδὼς ἂν αἶσαν τήνδε συγγνοίη βροτοῖς.
ΔΑ. συγγνοῖτο δῆτα καὶ παρασταίη πρόφρων.
ΧΟ. τίν' οὖν κικλήσκω τῶνδε δαιμόνων ἔτι;
ΔΑ. ὁρῶ τρίαιναν τήνδε σημεῖον θεοῦ.
ΧΟ. ἀλλ' εὖ τ' ἔπεμψεν εὖ τε δεξάσθω χθονί.

ΔΑ. Ἑρμῆς ὅδ' ἄλλος τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις.
ΧΟ. ἐλευθέροις νυν ἐσθλὰ κηρυκευέτω.
ΔΑ. πάντων δ' ἀνάκτων τῶνδε κοινοβωμίαν
σέβεσθ'· ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὣς πελειάδων
ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ,
ἐχθρῶν ὁμαίμων καὶ μιαινόντων γένος.
ὄρνιθος ὄρνις πῶς ἂν ἁγνεύοι φαγών;
πῶς δ' ἂν γαμῶν ἄκουσαν ἄκοντος πατρὸς
ἁγνὸς γένοιτ' ἄν; οὐδὲ μὴ 'ν Ἅιδου θανὼν
φύγῃ ματαίων αἰτίας, πράξας τάδε.
κἀκεῖ δικάζει τἀμπλακήμαθ', ὡς λόγος,
Ζεὺς ἄλλος ἐν καμοῦσιν ὑστάτας δίκας.
σκοπεῖτε, κἀμείβεσθε τόνδε τὸν τρόπον,
ὅπως ἂν ὑμῖν πρᾶγος εὖ νικᾷ τόδε.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ποδαπὸν ὅμιλον τόνδ' ἀνελληνόστολον
πέπλοισι βαρβάροισι καὶ πυκνώμασι
χλίοντα προσφωνοῦμεν; οὐ γὰρ Ἀργολὶς
ἐσθὴς γυναικῶν οὐδ' ἀφ' Ἑλλάδος τόπων.
ὅπως δὲ χώραν οὐδὲ κηρύκων ὕπο,
ἀπρόξενοί τε, νόσφιν ἡγητῶν, μολεῖν
ἔτλητ' ἀτρέστως, τοῦτο θαυμαστὸν πέλει.
κλάδοι γε μὲν δὴ κατὰ νόμους ἀφικτόρων
κεῖνται παρ' ὑμῖν πρὸς θεοῖς ἀγωνίοις·
μόνον τόδ' Ἑλλὰς χθὼν συνοίσεται στόχῳ.
καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν,
εἰ μὴ παρόντι φθόγγος ἦν ὁ σημανῶν.
ΧΟ. εἴρηκας ἀμφὶ κόσμον ἀψευδῆ λόγον.
ἐγὼ δὲ πρός σε πότερον ὡς ἔτην λέγω,
ἢ τηρὸν ἱροῦ ῥάβδον, ἢ πόλεως ἀγόν;
ΒΑ. πρὸς ταῦτ' ἀμείβου καὶ λέγ' εὐθαρσὴς ἐμοί.
τοῦ γηγενοῦς γάρ εἰμ' ἐγὼ Παλαίχθονος

ἶνις Πελασγός, τῆσδε γῆς ἀρχηγέτης.
ἐμοῦ δ' ἄνακτος εὐλόγως ἐπώνυμον
γένος Πελασγῶν τήνδε καρποῦται χθόνα.
καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δι' ἁγνὸς ἔρχεται
Στρυμών, τὸ πρὸς δύνοντος ἡλίου, κρατῶ.
ὁρίζομαι δὲ τήνδε Περραιβῶν χθόνα,
Πίνδου τε τἀπέκεινα, Παιόνων πέλας,
ὄρη τε Δωδωναῖα· συντέμνει δ' ὅρος
ὑγρᾶς θαλάσσης· τῶνδε τἀπὶ τάδε κρατῶ.
αὐτῆς δὲ χώρας Ἀπίας πέδον τόδε
πάλαι κέκληται φωτὸς ἰατροῦ χάριν.
Ἆπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας
ἰατρόμαντις παῖς Ἀπόλλωνος χθόνα
τήνδ' ἐκκαθαίρει κνωδάλων βροτοφθόρων,
τὰ δὴ παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασι
χρανθεῖσ' ἀνῆκε γαῖα μηνιαῖ' ἄχη,
δρακονθόμιλον δυσμενῆ ξυνοικίαν.
τούτων ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια
πράξας ἀμέμπτως Ἆπις Ἀργείᾳ χθονὶ
μνήμην ποτ' ἀντίμισθον ηὗρετ' ἐν λιταῖς.
ἔχουσ' ἂν ἤδη τἀπ' ἐμοῦ τεκμήρια
γένος τ' ἂν ἐξεύχοιο καὶ λέγοις πρόσω.
μακράν γε μὲν δὴ ῥῆσιν οὐ στέργει πόλις.
ΧΟ. βραχὺς τορός θ' ὁ μῦθος· Ἀργεῖαι γένος
ἐξευχόμεσθα, σπέρματ' εὐτέκνου βοός·
καὶ ταῦτ' ἀληθῆ πάντα προσφύσω λόγῳ.
ΒΑ. ἄπιστα μυθεῖσθ', ὦ ξέναι, κλύειν ἐμοί,
ὅπως τόδ' ὑμῖν ἐστιν Ἀργεῖον γένος.
Λιβυστικαῖς γὰρ μᾶλλον ἐμφερέστεραι
γυναιξίν ἐστε κοὐδαμῶς ἐγχωρίαις.
καὶ Νεῖλος ἂν θρέψειε τοιοῦτον φυτόν,
Κύπριος χαρακτὴρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις

εἰκὼς πέπληκται τεκτόνων πρὸς ἀρσένων·
Ἰνδάς τ' ἀκούω νομάδας ἱπποβάμοσιν
εἶναι καμήλοις ἀστραβιζούσας, χθόνα
παρ' Αἰθίοψιν ἀστυγειτονουμένας.
καὶ τὰς ἀνάνδρους κρεοβόρους τ' Ἀμαζόνας,
εἰ τοξοτευχεῖς ἦτε, κάρτ' ἂν ἤκασα
ὑμᾶς. διδαχθεὶς δ' ἂν τόδ' εἰδείην πλέον,
ὅπως γένεθλον σπέρμα τ' Ἀργεῖον τὸ σόν.
ΧΟ. κληδοῦχον Ἥρας φασὶ δωμάτων ποτὲ
Ἰὼ γενέσθαι τῇδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί,
ΒΑ. ἦν ὡς μάλιστα, καὶ φάτις πολλὴ κρατεῖ.
μὴ καὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ;
ΧΟ. κἄκρυπτά γ' Ἥρας ταῦτα τἀμπαλάγματα.
ΒΑ. πῶς οὖν τελευτᾷ βασιλέων νείκη τάδε;
ΧΟ. βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός.
ΒΑ. οὔκουν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐκραίρῳ βοΐ;
ΧΟ. φασίν, πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.
ΒΑ. τί δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ἰσχυρὰ Διός;
ΧΟ. τὸν πάνθ' ὁρῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοΐ.
ΒΑ. ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;
ΧΟ. Ἄργον, τὸν Ἑρμῆς παῖδα γῆς κατέκτανε.
ΒΑ. τί οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσπότμῳ βοΐ;
ΧΟ. βοηλάτην μύωπα κινητήριον·
ΒΑ. οἶστρον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ Νείλου πέλας.
ΧΟ. τοιγάρ νιν ἐκ γῆς ἤλασεν μακρῷ δρόμῳ.
ΒΑ. καὶ ταῦτ' ἔλεξας πάντα συγκόλλως ἐμοί.
ΧΟ. καὶ μὴν Κάνωβον κἀπὶ Μέμφιν ἵκετο.
ΒΑ. ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ –
ΧΟ. καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον.
ΒΑ. τίς οὖν ὁ Δῖος πόρτις εὔχεται βοός;
ΧΟ. Ἔπαφος ἀληθῶς ῥυσίων ἐπώνυμος.
ΒΑ. ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ –
ΧΟ. Λιβύη, μεγίστης ὄνομα γῆς καρπουμένη.

ΒΑ. τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῆσδε βλαστημὸν λέγεις;
ΧΟ. Βῆλον δίπαιδα, πατέρα τοῦδ' ἐμοῦ πατρός.
ΒΑ. τὸ πάνσοφον νῦν ὄνομα τοῦτό μοι φράσον.
ΧΟ. Δαναός, ἀδελφὸς δ' ἐστὶ πεντηκοντάπαις.
ΒΑ. καὶ τοῦδ' ἄνοιγε τοὔνομ' ἀφθόνῳ λόγῳ.
ΧΟ. Αἴγυπτος. εἰδὼς δ' ἁμὸν ἀρχαῖον γένος
πράσσοις ἂν ὡς Ἀργεῖον ἀντήσας στόλον.
ΒΑ. δοκεῖτε δή μοι τῆσδε κοινωνεῖν χθονὸς
τἀρχαῖον. ἀλλὰ πῶς πατρῷα δώματα
λιπεῖν ἔτλητε; τίς κατέσκηψεν τύχη;
ΧΟ. ἄναξ Πελασγῶν, αἰόλ' ἀνθρώπων κακά.
πόνου δ' ἴδοις ἂν οὐδαμοῦ ταὐτὸν πτερόν·
ἐπεὶ τίς ηὔχει τήνδ' ἀνέλπιστον φυγὴν
κέλσειν ἐς Ἄργος κῆδος ἐγγενὲς τὸ πρίν,
ἔχθει μεταπτοιοῦσαν εὐναίων γάμων;
ΒΑ. τί φῂς ἱκνεῖσθαι τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν,
λευκοστεφεῖς ἔχουσα νεοδρέπτους κλάδους;
ΧΟ. ὡς μὴ γένωμαι δμωῒς Αἰγύπτου γένει.
ΒΑ. πότερα κατ' ἔχθραν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις;
ΧΟ. τίς δ' ἂν φίλους ὠνοῖτο τοὺς κεκτημένους;
ΒΑ. σθένος μὲν οὕτως μεῖζον αὔξεται βροτοῖς.
ΧΟ. καὶ δυστυχούντων γ' εὐμαρὴς ἀπαλλαγή.
ΒΑ. πῶς οὖν πρὸς ὑμᾶς εὐσεβὴς ἐγὼ πέλω;
ΧΟ. αἰτοῦσι μὴ 'κδῷς παισὶν Αἰγύπτου πάλιν.
ΒΑ. βαρέα σύ γ' εἶπας, πόλεμον αἴρεσθαι νέον.
ΧΟ. ἀλλ' ἡ δίκη γε ξυμμάχων ὑπερστατεῖ.
ΒΑ. εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς πραγμάτων κοινωνὸς ἦν.
ΧΟ. αἰδοῦ σὺ πρύμναν πόλεος ὧδ' ἐστεμμένην.
ΒΑ. πέφρικα λεύσσων τάσδ' ἕδρας κατασκίους.
ΧΟ. βαρύς γε μέντοι Ζηνὸς ἱκεσίου κότος.
Παλαίχθονος τέκος, κλῦθί μου

347—353. = 359—364.

πρόφρονι καρδίᾳ, Πελασγῶν ἄναξ.
ἴδε με τὰν ἱκέτιν φυγάδα περίδρομον,
λυκοδίωκτον ὡς δάμαλιν ἂμ πέτραις
ἠλιβάτοις, ἵν᾽ ἀλκᾷ πίσυνος μέμυκε
φράζουσα βοτῆρι μόχθους.
ΒΑ. ὁρῶ κλάδοισι νεοδρόποις κατάσκιον
νεύονθ᾽ ὅμιλον τῶνδ᾽ ἀγωνίων θεῶν.
εἴη δ᾽ ἄνατον πρᾶγμα τοῦτ᾽ ἀστοξένων.
μηδ᾽ ἐξ ἀέλπτων κἀπρομηθήτων πόλει
νεῖκος γένηται· τῶν γὰρ οὐ δεῖται πόλις.
ΧΟ. ἴδοιτο δῆτ᾽ ἄνατον φυγὰν
ἱκεσία Θέμις Διὸς κλαρίου.
σὺ δὲ παρ᾽ ὀψιγόνου μάθε γεραιόφρων·
ποτιτρόπαιον αἰδόμενος οὔνπερ
ἱεροδόκα θεῶν λήματ᾽ ἀπ᾽ ἀνδρὸς ἁγνοῦ
– ⏑́ ⏑ ⏑ – ⏑ –́ –
ΒΑ. οὔτοι κάθησθε δωμάτων ἐφέστιοι
ἐμῶν. τὸ κοινὸν δ᾽ εἰ μιαίνεται πόλις,
ξυνῇ μελέσθω λαὸς ἐκπονεῖν ἄκη.
ἐγὼ δ᾽ ἂν οὐ κραίνοιμ᾽ ὑπόσχεσιν πάρος,
ἀστοῖς δὲ πᾶσι τῶνδε κοινώσας πέρι.
ΧΟ. σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δάμιον,
πρύτανις ἄκριτος ὢν,
κρατύνεις βωμὸν, ἑστίαν χθονὸς,
μονοψήφοισι νεύμασιν σέθεν,
μονοσκήπτροισι δ᾽ ἐν θρόνοις χρέος
πᾶν ἐπικραίνεις· ἄγος φυλάσσου.
ΒΑ. ἄγος μὲν εἴη τοῖς ἐμοῖς παλιγκότοις,
ὑμῖν δ᾽ ἀρήγειν οὐκ ἔχω βλάβης ἄτερ·
οὐδ᾽ αὖ τόδ᾽ εὔφρον, τάσδ᾽ ἀτιμάσαι λιτάς.
ἀμηχανῶ δὲ καὶ φόβος μ᾽ ἔχει φρένας

370 — 375. = 381 — 386.

δρᾶσαί τε μὴ δρᾶσαί τε καὶ τύχην ἑλεῖν.
ΧΟ. τὸν ὑψόθεν σκοπὸν ἐπισκόπει,
φύλακα πολυπόνων
βροτῶν, οἳ τοῖς πέλας προσήμενοι
δίκας οὐ τυγχάνουσιν ἐννόμου.
μένει τοι Ζηνὸς ἱκτίου κότος
δυσπαράθελκτος παθόντος οἴκτοις.
ΒΑ. εἴ τοι κρατοῦσι παῖδες Αἰγύπτου σέθεν
νόμῳ πόλεως, φάσκοντες ἐγγύτατα γένους
εἶναι, τίς ἂν τοῖσδ᾽ ἀντιωθῆναι θέλοι;
δεῖ τοι σὲ φεύγειν κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν,
ὡς οὐκ ἔχουσι κῦρος οὐδὲν ἀμφὶ σοῦ.
ΧΟ. μή τί ποτ᾽ οὖν γενοίμαν ὑποχείριος
κράτεσιν ἀρσένων. ὕπαστρον δέ τοι
μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου δύσφρονος
φυγᾷ. ξύμμαχον δ᾽ ἑλόμενος δίκαν κρῖνε σέβας
τὸ πρὸς θεῶν.
ΒΑ. οὐκ εὔκριτον τὸ κρῖμα· μή μ᾽ αἱροῦ κριτήν.
εἶπον δὲ καὶ πρὶν, οὐκ ἄνευ δήμου τάδε
πράξαιμ᾽ ἂν, οὐδέπερ κρατῶν, μὴ καὶ ποτὲ
εἴπῃ λεὼς, εἴ πού τι μὴ τοῖον τύχοι,
"ἐπήλυδας τιμῶν ἀπώλεσας πόλιν".
ΧΟ. ἀμφοτέροις ὁμαίμων τάδ᾽ ἐπισκοπεῖ
Ζεὺς ἑτερορρεπὴς, νέμων εἰκότως
ἄδικα μὲν κακοῖς, ὅσια δ᾽ ἐννόμοις.
τί τῶνδ᾽ ἐξ ἴσου ῥεπομένων μεταλγεῖς τὸ δίκαι-
ον ἔρξαι;
ΒΑ. δεῖ τοι βαθείας φροντίδος σωτηρίου,
δίκην κολυμβητῆρος, ἐς βυθὸν μολεῖν
δεδορκὸς ὄμμα, μηδ᾽ ἄγαν ᾠνωμένον·
ὅπως ἄνατα ταῦτα πρῶτα μὲν πόλει,

392 — 396. = 402 — 406.

αὐτοῖσί θ᾽ ἡμῖν ἐκτελευτήσει καλῶς,
καὶ μήτε δῆρις ῥυσίων ἐφάψεται
μήτ᾽ ἐν θεῶν ἕδραισιν ὧδ᾽ ἱδρυμένας
ἐκδόντες ὑμᾶς τὸν πανώλεθρον θεὸν
βαρὺν ξύνοικον θησόμεσθ᾽ ἀλάστορα,
ὃς οὐδ᾽ ἐν Ἅιδου τὸν θανόντ᾽ ἐλευθεροῖ.
μῶν οὖν δοκεῖ δεῖν φροντίδος σωτηρίου;
ΧΟ. φρόντισον καὶ γενοῦ πανδίκως
εὐσεβὴς πρόξενος· τὰν φυγάδα μὴ προδῷς,
τὰν ἕκαθεν ἐκβολαῖς δυσθέοις ὁρμέναν·
μηδ᾽ ἴδῃς μ᾽ ἐξ ἑδρᾶν πολυθέων
ῥυσιασθεῖσαν, ὦ πᾶν κράτος ἔχων χθονός.
γνῶθι δ᾽ ὕβριν ἀνέρων καὶ φύλαξαι κότον.
μή τι τλῇς τὰν ἱκέτιν εἰσιδεῖν
ἀπὸ βρετέων βίᾳ δίκας ἀγομέναν
ἱππηδὸν ἀμπύκων
πολυμίτων πέπλων τ᾽ ἐπιλαβὰς ἐμῶν.
ἴσθι γάρ, παισὶ τάδε καὶ δόμοις,
ὁπότερ᾽ ἂν κτίσῃς, μένει δορὶ τίνειν
ὁμοίαν θέμιν.
τάδε φράσαι δίκαια Διόθεν κράτη.
ΒΑ. καὶ δὴ πέφρασμαι· δεῦρο δ᾽ ἐξοκέλλεται·
ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς πόλεμον αἴρεσθαι μέγαν
πᾶσ᾽ ἔστ᾽ ἀνάγκη· καὶ γεγόμφωται σκάφος
στρέβλαισι ναυτικαῖσιν ὡς προσηγμένον.
ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ καταστροφή.
καὶ χρημάτων μὲν ἐκ δόμων πορθουμένων,
[ἄτην γε μείζω καὶ μέγ᾽ ἐμπλήσας γόμου]
γένοιτ᾽ ἂν ἄλλα κτησίου Διὸς χάριν·
καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια,

418 — 422. == 423 — 427.
428 — 432. == 433 — 437.

γένοιτο μύθου μῦθος ἂν θελκτήριος·
[ἀλγεινὰ θυμοῦ κάρτα κινητήρια].
ὅπως δ᾽ ὅμαιμον αἷμα μὴ γενήσεται,
δεῖ κάρτα θύειν καὶ πεσεῖν χρηστήρια
θεοῖσι πολλοῖς πολλά, πημονῆς ἄκη.
ἦ κάρτα νείκους τοῦδ᾽ ἐγὼ παροίχομαι·
θέλω δ᾽ ἄϊδρις μᾶλλον ἢ σοφὸς κακῶν
εἶναι· γένοιτο δ᾽ εὖ παρὰ γνώμην ἐμήν.
ΧΟ. πολλῶν ἄκουσον τέρματ᾽ αἰδοίων λόγων.
ΒΑ. ἤκουσα, καὶ λέγοις ἄν· οὔ με φεύξεται.
ΧΟ. ἔχω στρόβους ζώνας τε, συλλαβὰς πέπλων.
ΒΑ. τάχ᾽ ἂν γυναικῶν ταῦτα συμπρεπῆ πέλοι.
ΧΟ. ἐκ τῶνδε τοίνυν, ἴσθι, μηχανὴ καλή.
ΒΑ. λέξον τίν᾽ αὐδὴν τήνδε γηρυθεῖσ᾽ ἔσει.
ΧΟ. εἰ μή τι πιστὸν τῷδ᾽ ὑποστήσεις στόλῳ —
ΒΑ. τί σοι περαίνει μηχανὴ συζωμάτων;
ΧΟ. νέοις πίναξι βρέτεα κοσμῆσαι τάδε.
ΒΑ. αἰνιγματῶδες τοὔπος· ἀλλ᾽ ἁπλῶς φράσον.
ΧΟ. ἐκ τῶνδ᾽ ὅπως τάχιστ᾽ ἀπάγξασθαι θεῶν.
ΒΑ. ἤκουσα μαστικτῆρα καρδίας λόγον.
ΧΟ. ξυνῆκας· ὠμμάτωσα γὰρ σαφέστερον.
ΒΑ καὶ πολλαχῇ γε δυσπάλαιστα πράγματα,
κακῶν δὲ πλῆθος ποταμὸς ὣς ἐπέρχεται·
ἄτης δ᾽ ἄβυσσον πέλαγος οὐ μάλ᾽ εὔπορον
τόδ᾽ ἐσβέβηκα, κοὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν.
εἰ μὲν γὰρ ὑμῖν μὴ τόδ᾽ ἐκπράξω χρέος,
μίασμ᾽ ἔλεξας οὐχ ὑπερτοξεύσιμον·
εἰ δ᾽ αὖθ᾽ ὁμαίμοις παισὶν Αἰγύπτου σέθεν
σταθεὶς πρὸ τειχέων διὰ μάχης ἥξω τέλους,
πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα γίγνεται πικρόν,
ἄνδρας γυναικῶν οὕνεχ᾽ αἱμάξαι πέδον;
ὅμως δ᾽ ἀνάγκη Ζηνὸς αἰδεῖσθαι κότον

ἱκτῆρος· ὕψιστος γὰρ ἐν βροτοῖς φόβος.
σὺ μέν, πάτερ γεραιὲ τῶνδε παρθένων,
κλάδους τε τούτους αἶψ' ἐν ἀγκάλαις λαβὼν
βωμοὺς ἐπ' ἄλλους δαιμόνων ἐγχωρίων
θές, ὡς ἴδωσι τῆσδ' ἀφίξεως τέκμαρ
πάντες πολῖται, μηδ' ἀπορριφθῇ λόγος
ἐμοῦ· κατ' ἀρχῆς γὰρ φιλαίτιος λεώς.
καὶ γὰρ τάχ' ἄν τις οἶκτος εἰσιδὼν τάδε
ὕβριν μὲν ἐχθήρειεν ἄρσενος στόλου,
ὑμῖν δ' ἂν εἴη δῆμος εὐμενέστερος·
τοῖς ἥσσοσιν γὰρ πᾶς τις εὐνοίας φέρει.
ΔΑ. πολλῶν τάδ' ἡμῖν ἐστιν ἠξιωμένα,
αἰδοῖον εὑρεθέντα πρόξενον λαβεῖν.
ὀπάονας δὲ φράστοράς τ' ἐγχωρίων
ξύμπεμψον, ὡς ἂν τῶν πολισσούχων θεῶν
βωμοὺς προνάους καὶ πολισσούχων ἕδρας
εὕρωμεν, ἀσφάλεια δ' ᾖ δι' ἄστεως
στείχουσι· μορφῆς δ' οὐχ ὁμόστολος φύσις.
Νεῖλος γὰρ οὐχ ὅμοιον Ἰνάχῳ γένος
τρέφει. φύλαξαι μὴ θράσος τέκῃ φόβον.
καὶ δὴ φίλον τις ἔκταν' ἀγνοίας ὕπο.
ΒΑ. στείχοιτ' ἄν, ἄνδρες· εὖ γὰρ ὁ ξένος λέγει.
ἡγεῖσθε βωμοὺς ἀστικούς, θεῶν ἕδρας·
καὶ ξυμβόλοισιν οὐ πολυστομεῖν χρεὼν
ναύτην ἄγοντας τόνδ' ἐφέστιον θεῶν.
ΧΟ. τούτῳ μὲν εἶπας, καὶ τεταγμένος κίοι·
ἐγὼ δὲ πῶς δρῶ; ποῦ θράσος νέμεις ἐμοί;
ΒΑ. κλάδους μὲν αὐτοῦ λεῖπε, σημεῖον πόνου.
ΧΟ. καὶ δή σφε λείπω χειρὶ καὶ λόγοις σέθεν.
ΒΑ. λευρὸν κατ' ἄλσος νῦν ἐπιστρέφου τόδε.
ΧΟ. καὶ πῶς βέβηλον ἄλσος ἂν ῥύοιτό με;
ΒΑ. οὔτοι πτερωτῶν ἁρπαγαῖς σ' ἐκδώσομεν.

ΧΟ. ἀλλ' εἰ δρακόντων δυσφρόνων ἐχθίοσιν.
ΒΑ. εὔφημον εἴη τοὔπος εὐφημουμένῃ.
ΧΟ. οὔτοι τι θαῦμα δυσφορεῖν φόβῳ φρενός.
ΒΑ. ἀεὶ δ' ἀνάκτων ἐστὶ δεῖμ' ἐξαίσιον.
ΧΟ. σὺ καὶ λέγων εὔφραινε καὶ πράσσων φρένα.
ΒΑ. ἀλλ' οὔτι δαρὸν χρόνον ἐρημώσει πατήρ.
ἐγὼ δὲ λαοὺς συγκαλῶν ἐγχωρίους
πείσω τὸ κοινόν, ὡς ἂν εὐμενὲς τιθῶ,
καὶ σὸν διδάξω πατέρα ποῖα χρὴ λέγειν.
πρὸς ταῦτα μίμνε καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
λιταῖς παραιτοῦ τῶν σ' ἔρως ἔχει τυχεῖν.
ἐγὼ δὲ ταῦτα πορσυνῶν ἐλεύσομαι·
πειθὼ δ' ἕποιτο καὶ τύχη πρακτήριος.
ΧΟ. ἄναξ ἀνάκτων, μακάρων
μακάρτατε καὶ τελέων
τελειότατον κράτος, ὄλβιε Ζεῦ,
πιθοῦ τε καὶ γενέσθω·
ἄλευσον ἀνδρῶν ὕβριν εὖ στυγήσας·
λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ
τὰν μελανόζυγ' ἄταν.
τὸ πρὸς γυναικῶν ἐπιδὼν
παλαίφατον ἁμέτερον
γένος φιλίας προγόνου γυναικὸς
νέωσον εὔφρον' αἶνον,
γενοῦ πολυμνᾶστορ ἔφαπτορ Ἰοῦς.
δι' ἅς τοι γένος εὐχόμεθ' εἶναι
γᾶς ἀπὸ τᾶσδ' ἔνοικοι.
παλαιὸν δ' εἰς ἴχνος μετέσταν
ματέρος ἀνθονόμους ἐπωπάς,
λειμῶνα βούχιλον, ἔνθεν Ἰὼ

524 — 530. = 531 — 537.
538 — 546. = 547 — 555.

οἴστρῳ ἐρεσσομένα
φεύγει ἁμαρτίνοος,
πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα
φῦλα, διχῇ δ᾽ ἀντίπορον
γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατέμνουσα πόρον κυματίαν
        ὁρίζει·
ἰάπτει δ᾽ Ἀσίδος δι᾽ αἴας
μηλοβότου Φρυγίας διαμπάξ·
περᾷ δὲ Τεύθραντος ἄστυ Μυσῶν,
Λύδιά τε γύαλα,
καὶ δι᾽ ὀρῶν Κιλίκων
Παμφύλων τε διορνυμένα
γᾶς ποταμοὺς ἀενάους
καὶ βαθύπλουτον χθόνα καὶ τὰν Ἀφροδίτας πο-
        λύπυρον αἶαν.
ἱκνεῖται δ᾽ εἰσικνουμένου βέλει
βουκόλου πτερόεντος
Δῖον πάμβοτον ἄλσος,
λειμῶνα χιονόβοσκον, ὅντ᾽ ἐπέρχεται Τυφῶ μέ-
        νος,
ὕδωρ τὸ Νείλου νόσοις ἄθικτον,
μαινομένα πόνοις ἀτίμοις ὀδύναις τε κεντροδα-
λήτισι θυιὰς Ἥρας.
βροτοὶ δ᾽, οἳ γᾶς τότ᾽ ἦσαν ἔννομοι,
χλωρῷ δείματι θυμὸν
πάλλοντ᾽ ὄψιν ἀήθη,
βοτὸν ἐσορῶντες δυσχερὲς μιξόμβροτον, τὰν μὲν
        βοὸς,
τὰν δ᾽ αὖ γυναικός· τέρας δ᾽ ἐθάμβουν.
καὶ τότε δὴ τίς ἦν ὁ θέλξας πολύπλαγκτον ἀ-
        θλίαν

556 — 564. = 565 — 573.

οἰστροδόνητον Ἰώ;
Ζεὺς αἰῶνος κρέων ἀπαύστου
⏑́ – ⏑́ ⏑ ⏑ – –
βίᾳ δ᾽ ἀπημάντῳ σθένει καὶ θείαις ἐπιπνοίαις
παύεται, δακρύων δ᾽ ἀποστάζει πένθιμον αἰδῶ.
λαβοῦσα δ᾽ ἕρμα Δῖον ἀψευδεῖ λόγῳ
γείνατο παῖδ᾽ ἀμεμφῆ,
δι᾽ αἰῶνος μακροῦ πάνολβον·
ἔνθεν πᾶσα βοᾷ χθὼν,
"φυσίζοον γένος τόδε Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς·
τίς γὰρ ἂν κατέπαυσεν Ἥρας νόσους ἐπιβούλους;
Διὸς τόδ᾽ ἔργον· καὶ τόδ᾽ ἂν γένος λέγων
ἐξ Ἐπάφου κυρήσαις."
τίν᾽ ἂν θεῶν ἐνδικωτέροισιν
κεκλοίμαν εὐλόγως ἐπ᾽ ἔργοις;
– ⏑́ ⏑ πατὴρ φυτουργὸς αὐτόχειρ ἄναξ
γένους παλαιόφρων μέγας
τέκτων, τὸ πᾶν μῆχαρ οὔριος Ζεύς.
ὑπ᾽ ἀρχᾶς δ᾽ οὔτινος θοάζων
τὸ μεῖον κρεισσόνων κρατύνειν
οὔτινος ἄνωθεν ἡμένου σέβει κάτω.
πάρεστι δ᾽ ἔργον ὡς ἔπος
σπεῦσαί τι τῶν βούλιος φέρει φρήν.
ΔΑ. θαρσεῖτε, παῖδες, εὖ τὰ τῶν ἐγχωρίων.
δήμου δέδοκται παντελῆ ψηφίσματα.
ΧΟ. ὦ χαῖρε πρέσβυ, φίλτατ᾽ ἀγγέλλων ἐμοὶ,
ἔνισπε δ᾽ ἡμῖν ποῖ κεκύρωται τέλος,
δήμου κρατοῦσα χεὶρ θ᾽ ὅπη πληθύνεται.
ΔΑ. ἔδοξεν Ἀργείοισιν οὐ διχορρόπως,
ἀλλ᾽ ὥστ᾽ ἀνηβῆσαί με γηραιᾷ φρενί·

574 — 581. = 582 — 589.
590 — 594. = 595 — 599.

πανδημίᾳ γὰρ χερσὶ δεξιωνύμοις
ἔφριξεν αἰθὴρ τόνδε κραινόντων λόγον·
ἡμᾶς μετοικεῖν τῆσδε γῆς ἐλευθέρους
κἀρρυσιάστους ξύν τ' ἀσυλίᾳ βροτῶν·
καὶ μήτ' ἐνοίκων μήτ' ἐπηλύδων τινὰ
ἄγειν· ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερὸν,
τὸν μὴ βοηθήσαντα τῶνδε γαμόρων
ἄτιμον εἶναι ξὺν φυγῇ δημηλάτῳ.
τοιάνδ' ἔπειθε ῥῆσιν ἀμφ' ἡμῶν λέγων
ἄναξ Πελασγῶν, ἱκεσίου Ζηνὸς κότον
μέγαν προφωνῶν μήποτ' εἰσόπιν χρόνου
πόλιν παχῦναι, ξενικὸν ἀστικόν θ' ἅμα
λέγων διπλοῦν μίασμα πρὸς πόλεως φανὲν
ἀμηχάνου βόσκημα πημονῆς πέλειν.
τοιαῦτ' ἀκούων χερσὶν Ἀργεῖος λεὼς
ἔκραν' ἄνευ κλητῆρος ὡς εἶναι τάδε.
δημηγόρους δ' ἤκουσεν εὐπιθεῖς στροφὰς
δῆμος Πελασγῶν· Ζεὺς δ' ἐπέκρανεν τέλος.
ΧΟ. ἄγε δὴ, λέξωμεν ἐπ' Ἀργείοις
εὐχὰς ἀγαθὰς, ἀγαθῶν ποινάς.
Ζεὺς δ' ἐφορεύοι ξένιος ξενίου
στόματος τιμὰς ἐπ' ἀληθείᾳ,
τέρμον' ἄμεμπτον πρὸς ἅπαντα.
νῦν ὅτε καὶ θεοὶ
Διογενεῖς κλύοιτ' εὐκταῖα γένει χεούσας·
μήποτε πυρίφατον τὰν Πελασγίαν πόλιν
τὸν ἄχορον βοὰν κτίσαι μάχλον Ἄρη,
τὸν ἀρότοις θερίζοντα βροτοὺς ἐν ἄλλοις,
οὕνεκ' ᾤκτισαν ἡμᾶς,
ψῆφον δ' εὔφρον' ἔθεντο,
αἰδοῦνται δ' ἱκέτας Διὸς, ποίμναν τάνδ' ἀμεγαρ-
630 — 642. = 643 — 655. [τον·

οὐδὲ μετ' ἀρσένων
ψῆφον ἔθεντ' ἀτιμώσαντες ἔριν γυναικῶν,
Δῖον ἐπιδόμενοι πράκτορά τε σκοπὸν
δυσπολέμητον, ὃν οὔτις ἂν δόμος ἔχοι
ἐπ' ὀρόφων μιαίνοντα· βαρὺς δ' ἐφίζει.
ἅζονται γὰρ ὁμαίμους
Ζηνὸς ἵκτορας ἁγνοῦ.
τοιγάρτοι καθαροῖσι βωμοῖς θεοὺς ἀρέσονται.
τοιγὰρ ὑποσκίων ἐκ στομάτων ποτάσθω φιλότιμος εὐχά,
μήποτε λοιμὸς ἀνδρῶν
τάνδε πόλιν κενώσαι·
μηδ' ἐπιχωρίοις στάσις
πτώμασιν αἱματίσαι πέδον γᾶς.
ἥβας δ' ἄνθος ἄδρεπτον
ἔστω, μηδ' Ἀφροδίτας
εὐνάτωρ βροτολοιγὸς Ἄρης κέρσειεν ἄωτον.
καὶ γεραροῖσι πρεσβυτοδόκοι γεμόντων θυμέλαι φλεγόντων.
τὼς πόλις εὖ νέμοιτο
Ζῆνα μέγαν σεβόντων,
τὸν ξένιον δ' ὑπερτάτως,
ὃς πολιῷ νόμῳ αἶσαν ὀρθοῖ.
τίκτεσθαι δὲ φόρους γᾶς
ἄλλους εὐχόμεθ' ἀεὶ,
Ἄρτεμιν δ' ἑκάταν γυναικῶν λόχους ἐφορεύειν.
μηδέ τις ἀνδροκμὴς λοιγὸς ἐπελθέτω
τάνδε πόλιν δαΐζων,
ἄχορον ἀκίθαριν δακρυογόνον Ἄρη

656 — 666. = 667 — 677.
678 — 687. = 688 — 697.

βοάν τ' ἔνδημον ἐξοπλίζων.
νόσων δ' ἑσμὸς ἀπ' ἀστῶν
ἵζοι κρατὸς ἀτερπής·
εὐμενὴς δ' ὁ Λύκειος ἔστω πάσᾳ νεολαίᾳ.
καρποτελῆ δέ τοι Ζεὺς ἐπικραινέτω
φέρματι γᾶν πανώρῳ.
πρόνομα δὲ βοτὰ τὼς πολύγονα τελέθοι·
τὸ πᾶν τ' ἐκ δαιμόνων λάχοιεν.
εὔφαμον δ' ἐπὶ βωμοῖς
μοῦσαν θείατ' ἀοιδοί·
ἁγνῶν τ' ἐκ στομάτων φερέσθω φάμα φιλο-
φόρμιγξ.
φυλάσσοι τ' ἀτιμίας τιμὰς
τὸ δάμιον, τὸ πτόλιν κρατύνει,
προμαθεὺς εὐκοινόμητις ἀρχά·
ξένοισί τ' εὐξυμβόλους,
πρὶν ἐξοπλίζειν Ἄρη,
δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν.
θεοὺς δ', οἳ γᾶν ἔχουσιν, ἀεὶ
τίοιεν ἐγχωρίους πατρῴαις
δαφνηφόροισι βουθύτοισι τιμαῖς.
τὸ γὰρ τεκόντων σέβας
τρίτον τόδ' ἐν θεσμίοις
Δίκας γέγραπται μεγιστοτίμου.
ΔΑ. εὐχὰς μὲν αἰνῶ τάσδε σώφρονας, φίλαι·
ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσητ' ἀκούσασαι πατρὸς
ἀπροσδοκήτους τούσδε καὶ νέους λόγους.
ἱκεταδόκου γὰρ τῆσδ' ἀπὸ σκοπῆς ὁρῶ
τὸ πλοῖον. εὔσημον γὰρ οὔ με λανθάνει·
στολμοί τε λαίφους καὶ παραρρύσεις νεώς,
καὶ πρῴρα πρόσθεν ὄμμασι βλέπουσ' ὁδόν,

698 — 703. = 704 — 709.

οἴακος ἰθυντῆρος ὑστάτου νεὼς
ἄγαν καλῶς κλύουσα, τὼς ἂν οὐ φίλη.
πρέπουσι δ' ἄνδρες νάϊοι μελαγχίμοις
γυίοισι λευκῶν ἐκ πεπλωμάτων ἰδεῖν,
καὶ τἄλλα πλοῖα πᾶσά θ' ἡ 'πικουρία
εὔπρεπτος· αὐτὴ δ' ἡγεμὼν ὑπὸ χθόνα
στείλασα λαῖφος παγκρότως ἐρέσσεται.
ἀλλ' ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως
πρὸς πρᾶγμ' ὁρώσας τῶνδε μἀμελεῖν θεῶν.
ἐγὼ δ' ἀρωγοὺς ξυνδίκους θ' ἥξω λαβών.
ἴσως γὰρ ἂν κῆρυξ τις ἢ πρέσβις μόλοι,
ἄγειν θέλοντες ῥυσίων ἐφάπτορες.
ἀλλ' οὐδὲν ἔσται τῶνδε· μὴ τρέσητέ νιν.
ὅμως ἄμεινον, εἰ βραδύνοιμεν βοῇ,
ἀλκῆς λαθέσθαι τῆσδε μηδαμῶς ποτέ.
θάρσει· χρόνῳ τοι κυρίῳ τ' ἐν ἡμέρᾳ
θεοὺς ἀτίζων τις βροτῶν δώσει δίκην.
ΧΟ. πάτερ, φοβοῦμαι, νῆες ὡς ὠκύπτεροι
ἥκουσι· μῆκος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνου.
περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος ἐτητύμως
πολυδρόμου φυγᾶς ὄφελος εἴ τί μοι.
παροίχομαι, πάτερ, δείματι.
ΔΑ. ἐπεὶ τελεία ψῆφος Ἀργείων, τέκνα,
θάρσει, μαχοῦνται περὶ σέθεν, σάφ' οἶδ' ἐγώ.
ΧΟ. ἐξῶλές ἐστι μάργον Αἰγύπτου γένος
μάχης τ' ἄπληστον· καὶ λέγω πρὸς εἰδότα.
δυριπαγεῖς δ' ἔχοντες κυανώπιδας
νῆας ἔπλευσαν ὧδ' ἐπιτυχεῖ κότῳ
πολεῖ μελαγχίμῳ σὺν στρατῷ.
ΔΑ. πολλοὺς δέ γ' εὑρήσουσιν ἐν μεσημβρίας
θάλπει βραχίον' εὖ κατερρινημένους.

734 — 738. = 741 — 745.

ΧΟ. μόνην δὲ μὴ πρόλειπε· λίσσομαι, πάτερ.
γυνὴ μονωθεῖσ᾽ οὐδέν· οὐκ ἔνεστ᾽ Ἄρης.
οὐλόφρονες δὲ καὶ δολιομήτιδες δυσάγνοις φρε-
σὶν,
κόρακες ὥστε, βωμῶν ἀλέγοντες οὐδέν.
ΔΑ. καλῶς ἂν ἡμὶν ξυμφέροι ταῦτ᾽, ὦ τέκνα,
εἰ σοί τε καὶ θεοῖσιν ἐχθαιροίατο.
ΧΟ. οὐ μὴ τριαίνας τάσδε καὶ θεῶν σέβη
δείσαντες ἡμῶν χεῖρ᾽ ἀπόσχωνται, πάτερ.
φυσίφρονες δ᾽ ἄγαν ἀνιέρῳ μένει μεμαργωμένοι
κυνοθρασεῖς, θεῶν οὐδὲν ἐπαΐοντες.
ΔΑ. ἀλλ᾽ ἔστι φήμη τοὺς λύκους κρείσσους κυνῶν
εἶναι· βύβλου δὲ καρπὸς οὐ κρατεῖ στάχυν.
ΧΟ. ὡς καὶ ματαίων ἀνοσίων τε κνωδάλων
ἔχοντας ὀργὰς χρὴ φυλάσσεσθαι κράτος.
ΔΑ. οὔτοι ταχεῖα ναυτικοῦ στρατοῦ στολὴ,
οὐδ᾽ ὅρμος, οὐδὲ πεισμάτων σωτηρία
ἐς γῆν ἐνεγκεῖν, οὐδ᾽ ἐν ἀγκυρουχίαις
θαρσοῦσι ναῶν ποιμένες παραυτίκα,
ἄλλως τε καὶ μολόντες ἀλίμενον χθόνα
ἐς νύκτ᾽ ἀποστείχοντος ἡλίου. φιλεῖ
ὠδῖνα τίκτειν νὺξ κυβερνήτῃ σοφῷ.
οὕτω γένοιτ᾽ ἂν οὐδ᾽ ἂν ἔκβασις στρατοῦ
καλὴ, πρὶν ὅρμῳ ναῦν θρασυνθῆναι. σὺ δὲ
φρόνει μὲν ὡς ταρβοῦσα μἀμελεῖν θεῶν,
πράξασ᾽ ἀρωγήν· ἄγγελον δ᾽ οὐ μέμψεται
πόλις γέρονθ᾽, ἡβῶντα δ᾽ εὐγλώσσῳ φρενί.
ΧΟ. ἰὼ γᾶ βοῦνι, πάνδικον σέβας,
τί πεισόμεσθα; ποῖ φύγωμεν Ἀπίας
χθονὸς, κελαινὸν εἴ τι κεῦθός ἐστί που;

748 — 752. = 755 — 759.
776 — 783. = 784 — 791.

μέλας γενοίμαν καπνὸς νέφεσι γειτονῶν Διός·
τὸ πᾶν δ᾽ ἄφαντος ἂμ πνοαῖς διψὰς ὡς κόνις ἄτερθε
πτερύγων ὀροίμαν.
ἄθικτον δ᾽ οὐκέτ᾽ ἂν πέλοι κέαρ,
κελαινόχρῳ δὲ πάλλεται κλυδωνίῳ.
πατρὸς σκοπαὶ δέ μ᾽ εἷλον· οἴχομαι φόβῳ.
θέλοιμι δ᾽ ἂν μορσίμου προπρὸ τυχεῖν ἐν ἀρτά-
ναις,
πρὶν ἄνδρ᾽ ἀπευκτὸν ὧδε χριμφθῆν χροΐ· πρόπαρ
θανούσας δ᾽ Ἀΐδας ἀνάσσοι.
πόθεν δέ μοι γένοιτ᾽ ἂν αἰθέρος θρόνος,
πρὸς ὃν κύφελλ᾽ ὑδρηλὰ γίγνεται χιὼν,
ἢ λισσὰς αἰγίλιψ ἀπρόσδεικτος οἰόφρων κρε-
μὰς
γυπιὰς πέτρα, βαθὺ πτῶμα μαρτυροῦσά μοι, πρὶν
δαΐκτορος βίᾳ
κάρξας γάμου κυρῆσαι.
κυσὶν δ᾽ ἔπειθ᾽ ἕλωρα κἀπιχωρίοις
πετῆσι δεῖπνον οὐκ ἀναίνομαι πέλειν.
τῷ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦμαι φιλοστόνων κακῶν·
ἐλθέτω μόρος, πρὸ κοίτας γαμηλίου τυχὼν, ἀλ-
λύτας. τίν᾽ ἂν πόρον
τέμνοιν γάμου λυτῆρα;
ἴυζε δ᾽ ὀμφὰν οὐράνια
μέλη λιτανὰ θεοῖσι καὶ
τέλεα δέ μοι πῶς πελόμενά μοι
λύσιμα. μάχιμα δ᾽ ἔπιδε, πάτερ,
βίαια μὴ φιλεῖς ὁρῶν
ὄμμασιν ἐνδίκοις.
σεβίζου δ᾽ ἱκέτας σέθεν,

792 — 799. = 800 — 807.
808 — 816. = 817 — 824.

γαιάοχε παγκρατὲς Ζεῦ.
γένος γὰρ Αἰγύπτιον ὕβριν
δύσφορον ἀρσενογενὲς
μετά με δρόμοισι διόμενοι
φυγάδα μάταισι πολυθρόοις
βίαια δίζηνται λαβεῖν.
σὸν δ' ἐπίπαν ζυγὸν
ταλάντου. τί δ' ἄνευ σέθεν
θνατοῖσι τέλειόν ἐστιν;
ὁ, ὁ, ὁ, ἁ, ἁ, ἁ.
ὅδε μάρπτις ναΐος γάϊος.
τῶν πρὸ μάρπτι κάμνοις, ἰὸφ ὄμ
αὖθι κάκκας νο
δυΐαν βοὰν ἀμφαίνω.
ὁρῶ τάδε φροίμια πρόξενα πόνων
βιαίων ἐμῶν. ἒ ἒ,
βαῖνε φυγᾷ πρὸς ἀλκάν·
βλοσυρόφρονα χλιδᾷ
δύσφορα ναΐ κὰν γᾷ.
ἄναξ προτάσσου.

ΚΗΡΥΞ.

σοῦσθε σοῦσθ' ἐπὶ βᾶ-
ριν ὅπως ποδῶν.
ΧΟ. οὐκοῦν οὐκοῦν
τιλμοὶ τιλμοὶ καὶ στιγμοί,
πολυαίμων φόνιος
ἀποκοπὰ κρατός.
ΚΗ. σοῦσθε σοῦσθ' ὀλόμεναι ὀλόμεν' ἐπ' ἀμίδα.
ΧΟ. εἴθ' ἀνὰ πολύρυτον
ἁλμήεντα πόρον
δεσποσίῳ ξὺν ὕβρει,
γομφοδέτῳ τε δόρει διώλου.

αἷμον' ἴζω σ' ἐπ' ἀμίδα
ἠσυδουπία τάπιτα.
ΚΗ. κελεύω βίᾳ μεθέσθαι
ἴχαρ φρενί τ' ἄταν.
ΧΟ. ἰὼ ἰὸν
λεῖφ' ἕδρανα, κί' ἐς δόρυ,
ἀτίετ' ἀνὰ πόλιν εὐσεβῶν.
μήποτε πάλιν ἴδοιμ'
ἀλφεσίβοιον ὕδωρ,
ἔνθεν ἀεξόμενον
ζώφυτον αἷμα βροτοῖσι θάλλει.
ἄγειος ἐγὼ βαθυχαῖος
βαθρείας βαθρείας γέρον.
ΚΗ. σὺ δὲ ναΐ ναΐ
βάσει τάχα
θέλεος ἀθέλεος.
ΧΟ. βίᾳ βίᾳ τε πολλᾷ φροῦδα
βάτεαι βαθμὶ προκακοπαθῶν
ὀλόμεναι παλάμαις.
αἰαῖ αἰαῖ.
καὶ γὰρ δυσπαλάμως ὄλοιο
δι' ἁλίρρυτον ἄλσος,
κατὰ Σαρπηδόνιον
χῶμα πολυψάμαθον ἀλαθεὶς
εὐρείαις ἐὶν αὔραις.
ΚΗ. ἴυζε καὶ λάκαζε καὶ κάλει θεούς.
Αἰγυπτίαν γὰρ βᾶριν οὐχ ὑπερθορεῖ.
ἴυζε καὶ βόα πικρότερ' ἀχέων οἰζύος ὄνομ' ἔχων.
ΧΟ. οἰοῖ οἰοῖ,

866 — 875. = 876 — 884.

λύμασις ὑ πρὸ γᾶς ὑλάσκοι·
περιχαμπτὰ βρυάζεις
ὃς ἐρωτᾷς· ὁ μέγας
Νεῖλος ὑβρίζοντά σε ἀποτρέψει-
εν ἄϊστον ὕβριν.
ΚΗ. βαίνειν κελεύω βᾶριν εἰς ἀμφίστροφον
ὅσον τάχιστα· μηδέ τις σχολαζέτω.
ὁλκὴ γὰρ οὔτοι πλόκαμον οὐδάμ' ἅζεται.
ΧΟ. οἰοῖ, πάτερ βρέτεος ἄρος ἄτα μαλδαάγει
ἄραχνος ὡς βάδην.
ὄναρ ὄναρ μέλαν.
ὀτοτοτοῖ.
μᾶ Γᾶ μᾶ Γᾶ, βοᾶν
φοβερὸν ἀπότρεπε,
ὦ βᾶ Γᾶς παῖ Ζεῦ.
ΚΗ. οὔτοι φοβοῦμαι δαίμονας τοὺς ἐνθάδε·
οὐ γάρ μ' ἔθρεψαν, οὐδ' ἐγήρασαν τροφῇ.
ΧΟ. μαιμᾷ πέλας δίπους ὄφις,
ἔχιδνα δ' ὣς με τί ποτ'
ἐνδακοσάχ.
ὀτοτοτοῖ.
μᾶ Γᾶ μᾶ Γᾶ, βοᾶν
φοβερὸν ἀπότρεπε,
ὦ βᾶ Γᾶς παῖ Ζεῦ.
ΚΗ. εἰ μή τις ἐς ναῦν εἶσιν αἰνέσας τάδε,
λακὶς χιτῶνος ἔργον οὐ κατοικτιεῖ.
ΧΟ. ἰὼ πόλεως ἀγοὶ πρόμοι, δάμναμαι.
ΚΗ. πολλοὺς ἄνακτας, παῖδας Αἰγύπτου, τάχα
ὄψεσθε· θαρσεῖτ', οὐκ ἐρεῖτ' ἀναρχίαν.

885 — 894. = 895 — 903.
904 — 906. = 907 — 910.

ΧΟ. διωλόμεσθ'· ἄελπτ', ἄναξ, πάσχομεν.
ΚΗ. ἕλξειν ἔοιχ' ὑμᾶς ἀποσπάσας κόμης,
ἐπεὶ οὐκ ἀκούετ' ὀξὺ τῶν ἐμῶν λόγων.
ΒΑ. οὗτος, τί ποιεῖς; ἐκ τίνος φρονήματος
ἀνδρῶν Πελασγῶν τήνδ' ἀτιμάζεις χθόνα;
ἀλλ' ἦ γυναικῶν ἐς πόλιν δοκεῖς μολεῖν;
κάρβανος ὢν δ' Ἕλλησιν ἐγχλίεις ἄγαν·
καὶ πόλλ' ἁμαρτὼν οὐδὲν ὤρθωσας φρενί.
ΚΗ. τί δ' ἠμπλάκηται τῶνδ' ἐμοὶ δίκης ἄτερ;
ΒΑ. ξένος μὲν εἶναι πρῶτον οὐκ ἐπίστασαι.
ΚΗ. πῶς δ' οὐχί; τἄμ' ὀλωλόθ' εὑρίσκων ἄγω.
ΒΑ. ποίοισιν εἰπὼν προξένοις ἐγχωρίοις;
ΚΗ. Ἑρμῇ μεγίστῳ προξένῳ μαστηρίῳ.
ΒΑ. θεοῖσιν εἰπὼν τοὺς θεοὺς οὐδὲν σέβει.
ΚΗ. τοὺς ἀμφὶ Νεῖλον δαίμονας σεβίζομαι.
ΒΑ. οἱ δ' ἐνθάδ' οὐδὲν, ὡς ἐγὼ σέθεν κλύω.
ΚΗ. ἄγοιμ' ἂν, εἴ τις τάσδε μὴ 'ξαιρήσεται.
ΒΑ. κλάοις ἂν, εἰ ψαύσειας, οὐ μάλ' ἐς μακράν.
ΚΗ. ἤκουσα τοὔπος οὐδαμῶς φιλόξενον.
ΒΑ. οὐ γὰρ ξενοῦμαι τοὺς θεῶν συλήτορας.
ΚΗ. λέγοιμ' ἂν ἐλθὼν παισὶν Αἰγύπτου τάδε.
ΒΑ. ἀβουκόλητον τοῦτ' ἐμῷ φρονήματι.
ΚΗ. ἀλλ' ὡς ἂν εἰδὼς ἐννέπω σαφέστερον,
καὶ γὰρ πρέπει κήρυκ' ἀπαγγέλλειν τορῶς
ἕκαστα, πῶς φῶ πρὸς τίνος τ' ἀφαιρεθεὶς
ἥκειν γυναικῶν αὐτανέψιον στόλον;
οὔτοι δικάζει ταῦτα μαρτύρων ὕπο
Ἄρης· τὸ νεῖκος δ' οὐκ ἐν ἀργύρου λαβῇ
ἔλυσεν· ἀλλὰ πολλὰ γίγνεται πάρος
πεσήματ' ἀνδρῶν κἀπολακτισμοὶ βίου.
ΒΑ. τί σοι λέγειν χρὴ τοὔνομ'; ἐν χρόνῳ μαθὼν
εἴσει σύ τ' αὐτὸς χοἰ ξυνέμποροι σέθεν.

ταύτας δ' ἑκούσας μὲν κατ' εὔνοιαν φρενῶν
ἄγοις ἄν, εἴπερ εὐσεβὴς πίθοι λόγος.
τοιάδε δημόπρακτος ἐκ πόλεως μία
ψῆφος κέκρανται, μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
στόλον γυναικῶν· τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς
γόμφος διαμπὰξ, ὡς μένειν ἀραρότως.
ταῦτ' οὐ πίναξίν ἐστιν ἐγγεγραμμένα
οὐδ' ἐν πτυχαῖς βίβλων κατεσφραγισμένα,
σαφῆ δ' ἀκούεις ἐξ ἐλευθεροστόμου
γλώσσης. κομίζου δ' ὡς τάχιστ' ἐξ ὀμμάτων.
ΚΗ. ἦ 'σται τάδ', ἢ δεῖ πόλεμον αἴρεσθαι νέον.
εἴη δὲ νίκη καὶ κράτη τοῖς ἄρσεσιν.
ΒΑ. ἀλλ' ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς οἰκήτορας
εὑρήσετ' οὐ πίνοντας ἐκ κριθῶν μέθυ.
ὑμεῖς δὲ πᾶσαι σὺν φίλαις ὀπάοσι
θράσος λαβοῦσαι στείχετ' εὐερκῆ πόλιν,
πύργων βαθείᾳ μηχανῇ κεκλῃμένην.
καὶ δώματ' ἐστὶ πολλὰ μὲν τὰ δήμια,
δεδωμάτωμαι δ' οὐδ' ἐγὼ σμικρᾷ χερί.
εὔθυμεῖν ἐστιν εὐτύκους ναίειν δόμους
πολλῶν μετ' ἄλλων· εἰ δέ τις μείζων χάρις,
πάρεστιν οἰκεῖν καὶ μονορρύθμους δόμους.
τούτων τὰ λῷστα καὶ τὰ θυμηδέστατα
πάρεστι, λωτίσασθε. προστάτης δ' ἐγὼ
ἀστοί τε πάντες, ὧνπερ ἥδε κραίνεται
ψῆφος. τί τῶνδε κυριωτέρους μένεις;
ΧΟ. ἀλλ' ἀντ' ἀγαθῶν ἀγαθοῖσι βρύοις,
δῖε Πελασγῶν.
πέμψον δὲ πρόφρων δεῦρ' ἡμέτερον
πατέρ' εὐθαρσῆ
Δαναὸν, πρόνοον καὶ βούλαρχον.
τοῦ γὰρ προτέρα μῆτις ὅπου χρὴ

δώματα ναίειν, καὶ τόπος εὔφρων.
πᾶς τις ἐπειπεῖν ψόγον ἀλλοθρόοις
εὔτυκος· εἴη δὲ τὰ λῷστα.
ξύν τ' εὐκλείᾳ καὶ ἀμηνίτῳ
βάξει λαῶν ἐν χώρῳ
τάσσεσθε, φίλαι δμωΐδες, οὕτως
ὡς ἐφ' ἑκάστῃ διεκλήρωσεν
Δαναὸς θεραποντίδα φερνήν.
ΔΑ. ὦ παῖδες, Ἀργείοισιν εὔχεσθαι χρεὼν,
θύειν τε λείβειν θ', ὡς θεοῖς Ὀλυμπίοις,
σπονδὰς, ἐπεὶ σωτῆρες οὐ διχορρόπως.
καί μου τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐκτενεῖς
φίλους πικρῶς ἤκουσαν αὐτανεψίους·
ἐμοῦ δ' ὀπαδοὺς τούσδε καὶ δορυσσόους
ἔταξαν, ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας,
καὶ μήτ' ἀέλπτως δορικανεῖ μόρῳ θανὼν
λάθοιμι, χώρᾳ δ' ἄχθος ἀείζων πέλοι.
τοιῶνδε τυγχάνοντας εὐπρυμνῆ φρενὸς
χάριν σέβεσθε τιμιωτέραν ἐμοῦ.
καὶ ταῦτα μὲν γράψεσθε πρὸς γεγραμμένοις
πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρὸς,
ἀγνῶθ' ὅμιλον ὡς ἐλέγχεσθαι χρόνῳ.
πᾶς δ' ἐν μετοίκῳ γλῶσσαν εὔτυκον φέρει
κακὴν, τό τ' εἰπεῖν εὐπετὲς μύσαγμά πως.
ὑμᾶς δ' ἐπαινῶ μὴ καταισχύνειν ἐμὲ,
ὥραν ἐχούσας τήνδ' ἐπίστρεπτον βροτοῖς.
τέρειν' ὀπώρα δ' εὐφύλακτος οὐδαμῶς,
[θῆρες δὲ κηραίνουσι καὶ βροτοί, τί μήν;
καὶ κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ.
καρπώματα στάζοντα κηρύσσει Κύπρις
κἄωρα κωλύουσαν ὡς μένειν ἐρῶ.]
καὶ παρθένων χλιδαῖσιν εὐμόρφοις ἔπι

πᾶς τις παρελθὼν ὄμματος θελκτήριον
τόξευμ' ἔπεμψεν, ἱμέρου νικώμενος.
πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν ὧν πολὺς πόνος,
πολὺς δὲ πόντος οὕνεκ' ἠρόθη δορί,
μηδ' αἶσχος ἡμῖν, ἡδονὴν δ' ἐχθροῖς ἐμοῖς
πράξωμεν. οἴκησις δὲ καὶ διπλῆ πάρα·
τὴν μὲν Πελασγὸς, τὴν δὲ καὶ πόλις διδοῖ,
οἰκεῖν λατρῶν ἄτερθεν· εὐπετῆ τάδε.
μόνον φύλαξαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὸς,
τὸ σωφρονεῖν τιμῶσα τοῦ βίου πλέον.

ΧΟ. τἄλλ' εὐτυχοῖμεν πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων·
ἐμῆς δ' ὀπώρας οὕνεκ' εὖ θάρσει, πάτερ.
εἰ γάρ τι μὴ θεοῖς βεβούλευται νέον,
ἴχνος τὸ πρόσθεν οὐ διαστρέψω φρενός.
ἴτε μὰν ἀστυάνακτας μάκαρας θεοὺς γανάεντες
πολιούχους τε καὶ οἳ χεῦμ' Ἐρασίνου
περιναίονται παλαιόν.
ὑποδέξασθε δ' ὀπαδοὶ
μέλος. αἶνος δὲ πόλιν τάνδε Πελασγῶν
ἐχέτω, μηδ' ἔτι Νείλου προχοὰς σέβωμεν ὕμνοις·
ποταμοὺς δ' οἳ διὰ χώρας θελεμὸν πῶμα χέουσιν
πολύτεκνοι, λιπαροῖς χεύμασι γαίας
τόδε μειλίσσοντες οὖδας.
ἐπίδοι δ' Ἄρτεμις ἁγνὰ
στόλον οἰκτιζομένα, μηδ' ὑπ' ἀνάγκας
γάμος ἔλθοι Κυθερείας· στυγερὸν πέλει τόδ' ἆθλον.
Κύπριδος δ' οὐκ ἀμελεῖ θεσμὸς ὅδ' εὔφρων.
δύναται γὰρ Διὸς ἄγχιστα σὺν Ἥρᾳ·

1018 — 1025. = 1026 — 1034.
1035 — 1043. = 1044 — 1052.

τίεται δ' αἰολόμητις θεὸς ἔργοις ἐπὶ σεμνοῖς.
μετάκοινοι δὲ φίλᾳ ματρὶ πάρεισιν
Πόθος ᾇ τ' οὐδὲν ἄπαρνον τελέθει θέλκτορι Πειθοῖ.
δέδοται δ' Ἁρμονίᾳ μοῖρ' Ἀφροδίτας
ψεδυραὶ τρίβοι τ' ἐρώτων.
φυγάδεσσιν δ' ἐπιπνοίας κακά τ' ἄλγη
πολέμους θ' αἱματόεντας προφοβοῦμαι.
τί ποτ' εὔπλοιαν ἔπραξαν ταχυπόμποισι διωγμοῖς;
ὅ τί τοι μόρσιμόν ἐστιν, τὸ γένοιτ' ἄν.
Διὸς οὐ παρβατός ἐστιν μεγάλα φρὴν ἀπέραντος·
μετὰ πολλῶν δὲ γάμων ἅδε τελευτὰ
προτερᾶν πέλοι γυναικῶν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

ὁ μέγας Ζεὺς ἀπαλέξαι
γάμον Αἰγυπτογενῆ μοι.
ΗΜ. τὸ μὲν ἂν βέλτατον εἴη.
ΗΜ. σὺ δὲ θέλγοις ἂν ἄθελκτον.
ΗΜ. σὺ δέ γ' οὐκ οἶσθα τὸ μέλλον.
ΗΜ. τί δὲ μέλλω φρένα Δίαν
καθορᾶν, ὄψιν ἄβυσσον;
ΗΜ. μέτριον νῦν ἔπος εὔχου.
ΗΜ. τίνα καιρόν με διδάσκεις;
ΗΜ. τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν.
ΗΜ. Ζεὺς ἄναξ ἀποστεροίη γάμον δυσάνορα
δάϊον, ὅσπερ Ἰὼ
πημονᾶς ἐλύσατ' εὖ χειρὶ παιωνίᾳ κατασχεθὼν,
εὐμενεῖ βίᾳ κτίσας.

1053 — 1057. = 1058 — 1062.
1063 — 1068 = 1069 — 1074.

ΗΜ. καὶ κράτος νέμοι γυναιξίν· τὸ βέλτερον κακοῦ
καὶ τὸ δίμοιρον αἰνῶ, 1071
καὶ δίκᾳ δίκας ἕπεσθαι, ξὺν εὐχαῖς ἐμαῖς λυτη-
ρίοις
μαχαναῖς θεοῦ πάρα.

V.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΦΥΛΑΞ.
ΧΟΡΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ ΚΗΡΥΞ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΚΑΣΑΝΔΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιὼν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ ὑπέσχετο, εἰ πορθήσοι τὸ Ἴλιον, τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημανεῖν διὰ τοῦ πυρσοῦ. ὅθεν σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα, ἵνα τηροίη τὸν πυρσόν. καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγειλεν, αὐτὴ δὲ τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐροῦσα, ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνίσταται· οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. μετ᾽ οὐ πολὺ δὲ καὶ Ταλθύβιος παραγίνεται καὶ τὰ κατὰ τὸν πλοῦν διηγεῖται. Ἀγαμέμνων δ᾽ ἐπὶ ἀπήνης ἔρχεται. εἵπετο δ᾽ αὐτῷ ἑτέρα ἀπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα καὶ ἡ Κασάνδρα. αὐτὸς μὲν οὖν προεισέρχεται εἰς τὸν οἶκον σὺν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, Κασάνδρα δὲ προμαντεύεται, πρὶν εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν, τὸν ἑαυτῆς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον καὶ τὴν ἐξ Ὀρέστου μητροκτονίαν, καὶ εἰσπηδᾷ ὡς θανουμένη, ῥίψασα τὰ στέμματα. τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται ὡς καὶ ἔκπληξιν ἔχον καὶ οἶκτον ἱκανόν. ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ, τὸν δὲ Κασάνδρας σιωπήσας θάνατον νεκρὰν αὐτὴν ὑπέδειξε, πεποίηκέ τε Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν ἑκάτερον διισχυριζόμενον περὶ τῆς ἀναιρέσεως ἑνὶ κεφαλαίῳ, τὴν μὲν τῇ ἀναιρέσει Ἰφιγενείας, τὸν δὲ ταῖς τοῦ πατρος Θυέστου ἐξ Ἀτρέως συμφοραῖς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους ὀλυμπιάδι ὀγδοηκοστῇ ἔτει δευτέρῳ. πρῶτος Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι, Χοηφόροις, Εὐμενίσι, Πρωτεῖ σατυρικῷ. ἐχορήγει Ξενοκλῆς Ἀφιδνεύς.

Θεράπων Ἀγαμέμνονος ὁ προλογιζόμενος, οὐχὶ ὁ ὑπὸ Αἰγίσθου ταχθείς[a]).

---

a) Θεράπων — ταχθείς] Haec in codice Mediceo post inscriptonem fabulae ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ leguntur.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΦΥΛΑΞ.

Θεοὺς μὲν αἰτῶ τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων,
φρουρᾶς ἐτείας μῆχος, ἣν κοιμώμενος
στέγαις Ἀτρειδῶν ἄγκαθεν, κυνὸς δίκην,
ἄστρων κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν,
καὶ τοὺς φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς
λαμπροὺς δυνάστας, ἐμπρέποντας αἰθέρι.
[ἀστέρας, ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν].
καὶ νῦν φυλάσσω λαμπάδος τὸ σύμβολον,
αὐγὴν πυρὸς φέρουσαν ἐκ Τροίας φάτιν
ἁλώσιμόν τε βάξιν· ὧδε γὰρ κρατεῖ
γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ.
εὖτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ' ἔχω
εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην,
λύζω· φόβος γὰρ ἀνθ' ὕπνου παραστατεῖ,
τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ·
ὅταν δ' ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ,
ὕπνου τόδ' ἀντίμολπον ἐντέμνων ἄκος,
κλάω τότ' οἴκου τοῦδε συμφορὰν στένων
οὐχ ὡς τὰ πρόσθ' ἄριστα διαπονουμένου.
νῦν δ' εὐτυχὴς γένοιτ' ἀπαλλαγὴ πόνων
εὐαγγέλου φανέντος ὀρφναίου πυρός.
ὦ χαῖρε λαμπτὴρ νυκτὸς, ἡμερήσιον
φάος πιφαύσκων καὶ χορῶν κατάστασιν

πολλῶν ἐν Ἄργει, τῆσδε συμφορᾶς χάριν.
ἰοῦ ἰοῦ.
Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημανῶ τορῶς
εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος δόμοις
ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
ἐπορθιάζειν, εἴπερ Ἰλίου πόλις
ἑάλωκεν, ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει·
αὐτός τ' ἔγωγε φροίμιον χορεύσομαι.
τὰ δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντα θήσομαι
τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας.
γένοιτο δ' οὖν μολόντος εὐφιλῆ χέρα
ἄνακτος οἴκων τῇδε βαστάσαι χερί.
τὰ δ' ἄλλα σιγῶ· βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας
βέβηκεν· οἶκος δ' αὐτὸς, εἰ φθογγὴν λάβοι,
σαφέστατ' ἂν λέξειεν. ὡς ἑκὼν ἐγὼ
μαθοῦσιν αὐδῶ κοὐ μαθοῦσι λήθομαι.

ΧΟΡΟΣ.

δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμου
μέγας ἀντίδικος,
Μενέλαος ἄναξ ἠδ' Ἀγαμέμνων,
διθρόνου Διόθεν καὶ δισκήπτρου
τιμῆς ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρείδαιν,
στόλον Ἀργείων χιλιοναύτην
τῆσδ' ἀπὸ χώρας
ἦραν, στρατιῶτιν ἀρωγὴν,
μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες Ἄρη
τρόπον αἰγυπιῶν,
οἵτ' ἐκπατίοις ἄλγεσι παίδων
ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται
πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι,
δεμνιοτήρη
πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες

ὕπατος δ' ἀΐων ἤ τις Ἀπόλλων
ἢ Πὰν ἢ Ζεὺς οἰωνόθροον
γόον ὀξυβόαν τῶνδε μετοίκων
ὑστερόποινον
πέμπει παραβᾶσιν Ἐρινύν.
οὕτω δ' Ἀτρέως παῖδας ὁ κρείσσων
ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπει ξένιος
Ζεὺς πολυάνορος ἀμφὶ γυναικὸς
πολλὰ παλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ
γόνατος κονίαισιν ἐρειδομένου
διακναιομένης τ' ἐν προτελείοις
κάμακος θήσων Δαναοῖσι
Τρωσί θ' ὁμοίως. ἔστι δ' ὅπη νῦν
ἔστι· τελεῖται δ' ἐς τὸ πεπρωμένον·
οὔθ' ὑποκάων οὔθ' ὑπολείβων
ἀπύρων ἱερῶν
ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει.
ἡμεῖς δ' ἀτίται σαρκὶ παλαιᾷ
τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες
μίμνομεν ἰσχὺν
ἰσόπαιδα νέμοντες ἐπὶ σκήπτροις.
ὅ τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς στέρνων
ἐντὸς ἀνᾴσσων
ἰσόπρεσβυς, Ἄρης δ' οὐκ ἔνι χώρᾳ,
τό θ' ὑπέργηρων φυλλάδος ἤδη
κατακαρφομένης τρίποδας μὲν ὁδοὺς
στείχει, παιδὸς δ' οὐδὲν ἀρείων
ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει.
σὺ δὲ, Τυνδάρεω
θύγατερ, βασίλεια Κλυταιμνήστρα,
τί χρέος; τί νέον; τί δ' ἐπαισθομένη,
τίνος ἀγγελίας

πευθοῖ περίπεμπτα θυοσκεῖς;
πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων,
ὑπάτων, χθονίων,
τῶν τ' οὐρανίων τῶν τ' ἀγοραίων,
βωμοὶ δώροισι φλέγονται·
ἄλλη δ' ἄλλοθεν οὐρανομήκης
λαμπὰς ἀνίσχει,
φαρμασσομένη χρίματος ἁγνοῦ
μαλακαῖς ἀδόλοισι παρηγορίαις,
πελάνῳ μυχόθεν βασιλείῳ.
τούτων λέξαις ὅ τι καὶ δυνατὸν
καὶ θέμις αἰνεῖν,
παιών τε γενοῦ τῆσδε μερίμνης,
ἣ νῦν τοτὲ μὲν κακόφρων τελέθει,
τοτὲ δ' ἐκ θυσιῶν ἀγανὴ προφανεῖσ'
ἐλπὶς ἀμύνει φροντίδ' ἄπληστον
τῆς θυμοβόρου φρένα λύπης.
κύριός εἰμι θροεῖν ὅδιον κράτος αἴσιον ἀνδρῶν
ἐντελέων· ἔτι γὰρ θεόθεν καταπνείει
πειθὼ μολπᾶν
ἀλκᾷ σύμφυτος αἰών·
ὅπως Ἀχαιῶν δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβας
ξύμφρονε ταγὼ,
πέμπει σὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτωρ
θούριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν,
οἰωνῶν βασιλεὺς βασιλεῦσι νεῶν, ὁ κελαινὸς, ὅ
τ' ἐξόπιν ἀργᾶς,
φανέντες ἴκταρ μελάθρων χερὸς ἐκ δοριπάλτου
παμπρέπτοις ἐν ἕδραισι,
βοσκόμενοι λαγίναν ἐρικυμάδα φέρματι γένναν,
βλαβέντα λοισθίων δρόμων.

104 — 121. == 122 — 139.

αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
κεδνὸς δὲ στρατόμαντις ἰδὼν δύο λήμασιν ἴσους
Ἀτρεΐδας μαχίμους ἐδάη λαγοδαίτας
πομπᾶς ἀρχούς·
οὕτω δ' εἶπε τεράζων·
"χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ Πριάμου πόλιν ἅδε κέλευθος,
πάντα δὲ πύργων
κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ
Μοῖρα λαπάξει πρὸς τὸ βίαιον·
οἷον μή τις ἄγα θεόθεν κνεφάσῃ προτυπὲν στόμιον μέγα Τροίας
στρατωθέν. οἴκῳ γὰρ ἐπίφθονος Ἄρτεμις ἁγνὰ
πτανοῖσιν κυσὶ πατρὸς
αὐτότοκον πρὸ λόχου μογερὰν πτάκα θυομένοισι·
στυγεῖ δὲ δεῖπνον αἰετῶν."
αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
ὅσσων παρ' εὐφρόνων καλα Διὸς κόρα
δρόσοισιν μαλερῶν τε λεόντων
πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
θηρῶν ὀβρικάλοισι
τερπνὰ ξύμβολα κράναι.
ἰήιον δ' ἐπανακαλῶ Παιᾶν', ἰὴ,
μή τινας ἀντιπνόους Δαναοῖς χρονίας ἐχενῇδας αὔρας
τεύξῃ, σπευδομένα θυσίαν ἑτέραν ἄνομόν τιν', ἄδαιτον,
νεικέων τέκτονα σύμφυτον αἰνῶν,
οὐ δεισήνορα. μίμνει γὰρ φοβερὰ παλίνορτος
οἰκονόμος δολία μνάμων μῆνις τεκνόποινος."
τοιάδε Κάλχας ξὺν μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξε

μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων ὁδίων οἴκοις βασιλείοις,
δεξιὰ μὲν, κατάμομφα δὲ φάσματα φαίνων.
τοῖς δ' ὁμόφωνον
αἴλινον αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.
Ζεὺς, ὅστις ποτ' ἐστὶν, εἰ τόδ' αὐτῷ φίλον κεκλημένῳ,
τοῦτό νιν προσεννέπω.
οὐκ ἔχω προσεικάσαι πάντ' ἐπισταθμώμενος
πλὴν Διὸς, εἰ τὸ μάταν ἀπὸ φροντίδος ἄχθος
χρὴ βαλεῖν ἐτητύμως.
οὐδ' ὅστις πάροιθεν ἦν μέγας, παμμάχῳ θράσει βρύων,
οὐδὲ λέξεται πρὶν ὤν·
ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, τριακτῆρος οἴχεται τυχών.
Ζῆνα δέ τις προφρόνως ἐπινίκια κλάζων
τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν·
τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα, τὸν πάθει μάθος
θέντα κυρίως ἔχειν.
στάζει δ' ἔν θ' ὕπνῳ πρὸ καρδίας
μνησιπήμων πόνος· καὶ παρ' ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν.
δαιμόνων δέ που χάρις
βιαίως σέλμα σεμνὸν ἡμένων.
καὶ τόθ' ἡγεμὼν ὁ πρέσβυς νεῶν Ἀχαιϊκῶν,
μάντιν οὔτινα ψέγων,
ἐμπαίοις τύχαισι συμπνέων,
εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγγεῖ βαρύνοντ' Ἀχαιϊκὸς λεὼς,
Χαλκίδος πέραν ἔχων
παλιρρόχθοις ἐν Αὐλίδος τόποις·

160 — 167. = 168 — 175.
176 — 183. = 184 — 191

πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι
κακόσχολοι, νήστιδες, δύσορμοι,
βροτῶν ἄλαι, νεῶν τε καὶ πεισμάτων ἀφειδεῖς,
παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι
τρίβῳ κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων.
ἐπεὶ δὲ καὶ πικροῦ
χείματος ἄλλο μῆχαρ
βριθύτερον πρόμοισιν
μάντις ἔκλαγξεν προφέρων Ἄρτεμιν, ὥστε χθό-
να βάκ-
τροις ἐπικρούσαντας Ἀτρείδας δάκρυ μὴ κα-
τασχεῖν·
ἄναξ δ' ὁ πρέσβυς τότ' εἶπε φωνῶν
"βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πιθέσθαι,
βαρεῖα δ', εἰ τέκνον δαΐξω, δόμων ἄγαλμα,
μιαίνων παρθενοσφάγοισι
ῥείθροις πατρῴους χέρας πέλας βωμοῦ.
τί τῶνδ' ἄνευ κακῶν;
πῶς λιπόναυς γένωμαι
ξυμμαχίας ἁμαρτών;
παυσανέμου γὰρ θυσίας παρθενίου θ' αἵματος
ὀρ-
γᾷ περιόργως ἐπιθυμεῖν θέμις. εὖ γὰρ εἴη."
ἐπεὶ δ' ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον
φρενὸς πνέων δυσσεβῆ τροπαίαν
ἄναγνον, ἀνίερον, τόθεν
τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω.
βροτοὺς θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
τάλαινα παρακοπὰ
πρωτοπήμων. ἔτλα δ' οὖν

192 — 204. = 205 — 217.
218 — 227. = 228 — 237.

θυτὴρ γενέσθαι θυγατρός, γυναικοποίνων πολέ-
μων ἀρωγὰν
καὶ προτέλεια ναῶν.
λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας πατρῴους
παρ' οὐδὲν αἰῶνα παρθένειόν τ'
ἔθεντο φιλόμαχοι βραβῆς.
φράσεν δ' ἀόζοις πατὴρ μετ' εὐχὰν
δίκαν χιμαίρας ὕπερθε βωμοῦ
πέπλοισι περιπετῆ
παντὶ θυμῷ προνωπῆ
λαβεῖν ἀέρδην, στόματός τε καλλιπρῴρου φυλα-
κὰν κατασχεῖν
φθόγγον ἀραῖον οἴκοις,
βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ μένει.
κρόκου βαφὰς δ' ἐς πέδον χέουσα
ἔβαλλ' ἕκαστον θυτήρων ἀπ' ὄμματος βέλει φι-
λοίκτῳ,
πρέπουσά θ' ὡς ἐν γραφαῖς, προσεννέπειν
θέλουσ', ἐπεὶ πολλάκις
πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας εὐτραπέζους
ἔμελψεν. ἁγνᾷ δ' ἀταύρωτος αὐδᾷ πατρὸς
φίλου τριτόσπονδον εὔποτμον
παιᾶνα φίλως ἐτίμα.
τὰ δ' ἔνθεν οὔτ' εἶδον οὔτ' ἐννέπω·
τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι.
Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσιν μαθεῖν ἐπιρρέπει τὸ
μέλλον.
⏑ ∸ ⏑ – ∸ ⏑ – προχαιρέτω·
ἴσον δὲ τῷ προστένειν.
τορὸν γὰρ ἥξει σύνορθρον αὐγαῖς.

238 — 246. = 247 — 257.

πέλοιτο δ' οὖν τἀπὶ τούτοισιν εὔπραξις. ὡς
θέλει τόδ' ἄγχιστον Ἀπίας
γαίας μονόφρουρον ἕρκος.
ἥκω σεβίζων σόν, Κλυταιμνήστρα, κράτος·
δίκη γάρ ἐστι φωτὸς ἀρχηγοῦ τίειν
γυναῖκ' ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνου.
σὺ δ' εἴ τι κεδνὸν εἴτε μὴ πεπυσμένη
εὐαγγέλοισιν ἐλπίσιν θυηπολεῖς,
κλύοιμ' ἂν εὔφρων· οὐδὲ σιγώσῃ φθόνος.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

εὐάγγελος μέν, ὥσπερ ἡ παροιμία,
ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα.
πεύσει δὲ χάρμα μεῖζον ἐλπίδος κλύειν·
Πριάμου γὰρ ᾑρήκασιν Ἀργεῖοι πόλιν.
ΧΟ. πῶς φῄς; πέφευγε τοὔπος ἐξ ἀπιστίας.
ΚΛ. Τροίαν Ἀχαιῶν οὖσαν· ἦ τορῶς λέγω;
ΧΟ. χαρά μ' ὑφέρπει δάκρυον ἐκκαλουμένη.
ΚΛ. εὖ γὰρ φρονοῦντος ὄμμα σοῦ κατηγορεῖ.
ΧΟ. ἦ γάρ τι πιστόν ἐστι τῶνδέ σοι τέκμαρ;
ΚΛ. ἔστιν· τί δ' οὐχί; μὴ δολώσαντος θεοῦ.
ΧΟ. πότερα δ' ὀνείρων φάσματ' εὐπιθῆ σέβεις;
ΚΛ. οὐ δόξαν ἂν λάβοιμι βριζούσης φρενός.
ΧΟ. ἀλλ' ἦ σ' ἐπίανέν τις ἄπτερος φάτις;
ΚΛ. παιδὸς νέας ὣς κάρτ' ἐμωμήσω φρένας.
ΧΟ. ποίου χρόνου δὲ καὶ πεπόρθηται πόλις;
ΚΛ. τῆς νῦν τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης λέγω
ΧΟ. καὶ τίς τόδ' ἐξίκοιτ' ἂν ἀγγέλλων τάχος;
ΚΛ. Ἥφαιστος Ἴδης λαμπρὸν ἐκπέμπων σέλας.
φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς
ἔπεμπεν· Ἴδη μὲν πρὸς Ἑρμαῖον λέπας
Λήμνου· μέγαν δὲ πανὸν ἐκ νήσου τρίτον
Ἀθῷον αἶπος Ζηνὸς ἐξεδέξατο,

ὑπερτελής τε, πόντον ὥστε νωτίσαι,
ἰσχὺς πορευτοῦ λαμπάδος πρὸς ἡδονὴν
πεύκη τὸ χρυσοφεγγές, ὥς τις ἥλιος,
σέλας παραγγείλασα Μακίστου σκοπαῖς·
ὁ δ' οὔτι μέλλων οὐδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
νικώμενος παρῆκεν ἀγγέλου μέρος·
ἑκὰς δὲ φρυκτοῦ φῶς ἐπ' Εὐρίπου ῥοὰς
Μεσσαπίου φύλαξι σημαίνει μολόν.
οἱ δ' ἀντέλαμψαν καὶ παρήγγειλαν πρόσω
γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί.
σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη,
ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ, δίκην
φαιδρᾶς σελήνης, πρὸς Κιθαιρῶνος λέπας
ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομποῦ πυρός.
φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο
φρουρὰ προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα·
λίμνην δ' ὑπὲρ Γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος·
ὄρος τ' ἐπ' Αἰγίπλαγκτον ἐξικνούμενον
ὤτρυνε θεσμὸν μὴ ῥαχίζεσθαι πυρός.
πέμπουσι δ' ἀνδαίοντες ἀφθόνῳ μένει
φλογὸς μέγαν πώγωνα, καὶ Σαρωνικοῦ
πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλειν πρόσω
φλέγουσαν· εἶτ' ἔσκηψεν, ἔς τ' ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος, ἀστυγείτονας σκοπάς·
κἄπειτ' Ἀτρειδῶν ἐς τόδε σκήπτει στέγος
φάος τόδ' οὐκ ἄπαππον Ἰδαίου πυρός.
τοιοίδε τοί μοι λαμπαδηφόρων νόμοι,
ἄλλος παρ' ἄλλου διαδοχαῖς πληρούμενοι·
νικᾷ δ' ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών.
τέκμαρ τοιοῦτο σύμβολόν τε σοὶ λέγω
ἀνδρὸς παραγγείλαντος ἐκ Τροίας ἐμοί.
ΧΟ. θεοῖς μὲν αὖθις, ὦ γύναι, προσεύξομαι.

λόγους δ' ἀκοῦσαι τούσδε κἀποθαυμάσαι
διανεκῶς θέλοιμ' ἂν, οὓς λέγεις, πάλιν.
ΚΛ. Τροίαν Ἀχαιοὶ τῇδ' ἔχουσ' ἐν ἡμέρᾳ.
οἶμαι βοὴν ἄμικτον ἐν πόλει πρέπειν.
ὄξος τ' ἄλειφά τ' ἐγχέας ταὐτῷ κύτει
διχοστατοῦντ' ἂν, οὐ φίλω, προσεννέποις.
καὶ τῶν ἁλόντων καὶ κρατησάντων δίχα
φθογγὰς ἀκούειν ἔστι συμφορᾶς διπλῆς.
οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ σώμασιν πεπτωκότες
ἀνδρῶν κασιγνήτων τε καὶ φυταλμίων
παῖδες γερόντων οὐκέτ' ἐξ ἐλευθέρου
δέρης ἀποιμώζουσι φιλτάτων μόρον·
τοὺς δ' αὖτε νυκτίπλαγκτος ἐκ μάχης πόνος
νήστεις πρὸς ἀρίστοισιν ὧν ἔχει πόλις
τάσσει, πρὸς οὐδὲν ἐν μέρει τεκμήριον·
ἀλλ' ὡς ἕκαστος ἔσπασεν τύχης πάλον,
ἐν αἰχμαλώτοις Τρωϊκοῖς οἰκήμασιν
ναίουσιν ἤδη, τῶν ὑπαιθρίων πάγων
δρόσων τ' ἀπαλλαγέντες, ὡς δὲ δαίμονες
ἀφύλακτον εὑδήσουσι πᾶσαν εὐφρόνην.
εἰ δ' εὖ σέβουσι τοὺς πολισσούχους θεοὺς
τοὺς τῆς ἁλούσης γῆς θεῶν θ' ἱδρύματα,
οὔ τἂν ἑλόντες αὖθις ἀνθαλοῖεν ἄν.
ἔρως δὲ μή τις πρότερον ἐμπίπτοι στρατῷ
πορθεῖν ἃ μὴ χρὴ, κέρδεσιν νικωμένους.
δεῖ γὰρ πρὸς οἴκους νοστίμου σωτηρίας
κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν·
θεοῖς δ' ἀναμπλάκητος εἰ μόλοι στρατὸς,
ἐγρηγορὸς τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων
γένοιτ' ἂν, εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά.
τοιαῦτά τοι γυναικὸς ἐξ ἐμοῦ κλύεις·
τὸ δ' εὖ κρατοίη, μὴ διχορρόπως ἰδεῖν.

πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τήνδ' ὄνησιν εἱλόμην.
ΧΟ. γύναι, κατ' ἄνδρα σώφρον' εὐφρόνως λέγεις.
ἐγὼ δ' ἀκούσας πιστά σου τεκμήρια
θεοὺς προσειπεῖν εὖ παρασκευάζομαι.
χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ καὶ νὺξ φιλία
μεγάλων κόσμων κτεάτειρα,
ἥτ' ἐπὶ Τροίας πύργοις ἔβαλες
στεγανὸν δίκτυον, ὡς μήτε μέγαν
μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι
μέγα δουλείας
γάγγαμον ἄτης παναλώτου.
Δία τοι ξένιον μέγαν αἰδοῦμαι
τὸν τάδε πράξαντ' ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ
τείνοντα πάλαι τόξον, ὅπως ἂν
μήτε πρὸ καιροῦ μήθ' ὑπὲρ ἄστρων
βέλος ἠλίθιον σκήψειεν.
Διὸς πλαγὰν ἔχουσιν εἰπεῖν,
πάρεστι τοῦτό γ' ἐξιχνεῦσαι.
ἔπραξαν ὡς ἔκρανεν. οὐκ ἔφα τις
θεοὺς βροτῶν ἀξιοῦσθαι μέλειν
ὅσοις ἀθίκτων χάρις
πατοῖθ'· ὁ δ' οὐκ εὐσεβής.
πέφανται δ' ἐκγόνους
ἀτολμήτων Ἄρη
πνεόντων μεῖζον ἢ δικαίως,
φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ
ὑπὲρ τὸ βέλτιστον. ἔστω δ' ἀπήμαντον, ὥστ' ἀπαρκεῖν
εὖ πραπίδων λαχόντα.
οὐ γὰρ ἔστιν ἔπαλξις

367 -- 384. == 385 — 402.

πλούτου πρὸς κόρον ἀνδρὶ
λακτίσαντι μέγαν Δίκας βωμὸν εἰς ἀφάνειαν.
βιᾶται δ' ἁ τάλαινα πειθώ,
προβουλόπαις ἄφερτος ἄτας.
ἄκος δὲ πᾶν μάταιον. οὐκ ἐκρύφθη,
πρέπει δέ, φῶς αἰνολαμπές, σίνος·
κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον
τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς
μελαμπαγὴς πέλει
δικαιωθείς, ἐπεὶ
διώκει παῖς ποτανὸν ὄρνιν,
πόλει πρόστριμμ' ἄφερτον ἐνθείς.
λιτᾶν δ' ἀκούει μὲν οὔτις θεῶν· τὸν δ' ἐπί-
στροφον τῶνδε
φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ.
οἷος καὶ Πάρις ἐλθὼν
ἐς δόμον τὸν Ἀτρειδᾶν
ᾔσχυνε ξενίαν τράπεζαν κλοπαῖσι γυναικός.
λιποῦσα δ' ἀστοῖσιν ἀσπίστορας
κλόνους λογχίμους τε καὶ ναυβάτας ὁπλισμούς,
ἄγουσά τ' ἀντίφερνον Ἰλίῳ φθορὰν
βέβακεν ῥίμφα διὰ πυλᾶν
ἄτλατα τλᾶσα· πολλὰ δ' ἔστενον
τότ' ἐννέποντες δόμων προφῆται·
ἰὼ ἰὼ δῶμα δῶμα καὶ πρόμοι,
ἰὼ λέχος καὶ στίβοι φιλάνορες.
πάρεστι σιγας ἀτίμως ἀλοιδόρως
ᾳστους αφημένων ἰδεῖν.
πόθῳ δ' ὑπερποντίας
φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν.
εὐμόρφων δὲ κολοσσῶν

403 — 419. = 420 — 436.

ἔχθεται χάρις ἀνδρί·
ὀμμάτων δ' ἐν ἀχηνίαις ἔρρει πᾶσ' Ἀφροδίτα.
ὀνειρόφαντοι δὲ πενθήμονες
πάρεισιν δόκαι φέρουσαι χάριν ματαίαν.
μάταν γάρ, εὖτ' ἂν ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾶν,
παραλλάξασα διὰ χερῶν,
βέβακεν ὄψις οὐ μεθύστερον
πτεροῖς ὀπαδοῦσ' ὕπνου κελεύθοις.
τὰ μὲν κατ' οἴκους ἐφ' ἑστίας ἄχη
τάδ' ἐστὶ καὶ τῶνδ' ὑπερβατώτερα.
τὸ πᾶν δ' ἀφ' Ἑλλανίδος γᾶς συνορμένοις
πένθεια τλησικάρδιος
δόμων ἑκάστου πρέπει.
πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ·
οὓς μὲν γάρ τις ἔπεμψεν
οἶδεν, ἀντὶ δὲ φωτῶν
τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστου δόμους ἀφικνεῖται.
ὁ χρυσαμοιβὸς δ' Ἄρης σωμάτων
καὶ ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορὸς
πυρωθὲν ἐξ Ἰλίου
φίλοισι πέμπει βραχὺ
ψῆγμα δυσδάκρυτον ἀντήνορος σποδοῦ γεμίζων
λέβητας εὐθέτους.
στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄνδρα τὸν μὲν ὡς
μάχης ἴδρις, τὸν δ' ἐν φοναῖς καλῶς πεσόντ'
ἀλλοτρίας διαὶ γυναικός. τάδε σῖγά τις βαΰ-
ζει. φθονερὸν δ' ὑπ' ἄλγος ἕρπει προδίκοις
Ἀτρείδαις.
οἱ δ' αὐτοῦ περὶ τεῖχος
θήκας Ἰλιάδος γᾶς
εὔμορφοι κατέχουσιν· ἐχθρὰ δ' ἔχοντας ἔκρυψεν.

437 — 455. = 456 — 474.

βαρεῖα δ' ἀστῶν φάτις ξὺν κότῳ·
δημοκράντου δ' ἀρᾶς τίνει χρέος.
μένει δ' ἀκοῦσαί τί μου
μέριμνα νυκτηρεφές.
τῶν πολυκτόνων γὰρ οὐκ ἄσκοποι θεοί. κελαι-
    ναὶ δ' Ἐρινύες χρόνῳ
τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας παλιντυχεῖ
τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρὸν, ἐν δ' ἀΐ-
στοις τελέθοντος οὔτις ἀλκά· τὸ δ' ὑπερκόπως
    κλύειν
εὖ βαρύ· βάλλεται γὰρ ὄσσοις Διόθεν κεραυνός.
κρίνω δ' ἄφθονον ὄλβον.
μήτ' εἴην πτολιπόρθης
μήτ' οὖν αὐτὸς ἁλοὺς ὑπ' ἄλλων βίον κατίδοιμι.
πυρὸς δ' ὑπ' εὐαγγέλου
πόλιν διήκει θοὰ
βάξις· εἰ δ' ἐτήτυμος,
τίς οἶδεν, ἤ τοι θεῖόν ἐστι μὴ ψύθος.
τίς ὧδε παιδνὸς ἢ φρενῶν κεκομμένος,
φλογὸς παραγγέλμασιν
νέοις πυρωθέντα καρδίαν ἔπειτ'
ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν;
γυναικὸς αἰχμᾷ πρέπει
πρὸ τοῦ φανέντος χάριν ξυναινέσαι.
πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ὅρος ἐπινέμεται
ταχύπορος· ἀλλὰ ταχύμορον
γυναικογήρυτον ὄλλυται κλέος.
ΚΛ. τάχ' εἰσόμεσθα λαμπάδων φαεσφόρων
φρυκτωριῶν τε καὶ πυρὸς παραλλαγὰς,
εἴτ' οὖν ἀληθεῖς εἴτ' ὀνειράτων δίκην
τερπνὸν τόδ' ἐλθὸν φῶς ἐφήλωσεν φρένας.
κήρυκ' ἀπ' ἀκτῆς τόνδ' ὁρῶ κατάσκιον

κλάδοις ἐλάας· μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις
πηλοῦ ξύνουρος διψία κόνις τάδε,
ὡς οὔτ' ἄναυδος οὔτε σοι δαίων φλόγα
ὕλης ὀρείας σημανεῖ καπνῷ πυρὸς,
ἀλλ' ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων·
τὸν ἀντίον δὲ τοῖσδ' ἀποστέργω λόγον·
εὖ γὰρ πρὸς εὖ φανεῖσι προσθήκη πέλοι.
ΧΟ. ὅστις τάδ' ἄλλως τῇδ' ἐπεύχεται πόλει,
αὐτὸς φρενῶν καρποῖτο τὴν ἁμαρτίαν.

ΚΗΡΥΞ.

ἰὼ πατρῷον οὖδας Ἀργείας χθονὸς,
δεκάτου σε φέγγει τῷδ' ἀφικόμην ἔτους,
πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων μιᾶς τυχών.
οὐ γάρ ποτ' ηὔχουν τῇδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονὶ
θανὼν μεθέξειν φιλτάτου τάφου μέρος.
νῦν χαῖρε μὲν χθὼν, χαῖρε δ' ἡλίου φάος,
ὕπατός τε χώρας Ζεὺς, ὁ Πύθιός τ' ἄναξ,
τόξοις ἰάπτων μηκέτ' εἰς ἡμᾶς βέλη·
ἅλις παρὰ Σκάμανδρον ἦσθ' ἀνάρσιος·
νῦν δ' αὖτε σωτὴρ ἴσθι καὶ παιώνιος,
ἄναξ Ἄπολλον. τούς τ' ἀγωνίους θεοὺς
πάντας προσαυδῶ, τόν τ' ἐμὸν τιμάορον
Ἑρμῆν, φίλον κήρυκα, κηρύκων σέβας,
ἥρως τε τοὺς πέμψαντας, εὐμενεῖς πάλιν
στρατὸν δέχεσθαι τὸν λελειμμένον δορός.
ἰὼ μέλαθρα βασιλέων, φίλαι στέγαι,
σεμνοί τε θᾶκοι, δαίμονές τ' ἀντήλιοι,
εἴ που πάλαι, φαιδροῖσι καὶ νῦν ὄμμασι
δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ.
ἥκει γὰρ ὑμῖν φῶς ἐν εὐφρόνῃ φέρων
καὶ τοῖσδ' ἅπασι κοινὸν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
ἀλλ' εὖ νιν ἀσπάσασθε, καὶ γὰρ οὖν πρέπει,

Τροίαν κατασκάψαντα τοῦ δικηφόρου
Διὸς μακέλλῃ, τῇ κατείργασται πέδον.
βωμοὶ δ' ἄϊστοι καὶ θεῶν ἱδρύματα,
καὶ σπέρμα πάσης ἐξαπόλλυται χθονός.
τοιόνδε Τροίᾳ περιβαλὼν ζευκτήριον
ἄναξ Ἀτρείδης πρέσβυς εὐδαίμων ἀνὴρ
ἥκει, τίεσθαι δ' ἀξιώτατος βροτῶν
τῶν νῦν· Πάρις γὰρ οὔτε συντελὴς πόλις
ἐξεύχεται τὸ δρᾶμα τοῦ πάθους πλέον.
ὀφλὼν γὰρ ἁρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην
τοῦ ῥυσίου θ' ἥμαρτε καὶ πανώλεθρον
αὐτόχθονον πατρῷον ἔθρισεν δόμον.
διπλᾶ δ' ἔτισαν Πριαμίδαι θἀμάρτια.
ΧΟ. κῆρυξ Ἀχαιῶν χαῖρε τῶν ἀπὸ στρατοῦ.
ΚΗ. χαίρω τι· τεθνάναι δ' οὐκέτ' ἀντερῶ θεοῖς.
ΧΟ. ἔρως πατρῴας τῆσδε γῆς σ' ἐγύμνασεν.
ΚΗ. ὥστ' ἐνδακρύειν γ' ὄμμασιν χαρᾶς ὕπο.
ΧΟ. τερπνῆς ἄρ' ἦτε τῆσδ' ἐπήβολοι νόσου.
ΚΗ. πῶς δή; διδαχθεὶς τοῦδε δεσπόσω λόγου.
ΧΟ. τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένοι.
ΚΗ. ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις.
ΧΟ. ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός μ' ἀναστένειν.
ΚΗ. πόθεν τὸ δύσφρον τοῦτ' ἐπῆν στύγος στρατῷ;
ΧΟ. πάλαι τὸ σιγᾶν φάρμακον βλάβης ἔχω.
ΚΗ. καὶ πῶς; ἀπόντων κοιράνων ἔτρεις τινάς;
ΧΟ. ὡς νῦν τὸ σὸν δὴ καὶ θανεῖν πολλὴ χάρις.
ΚΗ. εὖ γὰρ πέπρακται. ταῦτα δ' ἐν πολλῷ χρόνῳ
τὰ μέν τις ἂν λέξειεν εὐπετῶς ἔχειν,
τὰ δ' αὖτε κἀπίμομφα. τίς δὲ πλὴν θεῶν
ἅπαντ' ἀπήμων τὸν δι' αἰῶνος χρόνον;
μόχθους γὰρ εἰ λέγοιμι καὶ δυσαυλίας,
σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοστρώτους, τί δ' οὐ

στένοντες, οὐ λαχόντες ἤματος μέρος;
τὰ δ' αὖτε χέρσῳ καὶ προσῆν πλέον στύγος·
εὐναὶ γὰρ ἦσαν δαΐων πρὸς τείχεσιν.
ἐξ οὐρανοῦ δὲ κἀπὸ γῆς λειμώνιαι
δρόσοι κατεψάκαζον, ἔμπεδον σίνος
ἐσθημάτων τιθέντες ἔνθηρον τρίχα.
χειμῶνα δ' εἰ λέγοι τις οἰωνοκτόνον,
οἷον παρεῖχ' ἄφερτον Ἰδαία χιὼν,
ἢ θάλπος, εὖτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς
κοίταις ἀκύμων νηνέμοις εὕδοι πεσών·
τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; παροίχεται πόνος·
παροίχεται δὲ, τοῖσι μὲν τεθνηκόσιν
τὸ μήποτ' αὖθις μηδ' ἀναστῆναι μέλειν.
τί τοὺς ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
τὸν ζῶντα δ' ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότου;
καὶ πολλὰ χαίρειν συμφορὰς καταξιῶ.
ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν Ἀργείων στρατοῦ
νικᾷ τὸ κέρδος, πῆμα δ' οὐκ ἀντιρρέπει.
ὡς κομπάσαι τῷδ' εἰκὸς ἡλίου φάει
ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμένοις·
"Τροίαν ἑλόντες δήποτ' Ἀργείων στόλος
θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα
δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος."
τοιαῦτα χρὴ κλύοντας εὐλογεῖν πόλιν
καὶ τοὺς στρατηγούς· καὶ χάρις τιμήσεται
Διὸς τόδ' ἐκπράξασα. πάντ' ἔχεις λόγον.
ΧΟ. νικώμενος λόγοισιν οὐκ ἀναίνομαι.
ἀεὶ γὰρ ἡβᾷ τοῖς γέρουσιν εὖ μαθεῖν.
δόμοις δὲ ταῦτα καὶ Κλυταιμνήστρᾳ μέλειν
εἰκὸς μάλιστα, σὺν δὲ πλουτίζειν ἐμέ.
ΚΛ. ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο,
ὅτ' ἦλθ' ὁ πρῶτος νύχιος ἄγγελος πυρὸς,

φράζων ἅλωσιν Ἰλίου τ' ἀνάστασιν.
καί τίς μ' ἐνίπτων εἶπε, "φρυκτωρῶν δία
πεισθεῖσα Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
ἦ κάρτα πρὸς γυναικὸς αἴρεσθαι κέαρ."
λόγοις τοιούτοις πλαγκτὸς οὖσ' ἐφαινόμην.
ὅμως δ' ἔθυον, καὶ γυναικείῳ νόμῳ
ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν κατὰ πτόλιν
ἔλασκον εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἕδραις
θυηφάγον κοιμῶντες εὐώδη φλόγα.
καὶ νῦν τὰ μάσσω μὲν τί δεῖ σ' ἐμοὶ λέγειν;
ἄνακτος αὐτοῦ πάντα πεύσομαι λόγον.
ὅπως δ' ἄριστα τὸν ἐμὸν αἰδοῖον πόσιν
σπεύσω πάλιν μολόντα δέξασθαι. τί γὰρ
γυναικὶ τούτου φέγγος ἥδιον δρακεῖν,
ἀπὸ στρατείας ἀνδρὶ σώσαντος θεοῦ
πύλας ἀνοῖξαι; ταῦτ' ἀπάγγειλον πόσει·
ἥκειν ὅπως τάχιστ' ἐράσμιον πόλει·
γυναῖκα πιστὴν δ' ἐν δόμοις εὕροι μολὼν
οἵανπερ οὖν ἔλειπε, δωμάτων κύνα
ἐσθλὴν ἐκείνῳ, πολεμίαν τοῖς δύσφροσιν,
καὶ τἄλλ' ὁμοίαν πάντα, σημαντήριον
οὐδὲν διαφθείρασαν ἐν μήκει χρόνου.
οὐδ' οἶδα τέρψιν οὐδ' ἐπίψογον φάτιν
ἄλλου πρὸς ἀνδρὸς μᾶλλον ἢ χαλκοῦ βαφάς
ΚΗ. τοιόσδ' ὁ κόμπος τῆς ἀληθείας γέμων
οὐκ αἰσχρὸς ὡς γυναικὶ γενναίᾳ λακεῖν.
ΧΟ. αὕτη μὲν οὕτως εἶπε μανθάνοντί σοι
τοροῖσιν ἑρμηνεῦσιν εὐπρεπῶς λόγον.
σὺ δ' εἰπέ, κῆρυξ, Μενέλεων δὲ πεύθομαι,
εἰ νόστιμός τε καὶ σεσωσμένος πάλιν
ἥξει σὺν ὑμῖν, τῆσδε γῆς φίλον κράτος.
ΚΗ. οὐκ ἔσθ' ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ καλὰ

ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρποῦσθαι χρόνον.
ΧΟ. πῶς δῆτ' ἂν εἰπὼν κεδνὰ τἀληθῆ τύχοις;
σχισθέντα δ' οὐκ εὔκρυπτα γίγνεται τάδε.
ΚΗ. ἁνὴρ ἄφαντος ἐξ Ἀχαιϊκοῦ στρατοῦ,
αὐτός τε καὶ τὸ πλοῖον. οὐ ψευδῆ λέγω.
ΧΟ. πότερον ἀναχθεὶς ἐμφανῶς ἐξ Ἰλίου,
ἢ χεῖμα, κοινὸν ἄχθος, ἥρπασε στρατοῦ;
ΚΗ. ἔκυρσας ὥστε τοξότης ἄκρος σκοποῦ·
μακρὸν δὲ πῆμα συντόμως ἐφημίσω.
ΧΟ. πότερα γὰρ αὐτοῦ ζῶντος ἢ τεθνηκότος
φάτις πρὸς ἄλλων ναυτίλων ἐκλῄζετο;
ΚΗ. οὐκ οἶδεν οὐδεὶς ὥστ' ἀπαγγεῖλαι τορῶς,
πλὴν τοῦ τρέφοντος Ἡλίου χθονὸς φύσιν.
ΧΟ. πῶς γὰρ λέγεις χειμῶνα ναυτικῷ στρατῷ
ἐλθεῖν τελευτῆσαί τε δαιμόνων κότῳ;
ΚΗ. εὔφημον ἦμαρ οὐ πρέπει κακαγγέλῳ
γλώσσῃ μιαίνειν· χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν.
ὅταν δ' ἀπευκτὰ πήματ' ἄγγελος πόλει
στυγνῷ προσώπῳ πτωσίμου στρατοῦ φέρῃ,
πόλει μὲν ἕλκος ἓν τὸ δήμιον τυχεῖν,
πολλοὺς δὲ πολλῶν ἐξαγισθέντας δόμων
ἄνδρας διπλῇ μάστιγι, τὴν Ἄρης φιλεῖ,
δίλογχον ἄτην, φοινίαν ξυνωρίδα·
τοιῶνδε μέντοι πημάτων σεσαγμένον
πρέπει λέγειν παιᾶνα τόνδ' Ἐρινύων.
σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον
ἥκοντα πρὸς χαίρουσαν εὐεστοῖ πόλιν,
πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμίξω, λέγων
χειμῶν' Ἀχαιῶν οὐκ ἀμήνιτον θεοῖς;
ξυνώμοσαν γάρ, ὄντες ἔχθιστοι τὸ πρίν,
πῦρ καὶ θάλασσα, καὶ τὰ πίστ' ἐδειξάτην
φθείροντε τὸν δύστηνον Ἀργείων στρατόν.

ἐν νυκτὶ δυσκύμαντα δ' ὠρώρει κακά.
ναῦς γὰρ πρὸς ἀλλήλαισι Θρῄκιαι πνοαὶ
ἤρεικον· αἱ δὲ κεροτυπούμεναι βίᾳ
χειμῶνι τυφῶ σὺν ζάλῃ τ' ὀμβροκτύπῳ,
ᾤχοντ' ἄφαντοι, ποιμένος κακοῦ στρόβῳ.
ἐπεὶ δ' ἀνῆλθε λαμπρὸν ἡλίου φάος,
ὁρῶμεν ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς
ἀνδρῶν Ἀχαιῶν ναυτικοῖς τ' ἐρειπίοις.
ἡμᾶς γε μὲν δὴ ναῦν τ' ἀκήρατον σκάφος
ἤτοι τις ἐξέκλεψεν ἢ 'ξῃτήσατο
θεός τις, οὐκ ἄνθρωπος, οἴακος θιγών.
τύχη δὲ σωτὴρ ναυστολοῦσ' ἐφέζετο,
ὡς μήτ' ἐν ὅρμῳ κύματος ζάλην ἔχειν
μήτ' ἐξοκεῖλαι πρὸς κραταίλεων χθόνα.
ἔπειτα δ' ᾅδην πόντιον πεφευγότες,
λευκὸν κατ' ἦμαρ, οὐ πεποιθότες τύχῃ,
ἐβουκολοῦμεν φροντίσιν νέον πάθος,
στρατοῦ καμόντος καὶ κακῶς σποδουμένου.
καὶ νῦν ἐκείνων εἴ τις ἐστὶν ἐμπνέων,
λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας, τί μή;
ἡμεῖς τ' ἐκείνους ταὔτ' ἔχειν δοξάζομεν.
γένοιτο δ' ὡς ἄριστα. Μενέλεων γὰρ οὖν
πρῶτόν τε καὶ μάλιστα προσδόκα μολεῖν.
εἰ δ' οὖν τις ἀκτὶς ἡλίου νιν ἱστορεῖ
χλωρόν τε καὶ βλέποντα, μηχαναῖς Διὸς,
οὔπω θέλοντος ἐξαναλῶσαι γένος,
ἐλπίς τις αὐτὸν πρὸς δόμους ἥξειν πάλιν.
τοσαῦτ' ἀκούσας ἴσθι τἀληθῆ κλύων.
ΧΟ. τίς ποτ' ὠνόμαξεν ὧδ' ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως —
μή τις ὅντιν' οὐχ ὁρῶμεν προνοίαισι τοῦ πεπρω-
μένου

681 — 698. = 699 — 716.

γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων; —
τὰν δορίγαμβρον ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν; ἐπεὶ
πρεπόντως
ἑλέναυς, ἕλανδρος, ἑλέπτολις,
ἐκ τῶν ἁβροπήνων
προκαλυμμάτων ἔπλευσε ζεφύρου γίγαντος αὔρᾳ,
πολύανδροί τε φεράσπιδες κυναγοὶ κατ' ἴχνος
πλατᾶν ἄφαντον
κέλσαντες Σιμόεντος
ἀκτὰς ἐπ' ἀεξιφύλλους
δι' ἔριν αἱματόεσσαν.
Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρθώνυμον τελεσσίφρων
μῆνις ἤλασεν, τραπέζας ἀτίμωσιν ὑστέρῳ χρόνῳ
καὶ ξυνεστίου Διὸς
πρασσομένα τὸ νυμφότιμον μέλος ἐκφάτως τί-
οντας,
ὑμέναιον, ὃς τότ' ἐπέρρεπεν
γαμβροῖσιν ἀείδειν.
μεταμανθάνουσα δ' ὕμνον Πριάμου πόλις γε-
ραιὰ
πολύθρηνον μέγα που στένει κικλήσκουσα Πάριν
τὸν αἰνόλεκτρον,
παμπρόσθη πολύθρηνον
αἰῶν' ἀμφὶ πολιτᾶν
μέλεον αἷμ' ἀνατλᾶσα.
ἔθρεψεν δὲ λέοντα
σίνιν δόμοις ἀγάλακτον
οὕτως ἀνὴρ φιλόμαστον,
ἐν βιότου προτελείοις
ἅμερον, εὐφιλόπαιδα
καὶ γεραροῖς ἐπίχαρτον.

717 — 726. = 727 — 736.

πολέα δ' ἔσχ' ἐν ἀγκάλαις
νεοτρόφου τέκνου δίκαν,
φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα σαίνων τε γαστρος ἀνάγ-
καις.
χρονισθεὶς δ' ἀπέδειξεν
ἔθος τὸ πρόσθε τοκήων.
χάριν τροφᾶς γὰρ ἀμείβων
μηλοφόνοισιν ἐν ἄταις
δαῖτ' ἀκέλευστος ἔτευξεν·
αἵματι δ' οἶκος ἐφύρθη,
ἄμαχον ἄλγος οἰκέταις
μέγα σίνος πολύκτονον.
ἐκ θεοῦ δ' ἱερεύς τις ἄτας δόμοις προσεθρέφθη.
πάραυτα δ' ἐλθεῖν ἐς Ἰλίου πόλιν
λέγοιμ' ἂν φρόνημα μὲν νηνέμου γαλάνας,
ἀκασκαῖόν τ' ἄγαλμα πλούτου,
μαλθακὸν ὀμμάτων βέλος,
δηξίθυμον ἔρωτος ἄνθος.
παρακλίνασ' ἐπέκρανεν δὲ γάμου πικρὰς τε-
λευτὰς,
δύσεδρος καὶ δυσόμιλος συμένα Πριαμίδαισιν,
πομπᾷ Διὸς ξενίου,
νυμφόκλαυτος Ἐρινύς.
παλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς γέρων λόγος
τέτυκται, μέγαν τελεσθέντα φωτὸς ὄλβον
τεκνοῦσθαι μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν,
ἐκ δ' ἀγαθᾶς τύχας γένει
βλαστάνειν ἀκόρεστον οἰζύν.
δίχα δ' ἄλλων μονόφρων εἰμί. τὸ δυσσεβὲς γὰρ
ἔργον
μετὰ μὲν πλείονα τίκτει, σφετέρᾳ δ' εἰκότα γέννᾳ.

737 — 749. = 750 — 762.

οἴκων δ' ἄρ' εὐθυδίκων
καλλίπαις πότμος αἰεί.
φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις μὲν παλαιὰ νεά-
ζουσαν ἐν κακοῖς βροτῶν ὕβριν
τότ' ἢ τόθ', ὅταν τὸ κύριον μόλῃ
νεαρὰ φάους κότον,
δαίμονά τε τὰν ἄμαχον, ἀπόλεμον, ἀνίερον
θράσος μελαίνας μελάθροισιν Ἄτας,
εἰδομέναν τοκεῦσιν.
Δίκα δὲ λάμπει μὲν ἐν δυσκάπνοις δώμασιν,
τὸν δ' ἐναίσιμον τίει βίον.
τὰ χρυσόπαστα δ' ἔδεθλα σὺν πίνῳ χερῶν
παλιντρόποις
ὄμμασι λιποῦσ', ὅσια προσέβαλε δύναμιν οὐ
σέβουσα πλούτου παράσημον αἴνῳ·
πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ.
ἄγε δή, βασιλεῦ, Τροίας πτολίπορθ',
Ἀτρέως γένεθλον,
πῶς σε προσείπω; πῶς σε σεβίζω
μήθ' ὑπεράρας μήθ' ὑποκάμψας
καιρὸν χάριτος;
πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι
προτίουσι δίκην παραβάντες.
τῷ δυσπραγοῦντι δ' ἐπιστενάχειν
πᾶς τις ἕτοιμος· δῆγμα δὲ λύπης
οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ προσικνεῖται·
καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς
ἀγέλαστα πρόσωπα βιαζόμενοι.
ὅστις δ' ἀγαθὸς προβατογνώμων,
οὐκ ἔστι λαθεῖν ὄμματα φωτὸς,
τὰ δοκοῦντ' εὔφρονος ἐκ διανοίας

763 — 772. = 773 — 782.

ὑδαρεῖ σαίνειν φιλότητι.
σὺ δέ μοι τότε μὲν στέλλων στρατιὰν
Ἑλένης ἕνεκ᾽, οὐ γάρ σ᾽ ἐπικεύσω,
κάρτ᾽ ἀπομούσως ἦσθα γεγραμμένος,
οὐδ᾽ εὖ πραπίδων οἴακα νέμων
θράσος ἀκούσιον
ἀνδράσι θνήσκουσι κομίζων.
νῦν δ᾽ οὐκ ἀπ᾽ ἄκρας φρενὸς οὐδ᾽ ἀφίλως
εὔφρων πόνος εὖ τελέσασι.
γνώσει δὲ χρόνῳ διαπευθόμενος
τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως
πόλιν οἰκουροῦντα πολιτῶν.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
δίκη προσειπεῖν, τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους
νόστου δικαίων θ᾽ ὧν ἐπραξάμην πόλιν
Πριάμου· δίκας γὰρ οὐκ ἀπὸ γλώσσης θεοὶ
κλύοντες ἀνδροθνῆτας Ἰλίου φθορὰς
εἰς αἱματηρὸν τεῦχος οὐ διχορρόπως
ψήφους ἔθεντο· τῷ δ᾽ ἐναντίῳ κύτει
ἐλπὶς προσῄει χειρὸς οὐ πληρουμένῳ.
καπνῷ δ᾽ ἁλοῦσα νῦν ἔτ᾽ εὔσημος πόλις.
ἄτης θύελλαι ζῶσι· συνθνήσκουσα δὲ
σποδὸς προπέμπει πίονας πλούτου πνοάς.
τούτων θεοῖσι χρὴ πολύμνηστον χάριν
τίνειν, ἐπείπερ καὶ πάγας ὑπερκόπους
ἐφαρξάμεσθα καὶ γυναικὸς οὕνεκα
πόλιν διημάθυνεν Ἀργεῖον δάκος,
ἵππου νεοσσὸς, ἀσπιδηφόρος λεὼς,
πήδημ᾽ ὀρούσας ἀμφὶ Πλειάδων δύσιν·
ὑπερθορὼν δὲ πύργον ὠμηστὴς λέων
ἄδην ἔλειξεν αἵματος τυραννικοῦ.

θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε·
τὰ δ᾽ ἐς τὸ σὸν φρόνημα μέμνημαι κλύων
καὶ φημὶ ταὐτὰ καὶ συνήγορόν μ᾽ ἔχεις.
παύροις γὰρ ἀνδρῶν ἐστι συγγενὲς τόδε,
φίλον τὸν εὐτυχοῦντ᾽ ἄνευ φθόνου σέβειν.
δύσφρων γὰρ ἰὸς καρδίαν προσήμενος
ἄχθος διπλοίζει τῷ πεπαμένῳ νόσον,
τοῖς τ᾽ αὐτὸς αὑτοῦ πήμασιν βαρύνεται
καὶ τὸν θυραῖον ὄλβον εἰσορῶν στένει.
εἰδὼς λέγοιμ᾽ ἄν, εὖ γὰρ ἐξεπίσταμαι
ὁμιλίας κάτοπτρον, εἴδωλον σκιᾶς,
δοκοῦντας εἶναι κάρτα πρευμενεῖς ἐμοί.
μόνος δ᾽ Ὀδυσσεὺς, ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει,
ζευχθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειραφόρος·
εἴτ᾽ οὖν θανόντος εἴτε καὶ ζῶντος πέρι
λέγω. τὰ δ᾽ ἄλλα πρὸς πόλιν τε καὶ θεοὺς
κοινοὺς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει
βουλευσόμεσθα. καὶ τὸ μὲν καλῶς ἔχον
ὅπως χρονίζον εὖ μενεῖ βουλευτέον·
ὅτῳ δὲ καὶ δεῖ φαρμάκων παιωνίων,
ἤτοι κέαντες ἢ τεμόντες εὐφρόνως
πειρασόμεσθα πῆμ᾽ ἀποστρέψαι νόσου.
νῦν δ᾽ ἐς μέλαθρα καὶ δόμους ἐφεστίους
ἐλθὼν θεοῖσι πρῶτα δεξιώσομαι,
οἵπερ πρόσω πέμψαντες ἤγαγον πάλιν.
νίκη δ᾽ ἐπείπερ ἕσπετ᾽, ἐμπέδως μένοι.
ΚΛ. ἄνδρες πολῖται, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
οὐκ αἰσχυνοῦμαι τοὺς φιλάνορας τρόπους
λέξαι πρὸς ὑμᾶς· ἐν χρόνῳ δ᾽ ἀποφθίνει
τὸ τάρβος ἀνθρώποισιν. οὐκ ἄλλων πάρα
μαθοῦσ᾽, ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον
τοσόνδ᾽ ὅσονπερ οὗτος ἦν ὑπ᾽ Ἰλίῳ.

τὸ μὲν γυναῖκα πρῶτον ἄρσενος δίχα
ἧσθαι δόμοις ἔρημον ἔκπαγλον κακόν,
πολλὰς κλύουσαν κληδόνας παλιγκότους·
καὶ τὸν μὲν ἥκειν, τὸν δ' ἐπεσφέρειν κακοῦ
κάκιον ἄλλο πῆμα, λάσκοντας δόμοις.
καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν
ἀνὴρ ὅδ', ὡς πρὸς οἶκον ὠχετεύετο
φάτις, τέτρωται δικτύου πλέον λέγειν.
εἰ δ' ἦν τεθνηκώς, ὡς ἐπλήθυον λόγοι,
τρισώματός τἂν Γηρυὼν ὁ δεύτερος
πολλὴν ἄνωθεν, τὴν κάτω γὰρ οὐ λέγω,
χθονὸς τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβών,
ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.
τοιῶνδ' ἕκατι κληδόνων παλιγκότων
πολλὰς ἄνωθεν ἀρτάνας ἐμῆς δέρης
ἔλυσαν ἄλλοι πρὸς βίαν λελημμένης.
ἐκ τῶνδέ τοι παῖς ἐνθάδ' οὐ παραστατεῖ,
ἐμῶν τε καὶ σῶν κύριος πιστευμάτων,
ὡς χρῆν, Ὀρέστης· μηδὲ θαυμάσῃς τόδε.
τρέφει γὰρ αὐτὸν εὐμενὴς δορύξενος
Στρόφιος ὁ Φωκεύς, ἀμφίλεκτα πήματα
ἐμοὶ προφωνῶν, τόν θ' ὑπ' Ἰλίῳ σέθεν
κίνδυνον, εἴ τε δημόθρους ἀναρχία
βουλὴν καταρρίψειεν, ὥστε σύγγονον
βροτοῖσι τὸν πεσόντα λακτίσαι πλέον.
τοιάδε μέντοι σκῆψις οὐ δόλον φέρει.
ἔμοιγε μὲν δὴ κλαυμάτων ἐπίσσυτοι
πηγαὶ κατεσβήκασιν, οὐδ' ἔνι σταγών.
ἐν ὀψικοίτοις δ' ὄμμασι βλάβας ἔχω
τὰς ἀμφί σοι κλάουσα λαμπτηρουχίας
ἀτημελήτους αἰέν. ἐν δ' ὀνείρασι
λεπταῖς ὑπαὶ κώνωπος ἐξηγειρόμην

ῥιπαῖσι θωΰσσοντος, ἀμφί σοι πάθη
ὁρῶσα πλείω τοῦ ξυνεύδοντος χρόνου.
[νῦν ταῦτα πάντα τλᾶσ' ἀπενθήτῳ φρενὶ
λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε τῶν σταθμῶν κύνα,
σωτῆρα ναὸς πρότονον, ὑψηλῆς στέγης
στῦλον ποδήρη, μονογενὲς τέκνον πατρί,
καὶ γῆν φανεῖσαν ναυτίλοις παρ' ἐλπίδα,
κάλλιστον ἦμαρ εἰσιδεῖν ἐκ χείματος,
ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος.
τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.]
τοιοῖσδέ τοί νιν ἀξιῶ προσφθέγμασιν.
φθόνος δ' ἀπέστω· πολλὰ γὰρ τὰ πρὶν κακὰ
ἠνειχόμεσθα. νῦν δέ μοι, φίλον κάρα,
ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε, μὴ χαμαὶ τιθεὶς
τὸν σὸν πόδ', ὦναξ, Ἰλίου πορθήτορα.
δμωαί, τί μέλλεθ', αἷς ἐπέσταλται τέλος
πέδον κελεύθου στορνύναι πετάσμασιν;
εὐθὺς γενέσθω πορφυρόστρωτος πόρος
ἐς δῶμ' ἄελπτον ὡς ἂν ἡγῆται δίκη.
τὰ δ' ἄλλα φροντὶς οὐχ ὕπνῳ νικωμένη
θήσει δικαίως σὺν θεοῖς εἱμαρμένα.
ΑΓ. Λήδας γένεθλον, δωμάτων ἐμῶν φύλαξ,
ἀπουσίᾳ μὲν εἶπας εἰκότως ἐμῇ·
μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας· ἀλλ' ἐναισίμως
αἰνεῖν, παρ' ἄλλων χρὴ τόδ' ἔρχεσθαι γέρας
καὶ τἄλλα μὴ γυναικὸς ἐν τρόποις ἐμὲ
ἅβρυνε, μηδὲ βαρβάρου φωτὸς δίκην
χαμαιπετὲς βόαμα προσχάνῃς ἐμοί,
μηδ' εἵμασι στρώσασ' ἐπίφθονον πόρον
τίθει· θεούς τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών·
ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα κάλλεσιν
βαίνειν ἐμοὶ μὲν οὐδαμῶς ἄνευ φόβου

λέγω κατ' ἄνδρα, μὴ θεόν, σέβειν ἐμέ.
χωρὶς ποδοψήστρων τε καὶ τῶν ποικίλων
κληδὼν ἀΰτεῖ· καὶ τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν
θεοῦ μέγιστον δῶρον. ὀλβίσαι δὲ χρὴ
βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ.
εἰ πάντα δ' ὣς πράσσοιμεν, εὐθαρσὴς ἐγώ.
ΚΛ. καὶ μὴν τόδ' εἰπὲ μὴ παρὰ γνώμην ἐμοί.
ΑΓ. γνώμην μὲν ἴσθι μὴ διαφθεροῦντ' ἐμέ.
ΚΛ. ηὔξω θεοῖς δείσας ἂν ὧδ' ἔρδειν τάδε;
ΑΓ. εἴπερ τις, εἰδώς γ' εὖ τόδ' ἐξεῖπον τέλος.
ΚΛ. τί δ' ἂν δοκεῖ σοι Πρίαμος, εἰ τάδ' ἤνυσεν;
ΑΓ. ἐν ποικίλοις ἂν κάρτα μοι βῆναι δοκεῖ.
ΚΛ. μή νυν τὸν ἀνθρώπειον αἰδεσθῇς ψόγον.
ΑΓ. φήμη γε μέντοι δημόθρους μέγα σθένει.
ΚΛ. ὁ δ' ἀφθόνητός γ' οὐκ ἐπίζηλος πέλει.
ΑΓ. οὔτοι γυναικός ἐστιν ἱμείρειν μάχης.
ΚΛ. τοῖς δ' ὀλβίοις γε καὶ τὸ νικᾶσθαι πρέπει.
ΑΓ. ἦ καὶ σὺ νίκην τήνδε δήριος τίεις;
ΚΛ. πιθοῦ· κράτος μέντοι πάρες γ' ἑκὼν ἐμοί.
ΑΓ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι ταῦθ', ὑπαί τις ἀρβύλας
λύοι τάχος, πρόδουλον ἔμβασιν ποδός.
καὶ τοῖσδέ μ' ἐμβαίνονθ' ἁλουργέσιν θεῶν
μή τις πρόσωθεν ὄμματος βάλοι φθόνος.
πολλὴ γὰρ αἰδὼς εἱματοφθορεῖν ποσὶν
φθείροντα πλοῦτον ἀργυρωνήτους θ' ὑφάς.
τούτων μὲν οὕτως· τὴν ξένην δὲ πρευμενῶς
τήνδ' ἐσκόμιζε· τὸν κρατοῦντα μαλθακῶς
θεὸς πρόσωθεν εὐμενῶς προσδέρκεται.
ἑκὼν γὰρ οὐδεὶς δουλίῳ χρῆται ζυγῷ.
αὕτη δὲ πολλῶν χρημάτων ἐξαίρετον
ἄνθος, στρατοῦ δώρημ', ἐμοὶ ξυνέσπετο.
ἐπεὶ δ' ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαι τάδε,

εἶμ' ἐς δόμων μέλαθρα πορφύρας πατῶν.
ΚΛ. ἔστιν θάλασσα, τίς δέ νιν κατασβέσει;
τρέφουσα πολλῆς πορφύρας ἰσάργυρον
κηκῖδα παγκαίνιστον, εἱμάτων βαφάς.
οἴκοις δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ,
ἔχειν· πένεσθαι δ' οὐκ ἐπίσταται δόμος.
πολλῶν πατησμὸν δ' εἱμάτων ἂν ηὐξάμην,
δόμοισι προυνεχθέντος ἐν χρηστηρίοις,
ψυχῆς κόμιστρα τῆσδε μηχανωμένη.
ῥίζης γὰρ οὔσης φυλλὰς ἵκετ' ἐς δόμους,
σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνός.
καὶ σοῦ μολόντος δωματῖτιν ἑστίαν,
θάλπος μὲν ἐν χειμῶνι σημαίνεις μολόν·
ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεὺς ἀπ' ὄμφακος πικρᾶς
οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος ἐν δόμοις πέλει,
ἀνδρὸς τελείου δῶμ' ἐπιστρωφωμένου.
Ζεῦ Ζεῦ τέλειε, τὰς ἐμὰς εὐχὰς τέλει·
μέλοι δέ τοι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν.
ΧΟ τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως
δεῖμα προστατήριον
καρδίας τερασκόπου ποτᾶται,
μαντιπολεῖ δ' ἀκέλευστος ἄμισθος ἀοιδά,
οὐδ' ἀποπτύσαν δίκαν
δυσκρίτων ὀνειράτων
θάρσος εὐπιθὲς ἵζει
φρενὸς φίλον θρόνον; χρόνος δ' ἐπεὶ
πρυμνησίων ξυνεμβολαῖς
ψαμμίας ἀκάτα παρήβησεν, εὖθ' ὑπ' Ἴλιον
ὦρτο ναυβάτας στρατός.
πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων
νόστον, αὐτόμαρτυς ὤν·

975 — 987. = 988 — 1000.

τον δ' ἄνευ λύρας ὅμως ὑμνῳδεῖ
θρῆνον Ἐρινύος αὐτοδίδακτος ἔσωθεν
θυμός, οὐ τὸ πᾶν ἔχων
ἐλπίδος φίλον θράσος.
σπλάγχνα δ' οὔτι ματᾴζει
πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις
δίναις κυκλούμενον κέαρ.
εὔχομαι δ' ἐξ ἐμᾶς ἐλπίδος ψύθη πεσεῖν
ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον.
μάλα γάρ τοι τᾶς πολλᾶς ὑγιείας
ἀκόρεστον τέρμα. νόσος γὰρ ⏑ –
γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει,
καὶ πότμος εὐθυπορῶν
ἀνδρὸς ἔπαισεν ⏑ –
ἄφαντον ἕρμα.
καὶ τὸ μὲν πρὸ χρημάτων
κτησίων ὄκνος βαλὼν
σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου,
οὐκ ἔδυ πρόπας δόμος
πημονᾶς γέμων ἄγαν,
οὐδ' ἐπόντισε σκάφος.
πολλά τοι δόσις ἐκ Διὸς ἀμφιλαφής τε καὶ ἐξ
ἀλόκων ἐπετειᾶν
νῆστιν ὤλεσεν νόσον.
τὸ δ' ἐπὶ γᾶν πεσὸν ἅπαξ θανάσιμον
προπάροιθ' ἀνδρὸς μέλαν αἷμα τίς ἂν
πάλιν ἀγκαλέσαιτ' ἐπαείδων;
οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
τῶν φθιμένων ἀνάγειν
Ζεὺς αὔτ' ἔπαυσ' [ἐπ' εὐλαβείᾳ].
εἰ δὲ μὴ τεταγμένα

1001 — 1017. == 1018 — 1034.

μοῖρα μοῖραν ἐκ θεῶν
εἶργε μὴ πλέον φέρειν,
προφθάσασα καρδία
γλῶσσαν ἂν τάδ' ἐξέχει.
νῦν δ' ὑπὸ σκότῳ βρέμει
θυμαλγής τε καὶ οὐδὲν ἐπελπομένα ποτὲ καί-
ριον ἐκτολυπεύσειν
ζωπυρουμένας φρενός.
ΚΛ. εἴσω κομίζου καὶ σύ, Κασάνδραν λέγω,
ἐπεί σ' ἔθηκε Ζεὺς ἀμηνίτως δόμοις
κοινωνὸν εἶναι χερνίβων, πολλῶν μετὰ
δούλων σταθεῖσαν κτησίου βωμοῦ πέλας·
ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε, μηδ' ὑπερφρόνει.
καὶ παῖδα γάρ τοι φασὶν Ἀλκμήνης ποτὲ
πραθέντα τλῆναι δουλίας μάζης τυχεῖν.
εἰ δ' οὖν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιρρέποι τύχης,
ἀρχαιοπλούτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις.
οἳ δ' οὔποτ' ἐλπίσαντες ἤμησαν καλῶς,
ὠμοί τε δούλοις πάντα καὶ παρὰ στάθμην.
ἔχεις παρ' ἡμῶν οἷάπερ νομίζεται.
ΧΟ. σοί τοι λέγουσα παύεται σαφῆ λόγον.
ἐντὸς δ' ἂν οὖσα μορσίμων ἀγρευμάτων
πείθοι' ἄν, εἰ πείθοι'· ἀπειθοίης δ' ἴσως.
ΚΛ. ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ μὴ χελιδόνος δίκην
ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,
ἔσω φρενῶν λέγουσα πείθω νιν λόγῳ.
ΧΟ. ἕπου. τὰ λῷστα τῶν παρεστώτων λέγει.
πιθοῦ λιποῦσα τόνδ' ἁμαξήρη θρόνον.
ΚΛ. οὔτοι θυραίαν τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα
τρίβειν· τὰ μὲν γὰρ ἑστίας μεσομφάλου
ἕστηκεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰς πυρός,
ὡς οὔποτ' ἐλπίσασι τήνδ' ἕξειν χάριν.

σὺ δ' εἴ τι δράσεις τῶνδε, μὴ σχολὴν τίθει.
εἰ δ' ἀξυνήμων οὖσα μὴ δέχει λόγον,
σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί.
ΧΟ. ἑρμηνέως ἔοικεν ἡ ξένη τοροῦ
δεῖσθαι· τρόπος δὲ θηρὸς ὡς νεαιρέτου.
ΚΛ. ἦ μαίνεταί γε καὶ κακῶν κλύει φρενῶν,
ἥτις λιποῦσα μὲν πόλιν νεαίρετον
ἥκει, χαλινὸν δ' οὐκ ἐπίσταται φέρειν,
πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος.
οὐ μὴν πλέω ῥίψασ' ἀτιμασθήσομαι.
ΧΟ. ἐγὼ δ', ἐποικτείρω γάρ, οὐ θυμώσομαι.
ἴθ', ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐρημώσασ' ὄχον,
εἴκουσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν.

ΚΑΣΑΝΔΡΑ.

ὀτοτοτοῖ τοτοῖ δᾶ.
Ἄπολλον Ἄπολλον.
ΧΟ. τί ταῦτ' ἀνωτότυξας ἀμφὶ Λοξίου;
οὐ γὰρ τοιοῦτος ὥστε θρηνητοῦ τυχεῖν.
ΚΑ. ὀτοτοτοῖ τοτοῖ δᾶ.
Ἄπολλον Ἄπολλον.
ΧΟ. ἡ δ' αὖτε δυσφημοῦσα τὸν θεὸν καλεῖ
οὐδὲν προσήκοντ' ἐν γόοις παραστατεῖν.
ΚΑ. Ἄπολλον Ἄπολλον
ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
ἀπώλεσας γὰρ οὐ μόλις τὸ δεύτερον.
ΧΟ. χρήσειν ἔοικεν ἀμφὶ τῶν αὑτῆς κακῶν.
μένει τὸ θεῖον δουλίᾳ περ ἐν φρενί.
ΚΑ. Ἄπολλον Ἄπολλον
ἀγυιᾶτ' ἀπόλλων ἐμός.
ἆ ποῖ ποτ' ἤγαγές με; πρὸς ποίαν στέγην;

1072—1075. = 1076—1079.
1080—1084. = 1085—1089.

ΧΟ. πρὸς τὴν Ἀτρειδῶν· εἰ σὺ μὴ τόδ' ἐννοεῖς,
ἐγὼ λέγω σοι· καὶ τάδ' οὐκ ἐρεῖς ψύθη.
ΚΑ. μισόθεον μὲν οὖν, πολλὰ συνίστορα
αὐτόφονα κακὰ κάκ', ἀρτάνας,
ἀνδροσφαγεῖον καὶ πεδορραντήριον.
ΧΟ. ἔοικεν εὖρις ἡ ξένη κυνὸς δίκην
εἶναι, ματεύει δ' ὧν ἀνευρήσει φόνον.
ΚΑ. μαρτυρίοισι γὰρ τοῖσδ' ἐπιπείθομαι·
κλαόμενα τάδε βρέφη, σφαγάς,
ὀπτάς τε σάρκας πρὸς πατρὸς βεβρωμένας.
ΧΟ. ἦ μὴν κλέος σοῦ μαντικὸν πεπυσμένοι
ἦσμεν, προφήτας δ' οὔτινας ματεύομεν.
ΚΑ. ἰὼ πόποι, τί ποτε μήδεται;
τί τόδε νέον ἄχος μέγα
μέγ' ἐν δόμοισι τοῖσδε μήδεται κακὸν
ἄφερτον φίλοισιν, δυσίατον; ἀλκὰ δ'
ἑκὰς ἀποστατεῖ.
ΧΟ. τούτων ἄϊδρίς εἰμι τῶν μαντευμάτων.
ἐκεῖνα δ' ἔγνων· πᾶσα γὰρ πόλις βοᾷ.
ΚΑ. ἰὼ τάλαινα, τόδε γὰρ τελεῖς,
τὸν ὁμοδέμνιον πόσιν
λουτροῖσι φαιδρύνασα; πῶς φράσω τέλος;
τάχος γὰρ τόδ' ἔσται· προτείνει δὲ χεὶρ ἐκ
χερὸς ὀρέγματα.
ΧΟ. οὔπω ξυνῆκα· νῦν γὰρ ἐξ αἰνιγμάτων
ἐπαργέμοισι θεσφάτοις ἀμηχανῶ.
ΚΑ. ἐή, παπαῖ παπαῖ, τί τόδε φαίνεται;
ἦ δίκτυόν τι Ἅιδου;
ἀλλ' ἄρκυς ἡ ξύνευνος, ἡ ξυναιτία

1090—1094. = 1095—1099.
1100—1106. = 1107—1113.
1114—1124. = 1125—1135.

φόνου. στάσις δ' ἀκόρετος γένει
κατολολυξάτω θύματος λευσίμου.
ΧΟ. ποίαν Ἐρινὺν τήνδε δώμασιν κέλει
ἐπορθιάζειν; οὔ με φαιδρύνει λόγος.
ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κροκοβαφὴς
σταγών, ἅτε καιρία πτώσιμος
ξυνανύτει βίου δύντος αὐγαῖς.
ταχεῖα δ' ἄτα πέλει.
ΚΑ. ἆα, ἰδοὺ ἰδού· ἄπεχε τᾶς βοὸς
τὸν ταῦρον· ἐν πέπλοισι
μελαγκέρῳ λαβοῦσα μηχανήματι
τύπτει· πίτνει δ' ἐν ἐνύδρῳ τεύχει.
δολοφόνου λέβητος τύχαν σοι λέγω.
ΧΟ. οὐ κομπάσαιμ' ἂν θεσφάτων γνώμων ἄκρος
εἶναι, κακῷ δέ τῳ προσεικάζω τάδε.
ἀπὸ δὲ θεσφάτων τίς ἀγαθὰ φάτις
βροτοῖς τέλλεται; κακῶν γὰρ διαὶ
πολυεπεῖς τέχναι θεσπιῳδοὶ
φόβον φέρουσιν μαθεῖν.
ΚΑ. ἰὼ ταλαίνας κακόποτμοι τύχαι·
τὸ γὰρ ἐμὸν θροεῖς πάθος ἐπεγχέας.
ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγεν;
οὐδέν ποτ' εἰ μὴ ξυνθανουμένην. τί γαρ;
ΧΟ. φρενομανής τις εἶ θεοφόρητος, ἀμφὶ δ' αὐτᾶς
θροεῖς
νόμον ἄνομον, οἷά τις ξουθὰ
ἀκόρετος βοᾶς, φεῦ, ταλαίναις φρεσὶν
Ἴτυν Ἴτυν στένουσ' ἀμφιθαλῆ κακοῖς ἀηδὼν
βίον.
ΚΑ. ἰὼ λιγείας μόρον ἀηδόνος·
περεβάλοντό οἱ πτεροφόρον δέμας

1136 — 1145. = 1146 — 1155.

θεοὶ γλυκύν τ' αἰῶνα κλαυμάτων ἄτερ·
ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί.
ΧΟ. πόθεν ἐπισσύτους θεοφόρους ἔχεις ματαίους
δύας,
τὰ δ' ἐπίφοβα δυσφάτῳ κλαγγᾷ
μελοτυπεῖς ὁμοῦ τ' ὀρθίοις ἐν νόμοις;
πόθεν ὅρους ἔχεις θεσπεσίας ὁδοῦ κακορρήμο-
νας;
ΚΑ. ἰὼ γάμοι γάμοι Πάριδος ὀλέθριοι φίλων.
ἰὼ Σκαμάνδρου πάτριον ποτόν.
τότε μὲν ἀμφὶ σὰς ἀϊόνας τάλαιν' ἠνυτόμαν τρο-
φαῖς·
νῦν δ' ἀμφὶ Κωκυτόν τε κἀχερουσίους
ὄχθους ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα.
ΧΟ. τί τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω;
νεογνὸς ἀνθρώπων μάθοι.
πέπληγμαι δ' ὑπὸ δήγματι φοινίῳ
δυσαλγεῖ τύχᾳ μινυρὰ θρεομένας, θαύματ' ἐμοὶ
κλύειν.
ΚΑ. ἰὼ πόνοι πόνοι πόλεος ὀλομένας τὸ πᾶν.
ἰὼ πρόπυργοι θυσίαι πατρὸς
πολυκανεῖς βοτῶν ποιονόμων· ἄκος δ' οὐδὲν
ἐπήρκεσαν
τὸ μὴ πόλιν μὲν ὥσπερ οὖν ἔχει παθεῖν.
ἐγὼ δὲ θερμόνους τάχ' ἐν πέδῳ βαλῶ.
ΧΟ. ἑπόμενα προτέροισι τάδ' ἐφημίσω.
καί τίς σε κακοφρονῶν τίθη-
σι δαίμων ὑπερβαρὴς ἐμπίτνων
μελίζειν πάθη γοερὰ θανατοφόρα. τέρμα δ'
ἀμηχανῶ.
ΚΑ. καὶ μὴν ὁ χρησμὸς οὐκέτ' ἐκ καλυμμάτων

1156 — 1166. = 1167 — 1177.

ἔσται δεδορκὼς νεογάμου νύμφης δίκην·
λαμπρὸς δ' ἔοικεν ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
πνέων ἐσᾴξειν, ὥστε κύματος δίκην
κλύζειν πρὸς αὐγὰς τοῦδε πήματος πολὺ
μεῖζον· φρενώσω δ' οὐκέτ' ἐξ αἰνιγμάτων.
καὶ μαρτυρεῖτε συνδρόμως ἴχνος κακῶν
ῥινηλατούσῃ τῶν πάλαι πεπραγμένων.
τὴν γὰρ στέγην τήνδ' οὔποτ' ἐκλείπει χορὸς
σύμφθογγος οὐκ εὔφωνος· οὐ γὰρ εὖ λέγει.
καὶ μὴν πεπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
βρότειον αἷμα κῶμος ἐν δόμοις μένει,
δύσπεμπτος ἔξω, συγγόνων Ἐρινύων.
ὑμνοῦσι δ' ὕμνον δώμασιν προσήμεναι
πρώταρχον ἄτην· ἐν μέρει δ' ἀπέπτυσαν
εὐνὰς ἀδελφοῦ τῷ πατοῦντι δυσμενεῖς.
ἥμαρτον, ἢ θηρῶ τι τοξότης τις ὥς;
ἢ ψευδόμαντίς εἰμι θυροκόπος φλέδων;
ἐκμαρτύρησον προυμόσας τὸ μὴ εἰδέναι
λόγῳ παλαιὰς τῶνδ' ἁμαρτίας δόμων.

ΧΟ. καὶ πῶς ἂν ὅρκου πῆγμα γενναίως παγὲν
παιώνιον γένοιτο; θαυμάζω δέ σε
πόντου πέραν τραφεῖσαν ἀλλόθρουν πόλιν
κυρεῖν λέγουσαν, ὥσπερ εἰ παρεστάτεις.

ΚΑ. μάντις μ' Ἀπόλλων τῷδ' ἐπέστησεν τέλει.

ΧΟ. μῶν καὶ θεός περ ἱμέρῳ πεπληγμένος;

ΚΑ. προτοῦ μὲν αἰδὼς ἦν ἐμοὶ λέγειν τάδε.

ΧΟ. ἁβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.

ΚΑ. ἀλλ' ἦν παλαιστὴς κάρτ' ἐμοὶ πνέων χάριν.

ΧΟ. ἦ καὶ τέκνων εἰς ἔργον ἠλθέτην νόμῳ;

ΚΑ. ξυναινέσασα Λοξίαν ἐψευσάμην.

ΧΟ. ἤδη τέχναισιν ἐνθέοις ᾑρημένη;

ΚΑ. ἤδη πολίταις πάντ' ἐθέσπιζον πάθη.

ΧΟ. πῶς δῆτ' ἄνατος ἦσθα Λοξίου κότῳ;

ΚΑ. ἔπειθον οὐδέν' οὐδὲν, ὡς τάδ' ἤμπλακον.

ΧΟ. ἡμῖν γε μὲν δὴ πιστὰ θεσπίζειν δοκεῖς.

ΚΑ. ἰοὺ ἰοὺ, ὢ ὢ κακά.
ὑπ' αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος
στροβεῖ ταράσσων φροιμίοις ⏑ – ́ ⏑ –.
ὁρᾶτε τούσδε τοὺς δόμοις ἐφημένους
νέους, ὀνείρων προσφερεῖς μορφώμασι;
παῖδες θανόντες ὡσπερεὶ πρὸς τῶν φίλων,
χεῖρας κρεῶν πλήθοντες οἰκείας βορᾶς,
σὺν ἐντέροις τε σπλάγχν', ἐποίκτιστον γέμος,
πρέπουσ' ἔχοντες, ὧν πατὴρ ἐγεύσατο.
ἐκ τῶνδε ποινάς φημι βουλεύειν τινὰ
λέοντ' ἄναλκιν ἐν λέχει στρωφώμενον
οἰκουρὸν, οἴμοι, τῷ μολόντι δεσπότῃ
ἐμῷ· φέρειν γὰρ χρὴ τὸ δούλιον ζυγόν·
νεῶν τ' ἔπαρχος Ἰλίου τ' ἀναστάτης
οὐκ οἶδεν οἷα γλῶσσα μισητῆς κυνὸς
λέξασα κἀκτείνασα φαιδρόνους, δίκην
ἄτης λαθραίου, τεύξεται κακῇ τύχῃ.
τοιάδε τόλμα θῆλυς ἄρσενος φονεὺς
ἔστιν. τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος
τύχοιμ' ἄν; ἀμφίσβαιναν, ἢ Σκύλλαν τινὰ
οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,
θύουσαν Ἅιδου μητέρ' ἄσπονδόν τ' Ἄρη
φίλοις πνέουσαν; ὡς δ' ἐπωλολύξατο
ἡ παντότολμος, ὥσπερ ἐν μάχης τροπῇ.
δοκεῖ δὲ χαίρειν νοστίμῳ σωτηρίᾳ.
καὶ τῶνδ' ὅμοιον εἴ τι μὴ πείθω· τί γάρ;
τὸ μέλλον ἥξει. καὶ σύ μ' ἐν τάχει παρὼν
ἄγαν ἀληθόμαντιν οἰκτείρας ἐρεῖς.

ΧΟ. τὴν μὲν Θυέστου δαῖτα παιδείων κρεῶν

ξυνῆκα καὶ πέφρικα, καὶ φόβος μ' ἔχει
κλύοντ' ἀληθῶς οὐδὲν ἐξῃκασμένα.
τὰ δ' ἄλλ' ἀκούσας ἐκ δρόμου πεσὼν τρέχω.
ΚΑ. Ἀγαμέμνονός σέ φημ' ἐπόψεσθαι μόρον.
ΧΟ. εὔφημον, ὦ τάλαινα, κοίμησον στόμα.
ΚΑ. ἀλλ' οὔτι παιὼν τῷδ' ἐπιστατεῖ λόγῳ.
ΧΟ. οὔκ, εἴπερ ἔσται γ'· ἀλλὰ μὴ γένοιτό πως.
ΚΑ. σὺ μὲν κατεύχει, τοῖς δ' ἀποκτείνειν μέλει.
ΧΟ. τίνος πρὸς ἀνδρὸς τοῦτ' ἄγος πορσύνεται;
ΚΑ. ἦ κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν.
ΧΟ. τοῦ γὰρ τελοῦντος οὐ ξυνῆκα μηχανήν.
ΚΑ. καὶ μὴν ἄγαν γ' Ἕλλην' ἐπίσταμαι φάτιν.
ΧΟ. καὶ γὰρ τὰ πυθόκραντα· δυσμαθῆ δ' ὅμως.
ΚΑ. παπαῖ, οἷον τὸ πῦρ ἐπέρχεται δέ μοι.
ὀτοτοῖ, Λύκει' Ἄπολλον, οἳ ἐγὼ ἐγώ.
αὕτη δίπους λέαινα συγκοιμωμένη
λύκῳ, λέοντος εὐγενοῦς ἀπουσίᾳ,
κτενεῖ με τὴν τάλαιναν· ὡς δὲ φάρμακον
τεύχουσα κἀμοῦ μισθὸν ἐνθήσει ποτῷ,
κἀπεύχεται θήγουσα φωτὶ φάσγανον
ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσεσθαι φόνον.
τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε,
καὶ σκῆπτρα καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη;
σὲ μὲν πρὸ μοίρας τῆς ἐμῆς διαφθερῶ.
ἴτ' ἐς φθόρον πεσόντ', ἐγὼ δ' ἄμ' ἕψομαι.
ἄλλην τιν' ἄτην ἀντ' ἐμοῦ πλουτίζετε.
ἰδοὺ δ' Ἀπόλλων αὐτὸς ἐκδύων ἐμὲ
χρηστηρίαν ἐσθῆτ', ἐποπτεύσας δέ με
κἀν τοῖσδε κόσμοις καταγελωμένην μετὰ
φίλων, ὑπ' ἐχθρῶν, οὐ διχορρόπως, μάτην.
καλουμένη δὲ φοιτὰς ὡς ἀγύρτρια
πτωχὸς τάλαινα λιμοθνὴς ἠνεσχόμην.

καὶ νῦν ὁ μάντις μάντιν ἐκπράξας ἐμὲ
ἀπήγαγ' ἐς τοιάσδε θανασίμους τύχας.
βωμοῦ πατρῴου δ' ἀντ' ἐπίξηνον μένει,
θερμῷ κοπεῖσαν φοινίῳ προσφάγματι.
οὐ μὴν ἄτιμοί γ' ἐκ θεῶν τεθνήξομεν.
ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,
μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός·
φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος
κάτεισιν, ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις·
ἄραρε γάρ τις ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας,
ἥξειν τιν' ὑπτίασμα κειμένου πατρός.
τί δῆτ' ἐγὼ κάτοικος ὧδ' ἀναστένω;
ἐπεὶ τὸ πρῶτον εἶδον Ἰλίου πόλιν
πράξασαν ὡς ἔπραξεν, οἳ δ' εἶχον πόλιν,
οὕτως ἀπαλλάσσουσιν ἐν θεῶν κρίσει,
ἰοῦσα κἀγὼ τλήσομαι τὸ κατθανεῖν.
Ἅιδου πύλας δὲ τάσδ' ἐγὼ προσεννέπω·
ἐπεύχομαι δὲ καιρίας πληγῆς τυχεῖν,
ὡς ἀσφάδαστος, αἱμάτων εὐθνησίμων
ἀπορρυέντων, ὄμμα συμβάλω τόδε.
ΧΟ. ὦ πολλὰ μὲν τάλαινα, πολλὰ δ' αὖ σοφὴ
γύναι, μακρὰν ἔτεινας. εἰ δ' ἐτητύμως
μόρον τὸν αὑτῆς οἶσθα, πῶς θεηλάτου
βοὸς δίκην πρὸς βωμὸν εὐτόλμως πατεῖς;
ΚΑ. οὐκ ἔστ' ἄλυξις, οὔ, ξένοι, χρόνῳ πλέω.
ΧΟ. ὁ δ' ὕστατός γε τοῦ χρόνου πρεσβεύεται.
ΚΑ. ἥκει τόδ' ἦμαρ· σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ.
ΧΟ. ἀλλ' ἴσθι τλήμων οὖσ' ἀπ' εὐτόλμου φρενός.
ΚΑ. ἀλλ' εὐκλεῶς τοι κατθανεῖν χάρις βροτῷ.
ΧΟ. οὐδεὶς ἀκούει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων.
ΚΑ. ἰὼ πάτερ σοῦ σῶν τε γενναίων τέκνων.
ΧΟ. τί δ' ἐστὶ χρῆμα; τίς σ' ἀποστρέφει φόβος;

ΚΑ. φεῦ φεῦ.
ΧΟ. τί τοῦτ᾽ ἔφευξας; εἴ τι μὴ φρενῶν στύγος.
ΚΑ. φόνον δόμοι πνέουσιν αἱματοσταγῆ.
ΧΟ. καὶ πῶς; τόδ᾽ ὄζει θυμάτων ἐφεστίων.
ΚΑ. ὅμοιος ἀτμὸς ὥσπερ ἐκ τάφου πρέπει.
ΧΟ. οὐ Σύριον ἀγλάϊσμα δώμασιν λέγεις.
ΚΑ. ἀλλ᾽ εἶμι κἀν δόμοισι κωκύσουσ᾽ ἐμὴν
Ἀγαμέμνονός τε μοῖραν. ἀρκείτω βίος.
ἰὼ ξένοι.
οὔτοι δυσοίζω θάμνον ὡς ὄρνις φόβῳ,
ἀλλ᾽ ὡς θανούσῃ μαρτυρεῖτέ μοι τόδε,
ὅταν γυνὴ γυναικὸς ἀντ᾽ ἐμοῦ θάνῃ,
ἀνήρ τε δυσδάμαρτος ἀντ᾽ ἀνδρὸς πέσῃ.
ἐπιξενοῦμαι ταῦτα δ᾽ ὡς θανουμένη.
ΧΟ. ὦ τλῆμον, οἰκτείρω σε θεσφάτου μόρου.
ΚΑ. ἅπαξ ἔτ᾽ εἰπεῖν ῥῆσιν ἢ θρῆνον θέλω
ἐμὸν τὸν αὐτῆς. ἡλίῳ δ᾽ ἐπεύχομαι
πρὸς ὕστατον φῶς τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις
ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς τίνειν ὁμοῦ,
δούλης θανούσης, εὐμαροῦς χειρώματος.
ἰὼ βρότεια πράγματ᾽· εὐτυχοῦντα μὲν
σκιά τις ἂν τρέψειεν· εἰ δὲ δυστυχοῖ,
βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσεν γραφήν.
καὶ ταῦτ᾽ ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ.
ΧΟ. τὸ μὲν εὖ πράσσειν ἀκόρεστον ἔφυ
πᾶσι βροτοῖσιν· δακτυλοδείκτων δ᾽
οὔτις ἀπειπὼν εἴργει μελάθρων,
μηκέτ᾽ ἐσέλθῃς, τάδε φωνῶν.
καὶ τῷδε πόλιν μὲν ἑλεῖν ἔδοσαν
μάκαρες Πριάμου·
θεοτίμητος δ᾽ οἴκαδ᾽ ἱκάνει.
νῦν δ᾽ εἰ προτέρων αἷμ᾽ ἀποτίσει

καὶ τοῖσι θανοῦσι θανὼν ἄλλων
ποινὰς θανάτων ἐπικρανεῖ,
τίς ποτ᾽ ἂν εὔξαιτο βροτῶν ἀσινεῖ
δαίμονι φῦναι τάδ᾽ ἀκούων;
ΑΓ. ὤμοι, πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.

ΧΟΡΟΥ ὁ ά.

σῖγα· τίς πληγὴν ἀϋτεῖ καιρίως οὐτασμένος;
ΑΓ. ὤμοι μάλ᾽ αὖθις, δευτέραν πεπληγμένος.
β´. τοὔργον εἰργάσθαι δοκεῖ μοι βασιλέως οἰμώγματι.
γ´. ἀλλὰ κοινωσαίμεθ᾽ ἄν πως ἀσφαλῆ βουλεύματα;
δ´. ἐγὼ μὲν ὑμῖν τὴν ἐμὴν γνώμην λέγω,
πρὸς δῶμα δεῦρ᾽ ἀστοῖσι κηρύσσειν βοήν.
ε´. ἐμοὶ δ᾽ ὅπως τάχιστά γ᾽ ἐμπεσεῖν δοκεῖ
καὶ πρᾶγμ᾽ ἐλέγχειν σὺν νεορρύτῳ ξίφει.
ϛ´. κἀγὼ τοιούτου γνώματος κοινωνὸς ὢν
ψηφίζομαί τι δρᾶν· τὸ μὴ μέλλειν δ᾽ ἀκμή.
ζ´. ὁρᾶν πάρεστι· φροιμιάζονται γὰρ ὡς
τυραννίδος σημεῖα πράσσοντες πόλει.
η´. χρονίζομεν γάρ. οἱ δὲ τῆς μελλοῦς κλέος
πέδοι πατοῦντες οὐ καθεύδουσιν χερί.
θ´. οὐκ οἶδα βουλῆς ἧστινος τυχὼν λέγω.
τοῦ δρῶντός ἐστι καὶ τὸ βουλεῦσαι πέρι.
ι´. κἀγὼ τοιοῦτός εἰμ᾽, ἐπεὶ δυσμηχανῶ
λόγοισι τὸν θανόντ᾽ ἀνιστάναι πάλιν.
ια´. ἦ καὶ βίον τείνοντες ὧδ᾽ ὑπείξομεν
δόμων καταισχυντῆρσι τοῖσδ᾽ ἡγουμένοις;
ιβ´. ἀλλ᾽ οὐκ ἀνεκτὸν, ἀλλὰ κατθανεῖν κρατεῖ·
πεπαιτέρα γὰρ μοῖρα τῆς τυραννίδος.
ιγ´. ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;
ιδ´. σάφ᾽ εἰδότας χρὴ τῶνδε θυμοῦσθαι πέρι·

τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα.
ιε'. ταύτην ἐπαινεῖν πάντοθεν πληθύνομαι,
τρανῶς Ἀτρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως.
ΚΛ. πολλῶν πάροιθεν καιρίως εἰρημένων
τἀναντί' εἰπεῖν οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι.
πῶς γάρ τις ἐχθροῖς ἐχθρὰ πορσύνων, φίλοις
δοκοῦσιν εἶναι, πημονῆς ἀρκύστατ' ἂν
φάρξειεν, ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος;
ἐμοὶ δ' ἀγὼν ὅδ' οὐκ ἀφρόντιστος πάλαι
νείκης παλαιᾶς ἦλθε, σὺν χρόνῳ γε μήν·
ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπαισ' ἐπ' ἐξειργασμένοις.
οὕτω δ' ἔπραξα, καὶ τάδ' οὐκ ἀρνήσομαι·
ὡς μήτε φεύγειν μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον,
ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
περιστιχίζω, πλοῦτον εἵματος κακόν.
παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμωγμάτοιν
μεθῆκεν αὑτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
Ἅιδου νεκρῶν σωτῆρος εὐκταίαν χάριν.
οὕτω τὸν αὑτοῦ θυμὸν ὁρμαίνει πεσών
κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν
βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου,
χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον ἢ διοσδότῳ
γάνει σπορητὸς κάλυκος ἐν λοχεύμασιν.
ὡς ὧδ' ἐχόντων, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
χαίροιτ' ἄν, εἰ χαίροιτ', ἐγὼ δ' ἐπεύχομαι.
εἰ δ' ἦν πρεπόντων ὥστ' ἐπισπένδειν νεκρῷ,
τῷδ' ἂν δικαίως ἦν, ὑπερδίκως μὲν οὖν.
τοσῶνδε κρατῆρ' ἐν δόμοις κακῶν ὅδε
πλήσας ἀραίων αὐτὸς ἐκπίνει μολών.
ΧΟ θαυμάζομέν σου γλῶσσαν, ὡς θρασύστομος,
ἥτις τοιονδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.

ΚΛ. πειρᾶσθέ μου γυναικὸς ὡς ἀφράσμονος·
ἐγὼ δ' ἀτρέστῳ καρδίᾳ πρὸς εἰδότας
λέγω· σὺ δ' αἰνεῖν εἴτε με ψέγειν θέλεις
ὅμοιον. οὗτός ἐστιν Ἀγαμέμνων, ἐμὸς
πόσις, νεκρὸς δὲ, τῆσδε δεξιᾶς χερὸς
ἔργον, δικαίας τέκτονος. τάδ' ὧδ' ἔχει.
ΧΟ. τί κακὸν, ὦ γύναι, χθονοτρεφὲς ἐδανὸν
ἢ ποτὸν πασαμένα ῥυτᾶς ἐξ ἁλὸς ὄρμενον
τόδ' ἐπέθου θύος, δαμοθρόους τ' ἀρὰς
ἀπέδικες ἀπέτεμες; ἀπόπολις δ' ἔσει
μῖσος ὄβριμον ἀστοῖς.
ΚΛ. νῦν μὲν δικάζεις ἐκ πόλεως φυγὴν ἐμοὶ
καὶ μῖσος ἀστῶν δημόθρους τ' ἔχειν ἀρὰς,
οὐδὲν τόδ' ἀνδρὶ τῷδ' ἐναντίον φέρων·
ὃς οὐ προτιμῶν, ὡσπερεὶ βοτοῦ μόρον,
μήλων φλεόντων εὐπόκοις νομεύμασιν,
ἔθυσεν αὑτοῦ παῖδα, φιλτάτην ἐμοὶ
ὠδῖν', ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων.
οὐ τοῦτον ἐκ γῆς τῆσδε χρῆν σ' ἀνδρηλατεῖν,
μιασμάτων ἄποιν'; ἐπήκοος δ' ἐμῶν
ἔργων δικαστὴς τραχὺς εἶ. λέγω δέ σοι
τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένης
ἐκ τῶν ὁμοίων χειρὶ νικήσαντ' ἐμοῦ
ἄρχειν· ἐὰν δὲ τοὔμπαλιν κραίνῃ θεὸς,
γνώσει διδαχθεὶς ὀψὲ γοῦν τὸ σωφρονεῖν,
ΧΟ. μεγαλόμητις εἶ, περίφρονα δ' ἔλακες·
ὥσπερ οὖν φονολιβεῖ τύχᾳ φρὴν ἐπιμαίνεται·
λίπος ἐπ' ὀμμάτων αἵματος ἐμπρέπειν
ἄτιτον. ἔτι σὲ χρὴ στερομέναν φίλων
τύμμα τύμματι τῖσαι.
ΚΛ. καὶ τήνδ' ἀκούεις ὁρκίων ἐμῶν θέμιν·

1407 — 1411. = 1426 — 1430.

μὰ τὴν τέλειον τῆς ἐμῆς παιδὸς Δίκην,
Ἄτην Ἐρινύν θ', αἷσι τόνδ' ἔσφαξ' ἐγώ,
οὔ μοι φόβου μέλαθρον ἐλπὶς ἐμπατεῖ,
ἕως ἂν αἴθῃ πῦρ ἐφ' ἑστίας ἐμῆς
Αἴγισθος, ὡς τὸ πρόσθεν εὖ φρονῶν ἐμοί.
οὗτος γὰρ ἡμῖν ἀσπὶς οὐ σμικρὰ θράσους.
κεῖται γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος,
Χρυσηΐδων μείλιγμα τῶν ὑπ' Ἰλίῳ·
ἥ τ' αἰχμάλωτος ἥδε καὶ τερασκόπος
ἡ κοινόλεκτρος τοῦδε θεσφατηλόγος
πιστὴ ξύνευνος, ναυτίλων δὲ σελμάτων
ἰσοτριβής. ἄτιμα δ' οὐκ ἐπραξάτην.
ὁ μὲν γὰρ οὕτως, ἡ δέ τοι κύκνου δίκην
τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον
κεῖται φιλήτωρ τοῦδ', ἐμοὶ δ' ἐπήγαγεν
εὐνῆς παροψώνημα τῆς ἐμῆς χλιδῆς.
ΧΟ. φεῦ, τίς ἂν ἐν τάχει, μὴ περιώδυνος, μηδὲ δεμνιοτήρης,
μόλοι τὸν αἰεὶ φέρουσ' ἐν ἡμῖν
Μοῖρ' ἀτέλευτον ὕπνον, δαμέντος
φύλακος εὐμενεστάτου
πολλὰ τλάντος γυναικὸς διαί;
πρὸς γυναικὸς δ' ἀπέφθισεν βίον.
ἰὼ ἰὼ παράνους Ἑλένα
μία τὰς πολλάς, τὰς πάνυ πολλὰς
ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ.
νῦν δὲ τελείαν * *
* * * *
* * * *
* * * *

1448 — 1454. = 1468 — 1474.
1455 — 1461. = 1537 — 1550.

* * * *
ἣ πολύμναστον ἐπηνθίσω αἷμ' ἄνιπτον,
ἥτις ἦν τότ' ἐν δόμοις
ἔρις ἐρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς.
ΚΛ. μηδὲν θανάτου μοῖραν ἐπεύχου
τοῖσδε βαρυνθείς·
μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψῃς,
ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν
ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλέσασ'
ἀξύστατον ἄλγος ἔπραξε.
ΧΟ. δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ διφυίοισι Τανταλίδαισιν,
κράτος τ' ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν
καρδιόδηκτον ἐμοὶ κρατύνεις.
ἐπὶ δὲ σώματος δίκαν
κόρακος ἐχθροῦ σταθεῖσ' ἐκνόμως
ὕμνον ὑμνεῖν * * ἐπεύχεται.
ΚΛ. νῦν δ' ὤρθωσας στόματος γνώμην,
τὸν τριπάχυντον
δαίμονα γέννης τῆσδε κικλήσκων.
ἐκ τοῦ γὰρ ἔρως αἱματολοιχὸς
νείρῃ τρέφεται, πρὶν καταλῆξαι
τὸ παλαιὸν ἄχος, νέος ἰχώρ.
ΧΟ. ἦ μέγαν οἴκοις τοῖσδε
δαίμονα καὶ βαρύμηνιν αἰνεῖς,
φεῦ φεῦ, κακὸν αἶνον ἀτηρᾶς τύχας ἀκορέστου·
ἰὴ ἰή, διαὶ Διὸς παναιτίου πανεργέτα.
τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται;
τί τῶνδ' οὐ θεόκραντόν ἐστιν;
ἰὼ ἰὼ βασιλεῦ βασιλεῦ,

1462 — 1467. = 1475 — 1480.
1481 — 1504. = 1505 — 1529.

πῶς σε δακρύσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
ὤμοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύθερον
δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
ΚΛ. αὐχεῖς εἶναι τόδε τοὔργον ἐμόν·
μηδ' ἐπιλεχθῇς
Ἀγαμεμνονίαν εἶναί μ' ἄλοχον.
φανταζόμενος δὲ γυναικὶ νεκροῦ
τοῦδ' ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ
Ἀτρέως χαλεποῦ θοινατῆρος
τόνδ' ἀπέτισεν,
τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας.
ΧΟ. ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ
τοῦδε φόνου τίς ὁ μαρτυρήσων;
πῶς πῶς; πατρόθεν δὲ συλλήπτωρ γένοιτ' ἂν
ἀλάστωρ.
βιάζεται δ' ὁμοσπόροις ἐπιρροαῖσιν αἱμάτων
μέλας Ἄρης· ὅποι δὲ καὶ προβαίνων
πάχνᾳ κουροβόρῳ παρέξει.
ἰὼ ἰὼ βασιλεῦ βασιλεῦ,
πῶς σε δακρύσω;
φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
ὤμοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύθερον
δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
ΚΛ. [οὔτ' ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον
τῷδε γενέσθαι.]

οὐδὲ γὰρ οὗτος δολίαν ἄτην
οἴκοισιν ἔθηκ';
ἀλλ' ἐμὸν ἐκ τοῦδ' ἔρνος ἀερθέν,
τὴν πολυκλαύτην Ἰφιγενείαν,
ἄξια δράσας ἄξια πάσχων
μηδὲν ἐν Ἅιδου μεγαλαυχείτω,
ξιφοδηλήτῳ
θανάτῳ τίσας ἅπερ ἔρξεν.
ΧΟ. ἀμηχανῶ φροντίδος στερηθεὶς
εὐπάλαμον μέριμναν
ὅπα τράπωμαι, πίτνοντος οἴκου.
δέδοικα δ' ὄμβρου κτύπον δομοσφαλῆ
τὸν αἱματηρόν· ψακὰς δὲ λήγει.
δίκην δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμα θηγάνει βλάβης
πρὸς ἄλλαις θηγάναισι Μοῖρα.
ἰὼ γᾶ γᾶ, εἴθ' ἔμ' ἐδέξω,
πρὶν τόνδ' ἐπιδεῖν ἀργυροτοίχου
δροίτας κατέχοντα χαμεύνην.
τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων;
ἦ σὺ τόδ' ἔρξαι τλήσει, κτείνασ'
ἄνδρα τὸν αὑτῆς, ἀποκωκῦσαι
ψυχὴν, ἄχαριν χάριν ἀντ' ἔργων
μεγάλων ἀδίκως ἐπικρᾶναι;
τίς δ' ἐπιτύμβιος αἶνος ἐπ' ἀνδρὶ θείῳ
σὺν δάκρυσιν ἰάπτων
ἀλαθείᾳ φρενῶν πονήσει;
ΚΛ. οὐ σὲ προσήκει τὸ μέλημα λέγειν
τοῦτο· πρὸς ἡμῶν
κάππεσε, κάτθανε, καὶ καταθάψομεν
οὐχ ὑπὸ κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων,

1530 — 1536. = 1560 — 1566.
1551 — 1559. = 1567 — 1576.

* * * * *
* * * *

ἀλλ' Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως
θυγάτηρ, ὡς χρὴ,
πατέρ' ἀντιάσασα πρὸς ὠκύπορον
πόρθμευμ' ἀχέων
περὶ χεῖρε βαλοῦσα φιλήσει.
ΧΟ. ὄνειδος ἥκει τόδ' ἀντ' ὀνείδους.
δύσμαχα δ' ἔστι κρῖναι.
φέρει φέροντ', ἐκτίνει δ' ὁ καίνων.
μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν θρόνῳ Διὸς
παθεῖν τὸν ἔρξαντα. θέσμιον γάρ·
τίς ἂν γονὰν ἀραῖον ἐκβάλοι δόμων;
κεκόλληται γένος πρὸς ἄτᾳ.
ΚΛ. ἐς τόνδ' ἐνέβης ξὺν ἀληθείᾳ
χρησμόν. ἐγὼ δ' οὖν
ἐθέλω δαίμονι τῷ Πλεισθενιδῶν
ὅρκους θεμένη τάδε μὲν στέργειν,
δύστλητά περ ὄνθ', ὃ δὲ λοιπὸν, ἰόντ'
ἐκ τῶνδε δόμων ἄλλην γενεὰν
τρίβειν θανάτοις αὐθένταισι·
κτεάνων τε μέρος
βαιὸν ἐχούσῃ πᾶν ἀπόχρη μοι
μανίας μελάθρων
ἀλληλοφόνους ἀφελούσῃ.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ὦ φέγγος εὖφρον ἡμέρας δικηφόρου.
φαίην ἂν ἤδη νῦν βροτῶν τιμαόρους
θεοὺς ἄνωθεν γῆς ἐποπτεύειν ἄγη,
ἰδὼν ὑφαντοῖς ἐν πέπλοις Ἐρινύων
τὸν ἄνδρα τόνδε κείμενον φίλως ἐμοὶ,
χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς

Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τούτου πατὴρ,
πατέρα Θυέστην τὸν ἐμὸν, ὡς τορῶς φράσαι,
αὑτοῦ δ' ἀδελφὸν, ἀμφίλεκτος ὢν κράτει,
ἠνδρηλάτησεν ἐκ πόλεώς τε καὶ δόμων.
καὶ προστρόπαιος ἑστίας μολὼν πάλιν
τλήμων Θυέστης μοῖραν ηὗρετ' ἀσφαλῆ,
τὸ μὴ θανὼν πατρῷον αἱμάξαι πέδον.
αὐτοῦ ξένια δὲ τοῦδε δύσθεος πατὴρ
Ἀτρεὺς, προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως, πατρὶ
τὠμῷ, κρεουργὸν ἦμαρ εὐθύμως ἄγειν
δοκῶν, παρέσχε δαῖτα παιδείων κρεῶν.
τὰ μὲν ποδήρη καὶ χερῶν ἄκρους κτένας
ἔθρυπτ' ἄνωθεν ἀνδρακὰς καθήμενος
ἄσημ'· ὁ δ' αὐτῶν αὐτίκ' ἀγνοίᾳ λαβὼν
ἔσθει βορὰν ἄσωτον, ὡς ὁρᾷς, γένει.
κἄπειτ' ἐπιγνοὺς ἔργον οὐ καταίσιον
ᾤμωξεν, ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἐμῶν,
μόρον δ' ἄφερτον Πελοπίδαις ἐπεύχεται,
λάκτισμα δείπνου ξυνδίκως τιθεὶς ἀρᾷ,
οὕτως ὀλέσθαι πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος.
ἐκ τῶνδέ σοι πεσόντα τόνδ' ἰδεῖν πάρα.
κἀγὼ δίκαιος τοῦδε τοῦ φόνου ῥαφεύς.
τρίτον γὰρ ὄντα μ' ἐπὶ δέκ' ἀθλίῳ πατρὶ
συνεξελαύνει τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις·
τραφέντα δ' αὖθις ἡ δίκη κατήγαγεν.
καὶ τοῦδε τἀνδρὸς ἡψάμην θυραῖος ὢν,
πᾶσαν συνάψας μηχανὴν δυσβουλίας.
οὕτω καλὸν δὴ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμοὶ,
ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν.
ΧΟ. Αἴγισθ', ὑβρίζειν ἐν κακοῖσιν οὐ σέβω.
σὺ δ' ἄνδρα τόνδε φῂς ἑκὼν κατακτανεῖν,
μόνος δ' ἔποικτον τόνδε βουλεῦσαι φόνον·

οὔ φημ' ἀλύξειν ἐν δίκῃ τὸ σὸν κάρα
δημορριφεῖς, σάφ' ἴσθι, λευσίμους ἀράς.
ΑΙ. σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρᾳ προσήμενος
κώπῃ, κρατούντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός;
γνώσει γέρων ὢν ὡς διδάσκεσθαι βαρὺ
τῷ τηλικούτῳ, σωφρονεῖν εἰρημένον.
δεσμὸς δὲ καὶ τὸ γῆρας αἵ τε νήστιδες
δύαι διδάσκειν ἐξοχώταται φρενῶν
ἰατρομάντεις. οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν τάδε;
πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ παίσας μογῇς.
ΧΟ. γύναι, σὺ τοὺς ἥκοντας ἐκ μάχης νέον
οἰκουρὸς εὐνὴν ἀνδρὸς αἰσχύνουσ' ἅμα
ἀνδρὶ στρατηγῷ τόνδ' ἐβούλευσας μόρον;
ΑΙ. καὶ ταῦτα τἄπη κλαυμάτων ἀρχηγενῆ.
Ὀρφεῖ δὲ γλῶσσαν τὴν ἐναντίαν ἔχεις.
ὁ μὲν γὰρ ἦγε πάντ' ἀπὸ φθογγῆς χαρᾷ,
σὺ δ' ἐξορίνας νηπίοις ὑλάγμασιν
ἄξει· κρατηθεὶς δ' ἡμερώτερος φανεῖ.
ΧΟ. ὡς δὴ σύ μοι τύραννος Ἀργείων ἔσει,
ὃς οὐκ, ἐπειδὴ τῷδ' ἐβούλευσας μόρον,
δρᾶσαι τόδ' ἔργον οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως;
ΑΙ. τὸ γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικὸς ἦν σαφῶς·
ἐγὼ δ' ὕποπτος ἐχθρὸς ἢ παλαιγενής.
ἐκ τῶν δὲ τοῦδε χρημάτων πειράσομαι
ἄρχειν πολιτῶν· τὸν δὲ μὴ πειθάνορα
ζεύξω βαρείαις οὔτι μοι σειραφόρον
κριθῶντα πῶλον· ἀλλ' ὁ δυσφιλὴς σκότῳ
λιμὸς ξύνοικος μαλθακόν σφ' ἐπόψεται.
ΧΟ. τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ' ἀπὸ ψυχῆς κακῆς
οὐκ αὐτὸς ἠνάριζες, ἀλλά νιν γυνὴ
χώρας μίασμα καὶ θεῶν ἐγχωρίων
ἔκτειν'; Ὀρέστης ἆρά που βλέπει φάος,

ὅπως κατελθὼν δεῦρο πρευμενεῖ τύχῃ
ἀμφοῖν γένηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς;
ΑΙ. ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν καὶ λέγειν, γνώσει τάχα.
ΧΟ. * * * * * * *
ΑΙ. εἶα δή, φίλοι λοχῖται, τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε.
ΧΟ. εἶα δή, ξίφος πρόκωπον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω.
ΑΙ. ἀλλὰ μὴν κἀγὼ πρόκωπος οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν.
ΧΟ. δεχομένοις λέγεις θανεῖν σε· τὴν τύχην δ' αἱρούμεθα.
ΚΛ. μηδαμῶς, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἄλλα δράσωμεν κακά.
ἀλλὰ καὶ τάδ' ἐξαμῆσαι πολλὰ δύστηνον θέρος·
πημονῆς δ' ἅλις γ' ὑπάρχει· μηδὲν αἱματώμεθα.
στεῖχε καὶ σὺ χοἱ γέροντες πρὸς δόμους πεπρωμένους,
πρὶν παθεῖν ἔρξαντες καιρὸν χρῆν τάδ' ὡς ἐπράξαμεν.
εἰ δέ τοι μόχθων γένοιτο τῶνδ' ἅλις γ' ἐχοίμεθ' ἄν,
δαίμονος χολῇ βαρείᾳ δυστυχῶς πεπληγμένοι.
ὧδ' ἔχει λόγος γυναικός, εἴ τις ἀξιοῖ μαθεῖν.
ΑΙ. ἀλλὰ τούσδ' ἐμοὶ ματαίαν γλῶσσαν ὧδ' ἀπανθίσαι
κἀκβαλεῖν ἔπη τοιαῦτα δαίμονος πειρωμένους,
σώφρονος γνώμης δ' ἁμαρτεῖν τὸν κρατοῦντα
* * *
ΧΟ. οὐκ ἂν Ἀργείων τόδ' εἴη, φῶτα προσσαίνειν κακόν.
ΑΙ. ἀλλ' ἐγώ σ' ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις μέτειμ' ἔτι.
ΧΟ. οὔκ, ἐὰν δαίμων Ὀρέστην δεῦρ' ἀπευθύνῃ μολεῖν.
ΑΙ. οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους.

ΧΟ. πρᾶσσε, πιαίνου, μιαίνων τὴν δίκην, ἐπεὶ πάρα.
ΑΙ. ἴσθι μοι δώσων ἄποινα τῆσδε μωρίας χάριν.
ΧΟ. κόμπασον θαρσῶν, ἀλέκτωρ ὥστε θηλείας πέλας.
ΚΛ. μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων· ἐγὼ
καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων κα-
λῶς.

VI.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ
ΧΟΗΦΟΡΟΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΠΥΛΑΔΗΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΤΡΟΦΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ.

Χ Ο Η Φ Ο Ρ Ο Ι.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Ἑρμῆ χθόνιε πατρῷ' ἐποπτεύων κράτη,
σωτὴρ γενοῦ μοι ξύμμαχός τ' αἰτουμένῳ·
ἥκω γὰρ ἐς γῆν τήνδε καὶ κατέρχομαι.
τύμβου δ' ἐπ' ὄχθῳ τῷδε κηρύσσω πατρὶ
κλύειν, ἀκοῦσαι. * *
* * * * * *

* * πλόκαμον Ἰνάχῳ θρεπτήριον,
τὸν δεύτερον δὲ τόνδε πενθητήριον
* * * * * *

οὐ γὰρ παρὼν ᾤμωξα σόν, πάτερ, μόρον
οὐδ' ἐξέτεινα χεῖρ' ἐπ' ἐκφορᾷ νεκροῦ.
* * * * * *

ἔα.
τί χρῆμα λεύσσω; τίς ποθ' ἥδ' ὁμήγυρις
στείχει γυναικῶν φάρεσιν μελαγχίμοις
πρέπουσα; ποίᾳ ξυμφορᾷ προσεικάσω;
πότερα δόμοισι πῆμα προσκυρεῖ νέον;
ἢ πατρὶ τὠμῷ τάσδ' ἐπεικάσας τύχω
χοὰς φερούσας νερτέροις μειλίγματα;
οὐδέν ποτ' ἄλλο· καὶ γὰρ Ἠλέκτραν δοκῶ
στείχειν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν πένθει λυγρῷ
πρέπουσαν. ὦ Ζεῦ, δός με τίσασθαι μόρον

πατρός, γενοῦ δὲ σύμμαχος θέλων ἐμοί.
Πυλάδη, σταθῶμεν ἐκποδών, ὡς ἂν σαφῶς
μάθω γυναικῶν ἥτις ἥδε προστροπή.

ΧΟΡΟΣ.

ἰαλτὸς ἐκ δόμων ἔβαν
χοᾶν προπομπὸς ὀξύχειρι σὺν κόπῳ.
πρέπει παρῇς φοινίοις ἀμυγμοῖς
ὄνυχος ἄλοκι νεοτόμῳ,
δι' αἰῶνος δ' ἰυγμοῖσι βόσκεται κέαρ.
λινοφθόροι δ' ὑφασμάτων
λακίδες ἔφλαδον ὑπ' ἄλγεσιν,
πρόστερνοι στολμοὶ
πέπλων ἀγελάστοις
ξυμφοραῖς πεπληγμένων.
τορὸς γὰρ ὀρθόθριξ φόβος,
δόμων ὀνειρόμαντις, ἐξ ὕπνου κότον
πνέων, ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα
μυχόθεν ἔλακε περὶ φόβῳ,
γυναικείοισιν ἐν δώμασιν βαρὺς πίτνων.
κριταί τε τῶνδ' ὀνειράτων
θεόθεν ἔλακον ὑπέγγυοι
μέμφεσθαι τοὺς γᾶς
νέρθεν περιθύμως
τοῖς κτανοῦσί τ' ἐγκοτεῖν.
τοιάνδε χάριν ἀχάριτον ἀπότροπον κακῶν,
ἰὼ γαῖα μαῖα, μωμένα μ' ἰάλλει
δύσθεος γυνά. φοβοῦμαι δ' ἔπος τόδ' ἐκβαλεῖν.
τί γὰρ λύτρον πεσόντος αἵματος πέδοι;
ἰὼ πάνοιζυς ἑστία,
ἰὼ κατασκαφαὶ δόμων.

22—31. == 32—41.
42—53. == 54—65.

ἀνήλιοι βροτοστυγεῖς
δνόφοι καλύπτουσι δόμους
δεσποτᾶν θανάτοισι.
σέβας δ' ἄμαχον ἀδάματον ἀπόλεμον τὸ πρὶν
δι' ὤτων φρενός τε δαμίας περαῖνον
νῦν ἀφίσταται. φοβεῖται δέ τις. τὸ δ' εὐτυχεῖν
τόδ' ἐν βροτοῖς θεός τε καὶ θεοῦ πλέον.
ῥοπὴ δ' ἐπισκοπεῖ δίκας
ταχεῖα τοὺς μὲν ἐν φάει,
τὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ σκότου
μένει χρονίζοντας ἄχη,
τοὺς δ' ἄκρατος ἔχει νύξ.
δι' αἵματ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονὸς τροφοῦ
τίτας φόνος πέπηγεν οὐ διαρρύδαν.
διαλγὴς ἄτα διαφέρει τὸν αἴτιον
παναρκέτας νόσουβρύειν.
θιγόντι δ' οὔτι νυμφικῶν ἑδωλίων
ἄκος, πόροι τε πάντες ἐκ μιᾶς ὁδοῦ
βαίνοντες τὸν χερομυσῆ
φόνον καθαίροντες ἰοῦσαν ἄταν.
ἐμοὶ δ', ἀνάγκαν γὰρ ἀμφίπτολιν
θεοὶ προσήνεγκαν· ἐκ γὰρ οἴκων
πατρῴων δούλιον ἐσᾶγον αἶσαν,
δίκαια καὶ μὴ δίκαια,
πρέποντ' ἀρχὰς βίου,
βίᾳ φερομένων αἰνέσαι, πικρὸν φρενῶν
στύγος κρατούσῃ. δακρύω δ' ὑφ' εἱμάτων
ματαίοισι δεσποτᾶν
τύχαις, κρυφαίοις πένθεσιν παχνουμένη.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

δμωαὶ γυναῖκες, δωμάτων εὐθήμονες,
ἐπεὶ πάρεστε τῆσδε προστροπῆς ἐμοὶ

66—70. == 71—74.

πομποί, γένεσθε τῶνδε σύμβουλοι πέρι·
τύμβῳ χέουσα τάσδε κηδείους χοὰς
πῶς εὔφρον' εἴπω, πῶς κατεύξωμαι πατρί;
πότερα λέγουσα παρὰ φίλης φίλῳ φέρειν
γυναικὸς ἀνδρί, τῆς ἐμῆς μητρὸς πάρα;
τῶνδ' οὐ πάρεστι θάρσος, οὐδ' ἔχω τί φῶ,
χέουσα τόνδε πέλανον ἐν τύμβῳ πατρός.
ἢ τοῦτο φάσκω τοὔπος, ὡς νόμος βροτοῖς
ἔστ' ἀντιδοῦναι τοῖσι πέμπουσιν τάδε
στέφη, δόσιν γε τῶν κακῶν ἐπαξίαν;
ἢ σῖγ' ἀτίμως, ὥσπερ οὖν ἀπώλετο
πατήρ, τάδ' ἐκχέασα, γάποτον χύσιν,
στείχω, καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψας πάλιν
δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασιν;
τῆσδ' ἐστὲ βουλῆς, ὦ φίλαι, μεταίτιαι.
κοινὸν γὰρ ἔχθος ἐν δόμοις νομίζομεν.
μὴ κεύθετ' ἔνδον καρδίας φόβῳ τινός.
τὸ μόρσιμον γὰρ τόν τ' ἐλεύθερον μένει
καὶ τὸν πρὸς ἄλλης δεσποτούμενον χερός.
λέγοις ἄν, εἴ τι τῶνδ' ἔχεις ὑπέρτερον.
ΧΟ. αἰδουμένη σοι βωμὸν ὣς τύμβον πατρὸς
λέξω, κελεύεις γάρ, τὸν ἐκ φρενὸς λόγον.
ΗΛ. λέγοις ἄν, ὥσπερ ᾐδέσω τάφον πατρός.
ΧΟ. φθέγγου χέουσα σεμνὰ τοῖσιν εὔφροσιν.
ΗΛ. τίνας δὲ τούτους τῶν φίλων προσεννέπω,
ΧΟ. πρῶτον μὲν αὑτὴν χὤστις Αἴγισθον στυγεῖ.
ΗΛ. ἐμοί τε καὶ σοί τἄρ' ἐπεύξωμαι τάδε;
ΧΟ. αὐτὴ σὺ ταῦτα μανθάνουσ' ἤδη φράσαι.
ΗΛ. τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῇδε προστιθῶ στάσει,
ΧΟ. μέμνησ' Ὀρέστου, κεἰ θυραῖός ἐσθ' ὅμως.
ΗΛ. εὖ τοῦτο κἀφρένωσας οὐχ ἥκιστά με.
ΧΟ. τοῖς αἰτίοις νῦν τοῦ φόνου μεμνημένη

ΗΛ. τί φῶ; δίδασκ' ἄπειρον ἐξηγουμένη.
ΧΟ. ἐλθεῖν τιν' αὐτοῖς δαίμον' ἢ βροτῶν τινα
ΗΛ. πότερα δικαστὴν ἢ δικηφόρον λέγεις;
ΧΟ. ἁπλῶς τι φράζουσ', ὅστις ἀνταποκτενεῖ.
ΗΛ. καὶ ταῦτά μοὐστὶν εὐσεβῆ θεῶν πάρα;
ΧΟ. πῶς δ' οὐ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμείβεσθαι κακοῖς;
ΗΛ. κῆρυξ μέγιστε τῶν ἄνω τε καὶ κάτω,
ἄρηξον, Ἑρμῆ χθόνιε, κηρύξας ἐμοί,
τοὺς γῆς ἔνερθε δαίμονας κλύειν ἐμὰς
εὐχάς, πατρῴων δωμάτων ἐπισκόπους,
καὶ γαῖαν αὐτήν, ἣ τὰ πάντα τίκτεται,
θρέψασά τ' αὖθις τῶνδε κῦμα λαμβάνει·
κἀγὼ χέουσα τάσδε χέρνιβας βροτοῖς
λέγω καλοῦσα, "πάτερ, ἐποίκτειρόν τ' ἐμὲ
φίλον τ' Ὀρέστην πῶς ἀνάξομεν δόμοις.
πεπραμένοι γὰρ νῦν γέ πως ἀλώμεθα
πρὸς τῆς τεκούσης, ἄνδρα δ' ἀντηλλάξατο
Αἴγισθον, ὅσπερ σοῦ φόνου μεταίτιος.
κἀγὼ μὲν ἀντίδουλος· ἐκ δὲ χρημάτων
φεύγων Ὀρέστης ἐστίν, οἱ δ' ὑπερκόπως
ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα.
ἐλθεῖν δ' Ὀρέστην δεῦρο σὺν τύχῃ τινὶ
κατεύχομαί σοι, καὶ σὺ κλῦθί μου, πάτερ·
αὐτῇ τέ μοι δὸς σωφρονεστέραν πολὺ
μητρὸς γενέσθαι χεῖρά τ' εὐσεβεστέραν.
ἡμῖν μὲν εὐχὰς τάσδε, τοῖς δ' ἐναντίοις
λέγω φανῆναί σου, πάτερ, τιμάορον,
καὶ τοὺς κτανόντας ἀντικατθανεῖν δίκην.
[ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς κακῆς ἀρᾶς,
κείνοις λέγουσα τήνδε τὴν κακὴν ἀράν·]
ἡμῖν δὲ πομπὸς ἴσθι τῶν ἐσθλῶν ἄνω,
σὺν θεοῖσι καὶ γῇ καὶ δίκῃ νικηφόρῳ."
τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς τάσδ' ἐπισπένδω χοάς.

τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς τάσδ' ἐπισπένδω χοάς.
ὑμᾶς δὲ κωκυτοῖς ἐπανθίζειν νόμος,
παιᾶνα τοῦ θανόντος ἐξαυδωμένας.
ΧΟ. ἵετε δάκρυ καναχὲς ὀλόμενον
ὀλομένῳ δεσπότᾳ,
πρὸς ἔρυμα τόδε κακῶν κεδνῶν τ'
ἀπότροπον ἄγος ἀπεύχετον
κεχυμένων χοᾶν. κλύε δέ μοι, κλύε,
σέβας ὦ δέσποτ', ἐξ ἀμαυρᾶς φρενός.
ὀτοτοτοτοτοτοτοῖ,
ἰώ, τίς δορυσθενὴς ἀνὴρ, ἀναλυτὴρ δόμων,
Σκυθικά τ' ἐν χεροῖν παλίντον'
ἐν ἔργῳ βέλη 'πιπάλλων Ἄρης
σχέδιά τ' αὐτόκωπα νωμῶν ξίφη.
ΗΛ. ἔχει μὲν ἤδη γαπότους χοὰς πατήρ·
νέου δὲ μύθου τοῦδε κοινωνήσατε.
ΧΟ. λέγοις ἄν· ὀρχεῖται δὲ καρδία φόβῳ.
ΗΛ. ὁρῶ τομαῖον τόνδε βόστρυχον τάφῳ.
ΧΟ. τίνος ποτ' ἀνδρὸς, ἢ βαθυζώνου κόρης;
ΗΛ. εὐξύμβολον τόδ' ἐστὶ παντὶ δοξάσαι.
ΧΟ. πῶς οὖν παλαιὰ παρὰ νεωτέρας μάθω;
ΗΛ. οὐκ ἔστιν ὅστις πλὴν ἐνὸς κείραιτό νιν.
ΧΟ. ἐχθροὶ γὰρ οἷς προσῆκε πενθῆσαι τριχί.
ΗΛ. καὶ μὴν ὅδ' ἐστὶ κάρτ' ἰδεῖν ὁμόπτερος.
ΧΟ. ποίαις ἐθείραις; τοῦτο γὰρ θέλω μαθεῖν.
ΗΛ. αὐτοῖσιν ἡμῖν κάρτα προσφερὴς ἰδεῖν.
ΧΟ. μῶν οὖν Ὀρέστου κρύβδα δῶρον ᾖ τόδε;
ΗΛ. μάλιστ' ἐκείνου βοστρύχοις προσείδεται.
ΧΟ. καὶ πῶς ἐκεῖνος δεῦρ' ἐτόλμησεν μολεῖν;
ΗΛ. ἔπεμψε χαίτην κουρίμην χάριν πατρί.
ΧΟ. οὐχ ἧσσον εὐδάκρυτά μοι λέγεις τάδε,

εἰ τῆσδε χώρας μήποτε ψαύσει ποδί.
ΗΛ. κἀμοὶ προσέστη καρδίας κλυδώνιον
χολῆς, ἐπαίσθην δ' ὡς διανταίῳ βέλει·
ἐξ ὀμμάτων δὲ δίψιοι πίπτουσί μοι
σταγόνες ἄφαρκτοι δυσχίμου πλημμυρίδος,
πλόκαμον ἰδούσῃ τόνδε· πῶς γὰρ ἐλπίσω
ἀστῶν τιν' ἄλλον τῆσδε δεσπόζειν φόβης;
ἀλλ' οὐδὲ μήν νιν ἡ κτανοῦσ' ἐκείρατο,
ἐμή γε μήτηρ, οὐδαμῶς δ' ἐπώνυμον
φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη.
ἐγὼ δ' ὅπως μὲν ἄντικρυς τάδ' αἰνέσω,
εἶναι τόδ' ἀγλάϊσμά μοι τοῦ φιλτάτου
βροτῶν Ὀρέστου· σαίνομαι δ' ὑπ' ἐλπίδος.
φεῦ.
εἴθ' εἶχε φωνὴν ἔμφρον' ἀγγέλου δίκην,
ὅπως δίφροντις οὖσα μὴ 'κινυσσόμην,
ἀλλ' ἢ σάφ' ἦν μοι τόνδ' ἀποπτύσαι πλόκον,
εἴπερ γ' ἀπ' ἐχθροῦ κρατὸς ἦν τετμημένος,
ἢ ξυγγενὴς ὢν εἶχε συμπενθεῖν ἐμοὶ
ἄγαλμα τύμβου τοῦδε καὶ τιμὴν πατρός.
ἀλλ' εἰδότας μὲν τοὺς θεοὺς καλούμεθα,
οἵοισιν ἐν χειμῶσι ναυτίλων δίκην
στροβούμεθ'· εἰ δὲ χρὴ τυχεῖν σωτηρίας,
σμικροῦ γένοιτ' ἂν σπέρματος μέγας πυθμήν.
καὶ μὴν στίβοι γε, δεύτερον τεκμήριον,
ποδῶν ὅμοιοι τοῖς τ' ἐμοῖσιν ἐμφερεῖς.
καὶ γὰρ δύ' ἐστὸν τώδε περιγραφὰ ποδοῖν,
αὐτοῦ τ' ἐκείνου καὶ συνεμπόρου τινός.
πτέρναι τενόντων θ' ὑπογραφαὶ μετρούμεναι
ἐς ταυτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις.
πάρεστι δ' ὠδὶς καὶ φρενῶν καταφθορά.
ΟΡ. εὔχου τὰ λοιπά, τοῖς θεοῖς τελεσφόρους

εὐχὰς ἐπαγγέλλουσα, τυγχάνειν καλῶς.
ΗΛ. ἐπεὶ τί νῦν ἕκατι δαιμόνων κυρῶ;
ΟΡ. εἰς ὄψιν ἥκεις ὧνπερ ἐξηύχου πάλαι.
ΗΛ. καὶ τίνα σύνοισθά μοι καλουμένῃ βροτῶν;
ΟΡ. σύνοιδ' Ὀρέστην πολλά σ' ἐκπαγλουμένην.
ΗΛ. καὶ πρὸς τί δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων;
ΟΡ. ὅδ' εἰμί· μὴ μάτευ' ἐμοῦ μᾶλλον φίλον.
ΗΛ. ἀλλ' ἦ δόλον τιν', ὦ ξέν', ἀμφί μοι πλέκεις;
ΟΡ. αὐτὸς καθ' αὑτοῦ τἄρα μηχανορραφῶ.
ΗΛ. ἀλλ' ἐν κακοῖσι τοῖς ἐμοῖς γελᾶν θέλεις.
ΟΡ. κἀν τοῖς ἐμοῖσιν, εἴπερ ἐν τοῖς σοῖς ἐγώ.
ΗΛ. ὡς ὄντ' Ὀρέστην ἄρα σ' ἐγὼ προσεννέπω;
ΟΡ. αὐτὸν μὲν οὖν ὁρῶσα δυσμαθεῖς ἐμέ.
κουρὰν δ' ἰδοῦσα τήνδε κηδείου τριχὸς
ἰχνοσκοποῦσά τ' ἐν στίβοισι τοῖς ἐμοῖς
ἀνεπτερώθης κἀδόκεις ὁρᾶν ἐμέ.
σκέψαι τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον τριχὸς
σαυτῆς ἀδελφοῦ σύμμετρον τὠμῷ κάρᾳ.
ἰδοῦ δ' ὕφασμα τοῦτο, σῆς ἔργον χερὸς,
σπάθης τε πληγὰς ἠδὲ θήρειον γραφήν.
ἔνδον γενοῦ, χαρᾷ δὲ μὴ 'κπλαγῇς φρένας·
τοὺς φιλτάτους γὰρ οἶδα νῷν ὄντας πικρούς.
ΗΛ. ὦ φίλτατον μέλημα δώμασιν πατρὸς,
δακρυτὸς ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου,
ἀλκῇ πεποιθὼς δῶμ' ἀνακτήσει πατρός.
ὦ τερπνὸν ὄμμα τέσσαρας μοίρας ἔχον
ἐμοί· προσαυδᾶν δ' ἔστ' ἀναγκαίως ἔχον
πατέρα τε καὶ τὸ μητρὸς ἐς σέ μοι ῥέπει
στέργηθρον· ἡ δὲ πανδίκως ἐχθαίρεται·
καὶ τῆς τυθείσης νηλεῶς ὁμοσπόρου·
πιστὸς δ' ἀδελφὸς ἦσθ', ἐμοὶ σέβας φέρων·
μόνον Κράτος τε καὶ Δίκη σὺν τῷ τρίτῳ

πάντων μεγίστῳ Ζηνὶ συγγένοιτό μοι.
ΟΡ. Ζεῦ Ζεῦ, θεωρὸς τῶνδε πραγμάτων γενοῦ·
ἰδοῦ δὲ γένναν εὖνιν ἀετοῦ πατρὸς,
θανόντος ἐν πλεκταῖσι καὶ σπειράμασι
δεινῆς ἐχίδνης. τοὺς δ' ἀπωρφανισμένους
νῆστις πιέζει λιμός· οὐ γὰρ ἐντελὴς
θήραν πατρῴαν προσφέρειν σκηνήμασιν.
οὕτω δὲ κἀμὲ τήνδε τ', Ἠλέκτραν λέγω,
ἰδεῖν πάρεστί σοι, πατροστερῆ γόνον,
ἄμφω φυγὴν ἔχοντε τὴν αὐτὴν δόμων.
καὶ τοῦ θυτῆρος καί σε τιμῶντος μέγα
πατρὸς νεοσσοὺς τούσδ' ἀποφθείρας πόθεν
ἕξεις ὁμοίας χειρὸς εὔθοινον γέρας;
οὔτ' ἀετοῦ γένεθλ' ἀποφθείρας, πάλιν
πέμπειν ἔχοις ἂν σήματ' εὐπιθῆ βροτοῖς·
οὔτ' ἀρχικός σοι πᾶς ὅδ' αὐανθεὶς πυθμὴν
βωμοῖς ἀρήξει βουθύτοις ἐν ἤμασι.
κόμιζ', ἀπὸ σμικροῦ δ' ἂν ἄρειας μέγαν
δόμον, δοκοῦντα κάρτα νῦν πεπτωκέναι.
ΧΟ. ὦ παῖδες, ὦ σωτῆρες ἑστίας πατρὸς,
σιγᾶθ', ὅπως μὴ πεύσεταί τις, ὦ τέκνα,
γλώσσης χάριν δὲ πάντ' ἀπαγγείλῃ τάδε
πρὸς τοὺς κρατοῦντας· οὓς ἴδοιμ' ἐγώ ποτε
θανόντας ἐν κηκῖδι πισσήρει φλογός.
ΟΡ. οὔτοι προδώσει Λοξίου μεγασθενὴς
χρησμὸς κελεύων τόνδε κίνδυνον περᾶν,
κἀξορθιάζων πολλὰ καὶ δυσχειμέρους
ἄτας ὑφ' ἧπαρ θερμὸν ἐξαυδώμενος,
εἰ μὴ μέτειμι τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους·
[τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι λέγων,
ἀποχρημάτοισι ζημίαις ταυρούμενον·
αὐτὸν δ' ἔφασκε τῇ φίλῃ ψυχῇ τάδε

τίσειν μ' ἔχοντα πολλὰ δυστερπῆ κακά.
τὰ μὲν γὰρ ἐκ γῆς δυσφρόνων μειλίγματα
βροτοῖς πιφαύσκων εἶπε, τὰς δὲ νῷν νόσους,
σαρκῶν ἐπαμβατῆρας ἀγρίαις γνάθοις
λειχῆνας ἐξέσθοντας ἀρχαίαν φύσιν·
λευκὰς δὲ κόρσας τῇδ' ἐπαντέλλειν νόσῳ·
ἄλλας τ' ἐφώνει προσβολὰς Ἐρινύων
ἐκ τῶν πατρῴων αἱμάτων τελουμένας,
ὁρῶντα λαμπρὸν ἐν σκότῳ νωμῶντ' ὀφρύν
τὸ γὰρ σκοτεινὸν τῶν ἐνερτέρων βέλος
ἐκ προστροπαίων ἐν γένει πεπτωκότων,
καὶ λύσσα καὶ μάταιος ἐκ νυκτῶν φόβος
κινεῖ, ταράσσει, καὶ διώκεσθαι πόλεως
χαλκηλάτῳ πλάστιγγι λυμανθὲν δέμας.
καὶ τοῖς τοιούτοις οὔτε κρατῆρος μέρος
εἶναι μετασχεῖν, οὐ φιλοσπόνδου λιβὸς,
βωμῶν τ' ἀπείργειν οὐχ ὁρωμένην πατρὸς
μῆνιν· δέχεσθαι δ' οὔτε συλλύειν τινά.
πάντων δ' ἄτιμον κἄφιλον θνήσκειν χρόνῳ
κακῶς ταριχευθέντα παμφθάρτῳ μόρῳ.]
τοιοῖσδε χρησμοῖς ἆρα χρὴ πεποιθέναι,
κεἰ μὴ πέποιθα, τοὔργον ἔστ' ἐργαστέον.
πολλοὶ γὰρ εἰς ἓν συμπίτνουσιν ἵμεροι,
θεοῦ τ' ἐφετμαὶ καὶ πατρὸς πένθος μέγα,
καὶ πρὸς πιέζει χρημάτων ἀχηνία,
τὸ μὴ πολίτας εὐκλεεστάτους βροτῶν,
Τροίας ἀναστατῆρας εὐδόξῳ φρενὶ,
δυοῖν γυναικοῖν ὧδ' ὑπηκόους πέλειν.
θήλεια γὰρ φρήν· εἰ δὲ μὴ, τάχ' εἴσεται.
ΧΟ. ἀλλ' ὦ μεγάλαι Μοῖραι, Διόθεν
τῇδε τελευτᾶν,
ᾗ τὸ δίκαιον μεταβαίνει.

ἀντὶ μὲν ἐχθρᾶς γλώσσης ἐχθρὰ
γλῶσσα τελείσθω· τοὐφειλόμενον
πράσσουσα Δίκη μέγ' ἀϋτεῖ·
ἀντὶ δὲ πληγῆς φονίας φονίαν
πληγὴν τινέτω. δράσαντι παθεῖν,
τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ.
ΟΡ. ὦ πάτερ αἰνόπατερ, τί σοι φάμενος ἢ τί ῥέξας
τύχοιμ' ἂν καθ' ἓν οὐρίσας, ἔνθα σ' ἔχουσιν εὐναί;
σκότῳ φάος ἀντίμοιρον·
χάριτες δ' ὁμοίως
κέκληνται γόος εὐκλεὴς προσθοδόμοις Ἀτρείδαις.
ΧΟ. τέκνον, φρόνημα τοῦ θανόντος οὐ δαμάζει
πυρὸς μαλερὰ γνάθος,
φαίνει δ' ὕστερον ὀργάς·
ὀτοτύζεται δ' ὁ θνήσκων, ἀναφαίνεται δ' ὁ βλά-
πτων.
πατέρων τε καὶ τεκόντων γόος ἔνδικος ματεύει
τὸ πᾶν ἀμφιλαφὴς ταραχθείς.
ΗΛ. κλῦθί νυν, ὦ πάτερ, ἐν μέρει πολυδάκρυτα
πένθη.
δίπαις τοί σ' ἐπιτύμβιος θρῆνος ἀναστενάζει.
τάφος δ' ἱκέτας δέδεκται
φυγάδας θ' ὁμοίως.
τί τῶνδ' εὖ, τί δ' ἄτερ κακῶν; οὐκ ἀτρίακτος
ἄτα;
ΧΟ. ἀλλ' ἔτ' ἂν ἐκ τῶνδε θεὸς χρῄζων
θείη κελάδους εὐφθογγοτέρους·
ἀντὶ δὲ θρήνων ἐπιτυμβιδίων
παιὰν μελάθροις ἐν βασιλείοις
νεοκρᾶτα φίλον κομίσειεν.

315 — 322. = 332 — 339.
323 — 331. = 354 — 362.

ΟΡ. εἰ γὰρ ὑπ' Ἰλίῳ
πρός τινος Λυκίων, πάτερ,
δορίδματος κατηναρίσθης,
λιπὼν ἂν εὔκλειαν ἐν δόμοισι
τέκνων τ' ἐν κελεύθοις ἐπιστρεπτὸν αἰῶ
κτίσας πολύχωστον ἂν εἶχες
τάφον διαποντίου γᾶς
δώμασιν εὐφόρητον.
ΧΟ. φίλος φίλοισι τοῖς ἐκεῖ καλῶς θανοῦσι
κατὰ χθονὸς ἐμπρέπων
σεμνότιμος ἀνάκτωρ,
πρόπολός τε τῶν μεγίστων χθονίων ἐκεῖ τυράννων·
βασιλεὺς γὰρ ἦν, ὄφρ' ἔζη, μόριμον λάχος περαίνων
χεροῖν πεισιβρότῳ τε βάκτρῳ.
ΗΛ. μηδ' ὑπὸ Τρωΐας
τείχεσι φθίμενος, πάτερ,
μετ' ἄλλων δουρικμῆτι λαῷ
παρὰ Σκαμάνδρου πόρον τεθάφθαι,
πάρος δ' οἱ κτανόντες νιν οὕτως δαμῆναι
⏑ – θανατηφόρον αἶσαν
πρόσω τινὰ πυνθάνεσθαι
τῶνδε πόνων ἄπειρον.
ΧΟ. ταῦτα μὲν, ὦ παῖ, κρείσσονα χρυσοῦ,
μεγάλης δὲ τύχης καὶ ὑπερβορέου
μείζονα φωνεῖς· δύνασαι γάρ.
ἀλλὰ διπλῆς γὰρ τῆσδε μαράγνης
δοῦπος ἱκνεῖται· τῶν μὲν ἀρωγοὶ
κατὰ γῆς ἤδη, τῶν δὲ κρατούντων
χέρες οὐχ ὅσιαι στυγερῶν τούτων,

345 — 353. = 363 — 371.

παισὶ δὲ μᾶλλον γεγένηται.
ΗΛ. τοῦτο διαμπερὲς οὖς
ἵκεθ' ἅπερ τι βέλος.
Ζεῦ Ζεῦ, κάτωθεν ἀμπέμπων
ὑστερόποινον ἄταν
βροτῶν τλάμονι καὶ πανούργῳ
χειρί, τοκεῦσι δ' ὅμως τελεῖται.
ΧΟ. ἐφυμνῆσαι γένοιτό μοι πυκάεντ' ὀλολυγμὸν ἀνδρὸς
θεινομένου, γυναικός τ'
ὀλλυμένας, τί γὰρ κεύθω φρενὸς θεῖον ἔμπας
ποτᾶται, πάροιθεν δὲ πρῴρας
δριμὺς ἄηται καρδίας
θυμὸς ἔγκοτον στύγος.
ΟΡ. καὶ πότ' ἂν ἀμφιθαλὴς
Ζεὺς ἐπὶ χεῖρα βάλοι,
φεῦ φεῦ, κάρανα δαΐξας;
πιστα γένοιτο χώρᾳ.
δίκαν δ' ἐξ ἀδίκων ἀπαιτῶ.
κλῦτε δὲ Γᾶ χθονίων τε τιμαί.
ΧΟ. ἀλλὰ νόμος μὲν φονίας σταγόνας
χυμένας ἐς πέδον ἄλλο προσαιτεῖν
αἷμα. βοᾷ γὰρ λοιγὸς Ἐρινὺν
παρὰ τῶν πρότερον φθιμένων ἄτην
ἑτέραν ἐπάγουσαν ἐπ' ἄτῃ.
ΗΛ. ποῖ ποῖ δὴ νερτέρων τυραννίδες;
ἴδετε πολυκρατεῖς ἀραὶ φθιμένων,
ἴδεσθ' Ἀτρειδᾶν τὰ λοίπ' ἀμηχάνως
ἔχοντα καὶ δωμάτων

380 — 384. = 394 — 399.
385 — 393. = 410 — 417.
405 — 409. = 418 — 422.

ἄτιμα. πᾶ τίς τράποιτ' ἄν, ὦ Ζεῦ;
ΧΟ. πέπαλται δ' αὖτέ μοι φίλον κέαρ τόνδε κλύουσαν οἶκτον.
καὶ τότε μὲν δύσελπις,
σπλάγχνα δέ μοι κελαινοῦται πρὸς ἔπος κλυούσᾳ.
ὅταν δ' αὖτ' ἐπαλκὲς
θραρέαπέστασεν ἄχος
πρὸς τὸ φανεῖσθαί μοι καλῶς
ΟΡ. τί δ' ἂν φάντες τύχοιμεν; ἢ τα περ πάθομεν ἄχεα πρός γε τῶν τεκομένων;
πάρεστι σαίνειν, τὰ δ' οὔτι θέλγεται.
λύκος γὰρ ὥστ' ὠμόφρων
ἄσαντος ἐκ ματρός ἐστι θυμός.
ΧΟ. ἔκοψα κομμὸν Ἄριον ἔν τε Κισσίας
νόμοις ἰηλεμιστρίας,
ἀπρικτόπληκτα πολυπλάνητα δ' ἦν ἰδεῖν
ἐπασσυτεροτριβῆ τὰ χερὸς ὀρέγματα
ἄνωθεν ἀνέκαθεν, κτύπῳ δ' ἐπιρροθεῖ
κροτητὸν ἀμὸν καὶ πανάθλιον κάρα.
ΗΛ. ἰὼ ἰὼ δαΐα
πάντολμε μᾶτερ, δαΐαις ἐν ἐκφοραῖς
ἄνευ πολιτᾶν ἄνακτ';
ἄνευ δὲ πενθημάτων
ἔτλας ἀνοίμωκτον ἄνδρα θάψαι.
ΟΡ. τὸ πᾶν ἀτίμως ἔλεξας, οἴμοι.
πατρὸς δ' ἀτίμωσιν ἆρα τίσει
ἕκατι μὲν δαιμόνων,
ἕκατι δ' ἀμᾶν χερῶν.
ἔπειτ' ἐγὼ νοσφίσας ὀλοίμαν.
ΧΟ. ἐμασχαλίσθη δ', ἔθ' ὡς τόδ' εἰδῇς,

423 — 433. = 444 — 455.
434 — 438. = 439 — 443.

ἔπρασσε δ' ἅπερ νιν ὧδε θάπτει,
μόρον κτίσαι μωμένα
ἄφερτον αἰῶνι σῷ.
κλύεις πατρῴους δύας ἀτίμους.
ΗΛ. λέγεις πατρῷον μόρον· ἐγὼ δ' ἀπεστάτουν
ἄτιμος, οὐδὲν ἀξία.
μυχοῦ δ' ἄφερκτος πολυσίνου κυνὸς δίκαν
ἑτοιμότερα γέλωτος ἀνέφερον λίβη,
χέουσα πολύδακρυν γόον κεκρυμμένον.
τοιαῦτ' ἀκούων ἐν φρεσὶν γράφου ⏑ –́.
ΧΟ. δι' ὤτων δὲ συν-
τέτραινε μῦθον ἡσύχῳ φρενῶν βάσει.
τὰ μὲν γὰρ οὕτως ἔχει,
τὰ δ' αὐτὸς ὀργᾷ μαθεῖν.
πρέπει δ' ἀκάμπτῳ μένει καθήκειν.
ΟΡ. σέ τοι λέγω, ξυγγενοῦ, πάτερ, φίλοις.
ΗΛ. ἐγὼ δ' ἐπιφθέγγομαι κεκλαυμένα.
ΧΟ. στάσις δὲ πάγκοινος ἅδ' ἐπιρροθεῖ,
ἄκουσον ἐς φάος μολών,
ξὺν δὲ γενοῦ πρὸς ἐχθρούς.
ΟΡ. Ἄρης Ἄρει ξυμβαλεῖ, Δίκᾳ Δίκα.
ΗΛ. ἰὼ θεοί, κραίνετ' ἐνδίκως ⏑ –.
ΧΟ. τρόμος μ' ὑφέρπει κλύουσαν εὐγμάτων.
τὸ μόρσιμον μένει πάλαι,
εὐχομένοις δ' ἂν ἔλθοι.
ὦ πόνος ἐγγενὴς
καὶ παράμουσος ἄτας
αἱματόεσσα πλαγά.
ἰὼ δύστον' ἄφερτα κήδη·

456 — 460. = 461 — 465.
466 — 470. = 471 — 475.

ἰὼ δυσκατάπαυστον ἄλγος.
δώμασιν ἔμμοτον
τῶνδ' ἄκος, οὐδ' ἀπ' ἄλλων
ἔκτοθεν, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν
δι' ὠμὰν ἔριν αἱματηράν.
θεῶν τῶν κατὰ γᾶς ὅδ' ὕμνος.
ἀλλὰ κλύοντες, μάκαρες χθόνιοι,
τῆσδε κατευχῆς πέμπετ' ἀρωγὴν
παισὶν προφρόνως ἐπὶ νίκῃ.
ΟΡ. πάτερ, τρόποισιν οὐ τυραννικοῖς θανών,
αἰτουμένῳ μοι δὸς κράτος τῶν σῶν δόμων.
ΗΛ. κἀγώ, πάτερ, τοιάνδε σου χρείαν ἔχω,
φυγεῖν μέγαν προσθεῖσαν Αἰγίσθῳ μόθον.
ΟΡ. οὕτω γὰρ ἄν σοι δαῖτες ἔννομοι βροτῶν
κτιζοίατ'· εἰ δὲ μή, παρ' εὐδείπνοις ἔσει
ἄτιμος ἐμπύροισι κνισωτοῖς χθονός.
ΗΛ. κἀγὼ χοάς σοι τῆς ἐμῆς παγκληρίας
οἴσω πατρῴων ἐκ δόμων γαμηλίους·
πάντων δὲ πρῶτον τόνδε πρεσβεύσω τάφον.
ΟΡ. ὦ γαῖ', ἄνες μοι πατέρ' ἐποπτεῦσαι μάχην.
ΗΛ. ὦ Περσέφασσα, δὸς δ' ἔτ' εὔμορφον κράτος.
ΟΡ. μέμνησο λουτρῶν οἷς ἐνοσφίσθης, πάτερ.
ΗΛ. μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ᾧ σ' ἐκαίνυσαν,
ΟΡ. πέδαις ἀχαλκεύτοις ὅθ' ἠρέθης, πάτερ,
ΗΛ. αἰσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν.
ΟΡ. ἆρ' ἐξεγείρει τοῖσδ' ὀνείδεσιν, πάτερ;
ΗΛ. ἆρ' ὀρθὸν αἴρεις φίλτατον τὸ σὸν κάρα;
ΟΡ. ἤτοι δίκην ἴαλλε σύμμαχον φίλοις,
ἢ τὰς ὁμοίας ἀντίδος λαβὰς λαβεῖν,
εἴπερ κρατηθείς γ' ἀντινικῆσαι θέλεις.
ΗΛ. καὶ τῆσδ' ἄκουσον λοισθίου βοῆς, πάτερ,
ἰδὼν νεοσσοὺς τούσδ' ἐφημένους τάφῳ·

οἴκτειρε θῆλυν ἄρσενός θ' ὁμοῦ γόον.
ΟΡ. καὶ μὴ 'ξαλείψῃς σπέρμα Πελοπιδῶν τόδε.
οὕτω γὰρ οὐ τέθνηκας οὐδέ περ θανών·
παῖδες γὰρ ἀνδρὶ κληδόνες σωτήριοι
θανόντι· φελλοὶ δ' ὣς ἄγουσι δίκτυον,
τὸν ἐκ βυθοῦ κλωστῆρα σῴζοντες λίνου.
ΗΛ. ἄκου', ὑπὲρ σοῦ τοιάδ' ἔστ' ὀδύρματα.
αὐτὸς δὲ σῴζει τόνδε τιμήσας λόγον.
ΧΟ. καὶ μὴν ἀμεμφῆ τόνδ' ἐτεινάτην λόγον,
τίμημα τύμβου τῆς ἀνοιμώκτου τύχης.
τὰ δ' ἄλλ', ἐπειδὴ δρᾶν κατώρθωσαι φρενί,
ἔρδοις ἂν ἤδη δαίμονος πειρώμενος.
ΟΡ. ἔσται· πυθέσθαι δ' οὐδέν ἐστ' ἔξω δρόμου,
πόθεν χοὰς ἔπεμψεν, ἐκ τίνος λόγου
μεθύστερον τιμῶσ' ἀνήκεστον πάθος;
θανόντι δ' οὐ φρονοῦντι δειλαία χάρις
ἐπέμπετ'· οὐκ ἔχοιμ' ἂν εἰκάσαι τάδε
τὰ δῶρα, μείω δ' ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.
τὰ πάντα γάρ τις ἐκχέας ἀνθ' αἵματος
ἑνός, μάτην ὁ μόχθος· ὧδ' ἔχει λόγος.
θέλοντι δ', εἴπερ οἶσθ', ἐμοὶ φράσον τάδε.
ΧΟ. οἶδ', ὦ τέκνον, παρῆ γάρ· ἔκ τ' ὀνειράτων
καὶ νυκτιπλάγκτων δειμάτων πεπαλμένη
χοὰς ἔπεμψε τάσδε δύσθεος γυνή.
ΟΡ. ἦ καὶ πέπυσθε τοὔναρ, ὥστ' ὀρθῶς φράσαι;
ΧΟ. τεκεῖν δράκοντ' ἔδοξεν, ὡς αὐτὴ λέγει.
ΟΡ. καὶ ποῖ τελευτᾷ καὶ καρανοῦται λόγος;
ΧΟ. ἐν σπαργάνοισι παιδὸς ὁρμίσαι δίκην.
ΟΡ. τίνος βορᾶς χρῄζοντα, νεογενὲς δάκος;
ΧΟ. αὐτὴ προσέσχε μαστὸν ἐν τὠνείρατι.
ΟΡ. καὶ πῶς ἄτρωτον οὖθαρ ἦν ὑπὸ στύγους;
ΧΟ. ὥστ' ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι.

ΟΡ. οὔτοι μάταιον ἂν τόδ᾽ ὄψανον πέλοι.
ΧΟ. ἡ δ᾽ ἐξ ὕπνου κέκλαγγεν ἐπτοημένη.
πολλοὶ δ᾽ ἀνῆθον, ἐκτυφλωθέντες σκότῳ,
λαμπτῆρες ἐν δόμοισι δεσποίνης χάριν·
πέμπει τ᾽ ἔπειτα τάσδε κηδείους χοὰς,
ἄκος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων.
ΟΡ. ἀλλ᾽ εὔχομαι γῇ τῇδε καὶ πατρὸς τάφῳ
τοὔνειρον εἶναι τοῦτ᾽ ἐμοὶ τελεσφόρον.
κρίνω δέ τοί νιν ὥστε συγκόλλως ἔχειν.
εἰ γὰρ τὸν αὐτὸν χῶρον ἐκλιπὼν ἐμοὶ
οὔφις ἐπ᾽ ἀμὰ σπάργαν᾽ ηπλειζετο,
καὶ μαστὸν ἀμφέχασκ᾽ ἐμὸν θρεπτήριον,
θρόμβῳ τ᾽ ἔμιξεν αἵματος φίλον γάλα,
ἡ δ᾽ ἀμφὶ τάρβει τῷδ᾽ ἐπῴμωξεν πάθει,
δεῖ τοί νιν, ὡς ἔθρεψεν ἔκπαγλον τέρας,
θανεῖν βιαίως· ἐκδρακοντωθεὶς δ᾽ ἐγὼ
κτενῶ νιν, ὡς τοὔνειρον ἐννέπει τόδε.
τερασκόπον δὲ τῶνδέ σ᾽ αἱροῦμαι πέρι.
ΧΟ. γένοιτο δ᾽ οὕτως. τἄλλα δ᾽ ἐξηγοῦ φίλοις.
ΟΡ. ἁπλοῦς ὁ μῦθος· τήνδε μὲν στείχειν ἔσω,
τοὺς δ᾽ ἕν τι ποιεῖν, τοὺς δὲ μή τι δρᾶν λέγω.
αἰνῶ δὲ κρύπτειν τάσδε συνθήκας ἐμὰς,
ὡς ἂν δόλῳ κτείναντες ἄνδρα τίμιον
δόλῳ τε καὶ ληφθῶσιν ἐν ταὐτῷ βρόχῳ
θανόντες, ᾗ καὶ Λοξίας ἐφήμισεν,
ἄναξ Ἀπόλλων, μάντις ἀψευδὴς τὸ πρίν.
ξένῳ γὰρ εἰκὼς, παντελῆ σαγὴν ἔχων,
ἥξω σὺν ἀνδρὶ τῷδ᾽ ἐφ᾽ ἑρκείους πύλας
Πυλάδῃ, ξένος τε καὶ δορύξενος δόμων.
ἄμφω δὲ φωνὴν ἥσομεν Παρνησίδα,
γλώσσης ἀϋτὴν Φωκίδος μιμουμένω.
καὶ δὴ θυρωρῶν οὔτις ἂν φαιδρᾷ φρενὶ

δέξαιτ᾽, ἐπειδὴ δαιμονᾷ δόμος κακοῖς.
μενοῦμεν οὕτως ὥστ᾽ ἐπεικάζειν τινὰ
δόμους παραστείχοντα καὶ τάδ᾽ ἐννέπειν
"τί δὴ πύλαισι τὸν ἱκέτην ἀπείργετε,
Αἴγισθος εἴπερ οἶδεν ἔκδημός περ ὤν;"
εἰ δ᾽ οὖν ἀμείψω βαλὸν ἑρκείων πυλῶν
κἀκεῖνον ἐν θρόνοισιν εὑρήσω πατρὸς,
ἢ καὶ μολὼν ἔπειτά μοι κατὰ στόμα
ἀρεῖ, σάφ᾽ ἴσθι, καὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς βαλεῖ,
πρὶν αὐτὸν εἰπεῖν "ποδαπὸς ὁ ξένος;" νεκρὸν
θήσω, ποδώκει περιβαλὼν χαλκεύματι.
φόνου δ᾽ Ἐρινὺς οὐχ ὑπεσπανισμένη
ἄκρατον αἷμα πίεται τρίτην πόσιν.
νῦν οὖν σὺ μὲν φύλασσε τἀν οἴκῳ καλῶς,
ὅπως ἂν ἀρτίκολλα συμβαίνῃ τάδε·
ὑμῖν δ᾽ ἐπαινῶ γλῶσσαν εὔφημον φέρειν,
σιγᾶν θ᾽ ὅπου δεῖ καὶ λέγειν τὰ καίρια.
τὰ δ᾽ ἄλλα τούτῳ δεῦρ᾽ ἐποπτεῦσαι λέγω,
ξιφηφόρους ἀγῶνας ὀρθώσαντί μοι.
ΧΟ. πολλὰ μὲν γᾶ τρέφει δεινὰ δειμάτων ἄχη,
πόντιαί τ᾽ ἀγκάλαι κνωδάλων
ἀνταίων
βροτοῖσι· πλάθουσι καὶ πεδαίχμιοι
λαμπάδες πεδάοροι,
πτανά τε καὶ πεδοβάμονα κἀνεμοέντων
αἰγίδων φράσαι κότον.
ἀλλ᾽ ὑπέρτολμον ἀνδρὸς φρόνημα τίς λέγοι
καὶ γυναικῶν φρεσὶν τλαμόνων
παντόλμους
ἔρωτας ἄταισι συννόμους βροτῶν;
συζύγους δ᾽ ὁμαυλίας

585 — 593. — 594 — 602.

θηλυκρατὴς ἀπέρωτος ἔρως παρανικᾷ
κνωδάλων τε καὶ βροτῶν.
ἴστω δ' ὅστις οὐχ ὑπόπτερος
φροντίσιν δαείς,
τὰν ἁ παιδολυμὰς τάλαινα Θεστιὰς μήσατο
πυρδαῆ τινα πρόνοιαν, καταίθουσα παιδὸς δα-
φοινὸν
δαλὸν ἥλικ', ἐπεὶ μολὼν ματρόθεν κελάδησε,
ξύμμετρόν τε διαὶ βίου μοιρόκραντον ἐς ἆμαρ.
ἄλλαν δή τιν' ἐν λόγοις στυγεῖν
φοινίαν Σκύλλαν,
ἅτ' ἐχθρῶν ὑπαὶ φῶτ' ἀπώλεσεν φίλον Κρητι-
κοῖς
χρυσεοδμήτοισιν ὅρμοις πιθήσασα δώροισι Μί-
νω,
Νῖσον ἀθανάτας τριχὸς νοσφίσασ' ἀπροβούλως
πνέονθ' ἁ κυνόφρων ὕπνῳ. κιγχάνει δέ νιν
Ἑρμῆς.
ἐπεὶ δ' ἐπεμνασάμαν ἀμειλίχων
πόνων, ἀκαίρως δὲ δυσφιλὲς γαμήλευμ' ἀπεύ-
χετον δόμοις
γυναικοβούλους τε μήτιδας φρενῶν
ἐπ' ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ,
ἐπ' ἀνδρὶ δάοις ἐπικότῳ σέβας,
τίων δ' ἀθέρμαντον ἑστίαν δόμων
γυναικείαν ἄτολμον αἰχμάν.
κακῶν δὲ πρεσβεύεται τὸ Λήμνιον
λόγῳ· γοᾶται δὲ δὴ ποθει κατάπτυστον· ἤκασεν
δέ τις
τὸ δεινὸν ἂν Λημνίοισι πήμασι.

603—612. = 613—622.
623—630. = 631—638.

θεοστυγήτῳ δ' ἄχει
βροτῶν ἀτιμωθὲν οἴχεται γένος.
σέβει γὰρ οὔτις τὸ δυσφιλὲς θεοῖς.
τί τῶνδ' οὐκ ἐνδίκως ἀγείρω;
τὸ δ' ἄγχι πνευμόνων ξίφος
διανταίαν ὀξυπευκὲς οὐτᾷ
διαὶ Δίκας. τὸ μὴ θέμις γὰρ οὐ
λὰξ πέδον πατούμενον,
τὸ πᾶν Διὸς σέβας παρεκβάντες οὐ θεμιστῶς.
Δίκας δ' ἐρείδεται πυθμήν.
προχαλκεύει δ' Αἶσα φασγανουργός·
τέκνον δ' ἐπεσφέρει διμασε
αἱμάτων παλαιτέρων
τίνει μύσος χρόνῳ κλυτὰ βυσσόφρων Ἐρινύς.
ΟΡ. παῖ παῖ, θύρας ἄκουσον ἑρκείας κτύπον.
τίς ἔνδον, ὦ παῖ, παῖ, μάλ' αὖθις, ἐν δόμοις;
τρίτον τόδ' ἐκπέραμα δωμάτων καλῶ,
εἴπερ φιλόξεν' ἐστὶν, Αἰγίσθου βίαν.

ΟΙΚΕΤΗΣ.

εἶεν, ἀκούω· ποδαπὸς ὁ ξένος; πόθεν;
ΟΡ. ἄγγελλε τοῖσι κυρίοισι δωμάτων,
πρὸς οὕσπερ ἥκω καὶ φέρω καινοὺς λόγους.
τάχυνε δ', ὡς καὶ νυκτὸς ἅρμ' ἐπείγεται
σκοτεινὸν, ὥρα δ' ἐμπόρους καθιέναι
ἄγκυραν ἐν δόμοισι πανδόκοις ξένων.
ἐξελθέτω τις δωμάτων τελεσφόρος
γυνὴ τόπαρχος, ἄνδρα δ' εὐπρεπέστερον·
αἰδὼς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν οὐκ ἐπαργέμους
λόγους τίθησιν· εἶπε θαρσήσας ἀνὴρ
πρὸς ἄνδρα κἀσήμηνεν ἐμφανὲς τέκμαρ.

639—645. = 646—652.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ξένοι, λέγοιτ' ἂν εἴ τι δεῖ· πάρεστι γὰρ
ὁποῖάπερ δόμοισι τοῖσδ' ἐπεικότα,
καὶ θερμὰ λουτρὰ καὶ πόνων θελκτήρια
στρωμνὴ δικαίων τ' ὀμμάτων παρουσία.
εἰ δ' ἄλλο πρᾶξαι δεῖ τι βουλιώτερον,
ἀνδρῶν τόδ' ἐστὶν ἔργον, οἷς κοινώσομεν.

ΟΡ. ξένος μέν εἰμι Δαυλιεὺς ἐκ Φωκέων·
στείχοντα δ' αὐτόφορτον οἰκείᾳ σαγῇ
εἰς Ἄργος, ὥσπερ δεῦρ' ἀπεζύγην πόδα,
ἀγνὼς πρὸς ἀγνῶτ' εἶπε συμβαλὼν ἀνὴρ,
ἐξιστορήσας καὶ σαφηνίσας ὁδὸν,
Στρόφιος ὁ Φωκεύς· πεύθομαι γὰρ ἐν λόγῳ·
ἐπείπερ ἄλλως, ὦ ξέν', εἰς Ἄργος κίεις,
πρὸς τοὺς τεκόντας πανδίκως μεμνημένος
τεθνεῶτ' Ὀρέστην εἰπὲ, μηδαμῶς λάθῃ.
εἴτ' οὖν κομίζειν δόξα νικήσει φίλων,
εἴτ' οὖν μέτοικον, ἐς τὸ πᾶν ἀεὶ ξένον,
θάπτειν, ἐφετμὰς τάσδε πόρθμευσον πάλιν.
νῦν γὰρ λέβητος χαλκέου πλευρώματα
σποδὸν κέκευθεν ἀνδρὸς εὖ κεκλαυμένου.
τοσαῦτ' ἀκούσας εἶπον. εἰ δὲ τυγχάνω
τοῖς κυρίοισι καὶ προσήκουσιν λέγων
οὐκ οἶδα, τὸν τεκόντα δ' εἰκὸς εἰδέναι.

ΚΛ. οἲ 'γὼ, κατ' ἄκρας εἶπας ὡς πορθούμεθα.
ὦ δυσπάλαιστε τῶνδε δωμάτων ἀρὰ,
ὡς πόλλ' ἐπωπᾷς κἀκποδὼν εὖ κείμενα,
τόξοις πρόσωθεν εὐσκόποις χειρουμένη,
φίλων ἀποψιλοῖς με τὴν παναθλίαν.
καὶ νῦν Ὀρέστης, ἦν γὰρ εὐβόλως ἔχων,
ἔξω κομίζων ὀλεθρίου πηλοῦ πόδα,
νῦν δ' ἥπερ ἐν δόμοισι βακχείας καλῆς

ἰατρὸς ἐλπὶς ἦν, παροῦσαν ἐγγράφει.

ΟΡ. ἐγὼ μὲν οὖν ξένοισιν ὧδ' εὐδαίμοσι
κεδνῶν ἕκατι πραγμάτων ἂν ἤθελον
γνωστὸς γενέσθαι καὶ ξενωθῆναι· τί γὰρ
ξένου ξένοισίν ἐστιν εὐμενέστερον;
πρὸς δυσσεβείας δ' ἦν ἐμοὶ τόδ' ἐν φρεσὶ,
τοιόνδε πρᾶγμα μὴ καρανῶσαι φίλοις,
καταινέσαντα καὶ κατεξενωμένον.

ΚΛ. οὔτοι κυρήσεις μεῖον ἀξίας σέθεν,
οὐδ' ἧσσον ἂν γένοιο δώμασιν φίλος.
ἄλλος δ' ὁμοίως ἦλθεν ἂν τάδ' ἀγγελῶν.
ἀλλ' ἔσθ' ὁ καιρὸς ἡμερεύοντας ξένους
μακρᾶς κελεύθου τυγχάνειν τὰ πρόσφορα.
ἄγ' αὐτὸν εἰς ἀνδρῶνας εὐξένους δόμων,
ὀπισθόπους δὲ τούσδε καὶ ξυνεμπόρους·
κἀκεῖ κυρούντων δώμασιν τὰ πρόσφορα.
αἰνῶ δὲ πράσσειν ὡς ἐπ' εὐθύνῳ τάδε.
ἡμεῖς δὲ ταῦτα τοῖς κρατοῦσι δωμάτων
κοινώσομέν τε κοὐ σπανίζοντες φίλων
βουλευσόμεσθα τῆσδε συμφορᾶς πέρι.

ΧΟ. εἶεν, φίλιαι δμωΐδες οἴκων,
πότε δὴ στομάτων
δείξομεν ἰσχὺν ἐπ' Ὀρέστῃ;
ὦ πότνια χθὼν καὶ πότνι' ἀκτὴ
χώματος, ἣ νῦν ἐπὶ ναυάρχῳ
σώματι κεῖσαι τῷ βασιλείῳ,
νῦν ἐπάκουσον, νῦν ἐπάρηξον·
νῦν γὰρ ἀκμάζει Πειθὼ δολίαν
ξυγκαταβῆναι, νύχιόν θ' Ἑρμῆν
τοῖσδ' ἐφοδεῦσαι
ξιφοδηλήτοισιν ἀγῶσιν.
ἔοικεν ἀνὴρ ὁ ξένος τεύχειν κακόν·

τροφὸν δ' Ὀρέστου τήνδ' ὁρῶ κεκλαυμένην
ποῖ δὴ πατεῖς, Κίλισσα, δωμάτων πύλας;
λύπη δ' ἄμισθός ἐστί σοι ξυνέμπορος.

ΤΡΟΦΟΣ.

Αἴγισθον ἡ κρατοῦσα τοῖς ξένοις καλεῖν
ὅπως τάχιστ' ἄνωγεν, ὡς σαφέστερον
ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς τὴν νεάγγελτον φάτιν
ἐλθὼν πύθηται τήνδε. πρὸς μὲν οἰκέτας
θέτο σκυθρωπὸν ἐντὸς ὀμμάτων γέλων,
κεύθουσ' ἐπ' ἔργοις διαπεπραγμένοις καλῶς
κείνῃ, δόμοις δὲ τοῖσδε παγκάκως ἔχειν
φήμης ὑφ' ἧς ἤγγειλαν οἱ ξένοι τορῶς.
ἦ δὴ κλύων ἐκεῖνος εὐφρανεῖ νόον,
εὖτ' ἂν πύθηται μῦθον. ὦ τάλαιν' ἐγώ·
ὥς μοι τὰ μὲν παλαιὰ συγκεκραμένα
ἄλγη δύσοιστα τοῖσδ' ἐν Ἀτρέως δόμοις
τυχόντ' ἐμὴν ἤλγυνεν ἐν στέρνοις φρένα.
ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδε πῆμ' ἀνεσχόμην.
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά·
φίλον δ' Ὀρέστην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβήν,
ὃν ἐξέθρεψα μητρόθεν δεδεγμένη,
καὶ νυκτιπλάγκτων ὀρθίων κελευμάτων
καὶ πολλὰ καὶ μοχθήρ' ἀνωφέλητ' ἐμοὶ
τλάσῃ· τὸ μὴ φρονοῦν γὰρ ὡσπερεὶ βοτὸν
τρέφειν ἀνάγκη, πῶς γὰρ οὔ; τρόπῳ φρενός·
οὐ γάρ τι φωνεῖ παῖς ἔτ' ὢν ἐν σπαργάνοις,
εἰ λιμὸς, ἢ δίψη τις, ἢ λιψουρία
ἔχει· νέα δὲ νηδὺς αὐτάρκης τέκνων.
τούτων πρόμαντις οὖσα, πολλὰ δ', οἴομαι,
ψευσθεῖσα παιδὸς σπαργάνων φαιδρύντρια,
κναφεὺς τροφεύς τε ταυτὸν εἰχέτην τέλος.
ἐγὼ διπλᾶς δὲ τάσδε χειρωναξίας

ἔχουσ' Ὀρέστην ἐξεδεξάμην πατρί.
τεθνηκότος δὲ νῦν τάλαινα πεύθομαι.
στείχω δ' ἐπ' ἄνδρα τῶνδε λυμαντήριον
οἴκων, θέλων δὲ τόνδε πεύσεται λόγον.
ΧΟ. πῶς οὖν κελεύει νιν μολεῖν ἐσταλμένον;
ΤΡ. ὅπως; λέγ' αὖθις, ὡς μάθω σαφέστερον.
ΧΟ. εἰ ξὺν λοχίταις εἴτε καὶ μονοστιβῆ.
ΤΡ. ἄγειν κελεύει δορυφόρους ὀπάονας.
ΧΟ. μή νυν σὺ ταῦτ' ἄγγελλε δεσπότου στύγει·
ἀλλ' αὐτὸν ἐλθεῖν, ὡς ἀδειμάντως κλύῃ,
ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γηθούσῃ φρενί.
ἐν ἀγγέλῳ γὰρ κρυπτὸς ὀρθοῦται λόγος.
ΤΡ. ἀλλ' ἦ φρονεῖς εὖ τοῖσι νῦν ἠγγελμένοις;
ΧΟ. ἀλλ' εἰ τροπαίαν Ζεὺς κακῶν θήσει ποτέ.
ΤΡ. καὶ πῶς; Ὀρέστης ἐλπὶς οἴχεται δόμων.
ΧΟ. οὔπω· κακός γε μάντις ἂν γνοίη τάδε.
ΤΡ. τί φῄς; ἔχεις τι τῶν λελεγμένων δίχα;
ΧΟ. ἄγγελλ' ἰοῦσα, πρᾶσσε τἀπεσταλμένα.
μέλει θεοῖσιν ὧνπερ ἂν μέλῃ πέρι.
ΤΡ. ἀλλ' εἶμι καὶ σοῖς ταῦτα πείσομαι λόγοις.
γένοιτο δ' ὡς ἄριστα σὺν θεῶν δόσει.
ΧΟ. νῦν παραιτουμένᾳ μοι, πάτερ Ζεῦ θεῶν Ὀλυμπίων,
δὸς τύχας, τυχεῖν δέ μου κυρίως
τὰ σώφροσιν εὖ μαιομένοις ἰδεῖν.
διὰ δίκας πᾶν ἔπος
ἔλακον, ὦ Ζεῦ, σύ νιν φυλάσσοις.
πρὸ δὲ δὴ 'χθρῶν τὸν ἔσωθεν μελάθρων, Ζεῦ,
θές, ἐπεί νιν μέγαν ἄρας,

783 — 788. = 794 — 799.
789 — 793. = 827 — 830.

δίδυμα καὶ τριπλᾶ
παλίμποινα θέλων ἀμείψει.
ἴσθι δ' ἀνδρὸς φίλου πῶλον εὖνιν ξυγέντ' ἐν
ἅρματι
πημάτων, ἐν δρόμῳ προστιθεὶς
μέτρον. τίς ἂν σωζόμενον ῥυθμὸν
τοῦτ' ἰδεῖν δάπεδον
ἀνομένων βημάτων ὄρεγμα;
οἵ τ' ἔσωθε δωμάτων
πλουτογαθῆ μυχὸν νομίζετε,
κλύετε, σύμφρονες θεοί.
ἄγετε, τῶν πάλαι πεπραγμένων
λύσασθ' αἷμα προσφάτοις δίκαις.
γέρων φόνος μηκέτ' ἐν δόμοις τέκοι.
τὸ δὲ καλῶς κτίμενον ὦ μέγα ναίων
στόμιον, εὖ δὸς ἀναδῦν δόμον ἀνδρὸς,
καί νιν ἐλευθερίως
λαμπρῶς ἰδεῖν φιλίοις
ὄμμασι δνοφερᾶς καλύπτρας.
ξυλλάβοι δ' ἐνδίκως
παῖς ὁ Μαίας ἐπιφορώτατος
πρᾶξιν οὐρίαν θέλων,
πολλὰ δ' ἄλλα φανεῖ χρηΐζων
κρυπτάν. ἄσκοπον δ' ἔπος λέγων
νύκτα πρό τ' ὀμμάτων σκότον φέρει,
καθ' ἡμέραν δ' οὐδὲν ἐμφανέστερος.
καὶ τότ' ἤδη πλοῦτον
δωμάτων λυτήριον,
θῆλυν οὐριοστάταν
ὁμοῦ κρεκτὸν γοητῶν νόμον μεθήσομεν

800 — 805. = 812 — 818.
819 — 826. = 831 — 837.

πόλει· τὰ δ' εὖ
ἐμὸν ἐμὸν κέρδος ἀέξεται τόδε·
ἄτα δ' ἀποστατεῖ φίλων.
σὺ δὲ θαρσῶν, ὅταν ἥκῃ μέρος ἔργων,
ἐπαΰσας πατρὸς ἔργῳ, θροούσᾳ
πρὸς σὲ, τέκνον, πατρὸς αὐδὰν,
καὶ περαίνων ἐπίμομφον ἄταν,
Περσέως τ' ἐν φρεσὶν
καρδίαν σχεθὼν,
τοῖς θ' ὑπὸ χθονὸς φίλοισι,
τοῖς τ' ἄνωθεν προπράσσων
χάριτος ὀργᾶς λυπρᾶς, ἔνδοθεν
φοινίαν ἄταν τιθεὶς,
τὸν αἴτιον δ' ἐξαπολλὺς μόρου.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ' ὑπάγγελος·
νέαν φάτιν δὲ πεύθομαι λέγειν τινὰς
ξένους μολόντας οὐδαμῶς ἐφίμερον,
μόρον γ' Ὀρέστου. καὶ τόδ' ἀμφέρειν δόμοις
γένοιτ' ἂν ἄχθος αἱματοσταγὲς φόνῳ
τῷ πρόσθεν ἑλκαίνοντι καὶ δεδηγμένῳ.
πῶς ταῦτ' ἀληθῆ καὶ βλέποντα δοξάσω;
ἢ πρὸς γυναικῶν δειματούμενοι λόγοι
πεδάρσιοι θρώσκουσι, θνήσκοντες μάτην;
τί τῶνδ' ἂν εἴποις ὥστε δηλῶσαι φρενί;
ΧΟ. ἠκούσαμεν μὲν, πυνθάνου δὲ τῶν ξένων
εἴσω παρελθών. οὐδὲν ἀγγέλων σθένος
ὡς αὐτὸν αὐτῶν ἄνδρα πεύθεσθαι πέρι.
ΑΙ. ἰδεῖν ἐλέγξαι τ' αὖ θέλω τὸν ἄγγελον,
εἴτ' αὐτὸς ἦν θνήσκοντος ἐγγύθεν παρὼν,
εἴτ' ἐξ ἀμαυρᾶς κληδόνος λέγει μαθών.
οὔτοι φρέν' ἂν κλέψειεν ὠμματωμένην.

ΧΟ. Ζεῦ Ζεῦ, τί λέγω, πόθεν ἄρξωμαι
τάδ' ἐπευχομένη κἀπιθεάζουσ',
ὑπὸ δ' εὐνοίας
πῶς ἴσον εἰποῦσ' ἀνύσωμαι;
νῦν γὰρ μέλλουσι μιανθεῖσαι
πειραὶ κοπάνων ἀνδροδαΐκτων
ἢ πάνυ θήσειν Ἀγαμεμνονίων
οἴκων ὄλεθρον διὰ παντὸς,
ἢ πῦρ καὶ φῶς ἐπ' ἐλευθερίᾳ
δαίων ἀρχάς τε πολισσονόμους
πατέρων θ' ἕξει μέγαν ὄλβον.
τοιάνδε πάλην μόνος ὢν ἔφεδρος
δισσοῖς μέλλει θεῖος Ὀρέστης
ἅψειν. εἴη δ' ἐπὶ νίκῃ.
ΑΙ. ἐὴ, ὀτοτοτοῖ.
ΧΟ. ἔα ἔα μάλα·
πῶς ἔχει; πῶς κέκρανται δόμοις;
ἀποσταθῶμεν πράγματος τελουμένου,
ὅπως δοκῶμεν τῶνδ' ἀναίτιαι κακῶν
εἶναι· μάχης γὰρ δὴ κεκύρωται τέλος.
ΟΙ. οἴμοι, πανοίμοι δεσπότου τελουμένου,
οἴμοι μάλ' αὖθις ἐν τρίτοις προσφθέγμασιν.
Αἴγισθος οὐκέτ' ἔστιν. ἀλλ' ἀνοίξατε
ὅπως τάχιστα, καὶ γυναικείους πύλας
μοχλοῖς χαλᾶτε· καὶ μάλ' ἡβῶντος δὲ δεῖ,
οὐχ ὥστ' ἀρῆξαι διαπεπραγμένῳ· τί γάρ;
ἰοὺ ἰού.
κωφοῖς ἀϋτῶ καὶ καθεύδουσιν μάτην
ἄκραντα βάζω. ποῖ Κλυταιμνήστρα; τί δρᾷ;
ἔοικε νῦν αὐτῆς ἐπὶ ξυροῦ πέλας
αὐχὴν πεσεῖσθαι πρὸς δίκης πεπληγμένος.
ΚΛ. τί δ' ἐστὶ χρῆμα; τίνα βοὴν ἵστης δόμοις;

ΟΙ. τὸν ζῶντα καίνειν τοὺς τεθνηκότας λέγω.
ΚΛ. οἲ 'γώ. ξυνῆκα τοὔπος ἐξ αἰνιγμάτων.
δόλοις ὀλούμεθ', ὥσπερ οὖν ἐκτείναμεν.
δοίη τις ἀνδροκμῆτα πέλεκυν ὡς τάχος·
εἰδῶμεν εἰ νικῶμεν, ἢ νικώμεθα.
ἐνταῦθα γὰρ δὴ τοῦδ' ἀφικόμην κακοῦ.
ΟΡ. σὲ καὶ ματεύω· τῷδε δ' ἀρκούντως ἔχει.
ΚΛ. οἲ 'γώ. τέθνηκας, φίλτατ' Αἰγίσθου βία.
ΟΡ. φιλεῖς τὸν ἄνδρα; τοιγὰρ ἐν ταὐτῷ τάφῳ
κείσει. θανόντα δ' οὔτι μὴ προδῷς ποτέ.
ΚΛ. ἐπίσχες, ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδεσαι, τέκνον,
μαστὸν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα
οὔλοισιν ἐξήμελξας εὐτραφὲς γάλα.
ΟΡ. Πυλάδη, τί δράσω; μητέρ' αἰδεσθῶ κτανεῖν;
ΠΥΛΑΔΗΣ.
ποῦ δὴ τὰ λοιπὰ Λοξίου μαντεύματα
τὰ πυθόχρηστα, πιστὰ δ' εὐορκώματα;
ἅπαντας ἐχθροὺς τῶν θεῶν ἡγοῦ πλέον.
ΟΡ. κρίνω σὲ νικᾶν, καὶ παραινεῖς μοι καλῶς.
ἕπου, πρὸς αὐτὸν τόνδε σὲ σφάξαι θέλω.
καὶ ζῶντα γάρ νιν κρείσσον' ἡγήσω πατρός·
τούτῳ θανοῦσα συγκάθευδ', ἐπεὶ φιλεῖς
τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν δ' ἐχρῆν φιλεῖν στυγεῖς.
ΚΛ. ἐγώ σ' ἔθρεψα, σὺν δὲ γηράναι θέλω.
ΟΡ. πατροκτονοῦσα γὰρ ξυνοικήσεις ἐμοί;
ΚΛ. ἡ Μοῖρα τούτων, ὦ τέκνον, παραιτία.
ΟΡ. καὶ τόνδε τοίνυν Μοῖρ' ἐπόρσυνεν μόρον.
ΚΛ. οὐδὲν σεβίζει γενεθλίους ἀράς, τέκνον;
ΟΡ. τεκοῦσα γάρ μ' ἔρριψας ἐς τὸ δυστυχές.
ΚΛ. οὔτοι σ' ἀπέρριψ' ἐς δόμους δορυξένους.
ΟΡ. διχῶς ἐπράθην ὢν ἐλευθέρου πατρός.
ΚΛ. ποῦ δῆθ' ὁ τῖμος, ὅντιν' ἀντεδεξάμην;

ΟΡ. αἰσχύνομαί σοι τοῦτ' ὀνειδίσαι σαφῶς.
ΚΛ. μὰλλ' εἴφ' ὁμοίως καὶ πατρὸς τοῦ σοῦ μάτας.
ΟΡ. μὴ 'λεγχε τὸν πονοῦντ' ἔσω καθημένη.
ΚΛ. ἄλγος γυναιξὶν ἀνδρὸς εἴργεσθαι, τέκνον.
ΟΡ. τρέφει δέ γ' ἀνδρὸς μόχθος ἡμένας ἔσω.
ΚΛ. κτενεῖν ἔοικας, ὦ τέκνον, τὴν μητέρα.
ΟΡ. σύ τοι σεαυτήν, οὐκ ἐγώ, κατακτενεῖς.
ΚΛ. ὅρα, φύλαξαι μητρὸς ἐγκότους κύνας.
ΟΡ. τὰς τοῦ πατρὸς δὲ πῶς φύγω, παρεὶς τάδε;
ΚΛ. ἔοικα θρηνεῖν ζῶσα πρὸς τύμβον μάτην.
ΟΡ. πατρὸς γὰρ αἶσα τόνδ' ἐπουρίζει μόρον.
ΚΛ. οἲ 'γὼ τεκοῦσα τόνδ' ὄφιν ἐθρεψάμην.
ΟΡ. ἦ κάρτα μάντις οὑξ ὀνειράτων φόβος.
ΚΛ. ⏑ –́ ⏑ – ⏑ –́ ⏑ – ⏑ –́ ⏑ –
ΟΡ. ἔκανες ὃν οὐ χρῆν, καὶ τὸ μὴ χρεὼν πάθε.
ΧΟ. στένω μὲν οὖν καὶ τῶνδε συμφορὰν διπλῆν.
ἐπεὶ δὲ πολλῶν αἱμάτων ἐπήκρισε
τλήμων Ὀρέστης, τοῦθ' ὅμως αἱρούμεθα,
ὀφθαλμὸν οἴκων μὴ πανώλεθρον πεσεῖν.
ἔμολε μὲν δίκα Πριαμίδαις χρόνῳ, βαρύδικος ποινά·
ἔμολε δ' ἐς δόμον τὸν Ἀγαμέμνονος
διπλοῦς λέων, διπλοῦς Ἄρης.
ἔλακε δ' ἐς τὸ πᾶν ὁ πυθοχρήστας φυγὰς
θεόθεν εὖ φραδαῖσιν ὡρμημένος.
ἐπολολύξατ' ὦ δεσποσύνων δόμων
ἀναφυγὰς κακῶν καὶ κτεάνων τριβᾶς
ὑπαὶ δυοῖν μιαστόροιν,
δυσοίμου τύχας.

935—941. = 946—952.
942—945. = 962—964.

ἔμολε δ' ᾧ μέλει κρυπταδίου μάχας δολιόφρων ποινά·
ἔθιγε δ' ἐν μάχᾳ χερὸς ἐτητύμως
Διὸς κόρα· (Δίκαν δέ νιν
προσαγορεύομεν βροτοὶ τυχόντες καλῶς)
ὀλέθριον πνέουσ' ἐν ἐχθροῖς κότον
τάπερ ὁ Λοξίας ὁ Παρνάσιος,
μέγαν ἔχων μυχὸν χθονὸς ἐπ' ὄχθει
ἄξεν ἀδόλως δολίαν
βλαπτομέναν χρονισθεῖσαν ἐποίχεται.
κρατεῖταί πως τὸ θεῖον παρὰ τὸ μὴ ὑπουργεῖν κακοῖς.
ἄξιον δ' οὐρανοῦχον ἀρχὰν σέβειν·
πάρα τὸ φῶς ἰδεῖν.
μέγα τ' ἀφῃρέθην ψάλιον οἰκετῶν.
ἄναγε μὰν δόμοι· πολὺν ἄγαν χρόνον
χαμαιπετεῖς ἔκεισθ' ἀεί.
⏑ –́ – ⏑ –.
τάχα δὲ παντελὴς χρόνος ἀμείψεται
πρόθυρα δωμάτων, ὅταν ἀφ' ἑστίας
μύσος πᾶν ἐλάσῃ
καθαρμοῖσιν ἀτᾶν ἐλατηρίοις.
τύχα δ' εὐπροσώπῳ κοίτᾳ τὸ πᾶν
ἰδεῖν ἀκοῦσαι θρεομένοις
μέτοικοι δόμων πεσοῦνται πάλιν.
πάρα τὸ φῶς ἰδεῖν.
ΟΡ. ἴδεσθε χώρας τὴν διπλῆν τυραννίδα
πατροκτόνους τε δωμάτων πορθήτορας.
σεμνοὶ μὲν ἦσαν ἐν θρόνοις τόθ' ἥμενοι,
φίλοι δὲ καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθη
πάρεστιν, ὅρκος τ' ἐμμένει πιστώμασι.

955—961. = 962—972.

ξυνώμοσαν μὲν θάνατον ἀθλίῳ πατρὶ
καὶ ξυνθανεῖσθαι· καὶ τάδ' εὐόρκως ἔχει.
ἴδεσθε δ' αὖτε, τῶνδ' ἐπήκοοι κακῶν,
τὸ μηχάνημα, δεσμὸν ἀθλίῳ πατρὶ,
πέδας τε χειροῖν καὶ ποδοῖν ξυνωρίδα.
ἐκτείνατ' αὐτὸ καὶ κύκλῳ παραστάδὸν
στέγαστρον ἀνδρὸς δείξαθ', ὡς ἴδῃ πατὴρ,
οὐχ οὑμὸς, ἀλλ' ὁ πάντ' ἐποπτεύων τάδε
Ἥλιος, ἄναγνα μητρὸς ἔργα τῆς ἐμῆς.
[ὡς ἂν παρῇ μοι μάρτυς ἐν δίκῃ ποτὲ,
ὡς τόνδ' ἐγὼ μετῆλθον ἐνδίκως μόρον
τὸν μητρός· Αἰγίσθου γὰρ οὐ λέγω μόρον·
ἔχει γὰρ αἰσχυντῆρος, ὡς νόμος, δίκην·
ἥτις δ' ἐπ' ἀνδρὶ τοῦτ' ἐμήσατο στύγος,
ἐξ οὗ τέκνων ἤνεγχ' ὑπὸ ζώνην βάρος,
φίλον τέως, νῦν δ' ἐχθρὸν, ὡς φαίνει, κακὸν,
τί σοι δοκεῖ; μύραινά γ' εἴτ' ἔχιδν' ἔφυ
σήπειν θιγοῦσ' ἂν ἄλλον οὐ δεδηγμένον
τόλμης ἕκατι κἀκδίκου φρονήματος.
τί νιν προσείπω καὶ τύχω μάλ' εὐστομῶν;
ἄγρευμα θηρὸς, ἢ νεκροῦ ποδένδυτον
δροίτης κατασκήνωμα; δίκτυον μὲν οὖν.
ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους.
τοιοῦτον ἂν κτήσαιτο φηλήτης ἀνὴρ,
ξένων ἀπαιόλημα κἀργυροστερῆ
βίον νομίζων, τῷδέ τ' ἂν δολώματι
πολλοὺς ἀναιρῶν πολλὰ θερμαίνοι φρενί.
τοιάδ' ἐμοὶ ξύνοικος ἐν δόμοισι μὴ
γένοιτ'· ὀλοίμην πρόσθεν ἐκ θεῶν ἄπαις.]
ΧΟ. αἰαῖ αἰαῖ μελέων ἔργων·
στυγερῷ θανάτῳ διεπράχθης.

1007 — 1009. == 1018 — 1020.

ἐὴ,
μίμνοντι δὲ καὶ πάθος ἀνθεῖ.
ΟΡ. ἔδρασεν ἢ οὐκ ἔδρασε; μαρτυρεῖ δέ μοι
φᾶρος τόδ', ὡς ἔβαψεν Αἰγίσθου ξίφος.
φόνου δὲ κηκὶς ξὺν χρόνῳ ξυμβάλλεται,
πολλὰς βαφὰς φθείρουσα τοῦ ποικίλματος.
νῦν αὐτὸν αἰνῶ, νῦν ἀποιμώζω παρὼν,
πατροκτόνον θ' ὕφασμα προσφωνῶν τόδε
ἀλγῶ μὲν ἔργα καὶ πάθος γένος τε πᾶν,
ἄζηλα νίκης τῆσδ' ἔχων μιάσματα.
ΧΟ. οὔτις μερόπων ἀσινὴ βίοτον
διὰ πάντ' ἄτιμος ἀμείψεται.
ἐὴ,
μόχθος δ' ὁ μὲν αὐτίχ', ὁ δ' ἥξει.
ΟΡ. ἀλλ', ὡς ἂν εἰδῆτ', οὐ γὰρ οἶδ' ὅπη τελεῖ,
ὥσπερ ξὺν ἵπποις ἡνιοστροφῶ δρόμου
ἐξωτέρω. φέρουσι γὰρ νικώμενον
φρένες δύσαρκτοι· πρὸς δὲ καρδίᾳ φόβος
ᾄδειν ἕτοιμος ἠδ' ὑπορχεῖσθαι κότῳ.
ἕως δ' ἔτ' ἔμφρων εἰμὶ, κηρύσσω φίλοις,
κτανεῖν τέ φημι μητέρ' οὐκ ἄνευ δίκης,
πατροκτόνον μίασμα καὶ θεῶν στύγος.
καὶ φίλτρα τόλμης τῆσδε πλειστηρίζομαι
τὸν πυθόμαντιν Λοξίαν, χρήσαντ' ἐμοὶ
πράξαντι μὲν ταῦτ' ἐκτὸς αἰτίας κακῆς
εἶναι, παρέντα δ' -οὐκ ἐρῶ τὴν ζημίαν·
τόξῳ γὰρ οὔτις πημάτων προσίξεται.
καὶ νῦν ὁρᾶτέ μ', ὡς παρεσκευασμένος
ξὺν τῷδε θαλλῷ καὶ στέφει προσίξομαι
μεσόμφαλόν θ' ἵδρυμα, Λοξίου πέδον,
πυρός τε φέγγος ἄφθιτον κεκλημένον,
φεύγων τόδ' αἷμα κοινόν· οὐδ' ἐφ' ἑστίαν
ἄλλην τραπέσθαι Λοξίας ἐφίετο.
τὰ δ' ἐν χρόνῳ μοι πάντας Ἀργείους λέγω
καὶ μαρτυρεῖν μοι μενελε ὡς ἐπορσύνθη κακά.
ἐγὼ δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος,
ζῶν καὶ τεθνηκὼς τάσδε κληδόνας λιπών.

ΧΟ. ἀλλ' εὖ γ' ἔπραξας, μηδ' ἐπιζευχθῇς στόμα
φήμῃ πονηρᾷ μηδ' ἐπιγλωσσῶ κακά·
ἠλευθέρωσας πᾶσαν Ἀργείων πόλιν,
δυοῖν δρακόντοιν εὐπετῶς τεμὼν κάρα.
ΟΡ. ἆ ἆ.
δμωαὶ γυναῖκες αἵδε Γοργόνων δίκην
φαιοχίτωνες καὶ πεπλεκτανημέναι
πυκνοῖς δράκουσιν· οὐκέτ' ἂν μείναιμ' ἐγώ.
ΧΟ. τίνες σε δόξαι, φίλτατ' ἀνθρώπων, πάλιν
στροβοῦσιν; ἴσχε, μὴ φόβου νικῶ πολύ.
ΟΡ. οὐκ εἰσὶ δόξαι τῶνδε πημάτων ἐμοί·
σαφῶς γὰρ αἵδε μητρὸς ἔγκοτοι κύνες.
ΧΟ. ποταίνιον γὰρ αἷμά σοι χεροῖν ἔτι·
ἐκ τῶνδέ τοι ταραγμὸς ἐς φρένας πίτνει.
ΟΡ. ἄναξ Ἄπολλον, αἵδε πληθύουσι δή,
κἀξ ὀμμάτων στάζουσιν αἷμα δυσφιλές.
ΧΟ. σώσει καθαρμός· Λοξίας δὲ προσθιγὼν
ἐλεύθερόν σε τῶνδε πημάτων κτίσει.
ΟΡ. ὑμεῖς μὲν οὐχ ὁρᾶτε τάσδ', ἐγὼ δ' ὁρῶ·
ἐλαύνομαι δὲ κοὐκέτ' ἂν μείναιμ' ἐγώ.
ΧΟ. ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σ' ἐποπτεύων πρόφρων
θεὸς φυλάσσοι καιρίοισι συμφοραῖς.
ὅδε τοι μελάθροις τοῖς βασιλείοις
τρίτος αὖ χειμὼν
πνεύσας γονίας ἐτελέσθη.
παιδόβοροι μὲν πρῶτον ὑπῆρξαν
μόχθοι τάλανές τε Θυέστου·
δεύτερον ἀνδρὸς βασίλεια πάθη·
λουτροδάϊκτος δ' ὤλετ' Ἀχαιῶν
πολέμαρχος ἀνήρ·
νῦν δ' αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτήρ,
ἢ μόρον εἴπω;
ποῖ δῆτα κρανεῖ, ποῖ καταλήξει
μετακοιμισθὲν μένος ἄτης;

VII.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΥΘΙΑΣ ΠΡΟΦΗΤΙΣ.
ΑΠΟΛΛΩΝ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑΣ ΕΙΔΩΛΟΝ.
ΧΟΡΟΣ ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ.
ΑΘΗΝΑ.
ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὀρέστης ἐν Δελφοῖς περιεχόμενος ὑπὸ τῶν Ἐρινύων βουλῇ Ἀπόλλωνος παρεγένετο εἰς Ἀθήνας εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς· ἧς βουλῇ νικήσας κατῆλθεν εἰς Ἄργος. τὰς δὲ Ἐρινύας πραΰνασα προσηγόρευσεν Εὐμενίδας. παρ' οὐδετέρῳ κεῖται ἡ μυθοποιία.

ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ.

ΠΥΘΙΑΣ.

Πρῶτον μὲν εὐχῇ τῇδε πρεσβεύω θεῶν
τὴν πρωτόμαντιν Γαῖαν· ἐκ δὲ τῆς Θέμιν,
ἣ δὴ τὸ μητρὸς δευτέρα τόδ' ἕζετο
μαντεῖον, ὡς λόγος τις· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ
λάχει, θελούσης, οὐδὲ πρὸς βίαν τινός,
Τιτανὶς ἄλλη παῖς Χθονὸς καθέζετο,
Φοίβη· δίδωσι δ' ἣ γενέθλιον δόσιν
Φοίβῳ. τὸ Φοίβης δ' ὄνομ' ἔχει παρώνυμον.
λιπὼν δὲ λίμνην Δηλίαν τε χοιράδα,
κέλσας ἐπ' ἀκτὰς ναυπόρους τὰς Παλλάδος,
ἐς τήνδε γαῖαν ἦλθε Παρνησοῦ θ' ἕδρας.
πέμπουσι δ' αὐτὸν καὶ σεβίζουσιν μέγα
κελευθοποιοὶ παῖδες Ἡφαίστου, χθόνα
ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.
μολόντα δ' αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεὼς,
Δελφός τε χώρας τῆσδε πρυμνήτης ἄναξ.
τέχνης δέ νιν Ζεὺς ἔνθεον κτίσας φρένα
ἵζει τέταρτον τόνδε μάντιν ἐν θρόνοις·
Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ Λοξίας πατρός.
τούτους ἐν εὐχαῖς φροιμιάζομαι θεούς.
Παλλὰς προναία δ' ἐν λόγοις πρεσβεύεται.
σέβω δὲ νύμφας, ἔνθα Κωρυκὶς πέτρα
κοίλη, φίλορνις, δαιμόνων ἀναστροφή·
Βρόμιος ἔχει τὸν χῶρον, οὐδ' ἀμνημονῶ,

ἐξ οὗτε Βάκχαις ἐστρατήγησεν θεὸς,
λαγὼ δίκην Πενθεῖ καταρράψας μόρον·
Πλειστοῦ τε πηγὰς καὶ Ποσειδῶνος κράτος
καλοῦσα καὶ τέλειον ὕψιστον Δία,
ἔπειτα μάντις ἐς θρόνους καθιζάνω.
καὶ νῦν τυχεῖν με τῶν πρὶν εἰσόδων μακρῷ
ἄριστα δοῖεν· κεἰ παρ' Ἑλλήνων τινὲς,
ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται.
μαντεύομαι γὰρ ὡς ἂν ἡγῆται θεός.
ἦ δεινὰ λέξαι, δεινὰ δ' ὀφθαλμοῖς δρακεῖν,
πάλιν μ' ἔπεμψεν ἐκ δόμων τῶν Λοξίου,
ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν βάσιν·
τρέχω δὲ χερσὶν, οὐ ποδωκείᾳ σκελῶν·
δείσασα γὰρ γραῦς οὐδὲν, ἀντίπαις μὲν οὖν.
ἐγὼ μὲν ἕρπω πρὸς πολυστεφῆ μυχόν·
ὁρῶ δ' ἐπ' ὀμφαλῷ μὲν ἄνδρα θεομυσῆ
ἕδραν ἔχοντα προστρόπαιον, αἵματι
στάζοντα χεῖρας καὶ νεοσπαδὲς ξίφος
ἔχοντ' ἐλάας θ' ὑψιγέννητον κλάδον,
λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον,
ἀργῆτι μαλλῷ· τῇδε γὰρ τρανῶς ἐρῶ.
πρόσθεν δὲ τἀνδρὸς τοῦδε θαυμαστὸς λόχος
εὕδει γυναικῶν ἐν θρόνοισιν ἥμενος.
οὔτοι γυναῖκας, ἀλλὰ Γοργόνας λέγω,
οὐδ' αὖτε Γοργείοισιν εἰκάσω τύποις.
εἶδόν ποτ' ἤδη Φινέως γεγραμμένας
* * * * * *

δεῖπνον φερούσας· ἄπτεροί γε μὴν ἰδεῖν
αὗται, μέλαιναι δ' ἐς τὸ πᾶν βδελύκτροποι·
ῥέγκουσι δ' οὐ πλατοῖσι φυσιάμασιν·
ἐκ δ' ὀμμάτων λείβουσι δυσφιλῆ λίβα·
καὶ κόσμος οὔτε πρὸς θεῶν ἀγάλματα

φέρειν δίκαιος οὔτ' ἐς ἀνθρώπων στέγας.
τὸ φῦλον οὐκ ὄπωπα τῆσδ' ὁμιλίας,
οὐδ' ἥτις αἶα τοῦτ' ἐπεύχεται γένος
τρέφουσ' ἀνατὶ μὴ μεταστένειν πόνον.
τἀντεῦθεν ἤδη τῶνδε δεσπότῃ δόμων
αὐτῷ μελέσθω Λοξίᾳ μεγασθενεῖ.
ἰατρόμαντις δ' ἐστὶ καὶ τερασκόπος
καὶ τοῖσιν ἄλλοις δωμάτων καθάρσιος.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

οὔτοι προδώσω· διὰ τέλους δέ σοι φύλαξ
ἐγγὺς παρεστὼς καὶ πρόσω δ' ἀποστατῶν
ἐχθροῖσι τοῖς σοῖς οὐ γενήσομαι πέπων.
καὶ νῦν ἁλούσας τάσδε τὰς μάργους ὁρᾷς·
ὕπνῳ πεσοῦσαι δ' αἱ κατάπτυστοι κόραι,
Νυκτὸς παλαιαὶ παῖδες, αἷς οὐ μίγνυται
θεῶν τις οὐδ' ἄνθρωπος οὐδὲ θήρ ποτε·
κακῶν δ' ἕκατι κἀγένοντ', ἐπεὶ κακὸν
σκότον νέμονται Τάρταρόν θ' ὑπὸ χθονὸς,
μισήματ' ἀνδρῶν καὶ θεῶν Ὀλυμπίων.
ὅμως δὲ φεῦγε μηδὲ μαλθακὸς γένῃ.
ἐλῶσι γάρ σε καὶ δι' ἠπείρου μακρᾶς
[βεβῶτ' ἀν' ἀεὶ τὴν πλανοστιβῆ χθόνα]
ὑπέρ τε πόντον καὶ περιρρύτας πόλεις.
καὶ μὴ πρόκαμνε τόνδε βουκολούμενος
πόνον· μολὼν δὲ Παλλάδος ποτὶ πτόλιν
ἵζου παλαιὸν ἄγκαθεν λαβὼν βρέτας.
κἀκεῖ δικαστὰς τῶνδε καὶ θελκτηρίους
μύθους ἔχοντες μηχανὰς εὑρήσομεν,
ὥστ' ἐς τὸ πᾶν σε τῶνδ' ἀπαλλάξαι πόνων.
καὶ γὰρ κτανεῖν σ' ἔπεισα μητρῷον δέμας.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ἄναξ Ἄπολλον, οἶσθα μὲν τὸ μἀδικεῖν·

ἐπεὶ δ' ἐπίστᾳ, καὶ τὸ μάμελεῖν μάθε.
σθένος δὲ ποιεῖν εὖ φερέγγυον τὸ σόν.
ΑΠ. μέμνησο, μὴ φόβος σε νικάτω φρένας.
σὺ δ', αὐτάδελφον αἷμα καὶ κοινοῦ πατρὸς,
Ἑρμῆ, φύλασσε· κάρτα δ' ὢν ἐπώνυμος
πομπαῖος ἴσθι, τόνδε ποιμαίνων ἐμὸν
ἱκέτην. σέβει τοι Ζεὺς τόδ' ἐκ νόμων σέβας,
ὁρμώμενον βροτοῖσιν εὐπόμπῳ τύχῃ.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

εὕδοιτ' ἂν, ὠὴ, καὶ καθευδουσῶν τί δεῖ;
ἐγὼ δ' ὑφ' ὑμῶν ὧδ' ἀπητιμασμένη
ἄλλοισιν ἐν νεκροῖσιν, ὧν μὲν ἔκτανον
ὄνειδος ἐν φθιτοῖσιν οὐκ ἐκλείπεται,
αἰσχρῶς δ' ἀλῶμαι· προυννέπω δ' ὑμῖν ὅτι
ἔχω μεγίστην αἰτίαν κείνων ὕπο·
παθοῦσα δ' οὕτω δεινὰ πρὸς τῶν φιλτάτων,
οὐδεὶς ὑπέρ μου δαιμόνων μηνίεται,
κατασφαγείσης πρὸς χερῶν μητροκτόνων.
ὅρα δὲ πληγὰς τάσδε καρδίας ὅθεν.
εὕδουσα γὰρ φρὴν ὄμμασιν λαμπρύνεται,
ἐν ἡμέρᾳ δὲ μοῖρ' ἀπρόσκοπος βροτῶν.
ἦ πολλὰ μὲν δὴ τῶν ἐμῶν ἐλείξατε,
χοάς τ' ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα,
καὶ νυκτίσεμνα δεῖπν' ἐπ' ἐσχάρᾳ πυρὸς
ἔθυον, ὥραν οὐδενὸς κοινὴν θεῶν.
καὶ πάντα ταῦτα λὰξ ὁρῶ πατούμενα.
ὁ δ' ἐξαλύξας οἴχεται νεβροῦ δίκην,
καὶ ταῦτα κούφως ἐκ μέσων ἀρκυστάτων
ὤρουσεν ὑμῖν ἐγκατιλλώψας μέγα.
ἀκούσαθ' ὡς ἔλεξα τῆς ἐμῆς περὶ
ψυχῆς, φρονήσατ', ὦ κατὰ χθονὸς θεαί.
ὄναρ γὰρ ὑμᾶς νῦν Κλυταιμνήστρα καλῶ.

ΧΟΡΟΣ.

(μυγμος.)
ΚΛ. μύξοιτ' ἂν, ἀνὴρ δ' οἴχεται φεύγων πρόσω·
φίλοις γάρ εἰσιν, οὐκ ἐμοὶ, προσίκτορες.
ΧΟ. (μυγμός.)
ΚΛ. ἄγαν ὑπνώσσεις κοὐ κατοικτίζει πάθος·
φονεὺς δ' Ὀρέστης τῆσδε μητρὸς οἴχεται.
ΧΟ. (ὠγμός.)
ΚΛ. ὤζεις, ὑπνώσσεις· οὐκ ἀναστήσει τάχος;
τί σοι πέπρακται πρᾶγμα πλὴν τεύχειν κακά;
ΧΟ. (ὠγμός.)
ΚΛ. ὕπνος πόνος τε κύριοι συνωμόται
δεινῆς δρακαίνης ἐξεκήραναν μένος.
ΧΟ. (μυγμὸς διπλοῦς ὀξύς.)
λαβὲ λαβὲ λαβὲ λαβὲ, φράζου.
ΚΛ. ὄναρ διώκεις θῆρα, κλαγγάνεις δ' ἅπερ
κύων μέριμναν οὔποτ' ἐκλιπὼν πόνου.
τί δρᾷς; ἀνίστω, μή σε νικάτω πόνος,
μηδ' ἀγνοήσῃς πῆμα μαλθαχθεῖσ' ὕπνῳ.
ἄλγησον ἧπαρ ἐνδίκοις ὀνείδεσι·
τοῖς σώφροσιν γὰρ ἀντίκεντρα γίγνεται.
σὺ δ' αἱματηρὸν πνεῦμ' ἐπουρίσασα τῷ
ἔπου, μάραινε δευτέροις διώγμασιν,
ἀτμῷ κατισχναίνουσα, νηδύος πυρί.
ΧΟ. ἔγειρ', ἔγειρε καὶ σὺ τήνδ', ἐγὼ δὲ σέ.
εὕδεις; ἀνίστω, κἀπολακτίσασ' ὕπνον,
ἰδώμεθ' εἴ τι τοῦδε φροιμίου ματᾷ.
ἰοὺ ἰοὺ πόπαξ. ἐπάθομεν, φίλαι,
ἦ πολλὰ δὴ παθοῦσα καὶ μάτην ἐγὼ,
ἐπάθομεν πάθος δυσαχὲς, ὦ πόποι, ἄφερτον
κακόν.

143 — 148. = 149 — 154.

ἐξ ἀρκύων πέπτωκεν οἴχεταί θ᾽ ὁ θήρ.
ὕπνῳ κρατηθεῖσ᾽ ἄγραν ὤλεσα.
ἰὼ παῖ Διὸς, ἐπίκλοπος πέλει,
νέος δὲ γραίας δαίμονας καθιππάσω,
τὸν ἱκέταν σέβων, ἄθεον ἄνδρα καὶ τοκεῦσιν πι-
κρὸν,
τὸν μητραλοίαν δ᾽ ἐξέκλεψας ὢν θεός.
τί τῶνδ᾽ ἐρεῖ τις δικαίως ἔχειν;
ἐμοὶ δ᾽ ὄνειδος ἐξ ὀνειράτων μολὸν
ἔτυψεν δίκαν διφρηλάτου
μεσολαβεῖ κέντρῳ
ὑπὸ φρένας, ὑπὸ λοβόν.
πάρεστι μαστίκτορος [δαΐου] δαμίου
βαρὺ τὸ περίβαρυ κρύος ἔχειν.
τοιαῦτα δρῶσιν οἱ νεώτεροι θεοὶ
κρατοῦντες τὸ πᾶν δίκας πλέον
φονολιβῆ θρόμβον
περὶ πόδα, περὶ κάρα.
πάρεστι γᾶς ὀμφαλὸν προσδρακεῖν [αἱμάτων]
βλοσυρὸν ἀρόμενον ἄγος ἔχειν.
ἐφεστίῳ δὲ μάντις ὢν μιάσματι
μυχὸν ἔχρανας αὐτόσσυτος, αὐτόκλητος,
παρὰ νόμον θεῶν βρότεα μὲν τίων,
παλαιγενεῖς δὲ Μοίρας φθίσας.
κἀμοί τε λυπρὸς καὶ τὸν οὐκ ἐκλύσεται.
ὑπό τε γᾶν φυγὼν οὔ ποτ᾽ ἐλευθεροῦται.
ποτιτρόπαιος ὢν δ᾽ ἕτερον ἐν κάρᾳ
μιάστορ᾽ ἐκείνου πάσεται.
ΑΠ. ἔξω, κελεύω, τῶνδε δωμάτων τάχος

155 — 161. = 162 — 168.
169 — 173. = 174 — 178.

χωρεῖτ᾽, ἀπαλλάσσεσθε μαντικῶν μυχῶν,
μὴ καὶ λαβοῦσα πτηνὸν ἀργηστὴν ὄφιν,
χρυσηλάτου θώμιγγος ἐξορμώμενον,
ἀνῇς ὑπ᾽ ἄλγους μέλαν᾽ ἀπ᾽ ἀνθρώπων ἀφρὸν,
ἐμοῦσα θρόμβους οὓς ἀφείλκυσας φόνου.
οὔτοι δόμοισι τοῖσδε χρίμπτεσθαι πρέπει·
ἀλλ᾽ οὗ καρανιστῆρες ὀφθαλμωρύχοι
δίκαι σφαγαί τε σπέρματός τ᾽ ἀποφθοραὶ
παίδων, κακοῦ τε χλοῦνις ἠδ᾽ ἀκρωνία,
λευσμός τε καὶ μύζουσιν οἰκτισμὸν πολὺν
ὑπὸ ῥάχιν παγέντες. ἆρ᾽ ἀκούετε
οἵας ἑορτῆς ἔστ᾽ ἀπόπτυστοι θεοῖς
στέργηθρ᾽ ἔχουσαι; πᾶς δ᾽ ὑφηγεῖται τρόπος
μορφῆς. λέοντος ἄντρον αἱματορρόφου
οἰκεῖν τοιαύτας εἰκὸς, οὐ χρηστηρίοις
ἐν τοῖσδε πλησίοισι τρίβεσθαι μύσος.
χωρεῖτ᾽ ἄνευ βοτῆρος αἰπολούμεναι.
ποίμνης τοιαύτης δ᾽ οὔτις εὐφιλὴς θεῶν.
ΧΟ. ἄναξ Ἄπολλον, ἀντάκουσον ἐν μέρει.
αὐτὸς σὺ τούτων οὐ μεταίτιος πέλει,
ἀλλ᾽ εἷς τὸ πᾶν ἔπραξας ὢν παναίτιος.
ΑΠ. πῶς δή; τοσοῦτο μῆκος ἔκτεινον λόγου.
ΧΟ. ἔχρησας ὥστε τὸν ξένον μητροκτονεῖν.
ΑΠ. ἔχρησα ποινὰς τοῦ πατρὸς πέμψαι. τί μήν;
ΧΟ. κἄπειθ᾽ ὑπέστης αἵματος δέκτωρ νέου.
ΑΠ. καὶ προστραπέσθαι τούσδ᾽ ἐπέστελλον δόμους.
ΧΟ. καὶ τὰς προπομποὺς δῆτα τάσδε λοιδορεῖς;
ΑΠ. οὐ γὰρ δόμοισι τοῖσδε πρόσφορον μολεῖν.
ΧΟ. ἀλλ᾽ ἔστιν ἡμῖν τοῦτο προστεταγμένον.
ΑΠ. τίς ἥδε τιμή; κόμπασον γέρας καλόν.
ΧΟ. τοὺς μητραλοίας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.
ΑΠ. τί γὰρ γυναικὸς ἥτις ἄνδρα νοσφίσῃ;

ΧΟ. οὐκ ἂν γένοιθ' ὅμαιμος αὐθέντης φόνος.
ΑΠ. ἦ κάρτ' ἄτιμα, καὶ παρ' οὐδὲν ἠρκέσω
Ἥρας τελείας καὶ Διὸς πιστώματα.
Κύπρις δ' ἄτιμος τῷδ' ἀπέρριπται λόγῳ,
ὅθεν βροτοῖσι γίγνεται τὰ φίλτατα.
εὐνὴ γὰρ ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ μόρσιμος
ὅρκου 'στὶ μείζων τῇ δίκῃ φρουρουμένη.
εἰ τοῖσιν οὖν κτείνουσιν ἀλλήλους χαλᾷς
τὸ μὴ τίνεσθαι μηδ' ἐποπτεύειν κότῳ,
οὔ φημ' Ὀρέστην σ' ἐνδίκως ἀνδρηλατεῖν.
τὰ μὲν γὰρ οἶδα κάρτα σ' ἐνθυμουμένην,
τὰ δ' ἐμφανῶς πράσσουσαν ἡσυχαιτέραν.
δίκας δὲ Παλλὰς τῶνδ' ἐποπτεύσει θεά.
ΧΟ. τὸν ἄνδρ' ἐκεῖνον οὔ τι μὴ λίπω ποτέ.
ΑΠ. σὺ δ' οὖν δίωκε καὶ πόνον πλέον τίθου.
ΧΟ. τιμὰς σὺ μὴ σύντεμνε τὰς ἐμὰς λόγῳ.
ΑΠ. οὐδ' ἂν δεχοίμην ὥστ' ἔχειν τιμὰς σέθεν.
ΧΟ. μέγας γὰρ ἔμπας παρὰ Διὸς θρόνοις λέγει·
ἐγὼ δ', ἄγει γὰρ αἷμα μητρῷον, δίκας
μέτειμι τόνδε φῶτα κἀκκυνηγετῶ.
ΑΠ. ἐγὼ δ' ἀρήξω τὸν ἱκέτην τε ῥύσομαι·
δεινὴ γὰρ ἐν βροτοῖσι κἀν θεοῖς πέλει
τοῦ προστροπαίου μῆνις, ἢν προδῶ σφ' ἑκών.
ΟΡ. ἄνασσ' Ἀθάνα, Λοξίου κελεύμασιν
ἥκω, δέχου δὲ πρευμενῶς ἀλάστορα,
οὐ προστρόπαιον οὐδ' ἀφοίβαντον χέρα,
ἀλλ' ἀμβλὺν ἤδη προστετριμμένον τε πρὸς
ἄλλοισιν οἴκοις καὶ πορεύμασιν βροτῶν.
ὅμοια χέρσον καὶ θάλασσαν ἐκπερῶν,
σῴζων ἐφετμὰς Λοξίου χρηστηρίους,
πρόσειμι δῶμα καὶ βρέτας τὸ σόν, θεά,
αὐτοῦ φυλάσσων ἀμμενῶ τέλος δίκης.

ΧΟ εἶεν· τόδ' ἐστὶ τἀνδρὸς ἐκφανὲς τέκμαρ.
ἕπου δὲ μηνυτῆρος ἀφθέγκτου φραδαῖς.
τετραυματισμένον γὰρ ὡς κύων νεβρὸν
πρὸς αἷμα καὶ σταλαγμὸν ἐκματεύομεν.
πολλοῖς δὲ μόχθοις ἀνδροκμῆσι φυσιᾷ
σπλάγχνον· χθονὸς γὰρ πᾶς πεποίμανται τόπος,
ὑπέρ τε πόντον ἀπτέροις ποτήμασιν
ἦλθον διώκουσ', οὐδὲν ὑστέρα νεώς.
καὶ νῦν ὅδ' ἐνθάδ' ἐστί που καταπτακών.
ὀσμὴ βροτείων αἱμάτων με προσγελᾷ.
ὅρα ὅρα μάλ' αὖ λεῦσσέ τε πάντα, μὴ
λάθῃ φύγδα βὰς ματροφόνος ἀτίτας.
ὁ δ' αὖτέ γ' ἀλκὰν ἔχων
περὶ βρέτει πλεχθεὶς θεᾶς ἀμβρότου
ὑπόδικος θέλει γενέσθαι χερῶν.
τὸ δ' οὐ πάρεστιν· αἷμα μητρῷον χαμαί,
δυσαγκόμιστον, παπαῖ,
τὸ διερὸν πέδοι χύμενον οἴχεται.
ἀλλ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ' ἀπὸ ζῶντος ῥοφεῖν
ἐρυθρὸν ἐκ μελέων πέλανον· ἀπὸ δὲ σοῦ
φεροίμαν βοσκὰν πώματος δυσπότου·
καὶ ζῶντά σ' ἰσχνάνασ' ἀπάξομαι κάτω,
ἀντίποιν' ὡς τίνῃς ματροφόνου δύας.
ὄψει δὲ κεἴ τις ἄλλος ἤλιτεν βροτῶν
ἢ θεὸν ἢ ξένον τιν' ἀσεβῶν ἢ τοκέας φίλους,
ἔχονθ' ἕκαστον τῆς δίκης ἐπάξια.
μέγας γὰρ Ἅιδης ἐστὶν εὔθυνος βροτῶν
ἔνερθε χθονός, δελτογράφῳ δὲ πάντ' ἐπωπᾷ φρενί.
ΟΡ ἐγὼ διδαχθεὶς ἐν κακοῖς ἐπίσταμαι
πολλοὺς καθαρμούς, καὶ λέγειν ὅπου δίκη
σιγᾶν θ' ὁμοίως· ἐν δὲ τῷδε πράγματι

φωνεῖν ἐτάχθην πρὸς σοφοῦ διδασκάλου·
βρίζει γὰρ αἷμα καὶ μαραίνεται χερὸς,
μητροκτόνον μίασμα δ' ἔκπλυτον πέλει.
ποταίνιον γὰρ ὂν πρὸς ἑστίᾳ θεοῦ
Φοίβου καθαρμοῖς ἠλάθη χοιροκτόνοις.
πολὺς δέ μοι γένοιτ' ἂν ἐξ ἀρχῆς λόγος,
ὅσοις προσῆλθον ἀβλαβεῖ ξυνουσίᾳ.
[χρόνος καθαιρεῖ πάντα γηράσκων ὁμοῦ.]
καὶ νῦν ἀφ' ἁγνοῦ στόματος εὐφήμως καλῶ
χώρας ἄνασσαν τῆσδ' Ἀθηναίαν ἐμοὶ
μολεῖν ἀρωγόν· κτήσεται δ' ἄνευ δορὸς
αὐτόν τε καὶ γῆν καὶ τὸν Ἀργεῖον λεὼν
πιστὸν δικαίως ἐς τὸ πᾶν τε σύμμαχον.
ἀλλ' εἴτε χώρας ἐν τόποις Λιβυστικῆς,
Τρίτωνος ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου,
τίθησιν ὀρθὸν ἢ κατηρεφῆ πόδα,
φίλοις ἀρήγουσ', εἴτε Φλεγραίαν πλάκα
θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνὴρ ἐπισκοπεῖ,
ἔλθοι, κλύει δὲ καὶ πρόσωθεν ὢν θεὸς,
ὅπως γένοιτο τῶνδ' ἐμοὶ λυτήριος.
ΧΟ. οὔτοι σ' Ἀπόλλων οὐδ' Ἀθηναίας σθένος
ῥύσαιτ' ἂν ὥστε μὴ οὐ παρημελημένον
ἔρρειν, τὸ χαίρειν μὴ μαθόνθ' ὅπου φρενῶν,
ἀναίματον βόσκημα, δαιμόνων σκιάν.
οὐδ' ἀντιφωνεῖς, ἀλλ' ἀποπτύεις λόγους
ἐμοὶ τραφεὶς τε καὶ καθιερωμένος;
καὶ ζῶν με δαίσεις οὐδὲ πρὸς βωμῷ σφαγείς·
ὕμνον δ' ἀκούσει τόνδε δέσμιον σέθεν.
ἄγε δὴ καὶ χορὸν ἅψωμεν, ἐπεὶ
μοῦσαν στυγερὰν
ἀποφαίνεσθαι δεδόκηκεν,
λέξαι τε λάχη τὰ κατ' ἀνθρώπους

ὡς ἐπινωμᾷ στάσις ἁμά.
εὐθυδίκαιοι δ' ἡδόμεθ' εἶναι·
τὸν μὲν καθαρὰς χεῖρας προνέμοντ'
οὔτις ἐφέρπει μῆνις ἀφ' ἡμῶν,
ἀσινὴς δ' αἰῶνα διοιχνεῖ·
ὅστις δ' ἀλιτὼν ὥσπερ ὅδ' ἀνὴρ
χεῖρας φονίας ἐπικρύπτει,
μάρτυρες ὀρθαὶ τοῖσι θανοῦσιν
παραγιγνόμεναι πράκτορες αἵματος
αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν.
μᾶτερ ἅ μ' ἔτικτες, ὦ μᾶτερ
Νὺξ, ἀλαοῖσι καὶ δεδορκόσιν
ποινὰν, κλῦθ'. ὁ Λατοῦς γὰρ ἶνίς μ' ἄτιμον
τίθησι
τόνδ' ἀφαιρούμενος πτῶκα, ματρῷον ἅγνισμα
κύριον φόνου.
ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ τόδε μέλος
παρακοπὰ, παραφορὰ φρενοδαλὴς,
ὕμνος ἐξ Ἐρινύων,
δέσμιος φρενῶν, ἀφόρμικτος, αὐονὰ βροτοῖς.
τοῦτο γὰρ λάχος διανταία
Μοῖρ' ἐπέκλωσεν ἐμπέδως ἔχειν,
θνατῶν τοῖσιν αὐτουργίαι ξυμπέσωσιν μάταιοι,
τοῖς ὁμαρτεῖν, ὄφρ' ἂν γᾶν ὑπέλθῃ· θανὼν δ'
οὐκ ἄγαν ἐλεύθερος.
ἐπὶ δὲ τῷ τεθυμένῳ τόδε μέλος
παρακοπὰ, παραφορὰ φρενοδαλὴς,
ὕμνος ἐξ Ἐρινύων,
δέσμιος φρενῶν, ἀφόρμικτος, αὐονὰ βροτοῖς.
γιγνομέναισι λάχη τάδ' ἐφ' ἁμὶν ἐκράνθη,

321 — 333. = 334 — 346.
347 — 359. = 360 — 372.

ἀθανάτων δ' ἀπέχειν χέρας, οὐδέ τις ἐστὶ
συνδαίτωρ μετάκοινος.
παλλεύκων δὲ πέπλων ἄμοιρος μούνα ἐτύχθην.
δωμάτων γὰρ εἱλόμαν
ἀνατροπάς· ὅταν Ἄρης τιθασὸς ὢν φίλον ἕλῃ,
ἐπιτόνως διόμεναι κρατερὸν ὄντα περ ὅμως
μαυροῦμεν νεόαιμον.
σπευδομένα δ' ἀφελεῖν τινὰ τάσδε μερίμνας,
θεῶν δ' ἀτέλειαν ἐμαῖσι λιταῖς ἐπικραίνειν,
μηδ' εἰς ἄγκρισιν ἐλθεῖν —
Ζεὺς γὰρ αἱματόφυρτον πᾶν ἔθνος τόδε λέσχας
ἃς ἀπηξιώσατο —
μάλα γὰρ οὖν ἁλομένα ἀνέκαθεν βαρυπεσῆ
καταφέρω ποδὸς ἀκμὰν — σφαλερὰ γὰρ τανυ-
δρόμοις
κῶλα — δύσφορον ἄταν.
δόξαι τ' ἀνδρῶν καὶ μάλ' ὑπ' αἰθέρι σεμναὶ
τακόμεναι κατὰ γᾶν μινύθουσιν ἄτιμοι
ἁμετέραις ἐφόδοις μελανείμοσιν, ὀρχησμοῖς τ'
ἐπιφθόνοις ποδός.
πίπτων δ' οὐκ οἶδεν τόδ' ὑπ' ἄφρονι λύμᾳ.
τοῖον ἐπὶ κνέφας ἀνδρὶ μύσος πεπόταται,
καὶ δνοφεράν τιν' ἀχλὺν κατὰ δώματος αὐδᾶται
πολύστονος φάτις.
μένει γάρ· εὐμήχανοι δὲ καὶ τέλειοι, κακῶν
τε μνήμονες, σεμναὶ
καὶ δυσπαρήγοροι βροτοῖς,
ἄτιμ' ἀτίετα διόμεναι
λάχη θεῶν διχοστατοῦντ'

373 — 376. = 377 — 380.
381 — 388. = 389 — 396

ἀναλίῳ λάπᾳ, δυσοδοπαίπαλα
δερκομένοισι καὶ δυσομμάτοις ὁμῶς.
τίς οὖν τάδ' οὐχ ἅζεταί τε καὶ δέδοικεν βροτῶν,
ἐμοῦ κλύων θεσμὸν
τὸν μοιρόκραντον ἐκ θεῶν
δοθέντα τέλεον; ἔπι δέ μοι
⏑ – γέρας παλαιόν, οὐδ'
ἀτιμίας κυρῶ, καίπερ ὑπὸ χθόνα
τάξιν ἔχουσα καὶ δυσάλιον κνέφας.

ΑΘΗΝΑ.

πρόσωθεν ἐξήκουσα κληδόνος βοὴν
ἀπὸ Σκαμάνδρου γῆν καταφθατουμένη,
ἣν δῆτ' Ἀχαιῶν ἄκτορές τε καὶ πρόμοι,
τῶν αἰχμαλώτων χρημάτων λάχος μέγα,
ἔνειμαν αὐτόπρεμνον ἐς τὸ πᾶν ἐμοί,
ἐξαίρετον δώρημα Θησέως τόκοις·
ἔνθεν διώκουσ' ἦλθον ἄτρυτον πόδα,
πτερῶν ἄτερ ῥοιβδοῦσα κόλπον αἰγίδος,
κώλοις ἀκμαίοις τόνδ' ἐπιζεύξασ' ὄχον.
καινὴν δ' ὁρῶσα τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς
ταρβῶ μὲν οὐδέν, θαῦμα δ' ὄμμασιν πάρα.
τίνες ποτ' ἐστέ; πᾶσι δ' ἐς κοινὸν λέγω·
βρέτας τε τοὐμὸν τῷδ' ἐφημένῳ ξένῳ,
ὑμᾶς θ' ὁμοίας οὐδενὶ σπαρτῶν γένει,
οὔτ' ἐν θεαῖσι πρὸς θεῶν ὁρωμένας
οὔτ' οὖν βροτείοις ἐμφερεῖς μορφώμασι.
λέγειν δ' ἄμομφον ὄντα τοὺς πέλας κακῶς
πρόσω δικαίων ἠδ' ἀποστατεῖ θέμις.
ΧΟ. πεύσει τὰ πάντα συντόμως, Διὸς κόρη.
ἡμεῖς γάρ ἐσμεν Νυκτὸς αἰανῆς τέκνα.
Ἀραὶ δ' ἐν οἴκοις γῆς ὕπαι κεκλήμεθα.
ΑΘ. γένος μὲν οἶδα κληδόνας τ' ἐπωνύμους.

ΧΟ. τιμάς γε μὲν δὴ τὰς ἐμὰς πεύσει τάχα.
ΑΘ. μάθοιμ' ἄν, εἰ λέγοι τις ἐμφανῆ λόγον.
ΧΟ. βροτοκτονοῦντας ἐκ δόμων ἐλαύνομεν.
ΑΘ. καὶ τῷ κτανόντι ποῦ τὸ τέρμα τῆς φυγῆς;
ΧΟ. ὅπου τὸ χαίρειν μηδαμοῦ νομίζεται.
ΑΘ. ἦ καὶ τοιαύτας τῷδ' ἐπιρροιζεῖς φυγάς;
ΧΟ. φονεὺς γὰρ εἶναι μητρὸς ἠξιώσατο.
ΑΘ. ἄλλαις ἀνάγκαις, ἤ τινος τρέων κότον;
ΧΟ. ποῦ γὰρ τοσοῦτο κέντρον ὡς μητροκτονεῖν;
ΑΘ. δυοῖν παρόντοιν ἥμισυς λόγος πάρα.
ΧΟ. ἀλλ' ὅρκον οὐ δέξαιτ' ἄν, εἰ δοῦναι θέλοιν.
ΑΘ. κλύειν δίκαιος μᾶλλον ἢ πρᾶξαι θέλεις.
ΧΟ. πῶς δή, δίδαξον· τῶν σοφῶν γὰρ οὐ πένει.
ΑΘ. ὅρκοις τὰ μὴ δίκαια μὴ νικᾶν λέγω.
ΧΟ. ἀλλ' ἐξέλεγχε, κρῖνε δ' εὐθεῖαν δίκην.
ΑΘ. ἦ κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος;
ΧΟ. πῶς δ' οὔ; σέβουσαί γ' ἀξίαν ἐπαξίων.
ΑΘ. τί πρὸς τάδ' εἰπεῖν, ὦ ξέν', ἐν μέρει θέλεις;
λέξας δὲ χώραν καὶ γένος καὶ ξυμφορὰς
τὰς σὰς, ἔπειτα τόνδ' ἀμυναθοῦ ψόγον·
εἴπερ πεποιθὼς τῇ δίκῃ βρέτας τόδε
ἧσαι φυλάσσων ἑστίας ἐμῆς πέλας
σεμνὸς προσίκτωρ ἐν τρόποις Ἰξίονος·
τούτοις ἀμείβου πᾶσιν εὐμαθές τί μοι.
ΟΡ. ἄνασσ' Ἀθάνα, πρῶτον ἐκ τῶν ὑστάτων
τῶν σῶν ἐπῶν μέλημ' ἀφαιρήσω μέγα.
οὐκ εἰμὶ προστρόπαιος, οὐδ' ἔχων μύσος
πρὸς χειρὶ τἠμῇ τὸ σὸν ἐφεζόμην βρέτας.
τεκμήριον δὲ τῶνδέ σοι λέξω μέγα·
ἄφθογγον εἶναι τὸν παλαμναῖον νόμος,
ἔς τ' ἂν πρὸς ἀνδρὸς αἵματος καθαρσίου
σφαγαὶ καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ.

πάλαι πρὸς ἄλλοις ταῦτ' ἀφιερώμεθα
οἴκοισι καὶ βοτοῖσι καὶ ῥυτοῖς πόροις.
ταυτην μὲν οὕτω φροντίδ' ἐκποδὼν λέγω.
γένος δὲ τοὐμὸν ὡς ἔχει πεύσει τάχα.
Ἀργεῖός εἰμι, πατέρα δ' ἱστορεῖς καλῶς,
Ἀγαμέμνον', ἀνδρῶν ναυβατῶν ἁρμόστορα·
ξὺν ᾧ σὺ Τροίαν ἄπολιν Ἰλίου πόλιν
ἔθηκας. ἔφθιθ' οὗτος οὐ καλῶς, μολὼν
εἰς οἶκον· ἀλλά νιν κελαινόφρων ἐμὴ
μήτηρ κατέκτα, ποικίλοις ἀγρεύμασι
κρύψασ', ἃ λουτρῶν ἐξεμαρτύρει φόνον.
κἀγὼ κατελθὼν, τὸν πρὸ τοῦ φεύγων χρόνον,
ἔκτεινα τὴν τεκοῦσαν, οὐκ ἀρνήσομαι,
ἀντικτόνοις ποιναῖσι φιλτάτου πατρός.
καὶ τῶνδε κοινῇ Λοξίας ἐπαίτιος,
ἄλγη προφωνῶν ἀντίκεντρα καρδίᾳ,
εἰ μή τι τῶνδ' ἔρξαιμι τοὺς ἐπαιτίους.
σύ τ' εἰ δικαίως εἴτε μὴ κρῖνον δίκην·
πράξας γὰρ ἐν σοὶ πανταχῇ τάδ' αἰνέσω.
ΑΘ. τὸ πρᾶγμα μεῖζον ἤ τις οἴεται τόδε
βροτὸς δικάζειν· οὐδὲ μὴν ἐμοὶ θέμις
φόνου διαιρεῖν ὀξυμηνίτους δίκας.
ἄλλως τε καὶ σὺ μὲν κατηρτυκὼς ὅμως
ἱκέτης προσῆλθες καθαρὸς ἀβλαβὴς δόμοις·
ὅμως δ' ἄμομφον ὄντα σ' αἱροῦμαι πόλει.
αὗται δ' ἔχουσι μοῖραν οὐκ εὐπέμπελον,
και μὴ τυχοῦσαι πράγματος νικηφόρου,
χώρᾳ μεταῦθις ἰὸς ἐκ φρονημάτων
πέδοι πεσὼν ἄφερτος αἰανὴς νόσος.
τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστίν· ἀμφότερα, μενειν
πέμπειν τε τάσδε, πῆμ' ἀμηχάνως τ' ἔχει.
ἐπεὶ δὲ πρᾶγμα δεῦρ' ἐπέσκηψεν τόδε,

φόνων δικαστὰς ὁρκίους αἱρουμένη
θεσμὸν τὸν εἰς ἅπαντ᾽ ἐγὼ θήσω χρόνον.
ὑμεῖς δὲ μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια
καλεῖσθ᾽ ἀρωγὰ τῆς δίκης ὁρκώματα.
κρίνασα δ᾽ ἀστῶν τῶν ἐμῶν τὰ βέλτατα
τάξω διαιρεῖν τοῦτο πρᾶγμ᾽ ἐτητύμως,
ὅρκον περῶντας μηδὲν ἔκδικον φρεσίν.
ΧΟ. νῦν καταστροφαὶ νέων
θεσμίων, εἰ κρατήσει δίκα τε καὶ βλάβα
τοῦδε ματροκτόνου.
πάντας ἤδη τόδ᾽ ἔργον εὐχερείᾳ συναρμόσει
βροτούς.
πολλὰ δ᾽ ἔτυμα παιδότρωτα
πάθεα προσμένει τοκεῦσιν μεταῦθις ἐν χρόνῳ.
οὐδὲ γὰρ βροτοσκόπων
μαινάδων τῶνδ᾽ ἐφέρψει κότος τις ἐργμάτων·
πάντ᾽ ἐφήσω μόρον.
πεύσεται δ᾽ ἄλλος ἄλλοθεν προφωνῶν τὰ τῶν
πέλας κακὰ
λῆξιν ὑπόδοσίν τε μόχθων,
ἄκεά τ᾽ οὐ βέβαια τλάμων μάταν παρηγορεῖ.
μηδέ τις κικλησκέτω
ξυμφορᾷ τετυμμένος,
τοῦτ᾽ ἔπος θροούμενος,
ὦ δίκα, ὦ θρόνοι τ᾽ Ἐρινύων.
ταῦτά τις τάχ᾽ ἂν πατὴρ
ἢ τεκοῦσα νεοπαθὴς
οἶκτον οἰκτίσαιτ᾽, ἐπειδὴ πίτνει δόμος δίκας.
ἔσθ᾽ ὅπου τὸ δεινὸν εὖ
καὶ φρενῶν ἐπίσκοπον

490—498. = 499—507.
508—516. = 517—525.

δεῖ μένειν καθήμενον.
ξυμφέρει σωφρονεῖν ὑπὸ στένει.
τίς δὲ μηδὲν ἐν φάει
καρδίαν ἀνατρέφων
ἢ πόλις βροτός θ᾽ ὁμοίως ἔτ᾽ ἂν σέβοι δίκαν;
μήτ᾽ ἀνάρχετον βίον
μήτε δεσποτούμενον
αἰνέσῃς. παντὶ μέσῳ τὸ κράτος θεὸς ὤπασεν,
ἄλλ᾽ ἄλλᾳ δ᾽ ἐφορεύει.
ξύμμετρον δ᾽ ἔπος λέγω,
δυσσεβίας μὲν ὕβρις τέκος ὡς ἐτύμως·
ἐκ δ᾽ ὑγιείας
φρενῶν ὁ πᾶσιν φίλος
καὶ πολύευκτος ὄλβος.
ἐς τὸ πᾶν δέ σοι λέγω,
βωμὸν αἴδεσαι δίκας·
μηδέ νιν κέρδος ἰδὼν ἀθέῳ ποδὶ λὰξ ἀτίσῃς·
ποινὰ γὰρ ἐπέσται.
κύριον μένει τέλος.
πρὸς τάδε τις τοκέων σέβας εὖ προτίων
καὶ ξενοτίμους
ἐπιστροφὰς δωμάτων
αἰδόμενός τις ἔστω.
ἑκὼν δ᾽ ἀνάγκας ἄτερ δίκαιος ὢν οὐκ ἄνολβος
ἔσται,
πανώλεθρος δ᾽ οὔποτ᾽ ἂν γένοιτο.
τὸν ἀντίτολμον δέ φαμι παρβάταν
τὰ πολλὰ παντόφυρτ᾽ ἄγοντ᾽ ἄνευ δίκας
βιαίως ξὺν χρόνῳ καθήσειν
λαῖφος, ὅταν λάβῃ πόνος θραυομένας κεραίας.

526—537. = 538—549.
550—557. = 558—565.

καλεῖ δ' ἀκούοντας οὐδὲν ἐν μέσᾳ δυσπαλεῖ τε
δίνᾳ·
γελᾷ δὲ δαίμων ἐπ' ἀνδρὶ θερμῷ,
τὸν οὔποτ' αὐχοῦντ' ἰδὼν ἀμαχάνοις
δύαις λαπαδνὸν οὐδ' ὑπερθέοντ' ἄκραν·
δι' αἰῶνος δὲ τὸν πρὶν ὄλβον
ἕρματι προσβαλὼν δίκας ὤλετ' ἄκλαυτος, ἄ-
στος.

ΑΘ. κήρυσσε, κῆρυξ, καὶ στρατὸν κατειργαθοῦ,
⏑ ⏒ ⏑ εἴτ' οὖν διάτορος Τυρσηνικὴ
σάλπιγξ βροτείου πνεύματος πληρουμένη
ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ.
πληρουμένου γὰρ τοῦδε βουλευτηρίου
σιγᾶν ἀρήγει καὶ μαθεῖν θεσμοὺς ἐμοὺς
πόλιν τε πᾶσαν ἐς τὸν αἰανῆ χρόνον
καὶ τόνδ', ὅπως ἂν εὖ καταγνωσθῇ δίκη.

ΧΟ. ἄναξ Ἄπολλον, ὧν ἔχεις αὐτὸς κράτει.
τί τοῦδε σοὶ μέτεστι πράγματος λέγε.

ΑΠ. καὶ μαρτυρήσων ἦλθον· ἔστι γὰρ νόμῳ
ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος
ἐμῶν, φόνου δὲ τοῦδ' ἐγὼ καθάρσιος,
καὶ ξυνδικήσων αὐτός· αἰτίαν δ' ἔχω
τῆς τοῦδε μητρὸς τοῦ φόνου. σὺ δ' εἴσαγε
ὅπως τ' ἐπίστᾳ τήνδε κύρωσον δίκην.

ΑΘ. ὑμῶν ὁ μῦθος, εἰσάγω δὲ τὴν δίκην.
ὁ γὰρ διώκων πρότερος ἐξ ἀρχῆς λέγων
γένοιτ' ἂν ὀρθῶς πράγματος διδάσκαλος.

ΧΟ. πολλαὶ μέν ἐσμεν, λέξομεν δὲ συντόμως.
ἔπος δ' ἀμείβου πρὸς ἔπος ἐν μέρει τιθείς.
τὴν μητέρ' εἰπὲ πρῶτον εἰ κατέκτονας.

ΟΡ. ἔκτεινα· τούτου δ' οὔτις ἄρνησις πέλει.

ΧΟ. ἓν μὲν τόδ' ἤδη τῶν τριῶν παλαισμάτων.

ΟΡ. οὐ κειμένῳ πω τόνδε κομπάζεις λόγον.

ΧΟ. εἰπεῖν γε μέντοι δεῖ σ' ὅπως κατέκτανες.

ΟΡ. λέξω· ξιφουλκῷ χειρὶ πρὸς δέρην τεμών.

ΧΟ. πρὸς τοῦ δ' ἐπείσθης καὶ τίνος βουλεύμασι;

ΟΡ. τοῖς τοῦδε θεσφάτοισι· μαρτυρεῖ δέ μοι.

ΧΟ. ὁ μάντις ἐξηγεῖτό σοι μητροκτονεῖν;

ΟΡ. καὶ δεῦρό γ' ἀεὶ τὴν τύχην οὐ μέμφομαι.

ΧΟ. ἀλλ' εἴ σε μάρψει ψῆφος, ἄλλ' ἐρεῖς τάχα.

ΟΡ. πέποιθ', ἀρωγὰς δ' ἐκ τάφου πέμπει πατήρ.

ΧΟ. νεκροῖσί νυν πέπεισθι μητέρα κτανών.

ΟΡ. δυοῖν γὰρ εἶχε προσβολὰς μιασμάτοιν.

ΧΟ. πῶς δή; δίδαξον τοὺς δικάζοντας τάδε.

ΟΡ. ἀνδροκτονοῦσα πατέρ' ἐμὸν κατέκτανε.

ΧΟ. τοιγὰρ σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐλευθέρα φόνῳ.

ΟΡ. τί δ' οὐκ ἐκείνην ζῶσαν ἤλαυνες φυγῇ;

ΧΟ. οὐκ ἦν ὅμαιμος φωτὸς ὃν κατέκτανεν.

ΟΡ. ἐγὼ δὲ μητρὸς τῆς ἐμῆς ἐν αἵματι;

ΧΟ. πῶς γάρ σ' ἔθρεψεν ἐντός, ὦ μιαιφόνε,
ζώνης; ἀπεύχει μητρὸς αἷμα φίλτατον;

ΟΡ. ἤδη σὺ μαρτύρησον. ἐξηγοῦ δέ μοι,
Ἄπολλον, εἴ σφε σὺν δίκῃ κατέκτανον.
δρᾶσαι γὰρ ὥσπερ ἐστὶν οὐκ ἀρνούμεθα·
ἀλλ' εἰ δικαίως εἴτε μὴ τῇ σῇ φρενὶ
δοκεῖ τόδ' αἷμα κρῖνον, ὡς τούτοις φράσω.

ΑΠ. λέξω πρὸς ὑμᾶς τόνδ' Ἀθηναίας μέγαν
θεσμὸν δικαίως, μάντις ὢν δ' οὐ ψεύσομαι.
οὐπώποτ' εἶπον μαντικοῖσιν ἐν θρόνοις,
οὐκ ἀνδρός, οὐ γυναικός, οὐ πόλεως πέρι,
ὃ μὴ κελεύσαι Ζεὺς Ὀλυμπίων πατήρ.
τὸ μὲν δίκαιον τοῦθ' ὅσον σθένει μαθεῖν,
βουλῇ πιφαύσκω δ' ὔμμ' ἐπισπέσθαι πατρός.
ὅρκος γὰρ οὔτι Ζηνὸς ἰσχύει πλέον

ΧΟ. Ζεύς, ὡς λέγεις σύ, τόνδε χρησμὸν ὤπασε,
φράζειν Ὀρέστῃ τῷδε, τὸν πατρὸς φόνον
πράξαντα μητρὸς μηδαμοῦ τιμὰς νέμειν;
ΑΠ. οὐ γάρ τι ταὐτὸν ἄνδρα γενναῖον θανεῖν
διοσδότοις σκήπτροισι τιμαλφούμενον,
καὶ ταῦτα πρὸς γυναικὸς, οὔ τι θουρίοις
τόξοις ἑκηβόλοισιν, ὥστ' Ἀμαζόνος,
ἀλλ', ὡς ἀκούσει, Παλλὰς οἵ τ' ἐφήμενοι
ψήφῳ διαιρεῖν τοῦδε πράγματος πέρι.
ἀπὸ στρατείας γάρ νιν ἠμποληκότα
τὰ πλεῖστ' ἀμείνον' εὔφροσιν δεδεγμένη
* * * * * *

δροίτῃ περῶντι λουτρὰ κἀπὶ τέρματι
φᾶρος περεσκήνωσεν, ἐν δ' ἀτέρμονι
κόπτει πεδήσασ' ἄνδρα δαιδάλῳ πέπλῳ.
ἀνδρὸς μὲν ὑμῖν οὗτος εἴρηται μόρος
τοῦ παντοσέμνου, τοῦ στρατηλάτου νεῶν.
ταύτην τοιαύτην εἶπον, ὡς δηχθῇ λεὼς,
ὅσπερ τέτακται τήνδε κυρῶσαι δίκην.
ΧΟ. πατρὸς προτιμᾷ Ζεὺς μόρον τῷ σῷ λόγῳ·
αὐτὸς δ' ἔδησε πατέρα πρεσβύτην Κρόνον.
πῶς ταῦτα τούτοις οὐκ ἐναντίως λέγεις;
ὑμᾶς δ' ἀκούειν ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι.
ΑΠ. ὦ παντομισῆ κνώδαλα, στύγη θεῶν,
πέδας μὲν ἂν λύσειας, ἔστι τοῦδ' ἄκος
καὶ κάρτα πολλὴ μηχανὴ λυτήριος·
ἀνδρὸς δ' ἐπειδὰν αἷμ' ἀνασπάσῃ κόνις
ἅπαξ θανόντος, οὔτις ἔστ' ἀνάστασις.
τούτων ἐπῳδὰς οὐκ ἐποίησεν πατὴρ
οὑμὸς, τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
στρέφων τίθησιν οὐδὲν ἀσθμαίνων μένει.
ΧΟ. πῶς γὰρ τὸ φεύγειν τοῦδ' ὑπερδικεῖς ὅρα·

τὸ μητρὸς αἷμ' ὅμαιμον ἐκχέας πέδοι,
ἔπειτ' ἐν Ἄργει δώματ' οἰκήσει πατρός;
ποίοισι βωμοῖς χρώμενος τοῖς δημίοις;
ποία δὲ χέρνιψ φρατέρων προσδέξεται;
ΑΠ. καὶ τοῦτο λέξω, καὶ μάθ' ὡς ὀρθῶς ἐρῶ.
οὐκ ἔστι μήτηρ ἡ κεκλημένου τέκνου
τοκεὺς, τροφὸς δὲ κύματος νεοσπόρου.
τίκτει δ' ὁ θρώσκων, ἡ δ' ἅπερ ξένῳ ξένη
ἔσωσεν ἔρνος, οἷσι μὴ βλάψῃ θεός.
τεκμήριον δὲ τοῦδέ σοι δείξω λόγου.
πατὴρ μὲν ἂν γένοιτ' ἄνευ μητρός· πέλας
μάρτυς πάρεστι παῖς Ὀλυμπίου Διὸς,
* * * * * *

οὐδ' ἐν σκότοισι νηδύος τεθραμμένη,
ἀλλ' οἷον ἔρνος οὔτις ἂν τέκοι θεός.
[ἐγὼ δὲ, Παλλὰς, τἄλλα θ' ὡς ἐπίσταμαι,
τὸ σὸν πόλισμα καὶ στρατὸν τεύξω μέγαν,
καὶ τόνδ' ἔπεμψα σῶν δόμων ἐφέστιον,
ὅπως γένοιτο πιστὸς ἐς τὸ πᾶν χρόνου
καὶ τόνδ' ἐπικτήσαιο σύμμαχον, θεὰ,
καὶ τοὺς ἔπειτα, καὶ τάδ' αἰανῶς μένοι
στέργειν τὰ πιστὰ τῶνδε τοὺς ἐπισπόρους.]
ΑΘ. ἤδη κελεύω τούσδ' ἀπὸ γνώμης φέρειν
ψῆφον δικαίαν, ὡς ἅλις λελεγμένων.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν ἤδη πᾶν τετόξευται βέλος.
μένω δ' ἀκοῦσαι πῶς ἀγὼν κριθήσεται.
ΑΘ. τί γάρ; πρὸς ὑμῶν πῶς τιθεῖσ' ἄμομφος ὦ;
ΧΟ. ἠκούσαθ' ὧν ἠκούσατ', ἐν δὲ καρδίᾳ
ψῆφον φέροντες ὅρκον αἰδεῖσθε, ξένοι.
ΑΘ. κλύοιτ' ἂν ἤδη θεσμὸν, Ἀττικὸς λεὼς,
πρώτας δίκας κρίνοντες αἵματος χυτοῦ.
κερδῶν ἄθικτον τοῦτο βουλευτήριον,

αἰδοῖον, ὀξύθυμον, εὑδόντων ὕπερ
ἐγρηγορὸς φρούρημα γῆς καθίσταμαι.
[ἔσται δὲ καὶ τὸ λοιπὸν Αἰγέως στρατῷ
ἀεὶ δικαστῶν τοῦτο βουλευτήριον.
πάγον δ' Ἄρειον τόνδ', Ἀμαζόνων ἕδραν
σκηνάς θ', ὅτ' ἦλθον Θησέως κατὰ φθόνον
στρατηλατοῦσαι, καὶ πόλιν νεόπτολιν
τήνδ' ὑψίπυργον ἀντεπύργωσαν τότε·
Ἄρει δ' ἔθυον, ἔνθεν ἔστ' ἐπώνυμος
πέτρα, πάγος τ' Ἄρειος· ἐν δὲ τῷ σέβας
ἀστῶν φόβος τε συγγενὴς τὸ μἀδικεῖν
σχήσει τό τ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ὁμῶς,
αὐτῶν πολιτῶν μὴ πικραινόντων νόμους
κακαῖς ἐπιρροαῖσι· βορβόρῳ θ' ὕδωρ
λαμπρὸν μιαίνων οὔποθ' εὑρήσεις ποτόν.
τὸ μήτ' ἄναρχον μήτε δεσποτούμενον
ἀστοῖς περιστέλλουσι βουλεύω σέβειν,
καὶ μὴ τὸ δεινὸν πᾶν πόλεως ἔξω βαλεῖν.
τίς γὰρ δεδοικὼς μηδὲν ἔνδικος βροτῶν;]
τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας
ἔρυμά τε χώρας καὶ πόλεως σωτήριον
ἔχοιτ' ἂν οἷον οὔτις ἀνθρώπων ἔχει,
οὔτ' ἐν Σκύθαισιν οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις.
ταύτην μὲν ἐξέτειν' ἐμοῖς παραίνεσιν
ἀστοῖσιν ἐς τὸ λοιπόν· ὀρθοῦσθαι δὲ χρὴ
καὶ ψῆφον αἴρειν καὶ διαγνῶναι δίκην
αἰδουμένους τὸν ὅρκον. εἴρηται λόγος.
ΧΟ. καὶ μὴν βαρεῖαν τήνδ' ὁμιλίαν χθονὸς
ξύμβουλός εἰμι μηδαμῶς ἀτιμάσαι.
ΑΠ. κἄγωγε χρησμοὺς τοὺς ἐμούς τε καὶ Διὸς
ταρβεῖν κελεύω μηδ' ἀκαρπώτους κτίσαι.
ΧΟ. ἀλλ' αἱματηρὰ πράγματ' οὐ λαχὼν σέβεις,

μαντεῖα δ' οὐκέθ' ἁγνὰ μαντεύσει νέμων.
ΑΠ. ἦ καὶ πατήρ τι σφάλλεται βουλευμάτων
πρωτοκτόνοισι προστροπαῖς Ἰξίονος;
ΧΟ. λέγεις· ἐγὼ δὲ μὴ τυχοῦσα τῆς δίκης
βαρεῖα χώρᾳ τῇδ' ὁμιλήσω πάλιν.
ΑΠ. ἀλλ' ἔν τε τοῖς νέοισι καὶ παλαιτέροις
θεοῖς ἄτιμος εἶ σύ· νικήσω δ' ἐγώ.
ΧΟ. τοιαῦτ' ἔδρασας καὶ Φέρητος ἐν δόμοις·
Μοίρας ἔπεισας ἀφθίτους θεῖναι βροτούς.
ΑΠ. οὔκουν δίκαιον τὸν σέβοντ' εὐεργετεῖν,
ἄλλως τε πάντως χὤτε δεόμενος τύχοι;
ΧΟ. σύ τοι παλαιὰν διανομὴν καταφθίσας
οἴνῳ παρηπάτησας ἀρχαίας θεάς.
ΑΠ. σύ τοι τάχ' οὐκ ἔχουσα τῆς δίκης τέλος
ἐμεῖ τὸν ἰὸν οὐδὲν ἐχθροῖσιν βαρύν.
ΧΟ. ἐπεὶ καθιππάζει με πρεσβῦτιν νέος,
δίκης γενέσθαι τῆσδ' ἐπήκοος μένω,
ὡς ἀμφίβουλος οὖσα θυμοῦσθαι πόλει.
ΑΘ. ἐμὸν τόδ' ἔργον, λοισθίαν κρῖναι δίκην·
ψῆφον δ' Ὀρέστῃ τήνδ' ἐγὼ προσθήσομαι.
μήτηρ γὰρ οὔτις ἐστὶν ἥ μ' ἐγείνατο,
τὸ δ' ἄρσεν αἰνῶ πάντα, πλὴν γάμου τυχεῖν,
ἅπαντι θυμῷ, κάρτα δ' εἰμὶ τοῦ πατρός.
οὕτω γυναικὸς οὐ προτιμήσω μόρον
ἄνδρα κτανούσης δωμάτων ἐπίσκοπον.
νικᾷ δ' Ὀρέστης, κἂν ἰσόψηφος κριθῇ.
ἐκβάλλεθ' ὡς τάχιστα τευχέων πάλους
ὅσοις δικαστῶν τοῦτ' ἐπέσταλται τέλος.
ΟΡ. ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, πῶς ἀγὼν κριθήσεται;
ΧΟ. ὦ Νὺξ μέλαινα μῆτερ, ἆρ' ὁρᾷς τάδε;
ΟΡ. νῦν ἀγχόνης μοι τέρματ', ἢ φάος βλέπειν.
ΧΟ. ἡμῖν γὰρ ἔρρειν, ἢ πρόσω τιμὰς νέμειν.

ΑΠ. πεμπάζετ' ὀρθῶς ἐκβολὰς ψήφων, ξένοι,
τὸ μἀδικεῖν σέβοντες ἐν διαιρέσει.
γνώμης δ' ἀπούσης πῆμα γίγνεται μέγα,
βαλοῦσά τ' οἶκον ψῆφος ὤρθωσεν μία.
ΑΘ. ἀνὴρ ὅδ' ἐκπέφευγεν αἵματος δίκην·
ἴσον γάρ ἐστι τἀρίθμημα τῶν πάλων.
ΟΡ. ὦ Παλλάς, ὦ σώσασα τοὺς ἐμοὺς δόμους,
γαίας πατρῴας ἐστερημένον σύ τοι
κατῴκισάς με· καί τις Ἑλλήνων ἐρεῖ,
"Ἀργεῖος ἀνὴρ αὖθις ἔν τε χρήμασιν
οἰκεῖ πατρῴοις, Παλλάδος καὶ Λοξίου
ἕκατι καὶ τοῦ πάντα κραίνοντος τρίτου
σωτῆρος, ὃς πατρῷον αἰδεσθεὶς μόρον
σώζει με μητρὸς τάσδε συνδίκους ὁρῶν."
ἐγὼ δὲ χώρᾳ τῇδε καὶ τῷ σῷ στρατῷ
τὸ λοιπὸν εἰς ἅπαντα πλειστήρη χρόνον
ὁρκωμοτήσας νῦν ἄπειμι πρὸς δόμους,
μήτοι τιν' ἄνδρα δεῦρο πρυμνήτην χθονὸς
ἐλθόντ' ἐποίσειν εὖ κεκασμένον δόρυ.
[αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε
τοῖς τἀμὰ παρβαίνουσι νῦν ὁρκώματα
ἀμηχάνοισι πράξομεν δυσπραξίαις
ὁδοὺς ἀθύμους καὶ παρόρνιθας πόρους
τιθέντες, ὡς αὐτοῖσι μεταμέλῃ πόνος·
ὀρθουμένων δὲ καὶ πόλιν τὴν Παλλάδος
τιμῶσιν ἀεὶ τήνδε συμμάχῳ δορὶ
αὐτοῖσιν ἡμεῖς ἐσμεν εὐμενέστεροι.]
καὶ χαῖρε, καὶ σὺ καὶ πολισσοῦχος λεώς·
πάλαισμ' ἄφυκτον τοῖς ἐναντίοις ἔχοις
σωτήριόν τε καὶ δορὸς νικηφόρον.
ΧΟ. ἰὼ θεοὶ νεώτεροι, παλαιοὺς νόμους
καθιππάσασθε κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου.

ἐγὼ δ' ἄτιμος ἁ τάλαινα βαρύκοτος
ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ,
ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ
μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ
ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ
λειχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος,
ἰὼ δίκα, πέδον ἐπισύμενος
βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
στενάζω; τί ῥέξω; γελῶμαι πολίταις.
δύσοισθ' ἄπαθον.
ἰὼ μεγάλα τοι κόραι δυστυχεῖς
Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.
ΑΘ. ἐμοὶ πίθεσθε μὴ βαρυστόνως φέρειν.
οὐ γὰρ νενίκησθ', ἀλλ' ἰσόψηφος δίκη
ἐξῆλθ' ἀληθῶς, οὐκ ἀτιμίᾳ σέθεν.
ἀλλ' ἐκ Διὸς γὰρ λαμπρὰ μαρτύρια παρῆν,
αὐτός θ' ὁ χρήσας αὐτὸς ἦν ὁ μαρτυρῶν,
ὡς ταῦτ' Ὀρέστην δρῶντα μὴ βλάβας ἔχειν.
ὑμεῖς δὲ τῇ γῇ τῇδε μὴ βαρὺν κότον
σκήψησθε, μὴ θυμοῦσθε, μηδ' ἀκαρπίαν
τεύξητ', ἀφεῖσαι δαιμόνων σταλάγματα,
βρωτῆρας αἰχμὰς σπερμάτων ἀνημέρους.
ἐγὼ γὰρ ὑμῖν πανδίκως ὑπίσχομαι
ἕδρας τε καὶ κευθμῶνας ἐνδίκου χθονὸς
λιπαροθρόνοισιν ἡμένας ἐπ' ἐσχάραις
ἕξειν ὑπ' ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας.
ΧΟ. ἰὼ θεοὶ νεώτεροι, παλαιοὺς νόμους
καθιππάσασθε κἀκ χερῶν εἵλεσθέ μου.
ἐγὼ δ' ἄτιμος ἁ τάλαινα βαρύκοτος
ἐν γᾷ τᾷδε, φεῦ,
ἰὸν ἰὸν ἀντιπενθῆ
μεθεῖσα καρδίας σταλαγμὸν χθονὶ

ἄφορον· ἐκ δὲ τοῦ
λειχὴν ἄφυλλος, ἄτεκνος,
ἰὼ δίκα, πέδον ἐπισύμενος
βροτοφθόρους κηλῖδας ἐν χώρᾳ βαλεῖ.
στενάζω; τί ῥέξω; γελῶμαι πολίταις.
δύσοισθ' ἄπαθον.
ἰὼ μεγάλα τοι κόραι δυστυχεῖς
Νυκτὸς ἀτιμοπενθεῖς.

ΑΘ. οὐκ ἔστ' ἄτιμοι, μηδ' ὑπερθύμως ἄγαν
θεαὶ βροτῶν στήσητε δύσκηλον χθόνα.
κἀγὼ πέποιθα Ζηνί, καὶ τί δεῖ λέγειν;
καὶ κλῇδας οἶδα δώματος μόνη θεῶν,
ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος·
ἀλλ' οὐδὲν αὐτοῦ δεῖ· σὺ δ' εὐπιθὴς ἐμοὶ
γλώσσης ματαίας μὴ 'κβάλῃς ἐπὶ χθόνα
καρπὸν φέροντα πάντα μὴ πράσσειν καλῶς.
κοίμα κελαινοῦ κύματος πικρὸν μένος
ὡς σεμνότιμος καὶ ξυνοικήτωρ ἐμοί·
πολλῆς δὲ χώρας τῆσδ' ἔτ' ἀκροθίνια
θύη πρὸ παίδων καὶ γαμηλίου τέλους
ἔχουσ' ἐς ἀεὶ τόνδ' ἐπαινέσεις λόγον.

ΧΟ. ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ,
ἐμὲ παλαιόφρονα κατά τε γᾶς οἰκεῖν
ἀτίετον, φεῦ, μύσος.
πνέω τοι μένος ἅπαντά τε κότον.
οἰοῖ δᾶ, φεῦ.
τίς μ' ὑποδύεται πλευρὰς αὖ δύα;
θυμὸν ἄϊε, μᾶτερ
Νύξ· ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαναιᾶν θεῶν
δυσπάλαμοι παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.

ΑΘ. ὀργὰς ξυνοίσω σοι· γεραιτέρα γὰρ εἶ.
καὶ τῷ μὲν εἶ σὺ κάρτ' ἐμοῦ σοφωτέρα,

φρονεῖν δὲ κἀμοὶ Ζεὺς ἔδωκεν οὐ κακῶς.
ὑμεῖς δ' ἐς ἀλλόφυλον ἐλθοῦσαι χθόνα
γῆς τῆσδ' ἐρασθήσεσθε· προυννέπω τάδε.
οὑπιρρέων γὰρ τιμιώτερος χρόνος
ἔσται πολίταις τοῖσδε. καὶ σὺ τιμίαν
ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις Ἐρεχθέως
* * * * * *

τεύξει παρ' ἀνδρῶν καὶ γυναικείων στόλων,
ὅσην παρ' ἄλλων οὔποτ' ἂν σχέθοις βροτῶν.
σὺ δ' ἐν τόποισι τοῖς ἐμοῖσι μὴ βάλῃς
μήθ' αἱματηρὰς θηγάνας, σπλάγχνων βλάβας
νέων, ἀοίνοις ἐμμανεῖς θυμώμασι,
μήτ' ἐξελοῦσ' ὡς καρδίαν ἀλεκτόρων
ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀστοῖσιν ἱδρύσῃς Ἄρη
ἐμφύλιόν τε καὶ πρὸς ἀλλήλους θρασύν.
θυραῖος ἔστω πόλεμος, οὐ μόλις παρών,
ἐν ᾧ τις ἔσται δεινὸς εὐκλείας ἔρως·
ἐνοικίου δ' ὄρνιθος οὐ λέγω μάχην.
τοιαῦθ' ἑλέσθαι σοι πάρεστιν ἐξ ἐμοῦ,
εὖ δρῶσαν, εὖ πάσχουσαν, εὖ τιμωμένην
χώρας μετασχεῖν τῆσδε θεοφιλεστάτης.

ΧΟ. ἐμὲ παθεῖν τάδε, φεῦ,
ἐμὲ παλαιόφρονα κατά τε γᾶς οἰκεῖν,
ἀτίετον, φεῦ, μύσος.
πνέω τοι μένος ἅπαντά τε κότον.
οἰοῖ δᾶ, φεῦ.
τίς μ' ὑποδύεται πλευρὰς αὖ δύα;
θυμὸν ἄϊε, μᾶτερ
Νύξ· ἀπὸ γάρ με τιμᾶν δαναιᾶν θεῶν
δυσπάλαμοι παρ' οὐδὲν ἦραν δόλοι.

ΑΘ. οὔτοι καμοῦμαί σοι λέγουσα τἀγαθά,
ὡς μήποτ' εἴπῃς πρὸς νεωτέρας ἐμοῦ

θεὸς παλαιὰ καὶ πολισσούχων βροτῶν
ἄτιμος ἔρρειν τοῦδ᾽ ἀπόξενος πέδου.
ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἁγνόν ἐστί σοι Πειθοῦς σέβας,
γλώσσης ἐμῆς μείλιγμα καὶ θελκτήριον,
σὺ δ᾽ οὖν μένοις ἄν· εἰ δὲ μὴ θέλεις μένειν,
οὔτἂν δικαίως τῇδ᾽ ἐπιρρέποις πόλει
μῆνίν τιν᾽ ἢ κότον τιν᾽ ἢ βλάβην στρατῷ.
ἔξεστι γάρ σοι τῆσδε γαμόρῳ χθονὸς
εἶναι δικαίως ἐς τὸ πᾶν τιμωμένῃ.
ΧΟ. ἄνασσ᾽ Ἀθάνα, τίνα με φῂς ἔχειν ἕδραν;
ΑΘ. πάσης ἀπήμον᾽ οἰζύος· δέχου δὲ σύ.
ΧΟ. καὶ δὴ δέδεγμαι· τίς δέ μοι τιμὴ μένει;
ΑΘ. ὡς μή τιν᾽ οἶκον εὐθενεῖν ἄνευ σέθεν.
ΧΟ. σὺ τοῦτο πράξεις, ὥστε με σθένειν τόσον;
ΑΘ. τῷ γὰρ σέβοντι συμφορὰς ὀρθώσομεν.
ΧΟ. καί μοι πρόπαντος ἐγγύην θήσει χρόνου;
ΑΘ. ἔξεστι γάρ μοι μὴ λέγειν ἃ μὴ τελῶ.
ΧΟ. θέλξειν μ᾽ ἔοικας καὶ μεθίσταμαι κότου.
ΑΘ. τοιγὰρ κατὰ χθόν᾽ οὖσ᾽ ἐπικτήσει φίλους.
ΧΟ. τί οὖν μ᾽ ἄνωγας τῇδ᾽ ἐφυμνῆσαι χθονί;
ΑΘ. ὁποῖα νίκης μὴ κακῆς ἐπίσκοπα,
καὶ ταῦτα γῆθεν ἔκ τε ποντίας δρόσου
ἐξ οὐρανοῦ τε κἀνέμων ἀήματα
εὐηλίως πνέοντ᾽ ἐπιστείχειν χθόνα·
καρπόν τε γαίας καὶ βοτῶν ἐπίρρυτον
ἀστοῖσιν εὐθενοῦντα μὴ κάμνειν χρόνῳ,
καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρίαν.
τῶν δυσσεβούντων δ᾽ ἐκφορωτέρα πέλοις.
στέργω γάρ, ἀνδρὸς φιτυποίμενος δίκην,
τὸ τῶν δικαίων τῶνδ᾽ ἀπένθητον γένος.
τοιαῦτα σοὔστι. τῶν ἀρειφάτων δ᾽ ἐγὼ
πρεπτῶν ἀγώνων οὐκ ἀνέξομαι τὸ μὴ οὐ

τήνδ᾽ ἀστύνικον ἐν βροτοῖς τιμᾶν πόλιν
ΧΟ. δέξομαι Παλλάδος ξυνοικίαν,
οὐδ᾽ ἀτιμάσω πόλιν,
τὰν καὶ Ζεὺς ὁ παγκρατὴς Ἄρης τε φρούριον
θεῶν νέμει,
ῥυσίβωμον Ἑλλάνων ἄγαλμα δαιμόνων·
ἇτ᾽ ἐγὼ κατεύχομαι
θεσπίσασα πρευμενῶς
ἐπισσύτους βίου τύχας ὀνησίμους
γαίας ἐξαμβρόξαι
φαιδρὸν ἁλίου σέλας.
ΑΘ. τάδ᾽ ἐγὼ προφρόνως τοῖσδε πολίταις
πράσσω, μεγάλας καὶ δυσαρέστους
δαίμονας αὐτοῦ κατανασσαμένη.
πάντα γὰρ αὗται τὰ κατ᾽ ἀνθρώπους
ἔλαχον διέπειν.
ὁ δὲ μὴ κύρσας βαρεῶν τούτων
οὐκ οἶδεν ὅθεν πληγαὶ βιότου.
τὰ γὰρ ἐκ προτέρων ἀπλακήματά νιν
πρὸς τάσδ᾽ ἀπάγει, σιγῶν δ᾽ ὄλεθρος
καὶ μέγα φωνοῦντ᾽
ἐχθραῖς ὀργαῖς ἀμαθύνει.
ΧΟ. δενδροπήμων δὲ μὴ πνέοι βλάβα,
τὰν ἐμὰν χάριν λέγω·
φλογμός τ᾽ ὀμματοστερὴς φυτῶν, τὸ μὴ περᾶν
ὅρον τόπων,
μηδ᾽ ἄκαρπος αἰανὴς ἐφερπέτω νόσος,
μῆλά τ᾽ εὐθενοῦντα γᾶ
ξὺν διπλοῖσιν ἐμβρύοις
τρέφοι χρόνῳ τεταγμένῳ· γόνος ⏑ –
πλουτόχθων ἑρμαίαν

916 — 926. == 938 — 948

δαιμόνων δόσιν τίοι.
ΑΘ. ἦ τάδ' ἀκούετε, πόλεως φρούριον,
οἷ' ἐπικραίνει; μέγα γὰρ δύναται
πότνι' Ἐρινὺς παρά τ' ἀθανάτοις
τοῖς θ' ὑπὸ γαῖαν, περί τ' ἀνθρώπων
φανερῶς τελέως διαπράσσουσιν
τοῖς μὲν ἀοιδὰς, τοῖς δ' αὖ δακρύων
βίον ἀμβλωπὸν παρέχουσαι.
ΧΟ. ἀνδροκμῆτας δ' ἀώρους ἀπεννέπω τύχας,
νεανίδων τ' ἐπηράτων
ἀνδροτυχεῖς βιότους δότε, κύρι' ἔχοντες,
θεαί τ' ὦ Μοῖραι ματροκασιγνῆται,
δαίμονες ὀρθονόμοι,
παντὶ δόμῳ μετάκοινοι,
παντὶ χρόνῳ δ' ἐπιβριθεῖς
ἐνδίκοις ὁμιλίαις,
παντᾶ τιμιώταται θεῶν.
ΑΘ. τάδε τοι χώρᾳ τὴμῇ προφρόνως
ἐπικραινομένων
γάνυμαι· στέργω δ' ὄμματα Πειθοῦς,
ὅτι μοι γλῶσσαν καὶ στόμ' ἐπωπᾷ
πρὸς τάσδ' ἀγρίως ἀπανηναμένας·
ἀλλ' ἐκράτησε Ζεὺς ἀγοραῖος,
νικᾷ δ' ἀγαθῶν
ἔρις ἡμετέρα διὰ παντός.
ΧΟ. τὰν δ' ἄπληστον κακῶν μήποτ' ἐν πόλει στάσιν
τᾷδ' ἐπεύχομαι βρέμειν.
μηδὲ πιοῦσα κόνις μέλαν αἷμα πολιτᾶν
δι' ὀργὰν ποινᾶς ἀντιφόνους ἄτας
ἁρπαλίσαι πόλεως.
χάρματα δ' ἀντιδιδοῖεν

956 — 967. = 976 — 987.

κοινοφιλεῖ διανοίᾳ,
καὶ στυγεῖν μιᾷ φρενί.
πολλῶν γὰρ τόδ' ἐν βροτοῖς ἄκος.
ΑΘ. ἆρα φρονοῦσα γλώσσης ἀγαθῆς
ὁδὸν εὑρίσκεις;
ἐκ τῶν φοβερῶν τῶνδε προσώπων
μέγα κέρδος ὁρῶ τοῖσδε πολίταις.
τάσδε γὰρ εὔφρονας εὔφρονες ἀεὶ
μέγα τιμῶντες καὶ γῆν καὶ πόλιν
ὀρθοδίκαιοι
πρέψετε πάντες διάγοντες.
ΧΟ. χαίρετε χαίρετ' ἐν αἰσιμίαισι πλούτου.
χαίρετ' ἀστικὸς λεὼς, ἴκταρ ἥμενοι Διὸς,
παρθένου φίλας φίλοι σωφρονοῦντες ἐν χρόνῳ.
Παλλάδος δ' ὑπὸ πτεροῖς ὄντας ἅζεται πατήρ.
ΑΘ. χαίρετε χὐμεῖς· προτέραν δ' ἐμὲ χρὴ
στείχειν θαλάμους ἀποδείξουσαν
πρὸς φῶς ἱερὸν τῶνδε προπομπῶν.
ἴτε καὶ σφαγίων τῶνδ' ὑπὸ σεμνῶν
κατὰ γῆς σύμεναι τὸ μὲν ἀτηρὸν
χώρας κατέχειν, τὸ δὲ κερδαλέον
πέμπειν πόλεως ἐπὶ νίκῃ.
ὑμεῖς δ' ἡγεῖσθε, πολισσοῦχοι
παῖδες Κραναοῦ, ταῖσδε μετοίκοις.
εἴη δ' ἀγαθῶν
ἀγαθὴ διάνοια πολίταις.
ΧΟ. χαίρετε, χαίρετε δ' αὖθις, ἔπος διπλοΐζω,
πάντες οἱ κατὰ πτόλιν, δαίμονές τε καὶ βροτοὶ,
Παλλάδος πόλιν νέμοντες· μετοικίαν δ' ἐμὴν
εὖ σέβοντες οὔτι μέμψεσθε συμφορὰς βίου.
ΑΘ. αἰνῶ τε μύθους τῶνδε τῶν κατευγμάτων

996 — 1002. = 1014 — 1020.

πέμψω τε φέγγει λαμπάδων σελασφόρων
ἐς τοὺς ἔνερθε καὶ κάτω χθονὸς τόπους
ξὺν προσπόλοισιν, αἵτε φρουροῦσιν βρέτας
τοὐμὸν δικαίως. ὄμμα γὰρ πάσης χθονὸς
Θησῇδος ἐξίκοιτ᾽ ἂν εὐκλεὴς λόχος
παίδων, γυναικῶν, καὶ στόλος πρεσβυτίδων.
*　　*　　*　　*　　*　　*
φοινικοβάπτοις ἐνδυτοῖς ἐσθήμασι
τιμᾶτε, καὶ τὸ φέγγος ὁρμάσθω πυρὸς,
ὅπως ἂν εὔφρων ἥδ᾽ ὁμιλία χθονὸς
τὸ λοιπὸν εὐάνδροισι συμφοραῖς πρέπῃ.

ΠΡΟΠΟΜΠΟΙ.

βᾶτε δόμῳ, μεγάλαι φιλότιμοι
Νυκτὸς παῖδες ἄπαιδες, ὑπ᾽ εὔφρονι πομπᾷ —
εὐφαμεῖτε δὲ, χωρῖται —
γᾶς ὑπὸ κεύθεσιν ὠγυγίοισι,
τιμαῖς καὶ θυσίαις περίσεπτα τύχᾳ τε.
εὐφαμεῖτε δὲ πανδαμί.
ἵλαοι δὲ καὶ εὐθύφρονες γᾷ
δεῦρ᾽ ἴτε, σεμναὶ, πυριδάπτῳ
λαμπάδι τερπόμεναι καθ᾽ ὁδόν.
ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς.
σπονδαὶ δ᾽ ἐς τὸ πᾶν ἔνδαιδες οἴκων.
Παλλάδος ἀστοῖς· Ζεὺς ὁ πανόπτας
οὕτω Μοῖρά τε συγκατέβα.
ὀλολύξατε νῦν ἐπὶ μολπαῖς.

1032 — 1035. = 1036 — 1039.
1040 — 1043. = 1044 — 1047.

